

SKÖVDE KOMMUN

2021

ÅRSREDOVISNING

SKÖVDE

Några händelser från

Skövde 2021

Arena Billingen

invigdes med sitt nya spektakulära tak

Den 4 december invigdes den nya arenan på Billingen med konståkningsuppvisning från Tibro Konståkningsklubb, skridskodisko för peppade skridskoåkare och landskamp mellan Sverige och Finlands damlandslag i bandy (som Sverige vann med 6–0). Tidigare under året hölls en digital invigning av Billingecentret stationerat precis i anslutning till arenan, och

som erbjuder bland annat restaurang, sportbutik och konferenslokaler. Under senare delen av året, tack vare lättade restriktioner, kunde Billingecentret sätta igång för fullt och tillsammans med skidspår, skidbacke, motionsspår, mountainbikespår, grillplatser, höghöjdsbana och många andra aktiviteter skapar Billingen upplevelser året runt.

Skövde kommun arrangerade sin allra första **Funkisfestival!**

Funkisfestivalen är Sveriges största sångtävling för personer med funktionsnedsättning. Kommundirektörens ledningsgrupp fattade beslut om att *Funkisfestivalen Skövde* ska vara ett kommungemensamt evenemang. Funkisfestivalen Skövde möjliggörs då olika sektorer och professioner samarbetar. Skövdes allra första deltävling av Funkisfestivalen arrangerades i april 2021. Hela evenemanget filmades i förväg på grund av rådande restriktioner.

Deltävlingen sändes sen på Öppna kanalen och vinnaren presenterades först under sändning. Hanna Lindberg vann Funkisfestivalen Skövde 2021 och gick vidare till riksfinalen i Stockholm.

”Vi som har funktionsnedsättning kan också roa och underhålla andra. Vi får leva ut och göra något vi tycker är meningsfullt”.

Citat från en deltagare

Simulatorer

i förarutbildningarna på gymnasiet

Inom Gymnasium Skövdes program *Fordon och transport* samt *Bygg och anläggning* används simulatorer i undervisning för maskin- och lastbilsförare. Simulatorerna ökar kvaliteten i undervisningen genom ökad tillgänglighet till mängdträning i praktiska övningar och motorisk färdighetsträning för eleverna. Simulatorerna bidrar också till bättre och säkrare arbetsmiljö, minskar fordonsslitage och inte minst innebär det en mindre miljöpåverkan.

Årets kökshjälte

i Västra Götaland

Årligen utser Länsstyrelsen tillsammans med Västra Götalandsregionen Årets kökshjälte i Västra Götalands offentliga kök, en tävling för att uppmärksamma personer eller organisationer som gör en stor insats för att öka lokala och svenska råvaror i de offentliga köken. 2021 var det Skövde kommun och måltidsavdelningen som fick ta emot utmärkelsen.

Motiveringen löd:

”Politiker, kockar och måltidsutvecklare är mycket måna om att värna svenskt lantbruk och svensk livsmedelsförädling. Måltidsavdelningens sätt att informera bidrar till att barn och elever påverkar sina familjer att välja mer lokalproducerat och svenskt även hemma. Detta är bra för det lokala näringslivet, klimat, miljö och inte minst för folkhälsan.”

3:e bäst i Sverige

Ett varmare och blötare klimat ställer höga krav på kommunens verksamheter på flera sätt och det klimatanpassningsarbete som måste genomföras, men enligt en undersökning från *Svenska Miljöinstitutet, IVL*, är Skövde kommun tredje bäst i landet på just detta. Undersökningen skickades ut till samtliga 290 kommuner, och av de 180 som svarade placerades Skövde kommun på delad tredje plats med fyra andra kommuner. Enkätundersökningen utgjordes av 32 frågor med tillhörande följdfrågor som ämnade att ta reda på hur kommunen arbetar med klimatanpassning. Frågor kunde handla om huruvida klimatanpassningsarbetet var politiskt beslutat, om det finns analyser av hur extremväder påverkar kommunen och om kommunen har utvärderat åtgärder för att hantera klimatförändringarnas påverkan.

Så gick det **under året**

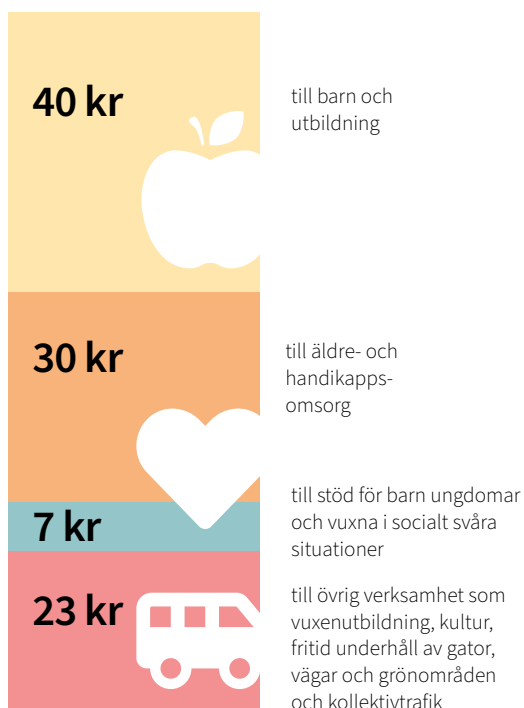
Skövde kommun redovisar ett positivt resultat på 336,8 miljoner kronor för 2021.

Det motsvarar 9,6 procent av skatter och bidrag. Nämnderna (exklusive taxefinansierade verksamheter) redovisar ett positivt resultat på totalt 93,4 miljoner kronor jämfört med budget. Även de taxefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott, på 2,6 miljoner kronor. För att långsiktigt klara den planerade investeringsnivån krävs ett resultat på minst 3 procent. Under året har Skövde kommun nettoinvesterat för 462,7 miljoner kronor.

Hur fördelas dina **skattepengar?**

Den största delen av en kommuns verksamheter finansieras av skatteintäkter som baseras på invånarnas inkomster. 2021 hade nämnderna i Skövde kommun en total budget på cirka 3,3 miljarder kronor. Av varje hundralapp fördelades pengar så här:

Snabbfakta

	2021	2020	2019
Folkmängd	57 016	56 791	56 366
Kommunal skattesats	21,61	21,61	20,86
Årets resultat (mnkr)			
Kommunen	336,8	301,3	149,7
Kommunkoncern	438,1	417,6	216,6
Nettoinvesteringar (mnkr)			
Kommunen	462,7	547,9	570,7
Kommunkoncern	840,9	887,8	979,9
Verksamhetens intäkter (mnkr)			
Kommunen	1 043,9	1 023,1	1 032,8
Kommunkoncern	1 886,3	1 768,3	1 795,1
Balansomslutning (mnkr)			
Kommunen	10 044,0	9 169,9	8 656,8
Kommunkoncern	11 612,6	10 547,1	9 997,3
Soliditet (%)			
Kommunen	38,8	38,8	37,6
Kommunkoncern	42,3	42,5	40,7

STADSHUS

1	Inledning	
	Förord	11
	Ledande politiker och tjänstepersoner.....	12
	Omvärld	14

2	Förvaltningsberättelse	
	Den kommunala koncernen.....	18
	Händelser av väsentlig betydelse	21
	Översikt över verksamhetens utveckling	22
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
	Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort.....	25
	Balanskravsresultat.....	39
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	41
	Väsentliga personalförhållanden.....	49
	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	54
	Förväntad utveckling.....	56

3	Räkenskaper	
	Resultaträkning.....	58
	Balansräkning	59
	Kassaflödesanalys.....	60

4	Driftredovisning	
	Driftredovisning.....	62

5	Exploatering och investering	
	Exploateringsredovisning.....	66
	Investeringsredovisning.....	69

6	Nämnder	
	Kommunstyrelsen	78
	Barn- och utbildningsnämnden.....	82
	Vård- och omsorgsnämnden	86
	Socialnämnden	90
	Kultur- och fritidsnämnden.....	93
	Servicenämnden.....	97
	Bygglövsnämnden.....	102
	Kommunfullmäktige.....	103
	Revision	103
	Överförmyndare.....	103
	Valnämnd.....	103

7	Kommunala bolag och förbund	
	Kommunala bolag och förbund.....	106

8	Tilläggsupplysningar och särredovisning	
	Noter	116
	SKÖVDE VA – en särredovisning	133
	Revisionsberättelse.....	138

+	Bilagor	
	Personalredovisning	145
	Miljöredovisning	170
	Nämndernas verksamhetsberättelser.....	216
	Kommunala bolag och förbund.....	355
	Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort.....	382
	Verksamhetsberättelse	
	Strategiskt folkhälsoråd	398
	Verksamhetsberättelse	
	Överförmyndare i samverkan	416

1

Inledning

Förord	11
Ledande politiker och tjänstepersoner.....	12
Omvärld	14

Illustration: Okridoki

1.1 Förord

Skövde kommun redovisar ett starkt ekonomiskt resultat för 2021. Tack vare det resultatet står kommunen stabilt när vi går in i den oförutsägbara tid som vi har framför oss. Med Rysslands invasion av Ukraina vet vi inte hur omvärldsläget kommer att påverka oss framöver. Likaså påverkar effekterna av pandemin fortsatt både omvärlden och Skövde.

Vårt grunduppdrag är ständigt i fokus, att leverera god välfärd inom skola och omsorg samt erbjuda bra service till våra medborgare. För att lyckas med det måste vi hela tiden jobba med att säkerställa arbetstillfällena och skatteintäkter. Drygt 20% av Skövdes skattekraft kommer från tillverkningsindustrin. Tillkommande etableringar kommer att få stor betydelse för framtidens välfärd.

Skövde kommun gjorde under 2021 tydliga vägval genom uppstarten av Mariesjös omvandling till Skövde Science City och flygplatsens nedläggning för att möjliggöra utveckling av hållbar industri.

Högskolan i symbios med näringslivet är en av de viktigaste motorerna för Skövdes framtid. Därför tog vi under 2020 beslut om det nya planprogrammet för Mariesjö. Syftet är att bädda in Högskolan och Science Park Skövde i en ny stadsdel som attraherar unga människor att söka sig till studier i Skövde, bosätta sig i den nya urbana stadsdelen och driva företag i parken. Arbetet där vision och idé ska omsättas till verklighet har under det gångna året tagit fart.

Med det nya industriområdet konkurrerade Skövde mot 47 kommuner om Volvo Cars och Northvolts batterifabrik. Valet föll inte på Skövde denna gång men arbetet som gjordes under denna process öppnar dörrar för framtiden. Vi var med hela vägen till final och det ska vi vara stolta över.

Omställningen inom fordonsindustrin går fort och med 12000 jobb i Skaraborg direkt kopplade till denna bransch är det nödvändigt att skapa förutsättningar för såväl nyetableringar som utveckling av de företag som redan valt Skövde.

Det händer mycket i Skövde och under 2021 kunde vi konstatera att Billingeprojektet utvecklats i linje med det som var tänkt från första början. Hotelllets ägarbyte var en viktig pusselbit och det tillsammans med kommunen och andra aktörer har nu gett området den rätta utvecklingspotentialen. Förutsättningarna är bra inför SM-veckan 2023 som Skövde och föreningslivet står värd för.

Vi blickar tillbaka på ett år som återigen har präglats av pandemin men där vi kunde börja se återgången till ett något normalare läge. Samtidigt kan vi inte undgå att konstatera att läget är oroligare än på länge. Det skakiga omvärldsläget gör behovet av trygghet ännu mer påtagligt. Skövde har genom ett gediget arbete i hela organisationen skapat en stabil grund. Det ger våra verksamheter relativt goda förutsättningar trots den osäkerhet som råder i vår omvärld.

Vi vill tacka vår fantastiska personal som jobbat aktivt med Skövdes utveckling och samtidigt under ytterligare ett år hanterat pandemin och dess effekter. Tack vare det arbetet är vi mer redo än någonsin att utveckla Skövdes arbetsliv och välfärd samt skapa ett samhälle som står starkt framåt för nästa generation.

Katarina Jonsson (M)

Ulrica Johansson (C)

Marianne Gustafson (KD)

Ulla-Britt Hagström (L)

1.2 Ledande politiker och tjänstepersoner

Kommunfullmäktige 2019–2022

Under nuvarande mandatperiod har den styrande minoriteten (M, C, L och KD) 29 mandat. S, V och MP har sammanlagt 24 mandat och SD har 8 mandat.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	19
Moderaterna	15
Sverigedemokraterna	8
Centerpartiet	6
Liberalerna	4
Kristdemokraterna	4
Vänsterpartiet	3
Miljöpartiet	2

Ordförande:
Conny Brännberg (KD)

Första vice ordförande:
Jacqueline Tjällman (L)

Andre vice ordförande:
Monica Green (S)

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Styrelsen ska följa och ha uppsikt över nämndens och bolagens beslut och arbete. Det är kommunstyrelsens ordförande som leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Katarina Jonsson (M)

Förste vice ordförande: Ulrica Johansson (C)

Andre vice ordförande: Johan Ask (S)

Ledamöter:

Theres Sahlström (M), Bernt Mårtensson (M), Claes Beckman (M), Ulla-Britt Hagström (L), Marianne Gustafson (KD), Maria Hjærtqvist (S), Robert Ciabatti (S), Malin Wadman (S), Anita Löfgren (S), Dag Fredriksson (V), Jonas Eriksson (SD) och Jerzy Kucier Piotr (SD)

Ersättare:

Lars-Ove Källman (M), Peter Yström (M), Klas Hedenberg (C), Gunvor Kvick (C), Christer Winbäck (L), Gun Sandelius (KD), Bjarne Medin (S), Anders Grönvall (S), Kayda Lazar (S), Janette Leinonen (MP) och Linnéa Fransson (SD)

Kommunalråd

Katarina Jonsson (M)

Katarina har varit kommunstyrelsens ordförande sedan valet 2010. Hon har det övergripande ansvaret för kommunens ekonomi, samhällsbyggnad och näringslivsfrågor.

Ulrica Johansson (C)

Ulrica är kommunstyrelsens förste vice ordförande. Hon har bland annat ansvar för kommunens personalpolitik och är ordförande för Skövde Stadshus AB samt för Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Johan Ask (S)

Johan är andre vice ordförande i kommunstyrelsen och förste vice ordförande i Skövde Stadshus AB.

Kommundirektör

Tomas Fellbrandt

Tomas ansvarar för kommunens övergripande arbete med planering och ledning, och samordnar kommunens verksamheter. Han är också vd för Skövde Stadshus AB och chef över alla sektorchefer samt koncernstaben.

Nämnder och sektorer

Nämnd och ordförande	Sektor och sektorschef
Kommunstyrelsen , Katarina Jonsson (M)	Sektor styrning och verksamhetsstöd , Per Kjellander Sektor medborgare och samhällsutveckling , Johan Rahmberg Sektor samhällsbyggnad , Caroline Hagström t.o.m 2021-10-25, Inger Carlsson tf fr.o.m 2021-10-25, Martin Hollertz fr.o.m 2022-03-01
Kultur- och fritidsnämnden , Petter Fahlström (L)	Sektor medborgare och samhällsutveckling , Johan Rahmberg
Socialnämnden , Anna Bergman (M)	Sektor socialtjänst , Lena Friberg
Servicenämnden , Torbjörn Bergman (M)	Sektor service , Rickard Karlsson
Barn- och utbildningsnämnden , Anders Karlsson (M)	Sektor barn- och utbildning , Katarina Lindberg
Vård- och omsorgsnämnden , Theres Sahlström (M)	Sektor vård- och omsorg , Per Granath
Bygglövsnämnden , Gunilla Knutsson Löfvenborg (M)	Sektor samhällsbyggnad , Caroline Hagström t.o.m 2021-10-25, Inger Carlsson tf fr.o.m 2021-10-25, Martin Hollertz fr.o.m 2022-03-01
Valnämnden , Martin Odenö (M)	
Revisionen , Lars-Erik Lindh (S)	

1.3 Omvärld

Under 2021 har coronapandemin fortsatt att påverka samhället i hög grad, med nedstängningar och restriktioner i stora delar av världen. Till skillnad från 2020 har året dock samtidigt präglats av en stark återhämtning i stora delar av ekonomin. Siffror från 2021 och prognoser för kommande år pekar på stor efterfrågan och hög produktion, trots vissa logistikproblem och brist på material.

I Sverige visar prognosen för 2021 på en väntad BNP-tillväxt på nästan 5 procent. Globalt sett ser man liknande tillväxtnivåer. Även för 2022 och 2023 visar prognoserna på god tillväxt, om än något lägre än 2021 (SEB). Pandemin har varit en utmaning för Sveriges kommuner. Många verksamheter har tvingats ställa om för att trots förutsättningarna kunna erbjuda välfärdstjänster till sina invånare. Rent resultatmässigt har kommunerna dock visat på stora överskott. Detta är tack vare exempelvis stora statsbidrag och ökade skatteintäkter.

Dessa överskott kan komma till nytta med tanke på den demografiska utveckling som sker i Sverige. De allra yngsta och de allra äldsta blir allt fler – och dessa är två av de grupper som kräver mest resurser. Trots detta kvarstår frågetecken

kring befolkningsutvecklingen, efter två år av låg befolkningstillväxt på grund av pandemin. Vad detta kommer att innebära för kommunernas verksamheter är dock för tidigt att säga.

Internationell ekonomi

Pandemin har även under 2021 påverkat den globala ekonomin, men tillväxten har samtidigt varit stark i de flesta länder.

Det finns flera aspekter inom den globala ekonomin som kan påverka utvecklingen framöver, både negativt och positivt. Å ena sidan varierar vaccinationsgraden, vilket påverkar smittspridningens konsekvenser. Samtidigt är inflationen hög och flera centralbanker signalerar räntehöjningar i närtid. Dessutom finns geopolitiska aspekter med ett oberäkneligt agerande från Ryssland. Å andra sidan prognostiseras en hög ekonomisk tillväxt, med stor efterfrågan överlag i ekonomin efter en period med svåra förhållanden i stora delar av världen. Vad som väger tyngst är svårt att säga. Utvecklingen framöver beror bland annat på om inflationen blir bestående och på hur kriget mellan Ryssland och Ukraina utvecklar sig.

Svensk ekonomi

Samma aspekter som kan komma att påverka den globala ekonomin framöver påverkar även den svenska ekonomin.

Sverige är en liten och öppen ekonomi som är beroende av både export och import för att skapa tillväxt. Inflationen är dock lägre än i många andra länder; och Riksbanken räknar med, utifrån sitt penningpolitiska besked i februari 2022, att räntehöjningar sker först under 2024. Beroende på inflationens utveckling kan detta revideras. Tillväxten, som påverkades negativt under 2020, har under 2021 i stället varit mycket stark. Samtidigt har arbetsmarknaden återhämtat sig. SCB rapporterar att arbetslösheten minskade med 1 procentenhet under året och att sysselsättningsgraden steg med 2,3 procentenheter. Störst skillnad återfanns hos unga, en grupp som drabbades hårt på arbetsmarknaden under pandemin.

Sverige står sig starkt med tanke på förutsättningarna, men oroligheterna i samhället kommer förstås att påverka ekonomin på något sätt. Frågan är i hur hög grad ekonomin kommer att påverkas.

Demografi och befolkningsutveckling

Efter en blygsam befolkningsökning 2020 blev 2021 års siffror för Sverige något högre. De är dock fortfarande låga jämfört med tidigare år. Under 2021 blev Sverige drygt 73 000 personer rikare. Ökningen var 41 procent större än 2020 men 25 procent

mindre än 2019. Skillnaden jämfört med 2020 berodde till stor del på större invandring och färre döda. Precis som under flera år tidigare var det åldersgruppen 75–84 år som ökade mest – med nästan 5 procent under 2021 (SCB). Behovet av att ta hand om fler yngre och äldre skapar utmaningar för Sveriges välfärd. Den lokala försörjningskvoten kan spela stor roll för hur krävande utmaningarna blir lokalt.

Kommunsektorn

2020 blev ett rekordår för kommunernas resultat, och 2021 blev ännu ett år med höga överskott. Minskade kostnader för verksamheter som gick på halvfart, stora statsbidrag samt högre skatteintäkter än beräknat bidrog till överskotten, precis som under 2020. När någon sorts normalitet återvänder kommer kostnadsutvecklingen dock att vända, och framtida överskott blir därmed rimligtvis lägre. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ser dock positivt på Kommunens ekonomiska utveckling under de kommande åren.

Förvaltningsberättelsen informerar om den kommunala koncernens förvaltning inklusive kommunen. Syftet är att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet för det gångna året. Innehållet fokuserar på den kommunala koncernens perspektiv, det vill säga kommunens nämnder, bolag och förbund. Kapitlets struktur och innehåll är utformat i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Rekommendation 15 (R15) har också beaktats eftersom de innehåller en rekommenderad utformning av förvaltningsberättelsen.

2.1 Den kommunala koncernen

I Skövdes kommunkoncern ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Skövde kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna. Förutom kommunstyrelsen finns det sex facknämnder samt ytterligare fem nämnder.

Kommunens bolagskoncern består av ett moderbolag, Skövde Stadshus AB, som till 100 procent ägs av kommunen. Moderbolaget äger i sin tur åtta bolag. Sex av dessa är helägda:

- AB Skövdebostäder
- Balthazar Science Center AB
- Kreativa Hus Skövde AB
- Next Skövde Destinationsutveckling AB
- Skövde Energi AB
- Skövde Exploatering AB

De övriga två är delägda. Dessa är *Skövde Airport AB*, som ägs till 97 procent av moderbolaget, och *Science Park Skövde AB*, där moderbolaget äger 49 procent.

Det helägda *Kreativa Hus Skövde AB* äger i sin tur tre bolag: *Mariesjö Kreativa Hus AB*, *Västfast i Skaraborg AB* och *Skövde Eldaren AB*. Skövde Energi AB, å sin sida, äger *Skövde Energi Elnät AB*.

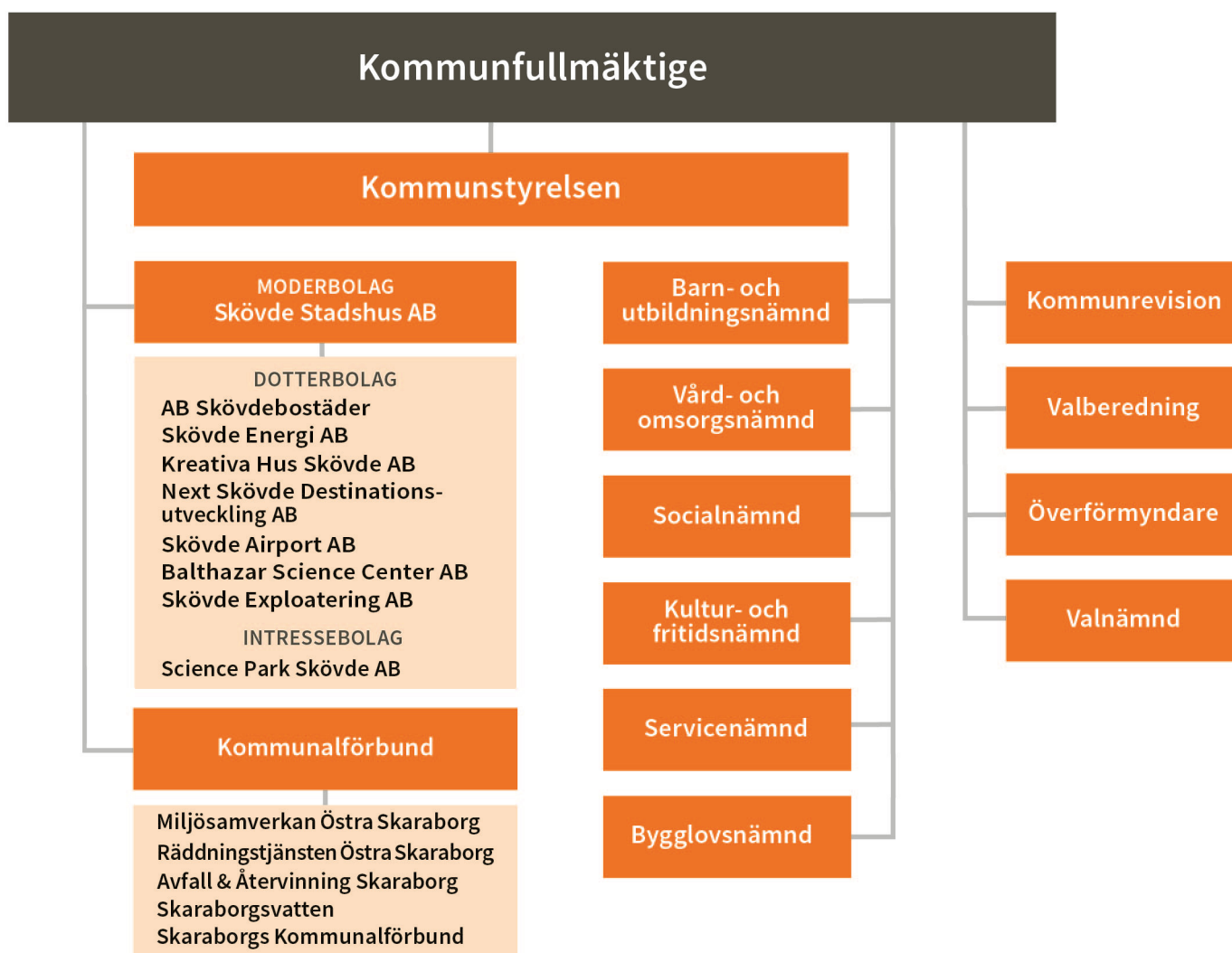
Utöver dessa finns ytterligare tre bolag, *Eonen Fastigheter i Skövde AB*, som ägs av moderbolaget, samt *Mörkebäcken Fastighets AB* och *Skövde Billingen AB*, som ägs direkt av kommunen. Skövde Billingen AB och Eonen Fastigheter i Skövde AB är vilande och bedriver därmed ingen verksamhet.

Skövde kommun är också medlem i sju kommunalförbund, nämligen dessa:

- Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)
- Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)
- Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)
- Skaraborgsvatten
- Skaraborgs kommunalförbund
- Tolkförmedling Väst
- Samordningsförbundet Östra Skaraborg

I de fem förstnämnda har Skövde kommun ett betydande inflytande. De ingår därför i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Skövde kommun utser också styrelsemedlemmar i sex stiftelser. Verksamheten i dessa stiftelser bedöms vara begränsad i förhållande till kommunens totala verksamhet. Därför är de inte inkluderade i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

I bolagens avsnitt på sida 102 visas en mer detaljerad bild över strukturen för bolagen, förbunden och stiftelserna.

Privata utförare

En kommun kan besluta att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare. Med en privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som har tagit emot ett uppdrag och vård av en kommunal angelägenhet. Inom flera av kommunens verksamheter köps tjänster av privata utförare. Exempel på sådana tjänster är anläggningsarbete för gatuunderhåll och fastighetsmark, snöröjning, HVB-hem samt vuxenutbildning. Nedan redogörs för några exempel inom verksamheterna för barn och utbildning samt vård och omsorg.

Barn och utbildning

I Skövde kommuns geografiska område finns flera privata utförare som bedriver förskola, grundskola eller gymnasieskola. Några sådana exempel är *Raoul Wallenberg*, *Montessori*, *I Ur och Skur*, *IT-gymnasiet Sverige*, *Lichron Teknik*, *Drottning Blankas Gymnasieskola* och *Volvo Personvagnar*. Inom förskolan står privata utförare för 12 procent av den totala verksamheten. I grundskolan är andelen 12 procent medan den i gymnasieskolan är 15 procent.

Vård och omsorg

Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem utför socialtjänstlagens insats *Särskilt boende* enligt avtal med Skövde kommun. Stiftelsens verksamhet bedrivs i egna lokaler med totalt 36 lägenheter och står för ungefär 8 procent av de särskilt boendelägenheter som finns i Skövde kommun.

Inom hemtjänsten tillämpas lagen om valfrihet (LOV). Under 2021 har fem privata utförare bedrivit hemtjänst i Skövde kommun. *Systrarna Odhs hemtjänst* är den största privata hemtjänstutföraren, med ungefär 14 procent av den totala hemtjänstvolymen. *Finnservice i Skövde* hade fram till den 30 april ett särskilt avtal att utföra hemtjänstinsatser och hälso- och sjukvård på Finnlandiahemmet, som består av 24 lägenheter. Sedan den 1 maj 2021 omfattas även Finnservices verksamhet av LOV. Cirka 3 procent av den totala hemtjänstvolymen i kommunen utfördes av Finnservice. *Ameli omsorg* utför cirka 5 procent av den totala hemtjänstvolymen. Övriga utförare har drygt 1 procent eller mindre.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

2021 har precis som 2020 varit ett år då pandemin haft stor påverkan på kommunkoncernens verksamheter. Därför har de omställningar som gjordes under förra året i flera fall levt kvar. Samtidigt har samhället på vissa håll kunnat påbörja en återgång till mer normala förhållanden, detta bland annat tack vare en hög vaccinationsgrad. Kommunernas totala ekonomi har inte påverkats negativt av pandemin. Däremot har nämndernas verksamheter påverkats, både positivt och negativt. Omfattande statliga insatser och en betydligt starkare skatteutveckling än väntat är två faktorer som har bidragit positivt till kommunernas rekordöverskott. 2021 var också ett mycket starkt börsår.

Befolkningsstillväxten har varit positiv under året, men tillväxttakten har fortsatt att sakta ned sedan 2020. Vid slutet av 2021 fanns 57 016 invånare i Skövde kommun. Det är en ökning med 225 personer jämfört med motsvarande tidpunkt 2020. Under året har 292 bostäder producerats, varav 201 i flerbostadshus och 91 i småhus. Dessutom har andra stora investeringar genomförts, framför allt av kommunen och av Skövdebostäder. Några exempel på sådana investeringar är:

- Ombyggnation av Hallenbergsrundellen och Dalvägen, samt en kapacitetsökning av Nohlagavägen.
- 132 nybyggda studentbostäder på Kurorten 4.
- Köp av Skövde Exploatering AB, som äger och förvaltar fastigheten Mariesjö 7, det vill säga Mariesjöterminalen.
- Takbyggnation över bandybanan, som därmed blivit Arena Billingen.
- Fortsatt anpassning av Stadskvarn, som är VA-verksamhetens största projekt.

Övriga viktiga händelser under året

- Infasning till Skövde kommuns pensionsfond.
- Skövde Energi har infört en effekttaxa för att uppmuntra sina kunder att minska sitt effektuttag på nätet när behoven är som störst.
- Kommunfullmäktige har beslutat att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområdet där fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera ingår. Beslutet innebär att flygverksamheten upphör och kan ersättas av annan verksamhet.
- Kommunfullmäktige har beslutat om att anta *Policy för likabehandling*.
- Arbetet med kommunens långsiktiga kvalitetsutvecklingsarbete *Handlingsplan 22* har fortlöpt.
- Kommunfullmäktige har beslutat att anta *Energi- och klimatplan 2021–2030 Del 1. Strategi*.

Viktiga händelser efter årets slut

- Köp av *Kartåseneldaren 6 AB*. Köpet är ytterligare ett steg i att ställa om Mariesjö till Skövde Science City.
- En negativ börsutveckling som ett resultat av bland annat inflationsutvecklingen och Rysslands invasion av Ukraina. Börsutvecklingen påverkar Skövde kommuns placeringsportföljer. Utvecklingen i Ukraina ställer även andra krav på kommunens verksamheter och ekonomi.
- Kommunfullmäktigebeslut om att bygga ett parkeringshus i Skövde Science City, och att dessa investeringar ska genomföras i ett kommunalägt parkeringsbolag inom koncernen för Skövde Stadshus AB.
- Kommunfullmäktigebeslut om att anta *Policy för ekonomi och verksamhetsstyrning*.

Trots de utmaningar som pandemin har medfört har de kommunala bolagen fortsatt att jobba intensivt med sina åtaganden för att utveckla Skövde i linje med Vision Skövde 2025. Mer om detta går att läsa i bilagan *Kommunala bolag och förbund*.

2.3 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras en femårsöversikt över utvalda siffror och nyckeltal. Syftet är att ge en översikt över kommunkoncernens och kommunens utveckling jämfört med föregående år, samt över hela perioden.

Skövdes befolkningsmängd växer. Den senaste femårsperioden har befolkningstillväxten varit stabil med en genomsnittlig ökning på 580 invånare per år. Tillväxten innebär en höjd efterfrågan på kommunala tjänster, vilket ökar både intäkter och kostnader i kommunens verksamheter. Samtidigt sker också stora investeringar inom både kommunen och kommunkoncernen, om än på något lägre nivåer än tidigare år. Investeringarna görs bland annat för att försörja det växande behovet av bostäder och verksamhetslokaler, samt för att stärka stadens attraktivitet.

Koncernens årsresultat har ökat kraftigt de två senaste åren. Det förklaras till stor del av ett mycket starkt resultat i kommunen. Resultatförbättringen i kommunen beror på högre skatteintäkter samt på stora tillfälliga statsbidrag på grund av pandemin.

Soliditeten har stärkts. Förstärkningen är en effekt av både det goda resultatet och att både kommunen och koncernen haft en något lägre investeringsnivå jämfört med tidigare år.

Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, fluktuerar från år till år. Posten påverkas av ränteförändringar, värdeökning av placeringar, eventuella utdelningar med mera. Kommunfullmäktige antog 2020 en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensionsförpliktelser.

Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd	57 016	56 791	56 366	55 729	54 975
Kommunal skattesats (kr)	21,61	21,61	20,86	20,86	20,86
Verksamhetens intäkter (mnkr)	1 043,9	1 023,1	1 032,9	1 001,2	983,8
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-4 043,0	-3 782,0	-3 716,9	-3 683,5	-3 475,7
Årets resultat (mnkr)	336,8	301,3	149,7	16,4	49,9
Finansnetto (mnkr)	98,2	13,5	18,8	18,1	-3,1
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	30,1	29,1	26,8	27,0	28,1
Nettoinvesteringar (mnkr)	462,7	547,9	570,7	707,2	759,3
Långfristig skuld (mnkr)	4 679,1	4 219,2	4 147,3	3 549,0	3 186,1

Kommunen inkl. bolag och förbund (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1 886,3	1 768,3	1 795,1	1 731,7	1 685,0
Verksamhetens kostnader	-4 526,4	-4 187,4	-4 176,3	-4 084,2	-3 873,3
Årets resultat	438,1	417,6	216,6	160,6	157,2
Finansnetto	52,4	-16,9	-40,8	-15,1	-28,6
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	34,8	34,1	31,3	31,7	31,6
Nettoinvesteringar	840,9	887,8	979,9	1 034,5	1 140,2
Långfristig skuld	4 694,3	4 226,9	4 215,8	3 653,0	3 370,8

Kommunen förvaltar numera en egen pensionsfond som återfinns i kommunens balansräkning. Värdeutvecklingen i pensionsfonden har varit mycket gynnsam under 2021 och är den stora anledningen till det kraftigt förbättrade finansnettot.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunen omfattas enligt kommunallagen av kravet på god ekonomisk hushållning. Det betyder att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning både i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i både längre och kortare perspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det en överkonsumtion som kommande generationer får betala för. Kommunens övergripande ekonomiska mål utgår därmed från följande princip: Varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar, och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges mål är kopplade till god ekonomisk hushållning. De är strukturerade i form av ett styrkort och omfattar mål kopplade till både verksamhet och ekonomi. Ett av målen är att det ekonomiska resultatet ska motsvara minst tre procent av skatteintäkter och statsbidrag över mandatperioden. Nivån innebär att det egna kapitalet värdesäkras. Samtidigt ska den kommunala verksamheten bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Skövde kommuns resultat på 336,8 miljoner motsvarar 9,6 procent av skatter och bidrag. Sett till budget 2022 samt resultaten år 2019 och 2020, innebär detta ett ekonomiskt resultat på 6,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Därmed ser det finansiella målet ut att uppfyllas.

När det gäller verksamhetens mål visar 2021 års resultat på en i stort sett positiv utveckling. Av 8 mål bedöms 5 som delvis uppfyllda och 3 som uppfyllda.

I de kommunala bolagens ägardirektiv finns ekonomiska och verksamhetsmässiga mål kring ekonomisk hushållning.

Kommunalförbunden har egna mål för god ekonomisk hushållning. Mer information om detta finns i organisationernas respektive årsredovisningar. De kommunala bolagens ägardirektiv följs också löpande av Skövde Stadshus AB. Bedömningen utifrån resultaten från vd-dialoger och andra uppföljningar är att bolagen har följt ägardirektiven.

Utifrån ovanstående är den sammantagna bedömningen att kommunen och kommunkoncernen lever upp till kravet om god ekonomisk hushållning för 2021.

Budgetavvikelse

För att uppnå en god ekonomisk hushållning är en viktig förutsättning att verksamheterna följer sin budget. Den totala budgetavvikelsen för kommunen uppgår till 266 miljoner kronor i överskott för 2021. De poster som framförallt bidrar till överskottet är ökade skatteintäkter, tillsammans med minskad efterfrågan på välfärdstjänster samt extra statsbidrag till följd av pandemin. Vidare bidrar ett ökat marknadsvärde på kommunens finansiella placeringar.

Investeringsbudgeten uppgick till 1036 miljoner kronor medan nettoinvesteringarna för 2021 uppgick till 463 miljoner kronor. Skillnaden (573 miljoner kronor mellan budget och utfall) beror framförallt på att projekt inom följande kategorier förskjutits i tid: lokalinvesteringar (199 miljoner kronor), infra-investeringar (122 miljoner kronor) samt taxefinansierade investeringar (113 miljoner kronor). De outnyttjade investeringsmedlen ombudgeteras och flyttas över till investeringsbudgeten för 2022.

I kapitlet om driftredovisning (sida 58) finns mer information om nämndernas resultat för 2021. Investeringsredovisningen finns på sida 65. Någon koncernbudget har inte upprättats för 2021.

2.5 Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Så fungerar vårt styrkort

Kommunfullmäktiges mål har strukturerats i form av ett styrkort. Ett styrkort är en matris som tydliggör sambandet mellan vad en verksamhet vill nå, hur målet ska nås och hur resultatet ska mätas. Målen i kommunfullmäktiges styrkort är långsiktiga och strategiskt viktiga för Skövdes utveckling. De syftar till att styra mot Vision Skövde 2025.

Styrkortet är indelat i fyra perspektiv utifrån kommunens olika roller och uppdrag. De prioriterade utvecklingsområdena i Vision Skövde 2025 ligger som ett raster över samtliga perspektiv. Samma sak gäller för vårt kund- och kvalitetsfokus.

Inom perspektivet **Samhällsutveckling** finns fem mål om att skapa ett hållbart samhälle som ger nytta för både Skövdebor och andra aktörer, exempelvis föreningar, företag och grannkommuner. Perspektivet **Välfärdstjänster** hänger ihop med mål om kvalitet och effektivitet i kommunens välfärdstjänster. **Medarbetare och arbetsgivare** berör Skövde kommun som arbetsgivare och olika arbetsgivarfrågor, och perspektivet **Ekonomi** handlar om kommunens och kommun-koncernens ekonomi.

Under slutet av 2021 startade en uppdatering av kommunfullmäktiges mål utifrån ett visionsarbete som pågår parallellt.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse

Färgsymboler för både mål och resultatmätningar

Grönt indikerar att målet eller målvärdet är nått.
I tabeller betyder grönt att målvärdet uppnåts med 100 procent eller mer.

Gult indikerar ett relativt gott resultat – att vi är på väg att nå målet men fortfarande har en bit kvar.
I tabeller betyder gult att målvärdet uppnåts med minst 81 procent.

Rött visar att målet inte är uppfyllt eller att resultatmätningen har ett svagt resultat relaterat till den ambitionsnivå som finns.
I tabeller betyder rött att målvärdet uppnåts med mindre än 80 procent.

Positiv trendpil: indikerat att utfallet var bättre 2021 än 2020.

Oförändrad trendpil: indikerat att utfallet var samma 2021 som 2020.

Negativ trendpil: indikerat att utfallet var sämre 2021 än 2020.

Följande mål bedöms vara uppfyllda vid mandatperiodens slut

KF:s strategiska mål

Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025

Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Följande mål bedöms vara delvis uppfyllda vid mandatperiodens slut

KF:s strategiska mål

Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige

Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv

Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov

Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Samhällsutveckling

Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

J A

DELVIS

NEJ

Bedömning

Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. En ny version av riktlinjen för medborgardialog antogs av kommunstyrelsen i mars 2021.

Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet samt delaktighet i kommunens verksamhet.

Medborgarundersökningen gjordes om till 2021 och kan därför inte jämföras med tidigare resultat. Resultatet visar exempelvis att 20 procent av kommunens invånare upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Drygt 80 procent svarade ganska bra eller mycket bra på frågor om tillgången till samhällsservice. Nästan 95 procent anser att kommunen är en ganska bra eller mycket bra plats att bo på.

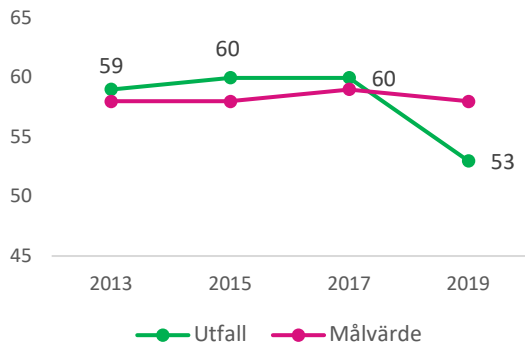
I resultatmätningar som Skövde följer upp syns en god utveckling när det gäller sysselsättningen, både bland befolkning i arbetsför ålder och bland unga som subgrupp.

Resultatmätning

SCB medborgarundersökning Nöjd medborgarindex

Utfall: Undersökning omgjord inför 2021

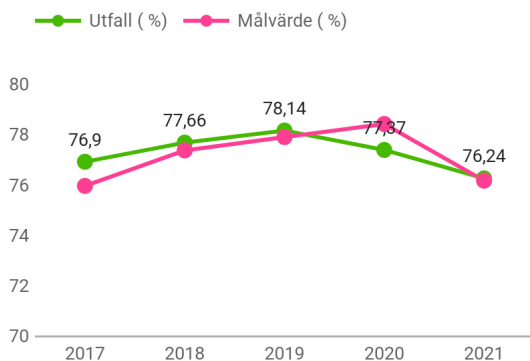
Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

↓ Sysselsättning arbetsför befolkning, 16–64 år

Utfall: 76,24 procent

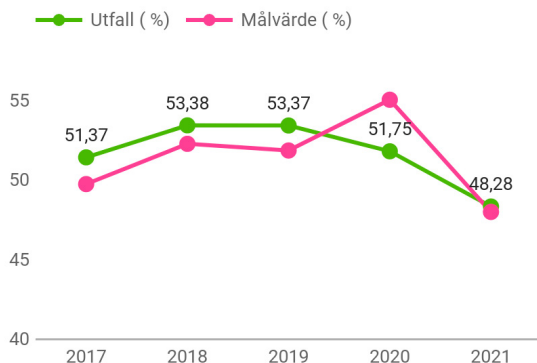
Målvärde: En gynnsammare utveckling än riket.

↓ Sysselsättning 16–24 år

Utfall: 48,28 procent

Målvärde. En gynnsammare utveckling än riket.

Skövde är 60 000 invånare år 2025

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Målet bedöms vara uppfyllt, under förutsättning att bostadsproduktionen följer leveransplanen och att befolkningstillväxten följer den senaste prognosen.

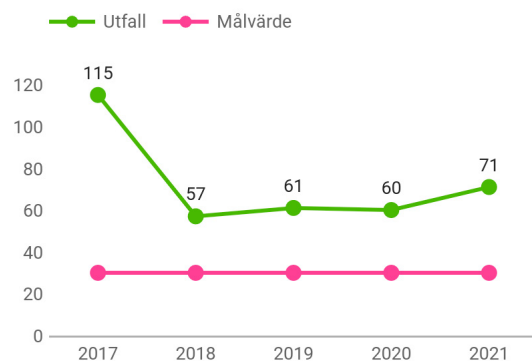
Under 2021 byggdes 292 bostäder. Det ger en total bostadsproduktion på 920 bostäder under mandatperioden. Målet om 1 000 nya bostäder före mandatperiodens slut är alltså på god väg att uppfyllas. Andra faktorer, exempelvis sådana som är relaterade till arbetsmarknaden, påverkar förutsättningarna för att lyckas med målet om 60 000 invånare till 2025. Under 2021 har arbetslösheten både i riket och Skövde minskat, främst bland den yngre befolkningen.

De två senaste åren har pandemin slagit hårt mot befolkningstillväxten. Befolkningsökningen i Skövde har under denna period varit den lägsta på många år. Även bostadsproduktionen har påverkats, men trots detta har kommunen alltså lyckats bygga 292 bostäder. Om Skövde kommun når upp till 60 000 invånare till 2025 eller inte beror därför i hög grad på om den negativa befolkningstrenden fortsätter eller om befolkningstillväxten tar fart igen.

↓ Svenskt Näringslivs ranking

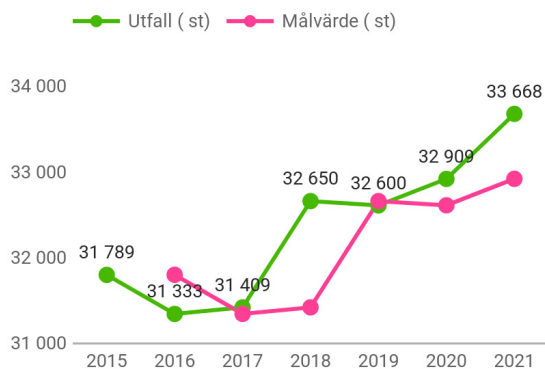
Utfall: 71

Målvärde: Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.

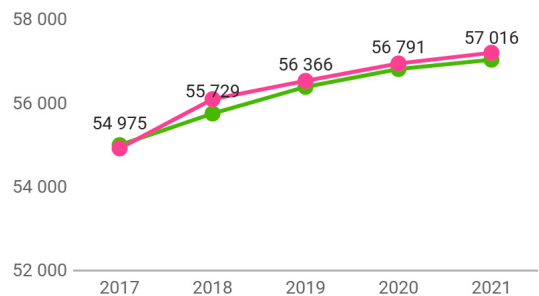

↑ Antal arbetstillfällen i Skövde

Utfall: 33 668 arbetstillfällen Målvärde: Årlig ökning

— Utfall (st) — Målvärde (st)

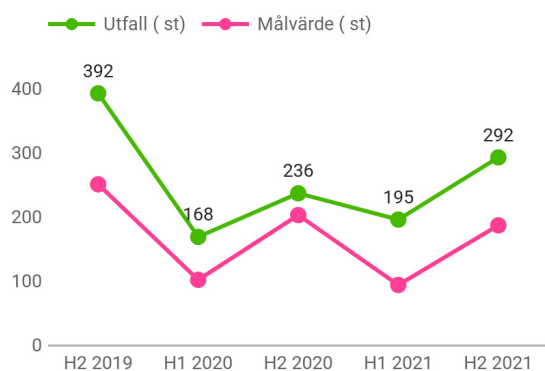
↑ Antal UF-företag (Ung företagsamhet)

Utfall: 59 företag Målvärde: Årlig ökning

↑ Antal nya bostäder

Utfall: 292 bostäder

Målvärde: 1 000 nya bostäder under mandatperioden

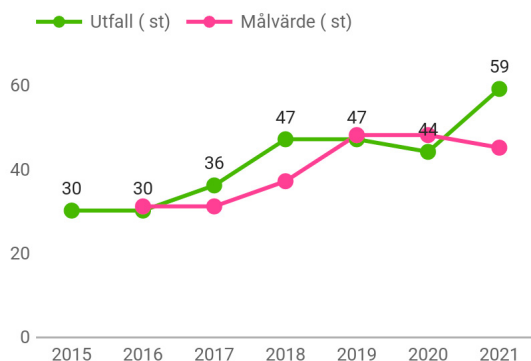
↑ Antal invånare

Utfall: 57 016 invånare

Målvärde: 60 000 inv. 2025.

Målvärde för varje enskilt år är i linje med den senaste befolkningsprognosen

Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Målet om Skövdes varumärke kan utvärderas utifrån både nationellt och lokalt perspektiv. Under 2021 genomfördes dock ingen nationell varumärkesmätning. SCB:s medborgarundersökning genomfördes däremot, och resultatet presenterades i december 2021. Undersökningen visar att 95 procent av de svarande tycker att Skövde kommun är en bra plats att leva och bo på. Den visar också att 85 procent tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett ganska bra eller mycket bra sätt. Dessa är positiva siffror för kommunen och laddar det lokala varumärket med lokal stolthet.

En ny plattform för Skövdes platsvarumärke har tagits fram och beslutats. Implementeringen startade under året och under hösten introducerades platsvarumärket på flera områden. Bland annat har två spelarbussar för dam- och herrhandbollen i Skövde strajpats. Dessutom har ett evenemang genomförts i Commercevaruhuset, där Skövde centrum byggdes i lego med hjälp av vinnaren från TV4-programmet Lego masters. Platsvarumärket börjar också göra avtryck hos de kommunala

bolagen, som använder fraser, tonalitet och ibland också bildspråk från plattformen. Platsvarumärket samlar Skövde och ger en gemensam riktning.

Under året har flera insatser fortlöpt som förväntas främja Skövdes varumärke. Några av dessa är destinationsutvecklingen av Billings fritidsområde, Arena Skövde och Kulturhuset. Lillegårdens fritidsområde har också lagts till som destination.

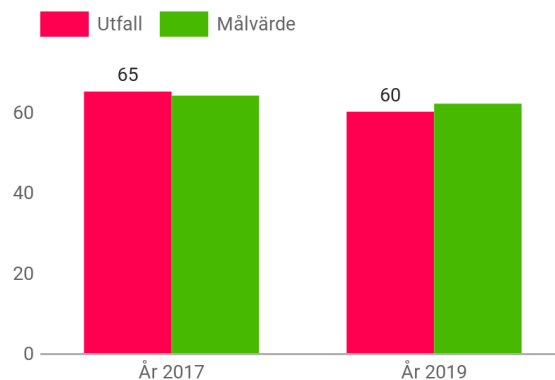
Målet om Skövdes varumärke bedöms som delvis uppfyllt. Det bör beaktas att det nationella perspektivet inte har kunnat utvärderas eftersom uppgifter har saknats.

Resultatmätning

■ SCB:s medborgarundersökning: Nöjd region-index

Utfall: Undersökning omgjord inför 2021

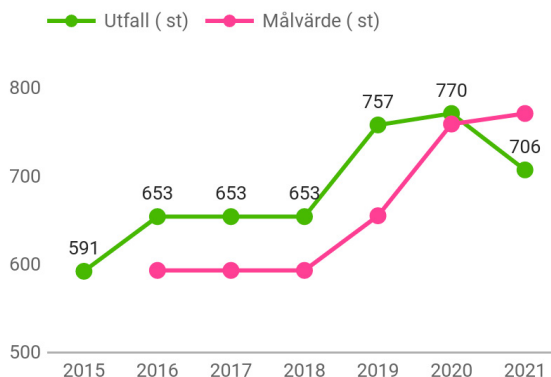
Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

◆ ↓ Antal sysselsatta inom Science Park Skövde

Utfall: 706 sysselsatta

Målvärde: Årlig ökning

Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011–2025

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Analysen har förskjutits ett år på grund av eftersläpning i statistiken.

Under 2020 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i högre takt än rikssnittet. 27,21 procent av kommunens befolkning hade då en akademisk examen, enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Även under perioden 2011–2020 har Skövde kommun haft en högre ökningstakt än riket. Det visar att utvecklingen följer kommunens målsättning.

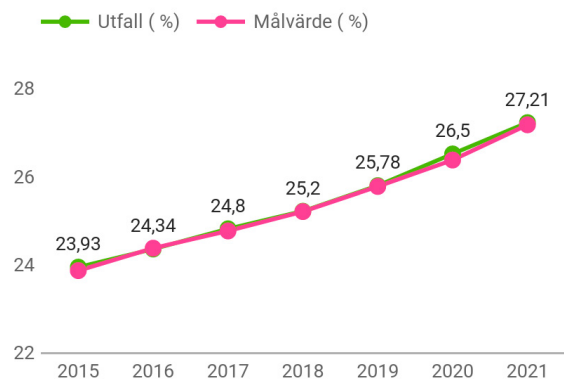
Den sammantagna bedömningen är att målet sannolikt kommer att nås. Bedömningen baseras på resultatmätningen för perioden, den historiskt positiva utvecklingen samt på utfallet av övriga indikatorer.

Resultatmätning

↓ Andel av befolkningen med akademisk examen

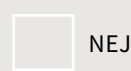
Utfall: 27,21 procent

Målvärde: Högre relativ ökning än genomsnittet för riket

Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

När det gäller målvärdet Andel förnybar energi i Skövde samhälle har statistiken två års eftersläpning. Detta försvårar bedömningen. Statistiken är från SCB och gäller alltså fram till 2019.

Under 2019 minskade andelen förnybar energi inom Skövde samhälle med 3 procentenheter jämfört med 2018. Den stora anledningen var att nordisk elmix, som används för att uppskatta utsläppen från elen som används, hade en lägre andel förnybar energi under 2019. Nordisk elmix minskade närmare bestämt sin förnybara andel från 50 till 40 procent under 2019. Målet om årliga förbättringar har alltså inte uppnåtts.

Andelen förnybar energi i kommunorganisationen var 66 procent under 2021. Förbättringen beror framför allt på att andelen förnybart inom el och värme har ökat.

Energianvändningen i kommunens bostäder ökade under 2021. En anledning är att det under hösten infördes en effekttaxa på elanvändningen. Förändringen fick till följd att AB Skövdebostäder inom vissa områden valde att värma med fjärrvärme istället för med värmepump. Eftersom en värmepump får ut mer värme per andel energi har energi-

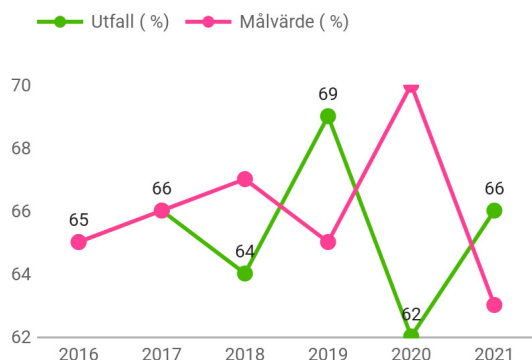
användningen gått upp. Skövdebostäder har också installerat fler mätpunkter. Detta kommer på sikt att kunna optimera energianvändningen och skapa ett jämnare inomhusklimat, men på kort sikt har det också höjt energianvändningen.

Pandemin har medfört att kommunens lokaler har nyttjats mindre under 2020 och 2021. Att energianvändningen ökade under 2021 beror troligen på att lokalerna kunde användas mer än under 2020. Beläggningen har dock fortfarande varit lägre än före pandemin, vilket gör det svårt att jämföra siffrorna. Sammanfattningsvis är bedömningen att målet kommer att uppfyllas till viss del. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan.

Resultatmätning

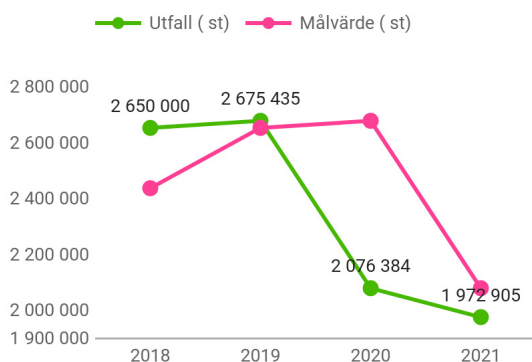
↑ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation

Utfall: 66 procent Målvärde: Årliga förbättringar

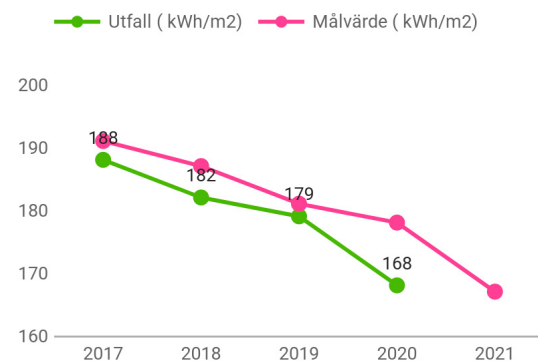
↓ Antal resenärer i kollektivtrafik

Utfall: 1 972 905 resenärer Målvärde: Årliga förbättringar

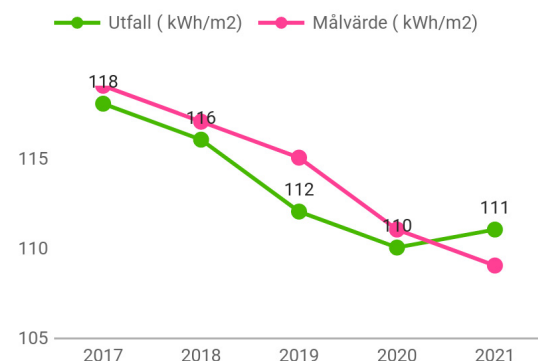
↓ Energianvändning i kommunens lokaler

Utfall: Mätning försenad Målvärde: Årliga förbättringar

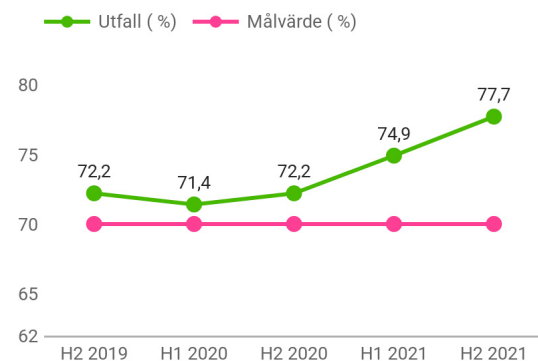
↓ Energianvändning i kommunens bostäder

Utfall: 111 kWh/m² Målvärde: Årliga förbättringar

↑ Andel svenska livsmedel i måltidsverksamheterna

Utfall: 77,7 procent Målvärde: Årliga förbättringar

Välfärdstjänster

Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Bedömd målluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Skövde ligger bra till inom flera områden, men har också områden som behöver förbättras. Kvalitetsfrågorna har varit i tydligt fokus de senaste åren, men för att skapa fler positiva effekter och nå målet krävs ett starkt systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att nå dit, så rekommendationen är att fortsätta med det arbete som är igång.

Flera aktiviteter har genomförts för att skapa en god kvalitetskultur och implementera arbetssätt för att öka systematiken i vårt kvalitets- och förbättringsarbete. Fokus för året har varit ett ledarprogram för att stärka alla kommunens chefer i att leda förbättringsarbetet.

Redovisning av resultatmätningar

Skövde kommuns välfärdstjänster har relativt goda resultat jämfört med andra kommuner. 2021 års sammantagna resultat från Kvalitet i korthet (KKIK) visar på goda resultat inom flera verksamheter, exempelvis skolan och socialtjänsten. Undersökningen visar att vi har mycket goda resultat när det gäller kostnader inom både skola och socialtjänst samt delar av vård och omsorg. När det gäller brukarnöjdhet är det svårt att dra några generella slutsatser eftersom resultaten från vissa undersökningar är fördröjda. Vi ser dock att brukarnöjdheten inom LSS (daglig verksamhet) fortfarande ligger under målvärdet, även om resultatet har förbättrats.

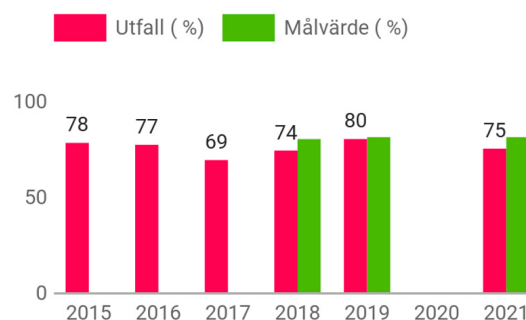
När det gäller utvecklingstakten inom verksamheterna kan vi konstatera att den varierar. Detta tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Vi behöver exempelvis bli bättre på att jobba systematiskt för att förbättra våra resultat och kundundersökningar. Vi behöver också göra både kunder och medarbetare mer delaktiga i förbättringsarbetet.

Resultatmätning

◆ ■ **Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk**

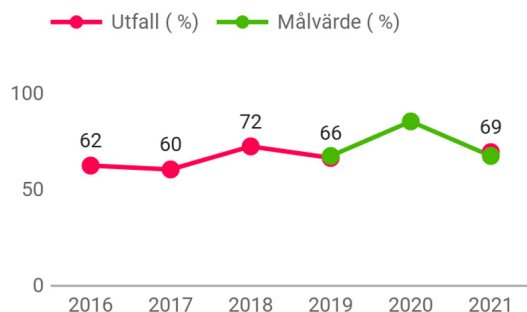
Utfall: 75 procent

Målvärde: Årlig förbättring

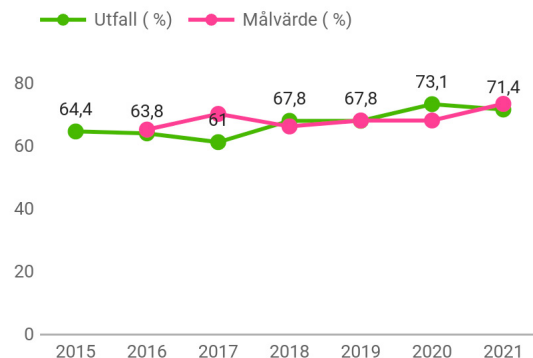
● ■ **Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik**

Utfall: 69 procent Målvärde: Årlig förbättring

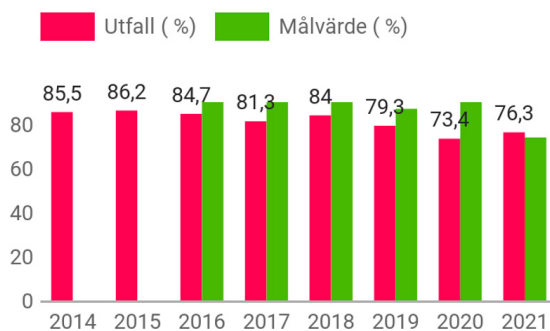
● ↓ **Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom 3 år.**

Utfall: 71,4 procent Målvärde: Årlig förbättring

● ↑ **Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen**

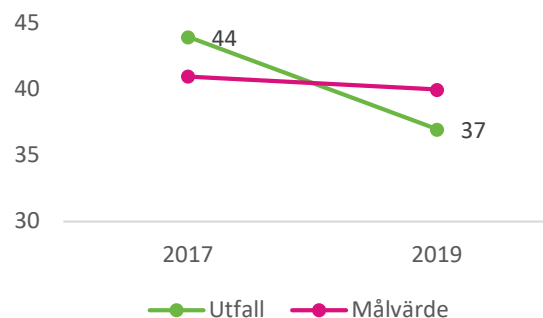
Utfall: 76,3 procent Målvärde: Årlig förbättring

■ – **SCB:s medborgarundersökning: Nöjd inflytande-index**

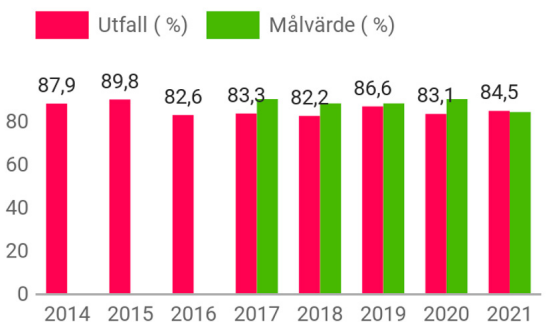
Utfall: Undersökning omgjord inför 2021

Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

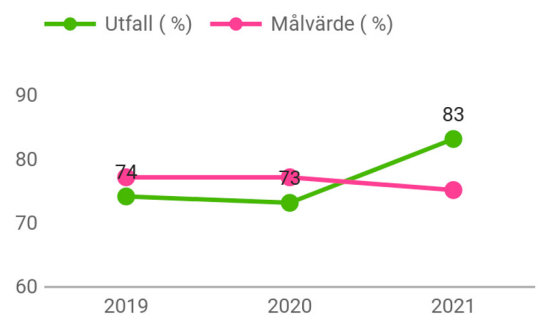
↑ **Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram**

Utfall: 84,5 procent Målvärde: Årlig förbättring

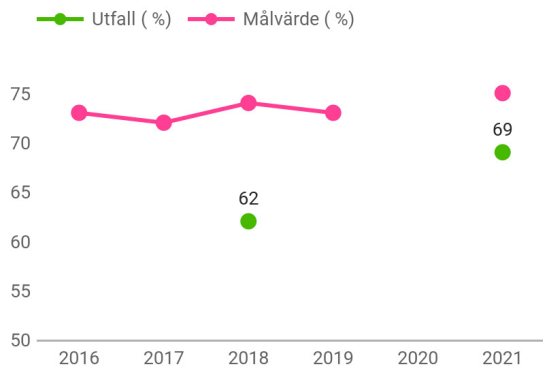
● ↑ **Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKIK)**

Utfall: 83 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

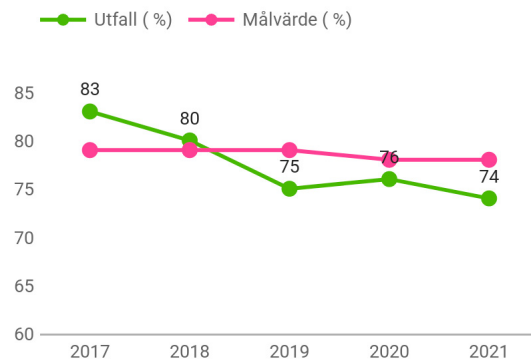
◆ ■ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS (KKIK)

Utfall: 69 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

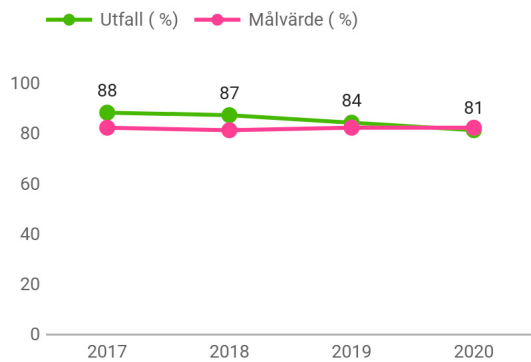
◆ ↓ Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKIK)

Utfall: 74 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

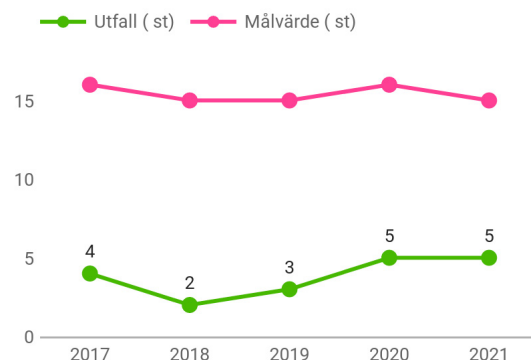
■ – Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKIK)

Utfall: Ej uppmätt 2021 Målvärde: Bättre än snittet i riket

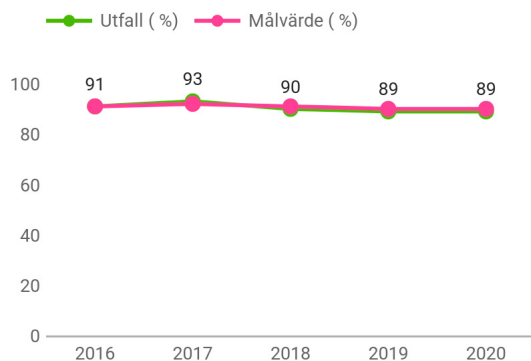
● → Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (KKIK)

Utfall: 5 dagar Målvärde: Bättre än snittet i riket

■ – Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (KKIK)

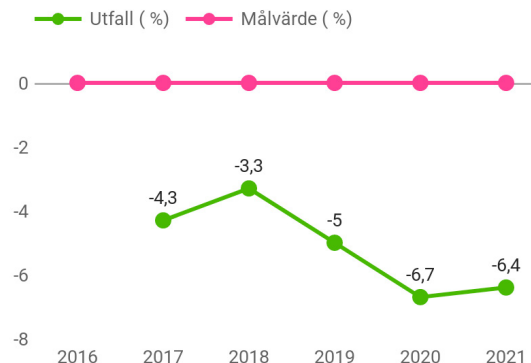
Utfall: Ej uppmätt 2021 Målvärde: Bättre än snittet i riket

● ↓ Standardkostnadsavvikelse

Utfall: -6,4 procent

Målvärde: Utfall lägre än strukturellt beräknat värde

Medarbetare/arbetsgivare

Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

På arbetsgivarområdet har Skövde kommun under 2021 främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 i våra verksamheter. En stor del av arbetet har exempelvis handlat om att kontinuitetsplanera vår kompetensförsörjning, hantera frånvaro, genomföra riskanalyser och samverka med fackliga parter.

För att nå vårt mål att vara en attraktiv arbetsgivare har arbetet med kommunens Handlingsplan 22 (H22) fortsatt. Fokus har legat på att säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättningen, minska sjukfrånvaron och att fortsätta utveckla ledarskapet i kommunen. En utredning kring förmåner för kommunens medarbetare har också genomförts och beslutats. De nya förmånerna kommer att implementeras successivt under 2022. Dessutom har en uppdaterad medarbetaridé och en policy för likabehandling tagits fram. Implementeringen av dessa kommer att fortsätta under 2022.

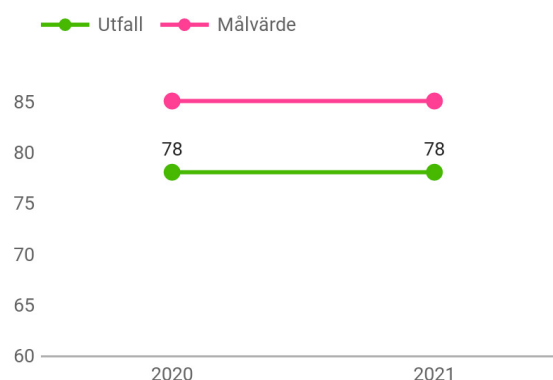
Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott beslutade i juni att genomföra en extern utredning av organisationskulturen. De generella resultaten av utredningen visar att både medarbetarskap och ledarskap i organisationen fungerar bra eller

till och med mycket bra. Undersökningen ger också vägledning i vad kommunen behöver bli bättre på. Förbättringsarbetet kommer att fortsätta under 2022, med samtliga chefer och i samverkan med fackliga parter.

Många medarbetare har arbetat hårt under pandemin. Under 2022 kommer en god arbetsmiljö därför att vara i fokus. Vi kommer att fortsätta arbeta för ett hållbart arbetsliv, och under året kommer ett hälsoprojekt att starta med syfte att minska sjukfrånvaron. Dessutom planerar vi att ta fram en ny ledaridé och en utbildningsplan för chefer. Ett annat viktigt fokus under 2022 blir möjligheten till kompetensutveckling och karriär. Ett större arbete ska också göras när det gäller lönestrukturer inom våra befattningsgrupper.

◆ ➔ HME (Hållbart medarbetarengagemang)

Utfall: 78 procent Målvärde: Årlig förbättring

Ekonomi

Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Årets resultat per den 31 december 2021 är 336,8 miljoner kronor. Det är 265,9 miljoner högre än årets budgeterade resultat på 70,9 miljoner, och motsvarar 9,6 procent av skatter och bidrag. Den största anledningen till det starka resultatet är ökade statsbidrag och skatteintäkter, samt lägre kostnader i samband med covid-19-pandemin.

Prognosen för att klara det finansiella målet på 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden är mycket god. Utifrån tidigare års resultat samt den budget som är lagd landar det totala resultatet för mandatperioden på ett genomsnitt på 6,9 procent av skatter och bidrag. Beräkningen baseras på följande underlag:

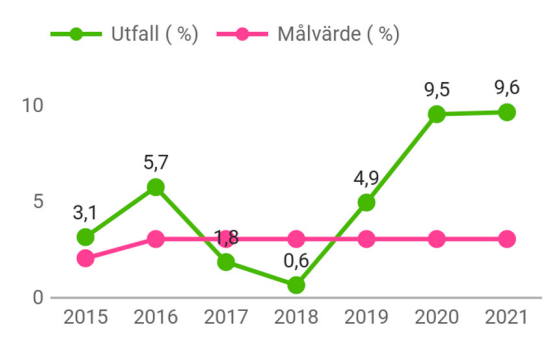
- Resultat 2019: 4,9 procent
- Resultat 2020: 9,5 procent
- Kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2022: 3,5 procent

Resultatmätning

▲ Årets resultat

Utfall: 9,6 procent

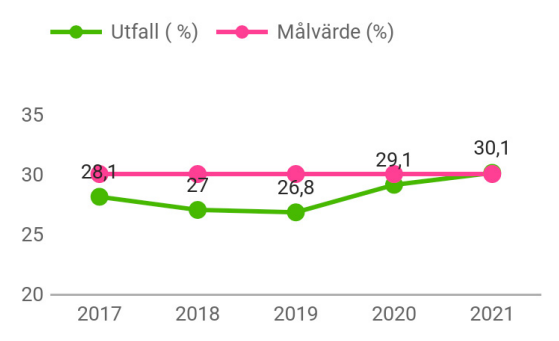
Målvärde: Minst 3 procent över mandatperioden

▲ Soliditet inklusive pensionsskuld

Utfall: 30,1 procent

Målvärde: Sträva mot en soliditet på 30 procent

2.6 Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och klarat balanskravet.

2.6 Balanskravsresultat

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	336,8	301,3	149,7	16,4	49,9
-avgår samtliga realisationsvinster	0,0	-4,3	-3,3	-7,5	-0,9
+/- justering för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-57,3	-1,6	-4,1	0,0	0,0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		0,0	-1,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	279,5	295,4	141,3	8,9	49,0
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	111,6	0,0	-21,0
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	279,5	295,4	29,7	8,9	28,0

Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster, orealiserade vinster och förluster på värdepapper som har uppstått under året. Däremot ingår

intäkter från exploateringsverksamheten samt olika former av engångsposter. Balanskravsresultatet för 2021 är positivt och inget negativt resultat finns att regleras.

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 är det enligt kommunallagen möjligt att i vissa fall reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Detta görs under eget kapital.

Reserven kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Förutsättningen är att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

mnkr	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	279,5	295,4	141,3	8,9	49,0
Skatteintäkter och statsbidrag	3 493,6	3 285,2	3 051,7	2 898,1	2 805,4
1 % av skatteintäkter och statsbidrag	34,9	32,9	30,5	30,0	28,0
Skillnad i årets resultat efter balanskravsjusteringar och 1 % av skatteintäkter och statsbidrag	244,6	262,5	110,8	-19,1	21,0
Reservering till RUR	0,0	0,0	111,6	0,0	21,0
Akkumulerat RUR	521,0	521,0	521,0	409,4	409,4

För att göra en reservation till RUR ska resultatet överstiga 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen.

Akkumulerat till och med 2020 har kommunen reserverat 521 miljoner kronor till resultatutjämningsreserven. För 2021 finns en möjlighet att reservera ytterligare 244,6 miljoner kronor. Enligt beslut avsätts dock inga nya medel till reserven. Den utgående balansen är därmed oförändrad på 521 miljoner kronor.

2.7 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I den finansiella analysen över viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning presenteras finansiella nyckeltal. Dessa visar utfall över en femårsperiod, både för koncernen och kommunen. Upplýsingar lämnas också kring finansiella risker samt kring pensionsåtaganden.

Finansiell analys

I detta avsnitt görs en analys av kommunens och koncernens finansiella utveckling och ställning. Analysen görs med hjälp av utvalda ekonomiska nyckeltal.

Kommunkoncernen

Årets resultat

	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat (mnkr)	438,1	417,6	216,6	160,6	157,2
Procent av skatter och bidrag	12,5	12,7	7,1	5,5	5,6

Kommunkoncernens samlade resultat uppgår för 2021 till 438,1 miljoner kronor. Det samlade koncernresultatet är det högsta under den senaste femårsperioden och beror framför allt på ett starkt resultat i kommunen. Resultatförbättringen i kommunen beror på högre skatteintäkter samt på stora tillfälliga statsbidrag på grund av pandemin.

Soliditet

(procent)	2021	2020	2019	2018	2017
Soliditet exklusive hela pensionsåtagandet	42,3	42,5	40,7	41,8	42,7
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	34,8	34,1	31,7	31,7	31,6

Tack vare de goda resultaten fortsätter kommunkoncernens soliditet att stärkas.

Skövde kommunkoncerns soliditet (inklusive hela pensionsåtagandet) har den senaste femårsperioden varit starkare än både rikets genomsnitt och kommungruppen jämförbara kommuner.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Måttet påverkas alltså av hur eget kapital, skulder och tillgångar utvecklas i förhållande till varandra.

Kommunkoncernens balansomslutning återspeglar det samlade bokförda värdet av alla tillgångar i kommunkoncernen.

Balansomslutning

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Balansomslutning	11 612,6	10 547,1	9 997,3	9 229,5	8 645,4
Eget kapital	4 912,4	4 484,9	4 069,5	3 853,4	3 692,4
Skulder och avsättningar	6 700,2	6 062,2	5 927,8	5 376,1	4 953,0

Med anledning av Skövdes utveckling sker kontinuerliga investeringar. Detta syns i den växande balansomslutningen. Bland annat omvandlar kommunen en hel stadsdel, Mariesjö, från ett småskaligt industriområde till en levande, tät stadsmiljö.

Skulder

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Skuld (lång och kort)	5 977,5	5 400,3	5 286,7	4 760,9	4 394,8
varav lån i bank	4 384,0	3 975,0	3 975,0	3 400,0	3 184,0

Kommunkoncernens totala skulder uppgår på balansdagen till 5977 miljoner kronor. Det innebär en ökning med 577 miljoner jämfört med föregående år. Att skulderna har ökat beror främst på kommunens låneskulder som växte med totalt 409 miljoner kronor under 2021. Ökningen beror främst på upplåning till pensionsskulden samt investeringar.

Investeringar

	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar (mnkr)	840,9	887,8	979,9	1 034,5	1 140,2
Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	107,7	95,7	64,3	51,3	42,1

Skövde kommunkoncerns nettoinvesteringar har minskat med 47 miljoner kronor sedan föregående år. Trenden är sjunkande sedan 2017.

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett utfall på 100 procent innebär att koncernen kan finansiera samtliga investeringar och därmed inte behöver låna.

De senaste årens sjunkande nettoinvesteringar i kombination med goda resultat har haft en positiv effekt på självfinansieringsgraden. Utfallet för 2021 är 107,7 procent, vilket är 12 procentenheter högre än förra året.

Kommunen

Årets resultat

	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat (mnkr)	336,8	301,3	149,7	16,4	49,9
Procent av skatter och bidrag	9,6	9,5	4,9	0,6	1,8
Reavinst och jämförelsestörande poster (mnkr)	0,0	-4,3	-3,3	-7,5	81,0
Resultat efter reavinster och jämförelsestörande poster (mnkr)	336,8	297,0	146,4	8,9	130,9

2021 års resultat för kommunen uppgår till 336,8 miljoner kronor. Det innebär en ökning på cirka 12 procent jämfört med föregående år. Resultatet motsvarar 9,6 procent av skatter och bidrag. Det starka resultatet kan även i år förklaras av högre skatteintäkter och statsbidrag kopplade till coronapandemin. Jämfört med Sveriges övriga kommuner ligger Skövde mycket bra till.

Det finns inga jämförelsestörande poster att ta hänsyn till i resultatet. Tillsammans med föregående år är resultatet historiskt högt.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Ökning/minskning av skatteintäkter och statsbidrag	208,4	233,6	153,5	92,7	108,8
Förändring (procent)	6,3	7,7	5,3	3,3	4,0
Nettokostnadsökning/-minskning	257,7	76,6	30,7	193,9	181,4
Med hänsyn till större jämförelsestörande poster	257,7	76,6	30,7	218,7	157,5
Förändring (procent)	8,6	2,6	1,1	7,2	7,2
Med hänsyn till större jämförelsestörande poster (procent)	8,6	2,6	1,1	8,0	6,1

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har vuxit med 6,3 procent jämfört med förra året, medan nettokostnaderna har höjts med 8,6 procent. Ökningstakten för skatteintäkter och statsbidrag är fortsatt hög. Detta förklaras till stor del av stärkta skatteintäkter och höjda statsbidrag kopplat till pandemin. Denna positiva utvecklingstakt kan dock inte antas fortsätta. År har kommunen en högre nettokostnadsökning, vilket främst beror på högre personalkostnader. Det är viktigt att vara observanta på det framåt.

För att kommunen ska kunna möta framtidens demografiska utmaningar är det viktigt att skatter och bidrag utvecklas i takt med nettokostnaderna.

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna från skatteintäkter och statsbidrag.

En grundläggande faktor för god ekonomi är att det råder **balans mellan löpande intäkter och kostnader**. Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stor andel av skatteintäkter och bidrag som de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel.

Nettokostnadsandel

Olika kostnaders andel av skatteintäkter och utjämnings (%)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamheten	85,9	84,0	87,9	92,6	88,8
Avskrivningar	7,3	7,3	7,8	7,1	6,4
Nettokostnad före finansnetto och jämförelsestörande poster	93,2	91,2	95,7	99,7	95,2
Finansnetto	-2,8	-0,4	-0,6	-0,3	0,1
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
Nettokostnad totalt	90,4	90,8	95,1	99,4	98,2
Årets resultat	9,6	9,2	4,9	0,6	1,8
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabellen visar att den största delen avser verksamheternas kostnader där personalkostnaden är den absolut största posten. Finansnettot har i år ökat. Det beror på att kommunen numera förvaltar en egen pensionsfond som återfinns i kommunens balansräkning. Värdeutvecklingen i pensionsfonden har varit mycket gynnsam under 2021 och är den stora anledningen till det kraftigt förbättrade finansnettot.

Soliditet

(procent)	2021	2020	2019	2018	2017
Soliditet exklusive hela pensionsåtagandet	38,8	38,8	37,6	38,7	40,9
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	30,1	29,1	27,2	27,0	28,1

För 2021 uppgår soliditeten exklusive hela pensionsåtagandet till 38,8 procent, vilket motsvarar föregående års nivå. För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme bör soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet. Det är den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och som enligt lag inte får inkluderas i balansräkningen. Soliditeten inklusive pensionsåtagandet uppgår för 2021 till 30,1 procent.

För 2020 låg riksgenomsnittet inklusive pensionsåtagandet på 28,8 procent. Snittet för jämförbara kommuner var 25,4 procent.

Kommunens balansomslutning har fortsatt att växa under året, i takt med stadens kraftiga utveckling. Tack vare kommunens goda resultat har den största delen av investeringarna under året kunnat självfinansieras. Det betyder att en relativt sett större del av balansomslutningen har kunnat finansieras av eget kapital, vilket i sin tur minskar behovet av skuldfinansiering och förstärker soliditeten.

Balansomslutning

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Balansomslutning	10 044,0	9 169,9	8 656,8	7 940,0	7 465,8
Eget kapital	3 895,4	3 558,6	3 257,3	3 072,0	3 055,6
Skulder och avsättningar	6 148,6	5 611,3	5 399,5	4 868,0	4 410,1

Kommunens balansomslutning har fortsatt att växa under året, i takt med stadens utveckling. Vidare har balansomslutningen ökat och beror på att kommunen numera förvaltar en egen pensionsfond som återfinns i balansräkningen.

Investeringar

	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar (mnkr)	462,7	547,9	570,7	707,2	759,3
Självfinansieringsgrad av investeringarna (%)	128,1	98,5	67,7	31,6	40,9

Kommunens investeringar uppgick under 2021 till 463 miljoner kronor. Det innebär en minskning med 85 miljoner jämfört med föregående år. Investeringsnivån har sjunkit de senaste åren.

Självfinansieringsgraden i kommunen landade under året på 128,1 procent. Det är den högsta nivån under de senaste fem åren och betyder att vi har varit helt självfinansierade under året.

Kommunens balansomslutning återspeglar det samlade bokförda värdet av alla tillgångar i kommunen.

Finansiell riskhantering

Finansiella risker i Skövde kommuns kommunkoncern uppstår på flera områden. Här följer en redogörelse för dessa, samt för de strategier som används för att hantera dem:

- Kommunkoncernens låneskulder, som samordnas i kommunens koncernbank, exponeras för **risker för stigande marknadsräntor, refinansieringsrisker** samt **motpartsrisker**. För att hantera dessa risker sprider vi ut ränteförval och refinansieringstillfällen över tid, samt sprider räntederivat över flera motparter. Hur den strategiska hanteringen ska gå till definieras i kommunens finanspolicy, medan det operativa arbetet hanteras i kommunens interna finansorganisation. Strategiska beslut stäms av med kommunkoncernens finansråd, där de kommunala bolag som har lån är representerade. Rådet träffas minst fyra gånger per år och finanshanteringen rapporteras tertialsvist till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om skuldportföljens aktuella struktur återfinns i noterna 19 och 23.
- Skövde kommun har finansiella placeringar i flera portföljer. Det gäller Skövde kommuns gåvomedel, Skövde kommuns pensionsfond samt en fond för överskottslikviditet. Samtliga portföljer exponeras för **förändringar i placeringarnas marknadsvärde**. Hur dessa risker hanteras regleras av kommunens finanspolicy samt av kommunens finansriktlinjer. Utvecklingen av kommunens finansiella placeringar följs upp löpande av kommunens interna finansorganisation. Utfallet rapporteras tertialsvist till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om kommunens finansiella placeringar återfinns i not 18.
- Kommunen har valt en strategi där kommunen själv köper in sin el på elbörsen Nordpool utan en traditionell elhandlare. **Risker för elprisförändringar** hanteras med derivat som handlas på råvarubörsen Nasdaq Commodities. Kommunens elhandel regleras av en elhandelsriktlinje som är antagen av servicenämnden. För det löpande arbetet anlitas en upphandlad elmäklare. Utfallet av kommunens elhandel rapporteras årsvis till servicenämnden samt löpande inom tjänstemannaorganisationen. Elen handlas i euro och därmed uppstår en valutaexponering. Exponeringen följs upp löpande och vid behov hanteras den med valutaderivat. Mer information om kommunens elhandel återfinns i noterna 18 och 23b.
- Kommunen har **gått i borgen för finansiella skulder för andra organisationer**. Om någon av organisationerna inte klarar att betala sina räntor eller amorteringar kan kommunen bli ansvarig för dess skuld. Kommunens borgensåtaganden har minskat de senaste åren. Det beror framför allt på att koncernbanken har tagit över lån från de kommunala bolagen, men också på att samtliga fiberföreningar på landsbygden nu har amorterat av sina skulder. Risken att kommunen blir betalningsskyldig på de kvarstående borgensåtagandena bedöms som små. Mer information om kommunens borgensåtaganden återfinns i not 27.

Pensionsförpliktelser

Skövde kommuns pensionsåtagande är uppdelat i tre delar:

- Avsättning i balansräkningen för de pensionsrättigheter som har byggts upp sedan 1998
- Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen för pensionsrättigheter som har byggts upp före 1998
- Vissa pensionsåtaganden som kommunen har tryggt i en pensionsförsäkring

Åldersfördelningen i de olika delarna av pensionsåtagandet ger dynamik. Avsättningarna ökar varje år, ansvarsförbindelsen minskar och det som är tryggt i försäkring håller sig hyfsat stabilt.

Uppgifterna i nedanstående tabeller avser Skövde kommun. I de kommunala bolagen försäkras för närvarande samtliga pensionsåtaganden. Samma gäller för kommunalförbunden, men hos Räddningstjänsten Östra Skaraborg finns en pensions-skuld i kombination med finansiella placeringar. Skaraborgs kommunalförbund har sina pensionsåtaganden tryggade i SKR:s pensionsstiftelse.

I december 2021 meddelade SKR och de fackliga parterna att de hade kommit överens om ett nytt pensionsavtal för sektorn. Avtalet gäller från och med den 1 januari 2023. En av effekterna blir att majoriteten av pensionerna blir premiebestämda. Därmed kommer nästan ingen pensionsskuld att byggas upp efter att avtalet har trätt i kraft. I stället kommer pensionsskulden att avta.

Pensionsförpliktelse (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Total pensionsförpliktelse	1 147,1	1 137,3	1 131,2	1 150,3	1 134,4
varav avsättning inkl. särskild löneskatt	275,9	249,1	230,8	220,6	179,4
varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	871,2	888,2	900,5	929,7	955,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	130,3	131,7	140,4	144,5	129,6
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	1 277,4	1 269,0	1 271,6	1 294,8	1 264,0

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde, mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt pensionsförsäkringskapital	184,2	175,9	182,6	175,4	158,3
varav överskottsmedel	8,4	4,0	1,7	3,9	4,2
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	478,2	100,5	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	662,4	276,4	182,6	175,4	158,3

I juni 2020 antog kommunfullmäktige en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensions-förpliktelser. Innan dess återlånades samtliga pensionsmedel till verksamheten, förutom vid enstaka tillfällen när några pensionsåtaganden försäkrades.

I fortsättningen kommer pensionsmedel att förvaltas i en placeringsportfölj kallad Skövde kommuns pensionsfond. Målet är att placeringarnas avkastning ska finansiera pensionernas indexeringskostnader. Om avkastningen medger ska den också finansiera nyintjänade pensionsförmåner.

Under 2021 avsattes 308,6 miljoner kronor till pensionsfonden. Totalt har 408,6 miljoner avsatts fram till

slutet av 2021. En infasning på 25 miljoner kronor per månad fortsätter under 2022.

Den nya strategin för pensionsmedelsförvaltning kommer att leda till en höjd konsolideringsgrad. Med konsolideringsgrad avses hur mycket medel som förvaltas i pensionsförsäkringar och pensionsfond i förhållande till det totala pensionsåtagandet.

När konsolideringsgraden är minst 110 procent av pensionskulden kan kommunen ta ut medel från pensionsfonden. Medlen kan användas till att amortera av en låneskuld eller till att finansiera investeringar.

Finansiering	2021	2020	2019	2018	2017
Återlånade medel (mnkr)	615,0	992,6	1 089,0	1 119,4	1 105,7
Konsolideringsgrad (procent)	48,1	21,8	14,4	13,5	12,5

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Under 2021 har Skövde kommun på arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 i våra verksamheter. Arbetet med kommunens Handlingsplan 22 (H22) har fortsatt, i ett steg att nå målet om att vara en attraktiv arbetsgivare. En utredning kring förmåner för kommunens medarbetare har genomförts och kommer att implementeras successivt under 2022. Till detta har en uppdaterad medarbetaridé och en policy för lika-behandling tagits fram. Många arbetare har arbetat hårt under

pandemin och under 2022 kommer en god arbetsmiljö därför att vara i fokus. Andra planer för 2022 kommer att vara ett hälsoprojekt med syfte att minska sjukfrånvaron, framtagandet av en ny ledaridé och utbildningsplan för chefer, samt möjligheten till kompetensutveckling och karriär.

» [Läs mer](#) om personalutveckling och personalförhållanden i Skövde kommuns personalredovisning för 2021

Personalstruktur

Antalet tillsvidareanställda ökade med i snitt 50 personer förra året. Under november månad var ökningen större – cirka 115 personer. Dessa befattningsgrupper är exempel på grupper som fick fler tillsvidareanställda under 2021: Elevassistenter, barnskötare, undersköterskor på särskilt boende, lärare i årskurs F-3, park- och trädgårdsarbetare, fritidsledare, stödpedagoger, lärare i gymnasieskola samt lokalvårdare. Detta speglar demografiutvecklingen; mer resurser krävs inom skola och äldreomsorg samt inom yrken som har koppling till dessa sektorer. Även samhällsbyggnadssektorn växer.

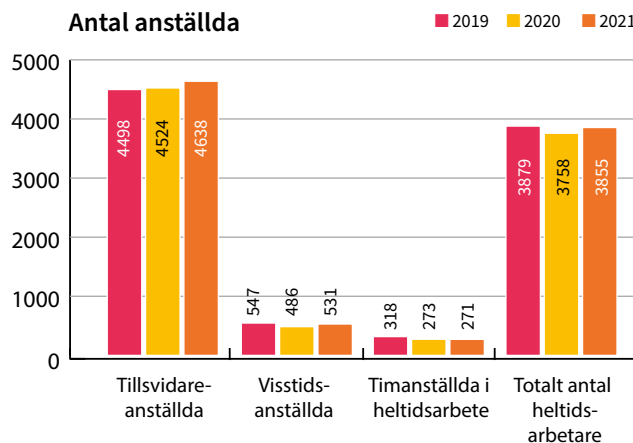
De befattningsgrupper som har fått färre tillsvidareanställda under året är exempelvis lärare i grundskolans årskurs 4-6, lärare i fritidshem samt lärare i yrkesämnen på gymnasiet. Dessa grupper är svårrekryterade och en del av förklaringen till minskningen är att vi inte har fått tag i rätt kompetens. Vi har därför exempelvis anställt F-3-lärare i stället för 4-6-lärare, och fritidsledare i stället för lärare till fritidshem. Även antalet förskollärare minskar, men inte i samma utsträckning som antalet barnskötare ökar. Detta visar att behovet av resurser har stärkts i förskolan.

Under 2021 ökade antalet visstidsanställda jämfört med föregående år. Ökningen var den första i sitt slag på flera år. Vi är dock inte uppe i de nivåer som vi hade under 2019. En anledning till ökningen är att behovet av vikarier för frånvarande personal var större 2021 än under coronaåret 2020, när även många elever var frånvarande på grund av sjukdom. Vi ser också en stor ökning av antalet medarbetare som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser. Även i yrkesgrupperna skötare, vårdbiträden och förskollärare har vikarieanvändningen ökat.

Den totala ökningen av antalet arbetade timmar motsvarar ungefär 100 heltidsarbetare (165 timmar per medarbetare). Här ingår minskad sjukfrånvaro, minskat vab-uttag, sänkt uttag av semester samt en ökning av tillsvidareanställda med i snitt cirka 50 medarbetare.

Antalet män som är anställda i kommunen ökar. Sedan föregående år har andelen höjts med en procentenhet och ligger nu på 24 procent. Vi ser dock fortfarande behov av att rekrytera män till kvinnodominerade befattningar och kvinnor till mansdominerade befattningar. Detta eftersom stärkt jämställdhet i kommunens befattningar kan ge positiva effekter för både verksamheten och individen.

Antal anställda

Definition: Diagrammet visar antalet månadsanställda (AB) uppdelade på tillsvidare och visstidsanställda i november 2021 samt heltidsarbetare för helår (165 timmar/månad*12) för timanställda och totalt antal heltidsarbetare som visar all utförd tid under året inkl. övertid och fyllnadstid.

Kompetensförsörjning

Läget på arbetsmarknaden ser något ljusare ut. Det finns dock fortfarande utmaningar som vi som arbetsgivare behöver arbeta med. Flera av våra yrkesgrupper är enligt Arbetsförmedlingens yrkeskompass svårrekryterade. Det gäller bland annat kockar, lärare, fritidspedagoger, speciallärare, specialpedagoger, specialistsjuksköterskor, socialsekreterare, biståndsbedömare, studie- och yrkesvägledare, enhetschefer, rektorer, drifttekniker, fastighetsskötare, undersköterskor, badmästare, fysioterapeuter och arbetsterapeuter.

Chefstraineeprogrammet Framtida ledare skapar förutsättningar för en internkarriär till chefsuppdrag i kommunen. Under 2021 har fem deltagare genomfört programmet, som består av kurser ur kommunens ledarprogram, praktik samt utbildning i personlig ledarstil och kvalitetsarbete.

Kommunens kompetensförsörjningsprocess ligger till grund för verksamheternas kompetensförsörjningsplaner. Fem av sju

sektorer har kompetensförsörjningsplaner som är beslutade av respektive sektors ledningsgrupp. I de två andra sektorerna pågår arbetet med att ta fram sådana planer. Aktiviteter för att säkra kompetensförsörjningen i våra verksamheter planeras. Dessa genomförs både kommunövergripande och ute i varje verksamhet.

Introduktionsprocessen och en gemensam digital introduktionsutbildning är klara. Dessa ska implementeras under första halvåret 2022. Rekryteringsprocessen och handboken för chefer har uppdaterats och vi kommer under 2022 att fortsätta digitalisera arbetet med rekrytering. Vi arbetar också aktivt med rekrytering som en åtgärd för likabehandling eftersom det ger oss möjlighet att öka mångfalden i våra verksamheter.

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har minskat med 0,2 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Omsättningen ligger nu på 10,1 procent, vilket motsvarar 446 avgångar. 109 av dessa är pensionsavgångar, vilket är 15 färre än förra året. Den externa personalomsättningen bland män har minskat med 2,7 procentenheter. Bland kvinnor har den externa personalomsättningen ökat med 0,5 procentenheter. Männens personalomsättning har minskat i nästan alla verksamheter. Bland kvinnorna ökar personalomsättningen främst inom barn och utbildning, socialtjänst och service. Inom vård och omsorg, däremot, har kvinnornas personalomsättning minskat med 20 avgångar under året.

De befattningsgrupper som har hög personalomsättning är bland annat arbetsterapeuter, sjuksköterskor, skolsköterskor, undersköterskor i hemtjänst, skötare och socialsekreterare, anläggningsarbetare samt park- och trädgårdsarbetare.

Under 2022 kommer vi att lägga ett kommunövergripande fokus på vårt arbetsgivarvarumärke och hur vi strategiskt ska använda oss av det för att både attrahera nya medarbetare och behålla dem som arbetar hos oss i dag. Verksamheterna kommer att följa sina respektive planer och genomföra aktiviteter för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har på grund av covid-19 varit i fokus under året. Riskbedömningar för att undvika smittspridning har genomförts och samverkan mellan fackliga parter och arbetsgivare har varit god.

En ny övergripande rutin för Skövde kommuns skyddsorganisation har tagits fram. Arbetet med att säkerställa organisationen fortsätter under våren 2022.

Varje år erbjuds alla chefer att delta i utbildningar kring arbetsskador och tillbud, hantering av sjukfrånvaro och rehabilitering, riskbedömning samt introduktion till arbetsmiljöarbete. Den partsgemensamma utbildningen för skyddsombud och chefer genomfördes under året via Teams.

I kommunstyrelsens internkontroll för 2021 har den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt fördelningen av arbetsmiljöuppgifter granskats. Granskningen visar att riktlinjer och rutiner finns men att de inte följs fullt ut i hela organisationen. Detta kommer att prioriteras det kommande året.

Hösten 2021 granskade Arbetsmiljöverket Skövde kommuns systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Myndigheten kom fram till att Skövde kommun uppfyller inspektionens krav och att Skövde är på väg framåt i sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

Arbetsskador och tillbud

	2021	2020	2019
Antal anmälda arbetsskador	873	943	821
Antal anmälda tillbud	660	595	809

Definition: Tabellen visar antalet anmälda arbetsskador och tillbud under 2019–2021.

Under året har kommunen upphandlat ett nytt system för arbetsskador och tillbud: KIA. Arbetet med att sätta upp och implementera systemet kommer att fortsätta under 2022. Målet är att få ett mer användarvänligt system och att alla chefer, skyddsombud och medarbetare ska använda det för att anmäla och utreda tillbud och arbetsskador från och med januari 2023.

Det anmäldes färre arbetsskador under 2021 än under 2020. Däremot ökade antalet tillbud. Minskningen av antalet arbetsskador beror på att färre medarbetare smittades av coronaviruset i sitt arbete under 2021. Fler medarbetare anmälde dock fallskador eller att de slagit eller stött emot något. Även arbetsskadorna på grund av fysisk överbelastning, såsom lyft eller

ansträngande häftig rörelse, ökade. Antalet tillbud kring medarbetare som blivit skadad av en annan person (även oavsiktligt) var också fler 2021. Den förändringen är också den främsta orsaken till den totala ökningen av anmälda tillbud. För att minimera antalet arbetsskador och tillbud rekommenderas verksamheter med många fall- och belastningsskador att se över det förebyggande arbetet kring den fysiska arbetsmiljön. Detta kan man bland annat göra med stöd av företagshälsovården, genom screening av risker eller en ergonomigenomgång.

Redovisning av sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaron har under 2021 minskat med 0,4 procentenheter jämfört med 2020. Den landade på 7,6 procent, vilket motsvarar ungefär 376 heltidsarbetande medarbetare. Minskningen blev något svagare än vad prognosen visade vid halvårsrapporteringen. Det beror på att sjukfrånvaron på grund av covid-19 tog fart under sista delen av året. 2021 års sjukfrånvaro ligger 1 procentenhet högre än 2019 (6,6 procent), innan pandemin startade.

Under 2021 har mäns och kvinnors sjukfrånvaro minskat i ungefär samma grad. I gruppen 29 år har sjukfrånvaron dock ökat för både män och kvinnor. Detta kan vara en indikation på att denna grupp fick vänta längre på vaccin mot covid-19.

Den korta sjukfrånvaron (upp till 14 dagar) har under året minskat med 0,4 procentenheter. Minskningen motsvarar ungefär 20 heltidsarbetande medarbetare. Den långa sjukfrånvaron (över 15 dagar) har däremot ökat med 0,1 procentenhet. Ökningen motsvarar ungefär 10 heltidsarbetande medarbetare.

Samtliga sektorer förutom sektor service har minskat sin sjukfrånvaro under året. Hos sektor service har sjukfrånvaron framför allt varit högre bland måltidspersonal, anläggningsarbetare och parkarbetare. De sektorer som har minskat sin sjukfrånvaro mest är de sektorer där hemarbete varit möjligt under pandemin. Även sektor vård och omsorg har dock haft en stor nedgång av sjukfrånvaron under året. Här har sjukfrånvaron sänkts med motsvarande nästan 10 heltidsarbetande medarbetare.

Under första halvåret 2021 har rutinerna och processerna för att hantera sjukfrånvaro och genomföra rehabilitering implementerats i alla verksamheter. Ett antal sektorsspecifika utbildningsinsatser har också genomförts.

Exempel på befattningar med en sjukfrånvaro över 10 procent är stödpedagog, undersköterska, specialpedagog, stödassistent, måltidspersonal, kulturpersonal, vårdbiträde och barnskötare.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron i landets kommuner låg 2020 på 8,3 procent. I Skövde kommun låg sjukfrånvaron något lägre (8,0 procent) under samma år. Skaraborgs genomsnittliga sjukfrånvaro under 2021 låg 0,5 procentenheter lägre än Skövdes nivå under samma år.

Skövde kommun hade 2021 cirka 100 medarbetare som hade varit sjuka mer än 365 dagar. Under året tecknades ett nytt samarbetsavtal med Försäkringskassan för att minska långtids-sjukfrånvaron. I enlighet med avtalet kartlades alla sjukfall som överstiger 365 dagar. Kartläggningens syfte är att alla långtidssjuka ska ges rehabiliteringsåtgärder för att kunna återgå i arbete. Målet med genomgången är också att ta fram både generella och verksamhetsspecifika insatser för att ge organisationen bästa möjlighet att jobba med rehabilitering.

Sjukfrånvaro i kommunen (procent)	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	7,6	8,0	6,6
Kvinnor	8,5	8,8	7,4
< 29 år	8,0	7,7	5,8
30-49 år	8,1	8,4	6,2
> 50 år	9,0	9,9	6,1
Män	5,3	5,5	4,2
< 29 år	6,6	6,3	6,8
30-49 år	4,7	5,1	2,8
> 50 år	5,3	5,4	4,8
Andel långtidssjukfrånvaro (fler än 60 dagar)	35,4	32,5	40,9
Kvinnor	37,2	34,8	43,4
Män	27,0	23,4	29,0

Definitioner personalmätt

Definitioner personalmätt

Heltidsarbetare	Antal arbetade timmar under året dividerat med 165 timmar/månad x 12 månader.
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning.
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknad till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga både månads- och timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro efter dag 60 i sjukperioden.

2.9 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I alla verksamheter behöver man sätta upp mål och skapa gemensamma bilder av hur verksamheten ska utvecklas. Det gäller även i en kommun. Kommunalagen slår dessutom fast att kommunfullmäktige ska besluta om mål för verksamheten.

I Skövde kommun finns flera typer av styrdokument som beslutas på olika nivåer. Det dokumenten har gemensamt är just att de ska styra. De ger gemensamma målbilder, definierar förhållningssätt eller reglerar hur något ska utföras. De två i särklass viktigaste styrdokumenterna är **Vision Skövde 2025**, som ligger till grund för alla övriga styrdokument som berör samhällets utveckling, och **Strategisk plan med budget**.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I juni varje år beslutar kommunfullmäktige om **Strategisk plan med budget**. I detta dokument sammanförs politiska visioner och mål med kommunens ekonomi. Dokumentet ska innehålla en plan för både verksamhet och ekonomi under budgetåret. Planen är treårig men revideras varje år och fungerar som underlag för verksamheternas styrning.

Dessutom görs en omvärldsanalys. Här tittar man bland annat på befolkningsprognos, politiska styrdokument inklusive visionen samt föregående års ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Analysen kan ligga till grund för förslag på förändringar. Dessa förändringar kan bland annat gälla verksamhetens uppdrag, mål och strategier, åtgärder och resursfördelning, finansiering samt skattenivå. Ekonomiska ramar (kommunbidrag) fördelas per nämnd och ger därmed nämnderna de ekonomiska förutsättningarna för kommande år.

Utgiftsramar för investeringar fastställs för skatte- och taxefinansierade verksamheter. Det kan exempelvis handla om lokalinvesteringar, infrastrukturinvesteringar, inventarieinköp och fastighetsförvärv.

Skövde kommuns styrmodell för mål- och resultatstyrning följer en tydlig styrkedja. När det gäller den långsiktiga styrningen beslutar kommunfullmäktige om en vision för hela kommunkoncernen. Visionen ligger till grund för all övergripande och strategisk planering inom det kommunala

ansvarsområdet. De strategiska mål som beslutas i **Strategisk plan med budget** struktureras i form av ett styrkort. Målen utgår från Vision Skövde 2025 och kompletteras med strategier som kännetecknar mandatperiodens politik. I styrkortet framgår också de resultatmätningar som ska användas som grund när måluppfyllelsen bedöms.

Uppföljning

För att nå god ekonomisk hushållning krävs att man ändamålsenligt följer upp och analyserar verksamhet och ekonomi. Detta görs enligt kommunens övergripande uppföljningsmodell. Den första uppföljningen gäller ekonomin, görs per den 30 april och gäller januari till april. Den andra uppföljningen, som gäller både ekonomi, måluppfyllelse och en personalredovisning, görs per den 31 augusti. Även den tredje uppföljningen gäller alla tre områdena. Den görs per den 31 december.

Bolagsstyrning

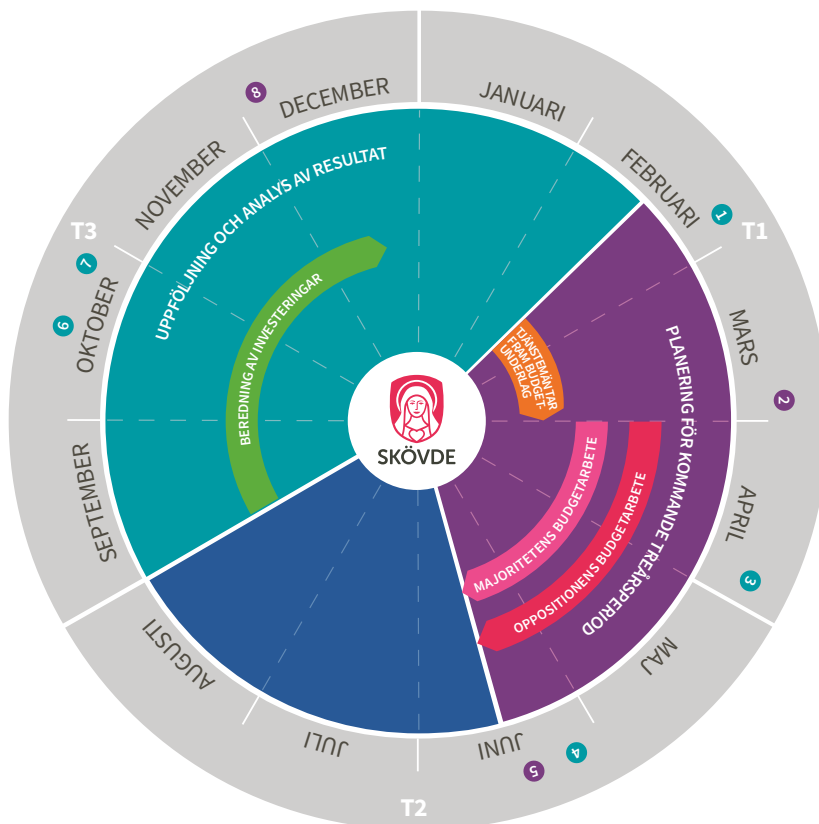
Skövde kommun bedriver en ändamålsenlig bolagsstyrning med utgångspunkt från Sveriges Kommuner och Regioners principer för styrning av kommunägda bolag. Kommunen styr ytterst bolagen genom bolagsordning, ägardirektiv och policyer. Efter beslut i kommunfullmäktige antas dessa dokument av respektive bolag på bolagsstämma. Vissa policyer antas dock på styrelsesammanträde.

Varje bolag har antagit ett ägardirektiv, där bland annat målen för bolagens verksamhet framgår. Ägardirektiven revideras en gång varje mandatperiod. Moderbolaget Skövde Stadshus AB har i uppdrag att utöva styrning och tillsyn i bolagskoncernen. Det gör bolaget bland annat genom att ha årliga ägar- och uppföljningsdialoger med samtliga bolag. Vid ägardialogerna behandlas bolagens verksamheter med fokus på ägardirektivet, och vid uppföljningsdialogerna följs bolagens ekonomiska resultat upp.

Skövde Stadshus AB har också i uppdrag att bereda bolagens ägardirektiv och ta fram koncerngemensamma handledningar för att exempelvis rapportera till sammanställd redovisning. Dessutom anordnar bolaget vd-träffar, koncernutvecklingsdagar och bolagsdagar. Skövde Stadshus AB tar också ställning till huruvida beslut i bolagen är av principiell beskaffenhet.

Skövde kommuns årshjul

- 1 Nämnderna beslutar om verksamhetsberättelse (T3) för föregående år.
- 2 Tjänstemän presenterar underlag för politikens budgetarbete.
- 3 Skövde kommuns årsredovisning (T3) presenteras för KF.
- 4 Nämndernas dialog med KSAU (T1).
- 5 Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan med budget.
- 6 Nämndernas dialog med KSAU (T2).
- 7 Skövde kommuns delårsrapport (T2) presenteras för KF.
- 8 Nämnderna beslutar om verksamhetsplan för kommande år.

När det är befogat för moderbolaget besluten vidare till kommunfullmäktige.

Enligt ägardirektiven ska bolagen löpande hålla Skövde Stads-hus AB välinformerat om bolagens respektive verksamheter. Därför lämnar bolagen exempelvis styrelseprotokoll, protokoll från bolagsstämma, delårsrapporter, årsredovisningar och andra handlingar av intresse till Skövde Stadshus AB. Moderbolaget vidarebefordrar dessa handlingar till kommunstyrelsen.

Varje bolag upprättar varje år en bolagsstyrningsrapport. Syftet är att beskriva för kommunen hur bolagen har bedrivit sin verksamhet och uppfyllt sina mål. Bolagsstyrningsrapporten utgör en del av underlaget inför kommunstyrelsens årliga beslut kring bolagens verksamhet. Beslutet gäller huruvida bolagens

verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Varje bolag tar fram sin egen budget. Bolagen lämnar sin budgeterade resultat- och balansräkning samt investeringsplan med investeringsbehov för de kommande tre åren till Skövde Stadshus AB. Detta ska ske senast i december året före aktuellt budgetår.

För ytterligare information om Skövde kommuns styrmodell, organisation och styrdokument, se **Så styrs Skövde:**

https://skovde.se/globalassets/kommunochpolitik/dokument-och-bilder-politik_ekonomi/sa_styrs_skovde-version-2019-1_webb.pdf

2.10 Förväntad utveckling

Skövde kommunkoncern har ett gott utgångsläge inför 2022, med starka resultat år 2020 och 2021 och en god koncernsoliditet. Kommunen förväntas uppnå det budgeterade resultatet för mandatperioden på 3 procent av skatter och bidrag med god marginal. Även de kommunala bolagen väntas kunna fortsätta bidra med goda resultat under 2022.

Investeringsnivåerna i kommunen ser ut att sjunka något de kommande åren. De kommande årens investeringar väntas till stor del kunna självfinansieras tack vare fortsatt goda resultatnivåer samt ökade avskrivningars kostnader på befintliga tillgångar. Den fortsatta uppbyggnaden av kommunens pensionsfond kommer däremot att resultera i något högre lånekostnader.

Samtliga nämnder har goda möjligheter att klara verksamheten inom beslutad ram under den kommande planperioden. Det är tack vare fortsatt processutveckling och effektiviseringar, riktade statsbidrag och ramtillskott. Det råder dock osäkerhet beträffande

vilka planeringsförutsättningar kommunen kommer ha framöver gällande nivåer på generella och riktade statsbidrag.

Pandemin har gått in i en ny lugnare fas tack vare vaccinationer och de flesta verksamheterna går allt mer tillbaka till normalläge. I skrivande stund råder stor osäkerhet kring vilken påverkan Ukrainakrisen kommer ha på kommunernas ekonomi. Även innan krisen befarades ökad inflation och prisökningar på till exempel byggvaror, livsmedel och bränsle. Marknadsvärdet på placeringarna kopplade till kommunens pensionsfond påverkas av ökad volatilitet på börserna. Även skatteunderlagets utveckling kan försämrats och det är i dagsläget osäkert hur staten isåfall kommer kompensera kommunerna i form av konjunkturstöd eller nya statsbidrag.

För att nå resultatmålet kommande år krävs en fortsättning på nuvarande strategier inom projektet *Handlingsplan 22*. Det blir viktigt att fortsätta prioritera verksamhetsnära systematiskt förbättringsarbete, digitalisering/ny teknik, ledarskapsutveckling samt arbetsmiljö/hållbart arbetsliv.

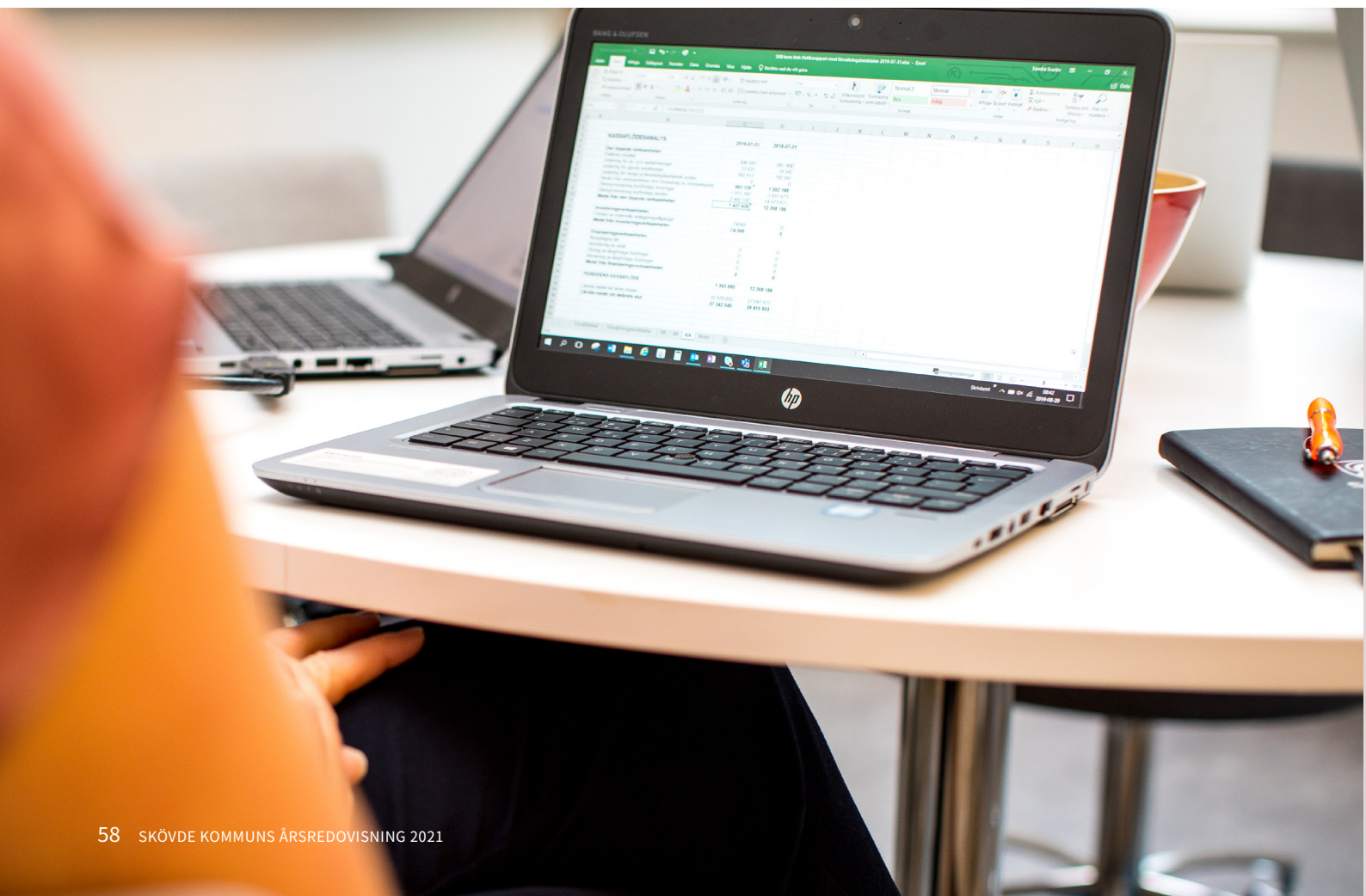
3

Räkenskaper

Resultaträkning	58
Balansräkning	59
Kassaflödesanalys	60

3.1 Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen				Kommunkoncernen	
		Utfall 2021	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	1 043,9	1 023,1			1 886,3	1 768,3
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	3,4	-4 043,0	-3 782,0	-3 080,9	-2 928,9	-4 526,4	-4 187,4
Avskrivningar	5	-255,9	-238,5	-245,0	-220,0	-467,8	-431,7
Verksamhetens nettokostnader		-3 255,1	-2 997,4	-3325,9	-3148,9	-3 107,9	-2 850,8
Skatteintäkter	6	2 918,5	2 757,5	2 824,8	2 788,4	2 918,5	2 757,5
Generella statsbidrag och utjämning	7	575,1	527,8	540,6	457,6	575,1	527,8
Verksamhetens resultat		238,6	287,8	39,5	97,1	385,7	434,5
Finansiella intäkter	8	117,4	40,5	53,1	24,0	74,0	11,8
Finansiella kostnader	9	-19,2	-27,1	-21,7	-21,1	-21,6	-28,7
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		336,8	301,3	70,9	100,0	438,1	417,6
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		336,8	301,3	70,9	100,0	438,1	417,6

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
TILLGÅNGAR	Not	2021	2020	2021	2020
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram, rättigheter m.m.	10	3,5	4,1	4,7	5,0
Summa immateriella anläggningstillgångar		3,5	4,1	4,7	5,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	5 308,3	5 028,6	8 678,8	8 122,4
Maskiner och inventarier	12, 28	189,6	179,5	1 014,7	1 013,8
Pågående arbeten	13	189,3	250,9	377,6	425,4
Summa materiella anläggningstillgångar		5 687,2	5 459,0	10 071,1	9 561,6
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 114,5	1 109,4	56,9	58,1
Långfristiga fordringar	15	0,8	4,1	0,8	4,2
Uppskjuten skattefordran	15	0,0	0,0	5,8	3,9
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 115,3	1 113,6	63,5	66,2
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		6 806,0	6 576,7	10 139,3	9 632,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	5,0	4,0	21,8	29,1
Fordringar	17	2 317,3	2 227,1	506,7	510,0
Kortfristiga placeringar	18	583,7	189,1	595,5	198,9
Kassa och bank	19	332,0	173,1	349,3	176,3
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		3 238,0	2 593,3	1 473,3	914,3
SUMMA TILLGÅNGAR		10 044,0	9 169,9	11 612,6	10 547,1
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital					
Årets resultat	20	336,8	301,3	438,1	417,6
Resultatutjämningsreserv		521,0	521,0	521,0	521,0
Övrigt eget kapital		3 037,6	2 736,3	3 952,8	3 545,8
SUMMA EGET KAPITAL		3 895,4	3 558,6	4 911,9	4 484,4
Minoritetsintressen		0,0	0,0	0,5	0,5
Avsättningar					
Pensionsskuld	21	288,1	249,1	301,4	263,7
Övriga avsättningar	22	221,9	237,7	421,3	398,2
SUMMA AVSÄTTNINGAR		510,0	486,9	722,7	661,9
Skulder					
Långfristiga skulder	23	4 679,1	4 219,2	4 694,3	4 226,9
Kortfristiga skulder	24	959,6	905,2	1 283,2	1 173,4
SUMMA SKULDER		5 638,7	5 124,4	5 977,5	5 400,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 044,0	9 169,9	11 612,6	10 547,1
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	0,1	0,7
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelse som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	875,0	888,2	875,0	888,2
Övriga ansvarsförbindelser	27	13,1	21,8	13,1	22,7

3.3 Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		336,8	301,3	438,1	417,6
Justering för av- och nedskrivningar		255,9	238,5	467,8	431,7
Justering för pensionsavsättningar	21	38,9	18,4	37,7	17,7
Justering för övriga avsättningar	22	41,1	13,3	54,4	5,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	-64,3	-2,9	-49,4	8,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		608,5	568,6	948,6	881,0
Ökning/minskning förråd och varulager	16	-1,0	-0,4	7,3	0,8
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	-484,8	-181,1	-393,3	-65,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	72,3	30,5	87,8	43,3
Medel från den löpande verksamheten		195,0	417,6	650,4	860,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	-0,7	-0,8	-0,8
Investering i materiella anläggningstillgångar	31	-516,6	-568,1	-894,0	-908,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32	29,0	4,4	31,0	5,9
Likvidnetto exploateringsverksamhet		30,0	54,5	30,0	54,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	33	-5,4	-18,3	-76,2	-25,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,6
Medel från investeringsverksamheten		-462,9	-528,3	-910,0	-873,1
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	22	-13,3	-11,4	-36,2	-13,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning långfristiga lån	23	459,8	109,7	467,4	11,1
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	15	3,3	-3,6	1,5	-1,8
Medel från finansieringsverksamheten		463,2	106,1	468,9	9,3
ÅRETS KASSAFLÖDE		159,0	-17,9	173,0	-17,1
Likvida medel vid årets början		173,1	191,0	176,3	193,4
Likvida medel vid årets slut		332,0	173,1	349,3	176,3

4

Driftredovisning

Driftredovisning	62
------------------------	----

4 Driftredovisning

Nämndernas resultat

(mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse budgetutfall
Kommunstyrelsen	543,6	511,7	31,8
Barn- och utbildningsnämnd	1 304,4	1 294,1	10,3
Vård- och omsorgsnämnd	1 039,3	974,7	64,6
Socialnämnd	217,6	223,5	-5,9
Kultur- och fritidsnämnd	172,1	187,4	-15,3
Servicenämnd	8,3	0,4	7,9
Bygglövsnämnd	0,5	0,4	0,1
Kommunfullmäktige	4,4	4,3	0,1
Revision	1,7	1,7	0,0
Överförmyndare	6,6	6,9	-0,3
Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Summa skattefinansierade verksamheter	3 298,5	3 205,1	93,4
Teknisk nämnd affärsverksamhet	0,0	-2,6	2,6
Verksamhetens nettokostnader exkl. finansverksamhet	3 298,5	3 202,4	96,0
Affärsverksamhet	-217,6	-203,2	-14,4
Verksamhetens nettokostnader	3 080,9	2 999,2	81,6

Resultaträkning

(mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse budgetutfall
Verksamhetens nettokostnader	-3 080,9	-2 999,2	81,6
Avskrivningar	-245,0	-255,9	-10,9
Verksamhetens nettokostnader	-3 325,9	-3 255,1	70,7
Skatteintäkter	2 824,9	2 918,5	93,7
Generella statsbidrag	540,6	575,1	34,5
Finansiella intäkter	53,1	117,4	64,4
Finansiella kostnader	-21,7	-19,2	2,5
Årets resultat	70,9	336,8	265,9

Kommunen redovisar ett resultat på 336,8 miljoner kronor. Resultatet innebär ett budgetöverskott på 265,9 miljoner kronor. Överskottet beror främst på ökade skatteintäkter, tillfälliga pandemirelaterade tillskott och minskad efterfrågan på välfärdstjänster. Den starka börsutvecklingen har också bidragit till högre finansiella intäkter.

Aven nämndernas samlade resultat inklusive de taxefinansierade verksamheterna ger ett överskott jämfört med budget. Överskottet är 96 miljoner kronor. De flesta av kommunens verksamheter har påverkats av pandemin, men på olika sätt. De största överskotten finns hos vård- och omsorgsnämnden samt hos kommunstyrelsen.

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hållning är att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. Exklusive de taxefinansierade verksamheterna redovisar nämnderna ett positivt resultat på 93,4 miljoner kronor över budget. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Finansförvaltningens resultat är 14,4 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Tabellen visar driftredovisningen per nämnd i förhållande till budgeten. Driftredovisningen visar nettoavvikelser, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna för de skattefinansierade verksamheterna ökat med cirka 185 miljoner kronor. Det beror framför allt på löneökningar, demografiska förändringar samt på att nyinvesteringar har lett till högre hyror. Närmare 128 miljoner av den totala ökningen bottnar i höjda personalkostnader. Driftskostnader till följd av investeringar står för närmare 30 miljoner.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 31,8 miljoner kronor. Avvikelser finns i flera verksamheter. De största överskotten finns inom arbetsmarknad och vuxenutbildning. Här har bland annat färre serviceassistenter och högre projektbidrag gett ett överskott på 10,2 miljoner kronor. Oanvända utvecklings- och verksamhetsmedel, lägre kostnader för samhällsbetalda resor (inklusive skolskjuts) samt lägre personalkostnader bidrar också till resultatet.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 10,3 miljoner kronor. Förskolan, gymnasieskolan samt intern styrning och stöd visar på överskott. Grundskolans verksamhet, däremot, har fortfarande ett underskott. Underskottet har dock minskat jämfört med tidigare, och under 2021 har det framför

allt varit grundskolans verksamhet som gått med underskott. Det ekonomiska resultatet är en effekt av enheternas strävan att komma i ram samt av minskade kostnader till följd av pandemin.

Vård- och omsorgsnämnden har ett resultat på 64,6 miljoner kronor. Resultatet har påverkats av covid-19 och de restriktioner som verksamheten har haft att förhålla sig till. Flera riktade statsbidrag förstärker nämndens ekonomi, men även statsbidragens beslutade satsningar/förstärkningar har påverkats och försenats av pandemin. Verksamheten har fortsatt att arbeta strukturerat med processutveckling. Det har lett till effektiviseringar när det gäller hemtjänstvolym, hemsjukvårdsinsatser (legitimerad personal), korttidsvård samt boende inom funktionsnedsättning.

Socialnämnden har ett underskott på 5,9 miljoner kronor. Underskottet beror framför allt på ökade kostnader för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt försörjningsstöd.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott på 15,3 miljoner kronor. Underskottet kan framför allt härledas till covid-19. Det är främst avdelningarna Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde som har drabbats ekonomiskt av pandemin.

Servicenämnden redovisar ett överskott på 7,9 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. Det beror främst på att personalkostnaderna och kapitalkostnaden är lägre än budget. De taxefinansierade verksamheterna visar ett överskott på 2,6 miljoner kronor, där fiberverksamheten står för 2,2 miljoner av överskottet. För en detaljerad redovisning per nämnd, se avsnittet *Nämnder*.

Finansförvaltningens resultat för 2021 (borträknat skatteintäkter och finansnetto) är ett överskott på 13,5 miljoner kronor jämfört med budgeten. Överskottet beror på förändringar både i intäkter och kostnader. Resultatet stärks exempelvis av att kapital- och personalomkostnadspåläggen blivit högre. Det påverkas också av att de budgeterade kapitalkostnaderna för generella investeringar inte har förbrukats. Den dämpade befolkningsprognosen har lett till ett överskott i demografipengen, samtidigt som kostnaden för medfinansiering varit högre än budget.

Finansnettot, alltså skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, fick ett bättre utfall än budgeterat. Förbättringen beror främst på att kommunens placeringstillgångar haft en värdeökning på cirka 69 miljoner, samt på att skatter och statsbidrag blivit 100 miljoner kronor högre än budgeterat.

5

Exploatering och investering

Exploateringsredovisning 66

Investeringsredovisning 69

5.1 Exploateringsredovisning

Mark och exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden genom att köpa, bearbeta och ställa i ordning råmark för bostads- och verksamhetsändamål. Om avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas den som omsättningstillgång. Gator, parkmark och belysning som finns inom exploateringsområdet och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Exploateringsverksamhet*

(mnkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Inbetalningar	59,0	71,0
Utbetalningar	32,6	20,1
Nettoexploatering	26,4	50,9

EFFEKTER I BALANSRÄKNING

Anläggningstillgångar

Investeringar	15,4	9,9
Pågående arbete	8,4	7,0

Omsättningstillgångar

Kassaförändring	30,0	54,5
Exploateringsfastigheter	-151,0	-152,0

EFFEKTER I RESULTATRÄKNING

Resultat exploatering	26,0	-5,3
-----------------------	------	------

*Tabellen redovisar exploateringsverksamhet exklusive VA.

Aktivering och ibrukttagande av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten har kommunen under året aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 15,4 miljoner kronor. Samtidigt har anläggningstillgångar för 14,1 miljoner kronor tagits i bruk. När tillgångarna tas i bruk flyttas värdet från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen.

Nedskrivning

Prognosen för projekt Karlsro visar på ett underskott. Enligt försiktighetsprincipen ska prognostiserade underskott lyftas fram så snart de blir kända. En nedskrivning om 10,3 miljoner kronor belastar därmed årets resultat.

Bostäder

Under året har 292 bostäder färdigställts i Kurorten, Trädgårdsstaden (etapp 2-3), Soldaten, Höglandavägen (Skultorp), Ekedal Södra, Björkebacken etapp 2 (Stöpen) samt i ett antal ospecificerade projekt utanför tätbebyggt område (25 småhus).

Av dessa bostäder sorteras 201 som flerbostadshus och 91 som småhus enligt de statistiska kategorierna. Ekedal Södra, Höglandavägen samt de ospecificerade (totalt 59 bostäder) har byggts på mark som inte ägs av Skövde kommun och är därmed privata.

Av ovan nämnda projekt återstår bostadsvolymer att bygga i Trädgårdsstaden, där ett flertal byggnationer inletts under 2021. Dessa byggnationer ska mynna ut i 301 bostäder. Första delen av Mossagården, med 96 bostäder, har också inletts under året. I Trädgårdsstaden etapp 2-3 och vid Hälsans Park i Södra Ryd har infrastruktur byggts ut. Åtta småhustomter har sålts via tomtkön.

Verksamheter

I första etappen av Norra Ryd pågår försäljningen av verksamhetstomter. Under hösten gjordes dock ett uppehåll för att un-

derlätta en eventuell större etablering vid Locketorp (Skövde flygplats). Arbetet med att ta fram detaljplanen för de två tillkommande etapperna i Norra Ryd har fortsatt under året. Vid Risatorp Södra (Energivägen/Södra Aspelundsvägen) har detaljplanearbetet legat nere på grund av Locketorp, men nödvändiga utrednings- och projekteringsarbeten har genomförts. På Stallsiken återstår i skrivande stund endast en mindre tomt vid Norra Metallvägen. Arbetet med att färdigställa Stallsiken Södra kunde intensifieras under slutet av året, när detaljplanen hade vunnit laga kraft. Nolhagavägen kommer därmed att kopplas samman med Hasslumsvägen. Förberedelserna för att bygga ut infrastrukturen vid Risatorp längs Varolavägen pågår. Här ska Västtrafik bygga ny bussdepå.

Avslutade projekt

Under 2021 har sju projekt avslutats. Detta har gett ett positivt exploateringsresultat på 38,7 miljoner kronor, varav 2,2 miljoner beror på att en tidigare nedskrivning för projekt Frostaliden har återförts. Projektresultatet för de avslutade projekten blev 9,8 miljoner kronor och det inkluderar kostnader för kommunens egna anläggningar, alltså gata, gatubelysning och parkmark.

5 Exploatering och investering

PROJEKTREDOVISNING Område/Projekt (mnkr)	Inkomst	Utgift	Netto
Bostäder			
Klippdalen	-	0,0	0,0
Närlunda Tidän	-	0,0	0,0
Björkebacken etapp 2	0,0	0,0	-0,4
Hasslum etapp 3	-	0,0	0,0
Motorn, flytt ställverk V	-	0,0	0,0
Soldaten	0,1	0,5	0,6
Kurorten	-	-0,3	-0,3
Ekedal norra	12,3	-3,1	9,2
Ekoxen	-	0,0	0,0
Diana	-	0,0	0,0
Björkebacken etapp 3	0,1	-1,7	-1,6
Mariesjö, Tegelbruket	-	-1,4	-1,4
Storegården	0,1	-2,1	-2,0
Vallgatan Timmersdala	-	0,0	0,0
Vadden	-	-0,1	-0,1
Aftonpromenaden, Vårsås	0,1	-0,3	-0,2
Mariesjö, Bostället	-	-0,6	-0,6
Snäckan	-	0,0	0,0
Motorn, flytt ledning V	-	0,0	0,0
Motorn exploatering	7,9	-0,3	7,6
Tallstigen, Stöpen	-	-0,9	-0,9
Horsås Trädgårdsstad etapp 4	-0,5	-0,4	-0,9
Humlevägen	-	-0,9	-0,9
Glimmern	-	-0,1	-0,1
Mariesjö övergripande	0,5	-2,5	-2,0
Norr Nyckelpigevägen etapp 1	-	-0,3	-0,3
Hasslum etapp 4	-	0,0	0,0
Vasaporten	-	0,0	0,0
Olokaliserat bostäder	0,4	0,0	0,4
Horsås Trädgårdsstad etapp 2	2,1	-1,5	0,6
Horsås Trädgårdsstad etapp 3	6,7	-0,9	5,8
Frostaliden	-	0,0	0,0
Bissgården etapp 3	0,0	-0,1	-0,1
Hentorp södra	-	0,0	0,0
Mossagården	0,0	-0,4	-0,4
Delsumma bostäder	29,3	-17,4	11,9

PROJEKTREDOVISNING Område/Projekt (mnkr)	Inkomst	Utgift	Netto
Verksamhet			
Norra Ryd	16,3	-1,4	14,8
Timboholm Risatorp	-	-0,1	-0,1
Stallsiken södra	0,3	-2,2	-1,8
Hammaren	-	0,0	-0,3
Lövängen	-	0,0	0,0
Norra Ryd etapp 2	-	-0,6	-0,6
Hälsans Park	8,0	-2,9	5,1
Norra Ryd etapp 3	-	-0,6	-0,6
Skövde Flygplats	-	-0,1	-0,1
Risatorp södra	-	-0,4	-0,4
Norr Karstorpsrondellen	-	0,0	0,0
Locketorp etapp 1	-	-3,2	-3,2
Karlsro Rödfyr	3,5	0,0	3,5
Aspelund etapp 3	1,7	-0,5	1,2
Södra Ryd begravningsplats	-	0,0	0,0
Timboholm 2	-	0,1	0,1
Motorblocket	-	0,0	0,0
Stallsiken	-	-0,1	-0,1
Hasslum Väster Kylaren	-	-0,1	-0,1
Heden (militärmark)	-	-3,2	-3,2
Delsumma verksamhet	29,8	-15,1	14,6
Summa samtliga projekt	59,0	-32,6	26,5

5.2 Investeringsredovisning

Skövde kommuns investeringsutgifter, inklusive finansiell leasing, uppgick under 2021 till 516,6 miljoner kronor. Efter avdrag för investeringsinkomster, som består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag, blev kommunens nettoinvesteringar 462,7 miljoner kronor. Med en total investeringsbudget på 1 036 miljoner kronor blir avvikelsen 573,3 miljoner kronor. Den förhållandevis stora skillnaden mellan budget och nettoinvesteringar beror på både interna och externa faktorer som har förskjutit flera projekt.

Skövde kommun har de senaste åren haft en hög investeringsnivå jämfört med både riksgenomsnittet och kommunens utvalda jämförelsekommuner. Det nyckeltal som används vid jämförelsen är nettoinvesteringsutgifternas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Genomsnittet för våra utvalda jämförelsekommuner och riket har de senaste fem åren varit ungefär 14 procent. Skövde kommun har legat över genomsnittet de senaste fem åren, med en topp under 2017 och 2018. Under 2021 var Skövde kommuns nivå dock på 13,2 procent, vilket visar på en lägre investeringstakt.

Nettoinvesteringar i kommunen, andel (%) av skatt och generella statsbidrag

	2016	2017	2018	2019	2020	Genomsnitt de fem senaste åren
Kalmar	13,0	12,0	19,0	10,0	11,0	13,0
Karlstad	14,0	14,0	19,0	18,0	23,0	17,6
Varberg	21,0	23,0	26,0	26,0	20,0	23,2
Växjö	5,0	6,0	6,0	6,0	5,0	5,6
Östersund	8,0	17,0	10,0	8,0	12,0	11,0
Riket	12,0	15,0	16,0	13,0	13,0	13,8
Skövde	18,0	30,0	25,0	19,0	17,0	21,8

Investeringsinkomsterna består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag.

Skövde kommun har en vision om att vara 60 000 invånare 2025. För att nå målet behöver vi skapa attraktiva miljöer att bo och verka i – och det leder till investeringsbehov. Skövde fortsätter att växa, om än inte i samma takt som tidigare. Under året har 91 småhus samt 201 bostäder i flerbostadshus byggts, och befolkningen har vuxit med 225 personer. Tillväxttakten påverkar kommunens verksamheter, som behöver

större lokaler när efterfrågan ökar på exempelvis platser i förskola, grupp- eller servicebostad samt äldreboende. Tillväxten förutsätter också att infrastrukturens kapacitet byggs ut, vilket i sin tur genererar investeringsbehov. Skövde kommuns tillväxt och den förhållandevis höga investeringstakten innebär att en allt större del av driftkostnaderna kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader.

Fastighetsförvärv

Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är fortsatt hög. Att ha ett brett och omfattande kommunalt markinnehav är en väsentlig förutsättning för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling i en växande stad. I det boende-strategiska programmet har kommunfullmäktige gett riktlinjen att öka markreserven. Under planperioden 2021–2023 var budgeten för fastighetsförvärv 120 miljoner kronor, varav 40 miljoner gällde för 2021. Av dessa användes 36,2 miljoner kronor.

INVESTERINGSREDOVISNING (KOMMUNEN)	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV ÅRETS INVESTERINGAR*		
	(mnkr)	Total projekt-budget	Akkumulerat utfall	Bedömd projektutgift	Budget	Utfall
INVENTARIER				65,6	30,6	35,0
H22 EFFEKTIVISERINGAR				2,9		2,9
FASTIGHETSFÖRVÄRV	Löpande			40,0	36,2	3,8
INFRASTRUKTUR	266,2	128,0	247,5	220,8	107,5	113,3
Tillväxt exploatering	100,6	58,8	89,1	35,8	0,5	35,3
- varav Nohlagavägen Österut till väg 200 etapp 4	33	25,8	33	8,1	10,6	-2,4
Attraktivitet	53,5	27,4	51,5	42,8	24,2	18,6
- varav Trafiklösning kv. Vipan	10	12,5	37,1	4,9	12,0	-7,1
Hållbara trafikslag	21,1	11,2	24,6	28,2	11,9	16,3
Trafiksäkerhet och framkomlighet	91	30,6	82,3	89,8	36,3	53,6
Övrigt	Löpande			24,2	19,2	5,0
- varav Reinvesteringar gata	Löpande		0	19,2	16,3	2,8
Investeringar inom exploatering	0	0	0	0	15,4	-15,4
LOKALER	1 218,2	841,1	1 197,7	471,2	198,6	272,6
Fastigheter skola	376,0	251,3	377,9	48,0	13,9	34,1
- varav Samlad barn- och elevhälsa Lundenskolan	18,0	4,0	18	12,9	3,9	9,0
- varav Björkebackens förskola	62,0	6,3	62,0	17,8	6,2	11,7
Vård- och omsorgsfastigheter	270,7	230,4	233,4	105,1	25,8	79,3
- varav Äldrecenter Ekedal	185,0	150,0	151,0	29,5	9,8	19,7
- varav Gruppbostad Skattegården	30,0	24,3	24,5	8,6	2,9	5,7
- varav Gruppbostad Tingshusbacken	16,0	18,5	18,6	-0,5	2,0	-2,4
Kultur- och fritidsfastigheter	406,0	282,0	417,9	153,4	89,3	64,2
- varav Arena Billingen	61,0	70,2	73,0	60,6	69,8	-9,2
Övrigt	165,5	77,4	168,5	164,6	69,6	95,0
- varav reinvesteringar inkl. kök	Löpande			107,8	53,6	54,2
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET	200	101,1	200,0	235,6	131,8	103,9
- varav VA grundinvestering	Löpande			101,4	53,2	48,2
- varav Anpassning Stadskvarn	200	101,1	200	118,7	60,1	58,7
- varav Fibernät	Löpande			12,5	7,0	5,5
- varav Investering inom exploatering					11,5	-11,5
ÖVRIGA INVESTERINGSRELATERADE POSTER					11,9	-11,9
- varav Finansiell leasing					11,9	-11,9
SUMMA INVESTERINGSUTGIFTER	1 484,4	1 070,2		1 036,0	516,6	519,5
Investeringsinkomster					-53,9	
- varav Investeringsbidrag					-19,4	
- varav Anslutningsavgifter					-34,5	
SUMMA NETTOINVESTERINGAR				1 036,0	462,7	573,3

*Under årets investeringar ingår även löpande projekt, dessa ingår inte under total projekt.

Infrastruktur

Skövde växer och förtätas. Vi blir fler som bor, arbetar och hälsar på i staden. För att bygga ett modernt samhälle och skapa förutsättningar för tillväxt måste kommunen upprätthålla och bygga ut infrastrukturen. Det krävs investeringar som gör att nya bostäder och verksamheter kan etableras – men också investeringar för bibehållen trafiksäkerhet, framkomlighet och hållbara trafikslag. En väl integrerad bebyggelse- och transportplanering är en del i att skapa en hållbar samhällsutveckling.

Under 2021 var investeringsbudgeten för infrastruktur 222,8 miljoner kronor inklusive ombudgetering. I budgeten ingick en tilläggsbudget på 4,5 miljoner för byte till led-belysning i yttertätorter samt 20,0 miljoner kronor för re-investeringar.

Flera stora investeringar genomfördes under året. Några exempel är ombyggnaden av Hallenbergsrondellen, ombyggnaden av Dalvägen och kapacitetsökningen av Nolhagavägen

genom tre dubbelfiliga rondeller. Av den totala budgetens 222,8 miljoner kronor förbrukades 107,5 miljoner under 2021. Den lägre genomförandegraden beror delvis på att projekt förskjutits i tid på grund av pågående utredningar, vägplaner, ledningsarbeten och överklaganden. Andra projekt har prioriterats ned på grund av resursbrist. Det gäller exempelvis bulleråtgärder, cykelåtgärder, en ombyggnation av Hasslumsvägen samt en ombyggnation av Mörkekorset/Staketgatan.

Hallenbergsrondellen är den mest trafikerade knutpunkten i Skövdes vägnät. För att förbättra flödet, minska kötiderna och öka säkerheten för oskyddade trafikanter har cirkulationen byggts om. Bland annat har ett fritt högersvängsfält byggts från Vadsbovägen mot Skaravägen. Refuger har också lagts till och breddats för att göra det lättare för fotgängare och cyklister att passera över körbanorna. Dessutom har cirkulationen fått dubbla körfält. Projektet har genomförts i mycket gott samarbete med Trafikverket.

Nolhagavägen är en annan högt trafikerad led i högtrafiklägen. Därför har ett antal åtgärder genomförts på sträckan från Mariestadsvägen till Norra Metallvägen i Stallsiken. Storegårdsrondellen har breddats och körfält har lagts till i cirkulationen. Dessutom har två ytterligare cirkulationer tillkommit i Nolhagavägens anslutningar mot Södra samt Norra Metallvägen. Detta för att öka tillgängligheten till affärsområdet Stallsiken, förbättra flödet på den hårt trafikerade Nolhagavägen samt förbättra passagen för kollektivtrafik. Byggnationen har genomförts av kommunens egen entreprenadavdelning inom sektor service.

Inom ramen för hållbara investeringar har den befintliga gatubelysningen i Igelstorp bytts ut mot led-belysning. Investeringen har sänkt energi- och arbetskostnaden samtidigt som miljön förbättrats.

Ombyggnationen av Kyrkparken färdigställdes och invigdes under 2020. Under 2021 har parken fått mer belysning samt

fler permanenta sittplatser och öppna ytor. Detta ökar möjligheten till spontana aktiviteter som boule och kubb.

Budgeten för reinvesteringar är 20 miljoner kronor. Dessa investeringar genomförs löpande utifrån en årlig besiktning som ger en reinvesteringsplan. Att årligen besiktiga och underhålla kommunens vägnät är viktigt för att kommunens anläggningar ska behålla sitt värde. En allt för låg reinvesteringsnivå påverkar också den löpande driftkostnaden eftersom det leder till fler akuta och löpande åtgärder. Kommunen har under året gjort löpande reinvesteringar i gatubelysningsnät, byggnadsverk och beläggningar för 16,3 miljoner kronor.

Ombudgetering av investeringsmedel innebär att man för över ej förbrukade medel från föregående budgetår till innevarande budgetår.

Lokalinvesteringar

2021 års budget för lokalinvesteringar inklusive re-investeringar var på 471,2 miljoner kronor. Utfallet för samma år blev 198,6 miljoner. Totalt ombudgeteras 199 miljoner kronor till 2022 för lokaler. Det kan jämföras med 2021, när 162,6 miljoner ombudgeterades.

Skillnaden mellan budgeten och utfallet beror på både interna och externa faktorer. Precis som de flesta verksamheter har även lokalinvesteringarna påverkats av pandemin, bland annat genom fördröjda leveranser. Skövde kommun har också haft ett underskott på personella resurser under 2021, vilket har lett till tidsförskjutningar i vissa projekt. En del av skillnaden kan också förklaras av att vissa budgeterade projekt inte har startats eller avslutats.

Den största avvikelserna kommer från projektet *Utveckling av Billingen*, som ombudgeterar 71 miljoner kronor till 2022. Ett annat projekt med stor avvikelse – 35 miljoner kronor under 2021 – var *Äldrecenter Ekedal*. I det fallet beror avvikelserna bland annat på att projektet kunde genomföras till en lägre kostnad än budgeterat.

Barn och utbildning

Under året har projekten *Björkebacken förskola* och *Samlad barn- och elevhälsa* pågått på Lundenskolan. Båda projekten beräknas vara klara under våren 2023.

I budgeten för 2021 fanns också fem miljoner avsatta som investeringsmedel för projektet *Kavelbro transportprogram*. Det projektet kommer inte att genomföras.

Vård och omsorg

Under det första kvartalet 2021 färdigställdes två gruppboendestäder: Tingshusbacken i Vårsås och Skattegården i Igelstorp. Tingshusbacken bedöms ge en negativ avvikelse på 2,6 miljoner kronor, medan Skattegården bedöms ge en positiv avvikelse på 5,5 miljoner kronor. Äldrecenter Ekedal har byggts ut med 80 platser och färdigställdes i juli 2020. Projektet hade en total budget på 185 miljoner kronor och förväntas alltså ge en positiv avvikelse på 35 miljoner. En del av förklaringen är att projektet fått 15 miljoner i investeringsbidrag från Boverket.

I budgeten för 2021 ingick också två projekt som gällde byggnation av serviceboendestäder. Investeringsmedlen för dessa var på 50 miljoner kronor. Inget av dessa projekt kommer dock att

realiseras. Ett av projekten har ersatts av extern förhyrning och det andra har flyttats fram på grund av förändrade behov.

Samhälle och medborgare

För att Skövde kommun ska bibehålla sin tillväxttakt och vara en attraktiv kommun att verka och bo i krävs arbete och investeringar på flera fronter. En av årets satsningar har varit att fortsätta utveckla Billingen till ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål.

Utvecklingen av Billingen har en total budget på 288 miljoner kronor. Av dessa fick Arena Billingen en budget på 61 miljoner kronor. Detta gör Billingen till ett av Skövde kommuns största investeringsprojekt genom tiderna. Ambitionen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter.

Planerna är uppdelade i sex delprojekt. Ett av dem är *Billingsbadet*, som färdigställdes och invigdes redan under 2018. Den första etappen av delprojektet *Konstsnöspår och mountainbike-spår* är också klar. Den invigdes i december 2018 och under våren 2020 startade byggnationen av etapp två. Delprojektet *Infrastruktur Billingen* pågår och förväntas vara klart under hösten 2022. *Vasalopps-/Billingscentret* färdigställdes och invigdes i december 2020.

Även Arena Billingen, med sitt stora och tekniskt komplicerade tak, genomfördes under året. Arenan invigdes i november 2021. När det gäller det sjätte och sista delprojektet inväntar man inriktning och politiskt beslut.

Genomförandet av projektet *Actionpark* har ännu inte startat. Budgeten på 8,5 miljoner kronor flyttas därför med till 2022.

H22 effektiviseringar

Vid årets början fanns 30 miljoner kronor avsatta hos kommunstyrelsen för investeringsprojekt inom ramen för *Handlingsplan 2022*. Medlen ska användas i projekt som minskar kommunens årliga kostnader. Av de avsatta medlen har 27 miljoner tillförts följande godkända projekt:

- Lokaleffektiviseringar: 19,1 miljoner
- Led-belysning Igelstorp: 0,38 miljoner
- Led-belysning yttertätorter inkl. Skövdevägen: 4,5 miljoner
- Grävmaskiner kommunverkstaden: 3 miljoner
- Pilotprojekt elmoped: 0,05 miljoner

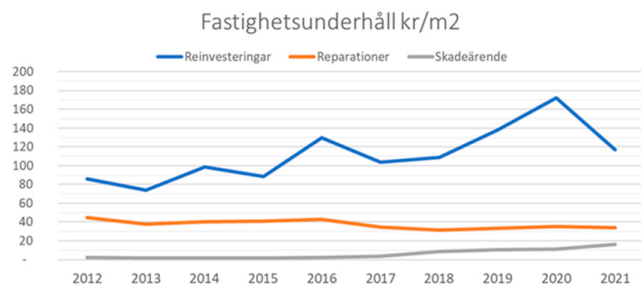
De kvarvarande medlen hos kommunstyrelsen (3 miljoner) ombudgeteras och flyttas med till 2022.

Övriga lokalinvesteringar

Reinvesteringar/fastighetsunderhåll

2021 års budget för reinvesteringar inklusive kök var på 107,8 miljoner kronor. Utfallet för 2021 blev 53,6 miljoner, och avvikelsen på 54 miljoner flyttas därmed med till 2022. Reinvesteringsbehoven är stora på de verksamhetslokaler som byggdes under 1960- och 1970-talet. En av dessa lokaler är Käpplundaskolan. Här genomförs också en sanering av PCB – ett ämne som är skadligt för både människor och miljö. Under året har 12 miljoner kronor använts för detta ändamål. Den totala kostnaden bedöms bli 53 miljoner kronor.

Fastighetsunderhållet, som inkluderar reinvesteringar, skadeärenden och reparationer, kostade under året 167 kronor per kvadratmeter. Under 2021 steg priserna på byggmaterial. Dessutom överklagades årsavtalet för byggtjänster. Dessa två faktorer gjorde att alla planerade reinvesteringar inte kunde genomföras, vilket förklarar det relativt låga utfallet.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringar i vatten, avlopp och fiber är taxefinansierade. I budgeten för 2021 var 235,5 miljoner kronor avsatta för sådana investeringar, varav 12,5 miljoner för fiberinvesteringar.

Under 2021 uppgick fiberverksamhetens investeringar 7 miljoner kronor. Det är något mer än föregående år. Två större projekt med längre sträckor av fibersättning utfördes under året; i Säter och Skultorp.

Vatten- och avloppsverksamhetens (VA) investeringar domineras av flera stora projekt. Ett av dem är dragningen av nya vatten- och avloppsledningar till Böja. Ett annat är dricksvattenledningen Östra vattenmatningen, som byggs för att få en rundmatning i Skövde tätort. Det allra största projektet, Anpassning

Stadskvarn, har pågått under året. Under 2021 hade projektet en budget på 118,7 miljoner, och av den förbrukades 60 miljoner. Projektet, som har en total budget på 200 miljoner, kommer att fortsätta under nästa år.

Totalt har verksamheten investerat för 113,3 miljoner kronor exklusive investeringsinkomster. Budgeten uppgick till 223 miljoner kronor. Att kostnaderna har blivit lägre än budgeterat beror framför allt på att Anpassning Stadskvarn har försenats. Exploateringsinvesteringarna för vatten och avlopp uppgick under året till 11,5 miljoner kronor.

Inventarier

Inventariebudgeten för 2021 var på 65,6 miljoner kronor och utfallet blev 30,6 miljoner. Överskottet på 35 miljoner förklaras till stor del av problem och brister i leveranskedjan av material och produkter, samt av att planerade inköp inte hunnits med under året.

Om man även räknar med de inventarier som omfattas av finansiell leasing stiger den faktiska kostnaden med ytterligare 11,9 miljoner kronor.

Inventarier (mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	7,4	0,7	6,7
Barn- och utbildningsnämnden	20,1	9,0	11,1
Vård- och omsorgsnämnden	6,1	4,4	1,7
Socialnämnden	0,3	0,1	0,2
Kultur- och fritidsnämnden	12,3	4,7	7,6
Serviceämnden	19,5	11,9	7,6
Summa	65,6	30,6	35,0

Ombudgetering av investeringsmedel innebär att man för över ej förbrukade medel från föregående budgetår till innevarande budgetår.

Läsanvisning

I det här avsnittet finns en kortfattad redovisning av varje nämnd. En mer detaljerad uppföljning av nämndernas verksamhetsår 2021 finns i bilagan Nämndernas verksamhetsberättelser 2021.

6

Nämnder

Kommunstyrelsen	78
Barn- och utbildningsnämnden.....	82
Vård- och omsorgsnämnden	84
Socialnämnden	90
Kultur- och fritidsnämnden.....	93
Servicenämnden	97
Bygglovsnämnden	82
Kommunfullmäktige.....	103
Revision	103
Överförmyndare	103
Valnämnd	103

6.1 Kommunstyrelsen

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- Satsningen Jobb för unga har genererat cirka 180 anställningsbeslut för unga mellan 18 och 29 år, och av 83 avslutade anställningar har 67,5 procent av ungdomarna gått vidare till reguljära arbeten eller utbildning.

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet
- Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov
- ◆ Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion
- ◆ Öka inflyttandet till Skövde kommun
- Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar
- ◆ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation
- ◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare
- Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Arbetsmarknad	-37,9	-49,2	11,3	-24,0	-23,0
Vuxenutbildning	-45,6	-44,5	-1,1	-41,8	-43,0
Samhällsbyggnad	-185,3	-189,6	4,4	-145,7	-144,4
Stöd och styrning	-141,5	-155,9	14,4	-128,7	-126,0
Politik	-17,3	-18,1	0,8	-15,8	-14,7
Bidrag och transfereringar	-84,4	-86,4	2,0	-80,7	-79,9
Summa	-511,9	-543,7	31,8	-436,8	-431,0

Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat är ett överskott på 31,8 miljoner kronor. Anledningen till överskottet är bland annat ett minskat inflöde av serviceassistenter och ökade bidrag för projekt hos arbetsmarknad och vuxenutbildning. Oanvända utvecklings- och verksamhetsmedel samt lägre personalkostnader bidrar också till resultatet. Resultatet har dessutom till viss del påverkats av covid-19, både positivt och negativt.

Investeringar summerades till 135,7 miljoner kronor för 2021. Det innebär en avvikelse med 158 miljoner jämfört med budgeterade 293,7 miljoner. Avvikelsen beror främst på att investeringar i infrastruktur har skjutits på framtiden. Inom ramen för *Handlingsplan 22* har vi under 2021 bytt ut befintlig gatubelysning i Igelstorp mot led-belysning. Åtgärden har sänkt energi- och arbetskostnaderna samtidigt som den gett bättre belysning och miljön för djurlivet har förbättrats.

Mark- och miljödombstolen har lagligförklarat kommunens dammbyggnader vid Asketorpa kvarn. Kommunen renoverar dammbyggnaderna och anlägger en fisktrappa vid anläggningen. Beslutet förbättrar också Volvos möjlighet att ta produktionsvatten ur dammen.

Den politiska satsningen *Jobb för unga*, som har gjorts för att minska ungdomsarbetslösheten, har resulterat i att Skövde kommun har minskat arbetslösheten i denna målgrupp med cirka 50 procent. Minskningen är klart större än snittet för både regionen och riket. Under året har cirka 180 anställningsavtal skrivits med ungdomar mellan 18 och 29 år. Av dessa har 83 ungdomar avslutat sin anställning och 56 av dem som avslutat (67,5 procent) har gått direkt till reguljära arbeten eller reguljär utbildning. Sammantaget har kommunen satsat 16,5 miljoner kronor på projektet *Studio Ludum*, för att nå målgruppen hemmasittande, spelintresserade ungdomar. Vuxenutbildningen har också anpassat sin bemanning för att ta emot ungdomar som vill läsa upp bristfälliga och ej avslutade betyg på grundläggande och gymnasial nivå.

STEG-projektet fortsätter och implementeringsarbetet har startat med ett pilotprojekt inom sektor vård och omsorg. STEG genomförs för att rusta blivande serviceassistenter inom skola, vård och omsorg genom utbildning parallellt med praktik. Projektet avslutas under första kvartalet 2022.

Under sommaren har 339 sommarpraktikplatser anordnats. Praktikplatserna var fördelade på tre perioder och 469 personer sökte. 143 personer fick praktik inom ordinarie verksamhet, dock ej inom äldreboenden och förskolor på grund av pandemirestriktioner. 196 personer praktiserade i andra grupper, exempelvis naturvårdsgrupp, bakgrupp, underhållningsgrupp, aktivitetsgrupp för barn och unga, planeringsgrupp för samverkan skola och arbetsliv samt gruppen unga kommunutvecklare.

Äldreomsorgslyftet är en statsbidragsfinansierad utbildnings-satsning för att öka kompetensen inom vård och omsorg. Satsningen bygger på samverkan mellan kommunerna Skövde, Karlsborg, Tibro och Hjo. Under 2021 har utbildningen fortsatt. Nu finns dessutom möjlighet att inom ramen för statsbidraget genomföra utbildningar inom Yrkeshögskolan.

Under året har Skövdeborna lämnat 1 138 synpunkter och 2822 felanmälningar till kommunen. Antalet synpunkter har minskat något jämfört med 2020 medan antalet felanmälningar

har ökat. Det sistnämnda beror framför allt på fler felanmälningar om snöröjning, vilket i sin tur bottnar i att vintern 2021 var normal medan vintern 2020 var mild och snöfattig. När det gäller minskningen av antalet synpunkter är det ingen särskild kategori som sticker ut, men för sektorerna samhällsbyggnad respektive service är synpunkterna något färre. Vi ser också färre covid-19-relaterade synpunkter, framför allt i skolan.

Arbetsgivarområdet har under året präglats av covid-19. De projekt som startades upp inom ramen för Handlingsplan 22 (H22) har fortsatt, men effekterna kring exempelvis sjukfrånvaro och personalomsättning har varit svåra att mäta. Arbetet med arbetsgivarfrågor pågår kommunövergripande och redovisas kontinuerligt i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott.

» **Information** kring arbetsgivarfrågor redovisas i *Skövde kommuns personalredovisning*.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Andel i arbete efter utbildningsinsats inom vuxenutbildning (procent)	86	77	87,5	85
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning (kronor/invånare)	-	102	105	132
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga (procent)	45	58	61	55
Antal nyregistrerade företag	564	520	503	466
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder (kronor/invånare)	-	244	249	290
Antal sålda hustomter	8	20	36	43
Antal påbörjade bostäder	407	269	186	488
Antal färdigställda bostäder	292	236	392	475

6.2 Barn- och utbildningsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- Dalvägen, som är Skövdes största förskola, har plats för 180 barn.
- Hälften av eleverna på Gymnasium Skövde kommer från andra kommuner i Skaraborg.
- I Skövde kommun finns 20 kommunala grundskolor.

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Hög måluppfyllelse
- ◆ Trygghet och studiero

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Förskola	-374,7	-383,6	9	358,9	-358,2
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundsärskola	-640,4	-637	-3,4	-617	-586,2
Gymnasium inkl. gymnasie-särskola och introduktions-program	-210,7	-213,7	3	-193,8	-188,9
Intern styrning och stöd	-68,3	-70	1,7	-60,4	-68
Demografikompensation				1,7	
Lönekompensation					
Summa	-1 294,1	-1 304,4	10,3	-1 237	-1 207,9

Ekonomi och verksamhet

I det här avsnittet belyser vi några av de större strategiska satsningar som respektive avdelning genomfört under 2021. Satsningarnas koppling till Målbild 2022 redovisas också.

Avdelning förskola

Avdelning förskola har tagit fram en språkplan för förskolan. Den är sammanlänkad med grundskolans handlingsplan för läs-, språk- och skrivutveckling. Språkplanen ökar möjligheten till tidiga insatser som lägger god grund för ökad måluppfyllelse i skolan.

Digitala kvalitetsdialoger har med gott resultat prövats under året. Avdelningen kommer att fortsätta använda denna metod, eftersom den ger mer kvalitativ information än skrivna rapporter. En genomgång av rektorernas årsrapporter visar att det fortfarande finns behov av stöttning för att stärka rektorernas förmåga att arbeta med systematisk analys.

De enheter som har behövt riktade insatser har fått stöttning av verksamhetsutvecklare och utvecklingspedagoger.

Förskolorna har under året utvecklat sin användning av gruppkartläggningar. Denna metod ger tillsammans med barnhälsoteamets arbete god grund för att arbeta både främjande och förebyggande. I barnhälsoteamet ingår specialpedagog, logoped och rektor samt, vid behov, annan personal.

Förskolan gör ett överskott på 9 miljoner kronor. En stor del av överskottet beror på minskade kostnader till följd av covid-19. Eftersom fler barn än medarbetare har varit frånvarande från förskolan under året har färre vikarier än vanligt behövts. Dessutom har både de övriga personalkostnaderna och kostnaderna för kompetensutveckling blivit lägre. Intäkterna för barnomsorgsavgifter har dessutom blivit högre än budgeterat; detta eftersom antalet inskrivna barn i verksamheten varit högre. Interkommunala intäkter och kostnader ligger i nivå med budget, men bidraget till enskilda huvudmän är lägre än budgeterat. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för minskade barngrupper, kvalitetssäkrande åtgärder, lärarlönelyft samt för omsorg på obekvämtid. Bidragen har framför allt använts till ökade personalresurser.

Avdelning grundskola

Under 2021 har grundskolan satsat på specialpedagogik för lärande. Satsningen är en kompetenshöjande insats för all pedagogisk personal på skolorna. Insatsen görs för att öka personalens kompetens om hur man på bästa sätt kan arbeta med ledning och stimulans för alla elever, samt hur man kan utforma extra anpassningar och särskilt stöd för elever som är i behov av det. Satsningen *Samverkan Bästa skola* är avslutad. Under året har kunskaper, lärdomar och arbetssätt från satsningen överförts till alla grundskolor i kommunen. *Kollegialt lärande* är den bärande strategin i arbetet.

Grundskolan har arbetat framgångsrikt med att stärka rek-

torernas förmåga och förutsättningar för att utföra systematiskt analysarbete. Detta syns i rektorernas årsrapporter. På avdelningsnivå har fokus varit att utveckla det underlag och de analysfrågor som rektorerna har till stöd för sitt analysarbete. Ett utvecklat analysarbete är en nyckel för att stärka elevernas måluppfyllelse samt öka tryggheten och studieron på skolorna.

Det ekonomiska resultatet för förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola visar ett underskott på 3,4 miljoner kronor.

Även grundskolans resultat är påverkat av covid-19. Vikariekostnaderna är lägre liksom kostnaderna för kompetensutveckling. Fler enheter än tidigare har lyckats hålla budget. Det gäller framför allt enheter i socioekonomiskt utsatta områden; dessa fick under 2021 ekonomisk förstärkning i form av socioekonomisk resurstilldelning. Grundsärskolan har fortsatt svårt att anpassa sin ekonomi efter tilldelad ram, och landar på ett underskott på 3,3 miljoner kronor. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för likvärdig skola, lärarlönelyft, karriärtjänster, fortbildning i specialpedagogik samt för ökad jämlikhet i grundskolan. Samtliga bidrag har använts till ökade personalresurser eller direkta löneandel.

Avdelning gymnasieskola

En genomgång av rektorernas årsrapporter har tidigare visat att förmågan att analysera resultat behöver stärkas. Rektorerna har nu utvecklat en drift- och utvecklingsorganisation på både Västerhöjd och Kavelbro. Detta ger goda förutsättningar för en bättre resultatanalys. Avdelningen kan från och med januari

2022 stötta rektorernas analysarbete ännu bättre, eftersom man från och med då delar en verksamhetsutvecklare med avdelning förskola.

Ett fokus under det gångna året har varit att utveckla det kollegiala lärandet. Ett exempel på det är att Kavelbro under året har tagit fram en målbild för det kollegiala lärandet. Förstelärarna har varit ledande i arbetet och har tillsammans med rektorerna haft regelbundna träffar för erfarenhetsutbyte och planering. En väl fungerade organisation för det kollegiala lärandet ger goda förutsättningar för högre måluppfyllelse.

Under hösten har sektorn startat ett nytt systemstöd för elevnära arbete, där processen *Hantera kränkningar* ingår som en del. Systemet är byggt för att ge kvalitativt underlag för statistik och uppföljning. Med systemet kan man exempelvis följa när och var kränkningar sker. Detta ger helt nya förutsättningar för det främjande och förebyggande arbetet kring trygghet och studiero.

Gymnasieskolans och gymnasiesärskolans ekonomiska resultat visar på ett överskott på 3 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på att gymnasieskolan i och med distansundervisningen har haft lägre kostnader för måltider. Verksamheten har dock haft ökade inköpskostnader för att möjliggöra fjärr- och distansundervisningen. Interkommunala intäkter och kostnader ligger i nivå med budget. Bidragen till enskilda huvudmän, däremot, ligger över budget eftersom fler elever har valt fristående huvudmän. Gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen visar överskott 2021.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Antal barn per årsarbetare i kommunens förskolor	**	5,4	5	4,8
Kostnad per inskrivet barn i förskolan (kronor)	**	139 948	141 675	136 753
Kostnad per elev i grundskolan (kronor)	**	109 134	108 779	104 743
Kostnad per elev i gymnasieskolan (kronor)	**	116 155	113 270	113 109
Andel elever i åk 3 som uppnått kravnivån i nationella prov i svenska (procent)	**	*	80	74
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i nationella prov i svenska (procent)	**	*	97	97
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i nationella prov i engelska (procent)	**	*	94	97
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i nationella prov i matematik (procent)	**	*	90	95
Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet (procent)	**	76	87	82
Andel folkbokförda gymnasieelever som fullföljt sina studier inom tre år (procent)	83	83	77	81

*2020 genomfördes inga nationella prov på grund av pandemin.

**Mätning genomförs under 2022.

6.3 Vård- och omsorgsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- 20 nya lägenhetsplatser på Ekedal har finsk inriktning, med finsktalande personal och aktiviteter utifrån finska traditioner.
- Skövde kommun är medlem i föreningen Funkisglädje och deltar i Funkisfestivalen, där personer med funktionsnedsättning får möjlighet att stå på scen och sjunga. Hanna Lindberg vann Skövde-finalen 2021.
- Det digitala systemet Life Care Mobil omsorg håller på att införas i hemtjänsten. Systemet gör att personalen via sin mobil får direkt tillgång till information om varje brukare som de möter.

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet
- Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Äldreboende m.m.	-339,1	-354,6	15,5	-328,8	-297,5
Hemtjänst samt hälso- och sjukvård	-302,4	-316,7	14,3	-303,9	-308,4
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	-122,3	-128,1	5,8	-113,7	-113,4
Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	-199,4	-214,1	14,7	-191,6	-192,7
Intern styrning och stöd	-11,3	-25,6	14,3	-4,2	-6,6
Summa	-974,5	-1 039,1	64,6	-942,2	-918,7

Ekonomi och verksamhet

Analysen av vård- och omsorgsnämndens mål visar följande prioriterade utvecklingsbehov och utmaningar:

- Öka tillgängligheten i äldreomsorgen
- Öka tillgängligheten i omsorg vid funktionsnedsättning
- Öka brukarens delaktighet och inflytande
- Implementering av välfärdsteknik i vård och omsorg
- Utveckla och behålla kompetens

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämndens budgetram var 1 039,1 miljoner kronor för 2021. Resultatet är ett överskott på 64,6 miljoner. En anledning till resultatet är att verksamheten på grund av covid-19 inte har kunnat bedrivas i planerad omfattning. Det påverkas också av att verksamheten haft restriktioner att förhålla sig till. Flera riktade statsbidrag förstärker nämndens ekonomi, men även statsbidragens beslutade satsningar och förstärkningar har påverkats och försenats av pandemin.

Verksamheten arbetar strukturerat med processutveckling (mer om detta i nästa stycke). Arbetsättet har skapat effektiviseringar när det gäller hemtjänstvolym, hemsjukvårdsinsatser (legitimerad personal), korttidsvård samt boende för personer med funktionsnedsättning. Hemtjänstens utförare redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor, vilket är ett trendbrott jämfört med tidigare år.

Processutveckling

Sektor vård och omsorg har de senaste två åren utvecklat sitt processarbete i en sådan riktning att arbetet nu är helt grundläggande för hur sektorn prioriterar sitt kvalitets- och utvecklingsarbete. Under 2021 har verksamhetsplanens aktiviteter utgått från sektorns prioriterade processer. Det processorienterade arbetsättet genomsyrar också ledningsarbetet från strategisk nivå till avdelnings- och enhetsnivå, där utvecklings- och ekonomienheten på olika sätt stödjer och samordnar arbetet. Heltidsanställda processledare finns för samtliga huvudprocesser.

Tillgänglig äldreomsorg

Skövdes befolkningsprognos visar att de äldre invånarna blir fler. Befolkningsökningen innebär ett större behov av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden. Det ställer krav på tillgängliga boendeformer för äldre med omvårdnadsbehov. Det ställer också krav på att hemtjänsten kan möta ökade behov av mer omfattande vård i hemmet.

Efterfrågan på äldreomsorg har under året inte ökat i den omfattning som var förväntat utifrån den demografiska utvecklingen. Pandemin är troligen en påverkande faktor.

Av de 80 nya lägenheterna på Äldrecentrum Ekedal har 70 tagits i drift. Verksamheten avvaktar med att öppna de återstående tio lägenheterna tills behovet ökar. Eftersom det finns tillräckligt med lägenheter inom särskilt boende har behovet av korttidsplatser minskat; tidigare hade flera personer en korttidsplats i väntan på särskilt boende. Tolv korttidsplatser har därför tagits bort. Med detta samt med hemgångsteamet, vars arbetssätt möter upp kraven på en trygg och säker hemgång från sjukhusets slutenvård, bedöms behoven nu kunna tillgodoses med tillgängliga resurser.

Som en följd av att Ekedal fått fler biståndsbedömda äldreboendelägenheter kommer servicehuset Kåpplunda Gärde successivt att göras om till trygghetsbostäder (utan biståndsbedömning).

Färre personer än väntat har ansökt om hemtjänst, men det genomsnittliga beslutet om hemtjänst är mer omfattande än tidigare. Det återstår att se om detta är en faktisk förändring av behoven eller om det bottnar i att färre har sökt hemtjänst för mindre behov under pandemin.

Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning

Behovet av bostad med särskild service är fortfarande stort. Det har dock minskat något under året, med färre ansökningar och även en del avslag på sökta insatser. Två nya gruppboendestäder har tagit i bruk under 2021. Ett behov av nya serviceboendestäder har tidigare visat sig, både vid en översyn av befintliga bostäder med särskild service och vid en analys av behovet av framtida boendeformer. En ny serviceboendestad kommer att tas i bruk under 2022. Därefter ser behovet av gruppboendestäder ut att bli större.

Målgruppen för bostad med särskild service ändras och neuropsykiatriska diagnoser blir allt vanligare bland de personer som får insatsen beviljad. Förändringen innebär att personalen behöver kompetensutveckling. Flera utbildningssatsningar genomfördes under hösten 2021.

Kommunens externa placeringar följs upp kontinuerligt. Målsättningen är att de externa placeringarna ska minimeras. Under året har flera personer som tidigare varit externt placerade erbjudits boende i kommunen.

Besluten om boendestöd blir allt fler. Insatserna ökar kontinuerligt och det krävs en flexibel och anpassningsbar organisation för att möta nya behov. Även korttidsverksamheterna för barn har gjort förändringar, för att samutnyttja befintliga resurser och därmed möta det ökande behovet.

Personer med funktionsnedsättning har tidigare i vissa fall fått vänta länge på att få stöd eftersom utredningstiderna har varit långa. En processutveckling har genomförts för att förbättra tillgängligheten, vilket har lett till avsevärt kortare utredningstider.

I januari 2019 presenterades LSS-utredningen sitt slutbetänkande, som innebär flera stora förändringar av nuvarande regelverk. Utredningen har sedan dess varit på remiss och flera förändringar av förslaget förväntas. Det är i dagsläget oklart vilka lagändringar som kommer att genomföras och när de träder i kraft. Förändringarna som föreslås i utredningen *Stärkt rätt till personlig assistans* förväntas dock genomföras den 1 januari 2023.

Öka brukarens delaktighet och inflytande

I Sveriges Kommuner och Regioners nationella brukarundersökning finns frågor som belyser den enskildes möjlighet till inflytande och självbestämmande i boenden för vuxna samt i daglig verksamhet inom LSS. I jämförelse med andra kommuner har Skövde ett sämre resultat för områdena gruppbostad

och daglig verksamhet när det gäller följande fråga: "Får du bestämma över saker som är viktiga för dig?". Verksamheten har gjort intervjuer med brukare i fokusgrupper för att identifiera åtgärder som kan öka målpuffyllelsen.

Den nationella brukarundersökningen inom äldreomsorgen visar att den upplevda ensamheten är stor bland äldre i Skövdes äldreomsorg. Nämnden ska analysera resultatet närmare. Med hjälp av medborgardialog och i samverkan med kommunens folkhälsostateger ska nämnden också söka svar på bakomliggande orsaker och vilka aktiviteter eller åtgärder som kan förbättra resultatet och därmed även välbefinnandet för äldre i Skövde. De planerade aktiviteterna har dock försenats av pandemin.

Inom äldreomsorgen och området funktionsnedsättning ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplanen är ett verktyg för detta. Vid uppföljningar har det visat sig att dessa planer ibland saknas, och att det ibland är oklart om brukaren har varit med och utformat planen. Antalet genomförandeplaner ökar, men arbetet behöver fortsätta att prioriteras.

Införandet av modellen IBIC (Individens behov i centrum) är ett stort förändringsarbete. Modellen utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden och innebär att den enskildes delaktighet och inflytande är centralt. Modellen har införts inom äldreomsorgen och där fortsätter implementeringsarbetet. Under hösten 2021 började modellen införas även i LSS-verksamheten, med utbildning för all personal.

Välfärdsteknik i vård och omsorg

Den digitala tekniken är en förutsättning för att utveckla nya arbetssätt, effektivare arbetsflöden och ständiga förbättringar av processerna. Digitaliseringsarbetet bedrivs utifrån en digitaliseringsplan som varje år uppdateras med insatsområden och aktiviteter. Flera aktiviteter har handlat om att införa digitala verktyg för att minska den manuella hanteringen, administrationen och standardiseringen. Ett exempel är att digitala signeringslistor för delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser har införts. Dessa sparar administrationstid och stärker patient-säkerheten.

Utveckla och behålla kompetens

Sektor vård och omsorg har en strategisk kompetensförsörjningsplan för 2019–2025. Syftet med planen är att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Under 2021 var kompetensutveckling ett fokuserat område. Statsbidragssatsningen *Äldreomsorgslyftet* ger goda förutsättningar för medarbetare utan undersköterskeutbildning att studera på arbetstid. Även undersköterskor kan vidareutbilda sig inom satsningen. En utbildningsportal har skapats för att göra digitala utbildningar tillgängliga. Kommunen genomför också ett ledarskapsprogram för alla chefer, för att stärka chefernas förutsättningar att utöva ett gott ledarskap. Pandemin har dock påverkat möjligheterna att genomföra vissa kompetensutvecklingsinsatser.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Väntetid för att få plats på särskilt boende – från ansökan till erbjudande (antal dagar i genomsnitt)	32	77	71	61
Antal hemtjänstmedarbetare som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod. Verksamheter i egen regi/med Skövde kommun som utförare. (antal i genomsnitt)	17	18	19	18
Helhetssyn: hemtjänst*	uppgift saknas	90	89	90
Helhetssyn: särskilt boende*	uppgift saknas	87	84	87
Bemötande: hemtjänst*	uppgift saknas	96	97	96
Bemötande: särskilt boende*	uppgift saknas	96	96	96
Trygghet: hemtjänst*	uppgift saknas	86	88	86
Trygghet: särskilt boende*	uppgift saknas	89	90	89
Kostnad hemtjänst äldreomsorg (kronor per brukare)		338 712	318 266	286 786
Kostnad särskilt boende äldreomsorg (kronor per brukare)		787 629	694 454	749 653
Kostnad boende enligt LSS (kronor per brukare)		897 380	890 732	800 249
Kostnad daglig verksamhet enligt LSS (kronor per brukare)		183 586	210 736	188 970

*Andel brukare som är ganska/mycket nöjda (i procent).

6.4 Socialnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Nämndens verksamhetsmål

- Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

Visste du det här?

- 1,8 procent av Skövdes befolkning har någon gång under året fått försörjningsstöd.
- Det är numera lätt att få stöd och hjälp av socialtjänsten genom serviceinsatser.
- Skövde kommun håller på att ta fram en handlingsplan för suicidprevention.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Barn och ungdom	-87,6	-83,2	-4,3	-70,8	-67,3
Vuxen	-68,6	-61,7	-6,9	-63,7	-59,3
Vuxenstöd	-56,1	-53,8	-2,3	-53,6	-56,7
Intern styrning och stöd	-11,2	-18,9	7,7	-24,7	-20,6
Summa	-223,5	-217,6	-5,9	-212,9	-204,0

Ekonomi och verksamhet

Barnavården har haft ett fortsatt högt inflöde av ärenden. Detta har genererat en ökad arbetsbelastning kring utrednings- och insatsärenden. Ökningen av andelen ärenden med våldsinslag är påtaglig. På senare år har även en markant ökning skett vad gäller familjehemsplaceringar. För att möta det hårda trycket har en förstärkning av antalet tjänster varit nödvändig, men trots utökningen har sektorn varit tvungen att köpa in konsulttjänster externt.

Antalet anmälningar och ansökningar gällande missbruk har också ökat. Detta har bland annat lett till höjda kostnader för externa placeringar trots eget stödboende. Flera anmälningar som lett till extern placering har rört unga vuxna med ett fortlöpande, destruktivt missbruk.

Även kostnaden för skyddsplaceringar har ökat under året. Ökningen bottnar i ett större inflöde av ärenden och insatser. Under året har vi kunnat erbjuda behandling till våldsutövare för att förhindra fortsatt våld. Effekterna av ökad hjälp till våldsutövare kommer förhoppningsvis att kunna ses på längre sikt.

Under hösten beslutades det att vuxen- och vuxenstödsavdelningarna skulle slås ihop till en avdelning. Förändringen trädde i kraft den 1 januari 2022. Syftet med sammanslagningen är främst att få en fungerande vuxenprocess utan organisatoriska gränssnitt.

Socialnämnden visar på ett underskott på 5,9 miljoner kronor för 2021 jämfört med budget. Underskottet kan inte härröras till någon enskild verksamhet utan beror på följande faktorer

- Fler personer söker försörjningsstöd och hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd har ökat. Antalet hushåll i försörjningsstöd minskar visserligen, men antalet personer ligger fortfarande på en hög nivå. Det utbetalda biståndet visar ett underskott på 0,8 miljoner jämfört med budget.
- Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 5,2 miljoner kronor jämfört med budget. Kostsamma HVB-placeringar och en fortsatt hög nivå av familjehemsplaceringar bidrar till underskottet.
- Missbruksplaceringar och skyddsplacering visar på ett underskott på 8 miljoner kronor. Även här är nivån på placeringar hög. I dagsläget är det svårt att bedöma hur nivån kommer att utvecklas framöver. Placeringarna gäller till viss del unga kvinnor och män med avancerat missbruk, samt äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. Den höjda kostnaden för skyddsplaceringar kan delvis härledas till covid-19 utifrån ökad isolering i hemmet.
- Vuxenstödsavdelningen går med underskott. Underskottet härleds främst till ökade personalkostnader på grund av svårigheter att bemanna verksamheten.
- Kommunfullmäktige beslutade i juni att skjuta till 5 miljoner kronor till socialtjänsten. Detta tillskott fördelas inför 2022 mellan budgetarna för familjehem respektive vuxenplaceringar.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
G d	5	5	3	
Brukarbedömning IFO totalt – helhetssyn (andel i procent)	86	90	85	iu
Brukarbedömd missbruksvård IFO – helhetssyn (andel i procent)	86	iu	88	iu
Andel invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd (procent)	-	1,8	1,7	1,9
N ånd (kr	-	685	604	613
Antal besökande på de två familjecentralerna (fram till 2017 fanns endast en familjecentral)	3 408	3 865	12 166	12 980
Brukarbedömning boende särskild service SoL: fråga om brukaren får bestämma om saker som är viktiga (andel i procent)	53	62	42	iu

6.5 Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv
- ◆ Skövde är ett kultur- och fritidscentrum
- ◆ Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Kultur	-71,2	-68,8	-2,4	-71,0	-52,3
Fritid	-115,6	-102,7	-12,8	-108,8	-104,5
Nämnd	-0,6	-0,6	0,0	-0,5	-0,6
Summa	-187,5	-172,1	-15,3	-180,3	-157,4

Ekonomi och verksamhet

Många verksamheter har även under 2021 varit helt eller delvis stängda på grund av pandemin. Stängningen har påverkat både besökare och medarbetare. Där det har varit möjligt har verksamheterna ställt om. Situationen har ställt krav på medarbetarna att leverera kreativa lösningar på uppdrag och uppgifter.

2021 inleddes med en omorganisation av kultur- och fritidsavdelningarna. Syftet var att se över och utveckla respektive organisationer samt se över hur avdelningarna samarbetar. Omorganisationen pågår och har hittills lett till ökad effektivitet, tydligare struktur och bättre användning av de resurser som avdelningarna förfogar över.

Den bidragsutredning som påbörjades 2018 för föreningsbidrag inom kultur- och fritidsområdet har slutförts. Utredningen har också tagits upp i kultur- och fritidsnämnden och i februari 2022 fattades beslut i kommunfullmäktige. Ett genomgripande arbete har gjorts för att skapa tydligare kriterier, enklare ansökningsförfaranden samt likvärdiga och rättvisa bidrag.

Visste du det här?

- Det finns numera en discgolfbana på Karstorps fritidsområde. Etableringen är ett samarbete mellan Skövde kommun, Volvo och den nybildade föreningen Skövde Discgolf.
- Besöksantalet på Stöpens bibliotek har höjts så mycket att öppettiderna utökats.
- Kulturveckan i december hade över 60 programpunkter i hela Skövde.

Under våren tog kultur- och fritidsnämnden beslut om en riktning framåt för kultur- och fritidsavdelningarna. Dokumentets innehåll ligger i linje med nämndens mål men förtydligar fokusområden att arbeta med för att uppfylla målen. Med beslutet positionerar nämnden sig ytterligare i kultur- och fritidsfrågorna.

Kultur

Kulturavdelningens omorganisation innebar bland annat att två nya funktioner tillkom: kulturproducent och kulturutvecklare. Förändringen har gett ett bredare utbud, med tydligare scenkonstniriktning som når fler målgrupper och ett större geografiskt område i Skövde kommun. Samarbetet med Next Skövde har intensifierats och dialogen med föreningslivet har förbättrats. Dessutom har samverkan med sektor barn och utbildning inletts. Samverkan gäller läroplansbaserat arbete med långsiktiga former av kultur i skolan, samt arbete med att ta fram en struktur för en skolbiblioteksorganisation.

Pilotprojektet att omvandla filialbiblioteket i Skultorp till ett så kallat *Meröppet bibliotek* är försenat. Anledningen är långa leveranstider för teknik, vilket i sin tur beror på pandemin. Invgivning sker efter årsskiftet 2021/2022.

Handlingsplan 22-projektet *Ryds skolan* har startat under året. Projektet innebär att fritidsgården Flamman och Ryds bibliotek ska flytta in i skolbyggnaden. I samband med projektet väcktes också idén om en kulturhusfilial i Södra Ryd. Filialen blir den första av flera som planeras i yttertätorter där det finns lokaler som kan användas för den typen av verksamhet. Filialen gör det möjligt att arbeta nära medborgarna, föreningslivet och civilsamhället och erbjuda en kreativ mötesplats med ett relevant och angeläget utbud.

Förseningarna kring Handlingsplan 22-projektet Nyeport-Eric Ugglas GöteborgsOperan har fått stora konsekvenser för alla inblandade verksamheter. Byggprocessen har försenats, vilket påverkar både ungdomsverksamheten i Eric Ugglas och de föreningar och organisationer som ska bedriva verksamhet i huset. I Kulturhuset har förseningar och oväntade vattenläckor samt asbestupptäckter påverkat samtliga verksamheter. Dessutom har GöteborgsOperans behov av Kulturhusets scener under långa produktionsperioder påverkat kulturavdelningens möjligheter till intäkter och eget innehåll samt försvårat föreningslivets verksamhet. Denna situation har blivit tydlig först under de månader som verksamheterna varit i gång.

Under året har en processkartläggning för konferenserbjudandet påbörjats. Kartläggningen avslutas i mars 2022. Kulturavdelningen behöver med tanke på sina intäktskrav arbeta med konferenser. Syftet med processkartläggningen är därför att

professionalisera och effektivisera processen samt ta fram vad som krävs för att skapa ett likvärdigt erbjudande med hög kvalitet på bemötande och kulturinslag.

Kulturavdelningens utvecklingsarbete har lett till att Stads- museet, med medel från Adamssons gåva, rekryterat en musei- pedagog för riktat arbete mot skolan. En satsning på e-sport och ett samarbete med Högskolan i Skövde innebär att en digital kulturutvecklare rekryteras till Kulturlabbet. Längre fram ska kulturavdelningen också rekrytera kombinationstjänster med exempelvis fritidsledare och kulturskolepedagoger. Detta för att kunna skapa heltidstjänster och mer attraktiva tjänster.

Kulturavdelningen vässar organisationen med förändrade tjänster och specialiserad kompetens. Detta för att nå målet om Skövde som kulturstad, med ett utbud som attraherar såväl invånare och inflyttande som besökare.

Varken kommunens eller civilsamhällets kulturaktörer hämtade sig ekonomiskt under den korta tid som samhället öppnade upp under hösten. Det underskott som blivit konsekvensen av pandemin under två år fortsätter in i 2022 och längre än så.

Fritid

Fritidsavdelningen har under året organiserat och implementerat nya och förändrade funktioner för att möta framtiden i en mer verksamhetsinriktad, funktionell och kundtillvänd organisation.

Under året har verksamheterna bad, lokalhyra och arrangemang varit stängda eller begränsade med anledning av pandemin. Dessa är också de delar som normalt ger de största intäkterna. Situationen har därmed påverkat fritidsavdelningens ekonomi.

Även föreningslivet påverkades av pandemin, med begränsningar kring träningar, tävlingar och matcher under första delen av året.

Lillegården Skövde fick en ny profil i och med bygget av Skövdehem Arena, som förutom en sporthall med en hoppsektion för gymnastikträning även fått flera nya aktiviteter i privat regi. Billingshov har under hösten uppdaterats ännu en gång för att fungera för större arrangemang. Besöksantalet har ökat och aktiviteterna kan ihop med Arena Skövde och Billingen Skövde paketeras till starka erbjudanden.

På Billingen började taket över bandybanan byggas i mars, och i oktober stod Arena Billingen klar. Verksamheter som drivs av externa aktörer, exempelvis Träningskonsulten, UpZone och Restaurang Berget, har under året etablerat sig och tillför attraktionskraft till Billingen Skövde. Besöksantalet ökar under kvällar och helger; bemanningen under de tiderna utökas därmed.

Under första halvåret var mellan sex och sju av fritidsavdelningens medarbetare placerade hos sektor barn och utbildning. Anledningen var minskad egen verksamhet och behov av stöttning i skolan. När verksamheter varit stängda eller begränsade har besparingsåtgärder också genomförts på tekniska driftkostnader som städ, energi och annat. Besparingarna motsvarar cirka 5 miljoner kronor och tillfaller sektor barn och utbildning samt sektor service.

Under årets sista kvartal lyftes restriktionerna och flera arrangemang kunde genomföras på Arena Skövde. På vissa av dem blev besöksantalet lägre än vid motsvarande aktiviteter före pandemin. Under december kom nya restriktioner vilket gjorde att större delen av verksamheten stängdes igen.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Andel invånare som är positiva till det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen (procent)	77			
Andel invånare som är positiva till kommunens arbete med det lokala kulturlivet (procent)	71			
Andel invånare som är positiva till öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar (procent)	91			
Andel invånare som är positiva till möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar (procent)	89			

Nyckeltalen är nya från och med 2021 och har därför inga jämförelsesiffror från tidigare år.

6.6 Servicenämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.
- Öka andelen bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel.
- ◆ Alla förskolor ska ha ftalatfria golv.
- ◆ Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder.

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Resultat (mnr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Intern styrning och stöd	1,60	0,00	1,60	0,89	1,74
Måltid	0,80	-1,34	2,20	-1,33	0,23
Serviceavdelningen	3,20	-1,88	5,10	0,78	-1,56
Fastighet	-9,40	-4,46	-4,90	-0,22	-4,93
Fastighetsservice	3,40	-0,58	4,00	2,28	2,24
<i>Summa skattefinansierade</i>	<i>-0,40</i>	<i>-8,26</i>	<i>7,90</i>	<i>2,40</i>	<i>-2,28</i>
Fiber	2,20	0,00	2,20	1,40	0,71
VA	0,40	0,00	0,40	-0,50	0,73
<i>Summa taxefinansierade</i>	<i>2,60</i>	<i>0,00</i>	<i>2,60</i>	<i>0,90</i>	<i>1,44</i>
Summa	2,20	-8,26	10,50	3,31	-0,84

Visste du det här?

- Kärnan på en fiberkabel, där ljuset går, är nio mikrometer (0,009 millimeter). En sådan fiberkabel har näst intill obegränsad överföringskapacitet; i teorin skulle det räcka med en enda fiberkabel för att försörja samtliga hushåll i Skövde kommun med bredband.
- Det finns 25 sensorer runt om i Skövde som samlar in 22 000 mätvärden per vecka för att snabbare kunna göra bedöma och förebygga halka genom saltning och grusning.

Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade att följande områden behöver prioriteras för att leva upp till nämndens verksamhetsidé:

- Öka dialogen med kunder
- Utbyta erfarenheter med andra aktörer för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader
- Arbeta med fokusområden i handlingsplanen H22; lokaleffektivisering, energieffektivisering, minskade fordonskostnader och inköpskostnader
- Forma en vattenförsörjningsplan
- Ta fram tydligare riktlinjer för fastigheter
- Utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser
- Arbeta med inomhusmiljö i lokaler

Under året har utvecklingsaktiviteter fått stå tillbaka på grund av covid-19. De aktiviteter som prioriterats ned är:

- reduktionen av kostnader för lokalvården
- krigs- och krisorganisationen
- den interna miljörevisionen
- erfarenhetsutbyten med andra aktörer

Serviceämnden fortsätter sin strävan mot en fossilfri flotta 2030. Hybridbilar har varit det mest kostnadseffektiva alternativet för att sänka fordonskostnaderna enligt Handlingsplan 22, men eftersom dessa bilar räknas som bensindrivna fordon bidrar de inte till en fossilfri utveckling av fordonsflottan. Där- emot har de en låg så kallad TCO (total ägandekostnad). Under hösten har en ny upphandling gjorts kring personbilar, där det har visat sig att elbilar är det billigaste alternativet. Detta är positivt ur miljösynpunkt.

VA arbetar vidare med vattenförsörjningsplanen för att nå säkerhet i dricksvattenförsörjningen inom verksamhetsområdena. Arbetet med att uppdatera vattentäkternas vattenskyddsområden är försenat.

En fastighetsriktlinje har tagits fram och beslutats under 2021. Riktlinjen anger hur vi hanterar våra fastigheter när det gäller reinvesteringar, nyttjandegrad, elförbrukning, fastighetskategorier samt uppföljning till serviceämnden.

Dialogen med nämndens kunder har ökat med hjälp av kundmöten. Detta har bidragit till ett bättre samarbete som påverkar flera målområden. Projekten kring grönyteskötsel samt matsvinn pågår. Dessa har bidragit till att hitta flera förbättringsområden.

Sektorn har arbetat vidare med projekt inom Handlingsplan 22. Inom serviceämnden finns följande projektområden: lokalytor, energiförbrukning lokaler och fordonskostnader. Inom dessa projekt har arbetet med att hitta besparingar fortsatt. Under året har även ett projekt kring inköp startat. Planeringen för att fortsätta förbättra inomhusmiljön i våra lokaler startade i slutet av året, med nya mål inför 2022.

Ekonomi

Serviceämnden redovisar för 2021 ett överskott på 7,9 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. För de taxefinansierade verksamheterna redovisas ett överskott på 2,6 miljoner kronor.

Kapitalkostnaderna blev lägre än budgeterat. Personalkostnaderna blev också lägre; detta på grund av vakanta tjänster och ett minskat antal timanställda på grund av covid-19. Detta medför också minskade löpande försäljningsintäkter för nämnden. Att verksamheter varit nedstängda under stora delar av året påverkar tillfälligt serviceämndens ekonomi positivt.

Serviceavdelningen

Driftenheten har förändrat sin organisation inom parkverksamheten, med nya medarbetare som delats upp i ett fastighetslag och ett parklag. I samband med detta avskaffas säsongsanställningarna. Förändringen ska bidra till leveranssäkerhet och nöjda kunder. För att bekämpa ogräs har avdelningen investerat i två nya så kallade *heatweed* (ogräsbekämpning med hjälp av varmt vatten) och fler ska köpas in.

Produktionsenheten har under året behövt utöka sin bemanning på både VA, nyanläggning och eldistribution. Avdelningen har tyvärr inte kommit upp i den planerade bemanningen eftersom det råder hård konkurrens om rätt kompetens på området. Avdelningen har investerat i två nya 22-tons bandare som levererades efter semestern och som ska bidra till effektivisering. Under hösten har produktionsenheten färdigställt tre nya rondeller runt Stallsiken.

Logistikenheten har under året fortsatt sin förbättringsresa när det gäller förråd och uthyrning. Serviceavdelningen har också börjat jobba med ruttoptimering när det gäller våra stora vingrotorklippare.

Fastighetsavdelningen

Fastighet har under året färdigställt de två gruppbestäderna Tingshusbacken och Skattegården, samt byggt färdigt taket över bandyarenan på Billingen. Inom H22-projektet för lokal-effektivisering är den första etappen av hemtjänstens flytt till Rydskolan klar, liksom anpassningen av Kulturhuset för Göteborgsoperans flytt. I ett annat H22-projekt – projekteringen av gamla Läroverket – har fastigheten Poppeln påbörjats. Solcellsprojekt har också slutförts på ett flertal kommunala fastigheter, och en utbyggnad av Lundenskolan och Björkebackens förskola i Stöpen har inletts.

Fastighetsavdelningen har tagit fram förslag som innebär att vi kan tidigarelägga reinvesteringar för att stimulera arbetsmarknaden. Initiativet har dock bromsats upp på grund av att pandemin lett till högre priser på byggmaterial och att upphand-

lingen av nytt byggavtal blivit försenad.

Omställningen av Mariesjö från handels- och industriområde till bostadsområde har under den senare delen av 2021 tagit delar av fastighetsavdelningen i anspråk. Detta har skett i samband med att kommunen förvärvat flera fastigheter.

En ny fastighetschef rekryterades under våren 2021. Under hösten 2021 inleddes en omorganisation som innebär att fastighet och fastighetsservice slås ihop till en gemensam avdelning. Syftet med förändringen är att få en tydligare fastighetsprocess som ger effektivare förvaltning och service för avdelningens kunder. Rekryteringen av enhetschefer för projektenheten och förvaltningadministration har inletts.

Fastighetsserviceavdelningen

Fastighetsserviceavdelningen har fått ställa om en stor del av

sin verksamhet till följd av covid-19. Omställningen har också påverkat arbetsmiljön, avdelningens lönekostnader samt tiden för att utföra ärenden i ärendehanteringssystemet.

Digitaliseringen och robotiseringen har fortsatt under 2021. Avdelningen fortsätter att undersöka möjligheten att använda solcellsladdare för robotgräsklippare samt att använda GPS-styrda klippare, även om denna teknik behöver mogna lite till.

Fastighetsservice fortsätter tillsammans med fastighet att utveckla verksamhetssystemet Incit, som kommer att bidra till effektivare fastighetshantering. Avdelningen fortsätter också att analysera grundläggande nyckeltal med jämförelser mot Repab. Analysen görs för att göra branschjämförelser och se över resursgrupperns nyttjande samt kringkostnader för att ständigt utveckla och effektivisera verksamheten.

Elektrifieringen av avdelningens fordonsflotta har försenats. I dag behöver drygt 20 bilar bytas ut. Detta inkluderar byte av ett par elbilar.

Måltidsavdelningen

För måltidsavdelningen har året präglats av covid-19, med stängda enheter och betydligt färre gäster i framför allt äldre-

omsorgens restauranger samt i kaféer. Generellt är det färre brukare i kommunens äldreomsorgsboenden och färre barn i förskolorna; detta påverkar ekonomin negativt.

Målet kring svenska livsmedel har uppfyllts med råge. Under det första kvartalet köptes 72,2 procent svenska livsmedel in. Det fjärde kvartalet visar att vi ackumulerat för året köpt 77,7 procent svenska livsmedel. Inköpen av svenska animalier blev på årsbasis 98,1 procent av den totala mängden inköpta animalier. När det gäller matsvinn hade vi för 2021 ett mål på maximalt 53 gram matsvinn per serverad portion. Utfallet blev 49 gram, men det hade troligtvis varit något högre om inte högstadies- och gymnasieskolorna hade bedrivit undervisning på distans.

Utbildningen kring hållbarhet fortsatte under hösten för kokkar i grundskolan (låg- och mellanstadium, tillagningskök).

Under hösten fick måltidsavdelningen ta emot priset *Årets kökshjälte* för arbetet med svenska livsmedel och hur vi kommunicerat kring detta arbete. Priset delades ut av Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Västra Götalands-regionen. Under Skövdes så kallade matdagar lanserades också måltidsavdelningens digitala kokbok med mycket positiv respons.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Lokalvård: städyta (m ²)	311 091	307 232	284 750	280 776
Lokalvård: bruttokostnad städyta (kronor/m ²)	192	188	194	188
Fastighetsskötsel: bygg- och installationsyta (m ²)	411 530	410 521	397 000	388 000
Inre fastighetsskötsel (kronor/m ²)	38,29	38,21	38,1	36,85
Fiber: antal driftsatta bostäder	8 665	8 267	7 883	7 167
Fiber: anslutningsgrad (procent)	79,6	78,4	75,6	61,4
Bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel (andel i procent)	82	84	87	65
Måltid: svenska animalier (andel i procent)	98	96	95	92
Måltid: svenska livsmedel (andel i procent)	78	72	70	66
Förnyelsetakt ledningsnät dricksvatten (antal år)	174	233	205	133
Förnyelsetakt ledningsnät spillvatten (antal år)	100	94	102	147
Förnyelsetakt ledningsnät dagvatten (antal år)	180	367	270	267
Anslutningsgrad dricksvatten (procent)	86	84,3	99	99
Anslutningsgrad spillvatten (procent)	85	83,7	98	98
Antal nya abonnenter	957	412	836	920

VA-avdelningen

Verksamheten fortsätter att präglas av ett högt tempo med många stora investeringar. Arbetsbelastningen är hög på avdelningen. I början av året gjordes en kompetensförsörjningsplan som identifierade ett utökningsbehov med ungefär fyra tjänster. En ny VA-chef rekryterades under hösten 2021.

I VA-utbyggnadsprojektet till Böja är grävarbetena avslutade. Efterarbete i form av anslutningar, uppsättning av vattenmätare och debitering har pågått under året. I utbyggnadsprojektet *Vristulven* är grävarbetena i full gång. Anslutningarna i den första etappen startade efter semestern.

På Stadskvarns reningsverk pågår det stora projektet att anpassa verket till det nya miljötillstånd som togs i anspråk 2019.

Ett första steg i en förnyelseplan för ledningsnätet genomfördes under året och redovisades för nämnden i oktober. Steget omfattar framför allt en nulägesanalys. Nästa steg planeras under 2022.

Under våren bytte vi ut ett av våra viktiga verksamhetssystem: ledningsnätsdatabasen. Systemet byttes från Sokigo VaBAS till VA-banken. Det nya systemet innebär bland annat större möjligheter att driftplanera och komma åt information ute i fält.

I slutet av året gjorde den nya VA-chefen en analys av verksamheten och formade ett förslag till en omorganisation. Den nya organisationen samverkas och sjösätts under början av 2022.

Fiberavdelningen

Under året har fiberavdelningen (Skövde Stadsnät) jobbat med löpande installationer och underhåll, både i befintligt nät och i nya exploateringsområden. Avdelningen håller på att bygga bort vissa förbindelser som vi i dagsläget hyr, för att i stället kunna nyttja vårt eget nät.

För att råda bot på fiberbrist i vissa områden har fiberavdelningen gjort ett antal strategiska utökningar i nätet. Dessa utökningar kräver ofta stora förberedelser eftersom många kunder och i vissa fall kritiska förbindelser berörs av omläggningen. Arbetet med att uppdatera och byta dokumentationssystem har fortsatt under året.

För att råda bot på fiberbristen i vissa områden har vi gjort ett antal strategiska utökningar av nätet. Dessa utökningar kräver ofta stora förberedelser eftersom många kunder – och i vissa fall kritiska förbindelser – berörs av omläggningen. Arbetet med att uppdatera och byta dokumentationssystem har fortgått under året.

6.7 Bygglovsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Nämndens verksamhetsmål

- Tydliggöra bygglovsprocessen
- ◆ Kvalitetssäkra nämndens verksamhet

Visste du det här?

- Under 2021 har bygglovsenheten fått in 993 förfrågningar om olika typer av byggåtgärder. 551 av dessa har gått genom vår e-tjänst.
- E-tjänsten skapar automatiskt ett ärende i bygglovsenhetens verksamhetssystem. Automatiseringen har under 2021 sparat 2 755 minuters (eller 46 timmars) arbetstid.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Politik	-0,4	-0,5	0,1	-0,4	-0,4
Summa	-0,4	-0,5	0,1	-0,4	-0,4

Ekonomi och verksamhet

Bygglovsnämnden visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor för verksamhetsår 2021. Bygglovsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

Nyckeltal från verksamheten

	2021	2020	2019	2018
Handläggningstid bygglov (antal dagar med inkomna kompletta handlingar)	23	19	17	25
E-tjänsteärenden bygglov, trafikplan, p-tillstånd, nybyggnadskarta (procent av det totala antalet ärenden)	52	41	34	28
Handläggningstid nybyggnadskarta (antal dagar från inkommen handling till leverans)	9	13	13	13
Antal ändrade beslut i överinstans	0	2	2	3

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling, med 61 ledamöter som valts i allmänna val. Kommunfullmäktiges arbete leds av dess ordförande. Valberedningen till styrelser och nämnder utses av kommunfullmäktige.

Revision

Revisionen är fristående och oberoende. Den består av politiker som har i uppgift att granska verksamheterna och rapportera direkt till kommunfullmäktige.

Revisorerna har ett personligt ansvar men fungerar också som nämnd i vissa frågor. Till stöd för sitt uppdrag har revisorerna sakkunniga biträden. I Skövde kommun är det för närvarande PwC som har uppdraget.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål och föreskrifter.

Överförmyndare

Överförmyndare ska utses i enlighet med föräldrabalken. Överförmyndaren i Skövde är juridiskt inte en nämnd, utan ett uppdrag för förtroendevald politiker.

Valnämnd

Varje kommun ska ha en valnämnd, alltså en lokal myndighet som ansvarar för frågor kring allmänna val. Nämndens ansvar regleras i vallagen.

Resultat (mnr)

Verksamhet	Netto 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Kommunfullmäktige	-4,31	-4,36	0,05	-3,99	-4,33
Revision	-1,72	-1,73	0,01	-1,68	-1,59
Överförmyndare	-6,96	-6,56	-0,40	-6,71	-5,72
Valnämnd	-0,03	-0,06	0,03	-0,01	-1,17

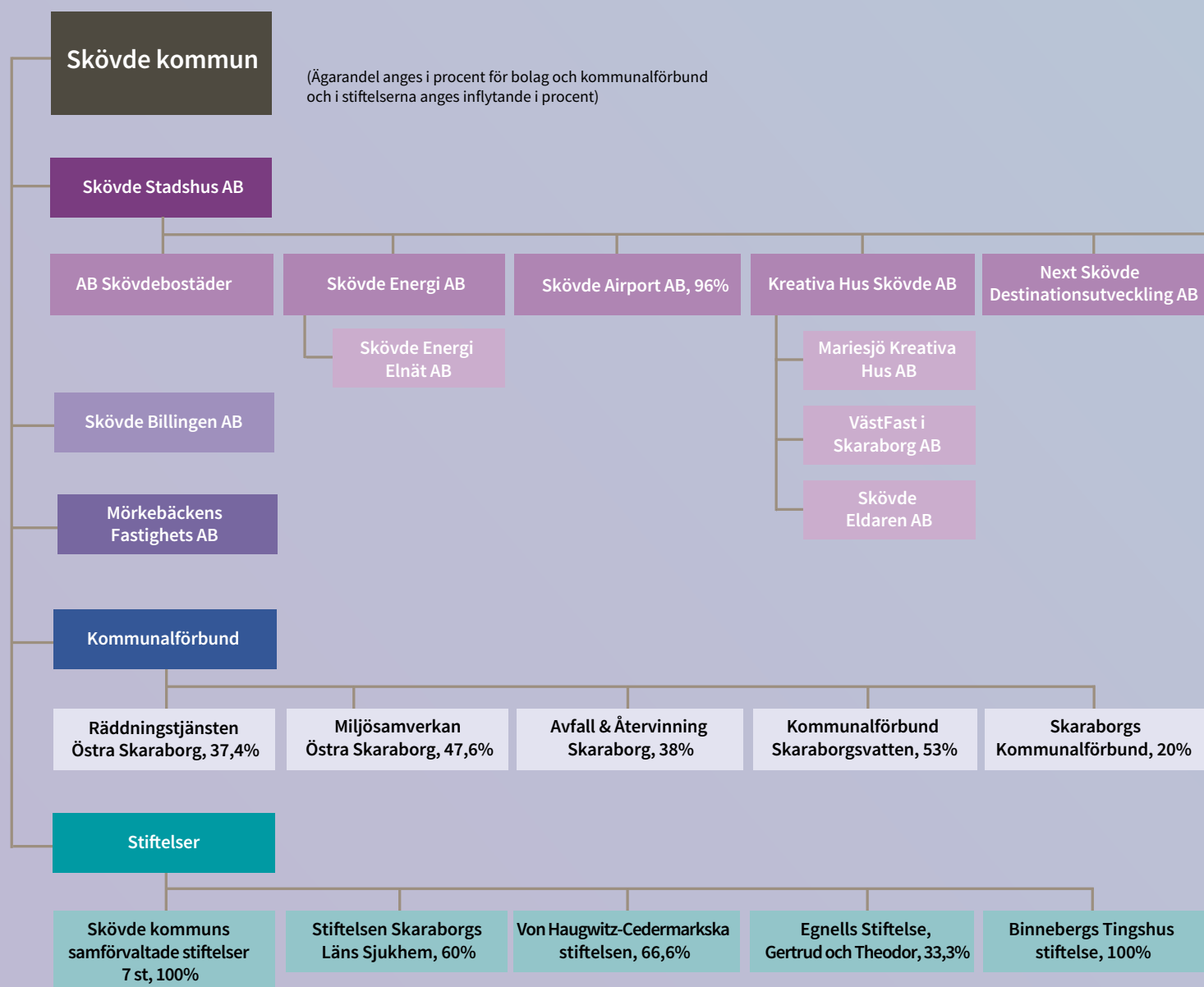

7

Kommunala bolag och förbund

Kommunala bolag och förbund 106

7 Kommunala bolag och förbund


```
graph TD; Root[ ] --- BSB[Balthazar Science Center AB]; Root --- SPK[Science Park Skövde AB, 49%]; Root --- EFN[Eonen Fastigheter i Skövde AB]; Root --- SEAB[Skövde Exploatering AB];
```

Balthazar Science Center AB

Science Park Skövde AB, 49%

Eonen Fastigheter i Skövde AB

Skövde Exploatering AB

7.1 Kommunala bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Där procentsats inte anges är ägandet 100 procent. Här finns också en kort beskrivning av viktiga händelser under året.

En utökad beskrivning av respektive bolags och kommunalförbunds verksamhet samt faktaruta med årets resultat presenteras i bilaga.

Skövde Stadshus AB

Bolaget är kommunens verktyg för att aktivt styra och leda sina bolag.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Skövde kommuns avsikt med bolaget är att långsiktigt vara företräd på kommunens bostadsmarknad genom ett allmännyttigt bostadsföretag. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendevalternativ i regionen.

Under året har bolaget färdigställt 132 studentlägenheter på *Kurorten 4*, för att bidra till Skövde som studentstad. Byggsprojekten fortsätter med 90 trygghetsbostäder på *Mossagården* och 68 markbostäder i *Trädgårdsstaden*. I stadsdelen *Mariesjö* byggs också 71 nya lägenheter som ska vara inflyttningsbara i december 2023.

Organisationen har anpassats för att ännu tydligare kunna fokusera på de många viktiga områden som kräver bolagets uppmärksamhet. Ett tydligt grepp har tagits om de ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsfrågorna genom att organisera samordningen i en ny avdelning.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda

intressenter arbeta aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska också tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Dessutom ska bolaget drivas i syfte att skapa affärsmässig samhällsnytta.

Verksamheten i bolaget domineras av omställningen av energisystem för att nå de globala och nationella klimatmål som ska leda till ett klimatneutralt samhälle. Genom att starta en utvecklingsavdelning har bolaget tagit viktiga steg i omställningsarbetet.

Skövde Energi AB fortsätter att öka sitt kundfokus. Historiskt rekordhöga elpriser och nya taxor har påverkat bolagets kunder. En viktig del av Skövde Energis samhällsansvar är att bidra till ökad kunskap om hållbarhet samt klimat- och energifrågor. När det gäller den delen har flera initiativ tagits under året.

Effekttaxa har införts för att uppmuntra kunderna att minska sitt effektuttag på nätet när behovet är som störst. En kollektiv förflyttning i denna riktning gör att vi kan utnyttja vårt elnät mer effektivt, undvika höga investeringar och därmed hålla nere elnätsavgifterna.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt genom ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter arbeta aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Under året har bolaget köpt *Nyeport* av kommunen. Detta för att skapa fler kontorsytor i Science Park Skövde. Den del av huset där Ungdomens hus tidigare låg är ombyggd till tre separata lokaler.

Bolaget bedöms inte ha påverkats ekonomiskt av covid. Bolaget ser heller inte att dess framtid kommer att påverkas negativt av den omställning som skett till hemarbete. Tvärtom kommer företagens lokaler att bli ännu viktigare som mötesplatser, även om ytor eventuellt kan effektiviseras något över tid. De bolag som huserar i Science Park Skövde har inte minskat sina ytor under året, utan har antingen varit kvar eller ökat.

Planer och handlingar för nybyggnation tas fram med största möjliga hastighet. Planprocesserna är tidsavgörande, vilket bolaget får förhålla sig till. För att inte hindra utvecklingen i Science Park Skövde är det mycket angeläget att skapa mer yta.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla besöksnäringen så att den växer mer än i riket i stort, samt verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

Med tanke på coronapandemin har bolaget ställt om sin verksamhet och tagit ett antal initiativ för att stötta och hjälpa de företag som drabbats. Alla större evenemang har tvingats ställa in. Ett antal nya aktiviteter har dock utvecklats, varav flera digitala. Dessa har kunnat genomföras utan risk för folksamlingar. Bolaget har påverkats verksamhetsmässigt men inte ekonomiskt av pandemin, och står väl rustat inför framtiden.

Skövde Airport AB

Skövde Airport AB är kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta sker genom att bolaget bedriver flygplatsverksamhet och skapar goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Skövde Airport ska arbeta för att möta marknadens efterfrågan på bra flygkommunikationer. Tillsammans med andra berörda intressenter ska

bolaget arbeta aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort. Bolaget är alltså en del i kommunens näringslivspolitik och en aktör för att skapa tillväxt och sysselsättning.

Under året har flygplatsen tjänat som beredskapsflygplats. Det har inneburit en trygghet för sjukhusen i Skaraborg att kunna använda flygplatsen för ambulansflyg och eller annan blåljusverksamhet i tider med restriktioner.

Den 27 september 2021 beslutade kommunfullmäktige att ställa om flygplatsområdet till industrimark. Med anledning av beslutet har bolaget sagt upp anställda till den 30 juni 2022. Bolaget kommer att återlämna flygplatsens certifikat för att bedriva flygplats- och flygtrafiktjänst den 31 mars 2022 och flygplatsen stängs därmed för kommersiell trafik. Avvecklingen startar den 1 april 2022, med nedmontering av inflygningshjälpmedel, master, belysningar, försäljning av material, utrustning och fordon.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska med ett långsiktigt perspektiv bidra till kompetensförsörjning samt till att Skövde blir ett regionalt nav för utbildning.

Pandemin har satt en stark prägel på hela vårt samhälle under 2021, så även på detta bolags organisation och dess vardagliga processer. Verksamheten har varit den enskilt mest påverkade. Fysiska besök och erbjudanden stoppades i november 2020. Stoppet låg kvar till den 1 september 2021, när verksamheten åter öppnade för allmänhetens besökare.

Under öppethållandeperioden september till december tog 5 702 allmänhetsbesökare del av de kunskapsupplevelser som bolaget erbjöd. I fysiska och uppkopplade programformer har bolaget också mött 5 925 elever i skolprogram och 412 pedagoger i fortbildningsprogram. Dessutom har bolaget möjliggjort en meningsfull fritid för barn och ungdomar i olika fritidsprogram och teknikkollo under skollov. Årets utfall motsvarar i princip en fjärdedel av ett normalår. Detta gäller inom samtliga målgrupper och aktivitetsformer.

Verksamhetens omställning har, förutom risk- och konsekvenshanteringen kring covid-19, till stor del haft ett framtidsorienterat fokus. Detta syns i utvecklingen av nya temamiljöer, program samt i digital transformation. Bolaget har under året gjort en omställning i verksamhetens kärnerbjudande, genom att samma kvalitativa och processinriktade programerbjudande har getts i digitala rum och uppkopplade former.

Studio Balthazar har byggts upp med egna resurser och flera kompetensutvecklingsinsatser inom digital produktion, kommunikation och programsändningar, och är numera ett implementerat arbetsredskap. Utvecklingen ökar kapaciteten och breddar den regionala räckvidden till kommuner, skolor och allmänhetsbesökare som i dag av olika anledningar inte kan ta del av bolagets erbjudande.

Skövde Exploatering AB

Kommunen har under 2021 förvärvat bolaget *Skövde Exploatering AB* som äger fastigheten Mariesjö 7.

Bolaget är ett av kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom området Skövde Science City – Mariesjö. Syftet är att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen.

Science Park Skövde AB

Science Park Skövde AB har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, ökad konkurrenskraft, fler arbetstillfällen och därmed ökad attraktivitet.

Under 2021 har covid-19-pandemin påverkat stora delar av samhället. Bolaget har lyckats bra med att ställa om till digital verksamhet. Konferensverksamheten har dock påverkats av pandemin, vilket har resulterat i ett kraftigt intäktsbortfall. Genom att balansera kostnaderna i den delen av verksamheten har bolaget ändå lyckats få en låg påverkan på sitt totala resultat. Pandemin förväntas påverka konferensverksamheten kraftigt även under 2022.

Bolaget driver den nationella *Excellence-inkubatorn*, som har utsetts av Vinnova. Totalt har 54 företag och 138 individer varit inne i någon av inkubationsfaserna under 2021. Under året har nio nya aktiebolag bildats i inkubatorn.

1 379 individer har under året deltagit i innovationshöjande insatser och 16 nya bolag har etablerat sig i parken. Nyetableringar medför att parken växer med drygt 160 kollegor under 2022. Det gör att löneskatteintäkterna höjs med över 20 miljoner kronor.

Tack vare utvecklingen av Mariesjöområdet kommer parken att ges utvecklingsutrymme under lång tid. Detta är sannolikt ett av de viktigaste besluten som kommunen har tagit, eftersom behovet av lokaler nu och framgent är större än tillgången. Med denna satsning kommer parken att kunna utvecklas i snabbare takt.

Mörkebäckens Fastighets AB

Bolaget äger och förvaltar fastigheten *Tegelbruket 2* i Skövde kommun.

Den tidigare hyresgästen flyttade till nya lokaler i slutet av 2021. Detta var överenskommet inför att bolaget förvärvades. Byggnaden kommer att rivas under 2022 för att fastigheten ska kunna bebyggas på annat sätt. Byggnationen ingår i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som ska bidra till hållbar utveckling genom att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Nämnden har även under 2021 bedrivit tillsyn enligt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anledning av pandemin. Förbundet har under året utfört 543 insatser.

Respektive medlemskommuns fullmäktige beslutade under 2021 att anta en ny miljöbalkstaxa som träder i kraft den 1 januari 2022. Taxan har tagits fram enligt Sveriges Kommuners och Regioners (SKR:s) nya taxemodell. En stor förändring som den nya taxan kommer att innebära är en ökad andel efterhandsdebiteringar.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS)

RÖS håller en för förbundsmedlemmarna gemensam räddningstjänst, som enligt lagen om skydd mot olyckor annars är varje förbundsmedlems ansvar. Syftet med räddningstjänstförbundet är att få en effektiv räddningstjänst som genom god ekonomisk hushållning av förbundets samlade resurser också är kostnadseffektiv. Räddningstjänstförbundets främsta mål är att medverka till att olyckor och bränder inte inträffar, samt att minimera konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Invånarna och de som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på människa, miljö och egendom. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg och Gullspång.

Tillsynsverksamhet, interna utbildningar och övningar har fått ställas om på grund av pandemin. Resurser har saknats för att bedriva den tillsynsverksamhet som krävs.

Räddningstjänsten västra Skaraborgs medlemskommuner har initierat en utredning om förutsättningarna för att söka medlemskap i RÖS. Utredningen utgör beslutsunderlag och slutredovisas i mitten av april 2022. Tidsplanen för att utöka förbundet är satt till den 1 januari 2023. Kraven på kommunal räddningstjänst har både förtydligats och ökat. Flera parallella strategier måste tas fram för att möta dessa. Ett utökat förbund är en viktig sådan strategi.

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)

A&ÅS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter samt tömning av små avloppsanläggningar. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Falköping och Gullspång.

Under våren har Skultorps återvinningscentral byggts om till en kvartersnära återvinningscentral (KÅVC) med så kallat *Grönt kort*. Denna typ av återvinningscentral skiljer sig från övriga anläggningar eftersom den är till för boende i ett särskilt område och är anpassad för avfallslag som uppstår regelbundet och ofta i hushållet. På centralen kan boende i Skultorp lämna avfall som inte ska slängas i soptunnan, exempelvis förpackningar, farligt avfall, elavfall, metall, porslin samt gräs och löv. Övrigt grovavfall lämnas på någon av de större återvinningscentralerna.

Den 1 januari 2022 blev Essunga, Grästorp, Götene och Vara kommuner nya medlemmar i förbundet. Med fyra nya medlemskommuner stärks samarbetet mellan Skaraborgskommunerna. Det skapar förutsättningar för en god och framtidsinriktad avfallshantering. En större enhet står bättre rustad för kommande förändringar och kan bland annat, genom upphandlingar och samlad kompetens, hålla nere kostnaderna för verksamheten. Detta påverkar avgifterna för avfallshanteringen i positiv riktning.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Kommunalförbundet ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Skaraborgsvatten ska leverera vatten av högsta möjliga kvalitet och med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Förbundet ska också upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

Dessutom ska Skaraborgsvatten medverka aktivt i Vättern-vårdsförbundet, för att säkerställa råvattenkvaliteten. Medlemskommuner är Skövde, Skara och Falköping.

Arbetet med en ny vattenledning från Borgunda till Skövde har påbörjats. I ett första skede ska en ny ledning läggas på sträckan från Loringa till den nya ventilkammare som har byggts vid Segerstorpsrondellen. Ledningsetappen beräknas vara klar i slutet av 2022.

Skaraborgs Kommunalförbund

Förbundet ska ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemskommuner.

Verksamheten i Skaraborgs kommunalförbund har i allt väsentligt drivits utifrån mål och budget, men har samtidigt präglats av pandemin. En stor del av arbetet har skett på distans och under 2021 påverkades förbundet endast i låg grad av covid-19. Exempel på större viktiga händelser har under året varit arbetet med en delregional utvecklingsstrategi samt med regionala strategiska överenskommelser som reviderat hälso- och sjukvårdsavtal, Färdplan Nära vård med mera. Arbetet med en regional och nationell plan för transportinfrastrukturen är ett annat exempel på viktiga och strategiska processer, liksom den fortsatta positionsförflyttningen som arbetet inom *Business Region Skaraborg* ger. Här är även starten av projektet *Inflyttarservice Skaraborg* inkluderad.

Tilläggsupplysningar och särredovisning

Noter	116
SKÖVDE VA – en särredovisning.....	133
Revisionsberättelse	138

8.1 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från *Rådet för kommunal redovisning* (RKR).

Avsteg från rekommendationerna görs avseende RKR R5 Leasing (se avsnitt *Redovisning av kostnader*) gällande förhyrda lokaler. Skälen till detta är att anpassning inte kunnat ske av resursskäl. Effekten av detta avsteg beskrivs under rubriken för *Redovisning av hyres-/leasingavtal*.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procents ägande eller betydande inflytande. Kommunen har väsentligt inflytande över ett antal stiftelser, dessa har ett mindre värde och lämnas därför utanför den sammanställda räkenskaper enligt undantaget i RKR R16.

För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) med undantag för enstaka bolag där omräkning har skett från BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2) vid koncernredovisningen. Kommunalförbunden tillämpar Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tilläggsposter vid sammanställda räkenskaper som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapscheman är skatt på årets resultat som redovisas i resultaträkningen i verksamhetens kostnader samt uppskjutna skatter som redovisas under avsättningar.

Jämförelsestörande poster

Poster som är sällan förekommande, som överstiger 10 miljoner kronor och som inte är extraordinära betraktas som jämförelsestörande.

Utländska valutor

Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelse-resultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag

Offentliga bidrag hänförliga till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning i enlighet med RKR R2. Dessa investeringsbidrag redovisas som långfristig skuld och återföring sker under anläggningens nyttjandeperiod. I koncernens aktiebolag redovisas investeringsbidragen som minskning av tillgångens anskaffningskostnad.

Försäljning av fastigheter

Intäktsredovisning sker vid dagen för tillträdet, förutsatt att transaktionens ekonomiska fördelar sannolikt kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att både inkomsten och de utgifter som följer av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tomtförsäljning inom exploatering bokförs löpande på ett exploateringsområde och resultatavräknas när området avslutas (vilket inte följer RKR R2 som kräver successiv vinstavräkning) se även avsnitt nedan. Utgifter för gata, park och gatubelysning som tillfaller Skövde kommun aktiveras som pågående anläggning tills dess att ianspråktagande sker. Gatukostnadsersättning tas inte ut.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2. Efter bokslutets upprättande publicerade SKL i februari en ny prognos. Denna prognos pekar på en positiv korrigeringspost om 10,5 miljoner.

Specialdestinerade eller riktade statsbidrag samt villkorade bidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är redovisade.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs den period som bidraget avser.

Inkomster som motsvarar bidragsberättigade kostnader beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Om villkor inte uppfylls och inkomsten därmed inte bedöms som säker ska den inte intäktsredovisas. Om betalning ännu ej erhållits för bidragsberättigade prestationer redovisas en fordran i form av en upplupen intäkt för denna del av bidragsintäkten.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden.

Redovisning av kostnader

Pensionsförpliktelser, särskild avtalspension och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för kommunens anställda är beräknade enligt RIPS21 och redovisas inklusive löneskatt enligt RKR R10. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3).

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda som har rätt till pension) som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning erhålls från KPA och är beräknad enligt SKL:s normalreglemente samt enligt reglementet för OPF-KL. Samtliga förtroendevalda som omfattas av PBF inkluderades i beräkningen från och med 2012.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalavtal medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75%. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 208 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 15,8 miljoner kronor per år.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskiftet eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar görs i de fall beslut om rivning av byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång görs då det finns indikationer på en bestående minskning av tillgångens värde.

Redovisning av lånekostnader

Huvudregeln i RKR R4 använts, det vill säga lånekostnader belastar resultatet för den period de avser.

I anskaffningsvärdet för investeringar över fem miljoner kronor och som löper över en längre tidsperiod ingår till och med 30/4 2018 lånekostnader enligt alternativmetoden RKR R4. Efter detta datum har övergång till att använda huvudregeln i RKR R4 använts det vill säga att inga räntekostnader har aktiverats i anskaffningsvärdet.

Medfinansiering statlig infrastruktur

Beslutade bidrag redovisas som kostnad i resultaträkningen samt avsättning. Beräknad tidpunkt för utbetalning framgår av not till balansräkningen. Ingen nuvärdesberäkning har skett av medfinansiering som indexuppräknas då bedömd utbetalning ligger i närtid samt att räntesatsen idagsläget är låg.

Immateriella anläggningstillgångar

IT-system, utvecklingskostnader och licenser som uppfyller kriterierna enligt RKR R3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det vill säga de har en nyttjandeperiod på minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde som är ett halvt prisbasbelopp. Nyttjandeperioden anses uppgå till högst fem år om inte annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. För de fall där nyttjandeperioden bedömts överstiga fem år har den avtalade tiden ansetts vara tillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR R7. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Omsättningstillgångar

Finansiella omsättningstillgångar

Redovisning av finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, 7 kap. 6§ om inte annat följer av 7§.

Gåvor som har tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som finansiell omsättningstillgång, eftersom gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Räntor och utdelningar på tillgångarna redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gávomedlen.

Elcertifikat

Elcertifikaten handlas på en likvid marknad och därför klassificeras elcertifikat som en finansiell omsättningstillgång enligt information från RKR från 2016. Certifikaten innehas inte i avkastningssyfte varför innehavet vid bokslutstillfället redovisas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Eventuell värdeminskning redovisas som finansiell kostnad.

Exploatering

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Om inkomsterna överstiger utgifterna redovisas posten under kortfristiga skulder.

Exploateringsprojekt värderas enligt lägsta värdes princip. Enligt vägledning från RKR förs exploateringar som stadigvarande ska innehas av kommunen om till anläggningstillgång.

En genomgång av exploateringsprocessen pågår. Genomgången ska resultera i att successiv vinstavräkning införs.

Koncernkonto

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet. Kommunen redovisar i posten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo, och under kortfristiga fordringar redovisas kommunens fordran på koncernbolag.

Skulder

Lån med kortare löptid men som regelmässigt omsätts och ersätts av nya lån klassificeras som långfristig skuld.

Kvotplikt elcertifikat

För 2021 är Skövde kommun kvotpliktig för elcertifikat. Det betyder att kommunen under april 2022 måste överlämna ett visst antal elcertifikat till Energimyndigheten. Dessa elcertifikat finns bokförda som skuld i bokslutet.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning.

Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in.
- säkringsrelationen uppfyller inte längre villkoren för säkringsredovisning.

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

För derivatens marknadsvärde se not 23.

Energisäkring

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas mot gällande spotpriser på el i takt med att de finansiella kontrakten faller ut för leverans. Skillnaden mellan de finansiella kontrakten och gällande spotpriser för el resultatredovisas i takt med att avräkningen sker för elleveranser.

Valutasäkring

Kommunen använder valutaderivatinstrument huvudsakligen i EUR för att hantera valutarisken som kommunen är exponerad för. Valutarisker uppstår mestadels i samband med kommunens elhandel. Effekten av valutasäkringen redovisas i resultaträkningen i takt med dess kontrakt förfaller.

Räntederivat

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid lån till rörlig ränta. Resultatet av räntesäkringar redovisas löpande i resultaträkningen som en räntekostnad.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser är troligt. Om det blir sannolikt att en ansvarsförbindelse kommer att regleras och kraven på förpliktelse uppfyllas, redovisas den i stället som en avsättning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod.

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	58,5	56,3	106,6	57,4
Taxor och avgifter	215,4	211,0	271,5	210,7
Hyror och arrenden	115,3	115,6	533,8	512,7
Bidrag	357,0	370,8	412,5	411,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	258,1	259,9	262,3	260,0
Exploateringsintäkter	38,6	5,2	38,6	5,2
Realisationsvinster	1,0	4,3	1,0	4,4
Fjärrvärme/Avfallshantering/Elnät	0,0	0,0	241,3	265,9
Övriga intäkter	0,0	0,0	18,7	40,7
Summa verksamhetens intäkter	1 043,9	1 023,1	1 886,3	1 768,3
3. Verksamhetens kostnader				
Personal	-2 529,1	-2 421,7	-2 730,5	-2 612,3
Pensioner*	-176,7	-153,4	-195,3	-168,4
Bidrag och transfereringar	-156,3	-131,6	-156,4	-131,7
Material/Varor	-524,3	-518,7	-697,9	-678,2
Köp av verksamhet/tjänster	-597,1	-499,7	-641,6	-498,0
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-56,6	-56,9	-67,3	-63,6
Realisationsförluster	-3,0	0,0	-0,1	0,0
Skattekostnad	0,0	0,0	-37,3	-35,2
Summa verksamhetens kostnader	-4043,0	-3782,0	-4526,4	-4187,4
* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%				
I förändring pensionsavsättning ingår ränta 2,6 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.				
4. Ersättning till revisorerna				
Sammanlagd kostnad för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 1,7 mnkr (1,7), varav räkenskapsrevisionen 0,3 mnkr (0,3)				
Motsvarande siffror för kommunkoncernen är 3,1 (3,0), varav räkenskapsrevisionen 1,2 (1,6).				
5. Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,6	-0,5	-1,0	-1,0
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 11 år (11 år)</i>				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-207,4	-195,0	-322,1	-300,9
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 36 år (35 år)</i>				
Avskrivningar maskiner och inventarier	-47,9	-43,0	-136,7	-129,8
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 7 år (8 år)</i>				
Nedskrivningar	0,0	0,0	-8,0	0,0
Summa	-255,9	-238,5	-467,8	-431,7

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
6. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	2 844,3	2 811,2	2 844,3	2 811,2
Preliminär slutavräkning innevarande år	9,3	-40,2	9,3	-40,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	64,9	-13,6	64,9	-13,6
Summa	2 918,5	2 757,5	2 918,5	2 757,5
7. Generella statsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	407,0	391,0	407,0	391,0
Kommunal fastighetsavgift	115,4	108,7	115,4	108,7
Bidrag LSS-utjämning	53,5	55,6	53,5	55,6
Regleringsbidrag	168,9	57,5	168,9	57,5
Statliga bidrag covid-19	0,0	105,5	0,0	105,5
Införandebidrag	27,8	10,5	27,8	10,5
Kostnadsutjämning	-197,4	-200,9	-197,4	-200,9
Summa	575,1	527,8	575,1	527,8
8. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	12,6	8,6	0,9	8,6
Övriga finansiella intäkter	66,7	13,7	68,6	0,0
Utdelningar på aktier och andelar	38,2	18,2	4,5	3,2
Summa	117,4	40,5	74,0	11,8
9. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-14,8	-17,4	-16,8	-18,5
Ränta på pensionsavsättningar	-3,5	-5,0	-3,8	-5,3
Övriga finansiella kostnader	-1,0	-4,7	-1,0	-4,9
Summa	-19,2	-27,1	-21,6	-28,7
10. Immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärden (Förvärvade)				
Ingående anskaffningsvärde	5,6	4,9	8,2	8,1
Årets investeringar	0,0	0,7	0,8	0,8
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,7
Utgående anskaffningsvärde	5,6	5,6	9,0	8,2
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-1,5	-1,0	-3,3	-2,9
Årets avskrivningar	-0,6	-0,5	-1,0	-1,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,6
Utgående avskrivningar	-2,1	-1,5	-4,3	-3,3
Summa redovisat värde vid årets slut	3,5	4,1	4,7	4,9

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
11. Mark, byggnader och markanläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	7445,6	6889,7	11 702,4	10 853,5
Ingående anskaffningsvärden genom förvärv	0,0	0,0	46,9	33,8
Årets investeringar	196,2	168,8	408,4	257,4
Försäljningar/utrangeringar	-43,0	-11,5	-43,0	-15,1
Omklassificeringar	322,4	398,7	438,3	572,8
Utgående anskaffningsvärde	7921,2	7445,6	12 553,0	11 702,4
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-2398,6	-2212,8	-3 560,9	-3 267,7
Ingående avskrivningar genom förvärv	0,0	0,0	-7,3	-1,6
Årets avskrivningar	-207,4	-194,9	-323,1	-300,8
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	11,6	9,2	11,6	9,2
Omklassificeringar	0,0	0,0	31,7	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	1,2	0,0
Utgående avskrivningar	-2594,4	-2398,6	-3 846,8	-3 560,9
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-19,3	-22,8
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-8,1	3,5
Återföring nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-27,4	-19,3
Summa redovisat värde vid årets slut	5308,3	5028,6	8 678,8	8 122,2
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-80 år</i>	<i>3-80 år</i>		
Specifikation				
Mark	244,6	218,5		
Verksamhetsfastigheter	3 167,0	3 041,2		
Fastigheter för affärsverksamhet	537,2	486,8		
Publika fastigheter	1 303,9	1 225,5		
Fastigheter för annan verksamhet	55,6	56,6		
Summa	5 308,3	5 028,6		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
12. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	450,9	406,8	1 915,1	1 785,5
Ingående anskaffningsvärden genom förvärv	0,0	0,0	0,0	0,5
- <i>därav finansiell leasing</i>	32,0	34,6	32,0	34,6
Årets investeringar	49,0	52,3	130,2	142,9
- <i>därav finansiell leasing</i>	11,9	3,5	11,9	3,5
Försäljningar/utrangeringar	-22,8	-11,5	-28,8	-15,6
- <i>därav finansiell leasing</i>	-4,4	-6,1	-4,4	-6,1
Omklassificeringar	9,6	3,3	9,6	1,8
Utgående anskaffningsvärden	486,6	450,9	2 026,1	1 915,1
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-271,4	-239,7	-901,2	-786,0
- <i>därav finansiell leasing</i>	-14,7	-13,7	-14,7	-13,7
Årets avskrivningar	-47,9	-43,0	-136,7	-129,7
- <i>därav finansiell leasing</i>	-7,4	-7,1	-7,4	-7,1
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	22,2	11,4	26,5	15,0
- <i>därav finansiell leasing</i>	4,4	6,1	4,4	6,1
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	-0,5
Utgående avskrivningar	-297,1	-271,4	-1 011,4	-901,2
Summa redovisat värde vid årets slut	189,6	179,5	1 014,7	1 013,9
<i>Avskrivningstiden</i>	<i>3-80 år</i>	<i>3-80 år</i>		

13. Pågående arbeten**Anskaffningsvärden**

Ingående anskaffningsvärde	250,9	306,1	425,4	495,0
Årets investeringar	271,5	347,1	432,9	507,7
Försäljning/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-402,3
Omklassificering	-333,0	-402,3	-480,7	-175
<i>Varav pågående exploateringsprojekt</i>	<i>-14,1</i>	<i>-6,5</i>	<i>-14,1</i>	<i>-6,5</i>
Utgående anskaffningsvärde	189,3	250,9	377,6	425,4

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
14. Aktier, andelar och bostadsrätter				
Aktier				
Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges				
Skövde Stadshus AB	1 045,4	1 045,4	0,0	0,0
Skaraborgs Invest AB	0,0	0,0	0,1	0,1
Gryning Vård AB	0,0	0,0	0,3	0,3
Mediapoolen Västra Götaland AB	0,0	0,0	0,1	0,1
Netwest AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Skövde Billingen AB	38,5	38,5	0,0	0,0
-nedskrivning	-38,4	-38,4	0,0	0,0
Billinge Energi AB	0,0	0,0	5,6	10,0
Mörkebackens Fastighets AB	18,3	18,3	0,0	0,0
Summa bokfört värde aktier	1 063,9	1 063,9	6,2	10,6
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>2,6</i>	<i>2,6</i>
Andelar				
Stiftelsen Skaraborgs Länsteater	0,0	0,3	0,0	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	50,6	45,2	50,7	45,2
SKR Pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	1,9
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	0,0	0,1	0,0	0,0
Summa andelar	50,6	45,5	50,7	47,4
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1 114,5	1 109,4	56,9	58,0
15. Långfristiga fordringar, utlämnade lån				
Fordran Nasdaq	0,8	4,1	0,8	4,1
Fordran HBV	0,0	0,0	0,0	0,0
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	5,8	3,9
Övriga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,1
Summa	0,8	4,1	6,6	8,1
16. Förråd m.m.				
Förråd	5,0	4,0	21,8	29,1
Summa	5,0	4,0	21,8	29,1

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
17. Fordringar				
Kundfordringar	64,4	64,3	110,3	125,6
Skattefordringar	0,0	0,0	1,9	6,5
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	197,7	183,1	255,3	204,6
Fordringar koncernföretag	1 927,7	1 858,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	127,4	121,7	139,2	173,3
Summa	2 317,3	2 227,1	506,7	510,0

Kortfristiga fordringar övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:

Skarborgs Kommunalförbund	-68,7	-86,1		
Skövde Stadshus AB	77,0	6,3		
Miljösamverkan i Östra Skarborg	-6,2	-5,9		
Räddningstjänsten Östra Skarborg	-8,9	-2,9		
Skövde Energi Elnät AB	112,4	111,8		
Kommunalförbundet Skarborgsvatten	44,4	33,8		
Avfall & Återvinning Skarborg	-34,5	-28,9		
Balthazar Science Center AB	-0,7	-1,7		
Kreativa Hus Skövde AB	235,8	204,9		
Mariesjö Kreativa Hus AB	6,9	4,6		
Västfast i Skarborg AB	3,2	3,4		
Skövde Eldaren AB	3,0	3,0		
Skövde Energi AB	297,6	366,2		
Skövde Airport AB	-2,6	-1,8		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-11,8	-9,0		
AB Skövdebostäder	1 240,9	1 256,1		
Skövde Exploatering AB	36,2	0,0		
Mörkebäcken Fastighets AB	3,8	4,3		
Övriga koncernföretag	-0,1	-0,1		
	1 927,7	1 858,0		

18. Kortfristiga placeringar

Marknadsvärden

Fonddepå Swedbank - pensionsfond	237,5	50,3	237,5	50,3
Fonddepå SEB - pensionsfond	240,5	50,2	240,5	50,2
Fonddepå Swedbank - överskottslikviditet	52,9	50,1	52,9	50,1
Fonddepå Swedbank -gåvomedel	52,8	38,5	52,8	38,5
Övriga aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	11,8	9,9
Elcerifikat	0,0	0,0	0,0	0,0
Marknadsvärde vid årets slut	583,7	189,1	595,5	199,0

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
19. Kassa och bank				
Summa	332,0	173,1	349,3	176,3
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	200,0	200,0
<i>Varav koncernföretagens andel av toppkonto</i>	<i>133,5</i>	<i>136,4</i>		
20. Eget kapital				
Övrigt eget kapital	3037,6	2736,3	3 952,8	3 545,8
Resultatutjämningsreserv	521,0	521,0	521,0	521,0
Årets resultat	336,8	301,3	438,1	417,6
Summa eget kapital	3 895,4	3 558,6	4 911,9	4 484,4
21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	5,5	6,4	5,5	6,4
Förmånsbestämd/kompl pension	9,8	8,4	9,8	8,4
Ålderspension	216,5	185,7	227,3	196,7
Summa pensioner	231,8	200,5	242,6	211,5
Löneskatt	56,2	48,6	58,8	52,1
Summa avsatt till pensioner	288,1	249,1	301,4	263,6
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	3		
Tjänstemän	1	1		
<i>Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	249,1	230,8	262,1	246,0
Nya förpliktelser under året	39,4	22,2	40,6	22,5
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	<i>24,3</i>	<i>16,8</i>	<i>25,0</i>	<i>17,1</i>
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	<i>3,2</i>	<i>5,2</i>	<i>3,4</i>	<i>5,2</i>
<i>Ändring av försäkringstekniska grunder</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>
<i>Pension till efterlevande</i>	<i>1,9</i>	<i>1,1</i>	<i>1,9</i>	<i>1,1</i>
<i>Övrig post</i>	<i>10,0</i>	<i>-0,9</i>	<i>10,0</i>	<i>-0,9</i>
Årets utbetalningar	-8,2	-7,5	-9,2	-8,2
Förändring av löneskatt	7,8	3,6	7,9	3,4
Summa avsatt till pensioner	288,1	249,1	301,4	263,6

(mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020

22. Övriga avsättningar

Avsatt av för återställande av deponi

Redovisat värde vid årets början	80,6	81,3	80,6	81,3
Nya avsättningar	8,2	7,5	8,2	7,5
Ianspråktaga avsättningar	-4,7	-8,2	-4,7	-8,2
Utgående avsättning	84,1	80,6	84,1	80,6

Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjas 2002 och beräknas pågå tom år 2030.

Avsatt för medfinansiering infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	131,7	132,7	131,7	132,7
Nya avsättningar	33,8	15,3	33,8	15,3
Ianspråktaga avsättningar	-53,2	-16,3	-53,1	-16,3
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	112,4	131,7	112,4	131,7

Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:

- E20 76,2 mnr, utgifterna har uppräknats med Investeringsindex väghållning per dec 2021. Planerad utbetalningstid 2021-2025
- Trafikplats Stallsiken, 18 mnr,
- GC Åbrovallen-Ulvåker, 5,9 mnr,
- GC Lerdala - St Kulhult, 1 mnr,
- GC-väg 49 Skövde - Igelstorp, 11,2 mnr

Utbetalning till statlig medfinansiering har skett med 36,2 mnr

Övriga avsättningar

Redovisat värde vid årets början	25,4	29,7	185,8	181,1
Nya avsättningar	0,0	0,0	39,0	17,0
Ianspråktaga avsättningar	0,0	-4,3	0,0	-12,3
Utgående avsättning	25,4	25,4	224,8	185,8

Avsättning avser kostnad för exploatering av mark om 25,4 milj.

Avsättning uppskjuten skatt i kommunkoncernen uppgår till 158,0 mnr (fg år 141,0 mnr).

Av dessa avser 53,4 (47,3) mnr temporära skillnader i skattemässiga avskrivningar.

Summa övriga avsättningar	221,9	237,7	421,3	398,1
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
23. Långfristiga skulder				
Låneskulder bank och kreditinstitut				
Ingående låneskuld	3 975,0	3 875,0	3 975,0	3 975,0
Nyupplåning under året	409,0	100,0	409,0	100,0
Årets amorteringar	0,0	0,0	0,0	-100,0
Nästa års beräknade amortering som kortfristig skuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	4 384,0	3 975,0	4 384,0	3 975,0
<i>Långfristiga skulder per kreditgivare</i>				
<i>Kommuninvest</i>	<i>4384,0</i>	<i>3975,0</i>	<i>3975,0</i>	<i>3975,0</i>
Låneskuld finansiell leasing				
Ingående leasingskuld	13,5	17,6	13,5	17,6
Återföring kortfristig del	5,1	6,2	5,1	6,2
Årets anskaffning	11,9	3,5	11,9	3,5
Årets amortering	-6,4	-8,7	-6,4	-8,7
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-6,8	-5,1	-6,8	-5,1
Summa	17,3	13,5	17,3	13,5
Föutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	72,3	56,6	72,3	56,6
återstående antal år (vägt snitt)	30,0	16,8	30,0	16,8
Anslutningsavgifter	154,5	124,5	169,2	131,5
återstående antal år (vägt snitt)	27,8	36,0	27,8	36,0
Summa förutbetalda intäkter	226,8	181,1	241,5	188,1
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.				
Övriga långfristiga skulder	50,9	49,4	51,5	50,3
Summa långfristiga skulder	4 679,1	4 219,2	4 694,3	4 226,9
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (senaste 12 mån)	0,35%	0,44%	0,35%	0,44%
Genomsnittlig räntebindningstid	1,84 år	2,62 år	1,84 år	2,62 år
Genomsnittlig kapitalbindningstid	1,90 år	2,00 år	1,90 år	2,00 år
Lån som förfaller inom				
0-1 år	1 200,0	800,0	1200,0	800,0
1-2 år	1 275,0	1 200,0	1 275,0	1 200,0
2-3 år	1 050,0	1 275,0	1 050,0	1 275,0
3-4 år	509,0	500,0	509,0	500,0
4-5 år	350,0	200,0	350,0	200,0
5-6 år	0,0	0,0	0,0	0,0

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
23a. Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld	3 050,0	2 900,0	3 050,0	2 900,0
Marknadsvärde ränteswap	8,3	-29,4	8,3	-29,4
Genomförda säkringar har inneburit en högre räntekostnad för kommunenkoncernen uppgående till 10 150 tkr för år 2021 (6 376 tkr för år 2020)				
23b. Marknadsvärden elderivat				
Säkrad el i MW	45,3 MW	47,4 MW		
Marknadsvärde elderivat (omräknat från EUR)	14,5	-0,9		
Se förvaltningsberättelse				
24. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	6,8	5,1	6,8	5,1
Leverantörsskulder	218,6	106,4	304,8	186,0
Moms och punktskatter	3,1	5,8	60,6	42,6
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	37,9	42,9	40,6	48,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	693,2	745,0	870,4	891,6
Summa kortfristiga skulder	959,6	905,2	1 283,2	1 173,4
25. Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Företagsinteckningar	0,0	0,0	0,1	0,7
Summa	0,0	0,0	0,1	0,7
26. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	888,2	900,5	888,2	900,5
Försäkring IPR	0,2	0,1	0,2	0,1
Aktualisering		0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	4,4	4,5	4,4	4,5
Basbeloppsuppräknig	8,5	18,1	8,5	18,1
Övrig post	17,7	7,7	17,7	7,7
Årets utbetalningar	-41,4	-40,3	-41,4	-40,3
Summa pensionsförpliktelser	877,6	890,6	877,6	890,6
Förändring löneskatt	-2,6	-2,4	-2,6	-2,4
Utgående ansvarsförbindelse	875,0	888,2	875,0	888,2
Överskottsfonden uppgår per 211231 till 8,4 mnkr. Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper. Uppgifter enligt RKR 10 finns i förvaltningsberättelsen under finansiell analys.				
Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	5	5		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
27. Borgen och ansvarsförbindelser				
Borgen inom koncernen (Skövde Energi Elnät AB)	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen Vallen stiftelser	10,0	11,4	10,0	11,4
Borgen Stiftelsen Skaraborgs Läns Sjukhem	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen Kooperativa hyresrättsförening Trygga Hem	0,0	7,2	0,0	7,2
Borgen för fiberföreningar och fiberbolag	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen för idrottsföreningar	3,1	3,2	3,1	3,2
Borgen förlustansvar egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ansvarsförbindelser och borgensåtaganden	0,0	0,0	0,0	0,9
Summa borgensåtaganden och ansvarsförbindelser	13,1	21,8	13,1	22,7

Solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB

Skövde kommun har i oktober 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Skövde kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Skövde kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 662 917 624 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 742 343 741 kronor

28. Leasing

Finansiella leasingavtal över 3 år

Maskiner och inventarier

Totala minimileaseavgifter	21,4	18,8
Framtida finansiella kostnader	-0,3	-0,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	21,1	18,6
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:		
Inom 1 år	6,2	5,1
Senare än 1 år men inom 5 år	14,9	13,5
Operationell leasing		
Hyreskostnad kommande år	5,4	10,6
Hyreskostnad senare än ett men inom fem år	3,8	5,0

Not 29. Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen
Kommunen							34,9
Skövde Stadshus AB	100%				1,4	34,0	34,0
AB Skövdebostäder	100%					15,0	
Kreativa Hus Skövde AB	100%						
Mariesjö Kreativa Hus AB	100%				0,5		
Västfast i Skaraborg AB	100%			1,3			
Skövde Eldaren AB	100%				2,2		
Skövde Energi AB	100%			9,4		19,0	
Skövde Airport AB	97,09%				6,4		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%						
Eonen Fastigheter AB	100%						
Skövde Energi Elnät AB	100%						
Balthazar Science Center AB	100%						
Skövde Exploatering AB	100%						
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%						
Kommunalförb. Avfall & Återvinning Skaraborg	38%						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%					0,9	
Skaraborgs Kommunalförbund	20%						
Science Park Skövde AB	49%						
Mörkebacken Fastighets AB	100%						
Skövde Billingen AB	100%						

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
30. Ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinster	2,1	-4,3	2,1	-5,0
Korrigerig utrangering	0,9	2,4	0,8	2,4
Försäljningsvinst exploatering	-36,6	-5,2	-36,6	-5,2
Nedskrivning tillgångar	0,3	0,0	0,3	0,0
Orealiserade vinster i värdepapper	-57,3	-4,8	-57,3	-4,8
Medfinansiering	33,8	12,3	33,8	12,3
Övrig justeringspost	-7,4	-3,3	7,5	8,9
Summa	-64,3	-2,9	-49,4	8,6
31. Investering i materiella tillgångar				
Köp	-504,6	-564,6	-882,1	-904,5
Leasing	-11,9	-3,5	-11,9	-3,5
Summa	-516,6	-568,0	-894,0	-908,0
32. Försäljning av materiella tillgångar				
Övrigt	29,0	4,4	31,0	5,9
Summa	29,0	4,4	31,0	5,9
33. Investering i finansiella tillgångar				
Mörkebacken Fastighets AB	0,0	-18,3	0,0	-18,3
Mariesjö Kreativa Hus AB	0,0	0,0	-70,8	0,0
VästFast i Skaraborg AB	-5,4	0,0	-5,4	0,0
Skövde Eldaren AB	0,0	0,0	0,0	-7,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-5,4	-18,3	-76,2	-25,3

34. Särredovisning

Särredovisning har upprättats för kommunens VA-verksamhet enligt lag om allmänna vattentjänster 50 §. Särredovisningen finns tillgänglig under avsnitt särredovisning. Särredovisning gällande fjärrvärme, elnät och avfallshantering återfinns i respektive bolags eller kommunalförbunds årsredovisning.

8.2 SKÖVDE VA – en särredovisning

Resultaträkning

(kr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	103 546 699	96 840 791
Verksamhetens kostnader	2	-81 898 483	-78 601 193
Avskrivningar	3	-19 564 682	-17 034 367
Verksamhetens nettokostnader		2 083 534	1 205 231
Finansiella intäkter	4	7 452	27 272
Finansiella kostnader	5	-1 669 057	-1 729 397
Resultat före extraordinära poster		421 929	-496 894
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat	6	421 929	-496 894
Avgår fonderade vinstmedel		0	0
Reglering av underskott		-421 929	0
Slutligt resultat		0	-496 894

Balansräkning

(kr)	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	7	629 181 829	531 283 245
Inventarier	8	25 194 887	17 879 513
Summa materiella anläggningstillgångar		654 376 716	549 162 758
Omsättningstillgångar			
Förråd		13 642 213	12 978 865
Kundfordringar		1 339 617	0
Övriga fordringar	9	18 636 427	18 344 154
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		33 618 257	31 323 019
Kassa och bank		0	0
Summa kortfristiga fordringar		31 323 019	36 021 309
Summa omsättningstillgångar		33 618 257	31 323 019
SUMMA TILLGÅNGAR		687 994 973	580 485 777

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	10	-496 894	0
Årets resultat		421 929	-496 894
Summa eget kapital		-74 965	-496 894

Avsättningar

Avsättningar för pensioner	11	2 961 727	1 444 962
----------------------------	----	-----------	-----------

Långfristiga skulder

Fonderade vinstmedel	12	3 466 911	3 466 911
----------------------	----	-----------	-----------

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		34 157 527	11 410 123
Skuld koncernbank		513 106 836	453 647 554
Övriga skulder		0	211 456
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	134 376 937	110 801 665
Summa kortfristiga skulder		681 641 300	576 070 798

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

		687 994 973	580 485 777
--	--	--------------------	--------------------

Kassaflödesanalys

(kr)	2021	2020
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	421 929	-496 894
Årets av- och nedskrivningar	19 564 682	17 034 367
Justeringspost (Förändring pensionsavsättning)	1 516 765	124 267
Justeringspost (Reavinst försäljning inventarier)	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	21 503 376	16 661 740
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	-2 295 238	4 698 290
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfr skulder	46 111 220	-1 018 352
Kassaflöde från den löpande verksamheten	65 319 358	20 341 678
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar	-124 778 640	-112 369 792
Försäljning av inventarier	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-124 778 640	-112 369 792
Finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga skulder	0	0
Ökning av långfristiga skulder	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-59 459 282	-92 028 114
Likvida medel vid årets början	-453 647 554	-361 619 440
Likvida medel vid årets slut	-513 106 836	-453 647 554

Noter och tilläggsupplysningar

- Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med *Lagen om kommunal bokföring och redovisning* samt de rekommendationer som lämnas av *Rådet för kommunal redovisning*.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Anslutningsavgifter har tidigare intäktsförts under en 5 års period. From 160101 intäktsförts anslutningsavgifterna under den genomsnittliga nyttjandeperioden som uppgår till 45 år.

Not 1 Verksamhetens intäkter	2021	2020
Brukningssavgifter	98 961 497	92 341 959
Anslutningsavgifter (se noter och tilläggsupplysningar)	2 617 438	2 103 733
Övriga intäkter	1 967 764	2 395 099
Summa	103 546 699	96 840 791

Intäkter fördelade per verksamhetsgren i tkr

Dricksvatten	45 040	42 310
Spillvatten	49 722	46 101
Dagvatten	8 872	8 240

Not 2 Verksamhetens kostnader	2021	2020
Inköp av vatten	19 868 378	21 349 508
Kemikalier	3 396 614	3 388 877
Personalkostnader	18 656 704	16 838 321
Hyror	606 178	595 285
Tjänster entreprenader	12 905 863	10 927 753
Övriga kostnader	26 464 746	25 501 449
Summa	81 898 483	78 601 193

Samtliga kostnader fördelade per verksamhetsgren (Inkl. kapitalkostnad i tkr)

Dricksvatten	53 138	49 274
Spillvatten	44 616	42 369
Dagvatten	5 178	5 038

Not 3 Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas historiska anskaffningsvärden samt på dess beräknade ekonomiska livslängder. De årliga värdeminskningssavdragen uppgår till 2-10%.

Materiella anläggningstillgångar	År	%	%
Vatten- och avloppsledningar	30-50	2-3,33	2-3,33
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	10-50	2-10	2-10
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-25	4-10	4-10
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10	10	10
Årets avskrivningar fördelas på:	2021	2020	
Byggnader och markanläggningar	16 453 482	15 208 901	
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	3 111 200	1 825 466	
Summa	19 564 682	17 034 367	

Not 4 Finansiella intäkter	2021	2020
Ränteintäkter	7 452	27 272
Summa	7 452	27 272

Not 5 Finansiella kostnader	2021	2020
Räntekostnader koncernbank	1 669 057	1 729 397
Summa	1 669 057	1 729 397

Not 6 Avstämning överuttag och underuttag	Årets resultat
År 2009	-4 816 709
År 2010	1 208 621
År 2011	-275 130
År 2012	-1 214 990
År 2013	2 637 598
År 2014	4 745 168
År 2015	-5 021 396
År 2016	5 618 809
År 2017	-617 299
År 2018	-40 401
År 2019	732 700
År 2020	-496 894
År 2021	421 929

Not 7 Byggnader, mark och markanläggningar	2021	2020
Överfört anskaffningsvärde	730 738 677	624 913 177
Årets investeringar	121 286 669	106 784 352
Försäljning och utrangering	0	0
Omklassificering	-6 934 602	-958 852
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	845 090 744	730 738 677
Överförda ingående avskrivningar	-199 455 432	-184 246 531
Avskrivning på försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivning	-16 453 482	-15 208 901
Utgående ackumulerade avskrivningar	-215 908 914	-199 455 432
Utgående planenligt restvärde	629 181 830	531 283 245

Not 8 Inventarier, verktyg, fordon och installationer	2021	2020
Överfört anskaffningsvärde	23 098 827	16 554 535
Årets investeringar	3 491 972	5 585 440
Försäljning och utrangering	0	0
Omklassificering	6 934 602	958 852
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	33 525 401	23 098 827
Överförda ingående avskrivningar	-5 219 314	-3 393 848
Försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivning	-3 111 200	-1 825 466
Omklassificeringar pga komponentredovisning		0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 330 514	-5 219 314
Utgående planenligt restvärde	25 194 887	17 879 513

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2021	2020
Förutbetalda kostnader	150 767	309 211
Upplupna intäkter	18 485 660	18 034 943
	18 636 427	18 344 154

Not 10 Eget kapital	2021	2020
Ingående eget kapital	-496 894	0
Årets resultat	421 929	-496 894
Utgående eget kapital	-74 965	-496 894

Not 11 Avsättningar för pensioner	2021	2020
Pensionsskuld	2 383 492	1 162 854
Löneskatt	578 235	282 108
Belopp vid årets utgång	2 961 727	1 444 962

Not 12 Långfristiga skulder	2021	2020
Fonderade vinstmedel	3 466 911	3 466 911

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2021	2020
Upplupna löner	-88 421	54 034
Semesterlöneskuld	546 801	568 818
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	714 957	694 018
Övriga förutbetalda intäkter	0	4 576
Övriga upplupna kostnader	3 552 279	8 173 846
Förutbetalda intäkter för anslutningsavgifter	129 651 321	101 306 373
Summa	134 376 937	110 801 665

8.3 Revisionsberättelse

Revisorerna Skövde kommun

2022-04-11

Till
Fullmäktige i Skövde kommun
organisationsnummer 212000-1710

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Pandemin har medfört att kommunen har erhållit omfattande extra ersättning från staten vilket bidragit till kommunens ekonomiska resultat.

De fördjupade granskningar som har genomförts under året har i allt väsentligt visat att verksamheten bedrivits på ändamålsenligt sätt. Rekommendationerna för att vidareutveckla styrning och uppföljning har lämnats till respektive nämnd samt till fullmäktige.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

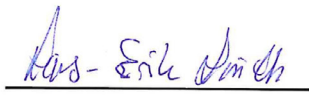
Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

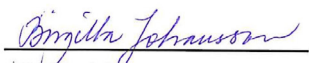
Skövde kommun 2022-04-11

Lars-Erik Lindh

Stig Larsson

Birgitta Johansson

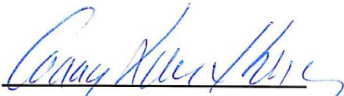
Bengt Hagbjer

Linda Henricsson

Ingrid Bäfman

Conny Lundberg

Bilagor

- Revisionsrapport, Granskning av årsredovisning 2021, PwC
- Sammanfattande PM grundläggande granskning av nämnderna 2021, PwC
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna för de kommunala företagen
- Revisionsberättelser för de kommunala företagen

Förteckning över avlämnade fördjupade granskningar under 2021

- Granskning av kommunens arbete med att beakta barnkonventionen
- Granskning av planering inför framtidens äldreomsorg – fokusperspektiv på verksamhetsutveckling/planering genom digitalisering
- Granskning av personal- och kompetensförsörjning
- Granskning av arbetsmarknadsverksamheten
- Uppföljning av genomförda granskningar år 2019
- Granskning av intern kontroll över anställdas bisysslor
- Granskning av delårsrapport per 2021-08-31

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilagor

Bilaga 1	Personalredovisning.....	144
Bilaga 2	Miljöredovisning	170
Bilaga 3	Nämndernas verksamhetsberättelser	216
	Kommunstyrelsen KS	219
	Barn och utbildningsnämnd BUN	253
	Vård och omsorgsnämnd VON.....	274
	Socialnämnd SON	293
	Servicenämnd SEN.....	311
	Kultur och fritidsnämnd KFN.....	330
	Bygglövsnämnd BLN	350
Bilaga 4	Kommunala bolag och förbund	358
Bilaga 5	Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort.....	382
Bilaga 6	Verksamhetsberättelse strategiskt folkhälsoråd.....	398
Bilaga 7	Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan.....	416

Bilaga 1

Personalredovisning

SKÖVDE

SKÖVDE KOMMUN

2021

PERSONALREDOVISNING

Innehåll

1	Förord	3
2	Sammanfattning – viktigaste händelserna under året inom personalområdet	5
3	Personal- och löneutveckling	
	3.1 Analys av personal- och personal kostnadsutvecklingen	6
	3.2 Heltidsarbete som norm	7
	3.3 Löneutveckling.....	9
	3.4 Förmånsutredning.....	9
	3.5 Målsättningar inför 2022.....	9
4	Kompetensförsörjning	
	4.1 Strategisk kompetensförsörjning	10
	4.2 Ledarutveckling	11
	4.3 Hållbart medarbetarengagemang (HME).....	11
	4.4 Medarbetarutveckling.....	12
	4.5 Analys av personalomsättning och pensionsavgångar	13
5	Systematiskt arbetsmiljöarbete	
	5.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	15
	5.2 Hälsöfrämjande arbete och friskvård	15
	5.3 Analys av sjukfrånvaro	16
	5.4 Systematiskt likabehandlingsarbete	18
	5.5 Målsättningar inför 2022.....	20
6	Personalmått	22

Förord

I Skövde kommun är vi över 5000 medarbetare som varje dag, året om levererar tjänster och service till våra kunder i kommunen såsom våra invånare, besökare och det lokala näringslivet. Att skapa en verksamhet som ständigt utvecklas, förbättras och anpassas till nya och förändrade krav är väsentligt i dagens arbetsliv. Den uppgiften skulle vara omöjlig utan medverkan från alla skickliga medarbetare i organisationen.

Som kommunanställd värnar vi det demokratiska uppdraget och likabehandling vilket är en del av vår organisationskultur. Vår medarbetaridé visar oss riktningen i hur vi ska vara mot varandra och våra kunder. Medarbetare i Skövde kommun kan vara stolta över den kultur som skapas varje dag, i varje möte. Våra värderingar att vara öppna och lyhörda, ta ansvar för helheten, göra varandra bättre hjälper till att göra skillnad för de som vi finns till för!

Under 2021 har coronapandemin fortsatt och medarbetare har på olika sätt klivit fram, tagit ansvar och visat att vi hjälps åt och arbetar tillsammans. Vi har lärt oss mycket under pandemin som kan vara till hjälp för oss att möta kommande utmaningar. Nu hoppas vi att pandemin är över så att vi har möjlighet till återhämtning i våra verksamheter. Tack till er alla för ert fina jobb!

Personalredovisningen lyfter fram de personalpolitiska utvecklingsområden som är aktuella, visar utvecklingen genom tillbakablickar, summerar vad som hänt under året och blickar framåt mot vad som komma skall.

Sofia Myrman
HR-chef

Ulrica Johansson
Ordförande kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

”I Skövde kommun är vi övertygade om att varje medarbetare har drivkraften och förmågan att förbättra verksamheten och en vilja att utvecklas i sitt yrke. Medarbetaridén bygger på en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga. Alla medarbetare bidrar på ett avgörande sätt till att vi når våra mål och att våra kunder är nöjda med den samhällsservice vi erbjuder.”

Ur Skövde kommuns medarbetaridé

2. Sammanfattning – årets viktigaste händelser inom personalområdet

Under 2021 har Skövde kommun inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 i våra verksamheter. En stor del av arbetet har exempelvis handlat om att kontinuitetsplanera vår kompetensförsörjning, hantera frånvaro, genomföra riskanalyser och samverka med fackliga parter.

För att nå vårt mål att vara en attraktiv arbetsgivare har arbetet med kommunens Handlingsplan 22 (H22) fortsatt. Fokus har legat på att säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättningen, minska sjukfrånvaron och att fortsätta utveckla ledarskapet i kommunen. En utredning kring förmåner för kommunens medarbetare har också genomförts och beslutats. De nya förmånerna kommer att implementeras successivt under 2022. Dessutom har en uppdaterad medarbetaridé och en policy för likabehandling tagits fram. Implementeringen av dessa två styrdokument kommer att fortsätta under 2022.

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott beslutade i juni att genomföra en extern utredning av organisationskulturen. De generella resultaten av utredningen visar att både medarbetarskap och ledarskap i organisationen fungerar bra

eller till och med mycket bra. Undersökningen ger också vägledning i vad kommunen behöver arbeta vidare med. Förbättringsarbetet kommer att fortsätta under 2022, med samtliga chefer och i samverkan med fackliga parter.

Fem av Skövde kommuns sju sektorer har nu en aktuell kompetensförsörjningsplan, och vi har dessutom en gemensam introduktionsprocess för alla anställda. Efter en tvåårig insats för att nå ”rätt lön” för medarbetare med undersköterskeutbildning eller motsvarande nådde vi målet i löneöversyn 2021. På arbetsmiljöområdet har diverse riktlinjer och rutiner uppdaterats.

Många medarbetare har arbetat hårt under pandemin. Under 2022 kommer en god arbetsmiljö därför att vara i fokus. Vi kommer att fortsätta arbeta för ett hållbart arbetsliv, och under året kommer ett hälsoprojekt att starta med syfte att minska sjukfrånvaron. Dessutom planerar vi att ta fram en ny ledaridé och en utbildningsplan för chefer. Ett annat viktigt fokus under 2022 blir möjligheten till kompetensutveckling och karriär. Ett större arbete ska också göras när det gäller lönestrukturer inom våra befattningsgrupper.

3. Personal- och löneutveckling

3.1 Analys av personal- och personal kostnadsutvecklingen

Skövde kommuns personalkostnader inklusive arbetsgivaravgifter ökade med cirka 130 miljoner kronor under året. I den summan är höjningen till 2021 års löner inräknad. Ökningen består framför allt av höjda kostnader för arbetad tid (cirka 95 miljoner). Dessa bottnar dels i lönehöjningar, dels i en utökning av antalet tillsvidareanställda med cirka 50 personer.

Andra anledningar till de höjda kostnaderna är att antalet frånvarodagar minskat, både när det gäller vab och sjukfrånvaro, samt att uttaget av övertids- och fyllnadstid varit högre. Den totala ökningen av antalet arbetade timmar motsvarar ungefär 100 heltidsarbetare (165 timmar per medarbetare/månad).

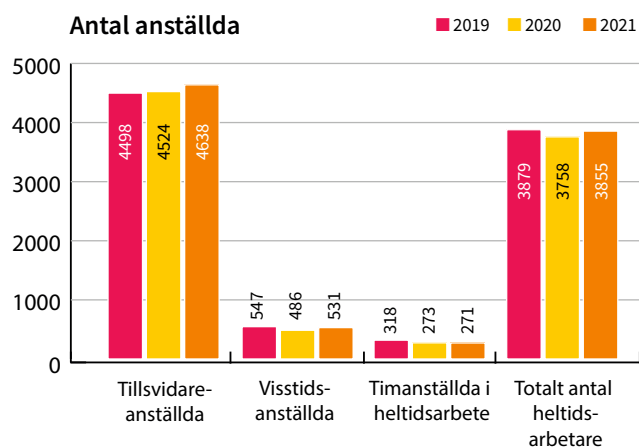
Timlönerna ökade med cirka 4 miljoner kronor till 78 miljoner; detta är något mer än den generella löneökningen på 2 procent. 2021 års övertids- och fyllnadstidsuttag kostade totalt 17 miljoner kronor (3 miljoner mer än föregående år). Även semesterkulden och semesterkostnader ökade (cirka 15 miljoner). Pensionskostnaderna ökade också – med cirka 20 miljoner. Totalt sett ser vi ingen löneglidning i kommunen, men det finns i vissa befattningsgrupper, exempelvis svårrekryterade grupper som kockar, chefer, sjuksköterskor och vissa lärare.

De sektorer som har ökat sina personalkostnader mest är barn och utbildning (31 miljoner) vård och omsorg (31 miljoner) samt medborgare och samhällsutveckling (24 miljoner). I samtliga dessa sektorer beror ökningarna främst på höjda kostnader för månadsanställda och timvikarier, men också på en ökad semesterkund. Inom medborgare och samhällsutveckling är höjningen också starkt kopplad till de 100 anställningarna inom arbetsmarknadsenhetens *Jobb gör unga*.

De befattningsgrupper som har fått fler tillsvidareanställda under 2021 är exempelvis elevassistenter, barnskötare, undersköterskor på särskilt boende, lärare årskurs F-3, park- och trädgårdsarbetare, fritidsledare, stödpedagoger, lärare i gymnasieskola samt lokalvårdare. Detta speglar demografiutvecklingen; mer resurser krävs inom skola och äldreomsorg samt inom andra yrken som har kopplingar dit. Även samhällsbyggnadssektorn växer.

De befattningsgrupper som har fått färre tillsvidareanställda under året är exempelvis lärare i grundskolans årskurs 4–6, lärare i fritidshem samt lärare i yrkesämnen på gymnasiet. Dessa grupper är svårrekryterade och en del av förklaringen till minskningen är att vi inte fått tag i rätt kompetens. Vi har därför exempelvis anställt lärare i årskurs F-3 i stället för 4–6-lärare, och fritidsledare i stället för lärare till fritidshem. Även antalet förskollärare minskar, men inte i samma utsträckning som antalet barnskötare ökar. Detta visar att behovet av resurser har stärkts i förskolan.

Under 2021 ökade antalet visstidsanställda jämfört med föregående år för första gången på flera år. Vi är dock inte uppe i de nivåer som vi hade under 2019. En anledning till ökningen är att behovet av vikarier för frånvarande personal var större 2021 än under coronaåret 2020, när även många elever var frånvarande på grund av sjukdom. Vi ser också en stor ökning av antalet medarbetare som är del av arbetsmarknadspolitiska insatser. Även i yrkesgrupperna skötare, vårdbiträden och förskollärare har vikarieanvändningen ökat.

Definition: Diagrammet visar antalet månadsanställda (AB) uppdelade på tillsvidare och visstidsanställda i november 2021 samt heltidsarbetare för helår (165 timmar/månad x 12) för timanställda och totalt antal heltidsarbetare som visar all utförd tid under året inkl övertid och fyllnadstid.

Sjukfrånvarokostnaderna har minskat med ungefär 4 miljoner kronor sedan föregående år och ligger nu på cirka 43 miljoner. Alla sektorer har sänkta kostnader för sjukfrånvaro – även sektor service som trots det har en ökad faktisk sjukfrånvaro. Ökningen består dock främst av längre sjukfrånvaro, som inte kostar arbetsgivaren lika mycket.

I jämförelse med Skaraborgs kommuner har Skövde en mycket lägre andel timmar utförda med timlön. Vi ligger på 7,5 procent medan snittet i Skaraborg ligger på 8,9 procent. Skövdes andel ligger dock något högre än föregående år. Skövde har också ett lägre uttag av övertid och fyllnadstid jämfört med Skaraborg – 0,9 procent mot 1 procent i Skaraborg. Andelen timavlönade och andelen övertid och fyllnadstid har ökat i både Skövde och Skaraborg.

Både antalet och andelen anställda män ökar i kommunen. Sedan föregående år har andelen höjts med en procentenhet och ligger nu på 24 procent. Dock ser vi fortfarande behov av att rekrytera både män till kvinnodominerade befattningar och kvinnor till mansdominerade befattningar. Detta eftersom stärkt jämställdhet i kommunens befattningar kan ge positiva effekter för både verksamheten och individen.

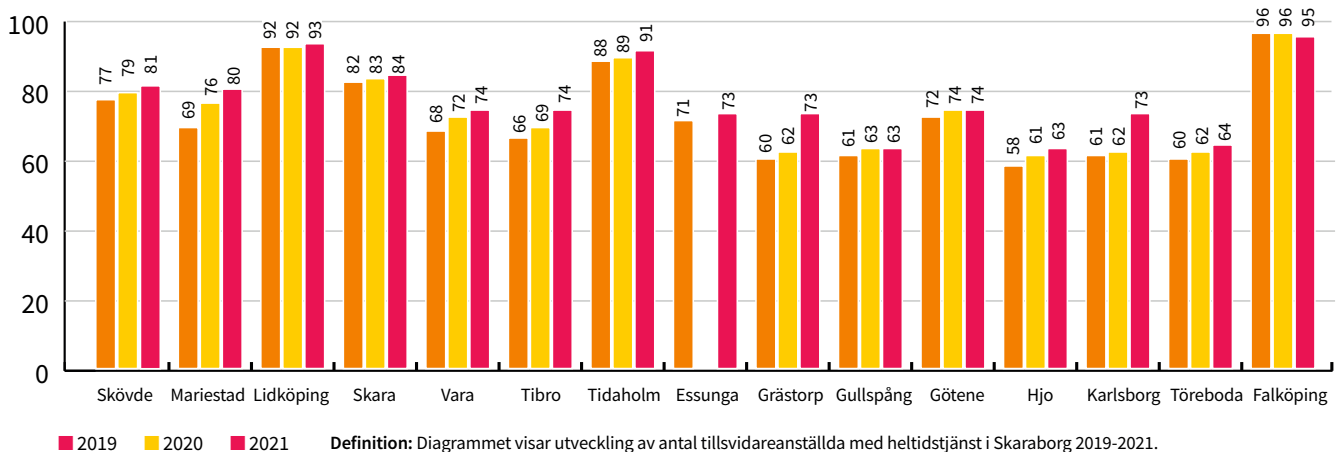
3.2 Heltidsarbete som norm

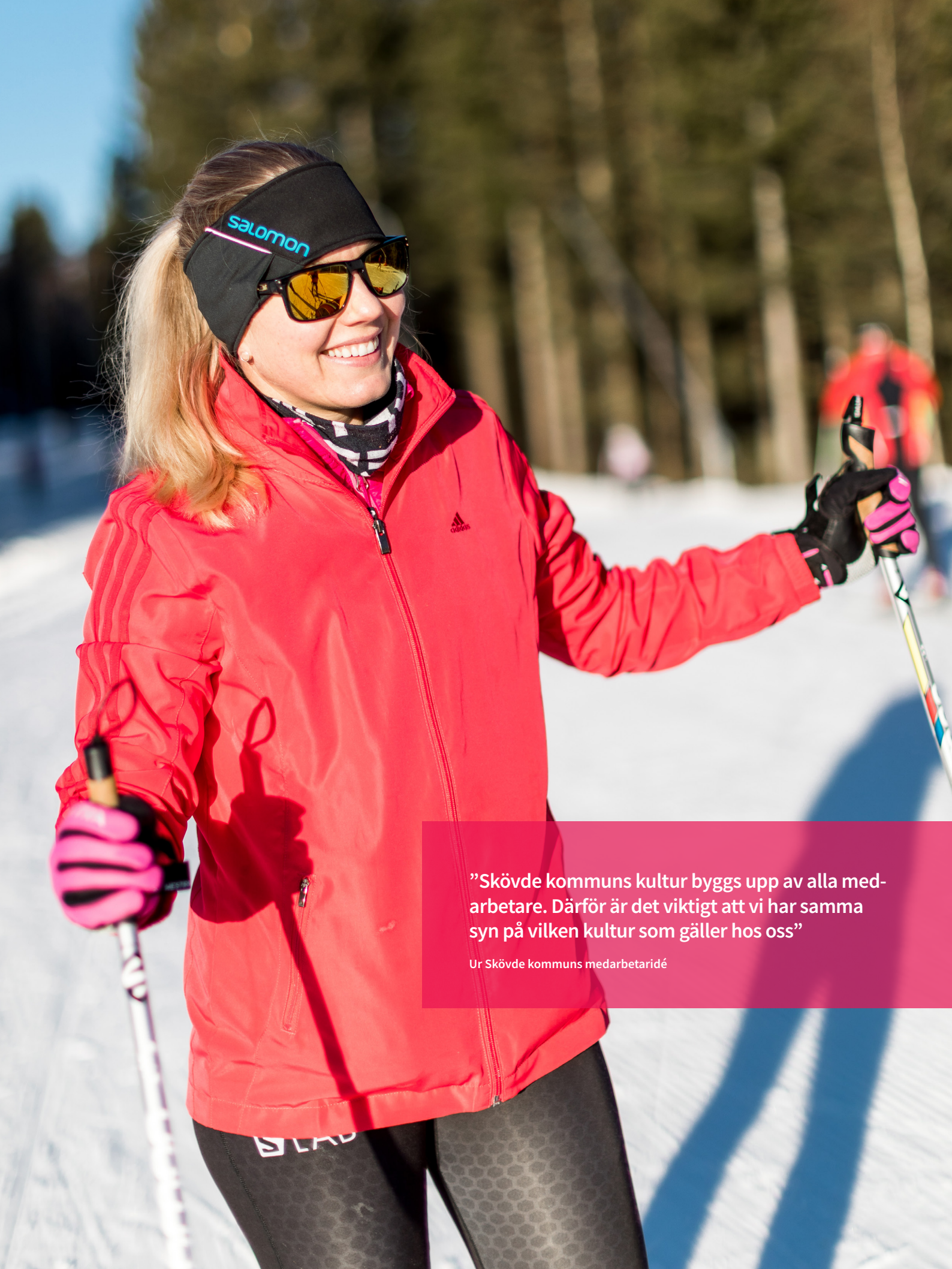
Andelen medarbetare som arbetar heltid har under året ökat med cirka 2 procentenheter. Andelen ligger nu på 81 procent. Detta betyder att ungefär 3 700 av våra 4 600 tillsvidareanställda har en heltidsanställning. Kvinnor inom vård och omsorg arbetar deltid i större utsträckning än andra.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för alla kommunens anställda ligger på cirka 96 procent. Det är cirka 0,8 procentenheter högre än förra året. Nivån skiljer sig dock åt mellan män och kvinnor; män ligger på cirka 97 procent och kvinnorna på cirka 94 procent.

Att ge medarbetare möjlighet att arbeta heltid är viktigt för att minska rekryteringsbehovet framöver. Vi står inför stora pensionsavgångar och demografiförändringar, och behöver därför alla våra befintliga medarbetare på heltid. Om fler medarbetare arbetar mer drar verksamheten större nytta av deras kompetens och behovet av nyanställningar minskar. Det finns en process framtagen för att införa heltid. Denna process kan användas av alla kommunens sektorer och verksamheter. Under våren 2022 kommer Skövde kommuns handlingsplan för heltid att ses över tillsammans med Kommunal. Syftet är att ta arbetet till nästa steg.

Andel heltidsanställda Skaraborg i % – utveckling 2019-2021

”Skövde kommuns kultur byggs upp av alla medarbetare. Därför är det viktigt att vi har samma syn på vilken kultur som gäller hos oss”

Ur Skövde kommuns medarbetaridé

Att kunna arbeta heltid är en jämställdhets- och likabehandlingsfråga. Heltidsfrågan ett av de prioriterade områdena i kommunens likabehandlingspolicy, och finns även med bland kommunens gemensamma aktiva åtgärder för likabehandling. En av åtgärderna är att samtliga tjänster som kommunen utannonserar ska vara heltidstjänster om det inte finns särskilda skäl för deltid.

Skövde har en något lägre andel heltidsanställningar än rikssnittet i Sverige (83 procent 2020), men en 4 procent högre andel på 81 procent jämfört med Skaraborgs kommuner (77 procent 2021).

3.3 Löneutveckling

Inför löneöversynen 2021 erbjöds alla kommunens chefer utbildning i den nya lönepolicyn. Under hösten har förbättringar utifrån utvärderingen av löneöversynen genomförts. Bland annat har löneöversynsmodulens användarvänlighet förbättrats på en mängd områden, och nya manualer och filmer har tagits fram. Höstens stora förbättrings- och utvecklingsarbete var den workshop och utbildning som gjordes kring rätt lön och rimliga lönelägen tillsammans med alla chefer. Initiativet innebar en fördjupning i hanteringen av lönepolicyn. Under workshopen presenterades, diskuterades och testades en mängd verktyg.

Under 2022 blir det stora arbetet att kartlägga lönestrukturer för utvalda grupper. Lönestrukturerna kommer att diskuteras i partsgrupper med HR, chefer och fackliga representanter. Underlaget blir en del av löneanalysen och beslutsgrunderna i löneöversynen för 2023–2024.

Under våren 2021 genomfördes den årliga kommungemensamma löneanalysen av kommunens alla befattningsgrupper. Resultatet användes för att avsätta en del av lönebudgeten till att prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner, samt för att rätta till osakliga löneskillnader vid lika och likvärdigt arbete. Osakliga löneskillnader hittades i gruppen rektorer, där män tjänade mer än kvinnor. Resultatet av prioriteringen blev 3,8 procent till kvinnor och 2,6 procent till män. Med denna åtgärd rättade man till de osakliga löneskillnaderna mellan män och kvinnor.

Prioriteringen av vård- och omsorgspersonal med undersköterskeutbildning fortsatte, och resulterade i en genomsnittlig löneökning på 4 procent (eller 1200 kronor per medarbetare) för denna grupp. Vi har nu nått målet om rätt lön för gruppen och därför är inga ytterligare prioriteringar aktuella.

Det totala utfallet av löneöversynen blev 2,6 procent; 2,6 för kvinnor och 2,4 procent för män. Löneskillnaden mellan män

och kvinnor är därmed cirka 1 500 kronor, vilket är ungefär samma nivå som förra året och i linje med snittet både i Skaraborgs och i Sveriges kommuner.

Median- och medellön

	2021	2020	2019
Medianlön samtliga	30 700	30 100	29 600
Kvinnor	30 600	29 900	29 400
Män	31 500	31 100	30 700
Medellön samtliga	32 400	31 700	31 100
Kvinnor	32 100	31 300	30 700
Män	33 500	32 900	32 400

Definition: Tabellen visar lön exkl. tillägg för tillsvidareanställda i november respektive år.

3.4 Förmånsutredning

Under året har en förmånsutredning genomförts och beslutats. Syftet var att alla medarbetare oavsett sektor ska ha rätt till likvärdiga förmåner i sin anställning. Utredningen ledde till ett beslut om ett friskvårdsbidrag för alla anställda på 2 500 kronor, att samtliga anställda ska kunna köpa rabatterade Västtrafik-kort samt att kaffe och te blev gratis för alla. Vi behåller också de förmåner vi har sedan tidigare, som innebär möjlighet att leasa personalbil, tillgång till Stadshusets gym, gratis simning på Arena Skövde samt rabatterade längdskidkort. Vi har också stärkt upp med en resurs som ska fortsätta att utreda och erbjuda medarbetarna nya och uppdaterade förmåner i vardagen och framöver. Uppdraget kommer att gynna kommunen och förhoppningsvis även bidra till att stärka arbetsgivarvarumärket och gynna kompetensförsörjningen.

3.5 Målsättningar inför 2022

- Fortsätta att arbeta för att våra medarbetare ska få möjlighet att arbeta heltid
- Kartlägga och analysera lönestrukturer i och mellan befattningsgrupper
- Implementera förmånspaketet för alla medarbetare och arbeta med nya förmåner

”Du är viktig! Tillsammans jobbar vi mot samma mål”

Ur Skövde kommuns medarbetaridé

4. Kompetensförsörjning

4.1 Strategisk kompetensförsörjning

Kommunens kompetensförsörjningsprocess ligger till grund för verksamheternas kompetensförsörjningsplaner. Fem av sju sektorer har kompetensförsörjningsplaner som är beslutade av respektive sektors ledningsgrupp. I de två andra sektorerna pågår arbetet med att ta fram sådana planer. Aktiviteter för att säkra kompetensförsörjningen i våra verksamheter planeras. Dessa genomförs både kommunövergripande och ute i varje verksamhet.

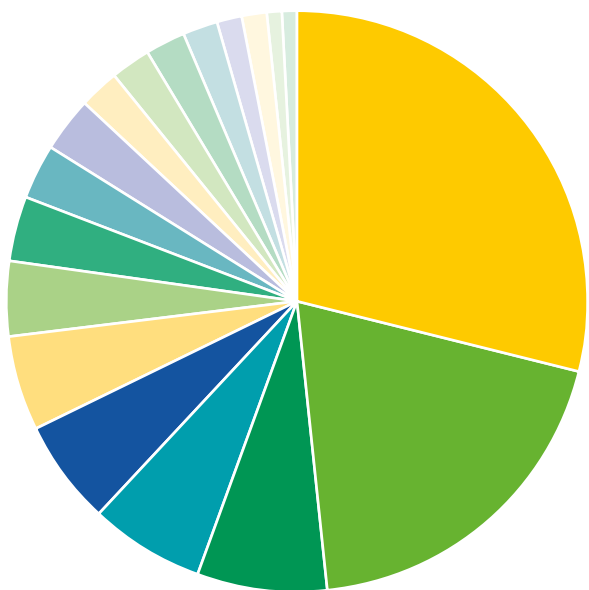
Introduktionsprocessen och en gemensam digital introduktionsutbildning är klara. Dessa ska implementeras under första halvåret 2022. Rekryteringsprocessen och handboken för chefer har uppdaterats och vi kommer under 2022 att fortsätta digitalisera arbetet med rekrytering. Vi arbetar också aktivt med rekrytering som en åtgärd för likabehandling eftersom det ger oss möjlighet att öka mångfalden i våra verksamheter.

Svarsfrekvensen på kommunens så kallade avslutningsenkät höjdes under året, från 37 procent under 2020 till 59 procent under 2021. 51 procent av dem som svarat kan tänka sig att arbeta hos oss i framtiden. 46 procent skulle rekommendera oss som arbetsgivare och 30 procent ser Skövde kommun som en idealisk arbetsplats. Resultaten bekräftar att vi behöver lägga fokus på vårt arbetsgivarvarumärke och arbeta med arbetsmiljö, kommunikation och trivsel i våra verksamheter.

Under 2022 kommer vi att lägga ett kommunövergripande fokus på vårt arbetsgivarvarumärke och hur vi strategiskt ska använda oss av det för att både attrahera nya medarbetare och behålla dem som arbetar hos oss i dag. Verksamheterna kommer att följa sina respektive planer och genomföra aktiviteter för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

Läget på arbetsmarknaden ser något ljusare ut men det finns fortfarande utmaningar som vi som arbetsgivare behöver arbeta med. Flera av våra yrkesgrupper är enligt Arbetsförmedlingens yrkeskompass svårrekryterade. Det gäller bland annat kockar, lärare, fritidspedagoger, speciallärare, specialpedagoger, specialistsjuksköterskor, socialsekreterare, biståndsbedömare, studie- och yrkesvägledare, enhetschefer, rektorer, drifttekniker, fastighetsskötare, undersköterskor, badmästare, fysioterapeuter och arbetsterapeuter.

Pensionsavgångar (fyller 65 år) de kommande 5 åren (2022-2026)

Undersköterska/Stödassistent/Skötare/Personlig assistent..	132
Lärare grundskola/gymnasium	87
Förskollärare	33
Chefer.....	29
Handläggare/Administratörer	27
Hantverksarbetare.....	24
Barnskötare	19
Eleveassistent	16
Kock/Måltidsbiträden.....	14
Lärare fritidshem/fritidsledare	13
Vårdbiträde.....	11
Lokalvård	10
Kultur och fritid.....	10
Socialsekreterare/ Integrationshandläggare	8
Övriga.....	7
Tekniker	6
Sjuksköterskor.....	4
Ingenjör/Arkitekt	3

Verksamheterna reflekterar över sina respektive framtidsbehov utifrån sitt uppdrag, svårrekryterade grupper och nödvändiga åtgärder. Det kan exempelvis handla om kompetensutvecklingsinsatser, samverkan med Arbetsförmedlingen och andra aktiviteter utifrån verksamheternas kompetensförsörjningsplaner.

4.2 Ledarutveckling

Kommunens ledarprogram utvecklas löpande. Alla sektorer genomför både kommunövergripande och sektorspecifika ledarprogram. Under året har programmen fokuserat på medarbetaridé, kvalitetsarbete och innovation samt organisationskultur. I början av 2022 kommer en ledarutvecklare att anställas för att driva Skövde kommuns ledarutvecklingsprogram och revidera den nuvarande ledaridén.

Chefstraineeprogrammet *Framtida ledare* skapar förutsättningar för en internkarriär till chefsuppdrag inom kommunen. Under 2021 har fem deltagare genomgått programmet, som består av kurser ur kommunens ledarprogram, praktik, utbildning i personlig ledarstil samt kvalitetsarbete.

4.3 Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Hållbart medarbetarengagemang är en årlig enkät som mäter ledarskapet på kommunen. Resultatet av 2021 års mätning ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Mätningen visar ett totalindex på 78, samt följande delindex:

- Ledarskap 78
- Motivation 78
- Styrning 77

Årets totalindex är något lägre än Sverige-snittet, som ligger på 80 för samma år. Skaraborgs kommuner har i snitt ett totalindex på 79.

Enligt mätningen upplever Skövde kommuns medarbetare att de har ett meningsfullt arbete och att deras närmaste chef visar förtroende för dem. Medarbetarna är också insatta i målen

och vet vad som förväntas av dem i arbetet. Det finns dock förbättringsområden, exempelvis när det gäller chefers visade uppskattning för sina medarbetares arbetsinsats och hur man tydliggör uppföljning och utvärdering av mål.

Varje enhet arbetar med analys och åtgärder utifrån deras HME-resultat.

Dessutom pågår ett arbete med följande förbättringsområden, som identifierades 2020:

- Större möjlighet till kompetensutveckling och interna karriärvägar
- Nära ledarskap som genomsyras av daglig uppskattning och dialog
- Mer tillitsbaserad styrning och uppföljning där dialogen med medarbetarna är viktigare än rapportering

Utifrån dessa förbättringsområden har ett antal fokusområden beslutats:

- Motivation – fortsatt arbete med medarbetaridén
- Kompetens – kompetensutvecklingsmodell/karriärmodell för sjuksköterskor
- Ledarskap – fokus på ledarutvecklingsprogrammet och stöd till chefer i arbetsmiljöarbetet (exempelvis genom förenklade rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet)
- Styrning – förändrad mall för medarbetarsamtal, för tydligare dialog runt uppdraget

Inom området styrning formades också en mall för uppföljning och dialog i våra tertialrapporter. Syftet var att förenkla chefernas rapportering och att likrikta uppföljningen genom att införa dialogmöten med chefer och stödfunktioner. Arbets sättet är inte obligatoriskt, utan en möjlighet för sektorerna.

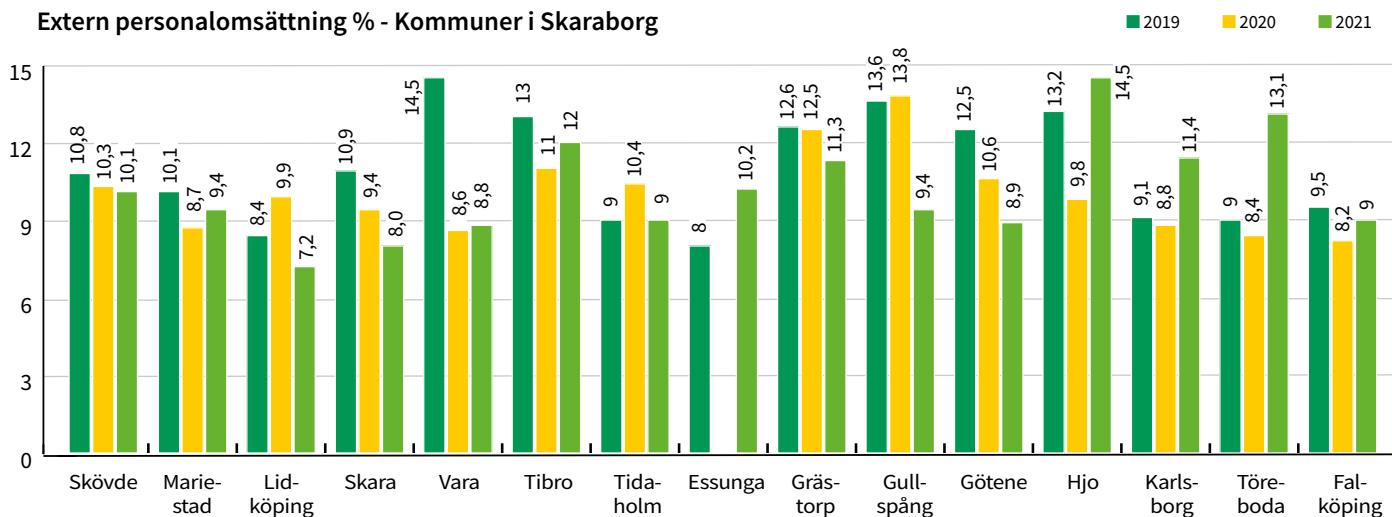
4.4 Medarbetarutveckling

Trots pandemin har verksamheterna arbetat vidare med medarbetar- och kompetensutveckling under året. Medarbetarnas enskilda kompetensutveckling diskuteras och planeras i medarbetarsamtal med respektive chef. På verksamhetsnivå har man exempelvis arbetat med att höja kompetensen kring digitalisering och möten via Teams. Intern kunskapsöverföring och kollegialt lärande har varit en del i det, liksom möjligheter till föreläsningar, utbildning och kurser via digitala kanaler. Tack vare detta har flera medarbetare kunnat delta i kompetensutveckling trots pandemin. Detta är en utveckling som vi tror kommer att fortsätta.

Kommunens medarbetaridé håller på att förankras i sektorerna. Respektive verksamhet hjälps åt att identifiera prioriterade beteenden att arbeta vidare med under nästkommande år.

Satsningar inom ramen för omställningsavtalet KOM-KR fortgår på flera plan. Insatser har exempelvis genomförts inom lokalvårdsområdet samt för medarbetare inom drift och underhåll på sektor service. Inom sektor barn och utbildning har

Extern personalomsättning % - Kommuner i Skaraborg

Definition: Diagrammet visar den externa personalomsättningen per kommun i Skaraborg. Där det saknas siffror kunde inte säkertställd statistik tas fram. Personalomsättningen beräknas genom att ta antal avgångar under året och dividera med genomsnittligt antal anställda under året.

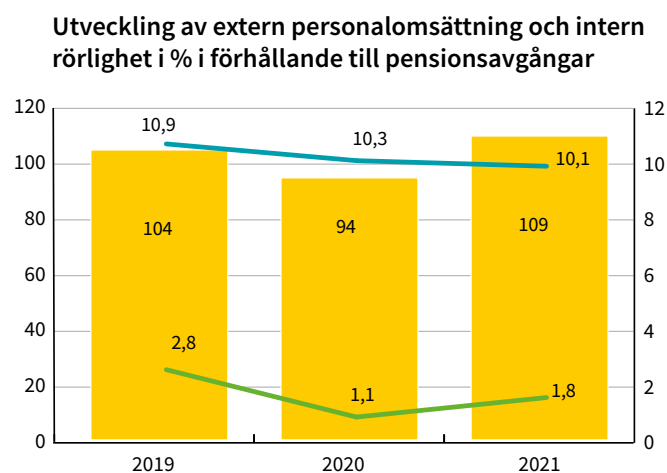
tillsvidareanställda barnskötare utan formell utbildning fått möjlighet att kombinera studier med arbete. Sektor vård och omsorg, å sin sida, har satsat på att utbilda undersköterskor i klinisk bedömning. Även sektor socialtjänst har använt omställningsavtalet, för att utbilda medarbetare i socialpsykiatri.

Sektor vård och omsorg har också gett medarbetare möjlighet att på arbetstid vidareutbilda sig till undersköterska eller specialisera sig inom demens, välfärdsteknologi eller äldre. Detta har skett inom ramen för statsbidraget Äldreomsorgslyftet. Dessutom har vidareutbildning för sjuksköterskor på arbetstid genomförts under året. Detta är en satsning som kommer att fortsätta.

Medarbetar- och kompetensutveckling ingår även i våra aktiva åtgärder för likabehandling. Här handlar det om att kartlägga utvecklings- och karriärvägar inom våra yrken. Hittills har vi kartlagt möjliga vägar inom sjuksköterskeyrket. Kartläggningen har gjorts med stöd av vår kompetensmodell. Arbetet kommer att pågå över tid för att kartlägga andra yrkesgrupper.

4.5 Analys av personalomsättning och pensionsavgångar

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har minskat med 0,2 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Omsättningen ligger nu på

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av antal pensionsavgångar i förhållande till extern (inkl pensioner) och intern personalomsättning. Personalomsättningen beräknas genom att ta antal avgångar under året och dividera med genomsnittligt antal anställda under året.

■ Pensionsavgångar ■ Intern rörlighet ■ Extern personalomsättning

10,1 procent, vilket motsvarar 446 avgångar. 109 av dessa är pensionsavgångar, vilket är 15 färre än förra året. Den externa personalomsättningen bland män har minskat med 2,7 procentenheter medan personalomsättningen bland kvinnor har ökat med 0,5 procentenheter. Männens personalomsättning har minskat i nästan alla verksamheter. Bland kvinnorna ökar personalomsättningen främst inom barn och utbildning, socialtjänst och service. Inom vård och omsorg, däremot, har kvinnornas personalomsättning tvärtom minskat med 20 avgångar under året.

De befattningsgrupper som har hög personalomsättning är bland annat arbetsterapeuter, sjuksköterskor, skolsköterskor, undersköterskor i hemtjänst, skötare och socialsekreterare, anläggningsarbetare samt park- och trädgårdsarbetare.

Den interna rörligheten har ökat med 0,5 procentenheter på kommunen och ligger nu på 1,6 procent. Den interna rörligheten ska öka och bör därför göras till ett fokusområde.

Två av anledningarna till den bibehållna personalomsättningen är lågkonjunkturen och covid-19. Dessa faktorer har generellt sänkt personalomsättningen i hela landet. I oroliga tider stannar medarbetare i större utsträckning på sitt arbete och är inte lika benägna att byta jobb. En annan anledning till Skövde kommuns resultat kan vara en ökad nöjdhet inom områdena motivation, ledarskap och styrning. Detta visar sig i enkäten hållbart medarbetarengagemang, som skickades ut till alla medarbetare under hösten.

Jämfört med riket i övrigt ligger Skövdes externa personalomsättning något högre. Dessa resultat, som är från 2020, visar ett rikssnitt på 9 procent jämfört med Skövdes 10,3 procent. Skövdes resultat för 2021, alltså 10,1 procent, är dock på samma nivå som Skaraborgsriktet.

4.6 Målsättningar inför 2022

- Alla sektorer ska ha en kompetensförsörjningsplan
- Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan
- Utveckla arbetet med arbetsgivarvarumärket
- Digitalisera rekrytering, onboarding, introduktion och offboarding samt utbildningar för chefer och ledare

 LINDA
Leg. Arbetsterapeut

Joakim
Leg. Arbetsterapeut

SKÖVDE

”Vi är öppna och lyhörda,
Vi tar ansvar för helheten,
Vi gör varandra bättre och
Vi vågar”

Ur Skövde kommuns medarbetaridé

5. Arbetsmiljö- och hälsoarbete

5.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har på grund av covid-19 varit i fokus under året. Riskbedömningar för att undvika smittspridning har genomförts och samverkan mellan fackliga parter och arbetsgivare har varit god.

En ny övergripande rutin för Skövde kommuns skyddsorganisation har tagits fram. Arbetet med att säkerställa organisationen fortsätter under våren 2022.

Varje år erbjuds alla chefer att delta i utbildningar kring arbetsskador och tillbud, att hantera sjukfrånvaro och genomföra rehabilitering samt riskbedömning och introduktion till arbetsmiljöarbete. Den partsgemensamma utbildningen för skyddsombud och chefer genomfördes under året via Teams.

I kommunstyrelsens internkontroll för 2021 har den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt fördelningen av arbetsmiljöuppgifter granskats. Granskningen visar att riktlinjer och rutiner finns för dessa uppföljningar men att dessa inte följs fullt ut i hela organisationen. Detta kommer att prioriteras det kommande året.

Hösten 2021 granskade Arbetsmiljöverket Skövde kommuns systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Myndigheten kom fram till att Skövde kommun uppfyller inspektionens krav och att Skövde är på väg framåt i sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

Under året har kommunen upphandlat ett nytt system för arbetsskador och tillbud: KIA. Arbetet med att sätta upp och implementera systemet kommer att fortsätta under 2022. Målsättningen är att få ett mer användarvänligt system och att alla chefer, skyddsombud och medarbetare ska använda det för att anmäla och utreda tillbud och arbetsskador från och med januari 2023.

Det anmäldes färre arbetsskador under 2021 jämfört med 2020. Däremot ökade antalet tillbud. Minskningen av antalet arbetsskador beror på att färre medarbetare smittades av coronaviruset i sitt arbete under 2021. Fler medarbetare anmälde dock fallskador eller att de slagit eller stött emot något. Även arbetsskadorna på grund av fysisk överbelastning, såsom lyft eller ansträngande häftig rörelse, ökade. Antalet tillbud kring medarbetare som blivit skadad av en annan person (även oavsiktligt)

var också fler 2021. Den förändringen är också den främsta orsaken till den totala ökningen av anmälda tillbud. För att minimera antalet arbetsskador och tillbud rekommenderas verksamheter med många fall- och belastningsskador att se över det förebyggande arbetet kring den fysiska arbetsmiljön. Detta kan man bland annat göra med stöd av företagshälsovården, genom screening av risker eller ergonomigenomgång.

5.2 Hälsofrämjande arbete och friskvård

Trots restriktioner kring möten mellan människor så har kommunen möjliggjort nya former för förebyggande åtgärder och friskvård för alla medarbetare. Aktiviteter som erbjudits är längdskidåkning på Billingen, den så kallade Kommunutmaningen samt yinyoga via en digital plattform. Dessa aktiviteter har varit mycket uppskattade.

Under året skrevs cirka 800 remisser för förebyggande rehabiliteringsinsatser. De allra flesta gällde besök hos naprapat, kiropraktor eller sjukgymnast. Dessa insatser har också nyttjats mest under alla de år som vi erbjudit förmånen. Förebyggande rehab är en del av Skövde kommuns arbete för att förebygga och förhindra sjukskrivning på grund av ohälsa, och kan användas när en medarbetare redan har symtom eller tidiga tecken på ohälsa. Sektorerna skulle kunna se över sitt förebyggande arbete kring ergonomiska arbetsmiljöförhållanden på arbetsplatserna, för att se om åtgärderna kan minska behovet av förebyggande rehab framöver. Ett utvecklingsområde är också att säkerställa att förebyggande rehabilitering nyttjas likvärdigt i alla sektorer.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under 2021 har kommunen nyttjat företagshälsovårdens tjänster till en kostnad av cirka 2,9 miljoner kronor, eller cirka 630 kronor per medarbetare. Vi ser en ökad användning av dessa tjänster jämfört med föregående år. Under 2021 var 50 procent av tjänsterna förebyggande åtgärder. Andelen rehabiliterande åtgärder var 48 procent och främjande åtgärder 2 procent. De tjänster som använts mest är beteendevetare (29 procent), övrigt (22 procent),

psykolog (12 procent) och företagsläkare (11 procent). De sektorer som har nyttjat företagshälsovården mest per medarbetare under 2021 är sektor barn och utbildning samt sektor samhällsbyggnad.

Skövde kommun satsar mer på förebyggande och rehabiliterande insatser för varje år. Att över 50 procent av insatserna är förebyggande eller hälsofrämjande är positivt. Det ligger dessutom i linje med viljeinriktningen i Skövde kommuns *Policy för arbetsmiljö och hälsa*.

Sett i ett genusperspektiv stämmer nyttjandet av företagshälsovården överens med könsfördelningen på våra arbetsplatser. Det som sticker ut är att sektor service, där en högre andel av de mansdominerade verksamheterna, har köpt fler förebyggande och främjande tjänster medan sektorer med en majoritet kvinnor i kontaktyrken har köpt flest rehabiliterings-tjänster. Det är önskvärt att göra en förflyttning från rehabiliterande till förebyggande och främjande insatser även inom de sektorer som har kontaktyrken.

Företagshälsovården har också använts för kartläggningssamtal, stöd vid arbetslivsriktad rehabilitering, hörselundersökningar, hälsokontroller, lagstadgade medicinska kontroller, samtalsstöd, hälsoundersökningar p.g.a. radon och asbest, arbetsförmågeutredningar samt för 1500 vaccinationer mot säsongsinfluensa.

5.3 Analys av sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under 2021 minskat med 0,4 procentenheter jämfört med 2020. Den ligger nu på 7,6 procent, vilket motsvarar ungefär 376 heltidsarbetande medarbetare. Minskningen blev något svagare än vad prognosen visade vid halvårsrapporteringen. Det beror på att sjukfrånvaron på grund av covid-19 tog fart under sista delen av året. 2021 års sjukfrånvaro ligger en procentenhet högre än 2019 (6,6 procent), innan pandemin startade.

Under 2021 har mäns och kvinnors sjukfrånvaro minskat i ungefär samma grad. I gruppen <29 år har sjukfrånvaron dock

ökat för både män och kvinnor. Detta kan vara en indikation på att dessa grupper fick vänta längre på vaccin mot covid-19.

Den korta sjukfrånvaron (upp till 14 dagar) har under året minskat med 0,4 procentenheter. Minskningen motsvarar ungefär 20 heltidsarbetande medarbetare. Den långa sjukfrånvaron (över 15 dagar) har däremot ökat med 0,1 procentenhet. Ökningen motsvarar ungefär 10 heltidsarbetande medarbetare.

Samtliga sektorer förutom sektor service har minskat sin sjukfrånvaro under året. Hos sektor service har sjukfrånvaron framför allt varit högre bland måltidspersonal, anläggningsarbetare och parkarbetare. De sektorer som har minskat sin sjukfrånvaro mest är de sektorer där hemarbete varit möjligt under pandemin. Även sektor vård och omsorg har dock haft en stor nedgång av sjukfrånvaron under året. Här har sjukfrånvaron sänkts med motsvarande nästan 10 heltidsarbetande medarbetare.

Under första halvåret 2021 har rutinerna och processerna för att hantera sjukfrånvaro och genomföra rehabilitering implementerats i alla verksamheter. Ett antal sektorspecifika utbildningsinsatser har också genomförts.

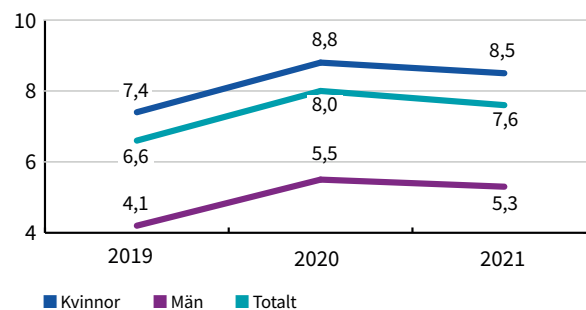
Exempel på befattningar med en sjukfrånvaro över 10 procent är stödpedagog, undersköterska, specialpedagog, stödassistent, måltidspersonal, kulturpersonal, vårdbiträde och barnskötare.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron i landets kommuner låg 2020 på 8,3 procent. I Skövde kommun låg sjukfrånvaron något lägre (8,0 procent) under samma år. Skaraborgs genomsnittliga

sjukfrånvaro under 2021 låg 0,5 procentenheter lägre än Skövdes nivå under samma år.

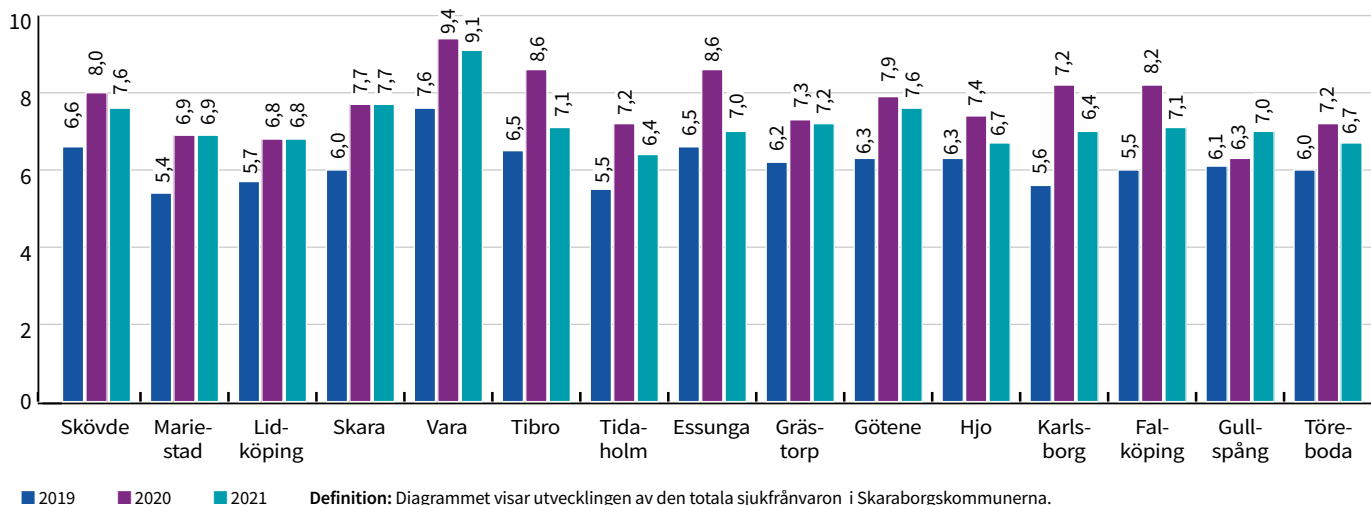
Skövde kommun hade 2021 cirka 100 medarbetare som har varit sjuka mer än 365 dagar. Under året tecknades ett nytt samarbetsavtal med Försäkringskassan för att minska långtids-sjukfrånvaron. I enlighet med avtalet har alla sjukfall som överstiger 365 dagar kartlagts. Kartläggningens syfte är att alla långtidssjuka ska ges rehabiliteringsåtgärder för att kunna återgå i arbete. Målet med genomgången är också att ta fram både generella och verksamhetsspecifika insatser för att ge organisationen bästa möjliga att jobba med rehabilitering.

Total sjukfrånvaro %-utveckling 2019-2021

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i % per kön. Sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotim-mar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

Total sjukfrånvaro % - kommuner i Skaraborg

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i Skaraborgskommunerna.

Den totala sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

5.4 Systematiskt likabehandlingsarbete

Följande är en uppföljning av de mål som finns i Skövde kommuns likabehandlingspolicy:

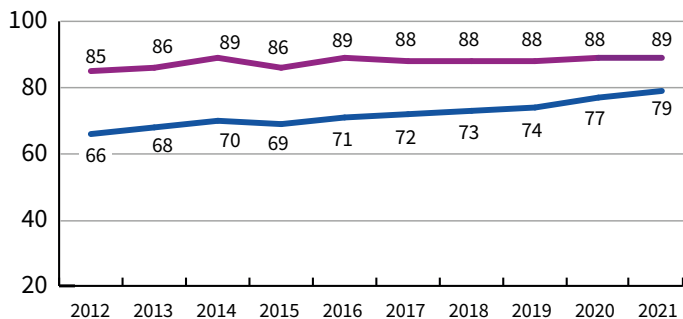
Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar

De flesta deltidsanställningar finns i kvinnodominerade yrken. Glädjande nog är det i dessa yrken som andelen heltidsanställningar också ökar mest. Den största ökningen ser vi inom sektor vård och omsorg, som har arbetat kontinuerligt med kommunens handlingsplan för heltid. Det skiljer dock fortfarande tio procentenheter mellan andelen män som arbetar heltid (89 procent) och andelen kvinnor som arbetar heltid (79 procent). Totalt har andelen heltider ökat med 2 procentenheter det senaste året.

Heltidsarbete ger kommunen en höjd tillgång på kompetenta medarbetare. För den enskilda medarbetaren innebär det också högre inkomst och i förlängningen högre pension och ökade avsättningar till a-kassa och socialförsäkringar. Att vara ekonomiskt självförsörjande ger trygghet och frihet.

I Sverige arbetar en av tre kvinnor deltid – men bara cirka en av tio män gör det. (Källa: Sveriges jämställdhetsbarometer 2020, LO)

Andel tillsvidareanställda % med heltidstjänst kvinnor och män

Definition: Diagrammet visar utveckling av andel heltidsanställda kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

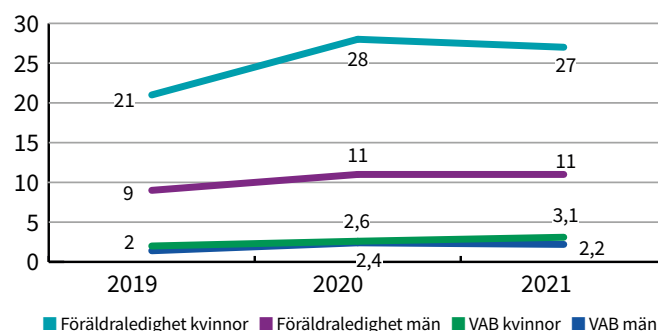
■ Kvinnor ■ Män

Vi ger alla möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap

Bland kommunens medarbetare är kvinnorna föräldralediga mer än dubbelt så mycket som männen. Kvinnorna är också hemma för vård av barn vid ett tillfälle mer per anställd än vad männen är. Från 2020 till 2021 ökade kvinnors frånvaro för vård av barn rejält. Även mäns frånvaro för vård av barn ökade under 2020, men minskade sedan under 2021 igen. Covid-19 har generellt sett påverkat frånvaron för vård av barn.

Alla medarbetare ska oavsett befattning och ansvar kunna förena arbete och föräldraskap. Kommunen ska vara en föräldravänlig arbetsplats med en arbetsmiljö som är välkommande för alla. Chefer har en viktig roll i att förmedla detta och att skapa förutsättningar för att kombinera privat- och arbetsliv. När föräldrapar delar lika på ansvaret för familj, föräldraledighet, vård av barn och obetalt hemarbete möjliggörs ett jämställt arbetsliv där båda kan vara närvarande på arbetsplatsen i lika stor utsträckning.

Antal tillfällen med föräldraledighet och vård av barn i snitt per medarbetare/år

Definition: Diagrammet visar utveckling av antal tillfällen som män resp kvinnor tagit ut föräldraledighet och VAB medarbetare och år. Ett tillfälle motsvara en dag eller del av dag.

Vi ska minska sjukfrånvaron

Det genomsnittliga antalet sjukfrånvarodagar bland kommunens medarbetare är dubbelt så högt bland kvinnor som bland män. Under de senaste två åren har sjukfrånvaron dock ökat lika mycket för båda könen. Sjukfrånvaron är särskilt hög inom kommuner och regioner i landet – främst inom kontaktyrken som vård, skola och omsorg.

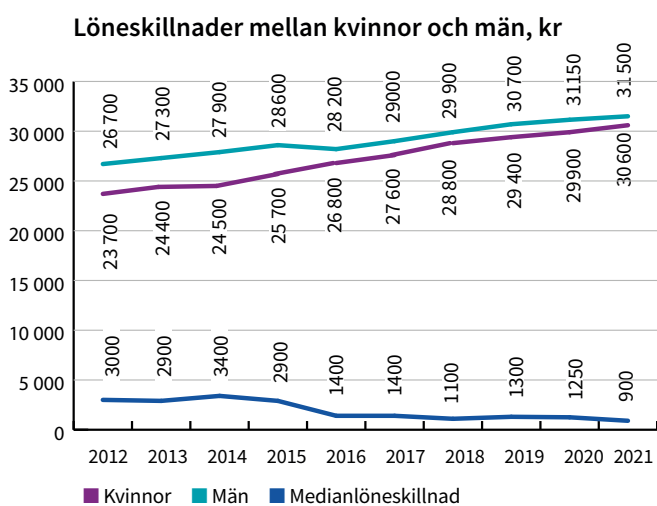
Ett sätt att minska sjukfrånvaron är att arbeta för ett hållbart arbetsliv med hälsofrämjande och förebyggande insatser för enskilda medarbetare och arbetsgrupper.

Vi ska ge lika lön för lika och likvärdigt arbete

Kvinnliga medarbetare i Skövde kommun har i snitt 95,5 procent av sina manliga kollegors lönenivå. Denna procentsats går långsamt uppåt. De senaste tio åren har skillnaden mellan mäns och kvinnors löner i kommunen minskat med cirka 7 procentenheter. Löneskillnaderna beror till stor del på att marknadslöner fortfarande är högre för många mansdominerade yrken. Kvinnor och män i Sverige tjänar lika mycket fram till första barnet – därefter ökar skillnaden. 15 år efter det första barnets födelse har inkomstskillnaden mellan pappan

och mamman i genomsnitt ökat med hela 32 procentenheter, visar forskning från IFAU. Kvinnor får i snitt 4000 kronor mindre i pension än män (Källa: Pensionsmyndigheten).

Skövde kommun arbetar med individuell och differentierad lön. Arbetsstättet skapar förutsättningar för arbetsgivaren att attrahera kvalificerad kompetens och utveckla verksamhetens kvalitet. En viktig förutsättning för detta är också att fortsätta utveckla stödet till chefer inom lönebildningsområdet.

Definition: Diagrammet visar utveckling av löneskillnader mellan kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning

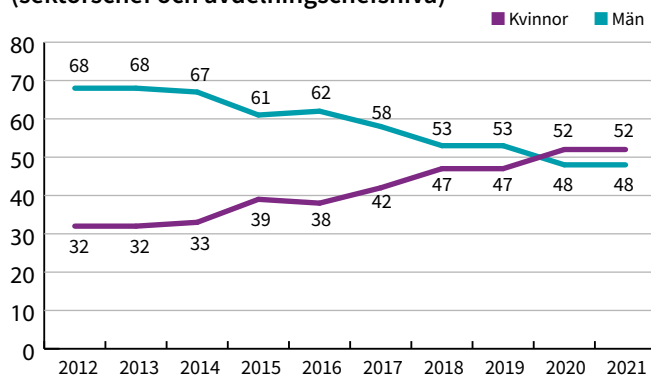
Kvinnor har 83% av männens lönespridning. Det är en skillnad på 11 procentenheter. Vi ser framför allt en låg lönespridning i kvinnodominerade grupper med lägre utbildning men även mansdominerade grupper med lägre utbildning har en lägre genomsnittlig lönespridning än de med högre utbildning. Att arbeta för en individuell och differentierad lön kan göra att lönespridningen ökar. För den enskilda medarbetaren kan arbetsstättet vara ett sätt att påverka sin lön, utvecklas i sitt yrke, göra lönekarriär och därmed öka sin livsinkomst.

Vi arbetar för jämställdhet och mångfald på högre ledande befattningar

I Skövde kommun finns totalt 195 chefer anställda varav 133 är kvinnor. På högre ledande befattning (avdelningschef och sektorchef) är 52 procent kvinnor. Det är viktigt att alla, oavsett tillhörighet, har samma möjligheter att nå högre, inflytelserika positioner. Det leder till en attraktiv arbetsplats där medarbetare stannar och vill utvecklas, och följaktligen till bättre förutsätt-

ningar att rekrytera och behålla rätt kompetens. Genom förebilder och tydliga karriärvägar och genom att främja ett jämställt uttag av föräldraledighet kan vi skapa goda förutsättningar för detta.

Andel kvinnor och män i % på högre chefsbefattning (sektorchef och avdelningschefs nivå)

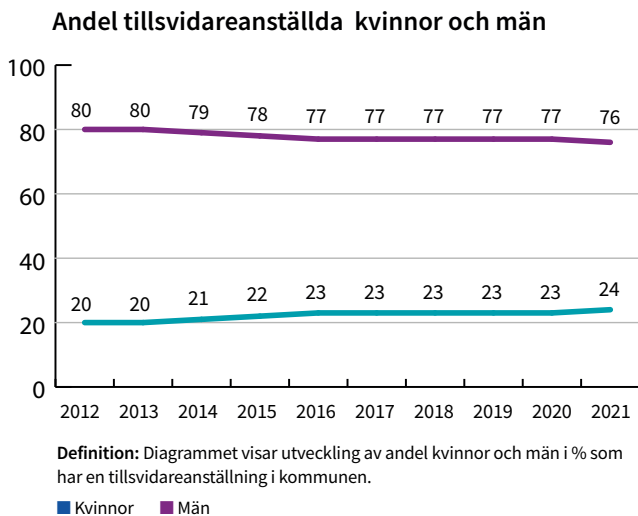
Definition: Diagrammet visar utveckling av andel kvinnor och män i % på högre chefsbefattning (sektorchef eller avdelningschefs nivå) som har en tillsvidareanställning i kommunen.

Vi vill inte att föreställningar om kön ska begränsa studie- och yrkesval

Av kommunens anställda är 24 procent män. Andelen har inte förändrats nämnvärt de senaste tio åren.

Vi behöver arbeta målinriktat för att marknadsföra och nyansera bilden av jobben i välfärden, och visa på den variation av yrken som finns. Ett sådant initiativ kan leda till mer medvetna val som drivs av intresse och lämplighet. Därmed kan vi få en bredare rekryteringsbas och ett större kompetensutbud. Om arbetsplatsen har en jämn könsfördelning ökar möjligheten för medarbetare att bli bemötta utifrån sin kompetens och inte utifrån föreställningar om kön. Fördelningen mellan män och kvinnor är ojämn inom många välfärdsyrken, framför allt inom vård, skola och omsorg.

Vi ska erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar

Den interna rörligheten i kommunen ligger på 2,8 procent. Den interna rörligheten visar om du byter befattning eller sektor men inte om du utvecklas inom ditt yrke. Det är en högre nivå än föregående år, men vi vill att rörligheten ska öka ännu mer. Det ska vara möjligt att göra karriär och kunna utvecklas i sitt yrke.

Genom att skapa fler och tydliga utvecklingsvägar inom alla yrken kan vi behålla och rekrytera rätt kompetens samt använda kompetensen på rätt sätt. Kvinnodominerade yrken har ofta färre karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Att göra karriär och att utvecklas behöver inte nödvändigtvis handla om att bli chef. Olika kompetenser och drivkrafter utvecklar verksamheten, och det behöver därför finnas flera utvecklingsvägar i en organisation.

Vi tar avstånd från trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling och repressalier

Det ska inte förekomma trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling, repressalier eller andra handlingar som kränker någons värdighet. Det finns rutiner och riktlinjer för att utreda och arbeta med denna typ av händelser. Dessa rutiner och riktlinjer behöver vara kända av alla medarbetare i kommunen.

Genom systematiskt arbetsmiljöarbete, APT samt förebyggande arbete med aktiva åtgärder kan vi tidigt upptäcka, kartlägga och utreda alla former av trakasserier eller kränkningar på arbetsplatsen.

5.5 Målsättningar inför 2022

- Starta ett hälsoprojekt för att öka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv för våra medarbetare
- Göra rutinen för det systematiska arbetsmiljöarbetet känd i hela kommunen
- Implementera policyn för likabehandling

”Varje år erbjuder vi ca 400 platser sommarpraktik i våra verksamheter. Detta ger ungdomar möjlighet att under handledning prova på olika arbetsuppgifter. För oss som arbetsgivare ger det möjlighet att uppvisa bredden av yrken som finns i en kommun och attrahera unga till den kommunala sektorn i framtiden”

6. Personalmått

Personalstruktur	2021	2020	2019
Antal heltidsarbetare	3 855	3 758	3 879
- varav kvinnor	2 784	2 738	2 831
- varav män	1 071	1 020	1 048
Antal tillsvidareanställda	4 638	4 524	4 498
- varav kvinnor	3 539	3 468	3 459
- varav män	1 099	1 056	1 039
Antal visstidsanställda	531	486	547
- varav kvinnor	364	328	383
- varav män	167	158	164
Totalt antal månadsavlönade	5 140	4 982	5 008
- varav kvinnor	3 883	3 781	3 814
- varav män	1 257	1 201	1 194
Andel tillsvidareanställda av totalt antal månadsavlönade (%)	90	90	89
- varav kvinnor	91	91	91
- varav män	87	86	87
Antal medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser	224	146	84
- varav kvinnor	118	84	32
- varav män	106	62	52
Antal heltidsarbeten utförda av timvikarier	271	273	318
- varav kvinnor	188	187	220
- varav män	83	86	98
Antal chefer	195	207	207
- varav kvinnor	133	147	146
- varav män	62	60	61
Antal medarbetare per enhetschef	28	25	24

Kompetensförsörjning	2021	2020	2019
HME-index (Hållbart medarbetarengagemang)	78	78	-
Extern personalomsättning (%)	10,1	10,3	10,8
- varav kvinnor	10,6	10,1	10,3
- varav män	8,6	11,3	12,6
Intern rörlighet (%)	1,8	1,1	2,8
- varav kvinnor	1,6	1,1	2,9
- varav män	2,4	1,2	2,2
Andel verksamheter som har kompetensförsörjningsplaner (%)	57	57	57
Andel medarbetare som har slutat och som rekommenderar (%)	46	67	-

Arbetsmiljö	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro (procent)	7,6	8	6,6
- varav kvinnor	8,5	8,8	7,4
< 29 år	8	7,7	5,8
30-49 år	8,1	8,4	6,2
> 50 år	9	9,9	6,1
- varav män	5,3	5,5	4,2
< 29 år	6,6	6,3	6,8
30-49 år	4,7	5,1	2,8
> 50 år	5,3	5,4	4,8
Korttidssjukfrånvaro 0-14 dagar (procent)	3,9	4,3	3
- varav kvinnor	4,1	4,6	3,2
- varav män	3,2	3,4	2,5
Långtidssjukfrånvaro 15- dagar (procent)	3,7	3,6	3,6
- varav kvinnor	4,3	4,1	4,2
- varav män	2,1	1,9	1,7
Antal arbetsskador	873	943	821
Antal tillbud	660	595	809

Arbetstid	2021	2020	2019
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst (procent)	81	79	77
- varav kvinnor	79	77	74
- varav män	89	89	88
Genomsnittlig sysselsättningsgrad (procent)	96	96	95
- varav kvinnor	96	95	95
- varav män	98	98	98

Personalstruktur	2021	2020	2019
Övertid och fyllnadstid omräknat till heltidsarbeten	34	29	36
- varav kvinnor	23	20	25
- varav män	11	9	11

Definitioner personalmått

Heltidsarbetare

Antal arbetade timmar under året dividerat med schablonen 1980 timmar (165 timmar per månad)

Månadsavlönade

Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön.

Tillsvidareanställda

Medarbetare med så kallad fast anställning.

Arbetsmarknadspolitiska insatser

Avser medarbetare som har någon typ av lönebidrag. Anställning enligt BEA.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga både månads- och timavlönade.

Korttidssjukfrånvaro

All sjukfrånvaro upp till dag 14 i sjukperioden.

Långtidssjukfrånvaro

All sjukfrånvaro efter dag 15 i sjukperioden.

Fyllnads- och övertids-timmar

Timmar som utförs av månadsavlönade utöver ordinarie arbetstid och som ersätts med fyllnads- respektive övertidsersättning.

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilaga 2

Miljöredovisning

SKÖVDE KOMMUN

2021

MILJÖREDOVISNING

SKÖVDE

Innehåll

	Förord	3			
1	Sammanfattning	4	6	Energi i kommunorganisationen	
2	Grönstruktur och biologisk mångfald			Förnybar energi	21
	Fortsatta pandemieffekter i natur- och parkmiljöer	7		Förnybart i kommunens fordon	21
	Naturvård	7		Energianvändning i kommunala byggnader	23
	Park- och tätortsnära natur	8		AB Skövdebostäder	24
	Skogsbruk	9		Kreativa hus	24
3	Miljöutbildning, samverkan och goda exempel som gör skillnad			Skövde Energi AB	24
	Samverkan miljöupphandling	11		Energi- och klimatrådgivningen	25
	Västsvenska klimatlöften 2021 – 2022	11		Cirkulär ekonomi i industriell skala	25
	Skövdes arbete med Agenda 2030	12	7	Fordon och transporter	
	Skövdes åtaganden kring de regionala miljömålen ..	12		Mål för transporter i kommunorganisationen	27
	Första hållbarhetsrapporten inom finansförvaltningen	14		Bränslen	27
	Miljöpriset 2021	14		Cykelinfrastruktur i Skövde	29
	Föreningen Ätbart nationella hållbarhetshjältar	14		Resor med tåg och flyg	30
	Tillsyn av äldre vedpannor i småhus	15	8	Resurshushållning	
	Hållbarhetsstrategi i besöksnäringen	15		Upphandlingsenhetens verksamhet	31
	Ny översiktsplan – ÖP 2040	15		Miljökrav i upphandlingar	31
4	Koldioxidutsläpp i Skövde kommun			Fordon och trafik	34
	Ny energi- och klimatplan	16		Beställning från ramavtal	34
	Skövdes utsläpp	16		Inköp av livsmedel 2021	35
5	Förnybar energi i Skövde kommun		9	Klimatanpassning	
	Andelen förnybar energi 2019 – industrisektorn exkluderad	18		Kommunranking	37
	Skövdes koldioxidbudget	19		Årets arbete	37
			10	Avfall och källsortering i Skövde regionen	
				Förändringar inom kommunalförbundet	40
				Kommunkoncernens avfallsarbete	41

Förord

Skövdes koldioxidutsläpp har stadigt minskat sedan 1990, men de senaste åren kan en ökning från industrin ses. Det gäller framöver att hålla i utvecklingen och fortsätta att minska våra utsläpp. I ett bredare framtidsperspektiv ser vi att ökad elektrifiering och minskad användning av fossila bränslen i samhället är att vänta. Framtida etableringar och invånare väntas i ännu högre grad efterfråga hur kommunens hållbarhetsarbete ser ut och följs upp. Därför är det glädjande att i årets miljöredovisning se framsteg inom flera områden. Två sådana exempel är att Skövde kommun stimulerar hållbara ekonomiska investeringar och att vi hela tiden försöker utveckla mer hållbara transportsystem.

Samtidigt behöver vi säkra vår biologiska mångfald. Den är helt nödvändig eftersom ekosystemen är grunden för vår välbefinnad.

Skövdeborna trivs i vår underbara natur. Kommunen förbättrar ständigt skötseln av alla våra park- och naturområden, formar fler och bättre leder samt skapar en mängd aktiviteter och besöksanordningar på Billingen. Detta uppskattas av många.

Omställningsarbetet går också hand i hand med en mer cirkulär ekonomi, och där utmanas och utvecklas kommunen för varje dag. Fokus framöver behöver vara att det finns inget avfall, bara resurser. Kommunens cirkulära möbelåterbruk och IT-verksamhet har utvecklats på ett mycket bra sätt de senaste åren. Varför ska vi slänga saker som fungerar? Nej, återanvända och återvinna är den nygamla melodin.

Pandemin har nu pågått i snart två år. Trots de påfrestningar som detta innebär är både våra miljömål och de globala håll-

barhetsmålen enligt *Agenda 2030* i högsta grad levande i samhällsutvecklingen. IPCC:s senaste rapport målar upp en mörk framtid som måste motverkas. Vi saknar inte utmaningar i omställningsarbetet och vi behöver ställa om utan att skapa nya miljöproblem. Tidsfönstret vi har blir mindre, men världens gemensamma agerande under pandemin ger hopp om en möjlig global samling för att kunna möta klimatkrisen och hoten mot våra ekosystem. Städernas roll kommer att vara viktig.

Våra verksamheter är kunniga, ambitiösa och har högt ställda mål. De är också beredda att arbeta med ständiga förbättringar för att leverera. Detta är en av våra största resurser för att kunna skapa ett hållbart och välmående Skövde. Förhoppningar behövs för att våga hoppa högt och långt, och verkstad behövs för att saker ska bli av på riktigt.

Ulrica Johansson

Kommunalråd (C) och miljöpolitisk talesperson

Inger Carlsson

T.f sektorschef samhällsbyggnad

1. Sammanfattning

Många pusselbitar behöver läggas för att skapa hållbar samhällsutveckling. Både stora och små initiativ behöver beskrivas; tunga, tekniska investeringar likaväl som mjuka, beteendepåverkande värden. Alla delar bidrar till utveckling.

Denna miljöredovisning är ett sätt att lyfta viktiga miljöhändelser som har betydelse för Skövde.

Energi- och klimatplan 2021-2030

Skövde har beslutat om en ny *energi- och klimatplan* för 2021–2030. Denna plan ska styra kommunens klimatarbete det närmaste decenniet. Planen är starkt kopplad till de klimatlöften som Skövde tillsammans med andra västsvenska kommuner har antagit för 2021 och 2022, samt till den koldioxidbudget som räknats fram för Skövde.

Översiktsplan 2040

Arbetet med en ny *översiktsplan, ÖP 2040*, har påbörjats. Planen är ett av kommunens viktigaste dokument som pekar ut vägen framåt och skapar förutsättningar för hållbar utveckling. Översiktsplanen och Skövdes kommande vision formar tillsammans en målbild som alla i kommunen kan medverka till.

Regionala miljömål

De *regionala miljömålen*s femåriga programperiod har avslutats under året. Skövde Kommun kan visa upp en gedigen summering av sitt arbete för att uppfylla de åtaganden som beslutades av kommunstyrelsen för fem år sedan. De regionala miljömålen har direkt koppling till Sveriges 16 nationella miljömål.

Agenda 2030

Kommunens *Agenda 2030*-arbete har utvecklats under året. En givande arbetsprocess kommer förhoppningsvis att ge goda resultat när det gäller inkludering och styrning genom de 17 globala målen.

Måltidsverksamheten

Många verksamheter har trots pandemin jobbat på utifrån sina ambitioner. *Måltidsverksamheten* är en av de verksamheter som bör lyftas fram. Genom sitt aktiva arbete har verksamheten minskat matsvinnet i den offentliga miljön, ökat andelen svenska livsmedel och animaliska produkter som serveras och dessutom på ett pedagogiskt sätt utbildat och informerat om livsmedel och grönsaker efter säsong. I slutet av året förärdades de priset *Årets kökshälte 2021*, av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Erikshjälpen

Erikshjälpen Second Hand Gengåvan tilldelas 2021 års miljöpris för sitt långsiktiga arbete med hållbar utveckling. Deras arbete inkluderar hållbarhetens alla tre dimensioner: den ekologiska, ekonomiska och sociala. Hållbarhet med stort hjärta i alla tre delar är ett annat sätt att beskriva deras arbete.

Hållbarhetsrapport

Skövde kommun har för första gången tagit fram en *Hållbarhetsrapport* inom finansförvaltningen. Rapporten synliggör och stärker ekonomiperspektivets miljö- och klimatpåverkan, som är en av tre avgörande dimensioner för att nå hållbar utveckling.

Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborgs uppdrag har delvis förändrats. Samtidigt har förbundet bytt namn till *Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)*. Grunduppdraget är det samma som tidigare, men med ett par tillägg. Förbundet ska ha en tydligare roll i att stötta medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom både avfallshantering och avfallsförebyggande arbete. Det ska också tydligare arbeta för att höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet samt stärka samverkan mellan medlemskommunerna och förbundet.

2. Grönstruktur och biologisk mångfald

Fortsatta pandemieffekter i natur- och parkmiljöer

Under det gångna året har kommunens invånare använt våra parker och naturmiljöer mer än tidigare. De verksamheter som ansvarar för skötseln har kunnat konstatera att stigar och leder i Skövde kommun har varit mycket välanvända. Tyvärr har man samtidigt observerat mer skadegörelse, exempelvis klotter och förstörelse på skyltar, bord och bänkar. Allmänt sett verkar nedskräpningen och skadegörelsen tyvärr inte minska men kanske inte heller öka. Skadegörelsen är turligt nog relativt begränsad till några platser, exempelvis Ryds grottor. Slitaget är ganska hårt på de nya, populära trollstigarna och det finns ett behov att avlasta de korta och populära vandrings slingorna med andra markerade slingor på Billingen. Relativt få vandrar hela Billingledden och många efterfrågar kortare slingor med tillgänglighetsanordningar och naturinformation. Sådana har planerats på flera platser under 2021, bland annat av Next Skövde.

Hitta ut i Skövde

Den populära skattjakten *Hittaut* genomfördes i Skövde mellan slutet av april och början av oktober 2021. Hittaut arrangeras av Svenska Orienteringsförbundet ihop med lokala orienteringsklubbar och partner. Skattjakten går ut på att leta checkpoints via en orienteringskarta i pappersform eller via en mobilapp. I Skövde, på Billingen, i Skultorp, i Rydskogen och vid Simsjön har det funnits totalt 150 checkpoints att söka upp och registrera. Under 2021 deltog cirka 2800 personer i aktiviteten.

Naturvård

Statligt stöd till naturvård

Under 2021 beviljades Skövde kommun stöd från Naturvårdsverket för LONA*-projektet *Blommande gräsytor*. Syftet med projektet är att kartlägga kommunens bruksgräsytor för att se vilka som är lämpliga att ställa om till mer blommande gräsytor. Målet är att gynna och öka den biologiska mångfalden i Skövde kommun. Syftet är också att minska den negativa maskin-användningen och därmed sänka både miljöpåverkan och arbetsbelastningen.

* Den lokala naturvårdssatsningen, LONA, är ett bidrag som ska stimulera kommuners och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsgemenskap.

Samverkan med sociala mervärden

Ett samarbete med arbetsmarknadsenheten har möjliggjort ett arbetslag som bedriver naturvård på olika sätt. Arbetslaget röjer hagmarker samt odlingsrösen och fornminnen som växt igen, sågar nästan varje vecka upp träd på stigar och leder i reservaten samt hugger fram ved och placerar ut den på förbestämda platser vid exempelvis Ryds grottor. De fixar också till omkullvälta stolpar och visare vid lederna, stänger av och sätter på vatten till betesmarkerna med mera. Så långt det är möjligt använder de tystgående handredskap. Detta är arbete som verkligen behövs. Tack vare samarbetet får människor som står utanför arbetsmarknaden arbeta med att förbättra både funktion och estetik i våra gröna miljöer.

Erfarenhetsutbyte kring grön infrastruktur

Länsstyrelsen har fått pengar från EU för att mellan 2018 och 2022 öka samarbetet kring naturvårdsfrågor i Valletrakten. Syftet med projektet *BioGov* (som står för *Celebrating Biodiversity Governance*) är att skapa en modell för samarbete kring nuvarande och framtida naturvårdsfrågor. Valletrakten är välkänd för sitt vackra landskap med höga natur-, kultur- och friluftsvärden. Området ligger mellan Skara och Skövde och båda kommunerna deltar i projektet. I Valle finns en rik biologisk mångfald som hör ihop med människans historiska nyttjande av landskapet. Genom ett småskaligt bruk av landskapet har människan bidragit till områdets höga artrikedom.

Idag är Valletraktens biologiska mångfald en av de viktigaste anledningarna till att området är ett uppskattat besöksmål. Naturvärdena utgör en av grunderna för områdets turistverksamhet. Biologisk mångfald och turism är idag beroende av varandra, och projektet har i uppdrag att bidra till bättre samverkan mellan naturvärden och Valles aktörer.

BioGov-projektet har samlat representanter för Valletraktens olika intressen till en grupp. Denna grupp ska utreda hur de kan samarbeta för att Valles naturvärden ska bevaras samtidigt som de kommer bygden till nytta.

BioGov i stort syftar till att förbättra politiken och styrningen kring natur- och kulturarv. En viktig vägledande princip för att nå målet är att få fler berörda parter att delta i arbetet. Detta

görs genom att utveckla och genomföra nya metoder för kommunikation, samarbete och partnerskap med flera intressenter.

Sammanfattningsvis handlar erfarenheterna från projektet hittills om vikten av att:

- investera i relationer, gemensamma mål och gruppsammanhållning
- hitta en balans mellan ledarskap och delat ansvar
- fokusera på en gemensam grund och lösningar som alla vinner på för att säkra sammanhållningen mellan deltagare
- anpassa hjälpmedelsverktyg och tillvägagångssätt till olika behov och inlärningsstilar
- övervaka och utvärdera projektet utifrån både konkreta resultat och den interna nätverksdynamik som behövs för att hantera en ständigt föränderlig process.

Park- och tätortsnära natur

Arbetet fortsätter med att utveckla Skövdes parker och att öka dess besöksvärde. Vi har under 2021 försökt stärka några områden som vi anser ha stora värden men som inte fått den omsorg de förtjänar. Ett exempel på detta är alléerna i Vasastaden, som fått en uppfräschning. Vi har också format bättre rutiner kring underhåll av parkutrustning, för att öka utrustningens livslängd.

Park- och naturenheten har tillsammans med exploatörer gjort kompensationsåtgärder vid olika exploateringsprojekt. Ett gott exempel är att bostadsbolagen i Norra Ekedal tar stort ansvar för att kompensera för de träd som avverkas i och med byggnationen där. I första hand görs kompensationsåtgärderna i det egna projektet och i andra hand i direkt anslutning till projektet. I sista hand görs kompensationsåtgärden på en parkyta i en annan del av stadsdelen. Det sistnämnda har man till exempelvis gjort vid byggnationen i kvarteren Diana och Kurorten, där stora träd i stället har planterats i ett område utmed Hjovägen.

Garpaparken fick under våren och sommaren nya perenna planteringar med stort fokus på artrikedom. Under hösten planterade vi också många lökar i alla våra tätorter samt i centrum. Fokus har varit att få vårblostande planteringar som kan blomma i många år med en minimal skötselinsats.

Parkenheten har fortsatt arbetet med att öka den biologiska mångfalden i våra tätorter, både genom val av skötselåtgärder och genom att föra in nya inslag som fågelholkar, sandblottor och insektshotell. Förberedelser har gjorts för att under 2022 få till en tulpanfestival med temat *Vilt och galet*. Enheten har också har sökt pengar hos Boverket för att utveckla Hälsans park i Södra Ryd med gröna trygga miljöer. Här ska lekbiotoper anläggas, ny vegetation anläggas och belysningen förstärkas.

Hetvatten och cirkulärt tänk

Kommunen fortsätter att bekämpa ogräs med varmvatten och ny utrustning har införskaffats. Produkter med farliga ämnen tas bort och ersätts med miljövänligare och naturligare material. Att öka cirkulära materialflöden är ett av enhetens mål. Fina rivningsmaterial tas om hand och ges nytt liv i ett annat sammanhang – exempelvis har trappstegen från gamla Hertig Johans torg blivit en ny trappa i sydöstra delen av Kyrkparken. Ett annat exempel är att stolparna som tidigare var reklamvepor i stan har använts för att bygga ett imaginärt cirkustält på Sikaparkens uppdaterade lekplats. Dock råder det stor brist på förvaringsplatser för material som kan komma till användning i framtida projekt.

Ett annat initiativ som kommer att ge effektivare och miljövänligare arbetssätt är projektet där vi ruttoptimerar vår drift med hjälp av digitala appar. I apparna är alla gräsytor och papperskorgar inlagda. Det finns fler driftmoment som enheten kan jobba med för att spara både tid, pengar och energi på det sättet.

Skogsbruk

Granbarkborrar

I början av juni sattes 20 granbarkborrefällor ut. Syftet var att lättare kunna se när granbarkborrarna svärmar. Tack vare fällorna kunde vi snabbt ge oss ut och inventera förekomsten och därefter avverka de angripna träden. Under sommaren 2021 har kommunens skogsbruk avverkat träd angripna av granbarkborre. Enstaka träd på Billingens fritidsområde har avverkats manuellt. Efter några år med angrepp av granbarkborre vid Simsjön avverkades också några större områden där. Det är viktigt att fortsätta avverka angripna träd tills populationerna av granbarkborrar avtar till mer normala nivåer. Precis som under 2020 har skogsbestånden drabbats av angrepp vid olika tidpunkter på året. Kommunen har därför fått jobba med detta under hela året.

Skogsavverkningar

Under senhösten utfördes mer normala förnyingsavverkningar på några platser vid Våmbsskleven och Simsjön. Gallringar har också gjorts i Wiklandsskogen och i Timmersdala. Avverkningar för ny exploatering har gjorts vid SM-spåret Billingen, Björkebacken etapp 3 Stöpen, Stallsiken samt för Vätterledning Skultorp.

Skogsvård

Kommunen har under året planterat cirka 15000 plantor, mestadels gran med inblandning av 20 procent tall. I Wiklandsskogen har cirka fem hektar ungskog röjts. Ungefär lika mycket har också röjts i Billingens fritidsområde.

Skolskog och vindskydd

Kommunen har under 2021 byggt ett vindskydd åt Käpplunda skola och gjort en skolskog åt Lerdala skola. Det finns idag fler än 1000 skolskogar i Sverige. Alla är olika och utgår från de lokala förutsättningarna. Sedan *Skogen i Skolan* skapade den första skolskogen 1982 har det ursprungliga målet att förmedla kunskaper om skog och natur kompletterats. Skolskogen utgör idag ett klassrum för i princip alla ämnen. Skövde har 12 skolskogar, hur mycket de nyttjas beror på lärarna, vissa klasser är ute regelbundet varje vecka och andra mer sällan.

3. Miljöutbildning, samverkan och goda exempel

För att komma vidare i miljö- och klimatarbetet krävs kunskap, samverkan och goda initiativ som inspirerar till vidare handling. Nedan beskrivs några av de gemensamma aktiviteter som under året har pågått med olika aktörer. Pandemin har även under 2021 haft en kraftigt negativ påverkan på antalet fysiska möten och stora evenemang, men trots det har mycket samverkan bedrivits.

Samverkan miljöupphandling

Tillsammans med de åtta övriga samarbetskommunerna i östra Skaraborg har upphandlingsenheten startat ett nätverk för diskussioner och kunskapsutbyte på miljö- och hållbarhetsområdet. Miljöstrategier och inköpsansvariga har bjudits in som deltagare från respektive kommun. Nätverket hade tre möten under 2021. Kommunernas klimat- och miljömål var utgångspunkten för diskussionerna.

Västsvenska klimatlöften 2021–2022

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen *Klimat 2030 – Västra Götaland* ställer om, som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland. 20 förslag på klimatlöften finns framtagna och kommunstyrelsen i respektive kommun beslutar vilka som ska genomföras i deras kommun. Inför 2022 har kommunerna i Västra Götaland totalt antagit 426 klimatlöften.

Resultat av klimatlöften 2021

Skövde kommun antog tre klimatlöften för 2021 och har arbetat med två av dem under året. Dessa är: Vi använder cirkulära möbler och Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning – en koldioxidbudget. Det tredje av löfterna – Vi använder en klimatstyrande resepolicy – har inte kunnat genomföras eller prioriteras.

Under 2021 har kommunerna i Västra Götaland totalt genomfört klimatlöften som beräknas ha minskat utsläppen med 31 000 ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar 13 000 thai-

landsresor med flyg, 12 000 villors elförbrukning under ett år eller 4 900 varv runt jorden med en mellanstor dieselbil.

Skövdes klimatlöften för 2022:

- Vi har en laddplan för kommunen
- Vi ställer krav i upphandling av transporter i nya avtal
- Vi analyserar våra inköps klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar
- Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter
- Vi genomför energieffektiviseringar
- Vi arbetar aktivt med invånarnas engagemang för klimatet
- Vi bygger i trä
- Vi använder cirkulär möbelhantering*
- Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning – en koldioxidbudget*

* Löften som vi har arbetat med under 2021 och fortsätter med under 2022.

Låt oss ta ett exempel: Klimatlöftet *Vi bygger i trä* innebär att det under 2022 kommer att byggas både flerbostadshus och offentliga byggnader med trästomme – såväl i privat som i kommunal regi – i kommunen. Det blir alltså fler träbyggnationer efter den stora satsningen på stadsdelen Frostaliden. Bostadsbyggnationen i den stadsdelen har beskrivits i boken *Trivsel i trähus – bostadsundersökning av flerbostadshus byggda med KL-trä**, som kom ut under 2021. Boken sammanfattar en studie från *Centrum för boendets arkitektur* vid Chalmers tekniska universitet. Studien baseras på en undersökning av hur de boende trivs i flerbostadshusen som är byggda i massivt trä. Studiens huvudfråga – huruvida trämaterialen har betydelse för boendetrivseln – kan i princip besvaras med ett enkelt ”ja”. Trä har betydelse för boendetrivseln och är dessutom bra för klimatet.

* KL-trä är korsvis limmade plank som kan tillverkas i block i tjocklekar på drygt 20 centimeter; 300 centimeter höga och 16 meter långa.

Skövdes arbete med Agenda 2030

Under 2021 har inventeringen av Skövde kommuns arbete med hållbar utveckling och Agenda 2030 färdigställts och presenterats för kommundirektörens ledningsgrupp samt kommunstyrelsens arbetsutskott. Utifrån inventeringen har arbetsgruppen fått i uppdrag att se hur Agenda 2030 kan implementeras som ett verktyg för att lyfta in hållbar utveckling i kommunens styrning och ledning.

Agenda 2030 har bland annat använts för att visualisera arbetet med hållbar utveckling i kommunstyrelsens verksamhetsplan inför 2022. Under hösten 2021 genomfördes även en utbildningsinsats för förtroendevalda och kommunledning, i samarbete med *Glokala Sverige*. Syftet var att bredda kunskapen om Agenda 2030 samt att diskutera vad hållbar utveckling innebär för Skövde kommun. Kommundirektörens ledningsgrupp, representanter för kommunens bolag samt representanter från kommunens nämnder inklusive kommunstyrelsen bjöds in till utbildningen. *Glokala Sverige* är ett kommunikations- och utbildningsprojekt med syfte att stärka kunskap och engagemang kring Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner. Svenska FN-förbundet, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD) samarbetar i projektet, som finansieras av Sida. Totalt deltar 181 kommuner och 20 regioner i *Glokala Sverige*.

Skövdes åtaganden kring de regionala miljömålen

Länsstyrelsen har tillsammans med andra aktörer tagit fram ett regionalt åtgärdsprogram. Programmet ska bidra till positiv miljöutveckling och stärka förutsättningarna för att nå Sveriges nationella miljömål. I vår del av landet kallas åtgärdsprogrammet för *Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland*. Programmet ska vägleda och stödja prioriteringar samt stimulera till ökad samverkan i det lokala och regionala miljöarbetet. Skövde kommun valde under programperioden 2017–2021 ut de åtaganden som vi ansåg vara mest angelägna för oss. Resultatet av de åtaganden som vi hade uppföljningsplikt på har slutredovisats till länsstyrelsen. Åtgärder har påbörjats kring de flesta åtaganden men genomförandegraden varierar.

Här presenteras de åtgärder som ingick i Skövdes åtaganden. Den korta beskrivningen sammanfattar resultatet för åtagandena, antingen för 2021 eller för hela programperioden 2017–2021.

- 1 Ekologiska kantzoner:** En ekologisk kanton betecknar ett gränsskikt mellan mark och vattendrag. Kantonen utgör en buffert som filtrerar avrinningsvatten från åkermarker, stabiliserar jorden för att minska erosion samt gynnar den biologiska mångfalden. I två detaljplaner som arbetats fram under 2021 har kantzoner avsatts mot vattendrag och våtmark. I en av planerna har även anläggning av mångfunktionella dagvattendammar ritats in. Här har även sträckor med planterade buskar och träd mot ett vattendrag planerats in.
- 2 Skydda värdefull skog:** I Skövdes gröna skogsbruksplan är cirka 20 procent av arealen avsatt för att skötas med naturvärden som långsiktigt mål. Dessa områden ligger ofta i utpekade skogsområden med värdekärnor med höga biologiska värden. Dessutom är cirka 20 procent av arealen avsatt för att skötas med rekreation som långsiktigt mål.
- 3 Målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder:** Dessa riktlinjer är ett viktigt planeringsunderlag för alla skogsbruksåtgärder som kommunen utför. I traktdirektivet som vi upprättar inför varje åtgärd söker vi stöd i riktlinjerna när vi beskriver vilka hänsyn som ska tas vid åtgärden. Riktlinjerna är också ett stöd när en skogsbruksplan upprättas.
- 4 Öka hyggesfritt skogsbruk:** Kommunen fortsätter att planera långsiktigt för att öka andelen skog som sköts med hyggesfria metoder. Under 2021 har vi framför allt satsat på hyggesfritt skogsbruk i bostadsområden och rekreationsområden. Hyggesfritt skogsbruk är ett samlingsnamn för skötselsystem, metoder och åtgärder som innebär att skogen brukas utan att marken blir så kal som vid slutavverkning genom kalhuggning.
- 5 Samverkan för att bevara jordbruksmark:** Skövde har deltagit med representanter vid Länsstyrelsens nätverks-träff kring jordbruksmarken i planeringen. Inför arbetet med kommunens översiktsplan har en första inventering och kartläggning genomförts genom att studera befintliga, tillgängliga underlag som rör jordbruksmarken i kommunen. Kartläggningen är en del av underlaget i arbetet med översiktsplanen.

- 6 Dialogverktyg markanvändning:** Här finns mycket bra underlag men mycket arbete kvarstår.
- 7 Bevara och planera för skyddsvärda träd:** 2019 utfördes en kompletterande inventering av särskilt skyddsvärda träd på kommunens mark, framför allt i formellt skyddade områden och på parkmark. Ett hundratal träd som inte fanns registrerade i länsstyrelsens databas identifierades och har nu lagts in. Mellan 2015 och 2020 har många skyddsvärda träd statusbedömts och frihuggits, framför allt i skyddade områden. Under 2021 har framför allt den återkommande skötseln undersökts, för att se till att frihuggningarna inte leder till för mycket uppslag samt att betestrycket är lagom högt. Ung, vedartad vegetation har också röjts i många områden med särskilt skyddsvärda träd. Under 2022 planeras ytterligare frihuggning av skyddsvärda träd och ersättningsträd, främst av ek. Som särskilt värdefulla räknas träd med en stamdiameter på minst en meter, grova träd med större hållighet, gamla träd, hamlade träd samt träd som hyser värdefulla arter.
- 8 Skapa goda miljöer för pollinerande insekter:** Under 2021 beviljades LONA-projektet* Blommade gräsytor statliga medel. Projektet innebär att bruksgräsytor som är mer rika på örter och indikatorarter ska kartläggas och ritas in i GIS-skikt. Övriga sociala värden ska därefter vägas in när ytor ska väljas ut för att skötas som blommade gräsytor. Omvandlingen i skötseln ska vara klar 2024. LONA*-projektet Kajsas kulle har fortsatt under året. Slätter och inventeringar har genomförts och beställning av bord, bänkar och informationsskylt har gjorts.
- * Den lokala naturvårdssatsningen, LONA, är ett bidrag som ska stimulera kommuners och ideella förenings långsiktiga naturvårdsgemenskap.
- 9 Skydda och utveckla tätorters grönområde:** En trädansvarig har anställts. Den trädansvarige har i uppgift att ta fram strategiska dokument för grönstrukturen i Skövde tätort, bland annat en trädplan samt riktlinjer för hantering av grova träd.
- 10 Förbättra inomhusmiljön:** Kommunen har mätt akustik (installationer, efterklangstid och överhörning), belysning samt temperatur, koldioxidhalt och luftfuktighet inomhus. Detta har gjorts på skolor, förskolor, äldreboenden och i våra kök. Efter mätningarna togs en handlingsplan fram och åtgärder började vidtas på skolor och förskolor utifrån mätningresultaten. Akustikplattor har satts upp, installationsljud har åtgärdats, ny belysning har satts upp för att klara dagens luxkrav med mera. Inga åtgärder har dock gjorts på kök eller äldreboenden, och alla skolor och förskolor hann inte åtgärdas innan projektet pausades. Projektet har dock startat igen och man har exempelvis fortsatt att byta belysning på skolor.
- 11 Giftfri vardag:** Miljösamverkan i Östra Skaraborg har haft regelbunden tillsyn på kommunens förskolor. Vid tillsynen har man kontinuerligt undersökt hur kommunen jobbar med att fasa ut material som kan vara ohälsosamma. Förskoleverksamheten inom sektor barn- och utbildning har tagit fram en handlingsplan som numera ligger till grund för att förskolorna ska bli kemikaliesmarta och välja rätt produkter. På sikt ska de ersätta eller byta ut allt material som behöver bytas ut.
- I Skövdes förskolor byter man också ut plastgolv som innehåller ftalater mot ftalutfria alternativ. Arbetet har pågått sedan 2015 och målet är att byta ut 10 000 kvadratmeter golv. I dag återstår bara golvbyten i tre förskolor, varav en redan är påbörjad. Ftalater är samlingsnamnet på en grupp kemiska ämnen som baseras på ämnet ftalsyra. Dessa ämnen används som mjukgörare i plast. Ftalaterna är inte kemiskt bundna till plasterna, vilket gör att de kan läcka ut och spridas till miljön. Ftalater är särskilt uppmärksammade eftersom flera av dem har visat sig vara reproduktionsstörande och hormonstörande.
- 12 Lärande för hållbar utveckling:** Skövde kommun arbetar kontinuerligt för att stödja lärande på olika nivåer inom skolan. Ofta är arbetet kopplat till projekt som pågår inom de kommunala verksamheterna, exempelvis när en ny energi- och klimatplan togs fram. Det förekommer dock även stöd på annat sätt och som exempelvis kan finansieras i samarbete med andra kommunala bolag eller aktörer. Läroplanerna är dock grunden och det viktigaste för skolan. I läroplanerna står att barn ska ta ansvar för hållbar utveckling och skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska bland annat belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Första hållbarhetsrapporten inom finansförvaltningen

Hållbarhetsarbetet inom finansbranschen har trappats upp de senaste åren. Insatser från organisationer samt nya lagar ställer höga krav på datainsamling och rapportering av hållbarhetsinformation och tillhörande mått. Att samla in och analysera hållbarhetsinformation är en komplex fråga som Skövde kommuns finansorganisation, dess skuld- och kapitalförvaltare och flera andra arbetar med. Under 2021 togs en hållbarhetsrapport fram. Rapporten är ett första steg för att få en bild av hur Skövde kommuns finansförvaltning påverkar klimatet. I nuläget ser det positivt ut, med nästan halva skuldportföljen investerad i Gröna lån och placeringsportföljer som har ett lägre koldioxidavtryck än jämförelseindex. Att ha denna nulägesbild är ett stort steg framåt. Det ger också rätt förutsättningar för att identifiera nästa steg. Skövde kommuns placeringsportfölj har ett visst hållbarhetsfokus som är högre än index, men det går att göra mer. Samtidigt spelar flera aspekter roll i valet av investeringsfokus. Risknivå, förvaltningskostnader, framtidsprognos och prioriterade områden är några sådana exempel. Under 2021 var det mindre lönsamt att placera i hållbarhet, men i framtiden kan förhållandet förmodligen bli det motsatta.

Miljöpriset 2021

Under Näringslivsgalan delade kommunalrådet Ulrica Johansson (C) ut Skövde kommuns miljöpris till Erikshjälpen Second hand Gengåvan.

Motiveringen löd:

"Erikshjälpen Second Hand Gengåvan tilldelas 2021 års miljöpris för sitt långsiktiga arbete med hållbar utveckling. Ett arbete som inkluderar hållbarhetens alla tre dimensioner; det ekologiska, ekonomiska och sociala. Hållbarhet med stort hjärta i alla tre delar är ett annat sätt att beskriva deras arbete.

Erikshjälpen är något så unikt som en barnrättsorganisation och en second handverksamhet med en gemensam vision; en förändrad värld där barns drömmar får liv.

Genom att ta hand om saker som någon har tröttnat på och sälja dem vidare för att användas och älskas igen bidrar organisationen till att minska sopberget. Tillsammans gör Erikshjälpen skillnad för vår miljö och vårt klimat.

När någon handlar något från Erikshjälpen blir man automatiskt en hjälpende hand i något av de hundratala projekt som organisationen stödjer runtom i världen och i Sverige.

Organisationens välordnade butiker är sociala hubbar dit folk kommer både för att handla och umgås. Här byggs kontaktnät som ger nya vänner, integration och ett mer accepterande samhälle.

Erikshjälpen Second Hand Gengåvan är väl värd Skövde kommuns miljöpris 2021 ."

Föreningen Åtbart nationella hållbarhetshjältar

Skövdes miljöpristagare från 2020, Föreningen Åtbart, utsågs under 2021 både till Årets skaraborgare och till hela Sveriges hållbarhetshjältar under Svenska hjältar-galan som sändes i TV4. Föreningen startades 2019 av en handfull ungdomar. Sedan dess har de byggt upp ett nätverk av volontärer (fler än 400 personer) och branschfolk inom livsmedelshandeln med målet att minska matsvinnet. Föreningen bedriver även utbildningar och föreläsningar om hur matsvinnet kan minskas. Väl känd är också deras verksamhet *Mathjälpen*, där socioekonomiskt utsatta människor varje vecka får hämta ut någon av de drygt 800 matkassar som delas ut.

Enligt föreningen kostar en barnfamilj på fyra personer varje år mat för mellan 4000 och 6000 kronor. Bättre kunskap om mat och hållbarhet behövs; föreningen vill bland annat att man inte ska stirra sig blind på bäst före-datum. Globalt står matsvinnet för hela 8 procent av växthusgaserna, jämfört med flyget som står för 3–5 procent. Det krävs en beteendeförändring av alla när det gäller att minska vårt stora matsvinn.

Tillsyn av äldre vedpannor i småhus

Kommunalförbundet *Miljösamverkan i Östra Skaraborg (MÖS)* har under året genomfört ett projekt i samtliga medlemskommuner. Projektet har lett till att vedpannor som inte uppfyller utsläppskraven endast får användas i mycket begränsad omfattning. Tack vare projektet har skadliga utsläpp från vedeldning i våra tätorter och småorter minskat.

Luftföroreningar från vedeldning beräknas orsaka cirka 1000 förtida dödsfall per år i Sverige. Det beror framför allt på de mycket små partiklar som bildas vid ofullständig förbränning. Utsläppen varierar kraftigt beroende på vilken typ av vedpanna som används. Äldre vedpannor har ofta sämre förbränning, vilket ger upphov till utsläppsnivåer som kan innebära olägenheter för människors hälsa. Pannor med nyare teknik ger generellt upphov till betydligt lägre utsläpp eftersom de har effektivare förbränning.

Hållbarhetsatsning i besöksnäringen

Energi- och klimatrådgivningen i Falköpings kommun har tillsammans med Skövde kommun och Skara kommun beviljats 652800 kronor från Energimyndigheten för att göra en hållbarhetsatsning för besöksnäringens företag kring Billingen, Hornborgasjön och Valle. Samarbetet ska bland annat höja företagens kunskap om sin miljöpåverkan och hur de med enkla förändringar kan mildra den. Projektet ska även arbeta med hållbarhet inom de tre dimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Dessutom ska arbetet utgöra grund för en fortsatt strävan att bli en hållbar destination. Turismen och de turismrelaterade utsläppen står idag för 8 procent av de totala koldioxidutsläppen i Sverige. Att öka medvetenheten om hur både turister och besöksnäringens företag kan åstadkomma förändringar genom att göra andra val kan därför göra stor skillnad.

I projektet ingår kommunerna Skövde, Falköping och Skara. Projektet samverkar också nära med *Visit Hornborgasjön*, som är ett organiserat samarbete mellan turistorganisationerna i de tre kommunerna.

Ny översiktsplan – ÖP 2040

Skövde växer och den utvecklingen vill vi ska fortsätta. Samtidigt måste tillväxten ske med hänsyn till planeten och med fokus på dem som bor och verkar i vår kommun. Budskapet för arbetet med översiktsplanen (ÖP) är att vi ska skapa *Hållbar utveckling med medborgarna i fokus*. Med det menas bland annat att de tre hållbarhetsaspekterna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet ska finnas med i hela arbetet, när beslut fattas och när avvägningar görs som leder fram till förslaget.

En översiktsplan är vägledande i hur kommunen vill använda mark och vatten. Planen visar var kommunen vill bygga, var vi ska bevara naturområden och hur vi vill utveckla vår infrastruktur. I mars 2021 beslutade kommunstyrelsen om uppdraget att ta fram en ny översiktsplan. I skrivande stund pågår arbetet med att ta fram samrådshandlingen, som är det första förslaget till översiktsplanen. Förslaget ska visas upp för allmänhet, företag, myndigheter med flera i det som kallas samråd. Under samrådet presenteras förslaget på flera sätt och vid olika tillfällen, allt för att engagera och informera många människor.

För att översiktsplanen ska stå stadigt under en längre tid ligger fokus under den första delen av arbetet på politisk dialog. Det är viktigt att det finns en politisk samsyn över partigränserna om de stora övergripande frågorna och åt vilket håll Skövde ska sikta. Samtidigt finns tankar som medborgare har lyft vid dialoger de senaste åren med i arbetet. Samtal kommer också att föras med olika referensgrupper för att slutligen vävas ihop med andra delar till en helhet.

Översiktsplanen är ett av kommunens viktigaste dokument, som pekar ut vägen framåt och skapar förutsättningar för hållbar utveckling. Översiktsplanen och den kommande visionen formar tillsammans en målbild som alla i kommunen kan medverka till.

4. Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

Ny energi- och klimatplan 2021 – 2030

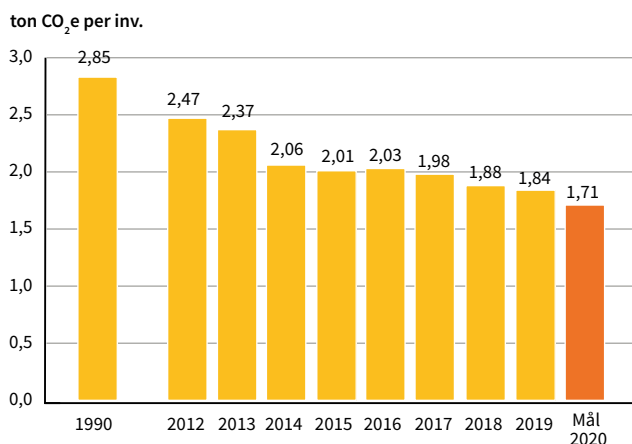
Under året har arbetet med den nya energi- och klimatplanen fortsatt. Den tidigare planen sträckte sig fram till årsskiftet 2020/2021. För att Skövde ska stå rustat inför framtiden är det därför helt nödvändigt med en ny plan. Kommunens bolag och sektorer har haft dialog under året och planens första del inklusive strategi antogs av kommunfullmäktige i september 2021. Kommunen har arbetat vidare med del 2 av planen, som består av färdplan och åtgärder.

Skövdes utsläpp

Enligt Skövde kommuns tidigare energi- och klimatplan skulle växthusgasutsläppen per invånare minska med 40 procent mellan 1990 och 2020. Växthusgasutsläpp består av flera olika gaser, som räknas om till koldioxidekvivalenter (CO₂e) för att spegla den globala uppvärmningspotential som varje växthusgas har. Därför används begreppet koldioxid synonymt med växthusgasutsläpp i detta avsnitt.

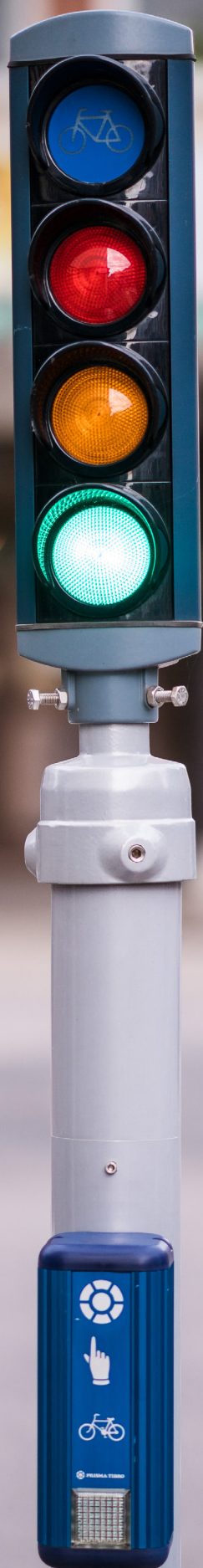
Sedan 1990 har växthusgasutsläppen för Skövde kommun minskat med 35 procent. Den energiintensiva industrin är inte med i den sammanställningen. Sedan 2012, när den tidigare energi- och klimatplanen antogs, har utsläppen minskat med 26 procent.

Målen i Skövdes tidigare energi- och klimatplan gäller energi- och transportsektorns utsläpp exklusive den energiintensiva industrin. Att den energiintensiva delen räknas bort beror på att den absolut största delen av dessa utsläpp kommer från Cementa och Volvo Powertrain. Dessa företags incitament för att minska utsläppen utgörs av interna mål och av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Figur 1. Koldioxidutsläpp från energi- och transportsektorn per invånare, relaterat till Skövdes mål för utsläppsminskningar till 2020 (ton CO₂e/invånare).

För att nå målen till 2020 behöver framför allt transportsektorns utsläpp minska. Årets uppföljning gäller 2019 års utsläpp, vilket innebär att vi först nästa år kan se om målet för 2020 nås. Vi vet dock att antalet laddbara fordon har ökat mycket de senaste åren. Därför är det sannolikt att de kommande uppföljningarna kommer att visa på fortsatt minskade utsläpp.

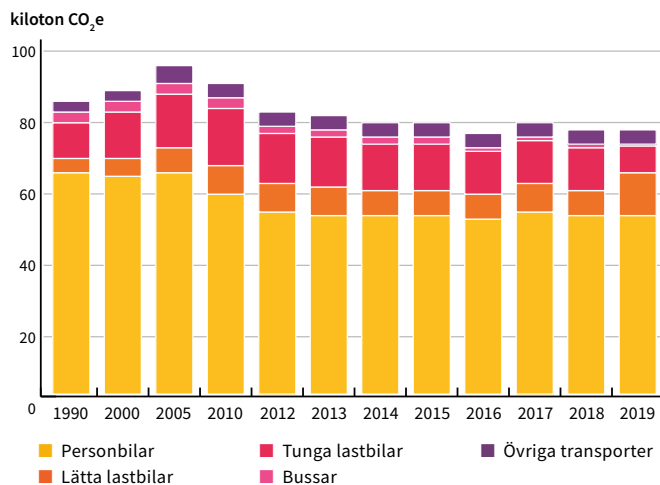

Utsläpp från industrin

Nationellt står industrin för omkring 28 procent av alla växthusgasutsläpp. I Skövde kommun kommer hela 53 procent av utsläppen från industrin. Därför ger procentuellt små förändringar hos industrin stor effekt på kommunens totala utsläpp. Mellan 1990 och 2013 minskade industrins utsläpp med 40 procent. Sedan 2013 har utsläppen dock ökat med 25 procent, troligtvis på grund av högkonjunkturen.

Utsläpp från transporter

Transportsektorns utsläpp i Skövde redovisas i figuren nedan. Tunga och lätta lastbilar står för en relativt stor del av utsläppen. Sedan 2010 har nivån dock sjunkit successivt, till samma nivå som i början av 2000-talet. Jämfört med 2017, när utsläppen återigen ökade, minskade utsläppsnivån något under 2018 och fortsatte att minska även under 2019. Den främsta kategorin där utsläpp sker är hos kommunens personbilar. I alla fordonsgrupper är effektivare fordon den främsta faktorn bakom sänkta utsläpp. Denna tendens motverkas dock av att trafikmängden samtidigt ökar, samt av att stadsjeeparna blir fler.

Figur 2. Transportsektorns koldioxidutsläpp i Skövde, exklusive flyg och sjöfart (kiloton CO₂e).

5. Förnybar energi i Skövde kommun

Kommunfullmäktiges vision 2025:
Kommunen använder så gott som
uteslutande förnybar energi

Andelen förnybar energi 2019 – industrisektorn exkluderad

När Skövdes tidigare energi- och klimatplan antogs 2012 var strax under 40 procent av kommunens använda energi förnybar. Den högsta noteringen gjordes under 2018, då andelen förnybar energi låg på 47 procent. Under 2019 föll dock andelen förnybar energi tillbaka till 44 procent.

Den icke förnybara energin består av bensin och diesel som används i transportsektorn. Industrins transporter ingår också här, eftersom de inte särredovisas av SCB. Enligt underlag från Energimyndigheten räknas även en del av avfallet i fjärrvärmemixen som en icke förnybar energikälla.

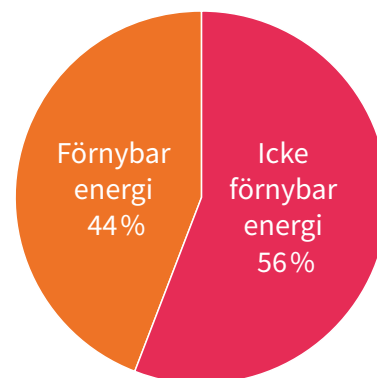
En stor del av den energi som används i kommunen utgörs av el. När det gäller elen är bedömningen att kommunen sett i ett helårsperspektiv använder nordisk elmix. En stor anledning till att andelen förnybar energi minskade under 2019 var att andelen förnybar energi i den nordiska elmixen minskade, från 50 till 40 procent mellan 2018 och 2019.

För att nå vår vision till 2025 behöver vi arbeta vidare med att skapa förutsättningar för ett förnybart samhälle. Den absolut största utmaningen i närtid är att sänka andelen fossilt bränsle som används för transporter. Med tanke på de senaste årens snabba teknikutveckling kring elektrifierade fordon är det dock fortfarande möjligt att drastiskt minska fordonens utsläpp fram till 2025. Vi behöver också öka andelen förnybart material i vårt avfall. Dessutom behöver en större del av elproduktionen i Sverige komma från förnybara energikällor.

Metod och datakällor

Andelen förnybar respektive icke förnybar energi beror på vilka typer av bränslen som använts i kommunen, samt hur fjärrvärmens och elen produceras. För att bestämma andelen förnybart har SCB:s statistik över kommunal och regional energianvändning använts, tillsammans med data från Skövde Energi över fjärrvärmeanvändning för olika sektorer. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016–010523). För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts.

Figur 3. Förnybar och icke-förnybar energi 2019 (exklusive industrisektorn).

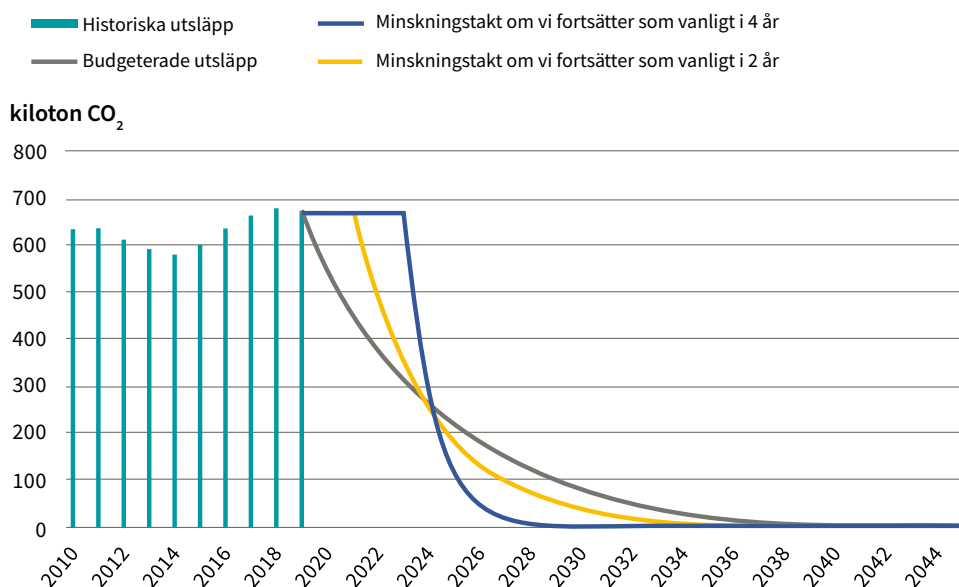
För att främja användningen av biodrivmedel genomförde regeringen 2018 en så kallad reduktionsplikt för bensin och diesel. Den innebär att alla drivmedelsleverantörer måste minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel med en viss procentsats varje år. Reduktionsplikten bör på sikt medföra att andelen förnybart i bränslemixen ökar nationellt. Detta bidrar också till att nå Skövdes vision. 2019 var inblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel 23,3 procent nationellt.

Skövdes koldioxidbudget

Under 2021 gjordes en koldioxidbudget för Skövde. Den baseras till stor del på det förarbete som gjorts av Västra Götalandsregionen i rapporten *Koldioxidbudget 2020–2040 Västra Götalandsregionen*. Skövdes koldioxidbudget utgår därför från samma antaganden som gjorts i regionens motsvarighet. En koldioxidbudget är ett verktyg som beskriver vilket utsläppsutrymme av koldioxid som finns för att planeten ska hålla sig inom en viss global medeltemperatur. Enligt koldioxidbudgeten bör minskningen vara 17,5 procent per år. Detta begrepp är grunden till exempelvis arbete och rapporter från *Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)*. Förutom koldioxid finns också andra klimatpåverkande gaser, exempelvis metan och lustgas. Det

finns flera anledningar till att endast koldioxid tas med i budgeten. Koldioxid är en stabil växthusgas som inte bryts ned. Den kan bara tas upp i biologiska och fysikaliska processer och ackumuleras därför i atmosfären. Metan, lustgas och andra växthusgaser, däremot, bryts ner i atmosfären och deras klimatpåverkan ändras därför över tid. Detta komplicerar beräkningarna. Om utsläppen av metan och lustgas upphör klingar effekten av på sikt, till skillnad från koldioxid.

Om ingen utsläppsminskning sker de närmaste två åren kommer kommunen från och med år tre att behöva minska sina utsläpp med 27 procent per år. Om ingen utsläppsminskning sker de närmaste fyra åren behöver utsläppsminskningstakten från och med år fem vara 60 procent per år.

Figur 4. Utsläpp inklusive stora industriella anläggningar. Figurerna visar historiska utsläpp 2010–2016, uppskattade utsläpp 2017–2019 samt budgeterade utsläpp 2020–2045. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp: 17,5 procent per år med start 2020; 27,2 procent per år med start 2022; 59,7 procent per år med start 2024.

SHG RAD

Instruktioner

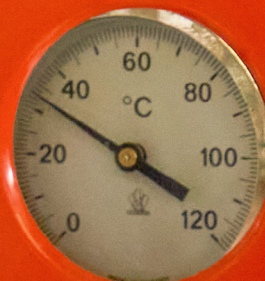
SEKUNDÄR IN

PRIMÄR UT

ÖRER

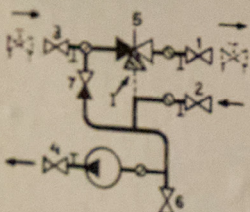

PRIMÄR IN

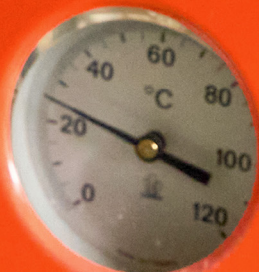
REGLERSHUNT

Nr./Tillv.år	98107 / 1992
Flöde prim. l/s	0,35-30 x24
Flöde sek. l/s	0,35-30 x24
Typ	1000000 1000 0 10
Styrventil	10000 10 10 0
Pump	10000 10000-10 10000 10000
Max. driftstryck	100
Max. temperatur	120 grader C

1 Proppad ventil, rör fungerar som stöd
 REGLERSHUNT H
 2 skåtkopplad Högerutlöande

LANDIS & GYR

SEKUNDÄR UT

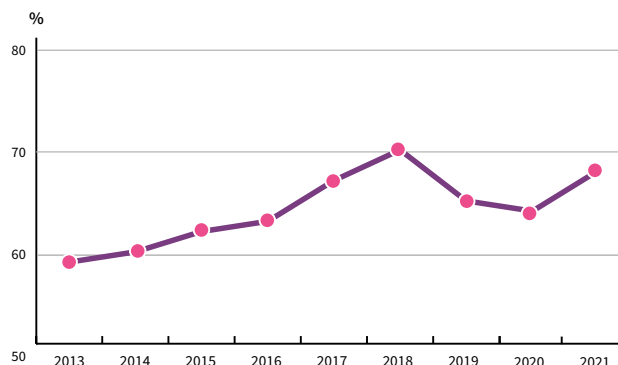
WS-pröfning
Shuntens utlösnings
är an kopparfäst

6. Energi i kommunorganisationen

Förnybar energi

Under 2021 var 67 procent av den energi som användes i kommunorganisationen förnybar. Den relativt höga nivån beror framför allt på att fjärrvärmemixen har en hög andel förnybar energi. De återstående 33 procenten, som klassas som icke förnybar energi, består till stor del av el från icke förnybara källor samt av energi från den del av avfallsförbränningen i fjärrvärmemixen som är icke förnybar.

Figur 5. Andelen förnybar energi som används av hela kommunorganisationen.

Under 2021 kom 82 procent av fjärrvärmens från förnybara energikällor. Som icke förnybart räknas delar av det förbrända avfallet samt den olja som används när annat bränsle inte räcker till. Att avfall förbränns i ett kraftvärmeverk är dock inte nödvändigtvis negativt för miljön, eftersom avfallet annars hade hamnat på deponi där utsläppen hade blivit större. För att beräkna mängden förnybar el används nordisk elmix för 2020. Nyare data än så finns inte tillgängligt.

Ungefär 41 procent av den el som producerades i Norden under 2020 var icke förnybar. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. De senaste tio åren har andelen förnybar energi i den nordiska elmixen dock minskat successivt. Det kan bero på att de baltiska länderna har inlemmats i det nordiska

elhandelsområdet, där en högre andel fossil el kan förväntas användas. Det kan också bero på att mer fossil el numera importeras till det nordiska elhandelsområdet från övriga Europa.

Enligt visionen ska kommunorganisationen 2025 så gott som uteslutande använda förnybar energi. För att nå visionen krävs beslut om att antingen köpa in eller producera egen förnybar el och fjärrvärme.

Förnybart i kommunens fordon

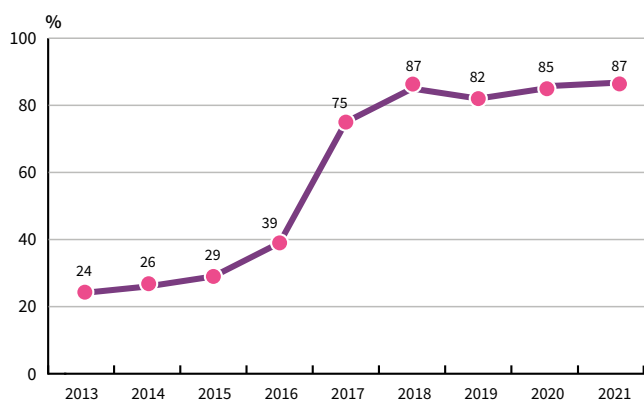
Kommunen använder också energi i form av bränsle till transporter. I Skövde är energiåtgången för transporter liten jämfört med den energimängd som används för el och värme. I ett nationellt perspektiv är transportsektorns utsläpp dock en stor post. Därför är det viktigt att även Skövdes kommunorganisation fasar ut fossila fordonsbränslen. 2021 var 87 procent av energin som användes till kommunens transporter förnybar. De 13 procent som inte var förnybara bestod enbart av bensin och diesel. För att minska denna andel ytterligare behöver kommunen sluta att köpa in fossildrivna fordon. Samtidigt behöver vi byta ut befintliga fossildrivna fordon mot varianter som drivs av el eller andra förnybara bränslen.

Metod och datakällor

Data för kommunorganisationen har hämtats från sektor service, AB Skövdebostäder och Skövde Energi. För konvertering från vikt, volym och bränsletyp till energi har värmevärden från Energimyndighetens datalager använts. För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts. Andelen förnybart material i fjärrvärmens har räknats ut med data från Skövde Energi och SCB. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016-010523).

2017 bytte sektor service ut all diesel i sin egen tankanläggning mot den förnybara dieseln HVO (hydrerad vegetabilisk olja). Tack vare det blev största delen av allt bränsle förnybart utan att vi behövde byta ut fordonen. Även om HVO är en förnybar energikälla har den dock liknande utsläpp som fossil diesel när det gäller kväveoxider, försurande ämnen, marknära ozon, sot och andra hälsoskadliga partiklar. Ur miljö- och hälsosynpunkt bör vi därför även fortsättningsvis fokusera på att växla om till eldrivna fordon samt till fordon som kan drivas av andra förnybara bränslen

Figur 6. Andel förnybar energi som kommunorganisationens fordon använder

Mer energi från fler solceller

Under 2021 producerade solcellerna på Skövdebostädernas tak 369 megawattimmar el. Det var 59 procent mer än under 2020. Solcellstekniken har blivit effektivare och billigare, och därmed också en lönsammare investering. Skövdebostäder har därför solenergi som standard i alla nybyggnationer. Nästa steg blir att installera solcellsanläggningar även i lämpliga befintliga bostadsområden.

Även Skövde kommun ökade sin produktion av solcellsel under 2021. Hela 708 megawattimmar solcellsel producerades, vilket är 128 procent mer jämfört med 2020.

Kommunkoncernens sammanlagda solcellsbestånd motsvarar den årliga energianvändningen för uppvärmning och varmvatten hos 67 genomsnittliga svenska småhus (15,9 megawattimmar per år för uppvärmning och varmvatten enligt Energimyndigheten).

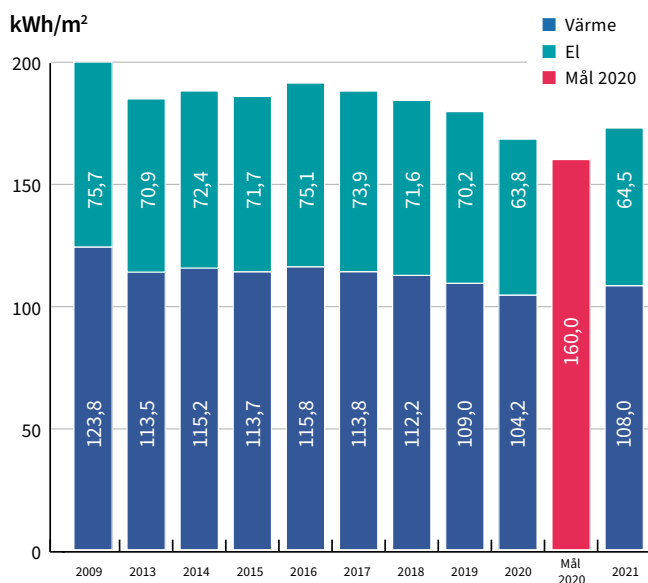
Energianvändning i kommunala byggnader

Enligt kommunens mål skulle energianvändningen i kommunens byggnader vara 20 procent lägre under 2020 än under 2009.

Måluppfyllelse för kommunens lokaler

Mellan 2009 och 2019 har energianvändningen i Skövde kommuns fastigheter minskat med ungefär 10 procent. Sedan 2016 är trenden svagt fallande, vilket är positivt. Utvecklingen beror delvis på vårt interna arbete för att minska energianvändningen, men troligen också på att nyproducerade fastigheter är energieffektivare än äldre. När de nya tas med i statistiken minskar därför den genomsnittliga energianvändningen. Kommunen jobbar kontinuerligt med energieffektivisering som en del av det naturliga underhållet, samt med att justera drifttider på utrustning. Under 2021 har vi också fortsatt att arbeta enligt projektet Handlingsplan 22. Det visar att kommunens skolor kan minska sin energianvändning med 15–20 procent genom lönsamma investeringar.

Mellan 2019 och 2020 minskade energianvändningen per kvadratmeter med 6 procent, vilket är betydligt mer än normalt. Detta beror på pandemin, som har gjort att kommunens lokaler använts i mindre utsträckning än tidigare. Under 2021 ökade energianvändningen per kvadratmeter jämfört med 2020. Det beror troligen på att lokalerna under 2021 återigen användes mer än under 2020, även om de fortfarande inte nyttjades fullt ut.

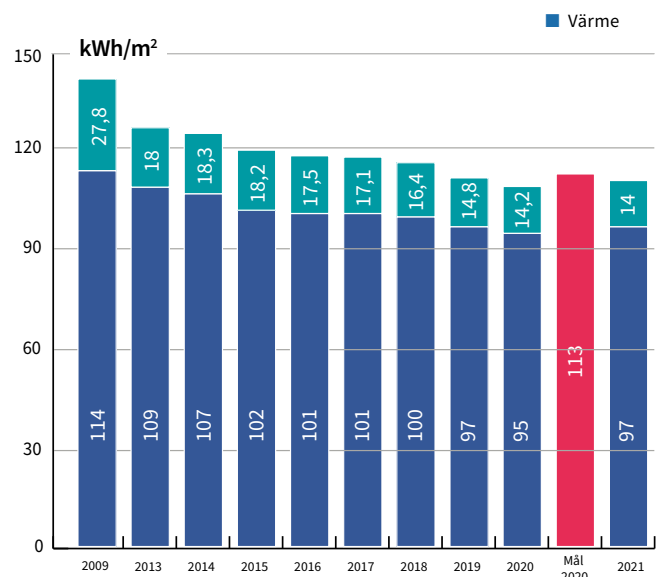
Figur 7. Energianvändningen för kommunens lokaler 2009 till 2021 (kWh/m²).

Metod och beräkningar

För att beräkna energianvändningen i lokaler och bostäder har data hämtats från sektor service och från AB Skövdebostäder. Den data som använts är mängden köpt värme, mängden köpt el samt kvadratmeteryta (Atemp). Värmen som har använts i lokalerna och bostäderna har normalårskorrigerats med SMHI Energi-index.

Måluppfyllelse för kommunens bostäder

Tidigare hade AB Skövdebostäder som mål att minska energianvändningen i kommunens bostäder med en tredjedel till 2014. Det målet klarade bolaget. Sedan dess har bolaget fortsatt att minska sin energianvändning. 2019 nådde man ett nytt mål: att minska energianvändningen med 20 procent. De bostäder som byggs idag är betydligt mer energieffektiva än äldre fastigheter, men stora delar av fastighetsbeståndet är inte nyproducerat. Därför kan man spara mycket på att fortsätta effektivisera de äldre fastigheterna. Mellan 2020 och 2021 ökade energianvändningen med 2 procent, vilket bryter den tidigare nedgående trenden. Under året har man utökat antalet inomhusgivare i bostäderna. Detta har initialt medfört en ökad energianvändning, men på sikt tror man att förändringen skapar bättre förutsättningar för att optimera energianvändningen och skapa ett jämnare inomhusklimat. Man har också valt att använda fjärrvärme i stället för värmepumpar, som en följd av att så kallad effekttaxa har införts på elanvändning. Detta har lett till ökad energianvändning.

Figur 8. Energianvändningen för kommunens bostäder 2009 till 2021 (kWh/m²).

AB Skövdebostäder

Att minska energianvändningen är ett av Skövdebostäders huvudmål kopplat till ekologisk hållbarhet. Som en del av *Allmännyttans klimatinitiativ* har bolaget satt upp målet att sänka sin energianvändning med 30 procent till 2030 jämfört med 2007. Bolaget bryter ned målet till årliga minskningar, där man i år inte nått riktigt så lågt som förväntat. Många faktorer spelar in i beräkningarna och nyproduktionen har en stor del i den minskade energianvändningen. Skövdebostäder tänker dock på energin i alla lägen, även i befintliga fastigheter.

Solceller på befintliga tak

Under 2021 har AB Skövdebostäder genomfört förstudier för fler solcellsanläggningar. En av studierna gäller en utökning av den befintliga anläggningen på Aspö Ekologi.

Kreativa hus

Kreativa hus har under 2021 installerat solcellspaneler på byggnaden Spaljén. Anläggningen är på 550 kvadratmeter och har en total installerad effekt på 100 kilowatt. I juni 2021 var installationen färdig och sedan dess har den hunnit producera 44 megawattimmar energi.

Skövde Energi AB

Klimatbokslut

Skövde Energi förser kommunens invånare och företag med klimatsmart energi. Bolaget strävar efter att vara motorn i Skövdes cirkulära samhällsutveckling. Genom att leverera trygga och långsiktigt hållbara energilösningar gynnar bolaget både människa, samhälle och miljö.

Varje år tar Skövde Energi fram ett miljöbokslut som visar hur deras verksamhet påverkat de globala koldioxidutsläppen. 2021 förebyggde bolaget 69 100 ton växthusgasutsläpp tack vare att avfall förbrändes i kraftvärmeverket i stället för att hamna på deponi. Omvärlden har blivit bättre på att hantera sitt avfall och därmed förbyggs inte lika stora mängder utsläpp av Skövde Energi.

Projekt för bättre miljöprestanda

Ett projekt har startats för att förbättra miljöprestandan på Värmecentral 3 (VC3), som ligger inne på Volvo Powertrains område i Skövde. Anläggningen används som reserv- och spetslastanläggning för fjärrvärmeproduktion i Skövde tätortsnät och använder bioolja som bränsle. VC3 bidrar med andra ord inte till utsläpp av fossil koldioxid vid värmeproduktion.

Projektet har bland annat lett till att en av pannorna bytts ut till två mindre pannor med samma totaleffekt. Provdraft med nya biooljor av bättre kvalitet har inletts. Detta kommer att fortsätta under 2022, för att kunna uppfylla framtida gränsvärden för kväveoxider och stoft.

Skövde Energi jobbar ständigt för att Skövdes elnät ska vara så resurseffektivt som möjligt. En del i arbetet är att förändra elnätstaxan för en effektiv användning av elnätet. Därför infördes effekttaxa för samtliga elnätstkunder under 2021.

Energi- och klimatrådgivningen

Energi- och klimatrådgivningen har under 2021 fortsatt att arbeta för minskad energianvändning, förnybar energi och hållbara resor. Tyvärr har rådgivningen påverkats negativt av coronapandemin även detta år, men något fler aktiviteter än under 2020 har kunnat genomföras.

En av de aktiviteter som kunde genomföras var utlåningen av eldrivna lastcyklar via kommunens kontaktcenter. Projektet med cykelutlåningen får mycket positiv respons och cyklarna är utlånade stora delar av perioden.

Under 2021 spelades sex poddavsnitt in. Tanken med poddcasten är att i vardagliga samtal lyfta hållbarhetsfrågor för den breda massan – och att göra det på ett enkelt sätt. Här diskuteras ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lättsamt och öppensinnat sätt.

Energi- och klimatrådgivningen deltog också med en monter på Gård- och villamässan i Billinge hov under hösten.

Lovande energieffektivisering

Kommunens energi- och klimatstrateg leder ett projekt som handlar om att minska kommunorganisationens energi-användning. I våra kommunala byggnader finns stora möjligheter att energieffektivisera. Man beräknar att energianvändningen kan minska med 15–20 procent per år i kommunala byggnader. Projektet består av ett team av representanter från flera verksamheter och är ett av flera projekt som drivs inom *Handlingsplan 22*. Projektet utgår från en metod där man tittar på en helhetslösning med åtgärds paket för respektive fastighet. Med nya arbetssätt och denna helhetsmetod kan vi öka lönsamheten, sänka driftkostnaderna och väsentligt minska miljöpåverkan.

Under 2021 påbörjades åtgärder för att minska energianvändningen. Till exempel har man minskat drifttiden för ett av Vasaskolans ventilationsaggregat med tio timmar per vecka genom att starta det klockan sex på morgonen i stället för klockan fyra. Under 2022 planerar man att byta ut tre av ventilationsaggregaten i skolan.

Cirkulär ekonomi i industriell skala

Gasums nyförvärvade biogasanläggning i Skövde (som byggdes 2012 av kommunen) kan med rätt råvaror producera upp till 40 gigawattimmar biogas. Under 2021 producerades cirka 25,1 gigawattimmar uppgraderad biogas, att jämföra med cirka 23,2 gigawattimmar under 2020. Biogasen producerades av rågas från Gasums anläggning och Skövde avloppsreningsverk. Gasum har i dagsläget fokus på service, underhåll samt mindre justeringar och uppdateringar av den befintliga anläggningen, för att säkerställa en väl fungerande och effektiv produktion. Ett annat viktigt område under 2021 har varit integreringen med företagets övriga verksamheter. Med hänsyn till effekterna av den pågående pandemin har det inte varit motiverat att sätta in åtgärder för att kraftigt öka produktionsvolymerna i Skövde under 2021.

Under 2021 levererade Gasum också drygt 62 000 ton biogödsel från anläggningen till lantbrukare i området.

Under 2021 facklades* av olika skäl cirka 3,3 gigawattimmar rågas (cirka 2,1 gigawattimmar under 2020). Siffrorna är dock inte helt representativa eftersom pandemin påverkade både avsättningsmöjligheterna och logistikplaneringen under 2020 och 2021. Detta försvårade i sin tur produktionsplaneringen för anläggningen, vilket ledde till mer fackling än normalt.

Summering av var biogasen har gått 2021.

Bussar	38,7 %
Tankstationen	5,2 %
Flak (biogasen fylls på tuber och körs till andra marknader för transport)	55,1 %
Fackling*	1,1 %

All produktion av biogas i Skövde har gått till transportändamål.

* Fackling är en industriprocess som innebär att man bränner överskottsgas som inte kan nyttjas.

FOREVER

SKÖVDE

Låna mig via
Kontaktcenter
i Stadshuset!

Läs mer på
skovde.se/cykelutlanning
eller ring 0500-49 80 00

**URBAN
ARROW**
SMART URBAN MOBILITY

7. Fordon och transporter

Mål för transporter i den kommunala organisationen

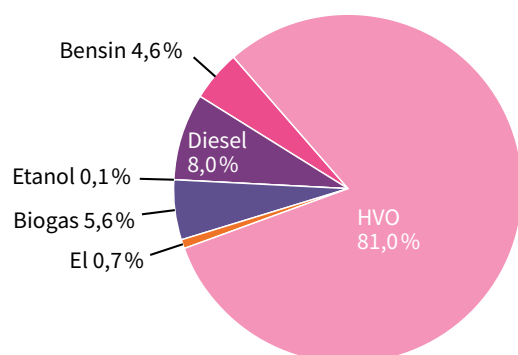
Under 2021 drevs 81 procent av kommunens personbilar och lätta lastbilar av förnybart bränsle eller el. Det är en stor förbättring från de 54 procent som vi nådde upp till under 2020 eller de 30 procent som vi nådde under 2019. Under 2021 gick vi över till HVO100 även i de lätta lastbilarna. HVO är en syntetisk diesel gjord på förnybara råvaror.

De senaste åren har kommunen också fått fler lätta lastbilar och personbilar som drivs helt av el. 2020 stod dessa för 14 procent av den totala fordonsflottan. Hur utvecklingstakten kommer att bli framöver är svårt att bedöma eftersom den så tydligt påverkas av kommunorganisationens prioriteringar kring fordonsinköp. Mycket tyder dock på att andelen eldrivna fordon kommer att öka när priset på dessa faller.

Bränslen

Fördelningen mellan de olika bränslen som köpts in kan ses i figur 9 nedan. E85, biogas, HVO och till viss del el räknas som förnybara bränslen medan bensin och diesel räknas som icke förnybara. Under 2021 ökade andelen förnybart bränsle till 87 procent, från 85 procent 2020. Det bränsle som tankas mest i kommunens fordon är HVO.

Figur 9. Fördelningen av de bränslemängder som kommunen köpt in under 2021.

Mål för transporter i den kommunala organisationen

Energiåtgången vid användning av tjänstefordon och privata fordon i tjänsten ska inte ha ökat till 2020 jämfört med 2009. Minst 75 procent av personbilarna ska drivas av förnybart bränsle eller el.

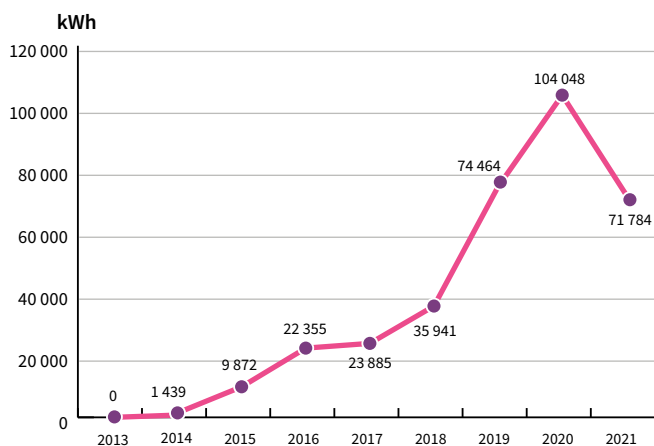
Busstrafik

Från och med den 12 december 2021 kör Västtrafik en ny busslinje till Billingen, med avgång en gång i halvtimmen varje dag. Den nya linjen har nummer 8 och går från Resecentrum Skövde via Lumbergatan, Falkvägen, Brandtorpsvägen och Alphyddevägen upp till Billingen. Busslinjen är ett sätt att göra Billingen tillgängligt och även mer hållbart som besöksmål. Tack vare den nya busslinjen går det nu att resa kollektivt hela vägen upp till berget. På en respektive två timmar kan besökare ta sig till Skövde från Göteborg respektive Stockholm och sedan ta sig vidare till Billingen med bussen. Ordinarie biljettpris hos Västtrafik gäller även för denna buss.

Laddinfrastruktur

Under 2020 har kommunen fortsatt att bygga ut laddinfrastrukturen enligt den plan för laddinfrastruktur som antogs av kommunfullmäktige 2019. Planen reviderades under 2021 för att fortsätta vara aktuell.

Under våren 2021 flyttades driften av kommunens alla laddstationer till InCharge laddnätverk. Det innebär att användarna nu betalar för den mängd el som de faktiskt laddar. Även kundservicen kommer att få ett lyft eftersom det går att nå företagets kundtjänst dygnet runt hela året. Under våren 2021 installerades också snabbladdare vid Arena Skövde. Tyvärr innebar flytten till InCharge att en del statistik gick förlorad, vilket förklarar nedgången i mängden laddad el i grafen nedanför. Mängden laddad el via kommunens laddpunkter syns i figur 10.

Figur 10. Mängden el (kilowattimmar) som har laddats via kommunens publika laddpunkter 2012–2021.

AB Skövdebostäder har under året nästan fördubblat antalet laddpunkter i sina bostadsområden. Bostadsbolaget har nu totalt 111 laddpunkter tillgängliga för sina hyresgäster. Under året har Kreativa hus har gjort en ansökan om stöd för sex laddpunkter vid byggnaden Nyeport (Penta 9). Laddpunkterna ska kunna nyttjas av hyresgästerna under kontorstid på vardagar och sedan vara öppna för allmänheten på övriga tider. Stöd har beviljats genom Klimatklivet och laddpunkterna tas i drift under mars 2022.

Projekt för ökad cykling

Vintern 2021/2022 deltog Skövde kommun för andra gången i projektet *Vintercyklist*. Projektets syfte är att få fler att välja cykeln som transportmedel även på vintern. För att en person ska kunna anmäla intresse till projektet måste dess hemkommun vara med i projektet. Totalt fick 30 deltagare i Skövde dubbdäck och däckbyte på sin cykel. I gengäld åtog sig cyklisterna att cykla till och från jobbet tre dagar i veckan under projektperioden, samt att varannan vecka rapportera till kommunen hur de upplevt cykelvägarna. Kommunen får alltså dokumenterade rapporter om väghållningen samtidigt som ett antal invånare får testa att cykla på vintern. Det blir med

andra ord en vinn-vinn-situation. Intresset för årets omgång var stort och drygt 230 personer ansökte om att få delta. De som inte blev utvalda erbjöds goodiebags för att uppmuntra intresset.

AB Skövdebostäder har under året kommit i gång med en ny satsning på cykelservicestationer i sina bostadsområden. Där ska hyresgästerna själva kunna laga och sköta om sina cyklar. Hittills har stationer satts upp vid Östermalm, Billingsluttningen, Folkets park, Hästhoven, Havstena, Kävplunda park och Kurorten. På Kurorten har man även startat en cykel-pool där hyresgästerna kan låna elcyklar.

Cykelinfrastruktur i Skövde

Skövde kommun är medlem i *Svenska Cykelstäder* och arbetar där tillsammans med andra kommuner för att hitta tydliga mål för utformningen av gång- och cykelvägar. Skövde kommun arbetar pågående med att separera gång- och cykelvägar för trafikanternas säkerhet. I så stor utsträckning som möjligt placeras cyklister närmast körbanan och fotgängare längst bort från körbanan. Arbetet sker successivt med stråk som är prioriterade, där projekt pågår samt där bredden tillåter. Följande sträckor har breddats för att rymma separerad gång- och cykeltrafik:

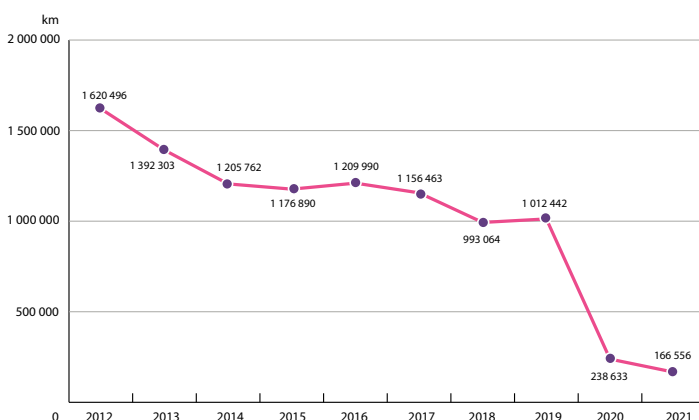
- Sträckan mellan Lillegårdsrundellen och Badhusrundellen
- Sträckan från Biliaviadukten till Aspö
- Sträckan mellan Dalvägen och Ekängsvägen

Under 2021 började också två relativt långa sträckor cykelväg att byggas. Den ena ska gå längs Alphyddevägen och den andra längs Karstorpsvägen. Sträckorna planeras vara färdiga under 2022.

Resor med tåg och flyg

Resor med tåg

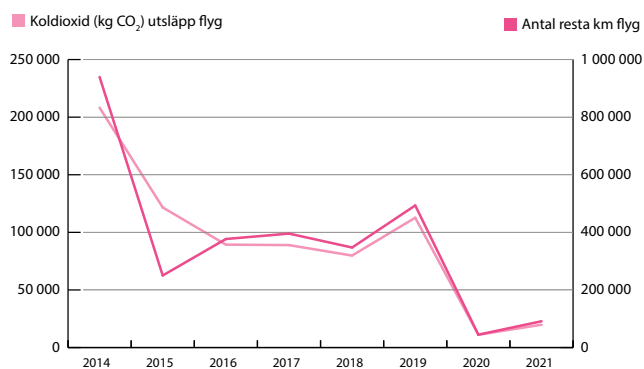
Kommunens tågresor fortsatte att minska under 2021, från redan låga siffror under 2020. De låga nivåerna är en följd av pandemin.

Figur 11. En graf över hur många kilometer resor som kommunorganisationen gör med tåg per år.

Resor med flyg

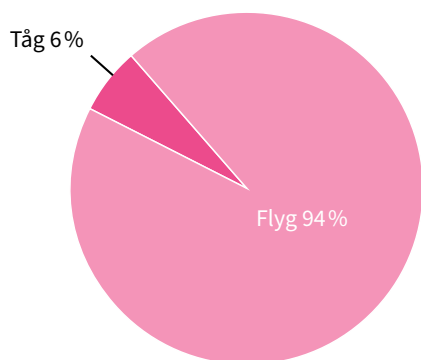
Kommunens flygresor dubblerades nästan under 2021 jämfört med 2020, men ligger ändå långt under vad de gjorde 2019. De fortsatt låga siffrorna beror på pandemin.

Figur 12. En graf över kommunorganisationens totala antal resta kilometer med flyg per år och hur stora koldioxidutsläpp resorna har orsakat.

Utsläpp

Under 2021 var 94 procent av utsläppen från tåg och flyg kopplade till flygresorna.

Figur 13. Andelen utsläpp från kommunorganisationens resor med tåg och flyg kopplade till respektive transportmedel.

8. Resurshushållning

Upphandlingsenhetens verksamhet

Upphandlingsenheten är kommunstyrelsens verkställande organ för kommunens upphandlingsverksamhet.

Kommunens upphandling regleras av:

- Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling
- Policy för upphandling (2017)
- Riktlinjer för inköp (2013)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Från 1 januari 2017 har vi ett nytt regelverk för offentlig upphandling. I det nya regelverket har utrymmet för att ställa krav på miljöhänsyn blivit tydligare. Det gäller bland annat möjligheten att använda särskild märkning som bevis på miljöprestanda samt tydligare riktlinjer för hur och när man ska ställa krav på miljöledningssystem. Regelverket innehåller också klargöranden kring hur livscykelkostnader inklusive kostnad för externa miljöeffekter får användas vid utvärdering av anbud.

Policy för upphandling

En ny policy för upphandling beslutades av kommunfullmäktige under 2017. Avsnittet som gäller hållbar utveckling formuleras på följande sätt:

All upphandling ska vara inriktad på att de upphandlade varorna och tjänsterna ska bidra till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. I upphandlingar av livsmedel ska miljökrav, djurskydds krav, krav rörande antibiotikaanvändning och smittskydd ställas i enlighet med upphandlingsmyndighetens kriteriedokument.

Möjligheter och begränsningar att ställa miljökrav

Upphandlingsenheten har stor indirekt effekt på de kommunala verksamheternas miljöpåverkan. Det är i upphandlingskedet som krav på miljöprestanda fastställs för de varor, tjänster och entreprenader som ska köpas in.

När krav fastställs ska ett stort antal policyer, planer och riktlinjer följas, bland annat dessa:

- Energi- och klimatplan (2021)
- Resepolicy (2012)
- Måltidspolicy (2016)
- Riktlinjer för fordon och resor

Upphandlingsenheten är beredd att höja sin ambition kring miljökrav i upphandlingarna. Enheten kan dock inte agera självständigt eftersom kraven kan komma att ge kommunen ökade kostnader eller på andra sätt påverka kommunens verksamheter.

Under 2022 kommer policyn för upphandling, riktlinjerna för inköp samt energi- och klimatplanen att uppdateras.

Miljökrav i upphandlingar

Under 2021 har upphandlingsenheten slutfört 63 upphandlingar som gäller Skövde kommun.

Miljökrav har ställts där så har varit möjligt. I de fall där Upphandlingsmyndigheten har tagit fram miljökrav i området som upphandlats har dessa miljökrav ställts helt eller delvis i upphandlingarna. I de fall Upphandlingsmyndigheten ännu inte har tagit fram några kriterier för det upphandlade området har målet varit att formulera och ställa egna miljökrav. Krav på miljömärkning och tredjepartscertifiering har ställts där det har varit möjligt.

Upphandlingar där krav har ställts på systematiskt miljöarbete

Krav har ställts på systematiskt miljöarbete när det har varit möjligt. Leverantören ska i de fallen ha ett miljöledningssystem för styrning och kontroll av sin verksamhet. Detta uppfylls genom arbete enligt certifierad ISO-standard, annat likvärdigt system eller eget miljöledningssystem som säkerställer uppdraget.

I följande två upphandlingar under 2021 har krav ställts på systematiskt miljöarbete:

- Laboratorietjänster
- Maskindiskmedel

Upphandlingar där miljökrav förutom systematiskt miljöarbete har ställts

- Underhåll, verkstadsgenomgång och reparationer av brandredskap
Gamla brandsläckare som utan risk kan återanvändas får inte bytas ut mot nya släckare. Om släckmedlet i brandsläckarna kan återanvändas vid verkstadsgenomgång ska detta göras. Skumsläckare ska successivt fasas ut ur kommunens fastigheter. När det är dags för ordinarie verkstadsgenomgång och omladdning ska skumsläckarna förstöras av leverantören
- Färsk frukt och grönt

- Mejeriprodukter – stora enheter
- Kolonialt, djupfryst och färskvaror
- Kaffe
Man har lagt upp en leveransstruktur per kök i kommunen. För varje kök har man, utifrån deras förutsättningar, utrett hur ofta man behöver ha en leverans. Detta är för att minimera antalet leveranser vilket blir ett annat sätt att ställa miljökrav.
- Maskindiskmedel mm.
Miljökrav har ställts. Kraven bygger på Upphandlingsmyndighetens baskrav för kemtekniska produkter.
- Fönsterputs
Samtliga städkemikalier som används när tjänsten utförs ska ha en giltig licens eller motsvarande för någon av följande miljömärkningar:
  - Nordisk Miljömärkning (Svanen)
  - EU Ecolabel
  - Bra Miljöval
- Bussresor (ej skolskjuts)
Bussar som är tillverkade före den 1 januari 2014 och som används vid avtalsstart ska som lägst uppfylla utsläppskraven motsvarande för Euro V.

Bussar som är tillverkade efter den 1 januari 2014 och som används vid avtalsstart eller nyanskaffas under avtalstiden ska som lägst uppfylla utsläppskraven motsvarande Euro VI. Bussarna ska så långt det är möjligt drivas av förnybara drivmedel som HVO, drivmedel som är miljöcertifierat av tredje part eller – som sämst – med diesel av miljöklass 1.

- Kuvert och visitkort med tryck
Offererade produkter ska uppfylla kriterierna för Svanen eller motsvarande miljömärkning. Pappersprodukter ska vara tillverkade av oblekt massa alternativt av TCF- eller ECF-blekt massa.
- Terrängfordon med mindre beståndsgående skotare
Leverantören är förbunden att följa reglerna för certifiering enligt FSC hos Grönt Paraply.
Diesel av miljöklass 1 eller annat miljöbränsle ska användas. Endast hydrauloljor som är godkända enligt svensk standard SS-ISO 155434 ska användas.
- Skogsvård och motormanuell avverkning
Leverantören är förbunden att följa reglerna för certifiering enligt FSC hos Grönt Paraply.
Diesel av miljöklass 1 eller annat miljöbränsle ska användas. Endast hydrauloljor som är godkända enligt svensk standard SS-ISO 155434 ska användas. Till motorsågar och liknande redskap ska akrylatbränsle eller annat miljöbränsle samt vegetabilisk kedjesmörjolja användas.

- Bevakningstjänster och larmmottagning
Uppdraget ska genomföras med fordon som lägst uppfyller kraven motsvarande Euro 6.
- Bandgående Grävmaskin Kompakt modell
- Bandgående Grävmaskin
- Gräsklippare Vingrotorklippare
Motorn ska vara godkänd för 100 procent HVO-drift.
- Lek- och skapandematerial
Leverantören ska jobba aktivt för att säkerställa att de produkter som tas in i sortimentet uppfyller gällande kriterier för en giftfri förskola. Kriterierna avser Upphandlingsmyndighetens kravpaket för giftfri förskola. Leverantören ska aktivt stödja verksamheterna i deras arbete för att öka andelen giftfria produkter. Det ska vara enkelt att vid beställningstillfället, genom exempelvis markeringar i prislista, avgöra om artiklar uppfyller ställda hållbarhetskrav.

I syfte att minska småleveranser och belastning på miljön har leverantören rätt att ta ut en fraktkostnad eller miljöavgift på 150 kronor för beställningar som understiger 300 kronor.

Fordon och trafik

Personbilar och lätta transportbilar

Under 2021 upphandlade Skövde tillsammans med tolv andra kommuner ett fyraårigt ramavtal för personbilar och lätta transportbilar. Stor vikt lades vid att det senaste och ur miljösynpunkt ”bästa” alternativet skulle vara valbart vid beställning av fordon. Avropande myndighet kan utifrån sitt eget styrdokument eller sina miljömål välja kategori av fordon. Under 2021 har Skövde kommun avropat 22 personbilar och 20 lätta transportbilar från avtalet.

Antal	Nyinköpt personbil	Miljöklass	Drivmedelstyp	Ersätter drivmedel
2	Ford Kuga	EURO 6	D	D
1	Ford Kuga ST-Line	EURO 6	HVO	HVO
1	Renault Kadjar	EURO 6	HVO	HVO
1	Renault Master III	EURO 6	D	HVO
6	Toyota Yaris	ELHYBRID	B/EI	HVO
1	Toyota Corolla	ELHYBRID	B/EI	Gas
2	Toyota Corolla	ELHYBRID	B/EI	HVO
1	Toyota Corolla	ELHYBRID	B/EI	B/EL
1	Toyota Corolla 1,8	ELHYBRID	B/EI	Utökning
1	Toyota Proace Verso	EURO 6	HVO	Utökning
1	Toyota Rav4	ELHYBRID	B/EI	D
4	Toyota Rav4	ELHYBRID	B/EI	HVO

Antal	Nyinköpt lätt transportbil	Drivmedelstyp	Ersätter drivmedel
1	Ford Ranger	HVO	HVO
1	Renault Master	HVO	D
1	Renault Kangoo Z.E	EI	EI
2	Toyota Proace City	HVO	HVO
1	Toyota Proace City	HVO	Gas
1	Toyota Proace City lång	HVO	Utökning
2	Toyota Proace City	HVO	HVO
1	Toyota Proace City Lång	HVO	HVO
6	Toyota Proace City	HVO	Utökning
1	Toyota Proace Medium	HVO	Utökning
1	VW Transporter	HVO	HVO
1	VW Transporter T6	HVO	Utökning
1	VW Caddy Cargo	HVO	HVO

Beställning från ramavtal

Om det i upphandlingen har ställts krav på att kommunen under ramavtalsperioden ska kunna välja produkter med viss miljöprestanda, ansvarar kommunens beställare för att utnyttja denna möjlighet till ett aktivt miljöval.

I e-handelssystemet Visma Proceedo ges effektiva möjligheter att filtrera på miljömärkta produkter. Detta gör det enklare för beställarna att välja produkt.

Från följande e-handelsleverantörer kan man genom Proceedo filtrera på och beställa miljömärkta produkter:

Lek- och skapandematerial

- Staples Sweden AB
- ABA Skol AB
- Lekolar AB

Livsmedel

- Menigo Foodservice AB
- Skånemejerier Storhushåll AB
- Grönsakshuset i Norden AB
- Feldts Fisk & Skaldjur AB

Kontors- och skrivmaterial

- Lyreco Sverige AB

Förbruknings- och engångsartiklar papper och plast

- Lyreco Advantage Sweden AB

Rengöringskemikalier samt städutrustning

- PLS Produkter AB

Tonerkassetter

- Lyreco Advantage Sweden AB

Sjukvårdsmaterial

- OneMed Sverige AB

Inköp av livsmedel 2021

Under 2021 har livsmedel för totalt 36,4 miljoner kronor köpts från ramavtalsleverantörerna. Av detta har ekologiska livsmedel köpts för 8,9 miljoner. Det ger en andel på totalt 24,7 procent ekologiskt, vilket är en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med 2021. Andelen ekologiskt har planat ut de senaste åren men måltidsavdelningen uppfyller kommunfullmäktiges mål på minst 20 procent.

Skövde kommuns livsmedelscontroller har under året fortsatt att fokusera på att följa upp gällande avtal och höja avtals-troheten. När avtalstroheten förbättras frigörs medel som kan användas till att handla mer svenska livsmedel.

Svenskt kött/animalier

Från och med 2018 redovisas andelen svenska animalier i stället för enbart kött. Det ger en mer heltäckande bild av hur mycket svensk djurproduktion gynnas. Andelen köpta svenska animalier har ökat från 60 procent under 2013 till 98 procent under 2021.

Nya avtal under året

- Under hösten 2021 var det avtalsstart för färsk skalad och oskalad potatis, färsk frukt och grönt (Grönsakshuset) samt mejeri (Skånemejerier). Krav på svensk råvara ställs på all potatis och alla mejerivaror.
- Den 1 november var det avtalsstart för kolonialt, djupfryst och färskvaror (Menigo). Krav på svenska råvaror ställs på de artiklar där svenska alternativ finns.

Svenska livsmedel

Skövde kommun har haft som mål att minst 75 procent av livsmedelskostnaden ska utgöras av svenska livsmedel. Måltidsavdelningen har länge arbetat för att budskapet ska landa hos samtliga medarbetare. Arbetet har nu lyckats; numera är det en självklarhet för alla att tänka svenska livsmedel i första hand. Varje kvartal följs inköpsstatistiken upp med köken, och trender i andelen svenska livsmedel följs. Den nya livsmedelsupphandlingen som blev klar under hösten innehåller en ännu större andel svenska produkter på avtal. Den totala andelen inköp av svenska livsmedel ökade under 2021 från 72 till 78 procent.

Under året gjordes aktiviteter för att öka andelen svenska livsmedel och, framför allt, för att nå ut med budskapet till både kunder och medarbetare. En film som framhäver avdelningens verksamhet togs fram. Filmen finns att beskåda på kommunens Youtube-kanal.

Grönsaker efter säsong

Grönsakstavlorna som belyser det svenska grönsaksåret togs fram under året. Tavlorna finns i samtliga skolrestauranger och varje vecka lyfts en grönsak fram som veckans grönsak på salladsbordet eller i maträtterna. Tanken är att ge eleverna en djupare förståelse för säsongsanpassade måltider och ge dem möjlighet att bekanta sig med nya grönsaker när det gäller både utseende och smak.

Årets kökshjälte 2021

Skövde kommun vann Västra Götalandsregionens och Länsstyrelsens pris som årets kommun i tävlingen Årets kökshjälte 2021, för sitt arbete med att värna svenskt lantbruk och svensk livsmedelsförädling. Under Skövdes matdagar och den offentliga måltidens dag belyste avdelningen ytterligare sitt arbete med svenska livsmedel genom en rad olika aktiviteter. En digital kokbok togs fram med kockarnas favoritrecept baserade på svenska livsmedel. På kommunens Instagram och vodd syntes och kommunicerades avdelningens arbete. Menyerna i hela kommunen speglade dessutom kokbokens recept och den gastronomiska potential som svenska livsmedel har.

Under året anordnades också en internutbildning för samtliga kockar i grundskolorna och gymnasierna. Syftet var att komma ännu längre i arbetet med svenska klimatanpassade måltider och med minskat matsvinn.

9. Klimatanpassning

Kommunranking

IVL Svenska Miljöinstitutet och Svensk Försäkring, som är försäkringsföretagens branschorganisation, genomförde under året en enkätundersökning för att kartlägga Sveriges kommuners systematiska arbete med klimatanpassning. Skövde kommun landade på en tredjeplats i undersökningen. I Sverige spelar kommunerna en viktig roll för klimatanpassningsarbetet eftersom de i och med planmonopolet har ett stort ansvar för att genomföra konkreta åtgärder och genomföra klimatanpassningsarbetet. Skövde kommuns höga placering visar att det interna arbetet med att implementera klimatfrågan i verksamhetens ordinarie arbete har kommit långt.

Årets arbete

Skyfallskartering

Under den senare delen av 2020 startade revideringen av skyfallskarteringen. Den uppdaterade karteringen levererades i juni 2021. Karteringen har en upplösning på 2x2 meter över hela det karterade området. Dessutom har en ny laserskanning av topografin använts, samt justerats för att ta hänsyn till rinnvägar runt byggnader och genom trummor och kulvertar. De skyfall som har studerats har en återkomsttid på 100 år, 400 år respektive 1000 år. Varaktigheten har satts till sex timmar och en klimatfaktor på 1,25 har använts. Karteringen visar maximalt vattendjup under hela simuleringsperioden, samt flödesvägar och de maximala flöden som uppstår.

Konsekvensanalys

Att tolka resultatet i skyfallskarteringen kan vara svårt. Därför har en strukturerad konsekvensanalys börjat att genomföras. Konsekvensanalysen genomförs med avseende på:

- samhällsviktiga verksamheter och samhällsviktiga funktioner
- framkomlighet i samhället
- skadekostnader

En klassificering av verksamheter och funktioner genomförs utifrån *Styrel** eller *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB)* metodik för identifiering av samhällsviktig verksamhet.

Vid bedömningen av konsekvenser utgår man sedan från ett 100-årsregn. För verksamheter och funktioner med högst klassning utgår man också från ett 400-årsregn. Vägar klassificeras efter deras samhälleliga betydelse och även eventuell påverkan på järnvägen tas med. Analysen bör omfatta både direkta och indirekta konsekvenser. Skadekostnader beräknas och bedöms, bland annat med hjälp av försäkringsstatistik. Arbetet med konsekvensanalysen startade under hösten 2021 och levereras under första kvartalet 2022.

* Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess under vilken statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en manuell förbrukningsfrånkoppling

Strukturplan för vatten

I samband med att konsekvensanalysen upphandlades gjordes en upphandling av en strukturplan. Strukturplanen ska vara ett geografiskt planeringsunderlag för hantering av översvämningensrisker vid ett skyfall. Planen utformas utifrån vattnets naturliga strömningsvägar, så kallade avrinningsområden, inom det område som avgränsas av skyfallskartering över Skövde. Den Konsekvensanalys för skyfall som har tagits fram används som utgångspunkt.

Strukturplanen ska innehålla förslag på åtgärder för att fördröja och avleda överskottsvatten som inte är avsett att hantteras av dagvattensystem. Planens uppgift är bland annat att förhindra att skyfall når områden där negativa konsekvenser uppstår. Målsättningen är att förflytta överskottsvatten orsakat av skyfall från områden där översvämningar riskerar att orsaka betydande samhällskonsekvenser eller skada till områden med lägre risk.

Tänkbara åtgärder att arbeta med:

- skyfallsytor – för att magasinera vatten under skyfallet
- skyfallsleder – för att på ett säkert sätt leda vatten vidare nedströms
- styrning – som ett komplement för att förstärka de övriga två ovan. Styrning är åtgärder som till exempel fardämpningshinder eller kantsten, vilket har en funktion att styra vattnet till skyfallsyta eller skyfallsled

Dagvattenåtgärder

Under sommaren har en inventering gjorts av åtgärder för att ta omhändertaga dagvatten inom Skövde tätort. För att inte bygga bort redan genomförda klimatanpassningsåtgärder är det viktigt att veta var dessa är belägna, vilken funktion de har och hur skötseln har varit utformad. Resultatet från inventeringen sammanfogades till ett digitalt kartskikt. Detta används nu i samband med all samhällsexploatering.

Forskningsprojekt

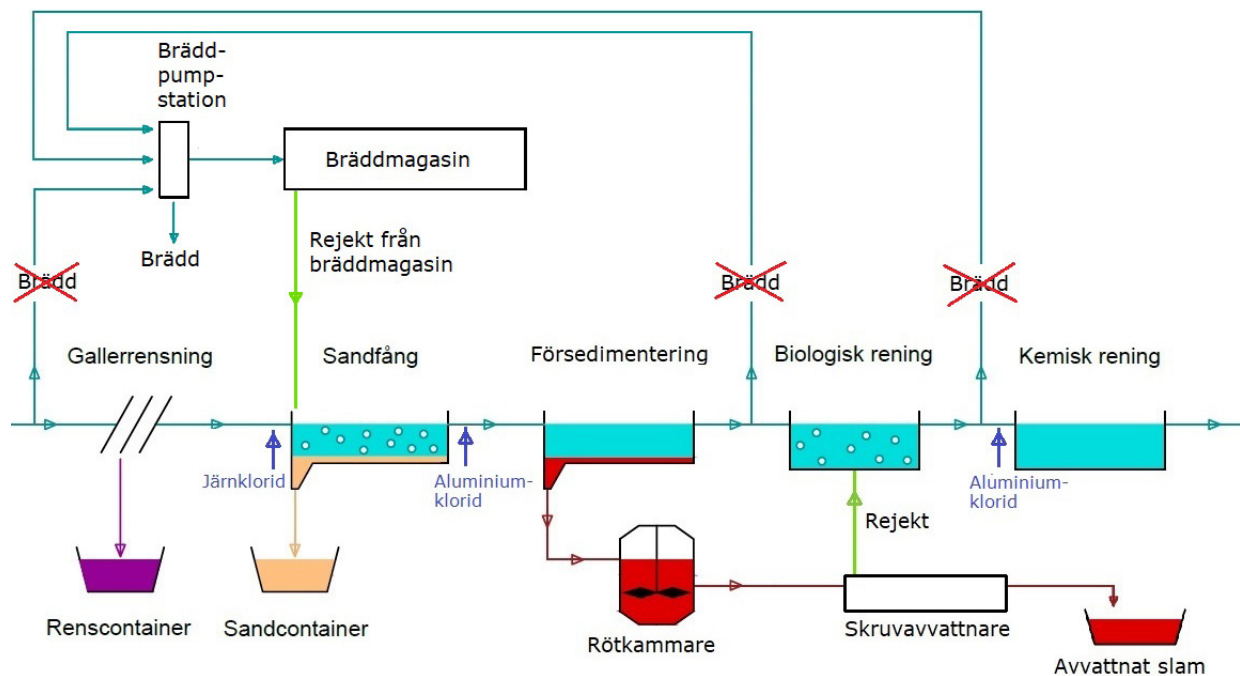
Skövde kommun deltar som projektpartner i två större forskningsprojekt om hur klimatförändringarna påverkar dagvatten- och skyfallshantering. Kommunens klimatanpassningsstrategi samordnar arbetet mellan forskarna och Skövde kommun. Genom att delta i forskningsprojekt får vi den senaste kunskapen, bygger nätverk och får samtidigt tillfälle att visa vårt eget goda arbete med klimatanpassning.

Följande projekt är aktuella under 2021:

- Samverkan för en hållbar hantering av dagvatten på kvartersmark, RISE Research Institutes of Sweden
- Hållbar ansvarsfördelning vid åtgärder för klimatanpassning – Lunds universitet och SMHI

Översiktsplan 2040

För att bygga ett robust och attraktivt Skövde behöver vi ta hänsyn till hur klimatförändringarna påverkar vår kommun och hur vi aktivt måste anpassa samhället. I plan- och bygglagen stipuleras flera krav kopplat till klimatanpassning som måste uppfyllas inom ramen för översiktsplanen.

Övrigt

Det finns ett stort intresse utifrån kring hur vi i Skövde kommun har lyckats nå framgång i vårt klimatanpassningsarbete. Klimatanpassningsstrategen har bjudits in som digital föredragshållare på flera nationella konferenser för att prata om Skövde kommuns arbete. Digitala föreläsningar har också genomförts för flera kommuner och länsstyrelser.

En digital stadsvandring har genomförts för föreningen Samhällsbyggarna. Vi "vandrade" digitalt genom Skövde tätort för att titta på och diskutera lösningar för att ta om hand dagvatten i urban miljö.

Det interna arbetet med att implementera klimatanpassningar i de ordinarie verksamheterna fortsätter. I de flesta exploateringsprojekt som genomförs i sektor samhällsbyggnad är frågan viktig. Det är också viktigt att behovet av utredningar och åtgärder säkerställs.

Åtgärder som minskar risk för bräddning

Under 2020 gjordes anpassningar i vassbäddsanläggningen på Stadskvarns avloppsreningsverk. Tack vare anpassningarna kan en av vassbäddarna även fungera som bräddmagasin. Under 2020 byggdes också en bräddpumpstation som vid behov pumpar vattnet till bräddmagasinet. Vid kraftiga skyfall, snösmältning eller driftstörningar i verket leds ofullständigt renat vatten via stationen till vårt bräddmagasin i stället för att bräddas och därmed hamna i vattendrag nedströms reningsverket. Verkets tre bräddpunkter och den sista bräddpunkten i nätet uppströms verket är numera kopplade till bräddmagasinen via bräddpumpstationen.

Bräddpumpstationen har dock en brädd vilket pumpstationer normalt har.

Under 2021 har avdelningen kunnat öka bräddmagasinets volym med 200 procent.

Vid skyfall kan den hydrauliska belastningen bli för hög. Trots ökad kapacitet för rening klarar reningsverket då inte att ta emot det kraftigt förhöjda flödet. Därför är anläggning av bräddmagasin också en del i Skövde VA:s strategiska arbete för klimatanpassning av verksamheten. En schematisk bild av verket inklusive bräddmagasin visas ovan.

10. Avfall och källsortering i Skövderegionen

Förändringar inom kommunalförbundet

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg fick vid årsskiftet 2021/2022 ett uppdaterat uppdrag. Samtidigt bytte förbundet namn till *Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)*. I samband med förändringarna utökades förbundet också med fyra nya kommuner. Efter utökningen har förbundet 13 medlemskommuner.

Både lokalt, nationellt och internationellt behövs en omställning från ett så kallat slit- och slängsamhälle till ett cirkulärt samhälle. Vi behöver med andra ord förlänga livslängden på det som produceras samtidigt som vi återanvänder, reparerar och delar produkter i högre utsträckning än idag. Vi behöver också bli bättre på att ta hand om farligt avfall och återvinna alla typer av material för att skapa nya produkter.

Kommunens avfallsorganisation spelar naturligtvis en viktig roll i detta arbete. Därför har förbundets 20 år gamla förbunds-

ordning setts över och uppdaterats. Grunduppdraget inom avfallshanteringen är fortfarande detsamma, men AÅS (som förbundet kallas sedan årsskiftet) har från och med årsskiftet fått en tydligare roll när det gäller att stötta medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom både avfallshantering och avfallsförebyggande arbete. Den nya förbundsordningen ska höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet, där AÅS har en självklar roll. Den ska också stärka samverkan mellan medlemskommunerna och AÅS. Att förbundet har bytt namn till Avfall & Återvinning Skaraborg ligger i linje med ambitionen att ta fler kliv uppför avfallstrappan. Kommande förändringar och krav inom avfallssektorn och den cirkulära ekonomin har talat starkt för ett större förbund och för att skapa nya arbetssätt. Det är viktigt att vi gemensamt kan möta förändringarna med jämförelsevis rimliga avgifter för invånarna.

Förändringar inom avfallshantering

Ansvar för tidningsinsamling gick över till AÅS under 2021 (producentansvaret upphörde då för detta avfallsslag). Detta ansvar kommer troligen att utvidgas till att gälla all förpackningsinsamling genom en kommande lagändring framöver. Troligtvis sker det genom en tvåstegsraket, där förbundet i ett första steg tar över ansvaret för återvinningsstationerna från FTI (Förpacknings- och tidningsinsamlingen) och där fastighetsnära insamling införs som steg två. Insamling av förpackningar kommer att fortgå vid återvinningsstationer tills att fastighetsnära insamling genomförs. När detta kommer att införas i kommunen beror på de statliga myndigheternas direktiv, på politiska beslut på nationell nivå och på hur man lokalt lyckas lösa det praktiska genomförandet. Tidigare har Skövde pekats ut som pilotkommun för fastighetsnära insamling men den tidsplanen är inte längre aktuell.

Nya producentansvar har tillkommit under året, bland annat för tobaksvaror och filter samt för våtservetter och ballonger. Detta påverkar kommunens arbete med avfallsinsamling på gatusidan. Förändringen betyder exempelvis att man behöver tillhandahålla uppsamlingskärl för cigarettfimpar och informera medborgarna för att förebygga nedskräpning. Under 2022 införs också ett förbud mot att sprida plastkonfetti utomhus.

Matavfallsinsamling

Den totala andelen insamlat matavfall minskade något under 2021 men ligger på ungefär samma nivå som tidigare. Kommunalförbundet AÅS når fortfarande 2020 års nationella mål på 50 procent. AÅS mål bygger på Naturvårdsverkets statistik, som visar att varje person ger upphov till 69 kilo matavfall per år. Det finns ett nytt nationellt mål för 2023 att insamlingen av matavfall ska öka till 75 procent, av den totala mängden matavfall från hushåll, storkök, butiker och restauranger. AÅS mål framöver är i första hand att få de nya medlemskommunerna att börja med matavfallsinsamling. Dessa kommuner har ingen sådan insamling sedan tidigare.

Sortera säcken

Projektet *Sortera säcken* har drivits i Skövde under året och har blivit en succé i samtliga medlemskommuner där det genomförts. Personalen på återvinningscentralen Risängen har under en längre tid haft dialog med besökare som kommer med sina säckar. De har påtalat att det är viktigt att sortera sin säck och inte slänga allt som restavfall. Tack vare detta har det felsorterade materialet minskat med minst 30 procent totalt. I Skövde har det minskat med 600 ton under 2021. Främst är det förpackningar som felsorteras av medborgarna.

Kommunkoncernens avfallsarbete

Minskat matsvinn

Under 2021 har arbetet med att minska matsvinnet i de offentliga köken fortsatt. Matsvinnet har vägts och dokumenterats varje dag. Resultaten har sedan följts upp av respektive kök varje månad, samt kvartalsvis för hela kommunen. Under vårterminen informerades de flesta av kommunens rektorer om sin skolas nivå på matsvinn, samt om hur måltidsavdelningen och skolan tillsammans kan minska svinnet. Detta resulterade under höstterminen i ett antal samverkansträffar mellan skolpersonal och måltidspersonal.

Samtidigt har måltidspersonal och förskoleverksamheterna arbetat aktivt för att minska förskolornas matsvinn. Måltidsavdelningen har varit väldigt aktiv, och bra på att åskådliggöra svinnet i samarbete med pedagoger och barn på förskolan. Att minska matsvinnet och få mer mat i magen är således ett teamarbete mellan flera aktörer. Arbetet med det minskade matsvinnet har redovisats i Skövde kommuns sociala kanaler, exempelvis på Facebook och Instagram, samt på kommunens hemsida. Lokalpressen har också gjort reportage om arbetet under 2021. Det totala matsvinnet från skolor och förskolor minskade under 2021 från 56 till 49 gram per ätande person.

IT-enhetens hållbarhetsarbete 2021

Under året har avdelningen för IT och verksamhetsutveckling fortsatt att bidra till kommunens hållbarhetsarbete. Vi har en hög nivå av datorer, skärmar, surfplattor och övrig IT-utrustning som lämnats till återvinning eller för återanvändning hos annan kund. Men på grund av leveransproblem redovisar enheten tyvärr något lägre siffror än under år 2020. Den återvinning av IT-utrustning som har gjorts under året har ändå inneburit en betydande minskning av koldioxidutsläppen. Återvinningen har sparat utsläpp som motsvarar 33 varvs körning runt jorden med en Volvo V40 D2 miljöbil (cirka 140 000 mil).

Återvinningen sker via datorleverantören Atea, som genom tjänsten GO-IT-LOOP säkerställer en effektiv, etisk, säker och ekonomisk modell för återtag och vidareförsäljning av uttjänt IT-utrustning. Nyckelfaktorn för den höga återvinningsgraden är att alla sektorer är på väg in i Skövde kommuns leasingmodell. Modellen säkerställer livscykelhanteringen så att återtaget verkligen blir av. I hyresmodellen ingår nämligen att IT-avdelningen tar ansvar för bytet, som sker vart fjärde år.

När det gäller kommunens mobiltelefoner är förhållandet det omvända. Här äger kunderna sina telefoner och processen för återtag behöver fortsätta att arbetas in. På IT-akuten, som ligger på entréplan i stadshuset, finns den Gröna lådan där kunderna kan lämna sina uttjänta mobiler. Kunderna kan

också via ett formulär i Serviceportalen beställa återtag av uttjänt IT-utrustning. Återtaget är kostnadsfritt för slutkunden förutom när det gäller skrivare.

IT-enheten har tack vare sitt miljöengagemang blivit erbjudna att berätta om IT:s hållbarhetsarbete vid forumet ATEA ASF 2022 (Sustainability Focus) men har tyvärr inte kunnat delta. Forumet samlar alla stora aktörer, bolag och kommuner för att jobba med hållbarhet och dela erfarenheter. Forumet arbetar för att direkt påverka IT-industrin kring hur branschens gemensamma hållbarhetsutmaningar ska lösas.

Pandemin har påverkat både kommunen och leverantörsleden starkt under 2021. IT-enheten ser trots allt ljus på framtiden och tror att det går att komma tillbaka till 2020 års siffror och kanske till och med visa på förbättringar.

Cirkulär möbelhantering 2021

Arbetsmarknadsenheten har arbetat med återbruksverksamhet i över tio år. På den tiden har verksamheten vuxit, effektiviserats, systematiserats och blivit en stor verksamhet som både ger meningsfull sysselsättning och sparar skattemedel och naturresurser. På enheten är man mycket stolt över sin verksamhet. Återbruksverksamheten startade tack vare eldsjälens Tony Olsson, som hade till uppgift att arbetsleda andra medarbetare för att tömma förråd och flytta verksamheter. Han såg hur fullt fungerande och fina inventarier slängdes i stora mängder.

Det har varit en lång resa från starten till hur återbruket fungerar idag. Numera återbrukas många möbler, vilket gör att man slipper köpa nya. En grov uppskattning är att cirka 20 procent av kommunens möbelbruk (räknat i kronor) är återbruk. Uppskattningen baseras på siffror från 2019. Enligt uppskattningen innebär återbruket, lågt räknat, en besparing på cirka två miljoner kronor under samma år.

Verksamheter med små budgetar har varit snabbast med att anamma systemet med återbruk av möbler.

Möbelbibliotek

Under 2021 har alla möbler som kommit in till återbruksverksamheten inventerats och lagts in i ett så kallat möbelbibliotek. Biblioteket är ett samarbete med *Sajkla*, som är ett av många återbruksmöbelföretag. Inventeringen har inneburit att arbetsmarknadsenheten har fotograferat varje produkt och lagt in all information om produkten i ett web-baserat, systematiskt upplagt bibliotek. Tanken är att kommunala verksamheter sedan ska kunna söka efter specifika möbler och annat som de behöver. En del möbler görs om eller repareras medan andra lämnas ut i befintligt skick. Tidigare har de kommunala verksamheterna varit tvungna att åka ut till återbrukets lager för att hitta möbler. I och med möbelbiblioteket har verksamheten alltså effektiviserats.

Goda exempel sprids

Skövdes kulturenhet har under flera år använt kommunens återbruk. Ett av många bra exempel är när musikskolan och stadsmuseet flyttade in sina verksamheter i *Kulturfabriken*. Samtliga undervisningsrum, kontor och konferensrum möblerades då med inventarier från arbetsmarknadsenhetens återbruk.

Nyheten om Skövde kommuns återbruksverksamhet har spridits. När statliga myndigheter med kontor i vår region behövde slänga flera hundra höj- och sänkbara skrivbord, kontorsstolar och hurtsar kunde Skövdes återbruk därför ta emot och återbruka möblerna. Detta handlar om stora ekonomiska värden som inte är inräknade i kommunorganisationens eget återbruk.

Fler cirkulära flöden

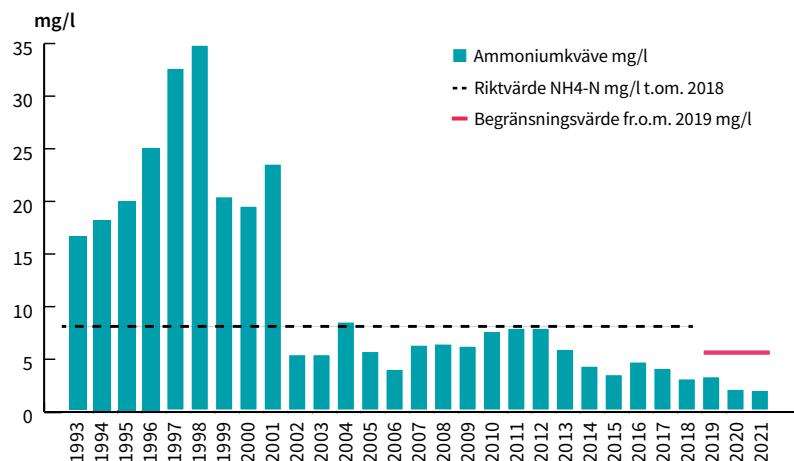
Nätverket *Circular Hub* är ett EU-projekt som drivs av Science Park Borås och som delfinansieras av Västra Götalandsregionen. Nätverket har under året bjudit in till webinarier som har berört områdena cirkulär kommun, cirkulär textil och cirkulära möbler. Upphandlingsenheten har deltagit i dessa webinarier.

Bättre kväverening och minskad elanvändning

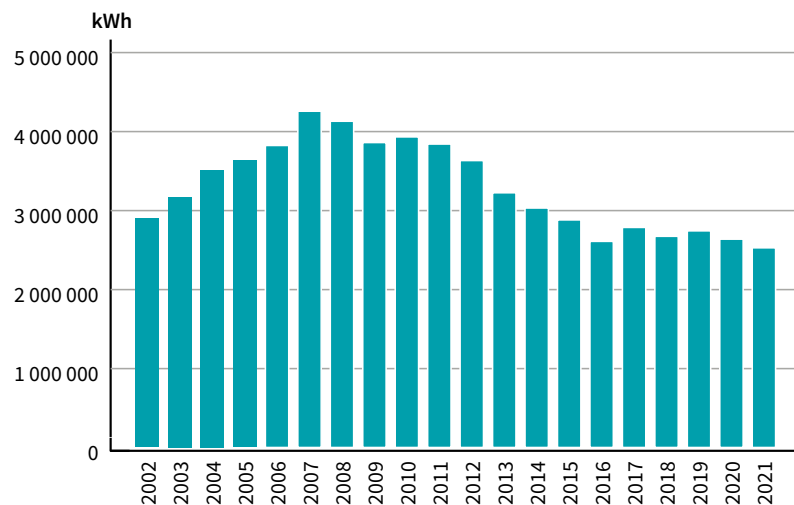
I Stadskvarns avloppsreningsverk renas avloppsvattnet från det mesta av det kväve, fosfor och de syreförbrukande ämnen som finns i vattnet. Reningen minskar risken för övergödning och syrebrist i Mörkebacken och andra vattendrag nedströms verket. En del av det kväve som ändå släpps ut till Mörkebacken ingår i en sorts kväveförening som kallas ammonium. Ammonium bidrar till övergödning och är i höga halter dessutom giftigt för vattenlevande organismer, exempelvis bäcköringen. De senaste åren har styrningen av Stadskvarns avloppsreningsverk trimmats in för att ytterligare sänka de utgående ammonium-

Stadskvarn Avloppsreningsverk

- utgående halt av ammoniumkväve 1993-2021

Stadskvarn Elförbrukning

halterna. Under 2020 var den utgående medelhalten av ammonium den lägsta i avloppsreningsverkets historia, och under 2021 var halten till och med något lägre än under 2020. Utvecklingen framgår av diagrammet ovan.

Just nu pågår en utbyggnad av Stadskvarns avloppsreningsverk. Utbyggnaden görs både för att kunna ta emot mer avloppsvatten när staden snabbt växer och för att sänka den utgående halten av ammonium från verket.

Den stora minskningen mellan 2001 och 2002, som syns i diagrammet (överst), berodde på att verkets biologiska kväverening togs i drift 2002.

De insatsvaror som används i verkets kväverening är i huvudsak el och metanol. Elen används för att driva de stora luftfläktar (blåsmaskiner) som

syresätter verkets biologiska reningssteg. Det är genom denna syresättning som ammonium i avloppsvattnet bryts ner. De låga utgående halterna av ammonium de senaste åren beror dock inte på ökad elanvändning för blåsmaskinerna. Snarare beror de på en intrimmad styrning av kvävereningprocessen, samt på att verkets driftpersonal har gjort ett väldigt bra jobb. Faktum är att elförbrukningen i verket under 2021 var den lägsta sedan kvävereningen togs i drift 2002 (se diagrammet till vänster).

Läkemedelsutredning

Kommunen har i processen för att få ett nytt miljötillstånd för Stadskvarn ARV tagit på sig följande frivilliga åtaganden:

- Att göra en kartläggning över läkemedelsrester från avloppsvattnet till vattendragen nedströms från reningsverket
- Att utvärdera behovet av att införa en avancerad läkemedelsrening
- Att vid behov undersöka lämpliga metoder för sådan läkemedelsrening

Under perioden 2020–2021 genomförde Christian Baresel från IVL Svenska Miljöinstitutet en första utredning där läkemedelsrester undersöktes. Utredningen kartlade också förekomsten av PFAS. Resultatet visar att det finns både läkemedelsrester och PFAS i mottagande vattendrag efter reningsverket. Hur behovet av läkemedelsrening vid Stadskvarns reningsverk ser ut vet vi först efter nästa utredning, som genomförs när reningsverkets utbyggnad är klar. I dag finns det flera olika metoder för läkemedelsrening. Vilken metod som är mest lämplig vid Stadskvarns reningsverk behöver utredas noggrannare och i samband med ansökan om att få bygga en läkemedelsrening om det blir aktuellt. Stadskvarn har i dag inget miljötillstånd för en sådan utbyggnad.

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilaga 3

Nämndernas verksamhetsberättelser

i följande ordning: KS, BUN, VON, SON, SEN, KFN, BLN

Nämndernas verksamhetsberättelse 2021 (T3)

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsen	3
2 Barn- och utbildningsnämnd	37
3 Vård- och omsorgsnämnd	58
4 Socialnämnd	77
5 Servicenämnd	95
6 Kultur- och fritidsnämnd.....	114
7 Bygglövsnämnd.....	134

1 Kommunstyrelsen

1.1 Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen har två olika roller. En roll är att utgöra kommunens styrelse som enligt kommunallagen är ytterst ansvarig för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämnders, kommunala bolags och kommunalförbundens verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

I den andra rollen är kommunstyrelsen nämnd med uppgifter som tilldelats från kommunfullmäktige. Dessa uppgifter är bland annat att vara anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen och på så sätt ansvarig för arbetsgivarfrågor. Andra frågor som faller under kommunstyrelsens ansvarsområde är till exempel samhällsbyggnadsfrågor, frågor som rör näringsliv och arbetsmarknad inklusive vuxenutbildning, medborgarkommunikation, folkhälsa, IT, redovisning, inköp och upphandling.

För utförlig beskrivning av kommunstyrelsens ansvarsområde se kommunstyrelsens reglemente.

1.2 Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat är ett överskott om 31,8 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse hos arbetsmarknad och vuxenutbildning på grund av minskat inflöde av serviceassistenter och ökade bidrag för projekt. Ej nyttjade utvecklings- och verksamhetsmedel samt lägre personalkostnader bidrar till resultatet. Resultatet är till del påverkat av covid-19.

Utfallet för investeringar 2021 är 135,7 miljoner kronor, en avvikelse med 158 miljoner kronor mot budgeterade 293,7 miljoner kronor. Avvikelserna avser främst investeringar i infrastruktur som är förskjutna framåt i tiden. Inom ramen för H22 har vi under 2021 bytt ut befintlig gatubelysning i Igelstorp mot LED-belysning vilket kommer ge lägre energi- och arbetskostnader samtidigt som miljön förbättras.

Mark och miljödomstolen har lagligförklarat kommunens dammbyggnader vid Asketorpa kvarn. Kommunen renoverar dammbyggnaderna och anlägger en fisktrappa vid anläggningen. Beslutet påverkar också Volvos möjlighet till uttag av produktionsvatten.

Den politiska satsningen för att minska ungdomsarbetslösheten har resulterat i att Skövde kommun har minskat ungdomsarbetslösheten i denna målgrupp med cirka 50%. Detta är klart över siffrorna för både regionen och riket.

Under året har cirka 180 anställningsavtal skrivits med ungdomar mellan 18-29 år. Av dessa har 83 stycken avslutat anställning och 56 (67,5%) stycken har gått direkt till reguljära arbeten eller reguljär utbildning. Sammantaget har det satsats 16,5 miljoner kronor på jobb för unga av budgeterade medel samt 2 miljoner kronor på projektet Studio Ludum för att nå målgruppen hemmasittande, spelintresserade ungdomar. Även vuxenutbildningen har anpassat bemanningen för att ta emot ungdomar som vill läsa upp bristfälliga och ej avslutade betyg på grundläggande och gymnasial nivå.

STEG-projektet fortgår och implementeringsarbetet är påbörjat genom ett pilotprojekt inom sektor vård och omsorg. Projektet avslutas under kvartal 1 2022.

Under sommaren har 339 sommarpraktikplatser anordnats fördelat på tre perioder med 469 sökande. 143 personer genomförde praktik inom ordinarie verksamhet, dock ej inom äldreboenden och förskolor på grund av pandemirestriktioner. 196 personer praktiserade inom bland annat naturvårdsgrupp, bakgrupp, underhållningsgrupp, aktivitetsgrupp för barn och unga, planeringsgrupp för samverkan skola och arbetsliv samt unga kommunutvecklare.

Äldreomsorgslyftet bygger på samverkan mellan kommunerna Skövde, Karlsborg, Tibro och Hjo. Under 2021 har vård- och omsorgsutbildning fortsatt för att öka kompetensen inom vård och omsorg. Nu finns även möjlighet att genomföra utbildningar inom Yrkeshögskolan inom ramen för statsbidraget.

Under året har Skövdeborna lämnat 1 138 synpunkter och 2 822 felanmälningar till kommunen. Antalet synpunkter har minskat något medan antalet felanmälningar har ökat jämfört med 2020. Ökningen av felanmälningar beror till största delen på att vintern var normal 2021, vilket leder till fler felanmälningar gällande snöröjning jämfört med 2020 då vintern var mild och snöfattig. När det gäller minskning av synpunkter är det ingen särskild kategori som sticker ut, men det är något färre för sektor samhällsbyggnad och sektor service. Det är

också färre covid-19-relaterade synpunkter, framförallt för skolan.

Arbetsgivarområdet har under året präglats av effekterna av covid-19. De projekt som startades upp inom ramen för handlingsplan 22 (H22) har fortgått, men effekter av projekten är svåra att mäta, till exempel sjukfrånvaro och personalomsättning. Arbetet med arbetsgivarfrågor pågår kommunövergripande och redovisas kontinuerligt i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott. Information kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns personalredovisning.

1.3 Effekter av Covid-19

Effekterna av covid-19 ger såväl positiv som negativ påverkan på resultatet.

Parkeringsverksamheten visar ett större underskott, 3,8 miljoner kronor, vilket i sin helhet kopplas till effekter av covid-19 så som förändrade resvanor på grund av distansarbete och ökad näthandel. Intäktsminskningen slår även på de intäkter som avser felparkering. Även intäkter från upplåtelse av allmänplats gav ett underskott om 0,2 miljoner kronor, till stor del beroende på beslut om att inte ta ut taxa för uteserveringar.

Ett fortsatt minskat resande och ett större intresse för hemester och friluftsliv ger ett ökat slitage på naturreservat och naturområden.

Samhällsbetalda resor (riksfärdtjänst, färdtjänst och daglig verksamhet) visar ett överskott om 3,0 miljoner kronor vilket kan kopplas till effekter av covid-19. De äldre är försiktiga och väljer oftast att inte åka alls vilket gör att kostnaderna minskat avsevärt jämfört med ett normalår. Den återhämtning som vi såg under kvartal två avtog när smittspridningen ökade igen under hösten.

Testverksamhet för kommunens personal har fortsatt under året och har drivits med resurser från avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad. Kostnaden uppgår till 0,6 miljoner kronor.

Inom IT-området har effekter av covid-19 gett leveransstörningar för IT-utrustning, framförallt kommunikationsutrustning, 1 miljon kronor i lägre kostnad under året. Leveransförseningarna innebär att kostnader skjuts fram i tid.

Inom samtliga verksamheter är kostnaderna för resor, konferenser och kompetensutveckling lägre till följd av covid-19. Det är också minskade kostnader för parkeringshus som inte kräver städning i samma omfattning som ett normalår.

Inom plan- och byggområdet råder ett osäkert läge, även om konjunkturutvecklingen ser positiv ut, vilket kan påverka intäkterna. Även framtida exploateringsöverskott kan påverkas av en konjunkturförändring.

1.4 Året som gått

Under december driftsattes KommunKim, en chatbot (programvara som gör att det går att ställa frågor på hemsidan och få svar direkt) som ger Skövdes invånare ytterligare en kanal in för frågor via kommunens hemsida skovde.se. Det verksamhetsområde med flest frågor via KommunKim i december var barn och utbildning, följt av kultur och fritid.

Under det gångna året har områdesutvecklingen i Ryd fortsatt arbetet med att vidareutveckla samhällsservicen, stadsdelens upplevda trygghet och säkerhet. Arbetet har också gjorts för att bibehålla samverkan med föreningsliv och andra verksamheter med målet att bilden av Ryd och Rydsbor nyanseras och förbättras. Som ett led i arbetet med att stärka självbilden och öka känslan av att vara en viktig del i Skövde avslutades hela Kulturveckan i december med Vinterkalaset i Södra Ryd. Arbetet med ökad jämlik hälsa har haft stort fokus på covid-19 och vaccintäckningen i dagsläget, då täckningen är relativt låg i delar av stadsdelen i jämförelse med andra stadsdelar samt kommuner i regionen. ESA (efter-skolan-aktiviteter) har visat fina resultat och ett koncept som fortsätter att utvecklas och förbättras för varje termin.

Under 2021 blev ombyggnationen av kyrkparken klar och en spännande lekplats invigdes.

Referensgrupper har startats för att arbeta med kommunens nya Översiktsplan som ska antas 2024.

Under året har en skyfallskartering tagits fram för 100-årsregn.

Under 2021 har Skövde tätort, inklusive Skultorp och Stöpen, flygfotograferats. Från dessa bilder framställs snedbilder och ortofoton med hög upplösning, 7 cm. Dessa bilder är grunden för ajourhållning av den digitala kartan samt till stor hjälp för många av kommunens verksamheter i det dagliga arbetet.

Under året har större investeringar gjorts vid Hallenbergsrondellen och Nollhagavägen för att förbättra framkomlighet och öka säkerheten.

Skövde placerade sig på 3:e plats av 160 deltagande kommuner gällande klimatanpassning i mätning genomförd av Svenska miljöinstitutet och Svensk försäkring. Framgångsfaktorn har varit det politiska beslut 2017 att kommunen ska ha en resurs som arbetar med klimatanpassning. I kommungruppen inlandskommun och mindre städer och landsbygd kom vi på 1:a plats.

Skövde är 5:e bäst av 136 kommuner i hållbarhet (ranking av Dagens samhälle) i kategorin småstads- och landsbygdskommuner. En inventering är gjord av hur man lever upp till målen för Agenda 2030. Skövde har också gått med i Glokala Sverige för att förbättra arbetet med Agenda 2030.

1.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

1.5.1 Samhällsutveckling

1.5.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. Ny version av riktlinjen för medborgardialog antogs av kommunstyrelsen i mars 2021. Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.</p> <p>Tidigare års resultat från medborgarundersökningen visar att målvärdet inte har nåtts. Utifrån detta behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet. Under hösten 2021 genomfördes en ny medborgarundersökning och mätningen har ändrats varför utfallet inte kan presenteras och jämföras med tidigare mätningar. Resultatet från 2021 visar att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.</p>	<p>— ■ SCB Nöjd med borgarindex. Bemötande och tillgänglighet</p>

1.5.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p> Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov</p> <p><i>Analys</i></p>	<p>↗ Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats</p> <p>↗ Andel av deltagare i arbete eller i</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Helår jan-dec 2021</p> <p>Andelen av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats har ökat ytterligare under året jämfört med föregående år. Orsakerna beror till stor del på att det har varit få deltagare inskrivna i verksamheten under året på grund av pandemin samtidigt som deltagarna stått närmare arbetsmarknaden. Extratjänster och satsningen på unga har gett verksamheterna möjlighet att anställa många individer, vilket ofta leder till att deltagarna erbjuds reguljär anställning alternativt triggas individen till att studera vidare. Det är också låga arbetslöshetssiffror i kommunen för unga mellan 18-29 år och en gynnsam arbetsmarknad, till stor del beror detta på satsningen "Jobb för unga" som fallit väl ut. Ungdomsarbetslösheten i denna målgrupp har sjunkit med 50% sedan hösten 2020.</p> <p>Den totala arbetslösheten fortsätter att minska. I november 2021 är siffran 5,6% (Skaraborg: 5,9%, Västra Götaland: 6,5% och riket: 7,2%). Jämfört med föregående år har arbetslösheten i Skövde minskat med 1,9 procentenheter.</p> <p>För att fortsatt matcha det som arbetsmarknaden efterfrågar har vuxenutbildning inför 2022 ansökt om tre yrkeshögskoleutbildningar. Det har också startats upp yrkesutbildningar med externa utbildningsanordnare inom bristyrkesområden som barnskötare, byggyrken, elyrken och fordonsmekaniker. Dessutom har avtal skrivits med externa utbildningsanordnare om att bedriva industriutbildning på gymnasial nivå för vuxna. Samverkan med Västsvenska handelskammaren har inneburit uppstart av lärlingsutbildning i kombination med anställning inom industri/svets. Utifrån ovanstående analys bedöms målet vara uppfyllt.</p>	<p>studier efter arbetsmarknadsinsats</p> <p>↗ ● Öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda</p> <p>↗ ● Öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)</p> <p>↗ ● Öppet arbetslösa svenskfödda</p> <p>↗ ● Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18-24 år</p> <p>↘ ■ Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs</p>
<p>◆ Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>I Svenskt Näringslivs enkät om det lokala företagsklimatet förbättrade sig Skövde i det sammanfattande omdömet som är den fråga som väger tyngst i rankingen. Fokus innevarande år är att arbeta med service i samverkan i kommunen, arbetet är dock försenat på grund av att tjänsten som näringslivsutvecklare med fokus företagsklimat är vakant, rekrytering är genomförd och ny resurs är på plats i januari.</p> <p>Skövde står sig väl i jämförelse med våra jämförelsekommuner, trots ett tapp på nio placeringar från föregående år. Med placering 71 av landets 290 kommuner är det endast Varberg som har en bättre placering (60).</p> <p>Kopplat till arbetet med att Skövde ska vara attraktivt för etablering och expansion, är framtagandet av ett nytt platsvarumärke. En första test i att använda det var en annons i Dagens Industri i våras tillsammans med Sciencepark Skövde, IDC och Business Region Skaraborg. Under hösten har ett antal kampanjer genomförts för att locka etableringar och talanger till Skövde samtidigt som en ny webplattform tagits fram med platsvarumärket som bas. En ny tjänst som platsmarknadsförare tillsattes som också samarbetat med Sciencepark Skövde för att ta fram en kommunikationsstrategi för miljön som också samspelar med platsvarumärket.</p> <p>Under året har vi fått kvitto på att Skövde är intressant för större industrietableringar, då detaljplanen för Locketorps inleddes för att ställa om från flygplats till verksamheter, vilket möjliggjort för Skövde att delta i konkurrensen om de nya hållbara industrietableringarna.</p>	<p>↘ ■ Svenskt Näringslivs ranking</p> <p>↘ ● Antal företag och offentliga verksamheter som etableras i Skövde, vilka redan är verksamma på annan ort</p> <p>↗ ● Antal arbetstillfällen i Skövde</p> <p>↗ ● Bruttoregional produkt för Skövde kommun</p> <p>↗ ● Antal nyregistrerade företag</p> <p>↗ ● Antal anställda i nya företag</p>
<p>◆ Öka inflyttandet till Skövde kommun</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p>	<p>↗ ■ Antal nya bostäder</p> <p>↗ ● Antal inflyttande</p>

Mål	Resultatmätning
<p>För att öka inflyttandet till Skövde har kommunen fokus på talangattraktion, vilket handlar om hur vi ska attrahera, ta emot och integrera spetskompetens och hur vi skapar ett gott rykte om Skövde hos målgrupperna.</p> <p>Parallellt med det här har en inflyttarwebb skapats som lanseras i slutet av sommaren och kopplat till det inflyttarservice med bistånd från kontaktcenter. Syftet är att underlätta för inflyttande till Skövde att hitta viktig och bra information om boende, service, fritid med mera.</p> <p>Studenterna vid Högskolan i Skövde är en viktig talangpool och potentiella nya invånare, där görs ett gediget jobb med att integrera dem i samhället och skapa ett gott rykte.</p> <p>I den rådande högkonjunkturen investeras det mycket i Skövde och mark behöver utvecklas till attraktiva områden. Bostadsmarknaden har ett behov av olika typer av boendeformer i olika tätorter.</p> <p>Det är viktigt att man tar vara på alla de unika kvaliteter som finns hela kommunen, allt från det specifika läget till de regionala infrastrukturella sambanden.</p> <p>I Skövde kommun finns 30452 lägenheter av dessa är 3394 utan folkbokförd invånare. Vilket innebär att ca 11% av lägenheterna har boende som inte räknas i statistiken. Det ger en osäkerhetsfaktor när man räknar invånare i kommunen då det finns de som inte är folkbokförda i kommunen tex, studenter.</p> <p>Befolkningsregistret visar en nedgång av antal födda under 2021. Antal döda jämfört med åren under 2010-2019 är fortfarande hög på grund av att pandemi fortfarande råder. Antalet avlidna är färre jämfört med året innan. Födelseöverskottet beräknas därför bli lägre jämfört med 2020.</p> <p>Inflyttningen beräknas dock ligga på samma nivå som fjolåret. Samma sak gäller också för invandringen. Den nationella utflyttningen (inkl. utvandringen) har ökat under 2021. Sammantaget innebär det att befolkningstillväxten i Skövde blir lägre under 2021 jämfört med 2020. Antal inflyttade mellan januari-december 2021 är preliminärt 3247 st. Motsvarande siffra 2020 är 3317 inflyttade.</p>	

1.5.1.3 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett resilient samhälle behöver kommunens ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enbart en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Skövde ligger i framkant när det gäller många av frågorna men behöver arbeta mer för att kroka arm med andra aktörer i samhället. Bedömningen är att kommunen har rätt strategier för att uppnå målet.</p> <p>Under 2021 togs en skyfallskartering fram för Skövde kommun. Skyfallskarteringen har tagits fram med avseende på ett skyfall med återkomsttiden 100 år. Skyfall är ett fenomen med extremt mycket nederbörd som faller under en kort tid och ofta över en begränsad geografisk yta. Intensiteten i ett skyfall är ofta väldigt hög och volymen nederbörd som faller under ett sådant tillfälle är ofta större än vad som</p>	<p>— Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning</p> <p>↗ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation</p>

Mål	Resultatmätning
finns kapacitet för i befintliga ledningssystem som är avsedda att ta hand om dagvatten.	

1.5.2 Valfärdstjänster

1.5.2.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit.</p> <p>Skövde kommuns valfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammansatta resultatet från KKIK 2021 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola, socialtjänst och delar av vård- och omsorg. Det är svårt att dra några generella slutsatser kring brukarnöjdhet eftersom resultaten kring vissa undersökningar är fördröjda. Det vi ser är dock att även om brukarnöjdhet inom LSS (daglig verksamhet) har förbättrats så är resultatet fortfarande under uppsatt målvärde.</p> <p>Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Exempelvis behöver vi bli bättre på att jobba systematiskt med våra olika kundundersökningar och göra både våra kunder och medarbetare mer delaktiga i förbättringsarbetet.</p> <p>Att få till stånd en god kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetssätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.</p>	<p>↗ ● Kostnad per barn i förskolan</p>
	<p>→ ● Kostnad per elev grundskolan F-9</p>
	<p>↘ ● Kostnad per elev i gymnasiet</p>
	<p>↗ ● Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg</p>
	<p>↘ ● Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg</p>
	<p>— ● Undersökning elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%).</p>
	<p>↗ ● Brukarbedömning individ- och familjeomsorg - förbättrad situation</p>
	<p>↗ ◆ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS</p>
	<p>— ■ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg</p>
	<p>— ■ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg</p>
<p>↗ ● Helhetsintryck kontaktcenter</p>	

1.5.3 Medarbetare/arbetsgivare

1.5.3.1 KF:s strategiska mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Under året 2021 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet.</p> <p>För att nå målet attraktiv arbetsgivare har arbetet med kommunens handlingsplan 22 (H22) fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen. Utöver detta har en utredning runt förmåner för kommunens medarbetare genomförts med syfte att komma med ett förslag på ett paket vilket också gjorts och kommer att implementeras succesivt under 2022. En uppdaterad medarbetaridé och en policy för likabehandling har tagits fram. Implementering kommer fortsätta under 2022.</p>	 Sjukfrånvaro
	  Personalomsättning intern
	  Personalomsättning extern
	  HME (Hållbart medarbetarengagemang)
	  Antal årsarbetare

1.5.4 Ekonomi

1.5.4.1 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p> Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Ett resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden behövs för att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning.</p> <p>Resultatet för Skövde kommun 2021 är ett överskott om 337 miljoner kronor, vilket är 9,7 procent av skatter och bidrag. För mandatperioden är utfallet 7,0 procent utifrån tidigare och årets resultat.</p>	 Årets resultat
	  Verksamhetens nettokostnad

1.6 Uppföljning av ekonomi

1.6.1 Ekonomisk utveckling

1.6.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Arbetsmarknad	36,3	-74,2	-37,9	-49,2	11,3	-24,0	-23,0
Vuxenutbildning	74,3	-119,9	-45,6	-44,5	-1,1	-41,8	-43,0
Samhällsbyggnad	43,4	-228,7	-185,3	-189,6	4,4	-145,7	-144,4
Stöd och styrning	118,2	-259,7	-141,5	-155,9	14,4	-128,7	-126,0
Politik	0,0	-17,3	-17,3	-18,1	0,8	-15,8	-14,7
Bidrag och transferreringar	0,0	-84,4	-84,4	-86,4	2,0	-80,7	-79,9
Summa	272,3	-784,1	-511,9	-543,7	31,8	-436,8	-431,0

Resultat per verksamhet:

	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Kommunstyrelsen politik	0,0	-17,3	-17,3	-18,1	0,8	-15,8	-14,7
Koncernstab	9,7	-29,8	-20,1	-28,7	8,6	-9,8	-14,3
Bidrag och transferreringar	0,0	-84,4	-84,4	-86,4	2,0	-80,7	-79,9
Sektor styrning och verksamhetsstöd	90,9	-197,2	-106,3	-109,7	3,4	-105,8	-98,7
Sektor samhällsbyggnad	43,4	-228,7	-185,3	-189,6	4,4	-145,7	-144,4
Sektor medborgare och samhällsutveckling	128,3	-226,8	-98,5	-111,1	12,6	-78,9	-78,9
Summa:	272,3	-784,1	-511,9	-543,7	31,8	-436,8	-431,0

1.6.1.2 Kommentarer till resultat

Kommunstyrelsens resultat 2021 är ett överskott om 31,8 miljoner kronor. Resultatet förklaras av avvikelser mot budget på både intäkts och kostnadssidan. Under året har effekter av covid-19 gett resultatpåverkan på både intäkter och kostnader.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning ger ett överskott om 10,2 miljoner kronor. Under året har det varit minskat inflöde av serviceassistenter (3,5 miljoner kronor), högre bidrag kopplat till olika projekt (3,6 miljoner kronor) och lägre personalkostnader (3,1 miljoner kronor).

Samhällsbyggnad visar ett överskott om 4,4 miljoner kronor för 2021. De större avvikelserna avser personal, samhällsbetalda resor, vinterväghållning och parkering. Personal som visar ett överskott om 4,2 miljoner kronor förklaras av vakanser, föräldraledigheter samt sjukfrånvaro. Samhällsbetalda resor inklusive skolskjuts visar ett överskott om 4,6 miljoner kronor vilket beror på distansundervisning samt minskat resande under 2021. Plan- och bygglovsverksamheten har inte minskat under pandemin men det var varit färre stora bygglov under 2021 jämfört med tidigare år. Sammantaget visar den verksamheten ett överskott om 1,6 miljoner kronor. Parkeringsverksamheten som påverkats av förändrade resvanor visar ett underskott om 3,8 miljoner kronor. Ökad snömängd samt växlande väderlek har gett ett underskott om 2,8 miljoner kronor avseende vinterväghållning

Lägre nyttjande av centrala utvecklingsmedel bidrar till resultatet med 7,7 miljoner kronor. Det avser framförallt driftsmedel avsatta till utvecklingsprojektet Billingen och utvecklingsmedel knutna till Skövde Science City. Inom bidrag och transfereringar bidrar återbetalning från Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS) avseende eget kapital samt lägre bidrag för marknadsföringsinsatser (Next Skövde AB) och driftsbidrag för Portalen till resultatet med 2,0 miljoner kronor.

Under året har kostnaderna för facklig verksamhet inklusive skyddstid samt stadshuset gett ett underskott om 2,5 miljoner kronor. Dessa ramkompenseras till 2022. Högre intäkter, 3,6 miljoner kronor, inom framförallt IT-avdelningen, ekonomiavdelningen och kansliavdelningen bidrar till resultatet. Under året är det också lägre personalkostnader inom sektor styrning och verksamhetsstöd och koncernstab med 3,9 miljoner kronor. Det är en följd av tjänstledigheter, vakanser och sjukfrånvaro.

Övriga kostnader som resor, konferenser, kompetensutveckling samt uppskjuten planerad verksamhet inom verksamheterna bidrar sammantaget till överskottet med 3,1 miljoner kronor. Det är till del en följd av covid-19.

Avvikelse mellan prognos T2 och årets utfall

Resultatet 2021 är 14,8 miljoner kronor högre än prognostiserat. Avvikelsen ligger främst hos arbetsmarknad och vuxenutbildning (10 miljoner kronor), med minskat inflöde serviceassistenter, högre bidrag och lägre personalkostnader.

Övriga verksamheter har mindre avvikelser mot prognos, som sammantaget uppgår till 4,8 miljoner kronor. Avvikelserna återfinns både på intäkts- och kostnadssidan.

Avvikelse mellan årets och föregående års utfall

Kommunstyrelsens resultat 2021 är 15,8 miljoner kronor lägre än 2020.

Kapitalkostnaderna är högre 2021 inom samhällsbyggnadsområdet till följd av färdigställda projekt. De ökade kostnaderna förklaras av Skövdes expansiva fas och de stora investeringsprojekt som ligger inom samhällsbyggnad. Detta påverkar även "köp av huvudverksamhet" då vi allt eftersom våra exploateringsområden färdigställs och tas i bruk får en ökad förvaltning och drift av nya bostadsområden. Även vinterväghållningen är dyrare 2021 dels på grund av mer snö, men även på grund av växlande väder vilket gör att halkbekämpning har fått utföras mer frekvent.

Under 2021 är det också ett högre nyttjande av utvecklings- och verksamhetsmedel.

Verksamhet som är finansierad inom finansheten

Exploateringsverksamhet omfattar åtgärder för att bearbeta och iordningställa råmark där bostäder, lokaler och anläggningar kan byggas för både näringsverksamhet och offentlig verksamhet. Verksamheten avseende strategiska fastigheter hanterar driftkostnader relaterade till investeringsbudget för fastighetsförvärv så som inventering, rivning och sanering. Fastighetsförvärven syftar till att ge kommunen ett brett och omfattande markinnehav vilket är viktigt för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling. Skogsverksamheten avser

förvaltning av kommunens skogsinnehav det vill säga röja, gallra och avverka och på så sätt skapa en skog för kommunens invånare. Kommunstyrelsen ansvarar för dessa verksamheter men det inte påverkar kommunstyrelsens ekonomi utan är en del av Skövde kommuns totala resultat.

Medfinansiering

Under året skrevs ett medfinansieringsavtal med Trafikverket för projekt Stallsikenrondellen. Projektet innebär en ombyggnation av Stallsikenrondellen, då det ska byggas en planskild korsning på platsen. Arbetet är komplicerat på grund av den trafikmängd som finns på platsen samt de ledningsflyttar som krävs. Kostnaden fördelas på egen investering samt medfinansiering. Total summa för kommunen är 76 miljoner kronor varav 18 miljoner kronor avser medfinansiering. Hela beloppet för medfinansiering har belastat 2021, i samband med avtalstecknande.

1.6.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Infrastruktur	92,5	216,3	98,8	117,5
Inventarier	3,1	7,4	0,7	6,7
Affärsverken				
Fastighetsförvärv	35,0	40,0	36,2	3,8
H22 effektiviseringar		30,0		30,0
Summa investeringar	130,6	293,7	135,7	158,0

Infrastruktur

Investeringsbudget för infrastruktur exklusive IT 2021 är 215,8 miljoner kronor (inklusive tilläggsbudget 4,5 miljoner kronor, H22, för utbyte av LED i yttertätorter). Flera stora investeringar genomfördes under året, bland annat ombyggnad av Hallenbergsrondellen, ombyggnad av Dalvägen och kapacitetsökning av Nolhagavägen genom införande av tre dubbelfiliga rondeller. Utav budgeten om 215,8 miljoner kronor förbrukades 95,9 miljoner kronor under 2021. Underutnyttjande beror både på externa och interna faktorer. Avseende externa faktorer så pågår utredningar, vägplaner, ledningsarbete och överklagande vilket gör att vi måste avvakta i vissa projekt. Andra projekt som till exempel bulleråtgärder, cykelåtgärder, ombyggnation av Hasslumvägen och ombyggnad av Mörkekorset/Staketgatan har fått prioriteras ned på grund av resursbrist.

Hallenbergsrondellen är den mest trafikerade knutpunkten i Skövdes vägnät. För att förbättra flödet, minska kötiderna samt öka säkerheten för de oskyddade trafikanterna har cirkulationen genomgått en ombyggnation. Fritt högersvängsfält byggdes från Vadsbovägen mot Skaravägen. Refuger har lagts till och breddats för att göra det lättare för fotgängare och cyklister att passera körbanorna. Det har blivit två körfält inne i cirkulationen. Dessa är bara några utav de åtgärder som gjorts. Projektet har genomförts i ett väldigt bra samarbete med Trafikverket.

Nolhagavägen är en väldigt trafikerad led i högtrafiklägen. Därför har ett antal åtgärder genomförts på sträckan från Mariestadsvägen till Norra Metallvägen i Stallsiken. Storegårdsrondellen har breddats och det har lagts till körfält i cirkulationen. Dessutom har två ytterligare cirkulationer tillkommit i Nolhagavägens anslutningar mot Södra samt Norra Metallvägen. Detta för att öka tillgängligheten till affärsområdet Stallsiken, förbättra flödet på den hårt trafikerade Nolhagavägen samt förbättra passagen för kollektivtrafik. Byggnationen har genomförts av kommunens egna entreprenadavdelning på sektor service.

Ombyggnationen av kyrkparken blev klar under förra året och lekplatsen invigdes. I parken har det satts upp mer belysning, fler permanenta sittplatser och öppna ytor vilket ger bättre möjlighet till spontana aktiviteter som boule och kubb. En annan stor förändring är att det nu finns en spännande lekplats.

Investeringar i infrastruktur IT uppgår till 2,9 miljoner kronor 2021. Det är en avvikelse mot budgeterade 5 miljoner kronor, vilket beror på att större investeringar genomfördes redan 2020. Investeringarna avser backupdatalogering, lagringskapacitet i servrar och nytt säkerhetssystem.

Inventarier

Investeringar i inventarier uppgår till 0,7 miljoner kronor, och avser möbler och teknisk utrustning inom arbetsmarknadsverksamheten och i stadshuset, samt inventarier deponigasstationen. Några investeringar har inte hunnit genomföras enligt plan (inventarier till labbsalar vuxenutbildning, utbyte av instrument och utrustning inom samhällsbyggnad samt ny teknik i sessionssalen Elin). Medel för dessa behöver flyttas över till 2022.

Av budgeterade medel för inventarier avser 2,3 miljoner kronor inventarier i Billingeprojektet. Under året har kultur- och fritidsnämnden nyttjat 0,9 miljoner kronor i inventariemedel för Billingen. Resterande medel flyttas med till kommande år. Utfall och prognos ingår inte i tabellen ovan, då kultur- och fritidsnämnden redovisar motsvarande i sin tertialrapport.

Fastighetsförvärv

Budget 2021 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och 2021 har enheten för mark och exploatering förvärvat fastigheter till ett värde om 36,2 miljoner kronor. Den höga exploateringstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa.

H22 effektiviseringar

För att kunna uppnå målen och syftet med handlingsplan 2022 allokerades investeringsmedel om 30 miljoner kronor 2021 hos kommunstyrelsen för H22 effektiviseringar. Under året har 27 miljoner kronor omförts till andra nämnder/sektorer som begärt investeringsmedel och fått ett godkännande av kommundirektören. En samlad redovisning för "H22 effektiviseringar" kommer att redovisas i årsredovisningen under avsnittet "Investeringsredovisning".

1.7 Framtiden

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldreomsorg samt kultur, som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden. Den industriella omställning som pågår i spåren av digitalisering, elektrifiering och omställningen till ett hållbart samhälle, innebär att en ny typ av industri växer fram i Sverige och Europa i snabb takt. Den nya industri som etableras är storskalig, ytkrävande och människointensiv. Här finns goda möjligheter för Skövde att vara med i utvecklingen och för det krävs stora, detaljplanerade ytor, väl utvecklad infrastruktur men också en väl utvecklad samhällsservice och attraktivitet. Om en större etablering kommer till Skövde kommer det att förändra Skövdes tillväxt radikalt framöver och krafttag behöver göras inom alla dessa områden.

Förväntningarna på sektor samhällsbyggnads leverans ökar stadigt både från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir allt mer komplex. Att allokera rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen.

Att arbeta med förtätningar i stadskärnan och omvandling av etablerade stadsdelar kräver resurser för att lyckas. För att kunna leva upp till de förväntningarna på leverans kommer kommunen behöva nyrekrytera.

Det är än viktigare att planera smart och hållbart så att driften inte ökar per kvadratmeter eller planera tillväxten så att investeringarna blir bärkraftiga. Till detta kommer till exempel ekonomi kopplat till skolskjutsfrågorna som i sin tur är kopplade till Västtrafiks tidtabell, som är frågor vi behöver bevaka och kostnadsberäkna allt eftersom det sker förändringar. För att lyckas med tillväxtuppdraget krävs att sektorerna arbetar och prioriterar tillsammans.

Efterfrågan på samverkan inom stödfunktionerna (till exempel ekonomi, inköp, lön, IT, HR) ökar från såväl befintliga som nya kunder. Detta ställer stora krav på att utveckla arbetssätt, prissättning, former för samverkan och kunddialog. Det kommer också innebära att vi, för att få önskvärda effekter för båda parter, ställer krav på att de organisationer vi samverkar med har förutsättningar i form av till exempel teknisk plattform.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. Artificiell intelligens (AI) är ett område på frammarsch som vi med rätt kunskap kommer att kunna nyttja i hela organisationen.

Samhällets förändring och demografiutvecklingen påverkar arbetslivet framåt. Tillgång till kompetens är väsentligt för att bedriva kommunens verksamhet och strategisk kompetensförsörjning behöver fortsätta prioriteras. Att behålla och utveckla befintliga medarbetare är viktigt och en god arbetsmiljö är en förutsättning. Utvecklingen av covid-19 har påskyndat utvecklingen av nya sätt att arbeta. Digitalisering, automatisering och robotisering kommer till viss del att ersätta vissa arbetsuppgifter framåt, skapa nya befattningar och därmed påverka personalmixen i verksamheten. Att bredda rekrytering och öka mångfalden både genom att få in yngre arbetskraft och personer med annan tillhörighet kommer att vara viktigt för att kompetensförsörja i framtiden.

1.8 Uppföljning av den interna kontrollen

1.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet; finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

För 2021 är tre granskningar beslutade enligt internkontrollplanen. I tertialrapport 2 återrapporterades en av granskningarna, de övriga två återrapporteras i verksamhetsberättelsen för 2021.

Granskning av rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) har genomförts genom att rutinerna för årlig uppföljning av SAM och för fördelning av arbetsmiljöansvaret följts upp. Granskningen visar att riktlinjer och rutiner finns men efterföljs inte till fullo i hela organisationen. Åtgärder som vidtas är löpande översyn av och utbildning i rutinerna, översyn och förtydligande av rutiner samt användandet av systemstöd för att dokumentera arbetsmiljöarbetet.

För uppföljningsrutin och beställarorganisation inom inköpsprocessen har granskning gjorts av de månadsvisa uppföljningarna samt av rutin för uppföljning av sektorsspecifika respektive kommunövergripande avtal. Även beställarorganisationen har granskats, att det finns tillräckligt antal behöriga beställare och direktupphandlare samt att de har erforderlig och dokumenterad utbildning. Granskningen visar på behov att förtydliga rutin för uppföljning av sektorsspecifika avtal. Utifrån granskningen har också åtgärder identifierats och påbörjats kring beställarorganisationen och att kunna erbjuda rätt utbildningsinsatser.

I granskning av hantering av handlingar har modell för att granska hantering av handlingar tagits fram. I arbetet uppmärksammades behov av att revidera dokumenthanteringsplanen, vilket har gjorts under året.

Arbetet med riskanalyser, granskningar och åtgärder fungerar väl inom kommunstyrelsens verksamheter. Under våren beslutades om policy och riktlinjer för intern kontroll, och kommunstyrelsens internkontrollarbete utvecklas kontinuerligt utifrån dessa.

1.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelsen	575 246	559 042	563 984

STEG-projektet

STEG-projektet (utbildning och anställning av serviceassistenter) avslutas i början av 2022. Skövde kommun har för avsikt att fortsätta projektet i kommunal regi. En konsekvens av beslutad budget hösten 2021 är att Arbetsförmedlingen drar in stödet kopplat till Extratjänster. Detta gäller alla förlängningar och nyanställningar från och med 2022. Endast anställningar med anställningsstödet nystartsjobb finns tillgängligt vilket är avsevärt dyrare för kommunen.

För att projekt Steg ska kunna genomföras inom Skövde kommun som planerat krävs anställning av serviceassistenter med det dyrare anställningsstödet Nystartsjobb. Ett nystartsjobb finansieras till viss del av Arbetsförmedlingen men kommunen får en kostnad på cirka 190 000kr/anställd och år.

Alternativ 1

- 1 start i januari 2023 (t.ex. inom vård och omsorg) med 20 deltagare = 3,8 miljoner kr.
- 1 start i augusti 2023 (t.ex. inom förskola/skola) med 20 deltagare = 1,9 miljoner kr.

Summa: 5,7 miljoner kronor

Alternativ 2

- 2 starter i januari 2023 med 20 deltagare i varje grupp (1 vård och omsorg+1 förskola/skola) = 7,6 miljoner kr.

- 2 starter i augusti 2023 med 20 deltagare i varje grupp (1 vård och omsorg+1 förskola/skola) = 3,8 miljoner kr.

Summa: 11,4 miljoner kronor

Satsning minska ungdomsarbetslösheten

Skövde kommun satsade 20 miljoner kronor under 2021 – 2022 för att minska ungdomsarbetslösheten men det saknas finansiering för 2023 och framåt. Beräkning på 50 anställningar/år samt fortsatt verksamhet inom Studio Ludum ger en kostnad på 16,2 miljoner kronor.

SM-vecka vinter 2023

Enligt beslut i kommunstyrelsen - budget om 8 miljoner kronor. Inför 2023 behöver 4 miljoner kronor tillföras till sektor medborgare och samhällsutveckling för finansiering av berörda sektors kostnader, då allt ej kan tas inom befintlig ram.

Samverkan med civilsamhället

Samordnare för samverkan med civilsamhället 1,0 tjänst (600 tkr). Preliminärt utifrån beslut våren 2022.

Ogräsbekämpning

2017 tog kommunen beslut om att avsluta användning av Glyfosat (Round Up) då den är en belastning för vår miljö. Den mekaniska hanteringen som ersatte tidigare metod kräver mer resurs jämfört med Glyfosat. Det är resurser vi inte har idag vilket innebär att spridning av ogräs tilltar för varje år. För att förhindra underhållskostnader i vårt gatunät, rotsprängning av asfalt, plattor och kantstenar så vill vi komplettera kommunens ogräsbekämpning med Heatweed. Heatweed använder sig av en metod baserad på hetvatten som avlägsnar växten med rötterna.

P-hus Mode, reviderad hyra

Sektor service har gjort en omprövning av taxeringsunderlag för p-hus Mode vilket sänkt fastighetsskatten och därmed också hyran som debiteras sektor samhällsbyggnad.

Tillköp Västtrafik Billingen

Tillköpet omfattar ny linje mellan Skövde resecentrum och Billingen. Linjen körs med 30-minuterstrafik alla veckans dagar.

GDPR och informationssäkerhet

Resurs för att arbeta med och stötta sektorerna i lagstyrd verksamhet saknas; GDPR-samordnare och stöd inom informationssäkerhetsområdet. Behovet är 2 tjänster, 1,4 miljoner kronor per år.

Visselblåsarfunktion

Under 2022 träder lagstiftning kring visselblåsarfunktion i kraft. Behov finns av utökad resurs för funktion och utredarkompetens inom området, men det är i nuläget oklart vad behovet uppgår till i omfattning och kronor.

Digital målbild

Under 2021 har arbete kring digital målbild genomförts enligt uppdrag från KDLG. Flera större kommunövergripande utvecklingsaktiviteter är identifierade. Dessa innebär behov av såväl personresurser som teknisk utveckling, integrationer et cetera. Inför 2022 förstärktes kommunstyrelsen med 5 miljoner kronor för att stimulera digitalisering inom kommunens verksamheter. I arbetet med målbild digitalisering lyfts vikten av att stötta kommunens verksamheter i förändringsresan med digitalisering samtidigt som det finns behov av att ha bred framfart i arbetet för att nå önskad effekt.

Nytt ekonomisystem

Skövde samarbetar med åtta kommuner i östra Skaraborg (Ö9) inklusive flera kommunalförbund och bolag i ett projekt för gemensam upphandling och implementering av nytt ekonomisystem. Utökade driftsmedel avsattes 2022 för upphandling och införande av nytt ekonomisystem. Införandet sträcker sig till 2023. Under 2023 behövs dels fortsatt resursförstärkning i samband med införandet, dels förstärkning för initial inköpskostnad. Från och med 2023 behövs resurstillskott för utökad årlig driftskostnad.

Stöd till förtroendevalda

Behov finns av utökat stöd till förtroendevalda och för beredningsprocessen. Det handlar bland annat om administrativt stöd, utvecklat tekniskt stöd för sammanträden, kommunikationsstöd. Det är i dagsläget oklart vad behovet uppgår till i omfattning och i kronor.

1.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Inventarier projekt 610010	1 990	1 990	1 990
Inventarier projekt 614005	360	450	250
Inventarier projekt 614010	100	150	100
Inventarier projekt 617007	500	500	500
Nytt ekonomisystem projekt 61260x	25 000		
IT-infrastruktur projekt 612105	3 000	4 000	7 000
SUMMA	30 950	7 090	9 840

1.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

1.10.1 Mål: Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. Ny version av riktlinjen för medborgardialog antogs av kommunstyrelsen i mars 2021. Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.

Tidigare års resultat från medborgarundersökningen visar att målvärdet inte har nåtts. Utifrån detta behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet. Under hösten 2021 genomfördes en ny medborgarundersökning och mätningen har ändrats varför utfallet inte kan presenteras och jämföras med tidigare mätningar. Resultatet från 2021 visar att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
— ■ SCB Nöjd medborgarindex. Bemötande och tillgänglighet		54	54	58	58
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)					
Kommentar SCB:s medborgarundersökning har gjorts om under året. De tidigare index som använts som mätetal finns inte längre kvar varför det inte finns något utfall att rapportera. Ny mätmetod ses över under 2022.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p> Implementering av riktlinjer och utveckling arbetsätt för medborgardialog</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att utveckla ett strukturerat och långsiktigt arbetsätt för medborgardialog. Medborgardialog är ett prioriterat område i folkhälsopolitiskt program samt barn- och ungdomspolitiskt program. Programmen lyfter fram att medborgare ska ges möjlighet att vara en naturlig del i kommunens utveckling samt att vi ska föra dialog med barn och ungdomar inför beslut och åtgärder. Önskad effekt är att öka medborgarnas inflytande och möjlighet att vara delaktiga i och påverka kommunens utveckling.</p>	2018-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Riktlinjer för medborgardialog har arbetats fram och antagits av kommunstyrelsen i mars 2021. I oktober genomfördes en workshop med föreläsning "Medborgardialog – Ett systematiskt arbetsätt för ett tillitsfullt och attraktivt Skövde!". Representant från Sveriges kommuner och regioner (SKR) föreläste och höll i workshoppen för ledande politiker och tjänstepersoner. Pilotdialoger har inte kunnat genomföras under hösten 2021. Processen har fördröjts som en effekt av Covid-19 pandemin.</p>			
<p> Följa upp arbetet med Barn- och ungdomspolitiskt program 2019-2022</p> <p>Syfte/effekt Aktiviteten syftar till att sammanställa alla nämnders aktiviteter som knutits till programmet i verksamhetsplanen. Barn- och ungdomspolitiken är kommunövergripande och ansvaret är gemensamt för samtliga nämnder. Önskad effekt är att samtliga nämnders koppling till det barn- och ungdomspolitiska arbetet synliggörs. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det barn- och ungdomspolitiska programmet.</p>	2021-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Dialogerna som skulle genomföras med sektorer och nämnder under året har inte kunnat genomföras som planerat på grund av rådande pandemi. Istället har information skickats ut till respektive sektorchef via mejl. För att få sektorernas perspektiv inför uppföljningen av mandatperiodens arbete med programmet har dialoger genomförts med sektorchef och representanter från respektive sektor. En workshop har även genomförts med beredning medborgare och folkhälsa i syfte att få underlag till uppföljningen av mandatperiodens arbete.</p>			
<p> Följa upp arbetet med Folkhälsopolitiskt program 2019-2022</p> <p>Syfte/effekt Aktiviteten syftar till att få en sammanställning av alla nämnders aktiviteter som knutits till programmet i verksamhetsplanen. Folkhälsopolitiken är kommunövergripande och ett gemensamt ansvar och ska genomgå alla verksamheter. Önskad effekt är att nämnders aktiviteter synliggörs i ordinarie uppföljningssystem. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det folkhälsopolitiska programmet.</p>	2021-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Workshop med beredning medborgare och folkhälsa har genomförts under oktober. Även dialog med sektorchef och representanter från sektorns ledningsgrupp har genomförts för att få underlag till uppföljningen av mandatperiodens arbete.</p>			

1.10.2 Mål: Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov

 Uppfyllt

Analys

Andelen av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats har ökat ytterligare under året jämfört med föregående år. Orsakerna beror till stor del på att det har varit få deltagare inskrivna i verksamheten under året på grund av pandemin samtidigt som deltagarna stått närmare arbetsmarknaden. Extratjänster och satsningen på unga har gett verksamheterna möjlighet att anställa många individer, vilket ofta leder till att deltagarna erbjuds reguljär anställning alternativt triggas individen till att studera vidare. Det är också låga arbetslöshets-siffror i kommunen för unga mellan 18-29 år och en gynnsam arbetsmarknad, till stor del beror detta på satsningen "Jobb för unga" som fallit väl ut. Ungdomsarbetslösheten i denna målgrupp har sjunkit med 50% sedan hösten 2020.

Den totala arbetslösheten fortsätter att minska. I november 2021 är siffran 5,6% (Skaraborg: 5,9%, Västra Götaland: 6,5% och riket: 7,2%). Jämfört med föregående år har arbetslösheten i Skövde minskat med 1,9 procentenheter.

För att fortsatt matcha det som arbetsmarknaden efterfrågar har vuxenutbildning inför 2022 ansökt om tre yrkeshögskoleutbildningar. Det har också startats upp yrkesutbildningar med externa utbildningsanordnare inom bristyrkesområden som barnskötare, byggyrken, elyrken och fordonsmekaniker. Dessutom har avtal skrivits med externa utbildningsanordnare om att bedriva industriutbildning på gymnasial nivå för vuxna. Samverkan med Västsvenska handelskammaren har inneburit uppstart av lärlingsutbildning i kombination med anställning inom industri/svets.

Utifrån ovanstående analys bedöms målet vara uppfyllt.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
  Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats	86%	77%	87,5%	85%	82%
Målvärde 70% av deltagarna.					
Kommentar Den totala sysselsättningsgraden för yrkesutbildningar uppnår 86 % vilket kan jämföras med 77 % vid förra mätningen.					
  Andel av deltagare i arbete eller i studier efter arbetsmarknadsinsats	51%	46%	30%	41%	38%
Målvärde 30% av deltagarna.					
Kommentar Det förbättrade utfallet beror till del på att de har varit få deltagare inskrivna i verksamheten under året på grund av pandemin samtidigt som deltagarna stått närmare arbetsmarknaden. Extratjänster och satsningen på unga har gjort det möjligt att anställa många individer, vilket ofta leder till att människor erbjuds reguljär anställning alternativt triggas individen till att studera vidare.					
  Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs	48,8veckor	42,7veckor	25,7veckor	30,4veckor	26,1veckor
Målvärde 32 veckor.					
Kommentar Det försämrade resultatet är kopplat till pandemin då det fortsatt är mindre undervisning på plats.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
  Öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda	273 st	280 st	339 st	455 st	352 st

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda visar en minskning jämfört med första halvåret 2021 med 7 personer.					
↗ ● Öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)	20 st	23 st	31 st	52 st	41 st
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (övriga Europa och utomeuropeiska länder) har minskat med tre personer jämfört med halvårsskiftet 2021.					
↗ ● Öppet arbetslösa svenskfödda	339 st	409 st	642 st	829 st	589 st
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda visar en minskning jämfört med halvårsskiftet 2021 med 70 personer.					
↗ ● Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18-24 år	54 st	66 st	108 st	214 st	151 st
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar visar en minskning jämfört med halvårsskiftet 2021 med 12 personer.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Skövdemodellen - en väg in	2019-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Skövdemodellen strävar efter att öka antalet personer till sysselsättning samt medverka och bidra till att ut-satta grupper kommer i utbildning alternativt arbete. Målsättningen är dessutom att minska och förebygga behov av försörjningsstöd samt kompetensförsörja sektorer inom Skövde kommun.			
Kommentar Skövdemodellen är fortsatt en viktig del i arbetsmarknadsenheternas arbete. Pandemin har dock påverkat verksamheten. - Projekt STEG är i slutfasen och en arbetsgrupp har bildats för att förbereda implementering efter projekt-tidens slut under första kvartalet 2022. - Studio Ludum fortsätter som "Studio Ludum Skövde". Detta efter en upphandling av företaget Ludea som fortsätter arbetet även 2022. - Piloterna har kommit igång bra och flera företag har visat intresse. - Jobb för unga: Under året har 168 anställningsavtal skrivits med ungdomar mellan 18-29 år. Av dessa har 83 stycken avslutat anställning och 56 personer (67,5%) har gått direkt till reguljära arbeten eller reguljär utbildning. - Växtkraft: ESF-projekt tillsammans med Mariestad, Gullspång och Töreboda. Projektet fortgår i genomföran-defas och Skövde har bra deltagande.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
- Cresco Creale, ett ESF-projekt med Samordningsförbundet som projektledare. För Skövdes del har arbetet kommit igång bra, trots pandemin.			
 Utveckla utbudet av gymnasiala och eftergymnasiala yrkesutbildningar inom vuxenutbildning	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Syftet är att, efter dialog med arbetsmarknaden, ha ett utbud av gymnasiala och eftergymnasiala yrkesutbildningar som företag inom privat och offentlig verksamhet efterfrågar och är i behov av.			
Kommentar Vuxenutbildningen har upphandlat följande gymnasiala yrkesutbildningar med externa utbildningsanordnare: <ul style="list-style-type: none"> - Lager och logistik (Arena Utbildning) - Industri: Lernia, basutbildning + påbyggnad svets - Industri: Tibro kommun, träindustri - Bygg + fordonsmekaniker Movant - El: Nrrcia Utbildning AB (Ny leverantör 2021) - Barnskötare: Arena utbildning Samverkan sker fortlöpande med det utbildningsutbud som finns inom Vux-Skaraborg.			
Följande utbildningar har ansökts om hos Myndigheten för yrkeshögskolan: <ul style="list-style-type: none"> - Medicinsk sekreterare - Specialistundersköterska inom äldreomsorg - Specialistundersköterska inom psykiatri Besked på dessa ansökningar väntas i januari 2022.			

1.10.3 Mål: Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion

 Delvis uppfyllt

Analys

I Svenskt Näringslivs enkät om det lokala företagsklimatet förbättrade sig Skövde i det sammanfattande omdömet som är den fråga som väger tyngst i rankingen. Fokus innevarande år är att arbeta med service i samverkan i kommunen, arbetet är dock försenat på grund av att tjänsten som näringslivsutvecklare med fokus företagsklimat är vakant, rekrytering är genomförd och ny resurs är på plats i januari.

Skövde står sig väl i jämförelse med våra jämförelsekommuner, trots ett tapp på nio placeringar från föregående år. Med placering 71 av landets 290 kommuner är det endast Varberg som har en bättre placering (60).

Kopplat till arbetet med att Skövde ska vara attraktivt för etablering och expansion, är framtagandet av ett nytt platsvarumärke. En första test i att använda det var en annons i Dagens Industri i våras tillsammans med Sciencepark Skövde, IDC och Business Region Skaraborg. Under hösten har ett antal kampanjer genomförts för att locka etableringar och talanger till Skövde samtidigt som en ny webbplats tagits fram med platsvarumärket som bas. En ny tjänst som platsmarknadsförare tillsattes som också samarbetat med Sciencepark Skövde för att ta fram en kommunikationsstrategi för miljön som också samspelar med platsvarumärket.

Under året har vi fått kvitto på att Skövde är intressant för större industrietableringar, då detaljplanen för Lockertorps inleddes för att ställa om från flygplats till verksamheter, vilket möjliggjort för Skövde att delta i konkurrensen om de nya hållbara industrietableringarna.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Svenskt Näringslivs ranking	71	60	61	57	115
Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Kommentar Skövde tappar placeringar från plats 60 till plats 70 i årets ranking.					
 Antal företag och offentliga verksamheter som etableras i Skövde, vilka redan är verksamma på annan ort	36 st	25 st	29 st	23 st	27 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
 Antal arbetstillfällen i Skövde	33 668 st	32 909 st	32 600 st	32 650 st	31 409 st
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar Antalet arbetstillfällen i Skövde har ökat.					
 Bruttoregional produkt för Skövde kommun	621tkr	611tkr	593tkr	549tkr	593tkr
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar BRP har en eftersläpning, varför utfallet för 2021 avser 2019.					
 Antal nyregistrerade företag	564 st	520 st	503 st	466 st	389 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar I Skövde kommun registrerades det 564 bolag under 2021 vilket är en ökning jämfört med föregående år då 520 bolag registrerades.					
 Antal anställda i nya företag	426 st	357 st	382 st	457 st	355 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar Antalet anställda i nya företag ökade med 69 personer mellan 2020 och 2021.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Ta fram ett program för att utveckla handeln i Skövde	2019-04-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att skapa en tydlighet i vår roll som handelsstad och en livskraftig handel med bibehållet positivt handelsindex.			
Kommentar Arbetet med att skapa projektdirektiv och projektplan är påbörjat samt förslag på projektgrupp och styrgrupp. Nulägesanalys från kvartal två uppdateras utifrån de snabba förändringar som skett inom handeln som en följd av covid-19 och ökad e-handel. Arbetet är något försenat på grund av pandemin, men också av rekrytering av medarbetare som dragit ut något på tiden.			
 Utveckla arbetet med etableringsprogrammet	2020-01-01	2022-12-31	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Syftet med att utveckla och implementera etableringsprogrammet är att Skövde ska bli tydligare mot marknaden i syfte att attrahera rätt etableringar som skapar stärkta kluster, synergier och i slutändan tillväxt.</p>			
<p>Kommentar Som ett led i arbetet med etableringsprogrammet har etableringsresursen i Science park Skövde tillsammans med näringslivsenhetens platsmarknadsförare tagit fram en kommunikationsstrategi för parken och spetsområdena. För att hitta rätt i de kärnvärden som tagits fram har ett antal intervjuer med parkföretagen genomförts. Kommunikationsstrategin bygger också på det platsvarumärke som är framtaget för Skövde. Under hösten genomfördes ett antal kampanjer riktade mot relevanta målgrupper utpekade i etableringsprogrammet. För att bli än mer träffsäkra i marknadsinsatserna har en målgruppsanalys tagits fram. Det finns ett stort intresse för parken och flera bolag expanderar och tar större ytor samtidigt som nya etableras. Under 2021 har 12 nya bolag valt att etablera sig i Sciencepark Skövde. Viktigt i arbetet framåt är att hitta ankarshyresgäster i kommande kontorsbyggnad som planeras av Kreativa Hus. Under 2021 har ett intensivt etableringsarbete gjorts runt att attrahera en större etablering i Locketorp, där ett detaljplanearbete inletts för att ställa om området från flygplats till verksamhetsmark. Den nya planen möjliggör för Skövde att ta vara på den hållbara omställning som pågår inom industrin och där den nyindustrialisering som pågår kräver stora detaljplanerade områden med god tillgång på infrastruktur och kompetens.</p>			
<p> Fortsatt arbete med handlingsplan för förbättrat företagsklimat</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Syftet är att det ska upplevas som enkelt att starta och driva företag i Skövde, där effekten är fler företag och fler arbetstillfällen och i förlängningen högre tillväxt.</p>			
<p>Kommentar Presentation av årets ranking genomförd genom digitala kanaler samt pressutskick tillsammans med Näringslivsforum i Skövde. Reviderad handlingsplan finns nu för 2021. Samtliga aktiviteter i denna version är satt tillsammans med varje representant i arbetsgruppen. Handlingsplan med tillhörande aktiviteter och status finns även uppdaterat på www.skovde.se. Några av årets aktiviteter samt fortsatt samverkan inom arbetsgruppen ligger för tillfället vilande i väntan på ny näringslivsutvecklare. Även arbetsgruppen kommer få nya deltagare utifrån behov som ska möjliggöra för det fortsatta arbetet.</p>			

1.10.4 Mål: Öka inflyttandet till Skövde kommun

 Delvis uppfyllt

Analys

För att öka inflyttandet till Skövde har kommunen fokus på talangattraktion, vilket handlar om hur vi ska attrahera, ta emot och integrera spetskompetens och hur vi skapar ett gott rykte om Skövde hos målgrupperna.

Parallellt med det här har en inflyttarwebb skapats som lanseras i slutet av sommaren och kopplat till det inflyttarservice med bistånd från kontaktcenter. Syftet är att underlätta för inflyttande till Skövde att hitta viktig och bra information om boende, service, fritid med mera.

Studenterna vid Högskolan i Skövde är en viktig talangpool och potentiella nya invånare, där görs ett gediget jobb med att integrera dem i samhället och skapa ett gott rykte.

I den rådande högkonjunkturen investeras det mycket i Skövde och mark behöver utvecklas till attraktiva områden. Bostadsmarknaden har ett behov av olika typer av boendeformer i olika tätorter.

Det är viktigt att man tar vara på alla de unika kvaliteter som finns hela kommunen, allt från det specifika läget till de regionala infrastrukturella sambanden.

I Skövde kommun finns 30452 lägenheter av dessa är 3394 utan folkbokförd invånare. Vilket innebär att ca 11% av lägenheterna har boende som inte räknas i statistiken. Det ger en osäkerhetsfaktor när man räknar invånare i

kommunen då det finns de som inte är folkbokförda i kommunen tex, studenter.

Befolkningsregistret visar en nedgång av antal födda under 2021. Antal döda jämfört med åren under 2010-2019 är fortfarande hög på grund av att pandemi fortfarande råder. Antalet avlidna är färre jämfört med året innan. Födelseöverskottet beräknas därför bli lägre jämfört med 2020.

Inflyttningen beräknas dock ligga på samma nivå som fjolåret. Samma sak gäller också för invandringen. Den nationella utflyttningen (inkl. utvandringen) har ökat under 2021. Sammantaget innebär det att befolkningstillväxten i Skövde blir lägre under 2021 jämfört med 2020. Antal inflyttade mellan januari-december 2021 är preliminärt 3247 st. Motsvarande siffra 2020 är 3317 inflyttade.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
→ ● Antal inflyttande	3 247st	3 317st	3 134st	3 292st	3 312st

Under 2021 beräknas att 615 personer fötts och att 523 personer avled. Födelseöverskottet blev 92 personer. Antalet inflyttade beräknas till 3 247 personer och utflyttade till 3 093 vilket innebär ett flyttöverskott på 154 personer. Totalt ökade invånarantalet med 246 personer.(0,4%)

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
↗ ■ Antal nya bostäder	292 st	195 st	236 st	168 st	392 st

Målvärde

1000 nya bostäder under mandatperioden

Kommentar

Antalet nybyggda bostäder under 2021 var 292 bostäder varav 136 är flerbostadshus och 100 är småhus. Vid jämförelse med 2020 är det en höjning då det 2020 byggdes 236 nya flerbostadshus och 100 nya småhus.

1.a halvår 2020 - 98 flerbostadshus 68 småhus totalt 166 stycken

2.a Halvår 2020 - 38 flerbostadshus 32 småhus totalt 70 stycken

1.a Halvår 2021 - 162 flerbostadshus 33 småhus totalt 195 stycken

2.a Halvår 2021 - 39 flerbostadshus 58 småhus totalt 292 stycken

Motsvarande siffror för år 2021 års första halvår var 21 bygglov på 113 bostäder vilket innebär 5,4 bostäder per bygglov Under det andra halvåret 2021 utfärdades 16 bygglov på totalt 217 bostäder vilket innebär 13,6 bostäder per bygglov. Sammanlagt utfärdades 37 bygglov på 330 bostäder vilket innebär 8,9 bostäder per bygglov för året 2021

Antalet påbörjade bostäder under 2021 var 126 småhus och 287 lägenheter i flerbostadshus vilket sammanlagt innebär 413 påbörjade bostäder. 242 av dessa påbörjades under första halvåret och 171 under andra halvåret.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Aktualitetspröva översiktsplanen under mandatperioden	2020-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt	Är den befintliga översiktsplanen tillräcklig för den byggnation som Skövde avser att göra. Efter det ordinarie valet 11/9 2022 ska kravet på kommunen att anta en planeringsstrategi börja tillämpas Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen. Planeringsstrategin ska fortsättningsvis tas fram under första halvan av perioden mellan två ordinarie val.		
Kommentar	Arbetet med Skövde kommuns nya Översiktsplan är igång med flera referensgrupper. Skövde växer och det vill vi ska fortsätta samtidigt som det måste vara inom planetens gränser och med fokus på de som bor och verkar i vår kommun. Budskapet för arbetet med översiktsplanen är att vi ska skapa Hållbar utveckling med medborgarna i fokus där bland annat att de tre hållbarhetsaspekterna <i>ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet</i> ska finnas med i hela arbetet. Översiktsplanen ska visa hur det är möjligt att nå den kommunala viljan för kommunens utveckling. Skövde ska fortsatt vara en kommun som människor vill besöka, bo och arbeta i, en kommun där människor möts,		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>verkar och mår bra. Tidshorizonten är år 2040 med utblick till 2060.</p> <p>Översiktsplanen är kommunens samlade strategi för hur mark, vatten och bebyggelse ska användas, utvecklas och bevaras. Den pekar ut en riktning för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt och vägleder också beslut här och nu. Översiktsplanens innehåll måste vara strategiskt, långsiktigt och samtidigt vara så pass konkret så den kan fungera som styrdokument för handläggning av till exempel detaljplaner och bygglov. Enligt plan- och bygglagen (PBL 3 kap. 1–2 §§, lag 2020:76) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen.</p> <p>De senaste ändringarna i PBL anger att kommunen ska ta fram en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Om en ny översiktsplan antas inom samma period behövs ingen planeringsstrategi för den mandatperioden. Skövde kommun har därför beslutat att ta arbeta fram en ny, uppdaterad översiktsplan som ska antas senast september 2024.</p>			
<p>✔ Revidering av boendestrategiskt program</p> <p>Syfte/effekt Skapar förutsättningar för att Skövde ska kunna erbjuda ett varierat boende i attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och bostadsbehov.</p>	<p>2020-01-31</p>	<p>2021-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar</p> <p>Kommunfullmäktige har antagit boendestrategiskt program för Skövde kommun. Boendestrategiska programmet är ett av verktygen för att nå visionen. Det är ett strategiskt dokument, som ihop med kommunens översiktsplan ÖP2025, skapar förutsättningar för att Skövde ska kunna erbjuda ett varierat boende i attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och bostadsbehov. Det övergripande målet med bostadsplaneringen är att säkra både en välfärd och en hållbar tillväxt i hela Skövde. I samband med att en ny översiktsplan ska revidering ske av befintligt program tas fram.</p> <p>Arbetet med att förbereda för en eventuell större etablering i kommunen har tagit upp stor del av hösten 2021 och därför är programmet inte färdigarbetat. Ett förslag till Boendestrategiskt program kommer att läggas fram för kommunfullmäktige i juni 2022.</p>			
<p>❗ Åtgärdsplan för ytterområdena i Skövde kommun</p> <p>Syfte/effekt Att motverka att ytterområden inte utvecklas i samma takt som utvecklingen av centrala Skövde genom att skapa möjligheter till service, aktiviteter och ökad attraktionsförmåga.</p>	<p>2020-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar</p> <p>Ny utredare finns nu på plats och har startat upp arbetet med Åtgärdsplan för ytterområdena och kommer jobba med ytterområdena under 2022</p>			
<p>✔ Etablera en samverkansstruktur för arbetet med studenternas möjlighet att trivas och etablera sig i Skövde</p> <p>Syfte/effekt Syftet med en samverkansstruktur är att få bättre utväxling på de insatser som görs och hitta nya insatser tillsammans genom samordning. Flera parter är viktiga för att skapa trivsel och förbättra möjligheten att fler studenter väljer att stanna kvar eller rekommendera Skövde. Önskvärd effekt är ökad attraktivitet för Högskolan i Skövde och Skövde kommun och på sikt ökat antal studenter som väljer att studera i Skövde och även etablera sig efter avslutade studier.</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2021-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Rapporten Organiserat Studentboende 2021 har färdigställts och är underlag till kommande boendestrategiska program för att lyfta behovet av långsiktig planering för fler studentbostäder. Arbetet pågår med att undersöka andra insatser för att underlätta bostadssökandet, exempelvis genom bättre information till privata fastighetsägare i Skövde och närliggande kommuner. Arbetsgruppen näringsliv och karriär har arbetat med att sprida information om Exjobbsexpo och exjobbsportalen. En företagsfrukost har tillsammans med</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Näringslivsforum, Science Park Skövde, IDC genomförts. Arbetsgruppen Leva och Må bra har kommit igång och undersöker möjligheter att utveckla en informationsplattform för att informera och underlätta för den som kommer för att studera i Skövde. Rekrytering påbörjas av en studentstadssamordnare, huvudsyftet med tjänsten är att fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla Skövde som studentstad i samverkan mellan kommun och högskola.</p>			
<p>✓ Inflyttarservice och inflyttarwebb</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att erbjuda bättre service och tydligare information om Skövde som plats och vårt erbjudande. Det handlar både om att attrahera, ta emot och få människor att trivas i Skövde. Förväntad effekt är ökad inflyttning, bättre upplevelse av mottagandet och underlätta kompetensförsörjning.</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2021-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Inflyttarwebben lanserades i mitten av september. Framtagandet har skett i samverkan med kontaktcenter, kommunikation samt platsmarkandsförare. En rutin för Inflyttarservice är framtagen där kontaktcenter besvarar kommunrelaterade frågor medan frågor kring näringslivet kopplas vidare till näringslivsenheten. För att täcka upp den engelskspråkiga målgruppen (internationella talanger) kommer sidan ha en specifik flik med information som riktar sig till den som är ny i Sverige/Skövde. Information om sidan har spridits bland annat genom informationsbrev till HR-avdelningar och företagsledare. Även sociala medier har använts för att informera om ingången. Statistik visar att sidorna hittills besökts av drygt 600 personer.</p>			
<p>🎯 Ta fram ett nytt platsvarumärke för Skövde som plats</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att skapa en tydlig och enad bild av Skövde och en god samordning av insatser och aktörer. Effekten väntas bli ett starkare lokalt varumärke och att Skövde nyttjar sin varumärkespotential nationellt.</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Implementering, partnerskapsbyggande och uppstart av marknadsföringsaktiviteter är genomförda under hösten. Viktiga verktyg för att arbeta med platsvarumärket är framtaget, såsom webb, målgruppsanalys foto/film, digitala kanaler med mera. Lokal lansering för medborgarna genomförd under temat "Tillsammans bygger vi Skövde". Flertalet aktörer i Skövde inom näringslivet, föreningslivet och kulturen har stöttat implementeringen genom olika projekt. En grupp för partnerskapsbyggande är uppbyggd. Marknadsföringskampanjer nationellt och internationellt kopplat till etablering- och talangattraktion har genomförts i DN, Di och The Local samt att vi tagit fram en 24-sidig bilaga till Di med fokus Skövde Science City. Nästa steg är att ta fram och påbörja arbetet med Handlingsplan för 2022-2024 för platsvarumärket tillsammans med Marknadsgruppen.</p>			
<p>🎯 Utveckla program för talent attraction</p> <p>Syfte/effekt Syftet med att ta fram ett program för talangattraktion är att sätta fingret på viktiga vägval och samordna arbetet med att locka, ta emot och behålla talanger till vår region. På så sätt har vi möjlighet att både stärka vårt erbjudande och bli tydligare mot marknaden.</p>	<p>2019-04-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar Ett projektdirektiv har färdigställts och godkänts av styrgruppen. Future Place Leadership har upphandlats för processtöd. Näringslivsenheten har även under hösten deltagit i projektet Remote Talent i Future Place Leaderships regi. Projektet har hittills gett goda möjligheter till benchmarking med andra kommuner i Norden och Europa. Som en del i att ta fram TAM-programmet har Future Place i samråd med Näringslivsenheten genomfört tio intervjuer med nyckelaktörer. En enkät har genomförts med målgrupp inflyttare och fått in cirka 300 svar från nationella inflyttare och 100 internationella. En workshop har genomförts tillsammans med Future Place Leadership. En väl sammansatt grupp bestående av ett 20-tal representanter från näringslivet och organisationer deltog. Sammantaget har intervjuer, enkät, workshop och intervjuer från 2019 gett ett bra underlag att arbeta vidare med när programmet skrivs fram. Planen är att ha ett utkast av programmet klart runt den 20 januari, 2022 och därefter påbörja förankringsarbetet såväl internt som externt med de företag och organisationer som deltagit i processen.</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program

1.10.5 Mål: Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar

● Uppfyllt

Analys

För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett resilient samhälle behöver kommunens ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enbart en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Skövde ligger i framkant när det gäller många av frågorna men behöver arbeta mer för att kroka arm med andra aktörer i samhället. Bedömningen är att kommunen har rätt strategier för att uppnå målet.

Under 2021 togs en skyfallskartering fram för Skövde kommun. Skyfallskarteringen har tagits fram med avseende på ett skyfall med återkomsttiden 100 år. Skyfall är ett fenomen med extremt mycket nederbörd som faller under en kort tid och ofta över en begränsad geografisk yta. Intensiteten i ett skyfall är ofta väldigt hög och volymen nederbörd som faller under ett sådant tillfälle är ofta större än vad som finns kapacitet för i befintliga ledningssystem som är avsedda att ta hand om dagvatten.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
● Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning	3 plats		4 plats		
Målvärde Oförändrad eller ökning.					
Kommentar Mätning görs vartannat år.					
↗ ● Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation	66 %	62 %	69 %	64 %	66 %
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation 66 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Drivmedel är inte inkluderade i dessa siffror, men andelen förnybara drivmedel var förra året högre än andel förnybar energi totalt i kommunen som organisation.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Analys av risk- och sårbarhetsanalysen, värmekartläggningen, skyfallskarteringen	2020-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Öka förståelsen hur dessa tre dokument påvisar olika risker och effekter av klimatförändringar och pekar ut riskområden i Skövde. I samband med detta tar man höjd för kostnad och nyttoeffekter i frågan.			
Kommentar			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
För att få relevanta åtgärder har effekterna av klimatförändringarna analyserats. Övriga kommunala verksamheter som berörs av klimatförändringarna har inte deltagit i analysen, det kommer i nästa steg. Även den politiska organisationen behöver höja kunskapen om innehållet i analysen. Klimatanpassningsarbetet kommer fortsätta tillsammans med andra aktörer i kommunen, vilket är en framgångsfaktor för att uppnå ett robust samhälle.			
✓ Konsekvensanalys och strukturplan för hantering av översvämning i samband med kraftigare regn och skyfall	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Skövde ska göras robust mot dagens och framtidens översvämningar genom att säkra grundläggande samhällsfunktioner och samhällsvärden. Anpassning ska ske med målsättning att skapa robusta systemlösningar som minimerar översvämningens risk och omgivningspåverkan och ger tillskott till attraktiva stadsmiljöer.			
Kommentar Upphandlingen är genomförd och arbetet har påbörjats med att ta fram analyser.			

1.10.6 Mål: Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit.

Skövde kommuns välfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammantagna resultatet från KKIK 2021 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola, socialtjänst och delar av vård- och omsorg. Det är svårt att dra några generella slutsatser kring brukarnöjdhet eftersom resultaten kring vissa undersökningar är fördröjda. Det vi ser är dock att även om brukarnöjdhet inom LSS (daglig verksamhet) har förbättrats så är resultatet fortfarande under uppsatt målvärde.

Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Exempelvis behöver vi bli bättre på att jobba systematiskt med våra olika kundundersökningar och göra både våra kunder och medarbetare mer delaktiga i förbättringsarbetet.

Att få till stånd en god kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetssätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
↗ ● Kostnad per barn i förskolan	138 000 kr	139 000 kr	134 000 kr	134 000 kr	129 000 kr
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Skövde har en låg kostnad jämfört med riket.					
→ ● Kostnad per elev grundskolan F-9	105 000 kr	105 000 kr	105 000 kr	102 000 kr	96 000 kr

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna.					
Kommentar Skövde en låg kostnad jämfört med riket och liknande kommuner.					
● Kostnad per elev i gymnasiet	120 000 k r	116 000 k r	113 000 k r	111 000 k r	112 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Skövde har en låg kostnad jämfört med riket och liknande kommuner för gymnasiet.					
● Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg	3 000 kr	3 100 kr	2 900 kr	2 900 kr	2 800 kr
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Kommunen har förhållandevis gynnsamma förutsättningar beträffande kommuninvånarnas socioekonomiska villkor och demografisk sammansättning. Utfallet har under en följd av år visat på detta.					
● Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg	225 000 k r	214 000 k r	221 000 k r	220 000 k r	213 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Kostnaden för äldreomsorgen totalt fördelat på antalet invånare över 80 år är fortsatt lägre för Skövde än för kommungruppen och riksgenomsnittet.					
● Undersökning elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	70,2 %			68,8 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Det är stor spridning av resultatet mellan högstadieskolorna, från 46% till 81%. Det finns en koppling mellan resultatet kring nöjdhet och "jag känner mig trygg i skolan". De skolor som har högre resultat på trygghet har även högre resultat på nöjdhet.					
● Brukarbedömning individ- och familjeomsorg - förbättrad situation	83 %	73 %			
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Andel brukare som upplever förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten har ökat. Dock är svarsfrekvensen för 2020 och 2021 låg och ojämnt fördelad mellan de olika verksamheterna, vilket gör att det inte går att dra några säkra slutsatser av resultatet. Inför nästa brukarundersökning behöver ett arbete göras för att få bättre svarsfrekvens.					
◆ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS	69 %	62 %		62 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Kommentar Förbättring jämfört med förra undersökningen som gjordes 2018 i Skövde, men sämre än riket fortfarande. Delaktighet och inflytande är ett prioriterat mål.					
— ■ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg		81 %	84 %	87 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Socialstyrelsens brukarundersökning 2021 är försenad och resultatet redovisas först våren 2022.					
— ■ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg		89 %	89 %		
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Socialstyrelsens brukarundersökning 2021 är försenad och resultatet redovisas först våren 2022.					
↗ ● Helhetsintryck kontaktcenter	5	9	7	28	71
Målvärde Årliga förbättringar med strävan mot topp 10.					
Kommentar Den sammantagna bedömningen i servicemätningen för kontaktcenter är en 5:e plats av de kommuner som deltar i mätningen.					

1.10.7 Mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Under året 2021 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet.

För att nå målet attraktiv arbetsgivare har arbetet med kommunens handlingsplan 22 (H22) fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen. Utöver detta har en utredning runt förmåner för kommunens medarbetare genomförts med syfte att komma med ett förslag på ett paket vilket också gjorts och kommer att implementeras succesivt under 2022. En uppdaterad medarbetaridé och en policy för likabehandling har tagits fram. Implementering kommer fortsätta under 2022.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
— ◆ HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78	78		76	
Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar HME hamnade på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket är på samma nivå som föregående år. I år har undersökningen kompletterats med ett antal frågor kopplat till organisationskultur. Det totala resultatet är bedömt gott för kommunen och ligger ungefär som snittet för riket och Skaraborg. Målvärdet är 85 vilket är ett förhållandevis högt målvärde.					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Antal årsarbetare	3 855 st	3 758 st	3 879 st	192 st	172 st
Kommentar Vi ser en ökning i antalet heltidsarbetare totalt på kommunen med ca 100 st. Detta beror på en lägre frånvaro både vad gäller VAB och sjukfrånvaro, ökat övertid/fyllnadstidsuttag samt fler anställda både på tillsvidare-tjänster och visstidstjänster.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
 Sjukfrånvaro	7,6%	7,8%	8%	8,4%	6,6%
Målvärde Minskning					
Kommentar Sjukfrånvaron har nu börjat minska efter den stora ökningen som berodde på Covid 19. Vi har dock en bit kvar ner till de 7 % som vi låg på innan covid. Högst sjukfrånvaro har de större sektorerna med kontaktyrken, det vill säga vård och omsorg och barn och utbildning. Målsättningen om en sjukfrånvaro under 5,5 % är inte nådd. Åtgärder inom området sker inom ramen för H22.					
 Personalomsättning intern	1,8 %	0,8 %	1,1 %	0,3 %	2,8 %
Målvärde Oförändrad eller ökning					
Kommentar Den interna rörligheten har ökat med 0,5 procentenheter på kommunen och ligger nu på 1,6 %. Den interna rörligheten bör öka och bör vara ett fokusområde framöver.					
 Personalomsättning extern	10,1 %	4,4 %	10,3 %	5,5 %	10,9 %
Målvärde Minskning					
Kommentar Personalomsättningen fortsätter att minska, även pensionsavgångarna har minskat under 2021. Anledningen till den bibehållna personalomsättningen på kommunen beror till viss del på lågkonjunktur och Covid 19. Dessa faktorer har generellt påverkat arbetskraften i Sverige då vi ser en generellt minskad personalomsättning i landet. Medarbetare stannar i större utsträckning på sitt arbete och inte är lika benägna att byta arbete i oroliga tider.					

1.10.8 Mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

 Uppfyllt

Analys

Ett resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden behövs för att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning.

Resultatet för Skövde kommun 2021 är ett överskott om 337 miljoner kronor, vilket är 9,7 procent av skatter och bidrag. För mandatperioden är utfallet 7,0 procent utifrån tidigare och årets resultat.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Årets resultat	9,7 %	9,5 %	4,9 %	0,6 %	0,9 %

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.					
Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 337 miljoner kronor för 2021. Resultatet motsvarar 9,7 procent av skatter och bidrag för det enskilda året 2021. För mandatperioden uppgår det sammantagna resultatet till 7,0 %.					
— ● Verksamhetens nettokostnad	52 780kr/in- vånare				
Målvärde Oförändrad nivå i förhållande till våra jämförelsekommuner.					
Kommentar Resultaten avser 2020 på grund av eftersläpning i statistiken. Målvärdet är snittet av Skövde kommuns jämförelsekommuner Kalmar, Karlstad, Varberg, Växjö och Östersund. Skövde kommun har en lägre nettokostnad än snittet hos jämförelsekommunerna, och jämfört med samtliga kommuner i gruppen. Resultatmätningen är ny i styrkortet, men över tid har verksamhetens nettokostnad ökat hos samtliga kommuner i gruppen inklusive Skövde. Detta beror på bland annat en ökande demografisk försörjningskvot, alltså att de allra äldsta och yngsta åldersgrupperna, som kräver mer välfärdsinsatser, blir större. Den stigande nettokostnaden påverkas även av högre avskrivningar vilket har påverkats av ett stigande investeringsbehov.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Genomföra handlingsplan 2022 (H22)	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Handlingsplanen avser att långsiktigt bidra till att hämta hem ekonomiska effekter och stärka kommunens möjligheter att klara välfärdsuppdraget. Den förväntade ekonomiska effekten är 107 miljoner kronor. fördelat med 19,6 miljoner kronor 2020, 47,6 miljoner kronor 2021 samt 39,6 miljoner kronor 2022.			
Kommentar Arbetet med handlingsplan 22 (H22) pågår och rapporteras tertialvis till kommunstyrelsen. Under våren gjordes en djupare uppföljning av varje delprojekt med syfte att få bra helhetsbild över status H22. Målet var att hjälpas åt att kraftsamla och stötta projekten så vi har ett levande förbättringsarbete och kan hjälpa sektorerna att klara sina effektiviseringskrav. En sammanställning gjordes beträffande vilka delprojekt som är igång och vilka som bör avslutas/drivas i annan form. Denna och de förväntade ekonomiska effekterna behandlas på kommundirektörens ledningsgrupp under september. Delprojekt inköp har inte fullt ut lyckats nå de förväntade effekterna. Projektet har nu strukturerats om inför 2022 och KDLG har beslutat om ansvar, roller, arbetssätt och förväntade effekter. Vid tertialrapport 1 och 2 redovisades projekt H22s utveckling och förväntade ekonomiska effekter 2021 för kommunstyrelsen som var positiva till de hittills uppnådda resultaten och den pågående kulturförändringen.			
 Utveckla vår ekonomistyrning och verksamhetsstyrning	2020-01-01	2021-12-31	
Syfte/effekt Standardiserade arbetssätt. Ökad avkastning. Kvalitetssäkrade processer. Det vi gör ska skapa nytta.			
Kommentar Prioriterade aktiviteter inom budgetprocessen är ny ekonomipolicy, översyn av internhyresmodellen och att se över resursfördelningsmodellerna. Förslag till ny ekonomipolicy blev klart under våren och är förankrad hos sektorerna. Policyn har justerats något efter höstens remiss hos nämnderna och kommer beslutas av			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>kommunfullmäktige i februari 2022. Arbetet med ny internhyresmodell pågår enligt tidsplan med stöd av konsultföretaget Norem AB. Under hösten har möten och aktiviteter genomförts för att kunna leverera ett förslag på ny internhyresmodell. Det största arbetet är hos sektor Service som bl a arbetar med en riktlinje/handbok är det tydligt framgår vad som ingår i hyran. Den externa konsultfirman är i slutfasen på sitt uppdrag, leverans av slutrapporten med inriktningar och förslag till ny internhyresmodell kvarstår och förväntas levereras under januari.</p> <p>Även arbetet med översyn av resursfördelningsmodellerna pågår, med start i modellen för skolan.</p> <p>Till pensionsfonden, vars infasning påbörjades december 2020, har månadsvisa insättningar om 25 miljoner kronor genomförts och är på god väg mot den planerade infasningen om 600 miljoner kronor. Eventuell revidering av finanspolicy-/riktlinjerna står på agendan under 2022 för att undersöka möjligheten att placeringar kan göras i alternativa investeringar. Revideringen ska även ta upp eventuell ändring av lägsta tillåtna räntebindningstid för skuldportföljen.</p> <p>Inom målstyrningen har ett arbete genomförts under året för att göra anpassningar i vårt systemstöd (stratsys) för verksamhetsplanering och -uppföljning, i syfte att minska dubbelarbete vid rapporteringar och minska på rapportskrivningen för sektorerna. Utvärdering pågår inom målstyrningsteamet och EKLK för att säkerställa att effekterna har uppnåtts. Vi har också anpassat frekvensen på uppföljningen av aktiviteter, för att anpassa till tertialrapporterna och minska rapporteringen för chefer och medarbetare.</p>			
<p> Stödfunktionerna ska utveckla arbetssätt och verktyg som möjliggör ökad samverkan inom kommunkoncernen</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att uppnå ökad effektivitet, ökad kompetens, lägre kostnader och minskad sårbarhet i ett kommunkoncernperspektiv.</p>	2021-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Som stödfunktion inom sektor styrning och verksamhetsstöd driver vi flera pågående projekt som skapar förutsättningar för ökad samverkan inom kommunkoncernen. Det största projektet avser upphandling och implementation av ett gemensamt ekonomisystem i östra Skaraborgs nio kommuner inklusive flera kommunalförbund och bolag. Under hösten arbetade projektgruppen med kravspecifikationen, i november/december hölls leverantörsdialoger och enligt plan kommer val av leverantör ske under februari 2022. Fullmakt från avropande kommuner, bolag och förbund har inhämtas för att ge Skövde kommun rätt att upphandla åt dessa organisationer.</p> <p>Arbetet fortgår med att se över sektorns prismodell och tjänsteleverans och beslut har fattats att grundarbetet och piloten kommer göras inom ramen för Ö9 samarbetet och mottagning av ekonomi och inköpssystemen i Skövdes plattform.</p> <p>Inom ramen för Ö9-samarbetet görs också en gemensam upphandling av pensionsadministratör (KPA eller Skandia) med start våren 2022 där bolag i koncernen även får avropa på. Skövde och Löneheten är sammankallande för Pensionsnätverket Ö9 och en träff i nätverket genomfördes den 30 november. På träffen behandlades det kommande upphandlingsarbetet där kartläggning av nuläge, framtagande av projektdirektiv samt bildande av projektgrupp pågår.</p>			

1.11 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

Kommunstyrelsen politik

Årets resultat är ett överskott om 0,8 miljoner kronor. Kostnader för administration, resor, kurser, kompetensutveckling, representation och IT understiger budget med 0,7 miljoner kronor, delvis till följd av covid-19. Kommunstyrelsens utvecklingsmedel nyttjas nästintill fullt ut, och bidrar till överskottet med 0,1 miljoner kronor.

Koncernstab

Årets resultat är ett överskott om 8,6 miljoner kronor. Det förklaras huvudsakligen av ej utnyttjade utvecklingsmedel, framförallt driftsmedel för Billingesatsningen och utvecklingsmedel för Skövde Science City. Kostnader

för bland annat resor, kurser och konferenser är lägre till följd av covid-19. Vakanta tjänster, efter organisationsflytt mellan sektor styrning och verksamhetsstöd och koncernstaben under hösten, bidrar också till överskottet.

Bidrag och transfereringar

Årets resultat för bidrag och transfereringar är ett överskott om 2,0 miljoner kronor. Det förklaras av återbetalning av eget kapital från Miljösamverkan östra Skaraborg om närmare 1 miljon kronor, samt av lägre marknadsföringsbidrag och lägre driftsbidrag för Portalen.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Årets resultat är ett överskott om 3,4 miljoner kronor. De större avvikelserna mot budget är högre intäkter om 3,6 miljoner kronor, främst hos IT-, ekonomi- och kansliavdelningen, samt lägre personalkostnader om 3,1 miljoner kronor, främst hos ekonomiavdelningen, IT-avdelningen, enheten för arbetsgivarfrågor och kansliavdelningen. Övriga kostnadsposter överstiger budget med sammantaget 0,8 miljoner kronor, framförallt knutet till infrastrukturella satsningar.

Facklig verksamhet (inklusive skyddstid) och stadshuset ger ett underskott om totalt 2,5 miljoner kronor. Båda dessa poster ramkompenseras 2022.

Sektor samhällsbyggnad

Sektor Samhällsbyggnad visar ett överskott om 4,4 miljoner kronor för 2021. De större avvikelserna avser personal, samhällsbetalda resor, vinterväghållning och parkering. Avseende covid-19 så har den stor påverkan på samhällsbyggnads verksamhet. Detta har slagit åt båda håll när det gäller ekonomi. Efter sommaren ser vi att viss verksamhet börjar återgå till någon form av normalläge. Vad det nya normalläget innebär i form av exempelvis utökad distansarbete et cetera är osäkert.

Intäkter

Avseende intäkter så kommer överskottet främst från vår deponiverksamhet som påverkas av exploateringstakten då det ökar marksanering och deponi av konstruktionsmaterial. Vår parkeringsverksamhet visar ett större underskott vilket i sin helhet kopplas till effekter av covid-19 så som förändrade resvanor på grund av distansarbete och ökad näthandel. Vi ser en markant minskning av parkeringsintäkter, detta slår även på de intäkter som avser felparkering. Intäkter för kommunens parkeringsverksamhet visar underskott om 4,8 miljoner kronor. Även intäkter från upplåtelse av allmänplats påverkas av pandemin. Dessa intäkter väntas göra ett underskott om 0,2 miljoner kronor. Till stor del beroende på beslut om att inte ta ut taxa för uteserveringar. Inom bygglovsverksamheten så ser vi inte någon minskning när det gäller bygglov dock så är det inte lika många stora bygglov som tidigare vilket påverkar intäkterna. När det gäller planverksamheten så debiterar man numer för ÅTA (ändring, tillägg och avgående) för att ta höjd för de kostnader som en plan innebär.

Personal

Överskottet inom personal har följt med under att antal år och är kopplat till den expansiva fas Skövde befinner sig i. Hög efterfrågan på nya exploateringsområden, planberedskap, och byggklara tomter kräver resurs och kompetens. Denna kompetens är efterfrågad över hela landet av både den privata och den offentliga arbetsmarknaden. Det är en utmaning för sektorn att rekrytera och behålla denna personalkategori. Utöver det så ser vi ett överskott på grund av sjukfrånvaro och föräldraledighet.

Övriga kostnader

Underskott inom kostnader ser vi främst inom verksamheten för deponi vilka matchas av höga intäkter under året. Den höga exploateringstakten under året påverkar både intäkter och kostnader då det kommer mer konstruktionsmaterial och marksaneringar till deponin. Även kostnad för köpta tjänster har varit hög under 2021 då vi bland annat bemannat chefsposter med extern resurs. Under året har dock rekrytering skett och posten kommer att minska. Snöfall och halkbekämpning ökade under årets sista månader vilket blivit kostsamt. Kommunens vinterväghållning visar ett underskott om 2,8 miljoner kronor. Underskottet balanseras till del av "köp av huvudverksamhet". Inom detta slag så är det riksfärdtjänst, färdtjänst och daglig verksamhet som visar ett överskott om 3,0 miljoner kronor vilket kan kopplas till effekter av covid-19. De äldre är försiktiga och väljer oftast att inte åka alls vilket gör att kostnaderna minskat avsevärt jämfört med ett normalår. Den återhämtning som vi såg under kvartal två avtog när smittspridningen ökade igen under hösten. Avseende skolskjuts så visar även den ett överskott om 1,6 miljoner kronor på grund av sjukfrånvaro och distansundervisning.

Covid-19 har även påverkat den interna verksamheten i form av inställda kurser, minskade reskostnader då det blir distanskurser som ersätter den vanliga kursformen. Vi ser även minskade kostnader för exempelvis parkeringshus som inte kräver städning i samma omfattning som ett normalår. Här pågår även ett effektiviseringsarbete tillsammans med sektor service där man ser över bemanning det vill säga att det är rätt man på rätt plats och man tittar även på ny teknik kring städning.

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Resultatet för sektor medborgare och samhällsutveckling är ett överskott om 12,6 miljoner kronor.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett överskott om 10,2 miljoner kronor. Detta är framförallt hänförligt till arbetsmarknadsenheten som har fått ta del av bidrag kopplat till projekten Växtkraft, Cresco Creare samt En väg in. Anställda serviceassistenter har minskat under året på grund av lägre inflöde från Arbetsförmedlingen, detta bidrar också till överskottet. Även lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och sjukskrivningar påverkar resultatet positivt. Vuxenutbildningen redovisar något sämre resultat än budgeterat vilket till del beror på färre elever inom SFI, som ger lägre statsbidrag. En förklaring kan vara lägre invandring och mindre rörlighet mellan kommunerna.

Satsningen "Jobb för unga" inom arbetsmarknadsenheten ger positiva resultat. Under året har cirka 180 anställningsavtal skrivits med ungdomar mellan 18-29 år. Av dessa har 83 stycken avslutat anställning och 56 (67,5%) stycken har gått direkt till reguljära arbeten eller reguljär utbildning.

Övriga verksamheter inom sektorn redovisar ett mindre överskott på grund av covid-19, då all planerad verksamhet inte har kunnat genomföras och kompetensutvecklingsmedel ej nyttjats fullt ut.

1.12 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

1.12.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Inköpsprocessen	Felköp med risk för högre kostnader, mer arbetstidsåtgång och avsteg från LOU.	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av uppföljningsrutin och beställarorganisation</p> <p>Beskrivning av granskning De månadsvisa uppföljningarna per sektor samt rutin för uppföljning av sektorsspecifika avtal och kommunövergripande ramavtal granskas. Analys ska tas fram över om uppföljningsrutinen fungerar och hur trenden i avtalstrohet, elektroniska beställningar/fakturor ser ut per sektor och övergripande på kommunen.</p> <p>Granskning görs att beställarorganisationen per sektor har tillräckligt antal behöriga beställare och direktupphandlare samt att de har erforderlig och dokumenterad utbildning.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse och bedömning: Uppföljning av kommunövergripande avtal sker löpande och rutinen fungerar bra. Uppföljning av sektorsspecifika avtal sker men inte i tillräcklig utsträckning. Rutinen behöver förtydligas avseende ansvarsförhållanden och arbetssätt.</p> <p>Mätetal per sektor och för kommunen följs upp löpande under året; köp av avtalade leverantörer (utfall 97 % 2021) och mätetal som visar andelen elektroniska beställningar/fakturor (antal matchade order mot faktura av totalt antal fakturor, 36 % och antal e-fakturor av totalt antal fakturor 94 %). Mätetalen har en positiv trend, och det är inga större avvikelser mellan sektorerna.</p> <p>Nuvarande förteckning över behöriga beställare och direktupphandlare har visat sig svår att hålla uppdaterad på ett bra sätt. Arbete pågår med att knyta dessa roller till behörigheter i vårt e-handelssystem. Inventering av rollerna och av genomförd utbildning kommer därför göras i början av 2022. Resultatet ska</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>användas för uppdatering i e-handelssystemet samt analys om eventuella kompletterande utbildningsinsatser.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Arbete pågår med att ta fram ny rutin för avtalsförvaltning och avtalsöverlämning. Förtydliganden av avtalsförvaltning ingår även i arbetet med revidering av inköpsriktlinje. Det kommer bidra till bättre uppföljning av sektorsspecifika avtal och därmed skapa förutsättningar för ökad kostnadskontroll.</p> <p>Mätetalen som följs upp visar att genomförda åtgärder inom processarbetet ger effekt. Vid jämförelse med vår systemleverantörs övriga kunder är våra utfall mycket bra. Det bidrar bland annat till lägre kostnader för pappersfakturor och betalningspåminnelser, ökad matchning av order mot faktura samt att kommunens medarbetare gör inköp av rätt leverantörer.</p> <p>Åtgärder som är genomförda under 2021 har gett effekt och bidragit till minskad risk för högre kostnader, krävande arbetstidsåtgång och avsteg från LOU. Bedömningen är att aktiviteterna som är planerade för 2022 fortsatt kommer bidra till minskning av dessa risker.</p>
Arbetsmiljöprocessen	Rutiner för SAM används inte.	<p> Avvikelse</p> <p>Årlig uppföljning SAM och fördelning av arbetsmiljöansvaret.</p> <p>Beskrivning av granskning Rutinerna för årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) och för fördelning av arbetsmiljöansvaret granskas.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet görs genom att chefer och skyddsombud besvarar frågor i en checklista. Utifrån checklistan ska chef göra en handlingsplan genom att dokumentera de åtgärder som ska arbetas vidare med för att säkerställa att lagkrav uppfylls. Svarsfrekvens för checklistan 2020 är 83 %. Vid stickprov på fem enheter har fyra enheter gjort åtgärder men inte dokumenterat dessa i avsett systemstöd. En enhet angav att checklistan var felaktigt ifylld och att åtgärd inte är aktuellt.</p> <p>Vid inventering av fördelning av arbetsmiljöuppgifter saknade 70 av 194 chefer en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter i personakt.</p> <p>Bedömning: Riktlinjer och rutiner kring årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter finns men efterföljs inte till fullo i hela organisationen.</p> <p>Löpande görs översyn av och utbildning i rutinerna. För fördelning av arbetsmiljöuppgifter behöver rutinen tydliggöras och kompletteras med att fördelningen ska ligga i personakt. Om överordnad chef inte har fördelat vidare arbetsmiljöansvaret till underställda chefer ligger arbetsmiljöansvaret i praktiken kvar på överordnad chef.</p> <p>Alla organisationer med mer än tio medarbetare ska göra en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Skövde kommun gör årlig uppföljning men behöver sätta in åtgärder för att nå hundra procent svarsfrekvens.</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Slutsats: Övriga åtgärder som föreslås är att komplettera mall för medarbetarsamtal om fördelning av arbetsmiljöuppgifter samt revidera rutinen och tydliggöra hur fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska gå till i Skövde kommun.</p> <p>Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i vårt systemstöd bör vara obligatoriskt för alla chefer, liksom att använda systemstödet för dokumentation av arbetsmiljöarbetet.</p>
Diarieföring, allmän handling	Handlingar registreras inte korrekt, och kan inte lämnas ut vid begäran.	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av hantering av handlingar</p> <p>Beskrivning av granskning En modell för uppföljning är framtagen och arbetet påbörjas då revideringen av dokumenthanteringsplanen är klar. Denna plan styr hanteringen av handlingar.</p> <p>Kommentar En modell för att granska hanteringen av handlingar är framtagen. I det arbetet uppmärksammades behov av att revidera dokumenthanteringsplanen. Ett större arbete har gjorts under året och planen beslutades under hösten. Modellen för uppföljning kan i och med den uppdaterade dokumenthanteringsplanen användas för ett kontinuerligt internkontrollarbete kring hantering av handlingar. Resultatet av det genomförda arbetet är en modell som kan användas för samtliga nämnder inom kommunen.</p>

2 Barn- och utbildningsnämnd

2.1 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sjukhusskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa. Nämnden är även ansvarig vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser för elever 6 - 20 år.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter i lag eller förordning, enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 798 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 626 elever. På grundsärskolan uppgår elevantalet till 74. Inom gymnasieskolan finns 2 300 elever varav 47 procent kommer från annan kommun. Inom gymnasiesärskolan finns 76 elever varav 51 procent är från annan kommun.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskolor samt på fristående fritidshem som inte tillhör en skola.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 653.

För mer information se "Reglemente för barn- och utbildningsnämnden" som återfinns i Skövde kommuns författningssamling.

2.2 Ekonomi och verksamhet

Verksamhetsberättelse 2021

Här belyses några av de större strategiska satsningar som respektive avdelning genomfört under 2021 och dess koppling till Målbild 2022.

Avdelning förskola

Avdelning förskola har genomfört ett arbete kring att ta fram en språkplan för förskolan. Den länkar samman med grundskolans handlingsplan för läs, språk och skrivutveckling. På detta sätt skapas en ökad möjlighet till tidiga insatser som ger en god grund för ökad måluppfyllelse i skolan.

Digitala kvalitetsdialoger har med gott resultat prövats under året. Avdelningen kommer fortsatt använda denna metod, eftersom den ger mer kvalitativ information jämfört med skrivna rapporter. En genomgång av rektorernas årsrapporter visar på fortsatt behov av stöttning för att stärka rektorernas förmåga att arbeta med systematiskt analysarbete.

De enheter som behövt riktade insatser har fått stöttning av verksamhetsutvecklare och utvecklingspedagogerna.

Förskolorna har under året utvecklat användandet av gruppkartläggningar. Att arbeta med denna metod tillsammans med barnhälsoteamets arbete ger en god grund för att arbeta främjande och förebyggande. I barnhälsoteamet ingår specialpedagog, logoped och rektor samt, vid behov, annan personal.

Förskolan gör ett överskott på 9 miljoner kronor. En stor del av överskottet beror på minskade kostnader till följd av Covid -19 och dess påverkan på verksamheten. Då förskolan under året haft fler frånvarande barn än personal har behovet av vikarier varit lägre än normalt. Det har också varit lägre kostnader för kompetensutveckling och övriga personalkostnader har varit lägre. Intäkter för barnomsorgsavgifter är högre än budgeterat då antalet inskrivna barn i verksamheten varit högre än budgeterat. Interkommunala intäkter och kostnader ligger i nivå med budget. Bidraget till enskilda huvudmän är lägre än budgeterat. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för minskade barngrupper, kvalitetssäkrande åtgärder, lärarlönelyft och omsorg på obekvämtid. Bidragen har framför allt använts till ökade personalresurser.

Avdelning grundskola

Under 2021 har grundskolan arbetat med en satsning kring "specialpedagogik för lärande". Detta är en kompetenshöjande insats för all pedagogisk personal på skolorna. Insatsen syftar till att öka personalens kompetens

om hur man på bästa sätt kan arbeta med ledning och stimulans för alla elever samt extra anpassningar och särskilt stöd för elever som är i behov av det. Samverkan Bästa skola är avslutat och under året har det pågått ett arbete med överspridning av kunskaper, lärdomar och arbetssätt till att omfatta alla skolor inom avdelningen. Kollegialt lärande är den bärande strategin i arbetet.

Grundskolan har arbetat framgångsrikt med att stärka rektorernas förmåga och förutsättningar för systematiskt analysarbete, vilket syns i rektorernas årsrapporter. På avdelningsnivå har fokus varit att utveckla det underlag och de analysfrågor som rektorerna har till stöd för sitt analysarbete. Ett utvecklat analysarbete är en nyckel för att stärka elevernas måluppfyllelse samt öka trygghet och studiero på skolorna.

Det ekonomiska resultatet för förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola visar ett underskott på 3,4 miljoner kronor.

Även grundskolans resultat är påverkat av covid -19. Vikariekostnaderna är lägre och kostnader kopplat till kompetensutbildning är lägre. Fler enheter än tidigare har en ekonomi efter tilldelad ram, framför allt de enheter som ligger inom socioekonomiskt utsatta områden då det gjorts en stärkning inom socioekonomisk resurstilldelning 2021. Grundsärskolan har fortsatt svårt att anpassa sin ekonomi efter tilldelad ram, underskottet inom grundsärskolan är 3,3 miljoner kronor. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag till likvärdig skola, lärarlönelöft, karriärtjänster, fortbildning specialpedagogik och ökad jämlikhet i grundskolan. Samtliga bidrag har använts till ökade personalresurser eller direkta löneandel

Avdelning gymnasieskola

Genomgången av rektorernas årsrapporter uppmärksammade att förmågan att analysera resultat behöver stärkas. Rektorerna har nu utvecklat en drift- och utvecklingsorganisation, både på Västerhöjd och Kavelbro, vilken ger goda förutsättningar för en bättre resultatanalys. Avdelningen kommer kunna stötta rektorernas analysarbete än bättre när man från och med januari 2022 delar en verksamhetsutvecklare med avdelning förskola.

Att utveckla det kollegiala lärandet har varit ett fokus under det gångna året. Ett exempel på detta är Kavelbros arbete med att ta fram en målbild för det kollegiala lärandet. Förstelärarna har varit ledande i arbetet och har tillsammans med rektorerna haft regelbundna träffar för erfarenhetsutbyte och planering. En väl fungerade organisation för det kollegiala lärandet ger goda förutsättningar för arbetet med högre måluppfyllelse.

Under hösten har sektorn startat ett nytt systemstöd för elevnära arbete där processen "Hantera kränkningar" ingår som en del. Systemet är byggt för att ge ett kvalitativt underlag för statistik och uppföljning. Det blir möjligt att exempelvis följa när under skoldagen och var i skolans verksamhet kränkningar sker. Detta ger helt nya förutsättningar för det främjande och förebyggande arbetet kring trygghet och studiero.

Gymnasie- och gymnasiesärskolans ekonomiska resultat visar på ett överskott på 3 miljoner kronor. Gymnasieskolan har haft lägre kostnader för måltider kopplat till distansundervisning. Verksamheten har haft ökade kostnader kopplat till inköp för att möjliggöra fjärr- och distansundervisning. Interkommunala intäkter och kostnader ligger i nivå med budget medan bidrag till enskilda huvudmän ligger över budget då fler elever valt fristående huvudmän. Gymnasiesärskolan och IM visar på överskott 2021.

2.3 Effekter av Covid-19

Avdelning förskola

Pandemin har påverkat verksamheten genom en hög frånvaro av personal och barn. Den höga frånvaron riskerar att få konsekvenser för språkutvecklingen, främst hos de barn som har kortare vistelsetid och annat modersmål. Det är därför av yttersta vikt att förskolan fortsätter satsa på arbetet med språkutveckling. Alla förskolor har arbetat hårt med att höja den digitala kompetensen för att genomföra konferenser, utvecklingssamtal och möten. Detta har bidragit till nya och ibland effektivare sätt att mötas och bedriva verksamhet. Effekterna för barnen är att de får arbeta mer med digitala verktyg när personalens digitala kompetens ökar.

Avdelning grundskola

En skillnad mot tidigare år är att fler elever får godkänt i samtliga betyg. Detta samtidigt som de elever som inte når godkänt i alla betyg, har underkänt i fler ämnen än tidigare år. Detta är sannolikt en effekt av pandemin och distansundervisningen. I årsrapporterna nämns att elever inte kunnat tillgodogöra sig alla moment inom idrott och hälsa, eftersom badhusen varit stängda en tid. Några elever har därför inte lyckats nå målen för simning. Det finns även exempel på positiva effekter av pandemin när det gäller användningen av digitala verktyg som hjälpt elever att nå kunskapsmålen.

Flera skolor har under pandemin satsat på att använda digitala läromedel i större utsträckning, särskilt för

lästräning och i NO- och SO-ämnena. Effekter av detta, som några skolor lyfter fram, är bland annat större möjlighet till individanpassning, ökad tillgänglighet för fler elever, ökad motivation och engagemang hos eleverna.

Avdelning gymnasieskola

Under pandemin har ett systematiskt stöd erbjudits eleverna i de ämnen där en kartläggning visat på behov av stöd för att nå kunskapsmålen.

Stödet har getts kontinuerligt efter skolan. Effekten av insatserna visar att dessa gett goda resultat. Elever har även erbjudits att individuellt komma till skolan för närundervisning, men även studiehjälp på mer generell nivå har genomförts.

Covid-19 har haft både positiva och negativa effekter på ekonomin. Inom förskolans verksamhet har andelen frånvarande barn varit högre än andelen frånvarande personal vilket lett till lägre vikariekostnader. Förskolans överskott beror till stor del på lägre personalkostnader kopplat till pandemin. Även inom grundskolan har vikariekostnaderna varit lägre, framför allt under hösten. Däremot har kostnaden för lovskola varit högre.

Gymnasieskolan har bedrivit fjärr- och distansundervisning under vårterminen. Flera inköp kopplat till digitalisering har gjorts under året. Övertidskostnader har ökat då personal arbetat under kvällar och lov för att ge elever extra stöd. Den enskilt största effekten på ekonomin är lägre måltidskostnader inom gymnasieskolan.

Under året har ett statligt bidrag, Skolmiljarden, tillförts verksamheterna vilket har använts till att mildra effekterna av pandemin. Extra stöd i form av undervisning på kvällar, helger och lov har satts in. Under hösten fick verksamheterna även ett extra stöd från Kommunfullmäktige för att möjliggöra insatser för att motverka effekterna av pandemin. Även dessa medel har använts till att ta igen förlorad undervisningstid, extra stöd samt inköp av digital utrustning.

2.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

2.4.1 Valfärdstjänster

2.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Hög målluppfyllelse</p> <p>Analys Helår jan-dec 2021</p> <p>Nedan finns korta kommentar kring resultaten. Utförligare information och analys finns i avdelningarnas Årsrapporter SVEP med PPT och bilagor. Det sistnämnda utgör ett kompletterande ärende på barn och utbildningsnämnden.</p> <p>Målluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtalet/resultatmätningar.</p> <p>Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse</p> <p>Från 2020 till 2021 ligger resultatet i stort sett konstant dock fortsatt negativ trend. 2021: 88,5%. 2020: 88,9%.</p> <p>Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p>	<p> Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse</p> <p> Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p> <p> Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet är lägre jämfört med föregående prov som genomfördes 2019. Resultat 2021: 75%. Resultat 2019: 80%.</p> <p>Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p> <p>Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet har ökat sedan föregående prov som genomfördes 2019. Resultat 2021: 69%. Resultat 2019: 66%.</p> <p>Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p> <p>Avdelningens statistik från 2021 visar att andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen har ökat jämfört med 2020. 2021: 76,3%. 2020: 73,4%.</p> <p>Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram</p> <p>Resultatet har ökat något jämfört med föregående år. Dock finns stora skillnader mellan skolenheterna. 2021: 84,5%. 2020: 83,1%.</p> <p>Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år</p> <p>Resultat för nationella program vårterminen 2021: 82,9%. Resultat vårterminen 2020: 83,5%.</p> <p>Antal UF-företag på gymnasieskolan</p> <p>Det har startats ett stort antal UF-företag även under åren som Covid-19 försvårat verksamheten. 2021: 59 st. 2020: 44 st.</p>	<p>↗ ● Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p> <p>↗ ● Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram</p> <p>↘ ▲ Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år</p> <p>↘ ● Antal UF-företag på gymnasieskolan</p>
<p>◆ Trygghet och studiero</p> <p>Analys Helår jan-dec 2021</p> <p>Nedan finns korta kommentar kring resultaten. Utförligare information och analys finns i avdelningarnas Årsrapporter SVEP med PPT och bilagor.</p> <p>Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtal/resultatmätningar.</p> <p>Utfall på styrtalen under målet Trygghet och studiero hämtas från Skolinspektionens enkäter till elever och vårdnadshavare. Den senast enkäten genomfördes under vårterminen 2021 och enkäten innan det genomfördes hösten 2018.</p> <p>Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen</p> <p>Resultatet har legat på 80% och över sedan 2016. Senaste enkäten genomfördes 2019: 87%. 2018: 82%.</p> <p>Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 83%. 2018: 87%.</p> <p>Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna</p> <p>Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 62%. 2018: 73%.</p> <p>Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 81%. 2018: 87%.</p> <p>Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet</p> <p>Resultatet är något högre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 70%. 2018: 69%.</p> <p>Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>Resultatet är något högre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 88%. 2018: 87%.</p>	<p>— ▲ Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen</p> <p>— ◆ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>— ◆ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna</p> <p>— ● Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>— ● Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet</p> <p>— ▲ Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan</p>

2.5 Uppföljning av ekonomi

2.5.1 Ekonomisk utveckling

2.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Förskola	32,8	-407,4	-374,7	-383,6	9	358,9	-358,2
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundskola	23,8	-664,2	-640,4	-637	-3,4	-617	-586,2
Gymnasium inkl. gymnasieskola och introduktionsprogram	130,9	-341,6	-210,7	-213,7	3	-193,8	-188,9
Intern styrning och stöd	17,1	-85,1	-68	-70	2	-60,4	-68
Demografi						1,7	
Lönekomensation							
Summa	204,6	-1 498	-1 293,8	-1 304,4	10,6	-1 237	-1 207,9

2.5.1.2 Kommentarer till resultat

Barn- och utbildningsnämndens visar ett överskott för 2021 på 10,5 miljoner kronor. Överskottet för 2021 är 5,4 miljoner högre än föregående år. Förskolan, gymnasieskolan samt intern styrning och stöd visar på överskott medan grundskolans verksamhet fortsatt har ett underskott. Underskottet för grundskolan har minskat och det är framför allt grundskolans verksamhet som går med underskott. Det ekonomiska resultatet är en effekt av enheternas arbete med att komma i ram samt minskade kostnader till följd av pandemin. Under 2021 har dialogmöten införts i samband med tertialrapporteringen. Det är ett forum för enhetscheferna att möta avdelningschef tillsammans med ekonomi och HR för att få stöd i frågor kring budget och personal.

Intäkter för barnomsorgsavgifter har varit högre både inom fritidshem och förskola. Interkommunala intäkter har varit högre framför allt för gymnasieskolan. Det var inte fastställt vilken prislista som skulle gälla inom Utbildning Skaraborg när budgeten lades vilket gör att det är en större avvikelse på den posten.

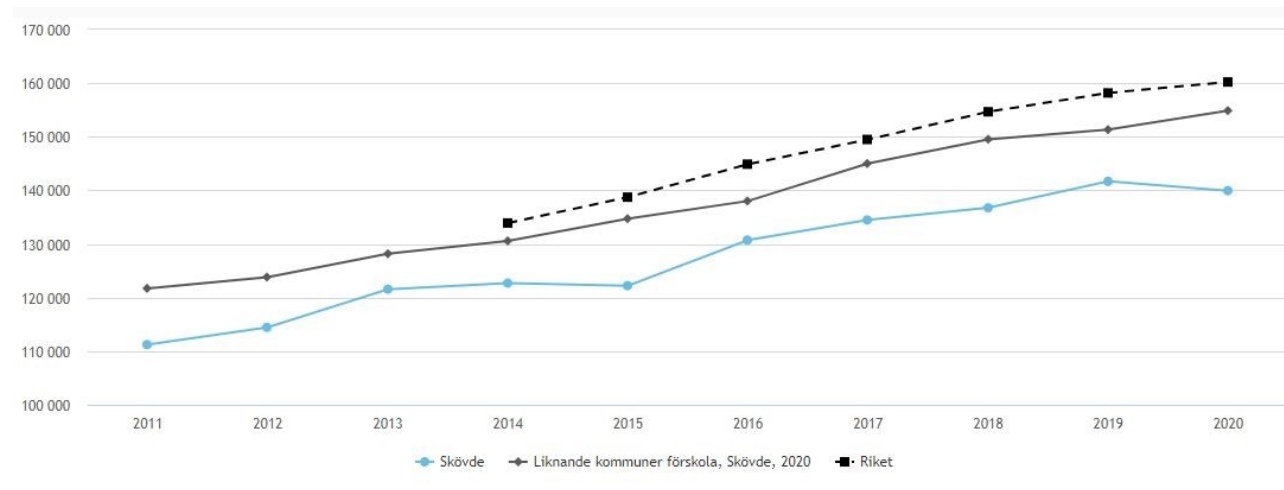
Kostnader för tillfälliga lokaler i form av paviljonger är lägre än budgeterat. Kostnad för bidrag till fristående huvudmän är högre än budgeterat, framför allt inom gymnasieskolan där fler elever valt fristående gymnasieskolor.

Förskola

Resultatet jämfört med budget visar på ett överskott på 9 miljoner kronor vilket är i paritet med föregående års överskott. Kostnader för vikarier är fortsatt lägre på grund av pandemin. Antalet frånvarande barn har varit högre än frånvarande personal vilket gjort att man inte behövt ta in vikarier i samma utsträckning. De flesta enheter inom förskolan har en ekonomi efter tilldelad ram. Det är små förskolor med få avdelningar som har

svårigheter att få ihop sin ekonomi. Intäkter för barnomsorgsavgifter är högre än budgeterat, 3 miljoner kronor. Kostnaden för bidrag till fristående huvudmän inom förskolan är lägre, 1,7 miljoner kronor. Förskolan fick en stärkning på 2,8 miljoner kronor vilken fördelades med 0,8 miljoner kronor till förskolor på landsbygden, stärkning inom socioekonomisk resursfördelning 1 miljon kronor samt 1 miljon kronor i höjning av grundbeloppet. Skövde ligger lägre i kostnad jämfört med riket och liknande kommuner.

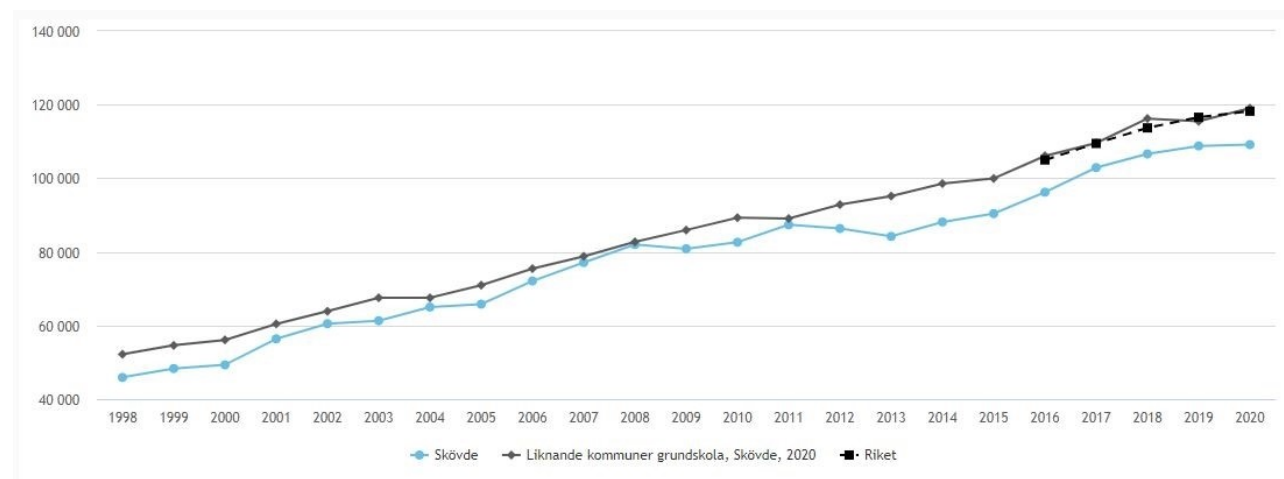
Kostnad/inskrivet barn kommunal förskola

Grundskola inklusive förskoleklass, grundsärskola och fritidshem

Resultatet inom grundskolan visar på ett underskott på 3,4 miljoner kronor vilket är ett något större underskott än föregående år. Fler enheter än tidigare har en ekonomi efter tilldelad ram och några enheter visar på överskott. Grundskolan fick i budget 2021 en stärkning på 16,5 miljoner kronor vilket har kompenserat för ett statsbidrag som försvunnit vilket finansierade 18 tjänster inom lågstadiet. Den socioekonomiska resursfördelningen har stärkts med 4 miljoner kronor. Fler enheter i socioekonomiskt utsatta områden har minskat sina underskott och har nu en ekonomi efter tilldelad ram. Grundsärskolan fick i budget 2021 en stärkning på 2,5 miljoner kronor men har fortfarande ett underskott. Skövde ligger lägre i kostnad per elev inom grundskolan jämfört med riket och liknande kommuner.

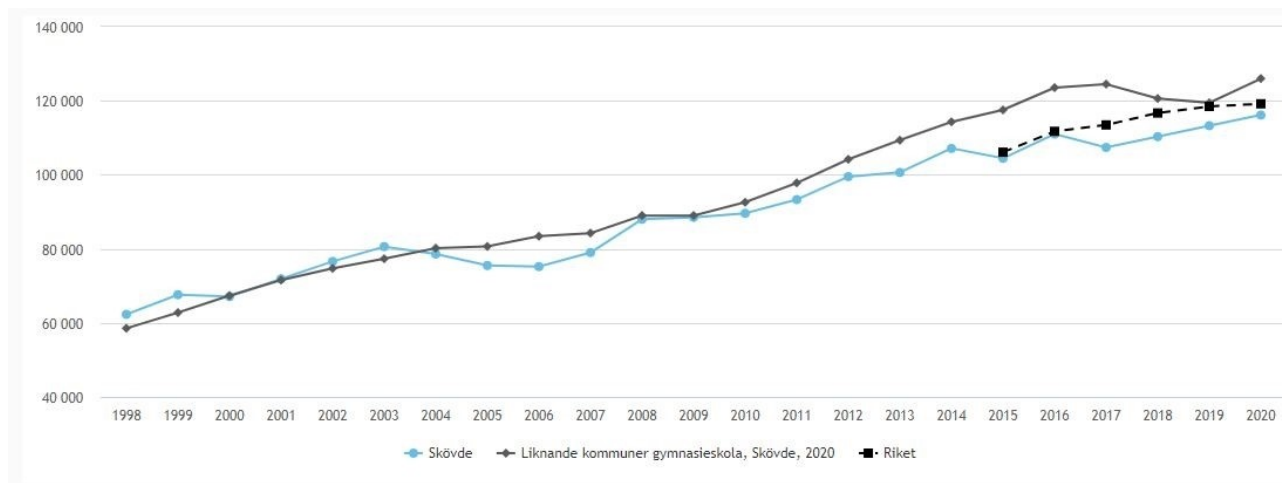
Kostnad/inskriven elev kommunal grundskola

Gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola och introduktionsprogram

Resultatet för gymnasieskolan visar på ett överskott på 3 miljoner kronor. Gymnasieskolan fick i budget 2021 en stärkning på 14 miljoner kronor vilket har höjt grundbeloppen per program inom gymnasieskolan. Flera enheter inom gymnasieskolan har en ekonomi efter tilldelad ram och några enheter visar på ett överskott. Kostnader för måltider inom gymnasieskolan har varit 5 miljoner lägre än budgeterat på grund av fjärr- och distansundervisning. Kostnader för bidrag till fristående gymnasieskolor var 7 miljoner kronor högre än budgeterat då fler elever valde fristående huvudmän. Intäkter för interkommunala elever var 6 miljoner kronor högre än budgeterat. Skövde ligger lägre i kostnad per elev inom gymnasieskolan jämfört med riket och liknande kommuner.

Kostnad/inskriven elev kommunal gymnasieskola

Intern styrning och stöd

I intern styrning och stöd ingår kostnader för barn- och utbildningsnämnden, sektorns ledning och stab, administrativt stöd, studie- och yrkesvägledning samt mottagnings- och modersmålsenheten. Gemensamma IT-kostnader ligger budgeterade under denna verksamhet och kostnader för tillfälliga paviljonger.

Det ekonomiska resultatet för intern styrning och stöd visar på en lägre nettokostnad än budgeterat, 2 miljoner kronor.

2.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	12,5	20,7	9	11,7
Summa investeringar	12,5	20,7	9	11,7

Det är framför allt ombudgeteringar från tidigare år som inte är genomförda. Året investeringsbudget exklusive ombudgeteringar är 10 miljoner kronor.

2.6 Framtiden

Avdelning förskola

Arbetet med språkutveckling i förskolan kommer fortsatt att vara prioriterat. Att öka samarbetet med grundskolan är en viktig fråga för framtiden. Det handlar exempelvis om att ta del av grundskolans kartläggning i förskoleklass och utifrån den formulera gemensamma strategier för ökad målluppfyllelse.

Det kommer ske en riktad satsning mot Ryds förskolor. Syftet är att öka kvalitén på undervisningen och ge flerspråkiga barn goda förutsättningar för fortsatt lärande.

Avdelning grundskola

Inom grundskolan kommer ett viktigt fokus vara att öka undervisningens kvalitet. Strategin är kollegialt lärande och rektorernas och förstelärarnas uppdrag är att organisera för och handleda detta arbete. Målet är att skapa en organisation som systematiskt arbetar med kollegialt lärande kring dilemman som uppstår i undervisningen, samt säkerställa en undervisning som har sin grund i beprövad erfarenhet och vetenskap.

När det gäller trygghet och studiero kommer grundskolan arbeta med att utveckla arbetet med elevers delaktighet. Inledningsvis kommer nulägesbilden att kartläggas.

Avdelning gymnasieskola

Avdelningen kommer att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med insatser för förbättrad resultat- och orsaksanalys samt prioritering av åtgärder.

En utredning kommer att starta för att bättre förstå orsaken till att allt fler elever inte når godkända betyg i alla kurser. Analysarbetet sker tillsammans med rektorer och arbetslag utifrån det nya årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete. Detta årshjul innebär att undervisningens kvalitet, kunskapsresultat samt normer och värden följs upp under givna perioder varje läsår.

Skolinspektionens granskning

Skolinspektionen har under hösten genomfört en kvalitetsgranskning på huvudmannanivå av vår verksamhet avseende grundskolan och gymnasieskolan. Skolinspektionen har även genomfört en riktad tillsyn av enheten 882 på Kavelbro, vilken omfattar Barn- och fritidsprogrammet, Hantverksprogrammet, Fordon- och transportprogrammet, inriktning personbil och Industritekniska programmet. Skolinspektionen kommer under våren 2022 även genomföra riktad tillsyn på enheten 878, vilken omfattar Individuella programmen.

Regelbunden kvalitetsgranskning på huvudmannanivå, ska tillse att skolor och rektorer har rätt förutsättningar att ge likvärdig utbildning, vilken avser två områden: Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet samt Huvudmannens kompensatoriska arbete. Nationella mål och riktlinjer samt forskning och beprövad erfarenhet ligger till grund vid granskningen. Likvärdig utbildning ska uppnås genom en fördelning av resurser som tar hänsyn till skolornas olika behov. Vid granskningen inspekteras även hur huvudmannen styr och stödjer en skolenhet.

Skolinspektionen har lämnat beslut på huvudmannanivå. Utifrån svaret på beslutet till Skolinspektionen kommer Barn- och utbildningsnämnden sannolikt behöva göra justeringar i sin verksamhetsplan.

2.7 Uppföljning av den interna kontrollen

2.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Under året har två granskningar utförts. Den ena processen som granskats är; anställning av personal i förskolan och grundskolan där granskning skett avseende rutinen att begära utdrag ur belastningsregistret inför nyanställning. Av de nyanställningar som gjorts under året har 85% begärt ut utdrag ur belastningsregistret. Extra stöd/utbildning kommer att ges till de chefer och administratörer där utdrag inte begärts in.

Den andra granskningen som gjorts avser processen extra anpassningar/särskilt stöd. Det som granskats är huruvida åtgärdsprogram upprättats på utredningar eller om det finns beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av 23 granskade enheter hade två enheter öppna utredningar vid terminsslut.

Under 2022 kommer kontroll av utdrag ur belastningsregistret göras. Under våren kommer även en utbildningsinsats kring detta att genomföras med chefer och administratörer.

Ytterligare två granskningar kommer att genomföras under 2022. Den ena avser rutinen att anmälan om kränkande behandling eller diskriminering ska utredas skyndsamt och den andra avser rutinen att elevers frånvaro ska utredas skyndsamt.

2.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Barn- och utbildningsnämnd	1 304 756	1 337 697	1 327 625

Demografi

Under perioden 2022-2024 är prognosen att antalet barn och unga i åldern 1-19 år kommer att bli cirka 700 fler. Antalet barn i förskoleålder ökar med i snitt 40 per år under perioden och antalet grundskoleelever ökar med i snitt 145 per år. Antalet ungdomar i gymnasieålder förväntas öka med i snitt 30 per år.

Nuvarande ekonomiska läge

Det ekonomiska resultat är påverkat av pandemin. Generellt har kostnaderna varit lägre i samtliga verksamheter vilket gör det svårt att analysera det ekonomiska läget. En hel del stärkningar har kunnat genomföras kopplat till digitalisering, barn och elevers inne- och utemiljö samt personalens arbetsmiljö. Nämnden har under året fått en stärkning för att kompensera för pandemins negativa effekter på verksamheten men det är svårt att förutsäga de långsiktiga konsekvenserna av pandemin och hur det kommer att påverka ekonomin under planperioden.

Förskolans enheter har sammantaget ett överskott samtidigt som vi kan se vid jämförelser med liknande kommuner att Skövde ligger lågt i kostnad per barn. Förskolan har haft lägre kostnader under året i form av lägre personalkostnader.

Grundskolans enheter har minskat sitt underskott och fler enheter har en ekonomi efter tilldelad ram. Det är trots det fler enheter inom grundskolan som har svårt att få ihop sin ekonomi. Det gäller framför allt mindre enheter. Grundskolan har också haft lägre personalkostnader under året på grund av färre vikarier.

Gymnasieskolan har ett överskott och fler enheter än tidigare har en ekonomi efter tilldelad ram. Det är några program som fortsatt har svårt att få ihop sin ekonomi, framför allt program med lågt söktryck. Gymnasieskolans överskott beror framför allt på lägre måltidskostnader på grund av fjärr- och distansundervisning under året.

Ekonomiska utmaningar 2023 - 2024

För att barn och utbildningsnämnden ska klara sitt uppdrag med de ramar som antagits i Strategisk plan med och budget och klara de effektiviseringskrav som finns måste arbetet med uppföljning av ekonomin att fortsätta. Det har varit svårt för verksamheten att arbeta med effektiviseringar under rådande pandemi. Det kommer även att vara en utmaning framöver med tanke på de långsiktiga konsekvenserna av pandemin för barn och elever.

Det är svårt att rekrytera inom flera yrkeskategorier vilket bidrar till en löneglidning utöver de 2% som nämnden kompenseras för i ram. Det gör det svårt för enheterna att hålla sin personalbudget. Inom förskolan är målet att höja andelen förskolelärare i förhållande till andelen barnskötare vilket kommer att bidra till högre personalkostnader.

HME-undersökning och organisationsutredning visar på en hög arbetsbelastning för både enhetschefer och avdelningschefer.

Det finns ett antal statliga utredningar som kan komma att påverka verksamhetens kostnader. Utredningen om mer tid till undervisning föreslår att studietid ska erbjudas på alla skolenheter i grundskolan som har elever i årskurserna 4-9 med två timmar per vecka och elevgrupp, under eller i direkt anslutning till elevernas skoldag. När det gäller lovskola föreslås att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid. En numerär reglering av tillgång till elevhälsan ska införas som anger att en skolläkare får ansvara för högst 7000 elever, en skolsköterska för högst 430 elever, en psykolog för högst 1000 elever och en kurator för högst 400 elever.

2.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Förskola		3 000 000	
SUMMA	10 000 000	13 000 000	10 000 000

2.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

2.9.1 Mål: Hög måluppfyllelse

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Nedan finns korta kommentar kring resultaten. Utförligare information och analys finns i avdelningarnas Årsrapporter SVEP med PPT och bilagor. Det sistnämnda utgör ett kompletterande ärende på barn och utbildningsnämnden.

Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtalet/resultatmätningar.

Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse

Från 2020 till 2021 ligger resultatet i stort sett konstant dock fortsatt negativ trend. 2021: 88,5%. 2020: 88,9%.

Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk

Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19.

Resultatet är lägre jämfört med föregående prov som genomfördes 2019.

Resultat 2021: 75%. Resultat 2019: 80%.

Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik

Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19.

Resultatet har ökat sedan föregående prov som genomfördes 2019.

Resultat 2021: 69%. Resultat 2019: 66%.

Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen

Avdelningens statistik från 2021 visar att andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen har ökat jämfört med 2020. 2021: 76,3%. 2020: 73,4%.

Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram

Resultatet har ökat något jämfört med föregående år. Dock finns stora skillnader mellan skolenheterna. 2021: 84,5%. 2020: 83,1%.

Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år

Resultat för nationella program vårterminen 2021: 82,9%. Resultat vårterminen 2020: 83,5%.

Antal UF-företag på gymnasieskolan

Det har startats ett stort antal UF-företag även under åren som Covid-19 försvårat verksamheten. 2021: 59 st. 2020: 44 st.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse	88,5 %	88,9 %	91,2 %	91,9 %	95 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa: Resultat redovisade i Vklass 210609 Från vårterminen 2020 till vårterminen 2021 ligger resultatet i stort sett konstant dock fortsätter den negativa trenden. Resultat 2021: 88,5%. Resultat 2020: 88,9%. Resultaten kring läsutveckling för åk 1 skiljer sig från skola till skola, skillnaden är cirka 20% mellan högsta och lägsta resultat. På en del skolor finns även skillnader mellan olika klasser. Även om resultatet går nedåt i år så finns goda exempel på aktiviteter som skolorna gör för att öka resultaten. Många har börjat bygga en organisation och ett årshjul för att följa elevernas resultat. Enheterna har också gjort uppföljningar kring kartläggning i förskoleklass samt bedömningsstöd i åk 1. Vissa enheter har tillsatt personalförstärkning för att ge bättre förutsättningar i åk 1. Under året har dock personalbyten gjort att personalförstärkningen inte fullt ut gett effekt. Kunskapskravet innefattar utöver läsning; att kunna lyssna och jämföra med egna erfarenheter samt föra enkla resonemang. Vissa enheter rapporteras att det är brister i förmågan att lyssna och/eller föra resonemang som är anledningen till att eleven inte når kunskapskravet: "I samtal om texter som eleven lyssnat till kan eleven föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter." Under året som gått har samordnande specialpedagog som även är läs-, skriv- och språkutvecklare haft					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>uppföljning av samtliga bedömningsstöd och resultatet föregående år med specialpedagog och rektor. I nästa steg kommer arbetet att utvecklas genom att även omfatta lärare. Samordnande specialpedagog följer även "goda exempel" från skolor med hög måluppfyllelse kring läsning. Spridning av goda exempel sker i förstelärarnätverket.</p> <p>Läsförståelsen i årskurs 1 bör också gynnas av att förskolan färdigställt: "Handlingsplanen för språkutveckling i förskolan" samt att en resurssida är under uppbyggnad för stöd till enheterna.</p>					
<p>— Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p>	75 %	-	80 %	74 %	69 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p>					
<p>Kommentar Källa 2021: Avdelningens egna statistik. Källa 2016-2019: Kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet är lägre jämfört med föregående prov som genomfördes 2019. Resultat 2021: 75%. Flickor: 79% och pojkar: 72%. Resultat 2019: 80%. 13% av eleverna saknar godkända resultat på fler än ett delprov. För pojkar är denna siffra 15% och för flickor 10%. Två delprov visar generellt lägre resultat än övriga; delprov B, läsa berättande text, och delprov F, skriva berättande text. Delprov F är det prov som har störst skillnad emellan könen. Enheternas årsrapporter visar att F-6 har fokus på aktiviteter som utvecklar läs- och skrivförmågan men att dessa ännu inte gett effekt. Kompetensutvecklingsinsatser sker exempelvis kring digitala verktyg som utvecklar läs- och skrivundervisningen. Detta resultatmått bör också påverkas positivt av de insatser som sker kopplade till resultatmättet "Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse".</p>					
<p>— Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p>	69 %		66 %	72 %	60 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p>					
<p>Kommentar Källa 2021: Avdelningens egna statistik. Källa 2016-2019: Kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet har ökat sedan föregående prov som genomfördes 2019. Resultat 2021: 69%. Flickor 66% och pojkar 71%. Resultat 2019: 66%. Det delprov som har störst andel icke godkända resultat för både flickor och pojkar är delprov F2, "välja och använda skriftliga räknemetoder". F2 är samtidigt ett av två delprov där flickor når ett högre resultat än pojkar. Det är en stor variation mellan skolornas resultat. De flesta skolor har svårast med F2 följt av delprov D, Lägesord, mätning, jämförelse och uppskattning av tid och massa samt att lösa problem. 15% av eleverna som inte nått godkänd nivå på alla delprov, är endast underkända på ett delprov. Matematikresultaten och hur enheterna använder handlingsplanen för matematik kommer att följas upp av samordnande specialpedagog under läsåret. Detta för att kunna göra behovsstyrda insatser.</p>					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	76,3 %	73,4 %	79,3 %	84 %	81,3 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa 2016-2021: Skolverkets statistik: Skövde: Kommunal huvudman. Riket: Samtliga huvudmän. Källa fördjupad statistik kring skolor och elevgrupper Skövde 2021: Beslutsstöd/Hypergene 210621 Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen har på kommunnivå ökat jämfört med 2020. Den nedåtgående trenden som varit sedan 2016, undantaget 2018, är bruten. Resultat vårterminen 2021: 76%. Resultat vårterminen 2020: 74%. Dock syns stora skillnader mellan skolenheterna. Allt från 100% till 59% Det finns även stora skillnader mellan grupper. Detta gäller både mellan flickor och pojkar och utifrån elevers modersmål. Utmaningen som enheterna lyfter fram handlar om elever med särskilda behov som man ännu inte lyckats möta fullt ut. Generellt lyfter enheterna också utmaningar med att nå godkända betyg för elever med flerspråkighet. Att arbeta språkutvecklande med fokus på läsning och begreppsförståelse är strategier som flera enheter lyfter fram för att höja resultaten inom flera ämnen. På enstaka enheter lyfter man fram matematik och idrott och hälsa som ämnen där eleverna har svårt att nå godkända betyg. Förklaringen som anges kring idrott och hälsa handlar i huvudsak om bristande kunskaper i simning, vilket är kopplat till badhusets stängning med anledning av Covid-19.					
 Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	84,5 %	83,1 %	86,6 %	82,2 %	83,3 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa 2016-2021: kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor. Källa fördjupad statistik kring skolor och elevgrupper Skövde 2021: Beslutsstöd/Hypergene 210621. Resultatet har ökat jämfört med föregående år. Dock stora skillnader mellan skolenheterna. Från 62,7 % på en skola till 91,1 % på en annan. Resultat vårterminen 2021: 85%. Resultat vårterminen 2020: 83%. Gruppen elever som har svenska som modersmål ligger förhållandevis jämnt år efter år. Där når 88,6 % gymnasiebehörighet (88,1% 2020). Gruppen elever med ett annat modersmål som når gymnasiebehörighet har ökat något mer från 69,7 till 72%. Gapet mellan dessa båda grupper är ungefär densamma som resultatet på riksnivå (preliminär statistik från Skolverket) Skillnader mellan könen är större än föregående år då det tidigare i princip inte var någon skillnad alls. Skillnader mellan könen har minskat i gruppen elever med svenska som modersmål. Det är gruppen pojkar med ett annat modersmål som har ett negativt resultat jämfört med tidigare år. Den gruppens resultat har stadigt minskat sedan 2018. Enheter som lyckats bra lyfter fram att de har mer kollegiala samtal om framgångsrika undervisningsstrategier. Flera av enheterna har varit med i satsningen "Samverkan för bästa skola (SBS)" och arbetat fram metoder och strategier för att höja resultaten men det tar tid innan detta ger effekt. Den enhet som har lägst resultat har fått ta emot många nya elever. Denna enhet har också haft utmaningar kring trygghet och studiero, vilket påverkat resultaten. Enheten har som främsta strategi att utveckla arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt, vilket gett goda resultat i de klasser där detta har prövats.					
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år	82,9%	83,5%	83,3%	86,3%	79,6%

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa: Skolverkets statistik för nationella program: Skövde: Kommunal huvudman. Riket: Samtliga huvudmän. Resultat för nationella program vårterminen 2021: 83%. Resultat vårterminen 2020: 84%. Resultat riket, samtliga huvudmän 2021: 80%. De sjunkande resultaten återfinns hos högskoleförberedande program och här finns även de största avvikelserna. Estetiska programmet har under 2021 den största avvikelserna från tidigare år, men även Humanistiska programmet avviker över tid med låg andel elever med examen inom 3 år. Yrkesprogrammen har dock ökat andelen elever med examen inom 3 år till sitt högsta värde sedan 2015. Den av Skolverket redovisade genomsnittliga betygspoängen (GBP) hos avgångsklasserna på nationella program har ökat något under 2021 jämfört med 2020, från 14,0 till 14,1 GBP. Yrkesprogrammen ligger oförändrat på 13,2 medan högskoleförberedande program har ökat från 14,6 till 14,8. En utredning kommer att starta för att bättre förstå orsaken till att allt fler elever inte når godkända betyg i alla kurser. Kompetenshöjande insatser kommer att genomföras för att bättre förstå och arbeta med de skillnader i resultat som finns mellan pojkar och flickor samt kring skillnader i resultat som finns baserat på modersmål. En viktig del för att kunna sätta in förebyggande och omedelbara insatser är att systematiskt använda en digital elevenkät. Detta bör kunna ge tidiga signaler om åtgärder som behöver vidtas för att nå ökad andel elever som fullföljer utbildningen inom tre år.					
Antal UF-företag på gymnasieskolan	59 st	44 st	47 st	47 st	36 st
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar Källa: kontaktpersonen på ungföretagsamhet.se Det har startats ett stort antal UF-företag även under åren som Covid-19 försvårat verksamheten. Antal UF-företag 2021: 59st. 2020: 44st.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Utveckla Handlingsplanen för språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och skola att även omfatta förskolan	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att tidigt upptäcka och följa upp förskolebarnens behov inom språkutveckling			
Kommentar Handlingsplanen framtagna och implementering har startat och följs upp i ny aktivitet "Utveckla barn och elevers språkliga förmåga".			
Implementera gemensamma arbetsätt för en kvalitativ studie och yrkesvägledning utifrån Plan för Samverkan Skola Arbetsliv (SSA)	2020-01-01	2022-06-30	Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Säkerställa att alla elever får en kvalitativ och likvärdig studie- och yrkesvägledning</p>			
<p>Kommentar Ny tid för näringslivsfrukost har flyttats fram under pandemin men är nu planerad till den 20/1. Implementeringen av planen och i första steg aktivitetsplan på varje enhet är i full gång.</p>			
<p>! Ta fram förslag på modell för att mäta förädlingsvärde</p>	2021-01-01	2022-06-30	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Följa elevernas kunskapsprogression i syfte att höja måluppfyllelsen</p>			
<p>Kommentar Påbörjad</p>			
<p>! På enhetsnivå följa upp kritiska frågeställningar i resultatet på Skolinspektionens Skolenkät</p>	2021-01-01	2021-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Utvecklade arbetssätt utifrån barn och elevers behov</p>			
<p>Kommentar Resultaten i Skolinspektionens enkät kommer att användas för olika tematräffar med rektorsgrupperna. Fokusområden kommer att väljas utifrån resultat som sticker ut. På avdelningens kvalitetsdialoger följs enheternas resultat upp för varje skolenhet.</p>			
<p>! Fördjupad analys av resultatskillnader utifrån elevers modersmål och diskrepansen mellan pojkars och flickors resultat</p>	2021-01-01	2021-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Ge barn och elever goda förutsättningar för lärande och öka måluppfyllelsen</p>			
<p>Kommentar Enheternas analyser och årsrapporter visar att rektorerna generellt är medvetna om sina resultat och har skapat organisationer och aktiviteter för att hantera skillnaden i resultat. Åtgärderna syftar till att kompensera för skillnader både mellan kön och modersmål. Det blir aktuellt med både fortbildning och fördjupning i forskning med det kollegiala lärandet som metod för att öka lärarens kunskaper. En annan åtgärd är att organisera så att arbetslagen samarbetar kring tätare uppföljning av resultat och undervisningsstrategier med syftet att hitta rätt strategier för just deras elever och elevgrupper. Inom gymnasieskolan kommer skillnaden mellan pojkars och flickors resultat att vara ett fokusområde för rektorgruppen. Särskilt behöver resultatet för pojkars med annat modersmål analyseras och åtgärder vidtas.</p>			
<p>! Utveckla systematiska och likvärdiga arbetssätt för elevinflytande</p>	2021-01-01	2021-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Barn och elever ges goda förutsättningar för inflytande över utbildningen och skolmiljön</p>			
<p>Kommentar Barn- och ungdomsstrategier har varit involverade i planeringen och arbetet är igång på flera skolenheter. Ett fortsatt arbete genomförs under detta läsår.</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Barn och utbildningsnämndens arbetsutskott genomförde dialogmöten med skolornas elevråd kring temat Coronas påverkan och elevdemokrati under året 2021.</p> <p>Inom avdelning grundskola har en analys kring skolornas delaktighetsarbete genomförts. Analysen presenteras för rektorerna och frågan kommer utgöra ett fokusområde under läsåret.</p>			
<p> Kartlägga sektorns huvudprocess, Utbilda barn och elever för ett livslångt lärande, med fokus på samverkan och övergångar inom och mellan skolor och skolformer</p> <p>Syfte/effekt Tydliga och gemensamma arbetssätt för att säkerställa överlämning och mottagande av uppgifter om elevens behov i 1-20 perspektivet</p>	2021-08-16	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Kommentar</p> <p>Rektorsgrupperna har på sina 1-20 möten arbetat med övergångar inom och mellan skolor och skolformer. Dokument och rutiner har uppdaterats och arbetet kommer fortsätta under hösten. Det ingår i det systematiska kvalitetsarbetet att se över och förbättra interna och externa överlämningar. Här finns ett tydligt förbättringsarbete att genomföra.</p>			

2.9.2 Mål: Trygghet och studiero

 Delvis uppfyllt

Analys

Nedan finns korta kommentar kring resultaten. Utförligare information och analys finns i avdelningarnas Årsrapporter SVEP med PPT och bilagor.

Måluuppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtal/resultatmätningar.

Utfall på styrtalen under målet Trygghet och studiero hämtas från Skolinspektionens enkäter till elever och vårdnadshavare. Den senast enkäten genomfördes under vårterminen 2021 och enkäten innan det genomfördes hösten 2018.

Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen

Resultatet har legat på 80% och över sedan 2016. Senaste enkäten genomfördes 2019: 87%. 2018: 82%.

Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan

Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 83%. 2018: 87%.

Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna

Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 62%. 2018: 73%.

Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan

Resultatet är lägre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 81%. 2018: 87%.

Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet

Resultatet är något högre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 70%. 2018: 69%.

Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan

Resultatet är något högre jämfört med den tidigare enkäten 2018. 2021: 88%. 2018: 87%.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen	84 %		87 %	82 %	80 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa: Egen brukarundersökning hösten 2021 Resultat 2021: 84%. Resultat 2019: 87% (Egen brukarundersökning). Ingen jämförelse med riket möjlig. Förskolan har under september-oktober genomfört en egen enkät bland vårdnadshavare för att kartlägga deras upplevelse av verksamheten. Svaren visar generellt på en hög nöjdhet bland förskolans vårdnadshavare. Avdelningen har tagit fram ett analysunderlag per förskola. I nästa steg kommer rektorerna tillsammans med sin personal titta på resultaten och analysera vilka förbättringar som bör ske på respektive förskola.					
 Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan	83 %			87 %	
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa: kolada.se/öppna jämförelser, kommunala skolor. Riket: kolada.se/öppna jämförelser, samtliga huvudmän Resultat 2021: 83%. Resultat 2018: 87%. Resultat Riket, 2021: 85%. Skolinspektionens enkät vårterminen 2021 visar att Skövde kommun ligger lägre än riksgenomsnittet samt att resultatet har sjunkit jämfört med tidigare enkät. Utifrån resultaten som framkommer i Skolinspektionens enkät gör respektive skola egna uppföljningar i syfte att få en konkretiserad förståelse för vad som ligger bakom resultaten och kunna vidta relevanta åtgärder. Under rektorernas gemensamma arbete har de identifierat behovet av en gemensam trivselenkät för att avdelningen tillsammans, mer frekvent och med högre kvalitet ska kunna fånga elevernas upplevelser. Denna trivselenkät och andra uppföljningar syftar till att ge ett underlag som kompletterar den ögonblicksbild som fångas genom Skolinspektionens enkät. På en fundamental nivå ser avdelningschef och verksamhetsutvecklare att rektorerna under året har utvecklat sin förmåga och förutsättningar för systematiskt analysarbete. På avdelningsnivå har fokus varit att utveckla det underlag och de analysfrågor som rektorerna har till stöd för sitt analysarbete kring trygghet och studiero. En nystart har gjorts med rektorsgruppen under november för att skapa en systematik i det fördjupade analysarbetet kopplat till verksamhetsplanens mål att öka elevers delaktighet, inflytande samt trygghet och studiero. Arbetet bygger på en nulägesskattning som rektorerna gjort utifrån de framgångsfaktorer som Skolinspektionen presenterat. Rektorerna arbetar i grupper med att analysera problem och delge varandra framgångsrika arbetssätt. Parallellt sker ett arbete på avdelningsnivå kring att kartlägga rektorernas erfarenheter och lärdomar utifrån olika satsningar kopplade till trygghet och studiero. Trygghet och studiero är en del av sektorns nya årshjul för systematiskt kvalitetsarbete. Området kommer att följas upp och analyseras under varje hösttermin.					
 Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna	62%		73%	73%	
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Källa: kolada.se/öppna jämförelser, kommunala skolor. Riket: kolada.se/öppna jämförelser, samtliga huvudmän</p> <p>Resultat 2021: 62%. Resultat 2018: 73%</p> <p>Resultat Riket, samtliga huvudmän 2021: 68%</p> <p>Skolinspektionens enkät vårterminen 2021 visar att Skövde ligger lägre än riksgenomsnittet samt att resultatet har sjunkit jämfört med tidigare enkät</p> <p>Utifrån resultaten som framkommer i Skolinspektionens enkät gör respektive skola egna uppföljningar i syfte att få en konkretiserad förståelse för vad som ligger bakom resultaten och kunna vidta relevanta åtgärder. Under rektorernas gemensamma arbete har de identifierat behovet av en gemensam trivselenkät för att avdelningen tillsammans, mer frekvent och med högre kvalitet ska kunna fånga elevernas upplevelser. Denna trivselenkät och andra uppföljningar syftar till att ge ett underlag som kompletterar den ögonblicksbild som fångas genom Skolinspektionens enkät</p> <p>På en fundamental nivå ser avdelningschef och verksamhetsutvecklare att rektorerna under året har utvecklat sin förmåga och förutsättningar för systematiskt analysarbete. På avdelningsnivå har fokus varit att utveckla det underlag och de analysfrågor som rektorerna har till stöd för sitt analysarbete kring trygghet och studiero</p> <p>En nystart har gjorts med rektorsgruppen under november för att skapa en systematik i det fördjupade analysarbetet kopplat till verksamhetsplanens mål att öka elevers delaktighet, inflytande samt trygghet och studiero. Arbetet bygger på en nulägeskattning som rektorerna gjort utifrån de framgångsfaktorer som Skolinspektionen presenterat. Rektorerna arbetar i grupper med att analysera problem och delge varandra framgångsrika arbetsätt</p> <p>Parallellt sker ett arbete på avdelningsnivå kring att kartlägga rektorernas erfarenheter och lärdomar utifrån olika satsningar kopplade till trygghet och studiero.</p> <p>Trygghet och studiero är en del av sektorns nya årshjul för systematiskt kvalitetsarbete. Området kommer att följas upp och analyseras under varje hösttermin.</p>					
 Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan	81 %			80 %	
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Källa: kolada.se/öppna jämförelser - kommunala skolor. Riket: kolada.se/öppna jämförelser - samtliga huvudmän.</p> <p>Resultat 2021: 81%. Resultat 2018: 79%.</p> <p>Resultat för "Alla deltagande skolor i riket", 2021: 80%.</p> <p>Det är stora skillnader mellan skolenheterna. Den skolenhet som har lägst resultat kring trygghet har under våren gjort stora insatser för att öka tryggheten för eleverna. Bland annat har skolan förstärkt personalbemanningen på rasterna samt haft samrådsmöten med elever och vårdnadshavare.</p> <p>Utifrån resultaten som framkommer i Skolinspektionens enkät gör respektive skola egna uppföljningar i syfte att få en konkretiserad förståelse för vad som ligger bakom resultaten och kunna vidta relevanta åtgärder. Under rektorernas gemensamma arbete har de identifierat behovet av en gemensam trivselenkät för att avdelningen tillsammans, mer frekvent och med högre kvalitet ska kunna fånga elevernas upplevelser. Denna trivselenkät och andra uppföljningar syftar till att ge ett underlag som kompletterar den ögonblicksbild som fångas genom Skolinspektionens enkät.</p> <p>En nystart har gjorts med rektorsgruppen under november för att skapa en systematik i det fördjupade analysarbetet kopplat till verksamhetsplanens mål att öka elevers delaktighet, inflytande samt trygghet och studiero. Arbetet bygger på en nulägeskattning som rektorerna gjort utifrån de framgångsfaktorer som Skolinspektionen presenterat. Rektorerna arbetar i grupper med att analysera problem och delge varandra framgångsrika arbetsätt.</p> <p>Parallellt sker ett arbete på avdelningsnivå kring att kartlägga rektorernas erfarenheter och lärdomar utifrån olika satsningar kopplade till trygghet och studiero. Ett särskilt fokus kopplas till det arbete som gjorts tillsammans med forskaren Helene Jenvén och satsningen "Fullföljda studier genom Trygghet och studiero".</p>					
 Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet	70 %			69 %	

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p>					
<p>Kommentar Källa: kolada.se/öppna jämförelser - kommunala skolor. Riket: kolada.se/öppna jämförelser - samtliga huvudmän. Resultat 2021: 70%. Resultat 2018: 69%. Resultat för "Riket" 2021: 66%. Resultatet skiljer sig åt mellan högstadieskolorna. Från 46% till 81%. Det finns en samstämmighet mellan resultatet kring nöjdhet och "jag känner mig trygg i skolan". De skolor som har högre resultat på trygghet har även högre resultat på nöjdhet.</p>					
<p>— Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan</p>	88 %			87 %	
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p>					
<p>Kommentar Källa: kolada.se/öppna jämförelser - kommunala skolor. Riket: kolada.se/öppna jämförelser - samtliga huvudmän. Resultat 2021: 88%. Resultat 2018: 88%. Resultat "Riket" 2021: 89%. Avdelningschef och verksamhetsutvecklare har sammanställt resultat gällande elevers trygghet på avdelningsnivå och enhetsnivå samt sammanställt Skolinspektionens framgångsfaktorer för ökad kvalitet inom skolans arbete för ökad trygghet. Arbetet med resultatanalys och orsaksanalys har påbörjats tillsammans med förstelärare på Kavelbro. I nästa steg kommer avdelningschef och verksamhetsutvecklare även träffa ledningsgrupp och elevhälsa på Västerhöjd. En insats kommer att ske för att bättre förstå orsakerna till skillnaderna som finns mellan programmen. På Kavelbro kommer arbetet som initierats att arbetas vidare med inom utvecklingsorganisationen för förstelärare och användas som en input i det kollegiala lärandet. Resultatanalysen på Kavelbro resulterade i frågeställningar att sedan arbeta vidare med: - Vad kommer det sig att pojkar är mer otrygga på skolan än flickor? Hur arbetar vi framåt för att komma åt detta och att förbättra vårt förbyggande arbete med att främja goda relationer? - Största orsaken till otrygghet utifrån enkäten är att eleverna är rädda för andra elever. Hur arbeta vidare med detta på Kavelbro? - Vad är orsakerna bakom det låga antalet anmälda kränkningar? I det nya årshjulet för sektorns systematiska kvalitetsarbete ligger höstterminens fokus på trygghet och studiero och vårterminens på kunskaper. Värdegrundsarbetet kommer därigenom att få en tydligare uppföljning och möjligheter skapas framåt för ett fördjupat analysarbete och effektiva åtgärder</p>					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p> Kartlägga processen Utreda och genomföra disciplinära åtgärder</p> <p>Syfte/effekt Rättssäkert och effektivt arbetssätt för att utreda och genomföra disciplinära åtgärder</p>	2020-01-01	2022-06-30	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Kommentar Kartläggningen har inte kunnat genomföras som planerat bland annat utifrån personalförändringar samt Covid19.</p>			
<p>▶ Skapa kvarhållande strukturer för arbetet med Fullföljda studier genom Trygghet och studiero</p> <p>Syfte/effekt Tillförsäkra barn och elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero så att alla elever ges möjlighet att fullfölja sina studier</p>	2021-01-01	2023-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Kommentar En projektanställning omfattande 20% är tillsatt och sträcker sig till och med 2022. Uppdraget är att tillsammans med verksamhetsutvecklarna arbeta fram kvarhållande strukturer så att utvecklingsarbetet efter 2022 är implementerat i den ordinarie verksamheten. I en inledande fas kartläggs samtliga sektorns insatser som pågår och avslutas kring fullföljda studier. Inom gymnasieskolan är en rektor huvudansvarig för arbetet på Västerhöjd och en rektor är huvudansvarig på Kavelbro.</p>			
<p>✓ Etablera systemstöd för dokumentation av ärendehantering och rapportering till huvudman gällande kränkningar, diskriminering och frånvaro</p> <p>Syfte/effekt Ett kvalitativt systemstöd för dokumentation som ger verksamheten underlag för det systematiska kvalitetsarbetet samt löpande information till huvudmannen</p>	2020-10-15	2021-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Kommentar Modulen för frånvaro och kränkande behandling är i drift på samtliga förskolor och grundskolor. Pilottester av elevakter, rektorsbeslut och elevanteckningar pågår sedan vecka 33. Modulen planeras att vara i drift i oktober. Gymnasieskolan startar med samtliga moduler vecka 44.</p>			
<p>▶ Bedriva ett alkohol-, narkotika-, dopning och tobaksförebyggande arbete (ANDT)</p> <p>Syfte/effekt Tidigt nå ungdomar med riskbeteenden</p>	2021-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar ANDT-pedagog och ANDT-samordnaren har under läsåret varit hos grundskolans rektorsgrupp vid två tillfällen. Statistik och arbetsmaterial har presenterats samt att en direktkontakt etablerats så att rektorerna kan få stöd när de tar arbetet vidare på sin enhet.</p>			
<p>▶ Implementera arbetsätt för att ge lärare och övrig personal verktyg att utveckla barn och elevers förmåga till lärande</p> <p>Syfte/effekt Skapa hälsofrämjande lärmiljöer för barn och elever</p>	2021-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar Moduler färdigställdes under vintern och under våren har implementeringsarbetet startat upp. Alla professionsgrupper inom avdelning barn och elevhälsa har påbörjat arbetet, som planeras vara klart i mitten av september.</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Säkerställa att gemensamma arbetssätt för att främja närvaro och förebygga frånvaro inom processen Hantera frånvaro är implementerade</p> <p>Syfte/effekt Långsiktigt minska ungdomsarbetslöshet genom fullföljda studier.</p>	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
<p>Kommentar Processen är implementerad inom avdelningen</p>			
<p>🟢 Säkerställa att gemensamma arbetssätt inom den utvecklade processen Utreda kränkningar utifrån förskolans och skolans värdegrundsuppdrag är implementerade</p> <p>Syfte/effekt Ett rättssäkert och effektivt arbetssätt för att utreda och åtgärda kränkande behandling, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier utifrån förskolans och skolans värdegrundsuppdrag.</p>	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
<p>Kommentar Nu är systemstödet DF-respons på plats och möjligheten att följa upp arbetet med kränkningar och diskriminering inom alla skolformer är på plats. Huvudman kan nu enkelt följa hur arbetet utvecklas på varje enhet och därmed kan huvudman synliggöra de stödbehov som kan finnas på enhetsnivå. De gemensamma arbetssätten och det gemensamma digitala systemstödet möjliggör en effektiv och rättssäker uppföljning för huvudman samt en möjlighet att ge riktat stöd till enheter som behöver det.</p>			

2.10 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

2.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Anställning av personal i förskolan och grundskolan Skollagen 2 kap 31 §	Utdrag ur belastningsregistret begärs inte in inför nyanställning	<p>■ Avvikelse</p> <p>Kontroll att utdrag ur belastningsregistret finns för nyanställningar under 2021</p> <p>Beskrivning av granskning Stickprovskontroller kommer att utföras på nyanställningar under 2021 för att se att utdrag ur belastningsregistret faktiskt gjorts.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: 85%, 379 av 445 har tagit utdrag ur belastningsregistret eller registrerat att de gjort det. Vid kontroll av de som saknar bock har inget utdrag funnits i personalakten.</p> <p>Bedömning: För stor avvikelse även om det kan vara så att utdrag gjorts men att man inte bockat i att man gjort det.</p> <p>Slutsats: Utbildningsinsats för chefer kring rutin vid nyanställningar. WinLas ska bytas ut vilket ger möjlighet att bygga in en påminnelse i systemet när man inte bockat i</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		rutan för utdrag ur belastningsregistret.
Extra anpassningar/särskilt stöd Skollagen 3 kap 5 §, 6 §	Åtgärdsprogram upprättas inte för elev som ska ges särskilt stöd	 Granskning pågår Kontroll av åtgärdsprogram för elev som ska ges särskilt stöd
		Beskrivning av granskning Stickprovskontroller kommer att utföras på elever som ska ges särskilt stöd, att åtgärdsprogram är upprättat eller att det finns beslut på att ej upprätta åtgärdsprogram.
		Kommentar Iakttagelse: Samtliga skolor har flertalet ärenden där det finns beslut, alltså följer processen. 2 av 23 skolor har dock fler ärenden som ligger öppna vid terminsslut. Bedömning: 2 enheter inom grundskolan har flera öppna ärenden vid terminsslut. Avdelningschef arbetar med frågan i rektorsgruppen och ser till att de enheter som brister får extra stöd. Slutsats: Extra stöd till enskilda enheter och genomgång i rektorsgruppen kring rutinen.

2.10.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Garanterad undervisningstid/Undervisningstid Skollagen gymnasieskolan 16 kap 18§ Skollagen grundskolan 10 kap 5§	Elever får inte den undervisningstid de har rätt till enligt timplan och garanterad undervisningstid	 Skapa aktivitet kring processen garanterad undervisningstid	2021-01-01	2021-12-31
Disciplinära åtgärder 5 kap 6§	Kränkningar och diskrimineringar upphör inte	 Skapa rapport i DF respons för att kunna följa upp återkommande kränkningar och diskrimineringar mot samma barn/elev	2021-01-01	2021-12-31
Hälso- och sjukvårdslagen	Avvikelseberättelser utlöses inte	 Uppföljning i patient-säkerhetsberättelsen till nämnd	2021-01-01	2021-08-31
Offentlighet och sekretesslag	Inkomna handlingar med sekretess från annan myndighet hanteras inte rätts-säkert	 Skapa aktivitet kring processen	2021-01-01	2021-10-31
		Kommentar Underlag är framtaget.		

3 Vård- och omsorgsnämnd

3.1 Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänsten inom områdena omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionsnedsättningar
- insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens ansvarsområde

Verksamheten regleras genom bestämmelser i:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Inom nämndens verksamhetsområde finns äldreboenden, gruppboendestäder, daglig verksamhet, korttidshem, personlig assistans, korttidsvistelse, anhörigstöd, hemtjänst och hemsjukvård, träffpunkter med mera. Kundval enligt LOV (lagen om valfrihet) tillämpas inom hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämndens målbild är följande: De personer som behöver omvårdnadsinsatser eller annat stöd för sin dagliga livsföring ska så långt som möjligt kunna leva och bo som självständiga medborgare i samhället. Vård- och omsorgsnämndens insatser ska präglas av *trygghet, ansvarskänsla* och *respektfullt bemötande*.

3.2 Ekonomi och verksamhet

Analysen av vård- och omsorgsnämndens mål visar följande prioriterade utvecklingsbehov/utmaningar:

- Tillgänglig äldreomsorg
- Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning
- Öka brukarens delaktighet och inflytande
- Välfärdsteknik i vård och omsorg
- Utveckla och behålla kompetens

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämnden har en budgetram om 1 039,1 miljoner kronor för 2021. Resultatet är ett överskott om 64,6 miljoner kronor. Resultatet är påverkat av att verksamheten inte har kunnat bedrivas i planerad omfattning på grund av covid-19 och de restriktioner verksamheten har haft att förhålla sig till. Flera riktade statsbidrag förstärker nämndens ekonomi, men även statsbidragens beslutade satsningar/förstärkningar påverkas och försenas av pandemin.

Verksamheten arbetar strukturerat med processutveckling (se nedan), vilket har skapat effektiviseringar i hemtjänstvolym, hemsjukvårdsinsatser (legitimerad personal), korttidsvård samt boende inom funktionsnedsättning. Hemtjänstens utförare redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor, vilket är ett trendbrott jämfört med tidigare år.

Processutveckling

Sektorn har de senaste två åren utvecklat sitt processarbete i en sådan riktning att det nu är helt grundläggande för sektorns prioritering av kvalitet- och utvecklingsarbete. Verksamhetsplanens aktiviteter 2021 har utgått från sektorns prioriterade processer. Det processorienterade arbetssättet genomsyrar hur ledningsarbetet bedrivs från strategisk nivå till avdelnings- och enhetsnivå där utvecklings- och ekonomienheten på olika sätt stödjer och samordnar arbetet. Heltidsanställda processledare finns för samtliga huvudprocesser.

Tillgänglig äldreomsorg

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får fler äldre invånare. Befolkningsökningen innebär ett större behov av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden. Det ställer krav på tillgängliga boendeformer för äldre med omvårdnadsbehov och en hemtjänst som kan möta ökade behov av mer omfattande vård i hemmet.

Efterfrågan på äldreomsorg har under året inte ökat i den omfattning som förväntades av den demografiska utvecklingen. Det är troligt att pandemin är en påverkande faktor.

Av de 80 nya lägenheterna på Äldrecentrum Ekedal har 70 tagits i drift. De återstående 10 lägenheterna avvaktar verksamheten med att öppna tills behovet ökar. Då tillgången av lägenheter inom särskilt boende är tillräckligt har behovet av korttidsplatser minskat, då flera tidigare vistades på korttidsplats i väntan på särskilt boende. Antalet korttidsplatser har därför minskats med 12 platser. I kombination med hemgångsteamet, vars arbets sätt möter upp kraven på en trygg och säker hemgång från sjukhusets slutenvård, bedöms behoven kunna tillgodoses med tillgängliga resurser.

Som en följd av fler biståndsbedömda äldreboendelägenheter på Ekedal kommer servicehuset Kärplunda Gärde successivt övergå till trygghetsbostäder (utan biståndsbedömning).

Behovet av hemtjänst har inte ökat i den omfattning som förväntats om man ser till antalet personer som beviljas hemtjänst. Men det genomsnittliga beslutet om hemtjänst är mer omfattande än tidigare. Om detta är en faktisk förändring av behoven, eller en obenägenhet att söka hemtjänst vid mindre behov under pandemin, återstår att se.

Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning

Behovet av bostad med särskild service är fortfarande stort. Det har dock minskat något under året, med färre ansökningar och även en del avslag på sökt insats. Två nya gruppboendestäder har tagit i bruk under 2021. En översyn av befintliga bostäder med särskild service samt en analys av behovet av framtida boendeformer har tidigare visat på ett behov av nya servicebostäder. En ny servicebostad kommer att tas i bruk under 2022. Därefter ser behovet ut att vara mer gruppboendestäder.

Målgruppen för bostad med särskild service ändras och neuropsykiatriska diagnoser blir allt vanligare bland de personer som beviljas insatsen. Det innebär behov av kompetensutveckling för personalen. Flera utbildnings satsningar har genomförts under hösten 2021.

Uppföljning av externa placeringar sker kontinuerligt, med målsättningen att minimera antalet. Flera personer som tidigare varit externt placerade har erbjudits boende i kommunen under året.

Beslut om boendestöd ökar. Insatserna ökar kontinuerligt och det krävs en flexibel och anpassningsbar organisation för att möta nya behov. Även korttidsverksamheterna för barn har gjort förändringar för att samutnyttja befintliga resurser för att möta ökande behov.

Personer med funktionsnedsättning har tidigare i vissa fall fått vänta länge på att få stöd då utredningstiderna har varit långa. För att förbättra tillgängligheten har en processutveckling genomförts för att förkorta utredningstiderna, vilket har haft avsedd effekt med avsevärt kortare utredningstider.

I januari 2019 presenterades LSS-utredningens slutbetänkande, som innebär flera stora förändringar av nuvarande regelverk. Utredningen har varit på remiss och flera förändringar i förhållande till utredningens förslag förväntas. Det är i dagsläget oklart när och vilka lagändringar som kommer att genomföras. Förändringarna som föreslås i utredningen "Stärkt rätt till personlig assistans" förväntas dock genomföras 1 januari 2023.

Öka brukarens delaktighet och inflytande

I SKR:s nationella brukarundersökning finns frågor som belyser de enskildas möjlighet till inflytande och självbestämmande i olika boenden för vuxna och inom daglig verksamhet inom LSS. I jämförelse med andra kommuner har Skövde ett sämre resultat inom gruppboendestad och daglig verksamhet för frågan Får du bestämma över saker som är viktiga för dig? Verksamheten har genomfört intervjuer i fokusgrupper med brukare för att hitta de åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen.

Den nationella brukarundersökningen av äldreomsorgen visar på höga värden när det gäller upplevd ensamhet. Nämnden har för avsikt att närmare analysera resultatet och med hjälp av medborgardialog och i samverkan med kommunens folkhälsostrateger söka svar på bakomliggande orsaker och vilka aktiviteter eller åtgärder som är möjliga för att åstadkomma ett förbättrat resultat och välbefinnande för äldre i Skövde. Planerade aktiviteter har dock försenats av pandemin.

Inom äldreomsorgen och området funktionsnedsättning ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplan är ett verktyg för detta. Vid uppföljning av genomförandeplaner framkommer att dessa fortfarande saknas ibland, och att det inte alltid framgår om brukaren har varit med och utformat planen. Antalet genomförandeplaner ökar men arbetet behöver fortsätta att prioriteras.

Införandet av IBIC (individens behov i centrum) är ett stort förändringsarbete. Modellen utgår från individens

behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden och innebär att den enskildes delaktighet och inflytande är centralt. Modellen är införd inom äldreomsorgen där implementeringsarbetet fortsätter. Under hösten 2021 påbörjas införandet inom LSS-verksamheten med utbildning för all personal.

Välfärdsteknik i vård och omsorg

Användandet av digital teknik är en förutsättning i utvecklandet av nya arbetssätt, effektivare arbetsflöden och som en komponent i ständiga förbättringar av processerna. Digitaliseringsarbetet bedrivs utifrån en digitaliseringsplan som uppdateras årligen med insatsområden och aktiviteter. Flera aktiviteter har bestått av införande av olika digitala verktyg för minskad manuell hantering, administration och standardisering. Ett exempel är införande av digitala signeringslistor för delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser, vilket sparar administrationstid och ökar patientsäkerheten.

Utveckla och behålla kompetens

Sektor vård och omsorg har en strategisk kompetensförsörjningsplan 2019-2025 med syfte att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Under 2021 var kompetensutveckling ett fokuserat område. Äldreomsorgslyftet (statsbidrag) ger goda förutsättningar för medarbetare utan undersköterskeutbildning att studera på arbetstid. Även vidareutbildning för undersköterskor möjliggörs inom Äldreomsorgslyftet. En utbildningsportal har skapats för att tillgängliggöra digitala utbildningar. Kommunen genomför ett ledarskapsprogram för alla chefer, för att stärka chefernas förutsättningar att utöva ett gott ledarskap.

Pandemin har påverkat möjligheterna att kunna genomföra vissa kompetensutvecklingsinsatser.

3.3 Effekter av Covid-19

Covid-19 har fortsatt att påverka vård- och omsorgsnämndens verksamhet under 2021. Besöksrestriktivitet på boenden och verksamheter som har varit öppna i begränsad omfattning har påverkat såväl brukare som personal. Detta får också genomslag på nämndens ekonomiska resultat.

Samtliga brukare har fått erbjudande om vaccination (tre doser) och absoluta majoriteten har valt att vaccinera sig. Under 2021 har totalt 93 brukare insjuknat i covid-19 (totalt 253 sedan pandemins början). 16 brukare har avlidit (totalt 43 sedan pandemins början)*.

Vaccination av brukare och screening/smittspårning har påverkat sjuksköterskornas arbetssituation under hela året.

All vård- och omsorgspersonal har erbjudits vaccination (tre doser) i samarbete med av regionen upphandlad vaccinator (Doktor 24 under våren och Vaccina under hösten).

Vissa skyddsåtgärder har tagit bort, bland annat har caféer och träffpunkter öppnats under sommaren. Personalen fortsätter dock att arbeta i skyddsutrustning vid nära kontakt med brukare (framför allt visir och munskydd).

Kostnader för inköp av skyddsutrustning (visir, munskydd med mera) uppgår till ca 4,7 miljoner kronor. Utöver denna kostnad redovisas en markant ökad kostnad av förbrukningsmaterial (till exempel handskar, förkläden, desinfektionsmedel). Det har inte aviserats några särskilda statsbidrag för att täcka dessa kostnader för 2021.

Personalens sjukfrånvaro är fortfarande hög under 2021, men är lägre än föregående år (9,73 % för 2021, att jämföra med 10,46 % 2020 eller 8,14 % 2019).

*statistiken bygger på verksamhetens veckorapportering och är inte jämförbar med Socialstyrelsens statistik.

3.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

3.4.1 Valfärdstjänster

3.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Målet bedöms delvis uppfyllt. Tillgängligheten vid utredning och verkställighet har förbättrats men samtliga målvärden uppnås inte.</p> <p>Nya lägenheter på Ekedal för äldre har bidragit till en bättre tillgänglighet. På nya Ekedal tillgodoses även behovet av äldreboendelägenheter för finsktalande. Omställning av biståndsbedömda lägenheter till trygghetsboende på Kärplunda gårde har genomförts. Det bidrar till ökad tillgänglighet av anpassade bostäder för äldre.</p> <p>Inom bostad med särskild service har processarbetet inneburit tydligare arbetssätt. Två nya gruppboendestäder, i Vårsås och Igelstorp, har startat under året. Ändrade arbetssätt och tillskottet av nya gruppboendestäder har bidragit till en ökad tillgänglighet inom LSS.</p> <p>Personer med funktionsnedsättning har tidigare i vissa fall vänta länge på att få stöd då utredningstiderna har varit långa. Vi har i processarbetet haft fokus på att förändra arbetssätten och förkorta utredningstiderna för att förbättra tillgängligheten. Ett resultat av processarbetet är att utredningstiderna har förkortats.</p> <p>För att nå målvärdena fortsätter arbetet med boendeplanering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna.</p>	<p>↘ ● Utredningstid - särskilt boende SoL</p>
	<p>↘ ● Utredningstid - Nya utredningar LSS</p>
	<p>↗ ◆ Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)</p>
	<p>↗ ● Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende</p>
<p>■ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Målet bedöms ej uppfyllt då målvärdena inte uppnås för de mått där det finns resultat. Bedömningen speglar färre resultatmätningar än vad som var planerat. Under 2021 har endast en av brukarundersökningarna genomförts inom äldre- och funktionshinderomsorgen och därför saknas resultat för flera av måtten.</p> <p>Resultatet för måttet om man får bestämma om viktiga saker inom daglig verksamhet LSS har förbättrats men når inte upp till målvärdet. För att nå målvärdet kommer fokus att ligga på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematiskt arbete med genomförandeplaner och metoder. • Starta forum för brukare som har individuella platser. • Brukarrådet kommer återupptas. • Likvärdigt arbetssätt kring veckovisa brukarmöten ska utformas. <p>Inom äldreomsorgen och området funktionsnedsättning ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplan är ett verktyg för detta. Arbetet med att alla brukare har en aktuell genomförandeplan med delaktighet är prioriterat, men det kommer att ta tid. Enhetschefer arbetar fortlöpande med medarbetarna kring genomförandeplaner och brukarens delaktighet i dessa. Trots att covid-19 har tyvärr försvårat detta arbete ser vi tydligt förbättrade resultat.</p> <p>Inom detta målområde pågår många aktiviteter för att nå målet. Införandet av IBIC</p>	<p>— ■ Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst</p>
	<p>— ■ Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende</p>
	<p>— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppboendestad LSS</p>
	<p>↗ ◆ Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS</p>
<p>— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning serviceboendestad</p>	

Mål	Resultatmätning
(individens behov i centrum) är ett exempel på detta. Modellen utgår från ett personcentrerat förhållningssätt och där den enskildes delaktighet och inflytande är centralt. Införandeprojektet är klart inom hela äldreomsorgen samt stödteamet. Nu pågår införande inom LSS.	 Finns det en aktuell genomförandeplan
Inom ramen för processarbetet pågår förbättringsarbete för att nå uppsatt mål kring delaktighet och inflytande. Processarbetet har stärkts med processledartjänster som tillsattes under året. Detta förväntas utveckla våra arbetssätt och verksamheter ytterligare.	 Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen

3.5 Uppföljning av ekonomi

3.5.1 Ekonomisk utveckling

3.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Äldreboende m.m.	41,7	-380,8	339,1	354,6	15,5	328,8	297,5
Hemtjänst och hälso- och sjukvård	167,4	-469,8	302,4	316,7	14,3	303,9	308,4
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	94,6	-216,9	122,3	128,1	5,8	113,7	113,4
Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	20,2	-219,6	199,4	214,1	14,7	191,6	192,7
Intern styrning och stöd	136,4	147,7	11,3	25,6	14,3	4,2	6,6
Summa	460,4	1 434,9	974,5	1 039,1	64,6	942,6	918,7

I kolumnerna Intäkt 2021 och Kostnad 2021 ovan ingår förutom externa intäkter även interna transaktioner inom nämnden (t.ex. bemanningsenhetens tillhandahållande av vikarier och intern LOV-ersättning). Kommunbidraget redovisas dock inte som en intäkt i denna tabell. Kolumnen Netto avser alltså nettokostnad.

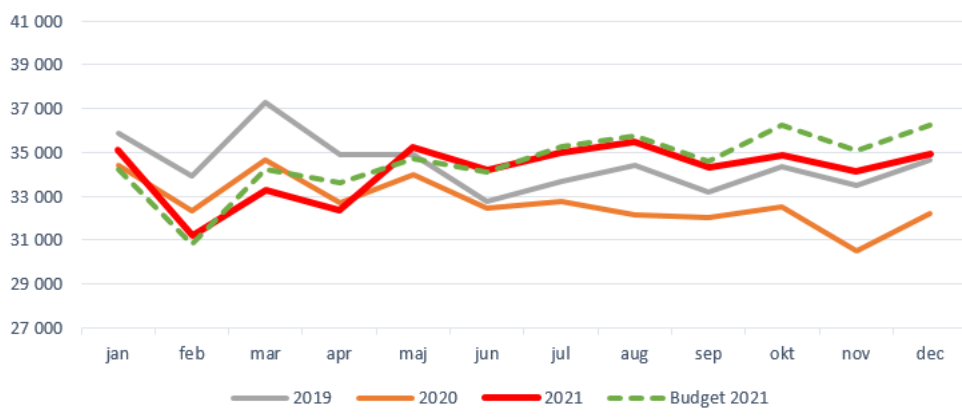
3.5.1.2 Kommentarer till resultat

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett positivt resultat jämfört med budget på 64,9 miljoner kronor vid årets slut. Kommentarer till resultatet per verksamhetsområde redovisas i bilaga 10.

Nämnden har haft reserverade medel i verksamheten på totalt cirka 16 miljoner kronor, som inte har förbrukats. Det handlar om den centrala reserven på 6 miljoner kronor som nämnden brukar avsätta för att balansera

eventuella uppkomna underskott under året. Inom äldreboendeavdelningen har man haft totalt 8 miljoner kronor reserverat till verksamhet som inte kommer vara igång under 2021 (äldreboende och korttid). Vidare har drygt 2 miljoner kronor reserverats för omställningen av sjuksköterskeenheter (digitalisering med mera).

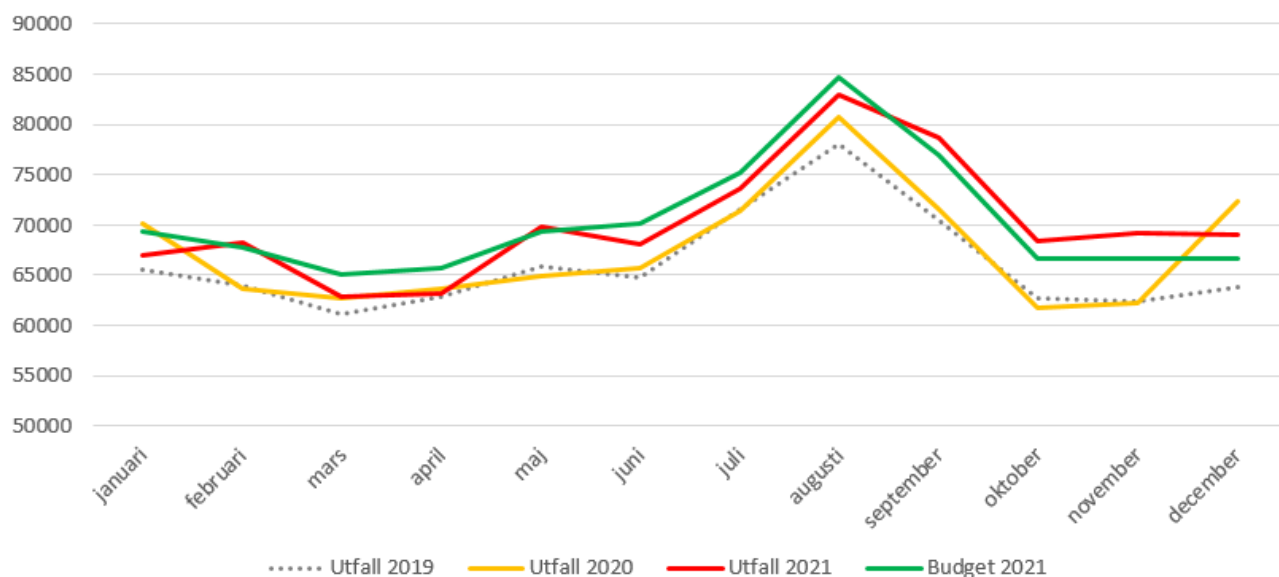
En stor avvikelse mot budget är den lägre kostnaden än budgeterat för hemtjänstvolym, vilket har skapat ett överskott på 6,3 miljoner kronor. Se nedanstående diagram över hemtjänsttimmarna från 2019 och framåt:

Den minskade hemtjänstvolymen antas i varje fall delvis bero på pandemin. I övrigt har begränsningar i verksamheten på grund av pandemin inneburit överskott på bland annat daglig verksamhet inkl. fritidsverksamhet, dagvård, korttidsvård och förebyggande verksamhet. Den ekonomiska effekten uppskattas till minst 7 miljoner kronor.

En viss förskjutning av uppstarten av nya gruppboendestäder (inflyttning från februari 2021) har skapat ett överskott på 3,5 miljoner kronor (tillfälligt under 2021). Även på nya Ekedals äldreboende har en något senarelagd uppstart skapat ett tillfälligt överskott under 2021 (1 miljon kronor). Solgårdens äldreboende har stängt en avdelning pga. renovering, vilket ger överskott på 1,8 miljoner kronor.

I övrigt har de förutsättningar verksamheten har fått genom statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer inneburit mer pengar till personalbudgeten för samtliga enheter (totalt 21,4 miljoner kronor). Samtidigt har pandemin begränsat möjligheterna till utökade APT, kompetensutveckling och verksamhetsutveckling, vilket var några av avsikterna med förstärkningen. Under 2021 kommer därför statsbidragsförstärkningen till stor del generera ett överskott i verksamheten. (Statsbidraget är inte återbetalningspliktigt.). Detta märks särskilt på resultatet inom funktionsnedsättningsavdelningarna. Ytterligare statsbidrag har kunnat sökas för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhämtningsbonusen), vilket har använts till verksamhetsutveckling under hösten. Överskottet på personalbudgeten är totalt 2,7 miljoner kronor. Se nedanstående diagram:

Vård- och omsorgsnämnden har möjlighet att söka flera statsbidrag under året för att utveckla verksamheten. Bland annat handlar det om välfärdsteknik, ökad kvalitet i vården om personer med demenssjukdom och medel

till omställningen nära vård i samarbete med regionen.

Jämfört med prognos (tertiärrapport 2) handlar det främst om pandemins påverkan på att de statsbidragsfinansierade satsningarna inte får genomslag under huvuddelen av 2021, och effekten under senhöst/vinter blev större än förväntat. Vid delårsbokslutet lades en prognos på 58,5 miljoner kronor, resultatet är 6,4 miljoner bättre. Det är framför allt inom funktionsnedsättningsverksamheten som höstens resultat har blivit bättre än förväntat.

3.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	5 000	6 050	4 371	1 679
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	5 000	6 050	4 371	1 679

Huvudsakligen avser budgeten inventarieinköp i samband med uppstart av två nya gruppboendestäder (Skattegården och Tingshusbacken), larm till Norrmalms äldreboende samt inventarier till nya äldreboendet på Ekedal. Övriga inventarieinköp avser hjälpmedel, möbler och inventarier som ska ersätta gamla och utslitna, sängar och madrasser till äldreboenden samt teknisk utrustning såsom skrivare, larm och kodlås.

Inköp av wifi och accesspunkter till särskilda boenden är förskjutet pga. pandemin (brist på material) och investeringsmedlen kommer att ombudgeteras till 2022.

3.6 Framtiden

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag att tillhandahålla vård och omsorg för äldre och funktionshindrade blir allt mer omfattande. Det påverkas av att Skövdes äldre befolkning blir fler och att vård- och omsorgsuppdraget blir större genom förändringar i lagstiftning och rättspraxis.

Efterfrågan inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

De närmaste åren kommer framför allt antalet äldre över 80 år öka. I denna åldersgrupp förväntas mer än 40 % efterfråga äldreomsorg i någon form. Ekedals äldreboende har byggts ut med 80 lägenheter. Utbyggnaden på Ekedal förväntas täcka behovet av lägenheter i särskilt boende fram till 2027. Under 2021 har antalet brukare inom hemtjänsten inte ökat i paritet med befolkningsutvecklingen, vilket antas vara en effekt av pandemin. Prognosläget för framtida behov av hemtjänst är därför osäkert.

Fler invånare innebär också fler brukare inom området funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsnämndens utvecklingsarbete har minskat behovet av gruppboendestäder, medan boendestöd istället ökar. En förutsättning för ett utbyggt boendestöd är tillgången till mindre, billiga lägenheter via allmännyttan.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet sker en efterfrågeökning som inte enbart har samband med fler invånare. Utvecklingen av kognitiva hjälpmedel, digitalisering och teknisk utveckling av vården skapar möjligheter att klara mer omfattande behov i hemmet. Färdplan Nära Vård, som handlar om strategin för en patientcentrerad vård oavsett vårdgivare (kommun eller region) kommer att förskjuta gränssnittet och därmed öka kommunens kostnader.

Kompetensförsörjning

För att klara ett växande uppdrag i framtiden behöver nya medarbetare rekryteras, men det är också viktigt att behålla de medarbetare som finns i verksamheten. Det krävs fokus på attraktivitet för att möta den allt hårdare konkurrensen på arbetsmarknaden. Detta kommer att kräva att ekonomiska resurser tillskjuts verksamheten.

Förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för att alla anställda ska erbjudas heltidsarbete har inneburit minskat beroende av timanställda och en ökad genomsnittlig sysselsättningsgrad. Möjligheten till att arbeta heltid är en mycket viktig fråga för framtida kompetensförsörjning.

Möjligheten för sjuksköterskor att utbilda sig till distriktssjuksköterska eller äldrespecialiserad sjuksköterska förbättrar grundförutsättningarna för en kvalitativ hälso- och sjukvård inom kommunen.

Omvärldsbevakning

Det behovsinriktade och systematiska sättet att jobba med insatser enligt socialtjänstlagen, IBIC, fortsätter att implementeras i hela verksamheten. Det är en genomgripande förändring som påverkar all personal. Flera års förberedelse, utbildning och anpassning av verksamhetssystem håller på att omsättas i ett förändrat arbetssätt.

Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, är en IT-satsning inom regionen som ska skapa en tillgänglig hälso- och sjukvårdsinformation. Skövde kommun kommer att gå in den del som handlar om IT-stöd för informationsutbyte mellan vårdgivare. Detta ska vara i drift hösten 2023.

Den utredning om förändringar i LSS-lagstiftningen som lämnades till regeringen i januari 2019 är fortfarande inte under vidare beredning i riksdagen. Däremot har vissa områden inom personlig assistans utretts särskilt, vilket förväntas innebära förändringar från och med 2023. Det handlar om ökad rätt till assistans för barn, för personer med behov av tillsyn och hälso- och sjukvårdsinsatser. Konsekvenserna av förändringen kommer att innebära ökade kostnader för kommunen.

Den nya socialtjänstlagen, en hållbar socialtjänst, beräknas träda i kraft 2023. I stora drag är ansatsen i den reviderade lagen mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen i en hållbar socialtjänst, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd för förändringen.

3.7 Uppföljning av den interna kontrollen

3.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern kontrollen har pågått enligt plan. Ett flertal åtgärder är genomförda för att förebygga och minimera risker i verksamheten. I internkontrollplanen för 2021 finns en prioriterad granskning och denna granskning är gjord. Det som granskats är om brukarens genomförandeplan är aktuell och om det framgår på vilket sätt brukaren har varit delaktig vid upprättandet av genomförandeplanen. Granskningen visar att resultatet för om att det;

- finns en aktuell genomförandeplan har tydligt förbättrats
- framkommer att brukaren har varit delaktig i sin genomförande har tydligt förbättrats
- finns fortfarande behov av förbättring då alla inte har en aktuell genomförandeplan som man har varit delaktig i.

Följande förbättringsområden föreslås:

- Kvalitetssäkra och öka brukarens delaktighet i genomförandeplanerna.
- Säkerställa och implementera arbetssättet med dokumentationsombuden genom fortbildning och ansvarsfördelning.
- Fortsatt arbete med följsamheten till arbetssättet IBIC i dokumentationen rörande individuell målsättning.

Kvalitetsrapport

För första gången har enhetscheferna inom sektorn fyllt i kvalitetsrapport för 2021 för enheten. Tidigare har externa utförare av hemtjänst gjort denna rapport. Syftet med kvalitetsrapporten är att ge en samlad bild över kvalitetsarbete per enhet. Det finns både analysdel och en faktabaserad del i rapporten.

Processarbetet

Processarbetet går starkt framåt. 13 processteam finns etablerade och arbete pågår med att säkra och utveckla processerna. Nya processledare har anställts under året inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård.

Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse

I patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen finns ytterligare beskrivet hur det systematiska och fortlöpande kvalitetsarbetet har bedrivits under året.

3.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Vård- och omsorgsnämnden	1 084 268	1 083 478	1 085 492

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet fortsätter att växa med ett ökande antal äldre. Nämndens fokus på att effektivisera verksamheten, framför allt med hjälp av digitaliseringens möjligheter, är en förutsättning för att klara de ekonomiska utmaningarna. Verksamheten har även förstärks med nya riktade statsbidrag till äldreomsorgen. Nämnden ser dock framtida utmaningar inom funktionsnedsättningsområdet och med kompetensförsörjning och arbetsmiljö, som kommer att kräva ytterligare resursförstärkning.

Det senaste året har antalet brukare inom äldreomsorgen inte ökat i den omfattning som förväntades utifrån befolkningsprognosen. Framför allt inom hemtjänsten är antalet brukare färre än förväntat. I dagsläget är det svårt att förutspå om detta är en tillfällig effekt av pandemin, eller ett långsiktigt minskat behov. Nämndens ram räknas upp med demografisk utveckling av antalet äldre, vilket bör klara de ökande behoven av äldreomsorg fram till 2025.

Kommunen kommer behöva fortsätta utöka antalet äldreboendelägenheter. Enligt befolkningsprognos och förväntad efterfrågan kommer 80 nya lägenheter behövas 2027. Nästa utbyggnad av 80 lägenheter förväntas någon gång mellan 2030 - 2033. Framför allt behovet 2030 och framåt kan påverkas av tillgången till trygghetsboende, där en omställning av även servicehuset Käpplunda Gärde har påbörjats under 2021.

Även bostad med särskild service till personer med funktionsnedsättning kommer behövas med en ökande befolkning. Processutveckling inom funktionsnedsättningsverksamheten innebär behov av endast en ny bostad med särskild service under perioden 2023-2025. Planering för ytterligare bostäder med särskild service behöver dock göras fortsättningsvis. Stödinsatserna fokuseras mer kring boendestöd, vilket innebär att tillgång till billiga, små lägenheter via allmännyttan är avgörande för att lyckas.

Inom området funktionsnedsättning finns politisk majoritet i riksdagen för att genomföra de förslag till förändringar som finns i utredningen "Stärkt rätt till personlig assistans". Förslagen innebär ökade möjligheter att beviljas personlig assistans för barn, att tillsyn och motiverande stöd får räknas in i de grundläggande behov som ger rätt till personlig assistans samt att sjukvårdande insatser ska kunna beviljas som personlig assistans. Konsekvenserna av förslaget, som förväntas genomföras 1 januari 2023 är svåra att beräkna, men uppskattas till minst 10 miljoner kronor årligen för vård- och omsorgsnämnden från och med 2023. (Uppskattningen är gjort utifrån beräkningen att reformen kostar 2,7 miljarder kronor för riket.)

Den årliga uppräknings av timbeloppet för personlig assistans enligt Socialförsäkringsbalken, SFB, fastställdes till ca 320 kronor av regeringen, vilket innebär en uppräknings med 1,5 % till 2022. Uppräknings har under en lång rad av år räknats upp långsammare än löneutvecklingen, vilket innebär att kommunen får ett allt större kostnadsansvar för personlig assistans.

Den nya socialtjänstlagen (utredningen "En hållbar socialtjänst") beräknas träda i kraft 2023. I stora drag är ansatsen i den reviderade lagen mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen i en hållbar socialtjänst, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd för förändringen. I dagsläget är påverkan på budgeten 2023-2025 oklar.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö blir allt mer kritiska frågor för vård- och omsorgsnämnden. Tillgången till utbildad personal är begränsad och inom vissa yrkesgrupper (framför allt legitimerade yrken och chefer) är rekrytering allt svårare. Ännu lyckas kommunen rekrytera till underskötersketjänster, men kritik mot schemaläggning och arbetsmiljö blir allt tydligare.

Kritik mot schemaläggning bottnar ofta i en obalans mellan verksamhetens behov av personal på kvällar och helger och personalens önskemål om att jobba färre kvällar och helger. Dagens bemanning utgår dessutom från ett behov av lägre bemanning på kvällar och helger, ett sätt man ofta har bemannat under flera decennier. Vårdtagarnas omvårdnadsbehov över dygnet och veckan har dock ökat. För tio år sedan fanns 17 % av kommunens invånare som var 80 år och äldre på ett äldreboende. Idag är det ca 12 %. Att beviljas särskilt boende handlar idag alltid om stora omvårdnadsbehov. Sammantaget upplevs en obalans mellan behov och tillgängliga resurser på kvällar och helger och behovet av eventuella åtgärder, och dess kostnader, behöver utredas.

3.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar	3,0	2,5	2,0
Inventarier projekt			
Bostad med särskild service 24-01		0,2	
SUMMA	3,0	2,7	2,0

Vård- och omsorgsnämnden har årligen reinvesteringar i till exempel larm och övriga inventarier. Behovet av investeringsbudget har minskat, då en större andel av inventarieinköp redovisningsmässigt betraktas som driftskostnader. Från 2022 och några år framåt pågår utbyte av larm på samtliga äldreboenden, vilket ökar behovet av investeringsbudget. Långsiktigt bedöms behovet vara ungefär 2 miljoner kronor årligen.

3.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

3.9.1 Mål: Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet

 Delvis uppfyllt

Analys

Målet bedöms delvis uppfyllt. Tillgängligheten vid utredning och verkställighet har förbättrats men samtliga målvärden uppnås inte.

Nya lägenheter på Ekedal för äldre har bidragit till en bättre tillgänglighet. På nya Ekedal tillgodoses även behovet av äldreboendelägenheter för finsktalande. Omställning av biståndsbedömda lägenheter till trygghetsboende på Käpplunda gårde har genomförts. Det bidrar till ökad tillgänglighet av anpassade bostäder för äldre.

Inom bostad med särskild service har processarbetet inneburit tydligare arbetssätt. Två nya gruppboendestäder, i Vårsås och Igelstorp, har startat under året. Ändrade arbetssätt och tillskottet av nya gruppboendestäder har bidragit till en ökad tillgänglighet inom LSS.

Personer med funktionsnedsättning har tidigare i vissa fall vänta länge på att få stöd då utredningstiderna har varit långa. Vi har i processarbetet haft fokus på att förändra arbetssätten och förkorta utredningstiderna för att förbättra tillgängligheten. Ett resultat av processarbetet är att utredningstiderna har förkortats.

För att nå målvärdena fortsätter arbetet med boendepanering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)	103 dgr	198 dgr	247 dgr	146 dgr	75 dgr
Målvärde 90 dgr					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Kommentar Målvärdet uppnås inte men vi ser en klar förbättring av utredningstiden. Tiden har nästan halverats jämfört med 2020.					
↗ ● Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende	32 dgr	77 dgr	71 dgr	61 dgr	76 dgr
Målvärde 60 dgr					
Kommentar Målvärdet uppnås för 2021. Öppnandet av fler äldreboendelägenheter på nya Ekedal har förkortat väntetiden.					
— ■ Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9	191 dgr				352 dgr
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Det är en stor variation och få ärenden från första beslut till första erbjudna inflyttningsdatum. Av sex ärenden har fyra väntat över 90 dagar. På grund av yttre omständigheter i några av dessa ärenden har kontakt inte kunna etableras och erbjudande ej heller ges. Utfall saknas för åren 2018-2020.					

Resultatmätning (Kvartal)	Kvartal 4 2021	Kvartal 3 2021	Kvartal 2 2021	Kvartal 1 2021	Kvartal 4 2020
↘ ● Utredningstid - särskilt boende SoL	26dgr	14dgr	18dgr	14dgr	24dgr
Målvärde 30 dgr					
↘ ● Utredningstid - Nya utredningar LSS	88dgr	86dgr	64dgr	68dgr	62dgr
Målvärde 90 dgr					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Etappvis uppstart av Ekedals äldreboende	2017-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Ekedals äldreboende ska tillgodose behovet av lägenheter för målgruppen äldre, särskilt med inriktning mot personer med demenssjukdom. Ekedal ska även tillgodose behovet hos personer med finsk bakgrund inom ramen för finskt förvaltningsområde.			
Kommentar Byggprojektet avslutades 200630 och båda huskropparna är färdigställda. Inflyttning av etapp 1 genomfördes april-juni 2020. Inflyttning etapp 2 genomfördes i 2020 september i begränsad omfattning. Vissa avdelningar har skjutits på uppstart till 2021 på grund av lägre efterfrågan till följd av pandemin. Av totalt 80 nya lägenheter har 70 lägenheter tagits i anspråk och 20 st av dessa av personer med finsk bakgrund i enlighet med åtagandet som finskt förvaltningsområde. Kvarvarande lägenheter (10 st, motsvarande en avdelning) beräknas inte tas i anspråk under 2022.			
● Målgruppsanpassade arbetsätt och boendeformer för personer med funktionsnedsättning	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Syfte/effekt Brukaren ska få insatser efter behov och ges möjlighet att leva så självständigt som möjligt. Stöd efter behov, effektivt resursanvändande ex arbetssätt, lokaler och budget.			
Kommentar Processarbetet fortskrider som tidigare. Det har under våren gjorts en genomgripande analys av samtliga bostäder kring brukarnas behov för att säkerställa att behoven tillgodoses. Under hösten har brukare intervjuats utifrån hur man själv upplever tillvaron i sin bostad.			
 Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.			
Kommentar Arbetsmodellen IBIC är införd inom äldreomsorgen. Under 2021 har arbetet med att införa arbetsmodellen IBIC inom bostad med särskild service och daglig verksamhet påbörjats. Personlig assistans påbörjas under 2022. Det är en utmaning att förändra arbetssätt och implementeringen kommer att ta tid.			

3.9.2 Mål: Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

 Ej Uppfyllt

Analys

Målet bedöms ej uppfyllt då målvärdena inte uppnås för de mått där det finns resultat. Bedömningen speglar färre resultatmätningar än vad som var planerat. Under 2021 har endast en av brukarundersökningarna genomförts inom äldre- och funktionshinderomsorgen och därför saknas resultat för flera av måtten.

Resultatet för måttet om man får bestämma om viktiga saker inom daglig verksamhet LSS har förbättrats men når inte upp till målvärdet. För att nå målvärdet kommer fokus att ligga på:

- Systematiskt arbete med genomförandeplaner och metoder.
- Starta forum för brukare som har individuella platser.
- Brukarrådet kommer återupptas.
- Likvärdigt arbetssätt kring veckovisa brukarmöten ska utformas.

Inom äldreomsorgen och området funktionsnedsättning ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplan är ett verktyg för detta. Arbetet med att alla brukare har en aktuell genomförandeplan med delaktighet är prioriterat, men det kommer att ta tid. Enhetschefer arbetar fortlöpande med medarbetarna kring genomförandeplaner och brukarens delaktighet i dessa. Trots att covid-19 har tyvärr försvårat detta arbete ser vi tydligt förbättrade resultat.

Inom detta målområde pågår många aktiviteter för att nå målet. Införandet av IBIC (individens behov i centrum) är ett exempel på detta. Modellen utgår från ett personcentrerat förhållningssätt och där den enskildes delaktighet och inflytande är centralt. Införandeprojektet är klart inom hela äldreomsorgen samt stödteamet. Nu pågår införande inom LSS.

Inom ramen för processarbetet pågår förbättringsarbete för att nå uppsatt mål kring delaktighet och inflytande. Processarbetet har stärkts med processledartjänster som tillsattes under året. Detta förväntas utveckla våra arbetssätt och verksamheter ytterligare.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
  Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst	-	85 %	88 %	87 %	90 %

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde 87%					
— ■ Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende	-	80 %	83 %	86 %	86 %
Målvärde 83%					
— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppbo- stad LSS	-	84%	67%	-	70%
Målvärde 76%					
↗ ◆ Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS	69 %	-	-	62 %	-
Målvärde 73%					
Kommentar Resultatet har förbättrats sen förra undersökningen som gjordes 2018, men målvärdet uppnås inte 2021. Åtgärder är planerade.					
— ■ Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning servicebo- stad	-	89 %	83 %		80 %
Målvärde 82%					
↗ ■ Finns det en aktuell genomförande- plan	73 %	51 %			
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Tydlig förbättring jämfört med 2020.					
↗ ■ Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen	59 %	41 %			
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Tydlig förbättring jämfört med 2020.					

Brukarundersökningarna inom funktionsnedsättning genomförs inte årligen därför saknas resultat för vissa år. Under 2021 genomfördes undersökningen inom daglig verksamhet. Årets brukarundersökning inom äldreomsorgen är framflyttad till början av år 2022.

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
▲ Handlingsplan för ensamhetspro- blematik	2020- 01-01	2021- 12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt Medborgardialogen som metod ska hjälpa till att analysera och förstå de bakomliggande faktorerna till proble- met och bidra till åtgärdsförslag.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Kommentar Medborgardialog i form av workshop, som ett stöd för framtida analys av äldres ensamhetsproblematik, har genomförts. Resultatet av denna dialog ligger till grund för en kommunövergripande handlingsplan med aktiviteter. Sektorn har under hösten, utifrån medborgardialog och resultat av workshop, utformat en specifik handlingsplan för vård- och omsorgs verksamheter för att minska upplevd ensamhet hos äldre. Handlingsplanen ska redovisas för nämnden i februari 2022.			
🟢 Genomförandeplan och brukarens delaktighet	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Ge brukarna en kvalitativ vård och omsorg som genomsyras av brukaren delaktighet.			
Kommentar Sektorn arbetar fokuserat med genomförandeplaner och individens delaktighet. Utbildningsinsatser har pågått kontinuerligt under året. Uppföljning har gjorts under året samt riktade insatser för att nå målet.			
🟢 Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.			
Kommentar Arbetsmodellen IBIC är införd inom äldreomsorgen. Under 2021 har arbetet med att införa arbetsmodellen IBIC inom bostad med särskild service och daglig verksamhet påbörjats. Personlig assistans påbörjas under 2022. Det är en utmaning att förändra arbetssätt och implementeringen kommer att ta tid.			

3.10 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

Avdelning för äldreboende

	Resultat 2021	Budget 2021	Differens
Äldreboende, summa	339,1	354,6	+15,5

Avdelningen för äldreboende omfattar äldreboende, korttidsboende, dagverksamhet och frivilligverksamheter.

Avdelningen för äldreboende redovisar ett överskott på 15,5 miljoner kronor.

Överskottet handlar framför allt om reserverade medel för drift av verksamhet som inte har varit igång under 2021. Framför allt har inte alla nybyggda lägenheter på nya Ekedal tagits i drift. 10 lägenheter avvaktar framtida utökade behov. Nämnden har fått kompensation för full drift från och med 2021, varför 5,4 miljoner kronor har reserverats i budgeten och ska användas först när de sista lägenheterna tas i bruk.

Vidare har korttiden minskats med en avdelning på grund av minskade behov (antalet personer som vistas på korttid i väntan på särskilt boende har i princip upphört). Under sommaren har ytterligare en korttidsavdelning (10 platser) varit stängd tillfälligt, en åtgärd för att kunna omfördela personal för att klara kompetensbehovet över sommaren. Totalt har det genererat överskott på 4,3 miljoner kronor för korttidsvård och demensdagvård.

Den förebyggande verksamheten redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Verksamheten har under första halvåret begränsats av restriktioner på grund av covid-19.

Nämnden har inte haft några kostnader för utskrivningsklara patienter eller externa placeringar inom äldreomsorgen. Tillfälliga vakanser bland enhetschefer, högre matintäkter och avstämning av det gamla avtalet med Finnservice ger också överskott. Totalt handlar detta om 4,6 miljoner kronor i överskott.

De nya avdelningarna på Ekedal har inte varit i full drift från årets början, vilket skapar ett tillfälligt överskott

2021 på ca 1 miljon kronor. Solgårdens äldreboende har stängt en avdelning som ska renoveras. Det genererar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Flera andra äldreboenden redovisar mindre underskott (sammanlagt -2,5 miljoner kronor). Trots den personalförstärkning som är resultatet av nya statsbidrag återstår vissa utmaningar i omställningen till heltid som norm. Periodvis har covid-19 haft stor påverkan på vissa enheter, med behov av förstärkt bemanning.

	Resultat 2021	Budget 2021	
Äldreboende, egen regi	405	395-405	lägenheter
Korttidsboende	50	50	platser
Äldreboende, köp av verksamhet (31/12)	36	60-36*	lägenheter
Dagverksamhet (31/12)	60	60-70	brukare

Förklaringar/förtydliganden till ovanstående tabell:

Äldreboende, egen regi: 70 lägenheter i den nybyggda delen var tagna i drift per 30/4. 10 lägenheter som planerades att öppnas under 2021 kommer avvakta till minst 2022 (reserverad budget).

Korttidsboende: Utöver angivna 50 platser finns reserverade medel att öppna 6 platser vid behov.

Äldreboende, köp av verksamhet: Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem bedriver vård i särskilt boende i 36 lägenheter. Finnservice AB har fram till 30 april 2021 bedrivit hemtjänst i egna anpassade lägenheter på Finnlandia-hemmet enligt ett särskilt avtal med kommunen. Avtalet sades upp under 2020 och Finnservice AB har övergått till att bli hemtjänstutförare enligt LOV från och med 1 april 2021.

Dagverksamhetens minskning av antalet brukare är påverkat av covid-19.

Avdelning för hemtjänst och hälso- och sjukvård

	Resultat 2021	Budget 2021	Differens
Hemtjänst, summa	302,4	316,7	+14,3

Avdelningen för hemtjänst och hälso- och sjukvård omfattar beställarenheter hemtjänst, sjuksköterskeenheter och rehab samt utförande hemtjänstenheter inklusive servicehus och natt- och larmenhet.

Under året har 410 000 timmar hemtjänst beställts av biståndsenheten till utförande hemtjänst (egen regi och privata företag). Det är ca 5000 timmar lägre än budget, Utbetalad ersättning är något lägre än budgeterat vilket tillsammans med det lägre utfallet i antalet timmar ger ett överskott på 6,2 miljoner kronor. Antalet brukare har inte ökat i förväntad omfattning, men det genomsnittliga antalet timmar per brukare är högre än tidigare. Förklaringen kan dels ligga i förändringen av ersättningssystemet, som har fullt genomslag från och med mars, dels att brukare med behov av mindre insatser har undvikit att söka hemtjänst under pandemin.

Utförande hemtjänstenheter är i god balans med budget vid årets slut, totalt redovisas ett överskott på 0,8 miljoner kronor, vilket är ett trendbrott. Höjningen av LOV-ersättningen från 1 januari samt ytterligare beslut i maj om höjning för att kompensera lönesatningar vid årets lönerevision har tillsammans med organisationsförändringar haft avsedd effekt och balanserat hemtjänstens ekonomi.

Beslut om att ställa om Kåpplunda Gärde till trygghetsboende fattades och under året har ett 20-tal lägenheter fått hyresgäster som inte har beslut om äldreboende, men ofta behov av hemtjänstinsatser. Ekonomin är i balans med budget. Även natt- och larmenhetens resultat är i överensstämmelse med budget (överskott +0,1 miljoner kronor).

Inom sjuksköterskeenheter pågår ett effektiviseringsarbete med avsikt att vara genomfört till 2022. Budget reserverades då omställningen förväntades generera ett underskott under året (se nedan). Istället för underskott är resultatet ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Den ersättning för extra arbete med vaccineringar som har kunnat faktureras regionen påverkar resultatet positivt, utöver att omställning kunnat genomföras snabbare än förväntat. Vissa rekryteringssvårigheter påverkar också resultatet.

Rehabenheten redovisar ett överskott på 2,6 miljoner kronor, vilket beror på vakanser (rekryteringssvårigheter samt partiellt föräldralediga) samt lägre kostnader för hjälpmedel.

Inom avdelningen finns reserverade medel till den omställning som pågår inom sjuksköterskeenheter (se

ovan). Denna reserv ser inte ut att behövas under 2021. Dessutom kommer tillfälliga vakanser bland enhetschefer med flera mindre poster skapa överskott inom avdelningen på totalt 2,4 miljoner kronor.

LOV-ersättningen till hemtjänsten är sedan senaste höjningen i april 504 kronor/timme till enskilda utförare inom tätorten.

Ett nytt ersättningssystem infördes den 1 oktober 2020 och reviderades i februari 2021. Ersättningen är anpassad till arbetsmodellen individens behov i centrum (IBIC). Ersättningen beräknas i nivåer istället för att som tidigare ha genomslag på varje ändrad minut i beställning.

VOLYMER HEMTJÄNST	Resultat 2021	Budget 2021	
Servicehus	-	71-0	lägenheter
Hemtjänstvolym	410 000	415 000	timmar
varav egen regi	320 000	330 000	timmar
varav enskilda utförare	90 000	85 000	timmar

Avdelning för personlig assistans

mnkr	Resultat 2021	Budget 2021	Differens
Personlig assistans, summa	122,3	128,1	+5,8

Avdelningen för personlig assistans inrymmer även barnverksamheten, kontaktpersoner, och boendestöd. (Bemanningsenhet redovisas tillsammans med intern styrning och stöd).

Avdelningen redovisar ett överskott på 5,8 miljoner kronor under 2021.

Volymen av personlig assistans enligt LSS (kommunens ansvar) har ökat under året och ger ett underskott på 2,3 miljon kronor. Inflödet av nya ärenden har varit stort under året. Däremot är volymen av personlig assistans enligt SFB (där Försäkringskassan betalar för alla timmar utöver 20 timmar per vecka) lägre än budget och ger ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Kostnaden för ledsagning och avlösning är 0,7 miljoner kronor lägre än budget medan merkostnader i samband med assistents sjukdom är 0,6 miljoner kronor högre än budget. Totalt innebär detta att beställarenheten inom LSS redovisar ett överskott på 0,3 miljoner kronor.

Utförande enheter av personlig assistans (inkl. kontaktpersoner LSS) redovisar ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Kostnaderna ligger inom tilldelad timersättning för nästan alla ärenden. Hälften av överskottet avser kontaktpersoner.

Barnverksamheten redovisar ett högre överskott än första prognosen på grund av intäkter för försäljning av en plats (utan ökade kostnader). Boendestöd redovisar också överskott. Totalt ger dessa verksamheter ca 2,3 miljoner kronor i förväntat överskott.

Externa placeringar barn är i balans med budget, men flera nya ärenden har tillkommit i slutet av året, som inte har budgeterats för 2022. Tillfälliga vakanser bland enhetschefer med flera genererar överskott på totalt 1,4 miljoner kronor.

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2021	Budget 2021	
Personlig assistans, volym SFB egen regi	203 400	222 000	timmar
Personlig assistans, volym LSS	82 300	75 700	timmar
varav egen regi	32 100	27 400	timmar
varav enskilda utförare	50 200	48 300	timmar
Antal brukare personlig assistans (31/12)	127	136	brukare
Kontaktperson (31/12)	154*	210	brukare

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2021	Budget 2021	
Korttidsvistelse/kort-tidstillsyn (31/12)	78	80	brukare
Boendestöd (31/12)	60	-	brukare

* översyn gällande insatsen kontaktperson pågår som kommer innebära en minskning av antalet ärenden.

Avdelning för bostad med särskild service och daglig verksamhet

mnkr	Resultat 2021	Budget 2021	Differens
Boende inom funktionsnedsättning, summa	199,4	214,1	+14,7

Avdelningen omfattar bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Avdelningen redovisar ett överskott på 14,7 miljoner kronor vid årets slut. Framst beror det tillfälliga överskott under året på grund av pandemin, medel som ej behövdes vid övergång mellan verksamheter samt fördröjd uppstart av nya verksamheter.

Två nya gruppboendestäder, Skattegården och Tingshusbacken, öppnade i början av året. Nämnden tilldelades budget för hela året, men har öppnat successivt från februari och har inte behövt hela den avsatta personalbudgeten, vilket ger ett överskott med 3,5 miljoner kronor under 2021. Övriga gruppboendestäder är generellt i god balans med budget, prognosen är ett överskott om totalt 3 miljoner kronor. I det överskottet ingår även budgeten för nedläggning av gruppboendestaden Mokvarn, som har gått fortare än förväntat.

Daglig verksamhet har haft vissa begränsningar i sin verksamhet för att minska risken för smittspridning. Det innebär att några vakanta tjänster inte har tillsatts samt ett minskat vikariebehov. Framför allt är det fritidsverksamheten som har varit mycket begränsad under året på grund av covid-19. Totalt redovisar daglig verksamhet ett överskott på 3,6 miljoner kronor (varav fritidsverksamheten 1,2 miljoner kronor).

Externa placeringar har ett mindre överskott, viss vakans på enhetschefer (partiell föräldraledighet) med mera skapar överskott på avdelningschefens ansvar om 1,0 miljoner kronor.

VOLYMER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Resultat 2021	Budget 2021	
Bostad med särskild service (eget bestånd)	213	213	lägenheter
Daglig verksamhet (31/12)	ca 235	ca 220	brukare

Intern styrning och stöd

mnkr	Resultat 2021	Budget 2021	Differens
Stabsfunktioner	58,9	67,9	+9,1
Bemanningsenheter	5,1	5,2	+0,1
Reserv för oförutsett	0	6,0	+6
Reserv för lönerevisioner	-0,2	1,6	+1,8
Avgifter	-53,0	-55,1	-2,1
SUMMA	10,8	25,6	+14,9

Området omfattar sektorchefens ansvar, ekonomienhet, utvecklingsenhet, biståndsenhet, bemanningsenheter och avgifter.

Totalt reserverades 6 miljoner kronor i budgeten för att hantera underskott och förändringar i verksamheten under året. Denna reserv har inte använts under året.

Kostnaderna för inköp av visst skyddsmaterial till verksamheten pga. covid-19 har belastat centrala konton. Något särskilt anvisat statsbidrag för att täcka kostnader för 2021 har inte aviserats, men statsbidraget för 2020 gav ett bättre utfall än förväntat, vilket påverkar årets resultat i viss mån. Vidare är utbytesbehoven av möbler och inventarier stora för närvarande. Bland annat byts/uppdateras verksamheten med värdeskåp med spårbarhet till alla brukare och interna nätverk behöver uppgraderas för att klara ny larmteknik. Överskott i form av statsbidrag från Migrationsverket, bostadsanpassningsbidrag och vissa vakanser bland personal på stabsfunktioner balanserar upp de tillfälligt högre kostnaderna för skyddsmaterial och inventarieinköp under året. Vidare har nämnden inga kostnader för elevhem för närvarande, vilket ger överskott. Leveransproblem för det löpande utbytet av datorer och tillbehör innebär att denna budget kommer ge överskott. Nämnden har kunnat söka flera statsbidrag som förstärker möjligheterna till kompetensutveckling och verksamhetsutveckling under året, samtidigt som pandemin har försvårat förutsättningarna för att genomföra utbildningar, vilket gör att det kommer bli överskott på kompetensutvecklingsanslaget. Totalt förväntas stabsfunktionerna ge ett överskott på 9,1 miljoner kronor.

Bemanningsenheternas resultat stäms av vid årsslutet. Om det interna vikariepriset har genererat ett överskott under året, skickas återbäring till köpande enheter.

Avgifterna är lägre än budget, framför allt beroende på en senare inflyttning till de nya lägenheterna på Ekedal (mindre hyresintäkter och omvårdnadsavgifter), men även på att det finns tomma lägenheter i övriga beståndet, framför allt på Solgården där en avdelning inte används på grund av renovering. Totalt redovisas ett underskott på 2,1 miljoner kronor under 2021.

3.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

3.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning																														
Verkställighet SoL och LSS	Fel och brister i utförd insats	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av genomförandeplaner</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning efter mall. Bland annat granskas om genomförandeplanen är aktuell och om brukaren har varit delaktig i utformandet av planen.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: 20% av genomförandeplanerna är granskade. Vi har granskat om genomförandeplanen är aktuell (upprättad inom 14 dagar eller uppdaterad inom 6 månader) och om det framgår hur brukaren har varit delaktig i sin plan. Inom hemtjänsten har vi granskat fler delar i genomförandeplanen. Resultat har tydligt förbättrats för om det;</p> <ul style="list-style-type: none"> finns en aktuell genomförandeplan, framkommer att brukaren har varit delaktig i sin genomförande 																														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>GP= genomförandeplan</th> <th colspan="2">Aktuell GP</th> <th colspan="2">Delaktig GP</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SoL Äldreboende</td> <td>66 %</td> <td>69 %</td> <td>26 %</td> <td>51 %</td> </tr> <tr> <td>LSS Bostad m särskild service</td> <td>54 %</td> <td>72 %</td> <td>59 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <td>LSS Korttidsvistelse</td> <td>46 %</td> <td>64 %</td> <td>54 %</td> <td>64 %</td> </tr> <tr> <td>LSS Personlig assistans</td> <td>40 %</td> <td>80 %</td> <td>50 %</td> <td>60 %</td> </tr> </tbody> </table>	GP= genomförandeplan	Aktuell GP		Delaktig GP			2020	2021	2020	2021	SoL Äldreboende	66 %	69 %	26 %	51 %	LSS Bostad m särskild service	54 %	72 %	59 %	60 %	LSS Korttidsvistelse	46 %	64 %	54 %	64 %	LSS Personlig assistans	40 %	80 %	50 %	60 %
		GP= genomförandeplan	Aktuell GP		Delaktig GP																											
			2020	2021	2020	2021																										
SoL Äldreboende	66 %	69 %	26 %	51 %																												
LSS Bostad m särskild service	54 %	72 %	59 %	60 %																												
LSS Korttidsvistelse	46 %	64 %	54 %	64 %																												
LSS Personlig assistans	40 %	80 %	50 %	60 %																												

Process/Rutin	Risker	Granskning				
		SoL Hemtjänst	48 %	79 %	15 %	59 %
		<p>Bedömning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delaktigheten från brukaren är ett område som behöver kvalitetssäkras mer. • Utifrån granskningar som är gjorda inom dokumentation i hemtjänsten framkommer att målformuleringar och delaktighet behöver utvecklas vidare. <p>Slutsats:</p> <p>Förbättringsområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetssäkra och öka brukarens delaktighet i genomförandeplanerna. • Säkerställa och implementera arbetssättet med dokumentationsombuden genom fortbildning och ansvarsfördelning. • Fortsatt arbete med följsamheten till arbetssättet IBIC i dokumentationen rörande individuell målsättning 				

4 Socialnämnd

4.1 Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden har till uppgift att i olika former stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. Nämndens ansvarsområden innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är till stora delar lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Huvudsakliga målgrupper är socialt utsatta barn och ungdomar, personer med missbruksproblem, vuxna som behöver försörjningsstöd, samt personer med psykisk funktionsnedsättning.

Till verksamheten hör även familjerättsliga uppgifter, familjerådgivning, familjecentralen, mottagande av flyktingar enligt bosättningslagen samt för ensamkommande flyktingbarn, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning, alkohol-, tobak- och serveringstillstånd, tillsyn av försäljning av receptfria läkemedel, sysselsättningsverksamheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, Barnahus Skaraborg samt en kommungemensam socialjour.

4.2 Ekonomi och verksamhet

Inom barnavård har det fortsatt varit högt inflöde av ärenden som genererar en ökad arbetsbelastning av utredning- och insatsärenden. Påtagligt är ökningen av andelen ärenden med våldsinslag. På senare år har även en markant ökning skett vad gäller familjehemsplaceringar. För att möta det hårda trycket har förstärkning av tjänster varit nödvändig, men trots utökningen har sektorn varit tvungen att köpa in konsulttjänster externt.

Antal anmälningar och ansökningar gällande missbruk har ökat, vilket bland annat lett till ökade kostnader för externa placeringar trots eget stödboende. Flera anmälningar som lett till extern placering har rört unga vuxna med ett fortlöpande destruktivt missbruk.

Även kostnaden för skyddsplaceringar har ökat under året då det även där varit ett ökat inflöde av ärenden och insatser. Under året har vi kunnat erbjuda behandling till våldsutövare för att förhindra fortsatt våld. Effekterna av ökad hjälp till våldsutövare kommer förhoppningsvis att kunna ses på längre sikt.

Under hösten beslutades det att avdelningarna Vuxen och Vuxenstöd skulle slås ihop till en avdelning, vilket trädde i kraft 1 januari 2022. Syftet med sammanslagningen är främst för att få en fungerande vuxenprocess utan organisatoriska gränssnitt.

Socialnämnden visar på ett underskott om 5,9 miljoner kronor för året gentemot budget. Underskottet kan inte härröras till enskild verksamhet utan beror på följande:

- Fler personer söker försörjningsstöd. Det är inte bara fler som söker bistånd utan även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd har ökat. För året har en minskning skett vad gäller antal hushåll i försörjningsstöd, men antal personer ligger fortfarande på hög nivå. Utbetalt bistånd visar på ett underskott mot budget om 0,8 miljon kronor.
- Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 5,2 miljoner kronor mot budget. Kostsamma HVB placeringar och fortsatt hög nivå på familjehemsplaceringar bidrar till underskottet.
- Missbruksplaceringar och skyddsplacering visar på ett underskott på 8 miljoner kronor. Även här är nivån på placeringar hög och i dagsläget svårbedömt om hur prognosen kommer att se ut framåt. Det handlar delvis om unga personer, både kvinnor och män, med avancerat missbruk och äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. Beträffande skyddsplaceringar kan det delvis härledas till covid-19 utifrån ökad isolering i hemmet.
- Vuxenstödsavdelningen går med underskott. Underskottet härleds främst till ökade personalkostnader pga. svårigheter att bemanna verksamheten.
- Beslut fattades av KF i juni att skjuta till 5 miljoner kronor till socialtjänsten. Detta tillskott kommer att fördelas ut till budgeten för familjehem samt vuxenplaceringar inför 2022.

4.3 Effekter av Covid-19

Under pandemin har socialtjänstens verksamheter blivit ansträngda, vilket påverkat personalens arbetssituation

och målgruppernas mående. Situationen påfrestras bland annat av volymökningar i vissa verksamheter och högre sjuktal i vissa enheter.

Ett större behov av samhällets stödjande funktioner kommer att påverka socialnämndens verksamhet en längre tid framåt. Riskbruk/missbruk av alkohol, droger och spel om pengar ökar och vi ser en försämring i måendet av de som har ett pågående missbruk sedan flera år. Pandemin har påverkat och försvårat stödet till personer med psykisk ohälsa, vilket försämrat målgruppens mående.

Det har under året märkts en ökad svårighet i att rekrytera nya familjehem. Om det är ett fenomen som håller i sig kommer vården av barn och unga med behov av placering att behöva lösas på andra, mer kostsamma sätt. Detta sammanfaller med ett ökat antal barn med behov av placering i familjehem.

Ett ökat tryck på vården, arbetsförmedlingen och försäkringskassan gör att belastningen ökar på socialtjänsten, då samverkan med dessa parter påtagligt fördröjts pga. pandemin. Individer som normalt skulle få sina behov helt eller delvis tillgodosedda av andra instanser hamnar hos socialtjänsten istället.

4.4 Året som gått

Hållbar socialtjänst

Under 2021 har samtliga enheter kommit igång med modellen systematisk uppföljning. Modellen är framtagen av Socialstyrelsen för uppföljningsarbete inom socialtjänsten.

Arbetet med serviceinsatser har stannat av under pandemin. Arbetet kommer att återupptas och inom vuxenavdelningen kommer fler serviceinsatser att erbjudas när situationen, utifrån pandemin, tillåter.

Under året har en samverkan pågått med gruppen för områdesutveckling Ryd för att arbeta förebyggande, och med tidiga insatser, kring budget- och skuld, försörjningsstöd och missbruk i stadsdelen.

Ett projekt som riktar sig till utlandsfödda föräldrar har startats under året. Föräldrakurserna kombineras med SFI för föräldralediga och är förlagd till familjecentralen i Ryd.

Drogförebyggande arbete

Ett projekt som finansierats med folkhälsomedel och syftar till att få ANDT-undervisning på schemat i skolan i flera årskurser har kommit igång under året.

En två-årig FoU-cirkel kring förebyggande arbete kopplat till länsstyrelsen är genomförd tillsammans med nio andra kommuner. Fortsättningen lokalt handlar om att omsätta kunskapshöjningen till konkreta insatser.

Missbruk ur ett bredare perspektiv

Arbetet med detta fokusområde har skjutits upp under året med anledning av pandemin. Redan pågående utvecklings- och förbättringsarbeten prioriterades istället.

4.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

4.5.1 Valfärdstjänster

4.5.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
 Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.	 Familjestödjande insatser i form av service

Mål	Resultatmätning
<p>Analys Helår jan-dec 2021</p> <p>Arbetet med att inrikta sektorns insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både på verksamhetsnivå och ledningsnivå. Tidiga insatser erbjuds - t ex föräldrakurser, familjerådgivning, serviceinsatser. Förebyggande arbetssätt och metoder används, t ex YAM-kurser och sociala insatsgrupper (SIG).</p> <p>Tillgänglig socialtjänst - flera serviceinsatser erbjuds inom den sociala barn-och ungdomsvården. Framtagande av motsvarande koncept för vuxna pågår men har försenats av pandemin och de restriktioner som följt av den. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna. Träffpunktappen för målgruppen på SolNavet, dvs. personer med psykiska funktionshinder, gör att man kan vara delaktig även om man har en sämre period, anmäla sig till aktiviteter och lämna feedback på genomförda aktiviteter.</p> <p>Evidensbaserade insatser - en utveckling av evidensbaserade arbetssätt och metoder eftersträvas kontinuerligt. Systematisk uppföljning kommer att implementeras för att understödja en långsiktig uppbyggnad av en lokal evidens för våra metoder och arbetssätt.</p> <p>Ökad delaktighet och brukarinflytande - SKL:S brukarundersökning riktad till sektorns samtliga målgrupper (personer äldre än 13 år) genomförs under hösten varje år. Brukarrådet på SolNavet fyller en viktig funktion i den systematiska verksamhetsutvecklingen. På grund av pandemin har brukarråden inte kunnat hållas under 2021, men kommer att återupptas så snart det är möjligt.</p> <p>Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.</p>	<p>↗ ● Global consat</p>
	<p>→ ■ Stödboende vuxna</p>
	<p>↗ ● Minskande antal nätter på vandrarhem</p>
	<p>— ■ Insatser som ges i form av service på stödcentret Allén</p>
	<p>— ● Antal deltagande föräldrar i föräldrastödsprogram</p>
	<p>↗ ● Förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten</p>
	<p>— ▲ Besök av drog-förebyggande samordnare på mellansta-dieskolor</p>
	<p>— ● Besök av drog-förebyggande samordnare på högstadieskolor</p>
	<p>— ■ Besök av drog-förebyggande samordnare på gymnasieskolor</p>
	<p>— ■ Deltagande i YAM grupper i åk 8.</p>
<p>— ■ Minskning av ärenden i långvarigt försörjningsstöd</p>	
<p>— ● Boskola för ny-anlända</p>	

4.6 Uppföljning av ekonomi

4.6.1 Ekonomisk utveckling

4.6.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019

Barn och ungdom	13,6	-101,2	87,6	83,2	-4,3	70,8	67,3
Vuxen	11,7	-80,4	68,6	61,7	-6,9	63,7	59,3
Vuxenstöd	3,8	-59,9	56,1	53,8	-2,3	53,6	56,7
Intern styrning och stöd	21,5	-32,7	11,2	18,9	7,7	24,7	20,6
Summa	50,7	274,2	223,5	217,6	-5,9	212,9	204,0

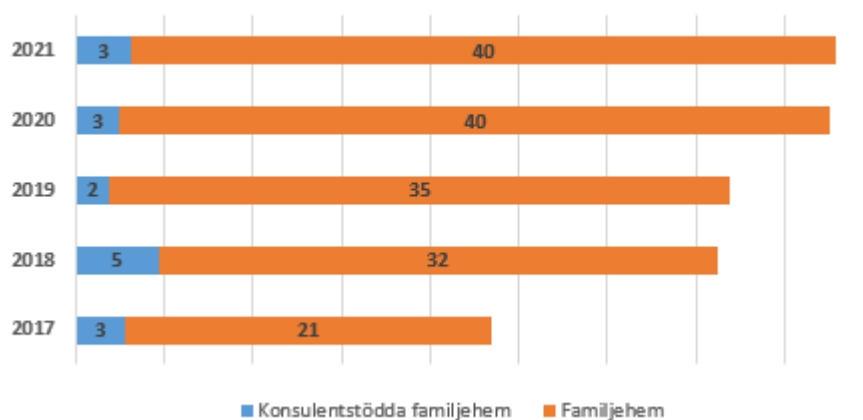
4.6.1.2 Kommentarer till resultat

Socialnämnden redovisar ett underskott om 5,9 miljoner kronor. Avvikelsen hänskjuts framförallt till ökade kostnader för familjehem, vuxenplaceringar samt även ökade personalkostnader inom socialpsykiatri och minskat bidrag från Migrationsverket bidrar till underskottet.

Barn och unga

Kostnaden för familjehem avviker med ca -3,3 miljoner, jämfört med budget. Familjehemsvården har under de senaste åren fått ökat antal placeringar. Det är de allra mest utsatta barnen som är i behov av att placeras utanför sina hem och orsakerna är oftast föräldrars missbruk eller funktionsnedsättningar (kognitiva eller psykiska). De barn som placeras är oftast väldigt små varvid dessa placeringar blir så kallade uppväxtplaceringar. Ibland är inte familjehemsplaceringar möjligt, på grund av komplex problematik, och då måste konsulentstödda familjehem anlitas. Dessa placeringar är dyra i förhållande till familjehemsplacering, men väsentligt billigare än vad en HVB placering skulle kosta.

Snitt familjehemsplaceringar exkl ensamkommande

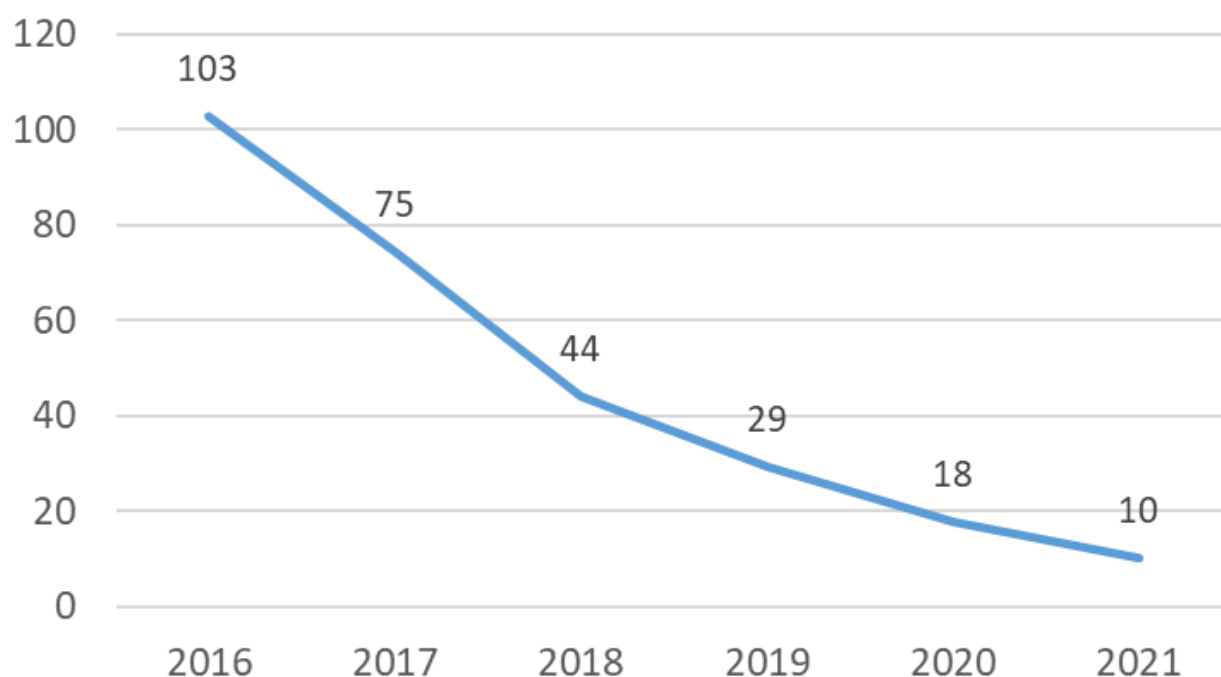

HVB verksamheten såg länge ut att kunna hållas inom budgetram men dyra placeringar i slutet av året medför ett underskott mot 1,9 miljoner kronor mot budget.

Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn har minskat, och fortsätter minska. I dagsläget finns ett stödboende och ett HVB boende för ensamkommande. Då ersättningen från Migrationsverket inte motsvarar kostnaden för att driva dessa boenden samt minskat antal ungdomar ger detta ett underskott om 1,3 miljoner kronor. Ett arbete pågår med att se över verksamheten och justeringar kommer att göras inför år 2023.

Snitt antal boende på Fenix

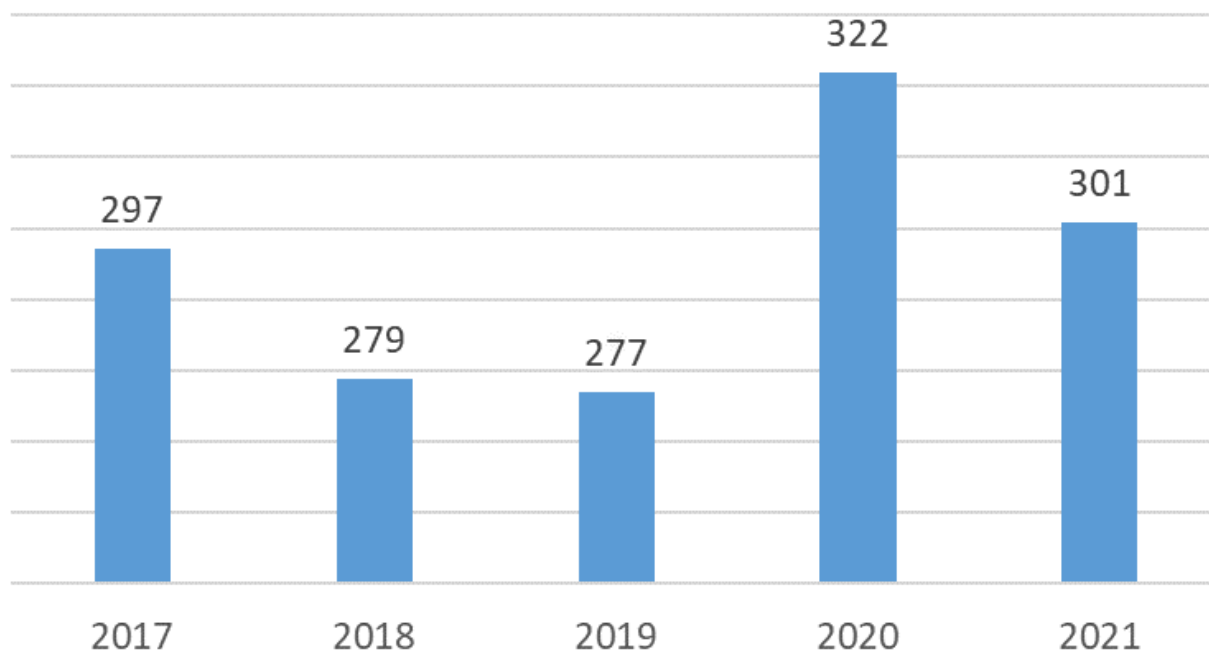
Försörjningsstöd

Fler personer söker försörjningsstöd. Det är inte bara fler som söker bistånd utan även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd har ökat. De ökade kostnaderna kan bland annat härledas till att de statliga förändringarna inom arbetsmarknadspolitiken, och långa väntetider och snävare bedömningar på Försäkringskassan, vilket bidrar till en övervältring av kostnader till kommunerna. Utbetalt bistånd visar på ett underskott mot budget om 0,8 miljoner kronor.

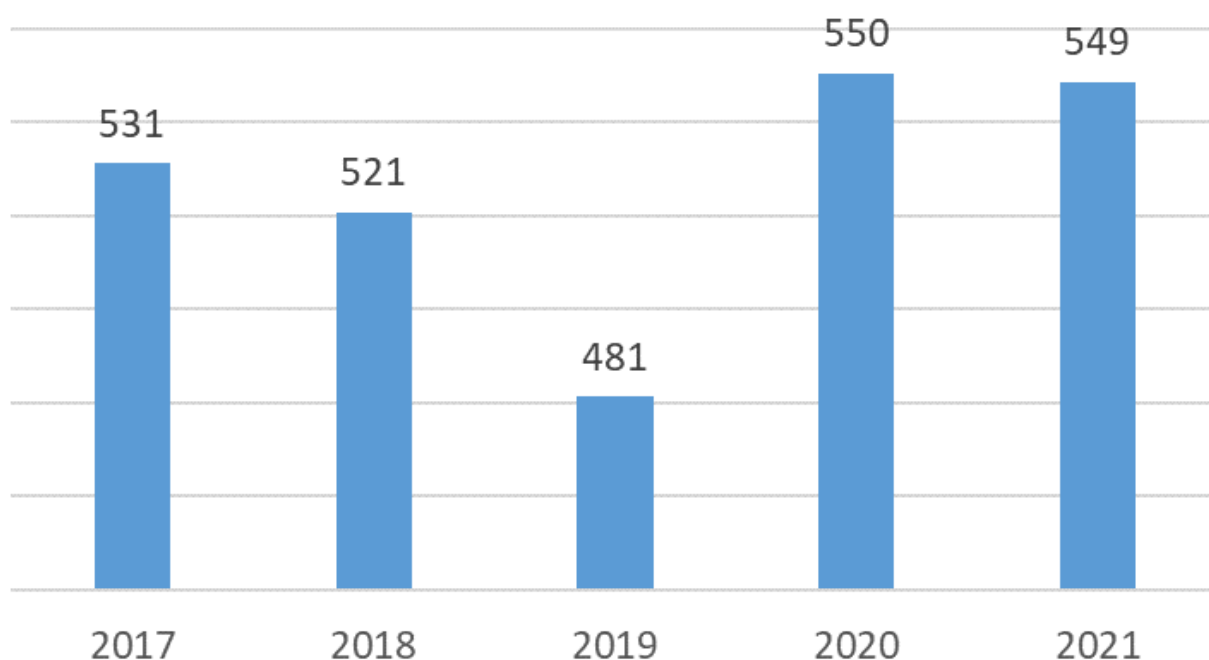
Regeringen beslutade att under juli till december 2021 införa ett tillfälligt tilläggsbidrag till bostadsbidraget. Utan detta tillägg hade utbetalt försörjningsstöd troligen blivit högre och avvikit mer från budget.

Snitt antal hushåll som söker försörjningsstöd minskade under 2021, men antal personer ligger i nivå med 2020, vilket tyder på att det är stora familjer som söker försörjningsstöd.

Snitt antal hushåll i försörjningsstöd/mån

Snitt antal personer i försörjningsstöd/mån

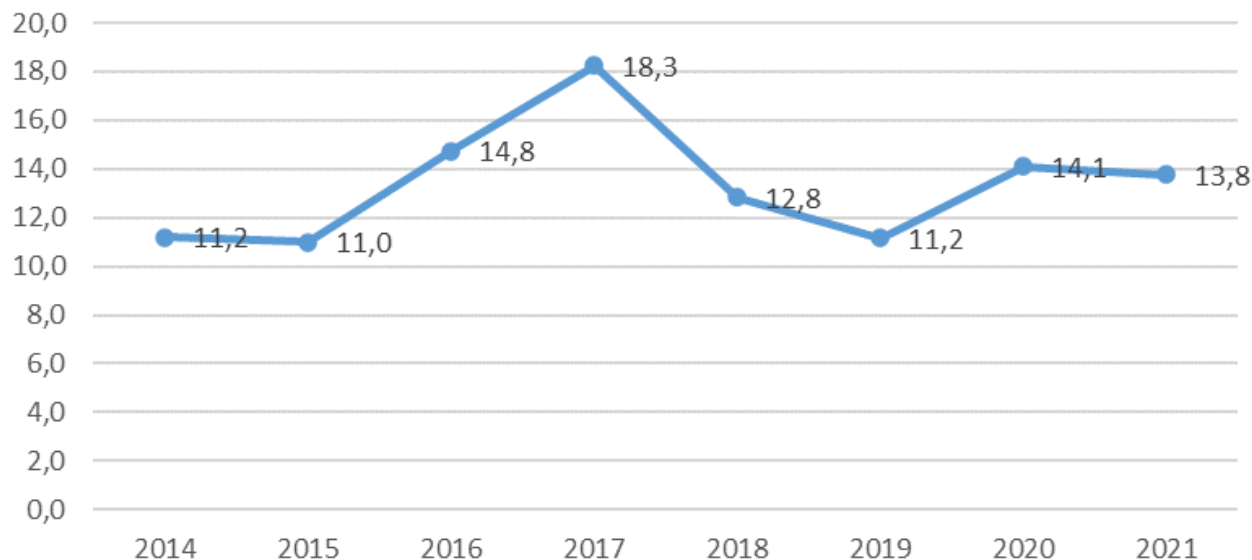
Vuxenenheten

Under 2020 ökade både anmälningar om oro för missbruk och kostnaderna för externa placeringar. Anmälningarna har i år fortsatt vara på en hög nivå och detta har påverkat kostnaderna för externa placeringar både år 2020 och 2021. Kostnaden för missbruksplaceringar blev 11 miljoner kronor vilket är en avvikelse mot budget med 5,1 miljoner kronor. Ökningen kan dock härröras till ökade anmälningar under 2020.

Orsakerna till ökade kostnader är flera och kan inte förklaras med någon enskild orsak. Den rådande pandemin kan troligtvis ses som en orsak, då fler personer generellt mått sämre psykiskt vilket lett till ett ökat missbruk. Den stora ökningen av anmälningar under förra året bestod till stor del av anmälningar från privatpersoner. Det

kan tolkas som att personer har eskalerat i sitt missbruk och att fler anhöriga och närstående haft möjlighet att uppmärksamma detta när allt fler varit hemma under pandemin.

Genomsnittligt antal institutionsplaceringar missbruk inkl LVM

När det gäller placeringar i skyddat boende är det också en återspeglning av ett ökat antal ärenden kring våld i nära relation. Den ökning som syntes redan i januari 2020 (före pandemin) har hållit i sig och ökat ytterligare. Kostnaden för våld i nära relationer och skyddsboende för år 2021 blev 4,5 miljoner kronor vilket är en avvikelse med 2,9 miljoner mot budget.

Vuxenstöd

Avdelningen visar ett underskott på 2,3 miljoner kronor. Underskottet härleds främst till personalkostnader och köp från bemanningspoolen. Verksamheten har under året haft fortsatt hög sjukfrånvaro och rehabiliteringsinsatser samt stor omsättning på vikarier. Detta har inneburit att verksamheten varit tvungna att beordra inordinarie personal på övertid för att klara av bemanningen. I samband med bokslutet återfördes del av kostnaden för bemanningen från sektor vård och omsorg som en följd av för hög debitering. Detta medförde att bemanningskostnaden sänktes med drygt 0,6 miljoner kronor.

Intern styrning och stöd

Den övergripande verksamheten påvisar ett överskott om 2,7 miljoner kronor.

Kostnaden för SFI blev 0,9 miljoner kronor lägre och härrör sig främst till lågt mottagande av nyanlända. Detta har även medfört att bidrag från Migrationsverket också blivit 0,9 miljoner lägre än budgeterat. Diskussioner förs hur organisationen ska anpassas utifrån rådande läge, men också med en flexibilitet utifrån att läget kan ändras med relativt kort varsel.

Återsökning från 2020 till Migrationsverket gällande LVU liknande skäl erhöles med 0,7 miljoner kronor.

Hyreskostnaden har blivit lägre som en följd av nedstängning av Horsås och där verksamheten fått kompensation för renovering som nu inte blivit av.

Allmän återhållsamhet och mindre inköp har också bidragit till överskottet.

Beslut fattades av KF i juni att skjuta till 5 miljoner kronor till socialtjänsten. Detta tillskott kommer 2022 att fördelas ut till budgeten för familjehem samt vuxenplaceringar.

4.6.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	0,1	0,3	0,1	0,2
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (end- ast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investe- ringar	0,1	0,3	0,1	0,2

Avser mindre inventarieinköp till sektorn. Under 2021 har reinvesteringar gjorts av mötesrum i Swedbankhuset.

4.7 Framtiden

Regeringen har tillsatt en utredning av socialtjänstlagen. Den omfattar inte försörjningsstöd, men samtliga andra delar. Utredningen har kommit fram till ett förslag, en hållbar socialtjänst, som är lämnat för remissrunda och beslut. Om förslaget antas i sin helhet eller delvis kommer den nya socialtjänstlagen troligast träda i kraft 2023. Några av förslagen och intentionerna kring hållbar socialtjänst går att arbeta med redan nu, utan lagförändring.

De delar som socialnämnden fokuserar på redan nu, innan eventuell lagändring är serviceinsatser, evidensbase-
rade metoder och systematisk uppföljning.

Serviceinsatser är insatser som ges utan att man som kommuninvånare behöver träffa en handläggare och bli utredd. Det är ett sätt att öka tillgängligheten och delaktigheten hos individen som på så sätt kan välja själv vilken insats och när hen vill ta del av. Det gör att insatserna ofta ges tidigare och får mer förebyggande effekter. Att komma in tidigt och arbeta förebyggande samt erbjuda serviceinsatser för att öka tillgängligheten är en riktning som socialnämnden anser vara väsentlig för att möta framtidens behov.

De drogliberala attityderna i samhället finns kvar och märks främst hos ungdomar. För att kunna arbeta med att förändra ungdomars attityder till droger behöver insatserna komma in tidigt. Samverkan sker med sektor barn- och utbildning för att hitta ett sätt att kunna införa drogförebyggande arbete på skoltid, i skolan, redan från mellanstadiet och uppåt. Samverkan sker även med fritidsgårdsverksamhet för att nå ungdomar på ytterligare en arena. Att förändra ungdomars attityder till droger är både tidiga och förebyggande insatser med flera vinster för samhället och individen.

Personer med missbruks och /eller beroendeproblematik finns i alla sektorns verksamhetsdelar. Ett stort arbete med vuxenprocessen har pågått under hela 2020 och 2021, vilket har resulterat i en omorganisation. Utmaningar framåt är brukare med samsjuklighet och unga vuxna i ett omfattande avancerat missbruk. Ett av målen är också att få mer kunskap om och skapa strategier för att bättre kunna uppmärksamma missbruk eller samsjuklighet i ett familjeperspektiv. Detta innebär ett starkare fokus på barnen i familjer med missbruks- och beroendeproblematik.

Systematisk uppföljning av insatser som ges kommer skapa lokal evidens kring vilka metoder som fungerar bäst för nämndens målgrupper.

4.8 Uppföljning av den interna kontrollen

4.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Den granskning som gjorts visar på att sektorn har en bra intern kontroll i stort. I de fall det funnits avvikelser har det varit av mindre karaktär och dessa kommer att fortsätta följas upp.

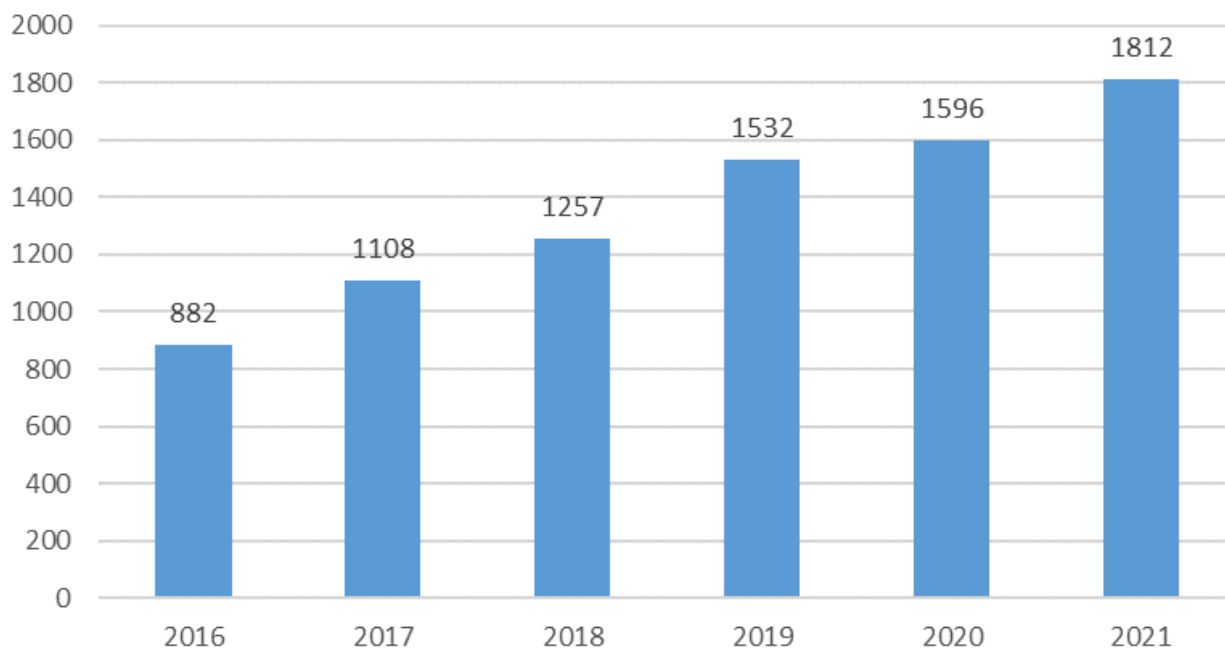
4.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Socialnämnd	226	223,8	221,5

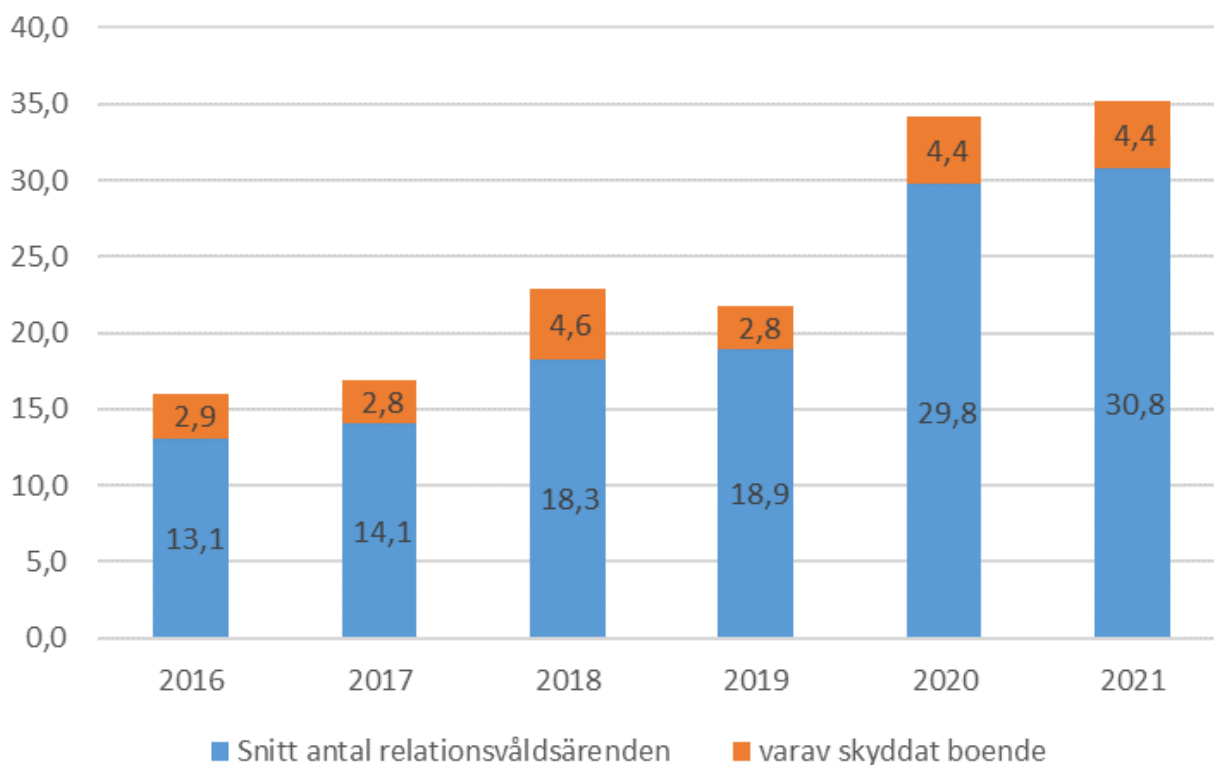
Socialnämnden har under de senaste åren haft stora svårigheter att klara tilldelad budgetram inom vissa verksamheter.

Inför 2022 har nämnden fått en utökad ram för att klara de ökade kostnaderna inom placeringar. Dessa har främst fördelats på familjehem och vuxenplaceringar.

Framåt finns dock svårigheter att klara av den höga volym av barn- och ungdomsärenden, se nedan, med befintlig personal varvid kontraktering skett med ett externt bemanningsföretag.

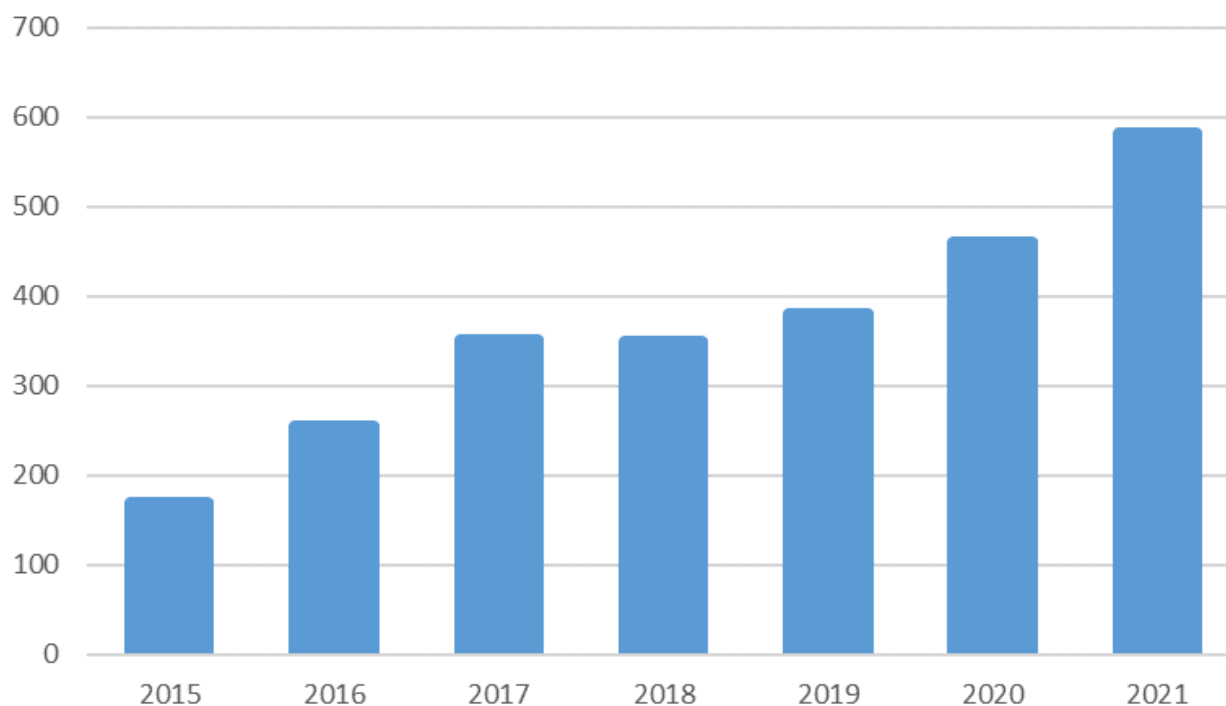

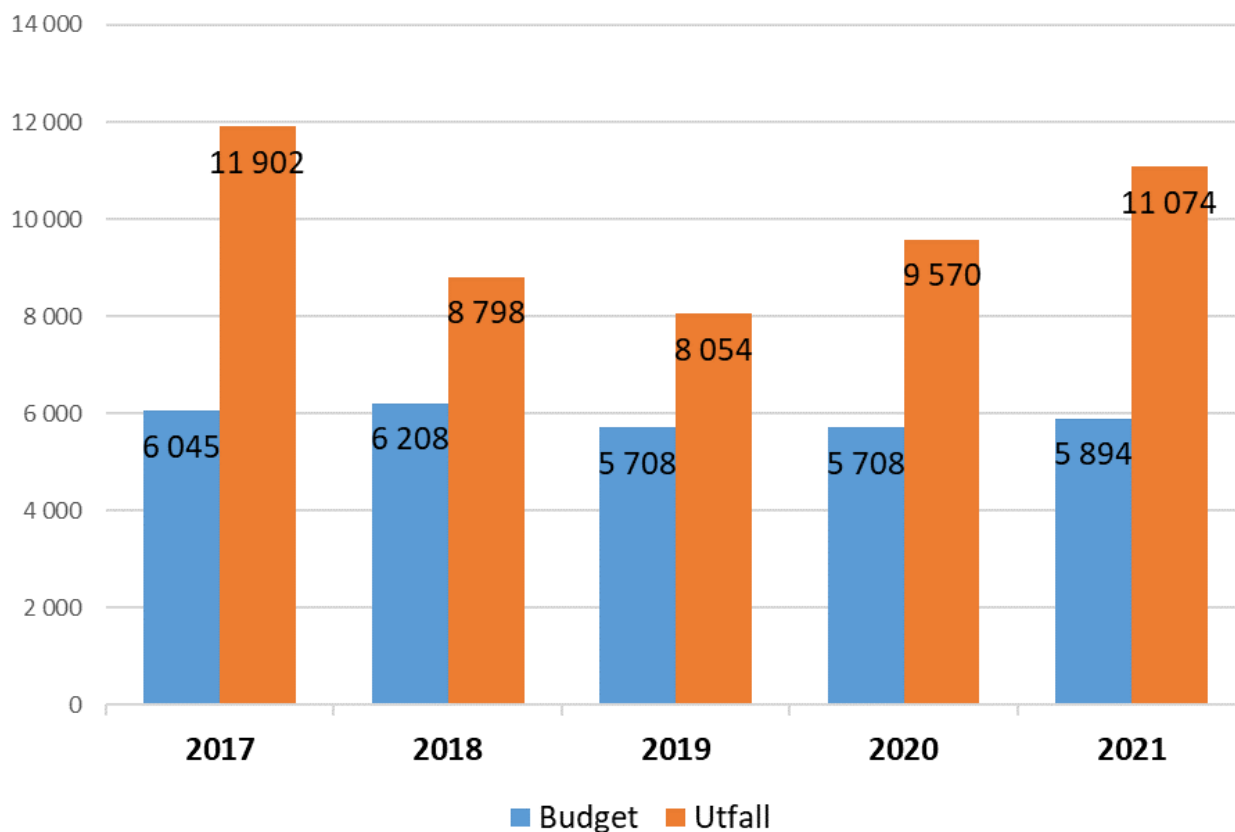
En annan grupp som ökar är antal relationsvåldsärenden som de senaste två åren ökat med 60%, vilket medför att även kostnaden för skyddat boende ökar.

Även inom missbruk har både anmälningar och ansökningar ökat de senaste två åren, vilket lett till fler utredningar och högre placeringskostnader.

Antal utredningar Missbruk

4.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar	300		
Inventarier projekt			
Inventarier ny familjecentral	1 000		
SUMMA	1 300		

Plan är att under 2023 ska en ny familjecentral i Ryd tas i drift. De inventarier som finns i nuvarande familjecentral är slitna och uttjänta varvid dessa bör ersättas vid flytt till ny lokal.

4.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

4.10.1 Mål: Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

● Uppfyllt

Analys

Arbetet med att inrikta sektorns insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både på verksamhetsnivå och ledningsnivå.

Tidiga insatser erbjuds - t ex föräldrakurser, familjerådgivning, serviceinsatser. Förebyggande arbetsätt och metoder används, t ex YAM-kurser och sociala insatsgrupper (SIG).

Tillgänglig socialtjänst - flera serviceinsatser erbjuds inom den sociala barn-och ungdomsvården. Framtagande

av motsvarande koncept för vuxna pågår men har försenats av pandemin och de restriktioner som följt av den. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna. Träffpunkterna för målgruppen på SolNavet, dvs. personer med psykiska funktionshinder, gör att man kan vara delaktig även om man har en sämre period, anmäla sig till aktiviteter och lämna feedback på genomförda aktiviteter.

Evidensbaserade insatser - en utveckling av evidensbaserade arbetssätt och metoder eftersträvas kontinuerligt. Systematisk uppföljning kommer att implementeras för att understödja en långsiktig uppbyggnad av en lokal evidens för våra metoder och arbetssätt.

Ökad delaktighet och brukarinflytande - SKL:S brukarundersökning riktad till sektorns samtliga målgrupper (personer äldre än 13 år) genomförs under hösten varje år. Brukarrådet på SolNavet fyller en viktig funktion i den systematiska verksamhetsutvecklingen. På grund av pandemin har brukarråden inte kunnat hållas under 2021, men kommer att återupptas så snart det är möjligt.

Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Familjestödande insatser i form av service	41 %	25 %	25 %		
Målvärde 25 %					
Kommentar Andelen familjestödande insatser till barnfamiljer som ges som service ska uppgå till minst 25%. För 2021 uppgår andelen serviceinsatser till 41%.					
 Global consat	5,63	5,6	5,84	6,3	5,8
Målvärde 5 i medelvärde på skattningsskalan.					
 Stödboende vuxna	0 st	0 st			
Målvärde 70 %					
Kommentar Mäts på helår					
 Minskande antal nätter på vandrarhem	360nätter	489nätter			
Målvärde 440 nätter					
Kommentar Målvärdet för året nås. Vi har haft 360 nätter under året på vandrarhem, vuxenenheten har haft 21 nätter och försörjningsstödsenheten har haft 339 nätter. Vi har även minskat antal nätter jämfört med förra året.					
 Insatser som ges i form av service på stödcentret Allén	10 %				
Målvärde 50 %					
Kommentar På grund av pandemin har vi inte kunnat uppfylla målet med att 50 % av insatserna som ges ska vara i form av serviceinsats.					
 Antal deltagande föräldrar i föräldrastödsprogram	72 st				

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde 70					
Kommentar Målet är uppnått. Verksamheten använder föräldraskapsstöd utifrån flera olika slags modeller, t ex ABC, ABC tonår, ICDP, Unga föräldrar och BIFF. Föräldraskapsstöd erbjuds genom våra familjecentraler, nätverkssamordnarna och familjerådgivningen.					
 Förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten	83 %	71 %			
Målvärde 75 %					
Kommentar Att notera är att resultatet ligger en bra bit över rikssnittet som är 75% och vårt resultat är 83%.					
 Besök av drogförebyggande samordnare på mellanstadieskolor	54 st				
Målvärde 60					
Kommentar Målet inte uppnått fullt ut, men omfattar ändå en stor mängd mötestillfällen. Besöken fördelar sig på olika aktiviteter i samverkan med skolan som t ex information om ANDT, föräldramöten, rektorsmöten, digitalt föräldramöte på arabiska, möten om samverkan utifrån SANT.					
 Besök av drogförebyggande samordnare på högstadieskolor	76 st				
Målvärde 60					
Kommentar Målet är uppnått. Besöken fördelar sig på olika aktiviteter i samverkan med skolan som t ex Kraftsamling, rektorsmöten, möten om ANDT, föräldramöten, föräldramöten med tolk, infotorg och Gemensamma krafter.					
 Besök av drogförebyggande samordnare på gymnasieskolor	27 st				
Målvärde 60					
Kommentar Målet uppnås inte utifrån uppskattat måtvärde. De besök som genomförts i gymnasiet har omfattat olika aktiviteter i samverkan med skolan som t ex Kraftsamling Restaurang, trafik och droger, info ANDT särskola, arbetsliv och droger, föräldramöten, föräldramöten med tolk, info ANDT idrottslärare.					
 Deltagande i YAM grupper i åk 8.	135 st				
Målvärde 300					
Kommentar Under året har vi saknat medarbetare med YAM-utbildning. Utbildningen har skjutits upp på grund av pandemin. Det har heller inte varit möjligt att arbeta i skolan utifrån restriktioner under stora delar av året. Sedan början av november har vi nu utbildade medarbetare och YAM-arbetet är i full gång. 135 elever har nåtts av YAM och vi beräknar att de skolor som vill ha YAM kommer att få det för nuvarande åk 8 under våren.					
 Minskning av ärenden i långvarigt försörjningsstöd	0 %				
Målvärde 10 %					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Kommentar</p> <p>Antalet individer i långvarigt försörjningsstöd ska minska med 10 %. Med långvarigt försörjningsstöd avses individer som varit aktuella för försörjningsstöd i minst tio månader.</p> <p>I september 2020 erhöll 326 hushåll försörjningsstöd. Av dessa hushåll var 153 långvariga dvs 47 %. I september 2021 beviljades 272 hushåll försörjningsstöd. Av dessa var 145 ärenden långvariga, 53 %. Försörjningsstödsenheten når inte målet med att minska med 10 %. Långvariga ärenden under 2021 har ökat.</p> <p>Långvariga ärenden minskade under våren och sommaren men därefter har vi åter sett en ökning. Anledningen till att de långvariga ärendena ökar kan antas vara flera. Antal ärenden totalt har minskat under 2021 jämfört med 2020. Anledningen till att det minskar är arbetslösheten har sjunkit under 2021 då pandemin har lättat något och fler arbetstillfällen inom till exempel restaurang och turismbranschen har ökat igen. De ärenden som blir kvar på försörjningsstöd även vid en minskad arbetslöshet är de personer som behöver mycket stöd för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande. Några av dem kommer troligtvis inte att nå dit.</p> <p>Samverkan med arbetsmarknadsavdelningen har varit positiv och bidragit till att fler personer blir självförsörjande. Under hösten 2021 har arbetsmarknadsavdelningen haft en kö till Cresco Creare och En väg in. Detta påverkar de långvariga försörjningsstödsärendena då det är personer som behöver mer stöd för att kunna nå en egen försörjning.</p> <p>Arbetsförmedlingen har reformerats vilket påverkar personer som står lång ifrån arbetsmarknaden. Ändrade regler kring exempelvis aktivitet via arbetsförmedlingen och studier på SFI påverkar det långvariga biståndsberoendet.</p> <p>Försörjningsstödsenheten har i november 2021 infört ett nytt arbetssätt kring nybesök. Syftet med den förändringen är bland annat att fortare kunna upprätta en genomförandeplan för att på så sätt vad som behövs för att en individ ska bli självförsörjande. På sikt är förhoppningen att det ska sänka långvariga ärenden</p>					
 Boskola för nyanlända	100 %				
<p>Målvärde 100 %</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Under pandemin har boskola inte kunnat genomföras på samma sätt som tidigare. Några förändringar har fått införas på grund av pandemin men boskola har erbjudits i anpassad form till samtliga.</p>					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Ökad kunskap om hedersvåld som drabbar barn och unga	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
<p>Syfte/effekt Upptäcka, förebygga och prata om hedersvåld med utsatta, förövare och anhöriga.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Sektor socialtjänst</p> <p>Satsningen på att bredda uppdraget med brottsutsatta barn och unga till att omfatta också hedersutsatta personer är påbörjad. Länsstyrelsen har beviljat oss medel för att genomföra en förstudie där vi djupare kan reda ut hur ett bredare uppdrag skulle kunna organiseras. Ett planeringsarbete kommer att genomföras under hösten som en förberedelse inför själva förstudiearbetet som genomförs under 2022.</p>			
 Serviceinsatser riktade mot unga lagöverträdare	2020-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
<p>Syfte/effekt Nå ungdomar med riskbeteenden tidigt</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Barn- och ungdomsavdelningen</p>			

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
Serviceinsatserna är utvecklade till ett program som kan användas och som riktar sig till de under 15 år som serviceinsats eller bistånd. Arbetsbelastningen inom området barn och unga samt coronakrisen har medfört att arbetet tappat fart, men frågan hålls fortsatt aktuell.			
<p>✓ Drogförebyggande arbete</p> <p>Syfte/effekt Följa arbetet med det drogförebyggande arbetet.</p>	2020- 01-01	2022- 12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar</p> <p>Vuxenheten har bland annat en samverkan med drogförebyggarna i Skaraborg för att förebygga användandet av droger. Den målgrupp som vuxenavdelningen och vuxenstödsavdelningen möter har oftast ett långtgående missbruk och/eller beroende, vilket gör att fokus mest ligger på att motivera individen att sluta med alkohol/droger i bland i kombination av andra stödinsatser såsom boendestöd eller behandling. Arbetet med serviceinsatser riktade till vuxna har tyvärr fått pausas under året pga. pandemin och alla gruppverksamheter har ställts in under året. Enskilda samtal har kunnat genomföras men i mer begränsad utsträckning.</p>			
<p>✓ Fokus på våldsutövare i relations- våldsärenden</p> <p>Syfte/effekt Nå de som utövar våldet i nära relation i en högre utsträckning.</p>	2021- 01-01	2022- 12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Kommentar</p> <p>Sektor socialtjänst</p> <p>Från 1 juli 2021 trädde en lagändring i kraft som innebär att kommunerna enligt Socialtjänstlagen ska erbjuda våldsutövare stöd. Lagändringen har diskuterats en längre tid och vuxenavdelningen har sedan tidigare utbildat personal i detta genom en fem dagars lång utbildning som heter Samtal om våld, som anordnades av Länsstyrelsen. Vuxenavdelningen har en framtagen rutin för hur en våldsutövare som kommer och vill ha hjälp ska tas emot.</p>			
<p>✓ Säkerställa att barn och unga får stöd i rätt tid</p> <p>Syfte/effekt Följa att de åtgärder som vidtas får avsedd effekt.</p>	2021- 01-01	2021- 12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar</p> <p>Barn-och ungdomsavdelningen</p> <p>Ett fortsatt högt inflöde av orosanmälningar har gett en hög arbetsvolym under hela året beträffande utredningar av barns behov och efterföljande insatser. Arbetet med att förstärka i handlägningsarbetet pågår.</p>			
<p>✓ En hållbar socialtjänst</p> <p>Syfte/effekt Att öka tillgängligheten till socialtjänstens insatser samt att systematiskt följa upp verksamheten och utveckla den utifrån den lokala evidens som skapas.</p>	2021- 01-01	2022- 12-31	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Arbetet med att lära och implementera systematisk uppföljning pågår inom sektorns samtliga enheter. Arbetet med att utveckla serviceinsatser har stannat av under året på grund av pandemin, men det kommer att utvecklas och införas inom vuxenavdelningen så fort pandemiläget tillåter. Automatisering av försörjningsstöd har fallit ut väl och antal ansökningar som kommer in digitalt ökar kontinuerligt. Detta medför att medborgarna har möjlighet att ansöka om försörjningsstöd dygnet runt och från sin egen hemdator. Mottagningsgruppens erbjudande om stöd i att söka bostad har pausats under en längre tid pga. rådande pandemi, men kommer att återupptas och tider kommer att erbjudas kontinuerligt för detta när situationen så tillåter åter.</p>			
<p>✗ Missbruk i ett bredare perspektiv</p>	2021- 08-01	2022- 12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Syfte/effekt Följa arbetet med missbruk ur ett bredare perspektiv, bland annat samverkan mellan vuxen- och barnhandläggare/verksamheter.			
Kommentar Detta har inte kommit igång under hösten utan arbetet skjuts fram till nästa år. Missbruk i ett bredare perspektiv kommer mer handla om missbruk i ett familjeperspektiv.			
✓ Drogförebyggande arbete tillsammans med skolor	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt Genom att starta i lägre årskurser och ha drogförebyggande arbete som ett återkommande tema genom skolgången öka effekterna av det drogförebyggande arbetet.			
Kommentar Arbetet med att skapa ett sammanhållet koncept för flera olika förebyggande aktiviteter och förlägga dessa till skolans olika årskurser pågår enligt plan. Folkhälsorådet har beviljat medel till själva implementeringsarbetet i skolan. Implementeringen genomförs med stöd av anställd projektledare som driver utvecklingsarbetet under 2021 och 2022. Arbetet fortgår även under 2022, men redovisas då inte som en aktivitet i styrkortet.			

4.11 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

ENHET	Helårsbudget	Resultat 2021	Avvikelse mot budget	Avvikelse avdelningsnivå
500 SOCIALNÄMNDEN	825	799	26	
501 SEKTORSCHEF SSO	5 870	4 937	933	2 707
502 SEKTORSCHEF SSO	12 205	10 457	1 748	
520 HANDLÄGGNINGSENHETEN	37 517	38 175	-658	
521 RESURSENHETEN	26 019	29 171	-3 152	-4 349
522 FAMILJEENHETEN	19 694	20 233	-539	
530 FÖRSÖRJNINGSTÖD	40 867	40 243	624	
531 VUXENENHETEN	20 800	28 379	-7 579	-6 955
540 STÖD & SYSSELSÄTTNINGSENHETEN	12 988	12 146	842	
541 BOENDESTÖDSENHET 1	13 721	14 701	-980	
542 BOENDESTÖDSENHET 2	11 397	12 568	-1 171	-2 265
545 BOENDESTÖDSENHET 3	15 730	16 686	-956	
Tilläggsanslag enl beslut KF 21 juni		-5 000	5 000	5 000
Resultat	217 633	223 495	-5 862	-5 862

4.12 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

4.12.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Verksamhetssystem		▶ Granskning pågår

Process/Rutin	Risker	Granskning
	Personal som har slutat eller bytt arbetsuppgifter har via SITHS kort tillgång till system och uppgifter som den saknar behörighet till.	<p>Granskning att anställda som slutat lämnat in sitt SITHS kort</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning att anställda som slutat lämnat in sitt SITHS kort</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Januari - Mars 2021 12 personer har avslutat sin tjänst. 2 Viva konton är fortfarande aktiva, vilket är 17% (2 av 12). Samtliga AD konton är avslutade. April - Juni 2021 8 personer har avslutat sin tjänst. 3 Viva konton är fortfarande aktiva, vilket är 37,5% (3 av 8). Samtliga AD konton är avslutade. Bedömning:</p> <p>Slutsats:</p>
Fakturahantering	Framgår inte vad som har köpts in och risk finns för att man bryter mot gällande lagstiftning.	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Granskning av underlag</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av verifikationer där hänvisning till underlag görs på fakturan</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Granskning har gjorts på slumpmässigt utvalda verifikationer. Bedömning: Inget att anmärka på och underlag finns i de fall detta saknas på fakturan.</p>
Säkerhetskontroll personallarm	Att larmen inte fungerar	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Fungerar larmen vid stickkontroll</p> <p>Beskrivning av granskning Genom kontroller prova att larmen fungerar som de ska.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Information från enhetscheferna gällande i vilken omfattning kontroll av larmen görs. Slutsats: Löpande rutin för kontroll att larmen fungerar görs på alla enheter förutom på central nivå.</p>
Kvalitetsarbete	De resurser som läggs på att implementera nya arbetsätt leder inte till	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Kontroll av användningen PDSA</p> <p>Beskrivning av granskning Kontroll av att sammanställning i excellfil gjorts</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
	varaktiga förändringar	<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Samtliga av sektorns enheter har någon form av PDSA igång. Rapporteringen sker i form av en ja- eller nej-fråga, enhetschefen bedömer om man använder PDSA eller ej. Svaret säger alltså inget om omfattningen eller kvaliteten på PDSA-arbetet eller om vilka effekter det gett.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Utifrån svaret att samtliga enheter använder PDSA är kontrollen godkänd.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Kontrollen bör formuleras om för att kontrollera huruvida de metoder sektorn lägger resurser på får de effekter som önskats.</p>
Verkställighet vuxna	Riskerna att insatsen inte verkställs.	<p>■ Avvikelse</p> <p>Verkställighet vuxna</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Kontrollera att checklista har använts.</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Checklistan används, men det finns avvikelser.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Används i vardagen av samordnaren för att kontrollera att alla ärenden blir verkställda. På vissa verksamheter finns det avvikelser och här har personalen arbetat fram egna rutiner för att kvalitetssäkra insatsen.</p>
Ekonomiskt bistånd	Felaktig utbetalning.	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Utbetalning ekonomiskt bistånd</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Har rätt utbetalning skett?</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Alla granskade utbetalningar sker till rätt ändamål och enligt rätt beslut.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Slutsats:</p> <p>Kontrollen är utförd utan anmärkning.</p>

5 Servicenämnd

5.1 Nämndens ansvarsområde

Inom Skövde kommun, som geografiskt område, ansvarar servicenämnden för att tillhandahålla tjänster för kommunala behov såsom; måltid, lokalvård, fastighetskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparation- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och vissa andra efterfrågade tjänster. Servicenämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Servicenämnden agerar även som kommunens beställarfunktion vid uppdragsgivna entreprenader.

I Servicenämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheterna VA (Vatten o Avlopp) och eget ägt fibernät. Servicenämnden är huvudman för VA inom de beslutade verksamhetsområden för denna verksamhet.

Nämndens Verksamhetsidé

Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet.

5.2 Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade följande områden att prioritera för att leva upp till nämndens verksamhetsidé;

- Öka dialogen med kunder
- Erfarenhetsutbyte med andra aktörer för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader
- Fokusområden i handlingsplan H22 - lokaleffektivisering, energieffektivisering, minskade fordonskostnader och inköpskostnader
- Vattenförsörjningsplan
- Tydligare riktlinjer för fastigheter
- Utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser
- Inomhusmiljö lokaler

Under året har utvecklingsaktiviteter fått stå tillbaka på grund av Covid-19. Områden som fått prioriterats ner är; reducera kostnader för lokalvården, krig och krisorganisationen, den interna miljörevisionen samt erfarenhetsutbyte med andra aktörer.

Servicenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Hybridbilar har varit det mest kostnadseffektiva alternativet, som stödjer arbetet med att sänka fordonskostnader i handlingsplanen H22, men det går emot just detta mål på grund av att de räknas som ett bensindrivet fordon. Däremot har de en låg TCO. Under hösten har en ny upphandling gjorts kopplat till personbilar, där det visar sig att en el-bil är det billigaste alternativet. Detta är positivt ur miljösynpunkt.

VA arbetar vidare med vattenförsörjningsplanen för att uppnå säkerhet i dricksvattenförsörjningen inom verksamhetsområdena. Arbetet med att vattentäkter ska ha uppdaterade vattenskyddsområden är försenat.

En fastighetsriktlinje har tagits fram och beslutats under 2021. Riktlinjen anger hur vi hanterar våra fastigheter när det gäller reinvesteringar, utnyttjade, el förbrukning, fastighets kategorier och uppföljning till SEN.

Dialogen med nämndens kunder har ökat genom kundmöten och bidragit till ett bättre samarbete som påverkar flera målområden. Projekten kring grönyteskötsel samt matsvinn pågår och har bidragit till att hitta flera förbättringsområden.

Sektorn har arbetat vidare med projekt inom handlingsplan H22. Inom servicenämndens områden: lokalytor, energiförbrukning lokaler och fordonskostnader har arbetet fortsatt med att hitta besparingar. Även området kring inköp har påbörjats under året. Avseende planeringen för att fortsätta förbättra inomhusmiljön i våra lokaler har påbörjats i slutet av året med nya målsättningar inför 2022.

Ekonomi

Serviceämnden redovisar ett överskott på 7,9 miljoner kronor för 2021 för de skattefinansierade verksamheterna samt ett överskott på 2,6 miljoner kronor för de taxefinansierade verksamheterna. VA har för 2021 en budget på ett underskott på 4 miljoner kronor vilket ger en positiv avvikelse mot budget på 6,6 miljon kronor för de taxefinansierade.

Kapitalkostnad blev lägre än budget. Personalkostnaderna blev lägre än budget på grund av vakanta tjänster och minskat antal timanställda på grund av covid-19, vilket också medför minskade löpande försäljningsintäkter för nämnden. Eftersom verksamheter varit nedstängda stora delar av året påverkar detta serviceämndens ekonomi tillfälligt positivt i år.

Serviceavdelningen

Inom driftenheten har en organisationsändring för parkverksamheten genomförts med nya medarbetare som delats upp till ett fastighetslag och ett park lag. I samband med detta avskaffas säsonganställningar. Detta skall bidra till leveranssäkerhet och nöjda kunder. För att bekämpa ogräs har avdelningen investerat i två nya hea-tweed och fler är beslutade att köpas in.

Produktionsenheten har under året haft behov att utöka sin bemanning både på VA, nyanläggning och eldistribution. Avdelningen har tyvärr inte kommit upp i den planerade bemanningen eftersom det råder hård konkurrens om rätt kompetens inom området. Avdelningen har investerat i två nya 22-tons bandare som kom på plats efter semestern och som skall bidra till effektivisering. Under hösten har produktion färdigställt arbetet med tre nya rondeller runt Stallsiken.

Logistikenheten har under året fortsatt sin förbättringsresa med förråd/uthyrning. Serviceavdelningen har även börjat att jobba med ruttoptimering när det gäller våra stora vingrotorklippare.

Fastighetsavdelningen

Fastighet har under året färdigställt 2 gruppbestäder, Tingshusbacken och Skattegården samt tak över bandyarenan på Billingen. Inom H22 projektet för lokaleffektivisering har etapp 1 för hemtjänstens flytt till Rydskolan samt anpassning av Kulturhuset för Göteborgsoperan flytt färdigställts. Vidare har inom H22 projektering av gamla Läroverket, fastigheten Poppeln påbörjats. Planerade solcellsprojekt har slutförts på ett flertal kommunala fastigheter. Utbyggnation av Lundenskolan och Björkebackens förskola i Stöpen har påbörjats under året.

Fastighetsavdelningen har arbetat med att ta fram förslag som innebär att vi kan tidigarelägga reinvesteringar, för att stimulera arbetsmarknaden. Detta har bromsats upp på grund av högre priser för byggmaterial på grund av Covid-19 samt försening av upphandling av nytt byggavtal.

Omställningen av Mariesjö från handels och industriområde till bostadsområde har under senare delen av 2021 ianspråktagit delar av fastighetsavdelningen i samband med kommunens förvärv av flera fastigheter.

En ny fastighetschef har rekryterats under våren 2021 .Under hösten 2021 har fastighetsavdelningen påbörjat arbetet med en omorganisation som innebär att fastighet och fastighetsservice slås ihop till en gemensam avdelningen. Syfte med omorganisationen är att få till en tydligare fastighetsprocess som innebär en effektivare förvaltning och service för avdelningens kunder. Rekrytering av enhetschefer för projektenheten och förvaltning-administration har påbörjats.

Fastighetsserviceavdelningen

Fastighetsserviceavdelningen har påverkats av Covid-19 och har fått ställa om en stor del av verksamheten. Detta har också påverkat arbetsmiljön och avdelningens lönekostnader. Tid för att utföra ärenden i ärendehanteringssystemet har också påverkats av omställningen.

Digitalisering och robotisering har fortsatt under 2021 och även visualisering av dessa. Avdelningen tittar fortsatt på solcellsladdare till robotgräsklippare och även på GPS-styrda klippare, även om denna teknik behöver mogna lite till.

Avdelningen fortsätter tillsammans med fastighetsavdelningen att utveckla verksamhetssystemet Incit som kommer att bidra till en effektivare fastighetshandtering. Avdelningen fortsätter att arbeta med att analysera grundläggande nyckeltal med jämförelser mot Repab för bransch jämförelser, se över resursgruppers nyttjande och alla kringkostnader för att ständigt utveckla och effektivisera verksamheten.

Avdelningens elektrifiering av fordonsflottan har försenats. Idag finns ett behov av att byta drygt 20 bilar, som inkluderar byte av ett par elbilar.

Måltidsavdelningen

Året har för Måltidsavdelningen präglats av Covid-19 med stängda enheter och betydligt färre gäster i restauranger framför allt i äldreomsorgen och i caféer. Det är färre brukare generellt på äldreomsorgsboenden och färre barn i förskolorna vilket påverkar ekonomin negativt.

Målet kring svenska livsmedel har med råge uppfyllts. Första kvartalet låg värdet på 72,2 % svenska livsmedel av totalt inköpt. Fjärde kvartalet visar att vi ackumulerat för året köpt svenska livsmedel motsvarande 77,7 % av totalt inköpt och inköpen av svenska animalier blev på årsbasis 98,1% av totalt inköpt. För matsvinnet hade vi för 2021 ett mål om 53 g/serverad portion. Utfallet blev 49 g/serverad portion men det hade troligtvis varit något högre om inte högstadierna och gymnasierna bedrivit undervisning på distans.

Utbildningen kring hållbarhet fortsatte under hösten med gruppen kockar inom grundskola (låg- och mellanstadium, tillagningskök).

Under hösten fick Måltidsavdelningen motta priset "Årets kökshälte" för arbetet och främst kommunikationen kring vårt arbete med svenska livsmedel. Priset delades ut av Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen. Under Skövde matdagar lanserades också Måltidsavdelningens digitala kokbok, vilken fick en mycket positiv respons.

VA-avdelningen

Verksamheten fortsätter att präglas av ett högt tempo med många stora investeringar och arbetsbelastningen är hög på avdelningen. I början av året gjordes en kompetensförsörjningsplan som identifierade behov av utökning med kring 4 tjänster. En ny VA-chef har rekryterats under hösten 2021.

I utbyggnadsprojektet till Böja är grävarbetena avslutade och efterarbete i form av anslutningar, uppsättning av vattenmätare och debitering har pågått under året. I utbyggnadsprojektet Vristulven är grävarbetena i full gång och anslutningarna i den första etappen startade efter semestern.

På Stadskvärns reningsverk pågår det stora projektet med anpassning av verket till det nya miljötillstånd som togs i anspråk 2019.

Ett första steg i en förnyelseplan för ledningsnätet är genomfört under året och redovisades för nämnden i oktober. Det omfattar framförallt en nulägesanalys. Nästa steg planeras under 2022.

Under våren byttes det ena av våra viktiga verksamhetssystem, ledningsnätsdatabasen, från Sokigo VaBAS till VA-banken. Det nya systemet innebär bland annat större möjligheter till driftplanering och åtkomst till information i fält.

Under slutet av året gjorde den nya VA-chefen en analys av verksamheten och formade ett förslag till en omorganisation som samverkas och sjösätts under början av 2022.

Fiber

Under året har Fiber (Skövde Stadsnät) jobbat med löpande installationer och underhåll, både i befintligt nät och i nya exploateringsområden. Fortsatt arbete pågår med att bygga bort vissa förbindelser som vi idag hyr och där istället kunna nyttja vårt eget nät.

Fiber har gjort ett antal strategiska utökningar i nätet för att råda bot på fiberbrist i vissa områden. Dessa utökningar kräver ofta mycket förberedelser eftersom det är många kunder och i vissa fall kritiska förbindelser som blir berörda i samband med omläggningen. Arbetet med uppdatering och byte av dokumentationssystem har fortgått under året.

5.3 Effekter av Covid-19

Året har i stort har präglats av Covid-19 och fortsatt hantering av dess följder med delvis stängda gymnasieskolor och hemundervisning för högstadiet. Måltidsavdelningen har levererat matlådor till eleverna som studerat på distans. Äldreboendena har haft delvis stängda restauranger. Under perioden har restauranger öppnat upp för boende, men inte för externa gäster. Detta har påverkat måltidsavdelningens intäkter negativt.

Fastighetsserviceavdelningen har också haft fortsatt påverkan av Covid-19 med omställningen framförallt för lokalvården, men även för fastighetssidan. Vissa underhållsarbeten har kunnat tidigareläggas, med stängda anläggningar. Kostnaden för reducering av lokalhyror för utsatta branscher bokas mot finansien och påverkar inte nämndens resultat.

Covid-19 har också inneburit att sektorn har fått prioritera om i verksamheten och därmed inte hunnit med att

arbeta med vissa av de strategiska aktiviteterna i årets verksamhetsplan. Det har varit svårare att driva utvecklingsarbetet när vi inte kan träffas fysiskt. Kostnader för konferenser och utbildning har minskat samt även en del förbrukningsmaterial när personalen inte varit på plats.

Personalen har jobbat hemifrån där det varit möjligt. Den digitala omställningen på grund av Covid-19 fungerar bra. Personalen har anpassat sig till digitala möten och social distansering. Detta har gett en positiv effekt på frisknärvaron. Sektorn har inte haft onormal sjukfrånvaro under året. Frånvaron har också påverkat att sektorn fått mindre intäkter för bilpoolen.

Flera av sektorns verksamheter har fått ställa om i sina verksamheter, vilket har påverkat arbetsmiljön. Vi har fått styra om personalresurserna med kort varsel, då många verksamheter varit stängda. Medarbetarnas mycket stora engagemang och framför allt den flexibilitet som de visat har bidragit till att vi ändå kunnat leverera med hög kvalitet och nöjda kunder.

5.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

5.4.1 Samhällsutveckling

5.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Det har borrats brunnar i Våmb och Skultorp och provpumpningar har genomförts för att få fram data på vattenkvalitet och kapacitet. Provpumpning i befintliga brunnar i Stöpen inleddes under hösten men fick avbrytas och startades igen vid årsskiftet. Data från provpumpningarna kommer sedan användas i processerna för vattendom och vattenskyddsområde. Servicenämnden har tagit ett inriktningsbeslut för vattentäkten i Nybo som innebär att arbetet med att hitta en ersättning för täkten ska inledas men att Nybo ska vara kvar tills en ny vattentäkt är i drift.</p>	<p>→ Reservvattenkapacitet</p> <p>→ Uppdaterade Vattenskyddsområden</p>

5.4.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p> Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Servicenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Detta har under året kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. Just nu så är</p>	<p>→ Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p>

Mål	Resultatmätning
hybridbilar det mest kostnadseffektiva, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivna fordon. De har däremot en låg TCO. Under året har en ny klimat och miljöplan arbetats fram och den kommer vara viktig i hur vi skall fortsätta driva arbetet. Under hösten genomfördes en ny upphandling av personbilar där vinnaren blev en el-bil. Detta kommer att medverka till att vi vänder den nu negativa trenden som varit varit under några år.	
<p>◆ Alla förskolor ska ha phtalatfria golv</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Vi kommer att nå målet men ligger efter i tidsplanen.</p>	<p>↗ ◆ Antal förskolor med phtalatfria golv</p>

5.4.2 Ekonomi

5.4.2.1 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Arbetet med att reducera matsvinn har kommit igång på ett bra sätt under 2021. Effektivisering av grönyteskötsel har fortsatt under året med en fortsatt dialog med kunden. Avseende effektivisering för lokalvården har den pausats på grund av Covid-19 även i år. Effektivisering genom införande av personalpooler har ändå genomförts.</p>	<p>↘ ● Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid</p> <p>— ■ Kr/kvm parkmark</p> <p>→ ● Lokalvård kr/kvm</p>

5.5 Uppföljning av ekonomi

5.5.1 Ekonomisk utveckling

5.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Intern styrning och stöd	7,0	-5,4	1,6	0	1,6	0,89	1,74
Måltid	157,9	-157,1	0,8	1,336	2,2	-0,08	0,23
Serviceavdelningen	296,4	-293,2	3,2	1,880	5,1	2,66	-1,56

Fastighet	480,2	-489,5	-9,4	4,464	-4,9	2,80	-4,93
Fastighets-service	110,7	-107,3	3,4	0,578	4,0	2,85	2,24
Summa skattefinansierade	1 052,2	-1 052,5	-0,4	8,258	7,9	9,13	-2,28
Fiber	12,2	-10,0	2,2	0	2,2	1,4	0,71
VA	103,5	-103,1	0,4	-4,0	4,4	-0,5	0,73
Summa taxefinansierade	115,8	-113,2	2,6	-4,0	6,6	0,9	1,44
Summa	1168,0	1165,7	2,3	4,3	2,0	10,0	-0,84

5.5.1.2 Kommentarer till resultat

Skattefinansierade

Servicenämnden redovisar ett överskott på närmare 8 miljoner kronor för 2021 för de skattefinansierade verksamheterna.

Servicenämndens löpande intäkter minskar mot budget med en fortsatt påverkan av Covid-19 under året. Delar av intäkterna från övriga nämnder påverkas dock inte av volym under året. I första prognosen T1 räknade vi med att vara igång efter semestern. Eftersom uppstarten av verksamheter som varit stängda blev senarelagda påverkar detta servicenämndens ekonomi tillfälligt positivt i år. Personalkostnaderna blev lägre än budget på grund av omställning av personalen och minskat antal timanställda. Kapitalkostnaden blev lägre än budget på grund av framflyttade och billigare projekt. Elkostnaden och fjärrvärme gick upp i slutet av året och kostade 2 miljoner mer än budgeterat. December bjöd på en del snö och halka vilket påverkade kostnader för snöröjning kring fastigheter negativt. Övriga kostnader kopplat till Covid-19 med hemarbete hamnade också på en lägre nivå jämfört med budget.

Budget 2021 för servicenämnden är redan reducerat med det effektiviseringskrav som är överenskommet med nämndens kunder och redovisas alltså inte som ett resultatkrav för 2021.

Intern styrning och stöd

Intern styrning och stöd, som består av sektorns stab och enheten för nämndens kostnader, redovisar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Lägre kostnader beror på strukna aktiviteter för hela sektorn för friskvårdsaktiviteter samt för ledningsgruppen under 2021 på grund av Covid-19. Ett bidrag på 0,5 miljoner kronor för utförda krisövningar inkom sent under året.

Måltid

Måltidsavdelningen redovisar ett positivt resultat med drygt 2 miljoner kronor mot budget 2021. Avdelningen tappar drygt 9 miljoner kronor i intäkter både på grund av Covid-19 och på grund av lägre volymer.

Måltidsverksamheten har präglats av Covid-19 under 2021 med färre gäster i restauranger, framför allt i äldreomsorgen och även i caféer. Antalet brukare på äldreomsorgsboenden har ökat något under andra halvåret men nivån är fortfarande under det antal som det finns kapacitet för. Detta tillsammans med en vikande volym jämfört med budget framför allt inom förskola och gymnasium gör att intäkterna blev lägre än budgeterat. Kostnadsidan har måltidsavdelningen lyckats balansera på ett bra sätt. Livsmedelskostnaden följer volymen och Måltid har lyckats bibehålla nivån på inköp av svenska produkter. Det är främst arbetet med att styra flexibiliteten i personalresursen som har varit framgången till att hålla ner de fasta kostnaderna. Lönekostnaden hamnade på närmare 5 miljoner kronor lägre än budget genom omdisponering av resurser och att inte ersätta vakanser samt att ha färre timvikarier.

Måltidsavdelningen får sin intäkt från grundskolan för antalet inskrivna elever och därmed sjunker inte intäkten för servicenämnden när eleverna arbetar hemma på distans. För gymnasiet debiteras kostnaden per lunch, vilket gör att detta blir ett större tapp för måltidsavdelningen.

Serviceavdelningen

Serviceavdelningen redovisar ett överskott på 5 miljoner kronor. Leasing, försäljning av grus samt ökad andel inhyrda maskiner har bidragit till det goda resultatet.

Året har varit snörikt, vilket ökar den löpande försäljningen för Serviceavdelningen. Avdelningen har under året arbetat för fullt med olika gatu- och VA-projekt som påverkar att transportverksamheten har gått med plus. Avdelningen har samtidigt haft en del vakanta tjänster under året. Detta samt några sjukskrivningar bidrar till att utfallet för lönekostnader blev lägre än budget, men medför också att avdelningen har tappat debiterbar tid för den löpande försäljningen.

Leasingverksamheten ger ett överskott på 3 miljoner kronor på grund av att många inte har bytt ut sina fordon när leasingperioden gått ut. Serviceavdelningen tar ut en fiktiv hyra för dessa bilar.

Inom driften har Serviceavdelningen inte fått in den personal de behöver i rätt tid. Detta medför ett plusresultat på de så kallade fasta driftpaketen eftersom avdelningen får intäkten från kunderna för helåret. Under hösten har avdelningen satsat extra resurser på eftersatta områden.

Förbättringsprojekt pågår för flera verksamheter vilket uppskattas ge positiva effekter på avdelningens kostnader framöver. Investeringsstakten är lägre än budget, vilket gör att kapitalkostnaderna beräknas bli 1,3 miljoner kronor lägre än budget.

Fastighet

Fastighetsavdelningen redovisar ett underskott på 4,9 miljoner kronor. Största avvikelserna är kapitalkostnaderna som blev 4,7 miljoner kronor lägre än budgeterat, samt ökade kostnader för snöröjningen med underskott på 4,5 miljoner kronor. Kapitalkostnaderna påverkas av framflyttade införandetider, längre avskrivningstider, lägre totalkostnader för fastighetsprojekt samt att några projekt har utgått.

Elkostnaden och fjärrvärme gick upp i slutet av året och kostade 2 miljoner mer än budgeterat.

Kostnader för reparationer på grund av skador har under hösten ökat på grund av flera vattenskador. Regleringen mot försäkringsbolaget för vattenskadan på Vallhall var vid bokslutet inte klar varför intäkten inte kunde periodiseras. Troligtvis justeras en del av kostnaderna under 2022.

Fastighetsskatten blev 1,3 miljoner kronor lägre än budget på grund av en omtaxering av övningsfältet som samt en retroaktiv återbetalning på 0,4 miljoner kronor för parkeringshus Mode som var feltaxerat.

Försäkringskostnader, IT-kostnader, sotning och sophämtning är kostnader som har ökat mer än budget under året. Även utredningskostnaderna har ökat på grund av uppdatering/framtagning av skötselkartor.

Fastighetsservice

Fastighetsserviceavdelningen redovisar ett överskott på 4 miljoner kronor. Det positiva resultatet är en engångseffekt på grund av nedstängda verksamheter på grund av Covid-19. Det mesta köps av kunderna i fasta paket och där kvarstår intäkterna för avdelningen.

Avdelningen har infört en extra personalpool för att kunna omfördela personalen och kunnat minska ner på antalet timanställda. Lönekostnaderna ger ett överskott med 4,3 miljoner kronor mot budgeterat.

Kostnader för och förbrukningsmaterial och arbetskläder har ökat mot budget och utbildningskostnader är lägre än budget.

Taxefinansierade

Serviceutskottet redovisar ett överskott av resultatet på 2,6 miljoner kronor 2021 för de taxefinansierade verksamheterna. VA har budgeterat med ett negativt resultat på 4 miljoner kronor vilket ger en avvikelse mot budget på totalt +6,6 miljon kronor för de taxefinansierade verksamheterna.

Fiber

Resultatet för Fiber hamnade på ett överskott med 2,2 miljoner kronor. Intäkterna för fiberverksamheten har ökat med 1,4 miljoner kronor mot budget på grund av fler anslutningar. Investeringsstakten har nu gått ner och verksamheten har fått fler kunder i befintligt fibernät. Kapitalkostnaderna blev 0,2 miljoner kronor lägre än budget.

Redovisningsändringen att vi nu inte får aktivera alla kostnader vid eget arbete på investeringsprojekt har påverkat fiberverksamheten. Under 2020 började projektledarna debitera sin tid mot investeringsprojekt, vilket gav intäkter i driften. Inför 2021 bokas nu också den del av kostnaden för eget arbete på investeringsprojekt,

som inte är lön och sociala kostnader, mot driften hos Fiber. Dessa poster tillsammans var för högt budgeterat med 0,4 mnkr i årets budget.

VA

VA-avdelningen redovisar ett positivt resultat på 0,4 miljoner kronor. VA har budgeterat med ett negativt resultat på 4 miljoner kronor, vilket ger en positiv avvikelse mot budget på totalt 4,4 miljoner kronor.

Det är framförallt intäkterna som blivit högre än beräknat med 3,4 miljoner kronor högre utfall än budget. Det har debiterats drygt 70 000 kubikmeter mer vatten 2021 jämfört med 2020 och 51 vattenmätare har satts upp hos nyanslutna kunder.

Det goda resultatet beror också på lägre kostnader än budgeterat för exempelvis leasingbilar, skadestånd och konsulttjänster.

Avskrivningar för anläggningar blev 1 miljon kronor högre än budget. Största orsaken är att ombyggnaden av stadskvarn var för lågt budgeterad 2021 med längre avskrivningstider. Kapitalkostnaderna blir svårare att prognostisera när fler projekt blir pågående med en senare aktiveringstidpunkt som påverkar driftskostnaden för avskrivningar. Även de stora exploateringsprojekten påverkar VA:s avskrivningar när de blir färdigställda.

Inför 2021 har redovisningsändringen kring ej aktiverbart eget arbete på investering startats upp även för VA. Den del av serviceavdelningens kostnad för eget arbete när de arbetar på VA:s investeringsprojekt, som inte är lön och sociala kostnader, bokas mot driften hos VA. I budget uppskattades denna kostnad till 3,8 miljoner kronor vilket blev 1,2 miljon kronor lägre än beräknat.

VA-verksamheten får inte gå med vinst utan ett överskott ska balanseras med ett underskott kommande år. Det finns också möjlighet att sätta av pengarna för att möta en investering som är till gagn för hela VA-kollektivet.

5.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler	209 716	471 151	172 434	298 717
Infrastruktur				
Inventarier	11 889	19 475	11 871	7 604
Affärsverken				
Fiber	7 500	12 477	6 999	5 478
VA	135 461	223 097	113 259	109 838
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	364 566	726 200	304 563	421 637
Prognos per projekt finns i bilaga 2 som också innehåller total projektprognos och total projektbudget för de pågående projekten som sträcker sig över flera kalenderår.				

I rapporten redovisas avvikelser mot årets investeringsbudget. Uppföljning av slutkostnad mot total projektbudget och tidplaner följs upp av sektor service var 6:e vecka. För projekt över 5 mnkr görs en slutredovisning till nämnden av total projektavvikelse.

Inom byggmarknaden aviserats prishöjningar gällande byggmaterial med bedömd fördröjande effekt på våra pågående och kommande byggprojekt, vilket utgör osäkerheter i prognoserna.

Skattefinansierade

Lokaler

Servicekommitténs budget för lokalinvesteringar ligger på 363 miljoner kronor för 2021 och nämnden har förbrukat 119 miljoner kronor i år, vilket ger ett överskott på 244 miljoner kronor. Flera projekt som har en årsavvikelse mot årets budget, löper enligt plan och budgeten flyttas med till nästa år, några har utgått och några är under utredning.

Billings fritidsområde är försenat och 71 miljoner kronor bedöms att förbrukas kommande år.

Äldrecentret på Ekedal blev färdigställt i juli 2020 och har inför 2021 ett överskott på 35 miljoner kronor. Projektet blev billigare än budget samt att det under året inkommit ett investeringsbidrag på 15 miljoner kronor.

I budget 2021 finns två projekt för servicebostäder med för byggnation. Dessa kommer istället att förhyras varför 50 miljoner kronor blev ett överskott i investeringsbudgeten. I budget 2021 finns också upptaget en budget på 5 miljoner kronor för Kavelbro transportprogram som inte kommer att genomföras.

Ombyggnad av stadshuset är ej påbörjat, eftersom lokalbehoven har förändrats i och med pandemin med hemarbete, och 17 miljoner kronor har inte att förbrukas under året. Översyn av projektets omfattning påbörjas senare. Projektet actionpark är fortfarande inte startat på grund av oklar placering och årets budget på 8,5 miljoner har inte förbrukats.

Skattegårdens gruppbostad var klar i början av året med ett överskott på 6 miljoner kronor av årsbudgeten. Gruppboستaden Tingshusbacken är också klar och blev 2 miljoner kronor dyrare än budget.

Projekt för Björkebackens förskola i Stöpen pågår enligt plan med ett överskott på 12 miljoner kronor för 2021 och fortsätter med beräknat färdigställande i mars 2023. Projektets totala projektbudget beräknas bli dyrare än beslutat. Projektet för samlad barn- och elevhälsa på Lundenskolan pågår enligt plan, och har för 2021 ett överskott på 9 miljoner kronor. Projektet fortsätter med beräknat färdigställande i april 2023.

Behovet av verksamhetsanpassningar har minskat i organisationen och ger ett överskott på 9 miljoner kronor mot budgeterade medel för 2021. Även finansierade investeringar, som används till anpassning av lokaler där vi har externa hyresgäster, har för 2021 ett överskott på 7 miljoner kronor.

Reinvesteringar lokaler

Reinvesteringar inklusive medel för anpassning av kök har en budget på 108 miljoner kronor. Under 2021 har 54 miljoner kronor förbrukats. Utöver årets reinvesteringar har Servicekommittén fått i uppdrag att anpassa reinvesteringarnivåer för fastigheter under planperioden. För 2021 har servicekommittén beslutat att förbruka 20 miljoner kronor extra av framtida budgetmedel. På grund av prisökningar på byggmaterial samt att byggavtalet blev överklagat blev det utfört mindre jobb under sommarperioden då det är lättast att utföra renoveringar. Därav har de framtida budgetmedlen inte gått åt under 2021 men åtgärder är inplanerade.

Det större projektet att renovera Käpplundaskolan var klart i juni och upparbetade 12 miljoner kronor under 2021, och totalt har projektet upparbetat 53 miljoner kronor. Upparbetade kostnader för övriga reinvesteringar är för 2021 37 miljoner kronor och 14 miljoner kronor flyttas med till kommande år.

Budget 2021 för anpassning av köken har fördelats till Normalmskolan (21 miljoner kronor) samt Lundagårdens/Lundenskolans kök och matsal (24 miljoner kronor). Budgetbeloppen har uppräknats med risk för materialhöjningar. Av årets budget på 45 miljoner kronor har endast upparbetats 4 mnkr miljoner kronor. 40 miljoner kronor flyttas med till kommande år för att färdigställa Lundagårdens förskola/Lundenskolans kök och matsal och påbörja anpassningen av Normalmskolans kök.

Inventarier

Av 2021 års budget på totalt 19,5 miljoner kronor för inventarier har nämnden förbrukat 12 miljoner i år. Serviceavdelningen hinner inte anskaffa ett planerat köp av en lastbil under året och 3 miljoner flyttas med till nästa års budget. Behovet för köksinventarier har inte varit så stort, eftersom vi inte har färdigställt några nya kök i år.

Taxefinansierade

Fiber

Fiberverksamhetens investeringstakt är nu vikt på grund av att yttertätorterna nu snart är klara. Några större landsbyggsprojekt med längre sträckor som har utförts under året är fibersättningen i Säter och några bostäder utanför Skultorp. Totalt har enheten en budget på 12,5 miljoner kronor i år och har upparbetat 7,6 miljoner kronor.

VA

Investeringsbudgeten för VA ligger i år på 223 miljoner kronor och 113 miljoner har genomförts under året. Årets avvikelse ligger på 100 miljoner kronor.

Den största avvikelsen är ombyggnaden av stadskvarn som pågår och 59 miljoner kronor flyttas med till kommande år. På Stadskvarns reningsverk pågår det stora projektet med anpassning av verket till det nya miljötillstånd som togs i anspråk 2019. Inloppspumpstation och gallerbyggnad har tagits i drift och under hösten har arbete pågått med sandfång, filterbyggnad och ny linje för förfällning (meksteg). Under sommaren upphandlades den stora utbyggnadsdelen, Bio 4 och Slutsedimentering 2. Vid summering efter upphandlingen stod det klart att budget och tidplan för projektet inte skulle kunna hållas. Projektet beviljades utökad budget och en ansökan om förlängd tid för färdigställande är inskickad till Länsstyrelsen.

I utbyggnadsprojektet till Böja är grävarbetena avslutade och efterarbete i form av anslutningar, uppsättning av vattenmätare och debitering har pågått under året. I utbyggnadsprojektet Vristulven är grävarbetena i full gång och anslutningarna i den första etappen startade efter semestern. De två resterande etapperna ansluts våren 2022.

Under hösten skulle grävarbetena i Truvet och Knistad startats men eftersom förhandlingarna om markkupplåtel-seavtal för att få lägga ledningarna inte kommit i mål så är byggstarten uppskjuten.

Arbetet med Östra matningen pågår men ha tidvis stått stilla i väntan på underlag samt resursbrist och årets budgetavvikelse blev 8,5 miljoner kronor.

5.6 Framtiden

Skövde kommun växer och utvecklas. Det kräver att sektor service är delaktig i samhällsutvecklingen av kommunen. Att Sektorn kan leda och styra samt använda tid och resurser effektivt.

Covid-19 läget har påverkat sektorns utveckling. Distansundervisning med stängda skolor samt beläggning på äldreboenden påverkar nämndens verksamheter. Utvecklingsarbetet har påverkats på grund av distansarbete och hög frånvaro under vissa perioder. Men vi har också lärt oss att använda distansarbete och digitala möten. Sektorn har tagit fram en plan på vilka möte som bör hållas fysiskt och vilka som kan ske digitalt. Sektor kommer att ta med sig positiva effekter från pandemin, när det gäller distansarbete och digitala möten och utbildningar.

Kommunens framtida ekonomiska läge påverkar givetvis nämndens verksamheter och mycket kraft kommer att läggas på effektiviseringsåtgärder tillsammans med nämndens kunder. Under kommande år har sektorn ett uppdrag att förtydliga och uppdatera kund dialoger. För att möta framtidens krav kommer två av sektorns avdelningar formeras om.

För servicenämndens utföraruppdrag är det viktigt att arbeta med ständiga förbättringar, vilket leder till en effektivare verksamhet för att vara konkurrenskraftiga. Nämnden och sektorn har en verksamhetsidé som bidrar till att förbättra leveranser och kostnader för kunderna " Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet". Måltidsavdelningen har fortsatt sin utveckling av en decentraliserad organisation och övriga avdelningar har liknande målsättning.

För att kunna bidra till framtidens utmaningar, kommer sektorn fortsätta att utveckla ledarskap/verksamhet och styrning. Sektorns ledning ingår i kommunens "pilot" för ledarskapsutvecklingen och det kommer att ske satsningar på enhetsnivå under kommande år.

Sektorn kommer fortsätta att utveckla ekonomistyrningen för Serviceavdelning kring prissättning och för fastighetsavdelningen gällande internhyror och kostnadsuppföljning.

Under året har sektorn fortsatt sin utveckling inom kris/krig. Utveckling av ledningsfunktioner, metodik och genomförande av krisövningar.

Sektorn har inför 2021 en utmaning med allt fler lagstadgade utbildningar tillkommer. Nya regler runt farligt avfall skall implementeras i organisationen. Sektorn arbetar med kompetens försörjningsplaner, för att kunna möta framtidens rekryteringskrav.

Övriga målsättningar för framtiden kan läsas i nämnden verksamhetsplan.

5.7 Uppföljning av den interna kontrollen

5.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Serviceämnden har sedan flera år tillbaka rutiner för egenkontroll. Sektors ledning genomför en risk- och väsentlighetsanalys och lägger förslag till nämnden på egenkontrollprogram utifrån detta. Kontroller har utförts och resultat av de granskningar och åtgärder som utförts redovisas i kapitel 10 bilaga.

5.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Serviceämnden	7 752	12 987	7 503

Serviceämnden är ramfinansierad endast för en liten del av verksamheterna då den totala omsättningen ligger på ca 900 miljoner kronor. Den stora kostnadsmassan är intäktsfinansierad främst av internförsäljning till andra nämnder. De 8 miljoner kronor som nämnden har i ram täcker inte längre de verksamheter som nämnden har fått anslag för (strategiska fastigheter, OSA-anställda, bidrag till VA för vattenledning till Simsjön, undertäckning av Gallerian samt papper och porto i stadshuset). Del av detta måste täckas i internpriserna för andra verksamheter. Det ökade bidraget för 2023 är engångskostnader i form av utrangeringskostnader och rivning i samband med investeringsprojekt.

Det blir inte relevant att beskriva nämndens förmåga att utföra sitt uppdrag de kommande åren utifrån planerad ram, eftersom denna är en så liten del av omsättningen. Det som istället behöver analyseras är prissättningen mot nämndens kunder.

I strategisk plan med budget 2022–2024 finns inte prisindex för interna tjänster specificerat. Det är viktigt att de interna prisökningarna justeras till bedömd lönekostnadsökning. Utöver lön består cirka 70% av kostnadsmassan av köpta tjänster och material som nämnden har svårt att påverka kostnadsökningen för. Serviceämnden har fått kompensation för livsmedelsprishöjningar samt för vissa fastighetsrelaterade kostnader. På grund av aviserade prisökningar på marknaden skall nämndens skattefinansierade verksamheter, inför budget 2023, göra en översyn av vilka priser som behöver justeras för att behålla kvalitet och leverans mot kunderna. Arbetet skall vara klart i slutet av mars 2022 för att vara underlag till personal- och prisindex för 2023.

Eftersom serviceämnden till stor del är intäktsfinansierad via internförsäljning har nämnden inget eget effektiviseringskrav, utan skall vara med och bidra till övriga nämnders effektiviseringskrav. Detta görs i dialog med kunderna. Förändringar avseende tjänsteleveranser borde bestämmas av beställare och regleras med utförare utifrån gemensamma förutsättningar tidigare i budgetprocessen.

För att kunna påvisa de effektiviseringar som faktiskt görs, är det viktigt att ha rätt utgångsläge i priserna. Vissa verksamheter genererar en övertäckning medan andra inte går ihop med den internprissättning som en gång gjordes, och som vi under flera år räknat upp med beslutat prisindex för interna tjänster. Detta påverkar våra beställare som får fel kostnad för sina verksamheter. Ett arbete har gjorts för Serviceavdelningens tjänster som visar att prisjusteringar mellan verksamheter bör göras för att uppnå självkostnad.

Behovet av att öka fastighetsunderhåll/ reinvesteringar finns fortfarande för att inte öka akut underhåll i driften samt att bevara fastighetsbeståndet. Utöver detta behövs mer pengar för att återställa de lokaler som har ett större behov av reinvestering på grund av att ett flertal tekniska skador på hus från 60-, 70- och 80-talet. Skadorna består framförallt av fuktskador som resulterar till hälsoproblem hos hyresgäster. Även reinvesteringsbehov i samband med ombyggnadsprojekt påvisar ett större behov av reinvesteringsmedel 2023-2025.

För de taxefinansierade verksamheterna ligger i planen ett negativt resultat på 5,5 mnkr för VA och ett noll-resultat för Fiber. VA höjer sina taxor med hänsyn till en långsiktplan som tar hänsyn till kommande investeringar och kostnadsökningar.

5.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar	10,9	13,5	14,3
Inventarier projekt	0,1	0,6	0,4

SUMMA	11,0	14,1	14,7
--------------	-------------	-------------	-------------

Serviceämnden har ett behov av att reinvestera i maskiner och tunga transportmedel för VA-, gatu-, park- och verkstadsarbeten mm samt även inom fastighetsskötsel och lokalvård. Inventarier behövs också bytas ut inom köken förutom de nya som köps i samband med de stora köksrenoveringarna.

5.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p> Fortsätta att utveckla krig- och krisorganisation inom SSE</p> <p>Syfte/effekt Organisationen skall vara redo för att stödja utvecklingen av totalförsvaret.</p> <p>Kommentar Arbetet är startat och sektorn har en plan som är förankrad med SSE ledning och SEN AU, när det gäller Krisorganisation. . Kartläggning är genomförd när det gäller materiel, personal och kapaciteter inom EL försörjning, mat, VA. Krispärm för sektorn är framtagen och utvärderas under hösten. Krispärmen kommer att delas ut till respektive avdelning inom sektorn under 2020. Sektorn har lämnat in förslag på krigsorganisation under våren till säkerhetsavdelningen, för vidare beslut. Information till berörd personal kommer under vintern 2021 C sektor och avdelningschefer har genom gått säkerhetsklassning.. Dialog med SENAU när det gäller framtida investeringar och hur det budgeteras sker löpande under 2021. Idag finns det inga extra budget medel i SSE budget för kris/krig organisation Ny tidsplan tas fram under hösten/vinter 2021 när det gäller övningar. SSE har medverkat med ett gott resultat på regional övning nödvatten Arne. SSE ledningsgrupp har genomfört en oanmäld stabsövning under dec 2021. Genomgång av reservkraft och inkoppling i utvalda fastigheter genomförts och åtgärds planer för brister har tagit fram. Fortsatt arbete Säkerhetsanalyser per avdelning, RSA utvalda områden. TFÖ ej planerad under 2021, avvaktar information om 2022 Stabs utbildningar genom MSB kommer att genomföras under vintern/våren 2022..</p>	2019-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p> Ta fram en fastighetsriktlinje</p> <p>Syfte/effekt Tydligare styrning ger förutsättningar för en bättre dialog mellan nämnd och verksamhet till nytta för brukare, medarbetare och miljö.</p> <p>Kommentar Arbetet med fastighetsriktlinjen har startas. De första utkasterna till riktlinje har tagits fram och planeras vara klar till semestern 2021. Riktlinjen kommer att agera hur vi hanterar våra fastigheter när det gäller. Reinvesteringar, utnyttjade, el förbrukning, fastighets kategorier och uppföljning till SEN: SEN beslutade om den första delen av fastighetsriktlinjen under juni 2021. Under hösten/vintern 2021 kommer övriga delar av riktlinjen att arbetas fram.. SEN beslutade om fastighetsriktlinjen dec 2021. Den kan utvärderas om behov uppstår. Uppdraget slutfört</p>	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Ta fram antal overhead inom SSE från 2015 till 2020</p> <p>Syfte/effekt Ge information till nämnden för att få en förståelse för sektorns utveckling.</p> <p>Kommentar Antal overhead är framtaget för 2015-2020 per avdelning och för sektorn totalt. Det var planerat att informera AU i juni men blev framflyttat till augusti. Inga nämnvärda ökningarna.</p>	2021-01-01	2021-06-30	Koppling till politiskt program Inget
<p>▲ Utveckla arbetet med benchmarking till ökat erfarenhetsutbyte med andra aktörer.</p> <p>Syfte/effekt Få kunskap och förståelse om hur SSE:s verksamheter ligger till inom olika områden jämfört med andra samt att hitta förbättringsområden.</p> <p>Kommentar Fastighetservice har tagit fram nyckeltal för fastighetsdriften samt lokalvård och jämfört med riktvärde och statistik enligt REPAB fakta för 2019-2020. Det är ett bra verktyg för att jämföra fastighets drifts- och underhållskostnader med andra. Hela kostnaden för fastighetsprocessen kommer vi arbeta vidare med enligt REPAB-strukturen. Inför 2022 kommer vi att titta på kostnadsstrukturen i redovisningen för att lättare få fram siffror för jämförelser. Under juni hade vi en genomgång i ledningsgruppen av de områden vi har benchmarking på och hur vi ska jobba vidare med dem samt vilka ska vi jämföra oss med. Sammanställt i en excelfil som vi fortsätter jobba med. Under 2022 skall avdelningarna boka träff/studiebesök med någon annan kommun för att få tips och idéer till sitt fortsatta arbete med benchmarking. Resultat av detta redovisas i nämnden under 2022.</p>	2019-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>📌 Återuppta arbetet med att förbättra inomhusmiljön i lokaler och ta fram ny målsättning inför VP 2022-24.</p> <p>Syfte/effekt Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler (temperatur, lux, luftfuktighet, koldioxidhalt samt akustik) för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.</p> <p>Kommentar På grund av resursbrist kommer inte planering för detta arbete påbörjas förrän tidigast kvartal 4 2021. Vissa åtgärder inomhusmiljö faller in inom de projekt (reinvesteringar och nybyggnationer) som genomförs 2021.</p>	2021-08-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget

5.9.1 Mål: Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Det har borrats brunnar i Våmb och Skultorp och provpumpningar har genomförts för att få fram data på vattenkvalitet och kapacitet. Provpumpning i befintliga brunnar i Stöpen inleddes under hösten men fick avbrytas och startades igen vid årsskiftet. Data från provpumpningarna kommer sedan användas i processerna för vattendom och vattenskyddsområde. Servicenämnden har tagit ett inriktningsbeslut för vattentäkten i Nybo som innebär att arbetet med att hitta en ersättning för täkten ska inledas men att Nybo ska vara kvar tills en ny vattentäkt är i drift.

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
→ ● Reservvattenkapacitet	57 %	57 %	57 %	57 %	57 %
Målvärde Reservvattenkapacitet på minst 50% av normalförbrukningen under minst 3 mån. Klart 2021-12-31					
Kommentar Fortsatt 57% eftersom inga nya vattentäkter tagits i bruk än och inga av de befintliga har avvecklats.					
→ ■ Uppdaterade Vattenskyddsområden	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Målvärde Vattenskyddsområde för samtliga, alltså 100 % Klart: 2021-12-31					
Kommentar Fortfarande 40% Vättern, Lokaåsen, Melldala och Aspö är de vattentäkter som har uppdaterade vattenskyddsområden. Arbete med vattendom och vattenskyddsområde för Skultorp och Stöpen pågår. För Nybo har arbetet med nytt vattenskyddsområde avbrutits eftersom inriktningen istället är att hitta en ny vattentäkt som kan ersätta Nybo som har problem med kapacitet, vattenkvalitet och risker inom tillrinningsområdet.					

5.9.2 Mål: Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel

● Uppfyllt

Analys

Serviceämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Detta har under året kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. Just nu så är hybridbilar det mest kostnadseffektiva, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivet fordon. De har däremot en låg TCO. Under året har en ny klimat- och miljöplan arbetats fram och den kommer vara viktig i hur vi skall fortsätta driva arbetet. Under hösten genomfördes en ny upphandling av personbilar där vinnaren blev en el-bil. Detta kommer att medverka till att vi vänder den nu negativa trenden som varit under några år.

Resultatmätning (Tertial)	År 2021	Tertial 2 2021	Tertial 1 2021	År 2020	Tertial 2 2020
↘ ▲ Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	82 %	82 %	84 %	84 %	87 %
Målvärde 85% 20211231 sträva mot 100% 20301231					
Kommentar Under hösten så genomfördes en ny upphandling av personbilar. där blev vinnaren en el-bil. detta kommer att göra så att vi vänder den nu negativa trenden som varit varit under några år					

5.9.3 Mål: Alla förskolor ska ha phtalatfria golv

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Vi kommer att nå målet men ligger efter i tidsplanen.

Resultatmätning (Tertial)	År 2021	Tertial 2 2021	Tertial 1 2021	År 2020	Tertial 2 2020
 Antal förskolor med phtalatfria golv	92 %	92 %	92 %	88 %	85 %
Målvärde 100% 2022-12-31					
Kommentar Totalt är 23 st. förskolor helt klara. 2 st. förskolor kvarstår. (Rosenhaga och Karstorp) Myggdansens förskola pågår fortfarande. De två återstående kommer att färdigställas under semestern 2022. Totalt har vi lagt ca 14 Mkr på mattor och ca 23 Mkr på övrigt. Totalt antal förskolor med problem är 25 st.					

5.9.4 Mål: Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder

 Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet med att reducera matsvinn har kommit igång på ett bra sätt under 2021. Effektivisering av grönyteskötsel har fortsatt under året med en fortsatt dialog med kunden. Avseende effektivisering för lokalvården har den pausats på grund av Covid -19 även i år. Effektivisering genom införande av personalpooler har ändå genomförts.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Kr/kvm parkmark	3,77kr/kv m				
Målvärde Utvärdera målsättning och bibehålla nivån 4,19 kr/kvm parkmark under 2021					
Kommentar GIS-ingenjören är nu på plats och har börjat att jobba med kartunderlaget vilket underlättar framtagandet av kvm arbetsyta. Vi mäter helår eftersom utfallet kommer ojämnt över året. Stora effektiviseringen under hösten ligger i att vi kommit igång med vår nya organisation. Kan arbeta med ett helt annat fokus på vårt uppdrag. Den effektivisering vi sett avseende städ och papperskorgstömning kommer i hög grad gå igen över hela vår grönyteskötsel. En större utbildningsinsats har genomförts för personalen, Ett omfattande arbete kring slutförandet av omställningen kring våra äldreboenden, Går ner på 2 Toro till nästa säsong, Fått igenom investering avseende möjlighet att ogräsbekämpa, Återanvänder materiel i högre utsträckning (tex mossa), Köper ingen täckbark, flisar själva. Rustat upp och använder K-vagn vid lövupptagning. Utredde just nu hur vi kan spara pengar genom att själva ta över ett antal jobb som vi (SSB) nu har på entreprenad, i dagsläget ca till ett värde av ca 5,5 mkr/år. Sammanlagd besparing/effektivisering på 878 700:- under 2021!					

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
 Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid	49g	48g	51g	50g	

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
Målvärde 48 g / serverad portion 2021					
Kommentar Matsvinnet mäts dagligen och just det är en framgångsfaktor för att minska på svinnet. Medarbetare och gäster blir mer fokuserade och arbetar för att sänka utfallet. Under 2021 har gymnasieskolorna och högstadierna bedrivit utbildning på distans helt eller delvis, detta påverkar utfallet då gymnasieeleverna bidrar till överlägset mest matsvinn.					

Resultatmätning (Tertial)	År 2021	Tertial 2 2021	Tertial 1 2021	År 2020	Tertial 2 2020
→ ● Lokalvård kr/kvm	0 st	0 st	0 st		0 st
Målvärde Målvärdet skall understiga medianvärdet för Repab och tas fram i februari 2022.					
Kommentar Detta är pausat pga Pandemin. Effekten av en extra städpool har dock gett så goda resultat att beslut tagits om att permanenta två pooler för framtiden. Lokalvården har under Corona varit extra utsatt och fått göra många anpassningar av metoder, personalanvändning. Man har skapat ytterligare två lokalvårdspooler för att möta upp förändringarna som vi ställts inför. Dessa pooler suger upp personal från verksamheter/lokaler, som har reducerad användning, tillgänglig personal förs över till andra objekt där det förekommer ökat behov av lokalvård Poolerna skapades bl.a. för att motverka de tecken vi såg på ökade arbetsmiljöskador men också för att täcka upp sjuk personal. En bieffekt var också att vi fick ett minskat behov av att rekrytera efter personal slutat eller gått i pension. Därmed har vi hållit nere personalkostnaden genom ett effektivt nyttjande av befintlig personal.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
▲ Genomföra handlingsplan H22 - lokaleffektivisering	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Lokalyteanvändning Uppdraget är att reducera kommunen lokalytor med 3–8 mkr till 2022. Tvärfunktionell grupp har gjort en PDCA analys och kommit fram till aktiviteter som att flytta kommunal verksamhet från privata fastigheter till kommunala fastigheter, sälja kommunala fastigheter som inte har kommunal kärnverksamhet samt att flytta kommunal verksamhet från egenägd fastighet till annan egenägd fastighet. Därefter säljs utflyttad fastighet. LOKS har tagit beslut om att gå vidare med flytt med ombyggnation för Kylarvägen, Rydskolan, Lönnen samt Göreborgsoperan/Nyeport. Beslutad försäljning av fastigheter är Varola skola och Nyeport. Material priser kan påverka kalkyler negativ. Arbetet pågår och följs upp i LOKS och på fastighetsavdelningens projektmöten. Flytten av Göteborgsoperan till af Uggle har påverkats negativ pga vatten läcka i kulturhuset. Kommunen har också sålt fastigheten Nyeport och planerar också att sälja fastigheten Varolaskola. Ca 2mkr har reducerats i kostnader fram till 202112			
▲ Genomföra handlingsplan H22 - fordonskostnader	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Under hösten så har vi fått en ny upphandling kopplat till personbilar, där visar det sig att en el-bil är det billigaste alternativet. Detta är positivt ur miljösynpunkt, och att vi har höjt det garanterade restvärdet på bilarna efter fem år. Detta kommer vi att spara pengar på.</p> <p>VI har fortsatt att testa el-mopeden på flera verksamheter. Fortsatt utvärdering pågår.</p>			
<p> Genomföra handlingsplan H22 - inköp</p>	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Integration pågår mellan systemen KomMa och Proceedo, men det blir svårt att påvisa en kostnadsminskning av denna åtgärd, vilket innebär att det inte kommer att räknas med i H22.</p> <p>Nystart inom projekt H22 är påbörjad med fokus på att minska de fysiska köpen inom Sektor Service. Till vår hjälp kommer vi använda metodstöd inom verksamhetsutveckling och arbetet kommer innefatta PDSA-arbete för att belysa problemen och hitta lösningar som förbättrar kommunens inköp.</p> <p>Har även belysts att systemfrågan är ett problem inom SSE men även övergripande för hela kommunen. Dock får det arbetet vänta tills vi arbetat klart med de fysiska köpen inom sektorn.</p>			
<p> Genomföra handlingsplan H22 - energieffektiviseringar</p>	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Uppdraget är att reducera kommunens energikostnader med 5%. Energiförbrukning i budget reduceras med 600 tkr per år, fram till 2022.</p> <p>Tvärfunktionell grupp har genomfört PDCA arbete och kommit fram till aktiviteter som kan bidra till reduktionen.</p> <p>Genomförda och planerade aktiviteter. Totalmetodik (BELOK), grundläggande genomgångar av 20 byggnader, energisimuleringar över nuläge och med föreslagna åtgärder, ekonomiska beräkning av föreslagna åtgärder, lönsamma åtgärdsplaner för varje byggnad. Projektet kommer att börja med åtgärder på Vasaskolan 2021. Investeringar är godkända för Vasaskolan. Projektet har fått störningar pga pandemin covid-19, olämpligt att besöka vissa skolor och lokaler. Ny tidsplan för genomgångar av lokaler/byggnader har tagits fram.</p> <p>Genomgångna skolor enligt totalmetodik är Eriksdalskolan, Vasaskolan, Frösve, Heneskolan. Svartagårdsskolan startas under hösten 2021.</p> <p>Projektets projektledare kommer under hösten/vintern 2021 vara Tf gatuchef och arbetet kommer att pausas under denna period. Men genomförda utredningar och planerade investeringar kan genomföras. Under Q1 2022 kommer teknikchefen Lars Eriksson att ta över projektledningen.</p>			

5.10 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

5.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		✓ Ingen avvikelse

Process/Rutin	Risker	Granskning
VA/krishantering, Nödsvattenförsörjning	Längre vattenavbrott	Granska att rutinen för störning i dricksvattenförsörjning efterlevs.
		Beskrivning av granskning Gå igenom incidentrapporter från inträffade vattenläckor och stämma av efterlevnad av rutinen
Personal	Sjukskrivning, anställd väljer att sluta	✓ Ingen avvikelser
		Granskning av rutiner för sjukskrivning, medarbetarsamtal och arbetsbelastning.
		Beskrivning av granskning Kontrollera att avdelningschefer följer rutinen för sjuknämnan och medarbetarsamtal samt ta fram ett tydligare arbetssätt för att ha kontroll på avdelningens arbetsbelastning (kapacitetstratt).
		Kommentar Iakttagelse: Fortsatt granskning genom dialog med avdelningscheferna pågår fortlöpande. I dialogen hanteras sjukfrånvaro, arbetsbelastning, medarbetarsamtal och eventuella rehbärenden. Bedömning: Avdelningarna har fortsatt fokus och kontroll på dessa frågor, man arbetar kontinuerligt med detta. Sjukfrånvaron har bara ökat marginellt vilket till mesta del beror på pandemin, i övrigt känns det stabilt. Arbetsbelastningen varierar från tid till annan, stor del av dialogen handlar om att också prata om chefernas arbetsituation och följs upp. Arbetsmiljöfrågorna är stående frågor i medarbetarsamtal liksom APT, och följs upp kontinuerligt i avdelningar och sektorn. Slutsats: Sektorn och avdelningarna har god kontroll på läget vad gäller arbetsmiljö, sjukfrånvaro och arbetsbelastning.
Fastighetsredovisning av egenkontroller mot verksamheten	Verksamheten blir ej godkänd vid myndighetsbesiktningar	✓ Ingen avvikelser
		Dokument vid egenkontroll
		Beskrivning av granskning Kontrollera att dokument vid egenkontroller är uppdaterade och finns på anvisad plats enligt beskrivning i fastighetshandboken. Avseende Radon, ventilation (OVK), varmvatten. Fråga förvaltare hur de vet att egenkontrollerna skall utföras? Känner brukarna till att de finns vid myndighetsbesiktningen?
		Kommentar Iakttagelse: Generellt sett kan man säga det råder ganska olika syn på hur det fungerar och är tänkt att fungera. Ansvaret ligger fördelat på enskilda personer vilket gör att kedjan lätt bryts. Att det står i fastighetshandboken vad vi ska redovisa var också delvis okänt. Det framförde också att det vore bra att ta fram en rutin som säkerställer att man utför och följer upp att

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>besiktningar blir utförda och läggs på rätt ställe .Det visar sig också att det råder brister även hos mottagarna.</p> <p>Egenkontrollsidan var från början renodlat för ändamålet men nu har viss annan information smugits in, Vissa filer går inte att öppna (fel filformat) Gamla inaktuella dokument ligger i viss mån kvar. Samtliga objekt saknar uppdaterade UC/VV kontroller (de är utförda men ligger inte på rätt plats).</p> <p>Bedömning: Alla fastigheter borde redovisas inte bara SBU och delar av SVO. För att kunderna ska kunna se och följa upp egenkontrollerna på ett lätt sätt får man inte allt för ofta göra om beskrivning, innehåll och struktur. När ändringar görs måste man göra en bättre konsekvensanalys. Nya rutiner hos utförare och mottagare måste tas fram. Vissa gamla rutiner bör ändras med tanke på att tekniken förändrats.</p> <p>Slutsats: Det finns stora brister hos alla parter. Uppföljning och styrning bör förändras. Ansvar klargöras och rutiner skapas. Tydligt förklara varför det är viktigt. Ändra upplägg av Uc kontrollen, låt drift lägga den direkt på egenkontrollsidan, de tekniska förutsättningarna har ändrats idag används vårt verksamhetssystem det har också möjliggjort att driftpersonal kan lägga felanmälan direkt vid kontrollen. . Ett led och potentiell felkälla kan sålunda kapas. På sikt kommer att antal av dessa besiktningar med automatik återkopplas till förvaltare genom verksamhetssystemets besiktningsmodul. Under tiden föreslår jag att ni lägger upp kontroll punkter i en årshjulskalender.</p>

5.10.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Sekretessbelagd information	Skadat varumärke, integritetskränkande, sabotage mot dricksvatten	✓ Kartlägga administrativa rutiner och hantering av sekretess.	2021-01-01	2021-12-31

6 Kultur- och fritidsnämnd

6.1 Nämndens ansvarsområde

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med och utveckling av, föreningslivet och innovation. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för konstmuseet och GöteborgsOperan Skövdescenen samt stadens försköning gällande offentlig konst. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Nämnden lyder också under bibliotekslagen, muséelagen och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen.

6.2 Ekonomi och verksamhet

Många verksamheter har även under 2021 varit helt eller delvis stängda på grund av pandemin vilket påverkat besökare och medarbetare. I de fall verksamheter kunnat fortgå har omställning gjorts och situationen har ställt krav på medarbetarna att leverera kreativa lösningar på uppdrag och uppgifter.

2021 inleddes med omorganisation av kulturavdelningen och fritidsavdelningen med syfte att se över och utveckla respektive organisationer samt översyn av samarbetsformer mellan avdelningarna. Arbetet pågår och har hittills lett till ökad effektivitet, tydligare struktur och bättre användande av de resurser avdelningarna förfogar över.

Bidragsutredningen för föreningsbidrag inom kultur- och fritidsområdet som påbörjades 2018 har slutförts, tagits i kultur- och fritidsnämnden och beslut fattas i Kommunfullmäktige februari 2022. Ett genomgripande arbete har gjorts för att skapa tydligare kriterier, enklare ansökningsförfarande samt likvärdiga och rättvisa bidrag.

Under våren tog Kultur- och fritidsnämnden beslut om en riktning framåt för kultur- och fritidsavdelningarna i linje med målen men med förtydligande på fokusområden för att nå måluppfyllelse. Med beslutet positionerar nämnden sig ytterligare i kultur- och fritidsfrågorna.

Kultur

Omorganisationen på Kulturavdelningen innebar bland annat nya funktioner i form av Kulturproducent och Kulturutvecklare. Det har resulterat i ett breddat utbud med tydligare scenkonstrikning som når fler målgrupper och större geografiskt område i Skövde kommun. Samarbetet med Next Skövde har intensifierats och dialogen med föreningslivet förbättrats. Samverkan med Sektor Barn och Utbildning har påbörjats och innefattar såväl arbete med kultur i skolan i olika långsiktiga former kopplat till läroplanen samt arbete med framtagande av en struktur för skolbiblioteksorganisation.

Pilotprojektet att omvandla filialbiblioteket i Skultorp till Meröppet bibliotek är försenat på grund av långa leveranstider för teknik vilket i sin tur beror på pandemin. Invigning sker efter årsskiftet.

H22-projekt Rydskolan, där fritidsgården Flamman och biblioteket i Ryd flyttar in i Rydskolan, har påbörjats under året. Projektet ledde också till idén om en kulturhusfilial i Södra Ryd. Den första av flera kulturhusfilialer som planeras i de yttertätorter där det finns lokaler som har förutsättningar att växlas upp till den typen av verksamhet. En möjlighet att arbeta nära medborgarna, föreningslivet och civilsamhället och erbjuda en kreativ mötesplats med ett relevant och angeläget utbud.

H22-projektet Nyeport- Eric Uggle - GöteborgsOperan har fått stora konsekvenser på samtliga verksamheter. Förseningar i byggprocessen påverkar både ungdomsverksamheten i Eric Uggle samt föreningar och organisationer som kommer att förlägga kulturverksamhet i huset. Förseningar och oväntade vattenläckor samt asbestupptäckter påverkar samtliga verksamheter i Kulturhuset. GöteborgsOperans behov av Kulturhusets scener under långa produktionsperioder påverkar kulturavdelningens intäktsmöjligheter och möjligheter till eget innehåll samt föreningslivets verksamhet. En situation som tydliggjorts först i skarpt läge under de få månader som verksamheterna varit igång.

Under året har en processkartläggning för konferenserbjudandet påbörjats som avslutas i mars 2022. Kulturavdelningen behöver på grund av intäktskrav arbeta med konferenser så syftet med processkartläggningen är att professionalisera och effektivisera processen samt ta fram vad som krävs för att skapa ett likvärdigt erbjudande som har hög kvalitet på bemötande och kulturinslag kopplat till konferensen.

Kulturavdelningens utvecklingsarbete har lett till att Stadsmuseet rekryterar en museipedagog för riktat arbete

mot skolan med medel från Adamsson gåva. Satsningen på e-sport och samarbete med Högskolan innebär rekrytering av en digital kulturutvecklare till Kulturlabbet. Kulturavdelningen arbetar också med att framåt rekrytera kombinationstjänster mellan till exempel fritidsledare och kulturskolepedagoger. Detta för att kunna skapa hel-tidstjänster och mer attraktiva tjänster.

Med förändrade tjänster och specialiserad kompetens vässar kulturavdelningen organisationen för att nå målet om Skövde som kulturstad med ett utbud som attraherar såväl invånare och inflyttande som besökare.

Ekonomiskt återhämtade sig inte vare sig kommunala eller civilsamhällets kulturaktörer under den korta tid som samhället öppnade upp under hösten och det underskott som varit konsekvensen av pandemin under två år fortsätter in i 2022 och längre än så.

Fritid

Fritidsavdelningen har under året organiserat och implementerat nya och förändrade funktioner för att möta framtiden i en mer verksamhetsinriktad, funktionell och kundtillvänd organisation.

Under året har fritidsverksamhetens starkast intäktsbärande verksamheter, bad, lokalhyra och arrangemang varit stängda eller begränsade med anledning av pandemin vilket påverkat ekonomin.

Föreningslivet har påverkats med begränsade verksamheter som träningar, tävlingar och matcher under första delen av året.

Lillegården Skövde har fått en ny profil i och med bygget av Skövdehem Arena som förutom en sporthall med en hoppsektion för gymnastikträning även fått flertalet nya aktiviteter i privat regi. Billingshov har under hösten åter uppdaterats för att kunna fungera för större arrangemang. Besöksantalet har ökat och aktiviteterna kan paketeras till starka erbjudande med Arena Skövde och Billingen Skövde.

På Billingen startade i mars bygget av taket över bandybanan och i oktober stod Arena Billingen klar. Verksamheter som drivs av externa aktörer som Träningskonsulten, UpZone och restaurang Berget har under året etablerat sig och tillför attraktionskraft till Billingen Skövde. Besöksantalet ökar kvällar och helger, här utvecklas bemanning under de tiderna.

Under första halvåret hade fritidsavdelningen 6-7 medarbetare placerade hos sektor Barn och Utbildning på grund minskad egen verksamhet och för stöttning i skolan. När verksamheter varit stängda eller begränsade har även besparingsåtgärder genomförts på tekniska driftskostnader som städ, energi mm. De besparingarna motsvarande ca 5 mkr tillfaller Sektor Barn och utbildning och Sektor Service.

Under årets sista kvartal släpptes restriktionerna och flertalet arrangemang kunde genomföras på Arena Skövde. På vissa av dem har besöksantalet varit mindre än motsvarande aktiviteter innan pandemin. Under december kom nya restriktioner vilket gjorde att större delen av verksamheten stängdes ner igen.

6.3 Effekter av Covid-19

Verksamheterna inom både kultur- och fritidsavdelningarna har under största delen av året varit reglerade eller stängda till följd av pandemin. 2021 avslutades med återgång till restriktioner och partiella nedstängningar.

Situationen är historiskt unik och det är omöjligt att förutse hur besökare och föreningsliv resonerar postpandemiskt eller hur deras beteende förändrats under de senaste åren och hur det påverkar framtiden. Alla verksamheter kommer fortsatt att göra sitt yttersta för att leverera i enlighet med uppdrag och mot måluppfyllelse.

Kultur

Effekterna på kulturavdelningen handlar både om ekonomin, verksamheterna och om medarbetarna. På grund av att verksamheten är intäktsbaserad och verksamheterna som genererar intäkter varit helt eller delvis stängda under 18 månader så är ekonomin oerhört påverkad. Verksamheterna har kämpat för att leverera uppdrag och kultur på nya sätt och bibliotekets lagstadgade uppdrag har prioriterats och utförts med engagemang och kreativitet. Medarbetarna har anpassat sig till helt nya arbetsuppgifter och arbetsmiljö. Verksamheterna är i en fas där det dels krävs mycket arbete för att omplanera utifrån den förändrade och försämrade situationen vid årets slut, dels behöver ackumulerade uppgifter fortsatt hanteras och dels behöver det finnas en planering för återstart vilket genererar hög arbetsbelastning.

Att kulturen stängts ute från naturliga plattformar som till exempel skolan påverkar barn och ungas möjligheter till möte med kulturen. Kulturens nedstängning påverkar människors hälsa och välmående samt möjlighet till sociala sammanhang. Att restriktionerna kring evenemang och antal besökare inneburit total nedstängning

kommer att få långsiktiga konsekvenser för så väl den kommunala som den föreningsdrivna kulturen. Tendenser finns också till ändrade beteenden hos våra medborgare vilket också påverkar intäktsmöjligheterna. Även ekonomiskt kommer påverkan fortsatt vara stor. Beslut om covidpass och nya restriktioner påverkar besöksantal och därmed biljettintäkter.

Fritid

Föreningslivet och fritidsaktiviteter för de grupper som inte tillhör gruppen yrkesutövande idrottare och barn har drabbats med uteblivna aktiviteter under perioden. Matcher och tävlingar har genomförts i begränsad omfattning och utan publik.

Ekonomiskt är det Arena Skövde Bad som påverkats mest i och med att i stort sett hela verksamheten varit stängd. Största delen av besparingar som gjorts i och med utebliven verksamhet och minskad drift tillfaller Sektor service och avdelningen har full driftskostnad.

Ekonomiskt resultat varav covid -13,8

Minskade badintäkter -11,7

Uteblivna arrangemang och minskade hyresintäkter -4,8

Ej genomförd verksamhet (minskade kostnader) 3,4

Anpassning av verksamhet (ökade kostnader) -0,7

Långsiktiga effekter av Covid-19

Hur pandemin kommer att påverka människors vanor och hur kultur- och fritidssektorn eventuellt förändras är för tidigt att analysera. De grupper i samhället som begränsats hårdast och stängts ute helt från sina aktiviteter eller intressen under lång tid kan ha slutat helt eller hittat andra intresseområden. Många kulturaktörer vittnar om ekonomiska svårigheter och behov av nationella system som mer träffsäkert kan stödja verksamheterna.

Återhämtningen av både verksamhet och ekonomi kommer pågå åtminstone under 2021 och 2022 och därmed finns en osäkerhet i att klara budget 2022.

Analys

Ett omfattande om- och uppstartsarbete samt kommunikations- och marknadsföringsarbete behöver genomföras för både kultur- och fritidsavdelningarna.

Alla verksamheter kommer fortsatt att göra sitt yttersta för att leverera i enlighet med uppdrag och mot målfyllelse men arbetsbelastningen är hög.

Besökarnas beteende har redan, och kommer att fortsätta, förändras och det är omöjligt att förutse hur det påverkar verksamheterna i framtiden.

För de verksamheter som har höga intäktskrav kommer återhämtningen efter restriktioner och stängningar spela stor roll för möjligheten att komma i balans. Fokus kommer vara att locka tillbaka besökare och för ekonomin viktiga målgrupper.

Intäktskrav samt effektiviseringskrav tillsammans med det osäkra läget för kulturlivet efter pandemin försvårar möjligheterna för Kulturavdelningen att nå budgetbalans redan 2022.

6.4 Året som gått

Kultur

Projektmedel har sökts och beviljats av Kulturrådet för att utöka Musikskolan med fler ämnen och konverteras till Kulturskola. Parallellt har nämnden gett i uppdrag att utreda vad som krävs för att implementera Kulturskola.

Musikgymnasiet kommer flytta in på Kulturfabriken från och med hösten 2022 vilket ses som positivt.

GöteborgsOperan flyttade till Kulturhuset och flytten av mötesplatsen Nyeport till Eric Ugglas påbörjades.

Invigning av kulturhustorget skedde i samband med en kulturvecka med över 60 programpunkter fördelade geografiskt i hela Skövde.

Under året har marknadsföringen av kulturutbudet förbättrats avsevärt och fler besökare hittat till våra sociala

kanaler efter strukturerat arbete med kommunikation av marknadsgruppen.

Avdelningen bjöd in kulturministern till besök och givande dialog i oktober.

Residensverksamheten öppnade upp tillfälligt och tre olika konstnärer, från St Petersburg samt Alaska, hann med sina residens innan nya restriktioner infördes.

Dialogmöte med nationella minoriteter genomfördes för första gången men kommer att bli en återkommande aktivitet. Dialogmötet var ett samarbete med finskt förvaltningsområde.

Fritid

Arena Skövde har stått värd för det svenska handbollslandslaget för damer under deras uppladdning inför VM i Spanien.

VM i Enduro arrangerades i Skövde med Billingen som bas vilket var lyckat och gav positiv genklang runtom i världen. Samtidigt genomfördes SM i ultramaraton på Södermalms Idrottsplats.

En ny discgolfbana anlades på Karstorps fritidsområde vilket skedde i samarbete mellan Fritid Skövde, Volvo och Skövde Discgolf.

För att stärka möjligheterna till motions- och friluftsliv i Skövdes yttertätorter har beslut fattats, att från föreningsdrift till kommunal drift ta över och rusta upp elljuset i motionsspår där föreningarna inte haft möjlighet att klara det själva. Föreningsdriften och verksamheten fortsätter i övrigt som tidigare.

Billinge-centret har under året tagits i bruk fullt ut med restaurang, shop, tränings-/testcenter, föreningslokaler, omklädningsrum och lokaler för fritid. Besöksantalet har stadigt ökat men i december kom nya restriktioner och riktlinjer vilket återigen ledde till en begränsning av verksamheterna. I början av december invigdes Arena Billingen med sitt spektakulära tak vilket blivit ett landmärke för Billingen Skövde.

I början av december kvalade Skövde AIK in i Superettan Fotboll. Det innebär nya krav på lagets hemmaarena. Arbetet har påbörjats med att ta fram åtgärdsplan.

6.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

6.5.1 Samhällsutveckling

6.5.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2021</p> <p>Trots pandemi och nedstängda verksamheter har kulturavdelningen arbetat systematiskt för att uppnå målet och levererat kultur på olika sätt och för olika målgrupper under året:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omorganisationen har lett till ny struktur för arbetssätt och samverkan. • Bidragsutredningen är i slutfas och skapar nya förutsättningar för föreningslivet och det fria kulturlivet.	→ ● SCB Nöjd medborgarindex (NMI)
	↘ ● Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar
	↘ ● Nöjd Medborgar-Index - Kultur
	↘ ● Kundnöjdhet Arena Skövde Bad
	→ ● Kundnöjdhet - Kulturhuset

Mål	Resultatmätning
<ul style="list-style-type: none"> En tydlig riktning för kulturen i Skövde framåt har tagits i kultur- och fritidsnämnden. Engagemang, kompetens och vilja finns bland medarbetarna för att skapa meningsfull, relevant och angelägen verksamhet för skövdeborna. <p>Sammantaget finns goda möjligheter till ett attraktivt kulturliv i Skövde men givetvis påverkas förutsättningarna av pandemins och effektiviseringarnas konsekvenser.</p> <p>Kundnöjdhetsmätningarna på Arena Skövde Bad har pågått under hela perioden. Kundunderlaget har varit ca 35 % av ett normalår. Under året har förslag till uppdaterade föreningsbidrag tagits fram i syfte att få mer jämlika och rättvisa bidrag.</p>	 Kundnöjdhet - Kulturfabriken Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheterna

6.5.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde är ett kultur- och fritidscentrum</p> <p>Analys Helår jan-dec 2021</p> <p>Kulturavdelningen har, trots de utmanande förutsättningarna under året, tagit kliv när det gäller att skapa och erbjuda eget innehåll i såväl centrum som i yttertätort. Målet att etablera Skövde som Kulturstad är implementerat som övergripande strävansmål bland samtliga medarbetare och planering och genomförande av arrangemang syftar till att uppnå det.</p> <p>Omorganisationen med tydligare fokus, kompetens och satsning kring bland annat scenkonst och samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, är första steget i att lokalt förankra Skövde som en levande kulturstad med relevant och angeläget utbud för att i nästa led skapa större intresse regionalt och nationellt.</p> <p>Synergieffekter har dragits av samlade insatser som till exempel kombinationen Kulturhustorgsinviqning, Stad i ljus och Vinterkalas i en samlad kulturvecka med över 60 programpunkter. Programpunkter har förlagts till yttertätorter och samverkan upparbetats med föreningslivet på plats.</p> <p>Utvecklingen av Musikskolan till Kulturskola, flytten av ungdomsverksamheten till Eric Uggla och verksamhetsinriktningen mot ett kulturhus för unga med särskild satsning på spel/e-sport/spelutveckling samt utvecklingen av verksamheten i Ryd i samband med flytten till Rydskolan bidrar till en tydligare kulturprofil och fler möjligheter för Skövdeinvånarna att ta del av samt själva skapa kultur.</p> <p>Fritid Skövde har under perioden bidragit till att uppnå övergripande mål genom uppsatta strategier och avdelningens genomförda aktiviteter</p>	 Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten Antal ärenden medborgarservice

6.5.1.3 KF:s strategiska mål: Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Mål	Resultatmätning
<p> Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken</p> <p>Analys Helår jan-dec 2021</p> <p>Arbetet med att skapa strukturer och tydlighet mellan kultur- respektive</p>	 Antal besökare Arena Skövde Bad Antal besökare Arena Skövde Hall Antal besökare Billingen Skövde

Mål	Resultatmätning
<p>fritidsavdelningen och Next Skövde har pågått under våren och resulterat i en gemensam arbetsgrupp för både destinationsutveckling, genom bland annat arrangemang, och marknadsföring.</p> <p>Förtydligandet av samarbetspart på kulturavdelningen genom omorganisationen och inrättandet av tjänsten kulturproducent har underlättat dialogen med föreningsliv, civilsamhället och andra externa aktörer och möjliggör verksamhet som stärker Skövde som kulturstad.</p> <p>Synliggörandet av verksamheten görs på flera sätt och det finns en tydlig struktur på kulturavdelningen för det.</p> <p>Sammantagen analys är att kulturavdelningen är organisatoriskt rustad för att kunna bli ett starkt varumärke och nå utanför Skövde men att det finns frågetecken i finansiering samt att samverkan och utveckling kring evenemangskalendern behöver fortsätta.</p> <p>Under perioden har delar och hela verksamheten inom fritidsavdelningen varit nedstängda med anledning av restriktioner och riktlinjer till följd av pandemiläget.</p>	<p>↗ Antal besökare Kulturhuset</p>
	<p>↘ Antal besökare Kulturfabriken</p>
	<p>— Antal utåtriktade samarbeten kultur och fritid</p>
	<p>— Samnyttjande av planerade arrangemang, nationell karaktär</p>

6.6 Uppföljning av ekonomi

6.6.1 Ekonomisk utveckling

6.6.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
Kultur	10,9	-82,1	-71,2	68,8	-2,4	-71,0	-52,3
Fritid	27,2	-142,8	-115,6	102,7	-12,8	-108,8	-104,5
Nämnd	0,0	-0,6	-0,6	0,6	0,0	-0,5	-0,6
Summa	38,1	-225,6	-187,5	172,1	-15,3	-180,3	-157,4

6.6.1.2 Kommentarer till resultat

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om 15,3 miljoner kronor för år 2021.

Utfall jämfört med budget

Av underskottet är cirka 13,8 miljoner kronor hänförligt till covid-19. Underskottet består av mestadels minskade intäkter (12,8 miljoner kronor), men också av både minskade och ökade kostnader. Det är framförallt tre enheter som drabbas hårdast av covid-19; Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde hall. De minskade kostnaderna till följd av covid-19 beror på minskad verksamhet och inställda arrangemang.

Utfallet på bidragsintäkterna är något högre jämfört med budget, (3,1 miljoner kronor). Den främsta anledningen är att driften av den senast färdigställda delen av Billingeprojektet inte har reglerats i budget för 2021. Restrande del av de ökade bidragsintäkterna beror på projektmedel som inte är budgeterade.

Utfallet för personalkostnaderna är något lägre än vad som har budgeterats, (2,4 miljoner kronor). Orsaken är att behovet av personal har minskat när verksamheterna inte har varit fullt gång. Vidare finns kostnader för en tjänst som inte är finansierad i budget. Nämnden har inte heller fått fullt genomslag för de personaleffektiviseringar som gjorts inför 2021.

Bidragsgivningen till föreningslivet ligger i nivå med budget. Totalt har det betalats ut 0,3 miljoner kronor i covid-19-bidrag. Den ekonomiska effekten av dessa bidrag påverkar inte kultur- och fritidsnämndens budget då kommunstyrelsen står för den kostnaden.

Lokalkostnaderna överstiger budget med 2,7 miljoner kronor. Av dessa ökade kostnader avser 3,9 miljoner kronor ej reglerad budget för Billingsprojektet (vilka täcks av kommunbidrag från kommunstyrelsen). Vidare finns en actionpark i budget (0,7 miljoner kronor) men byggnationen är inte påbörjad än. Slutligen har lokalhyra betalats för en månad mindre än vad som budgeterats för den nya idrottshallen på Lillegården.

Kapitalkostnaderna understiger budget med 0,6 miljoner kronor. Orsaken är förseningar i investeringar samt en återhållsamhet för att inte verksamheterna vill öka fasta kostnader i driften.

Övriga kostnader överstiger budget med cirka 7,3 miljoner kronor. Här ingår bland annat kostnader för flytt från Nyeport till Eric Uggle, kostnader för snölagring till nästa vintersäsong och ökade värmekostnader för konstgräsplanen.

Utfall 2021 jämfört med prognosen för tertial 2

Utfallet för 2021 är 2,4 miljoner kronor bättre jämfört med prognosen för tertial 2. Prognosen för tertial 2 var ett underskott om 17,7 miljoner kronor och utfallet för 2021 är underskott om 15,3 miljoner kronor. Intäkterna är cirka 4,0 miljoner kronor bättre som en följd av de minskade restriktionerna för covid-19. Vidare är kostnaderna 1,9 miljon kronor lägre till följd av covid-19 samt som en följd av minskad verksamhet på grund av flytten av Nyeport.

Bidragsintäkterna är något högre jämfört med prognos, (0,4 miljoner kronor). Fler projektmedel har beviljats och flera av projekten har tagit fart.

Personalkostnaderna är något lägre jämfört med prognos tertialrapport 2, (0,9 miljoner kronor). Det är framförallt Arena Skövde bad och mötesplatser för unga som får lägre kostnader. Orsaken är att Arena Skövde bad inte kunnat ha öppet under sommaren som det fanns förhoppning om i våras. Mötesplatser för unga har lägre kostnader dels på grund av att mötesplatserna inte har haft öppet som planerat på grund av covid-19, dels på grund av flytten från Nyeport. Från juli till december skulle Nyeports verksamhet ha bedrivits i begränsad form i Kulturhuset. På grund av vattenläckor i Kulturhuset har verksamheten ännu färre lokaler att vara i för tillfället.

Avvikelse mellan årets utfall och föregående års utfall

Resultatet är 5,6 miljoner lägre 2021 jämfört med 2020. Anledningen är att pandemin har påverkat verksamheterna under januari till augusti för 2021 medan påverkan för 2020 var mellan april och augusti.

Ekonomiskt sett har pandemin framförallt inneburit minskade intäkter. Eftersom januari till mars är viktiga intäktsmånader för kultur- och fritidsverksamheterna har år 2021 påverkats mer ekonomiskt (-13,7 miljoner kronor).

Även bidragsintäkterna är lägre 2021 jämfört med 2020, vilket också till största del beror på covid-19.

Personalkostnaderna är lägre 2021 jämfört med 2020 (0,9 miljoner), som en följd av covid-19.

Lokalkostnaderna är högre 2021 jämfört med 2020. Orsaken är att Kulturhuset färdigställdes under hösten 2020 och att nya lokaler på Billings fritidsområde färdigställdes under slutet av 2020. Vidare har en ny idrottshall på Lillegårdens fritidsområde tagits i bruk under början av 2021. Dessa investeringar genererar lokalkostnader under 2021 som inte fanns samma period 2020.

6.6.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	7,6	12,3	4,7	7,6
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Exploatering (end- ast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investe- ringar	7,6	12,3	4,7	7,6

Kultur- och fritidsnämnden har haft investeringsutgifter på 4,7 miljoner kronor under 2021. Investeringar om 4,5 miljoner kronor är flyttade i tid eller har inte blivit färdigställda under 2021. Dessa medel önskar kultur- och fritidsnämnden flytta från budget 2021 till 2022. Utifrån det ekonomiska läge som gäller för kultur- och fritidsverksamheterna är verksamheterna också återhållsamma med sina investeringar. De önskade ombudgerade medlen fördelar sig enligt nedan:

Arena Skövde bad: kassasystem, grindar samt onlineskåp 1,8 miljoner kronor.

Arena Skövde hall: resultattavla samt teknik 0,8 miljoner kronor.

Bibliotek: meröppet bibliotek samt ombyggnation barn- och ungdomsavdelning 1,4 miljoner kronor.

Kulturlabbet och Valhall inventarier: 0,5 miljoner kronor.

6.6.2 Plan för återbetalning av underskott

Det pandemiska läget med ökad smittspridning och nya restriktioner i slutet av 2021 innebär att återhämtningsarbetet ytterligare försvåras och förlängs. Kultur- och fritidsavdelningarnas intäktskrav för att nå budget innebär att verksamheterna inte kan komma i balans förrän ordinarie verksamhet kan genomföras.

Påverkan på det fria kulturlivet samt besökarnas beteendemönster är långtgående och kommer att ha bäring på möjligheterna till återstart, samverkan och därmed intäkter.

Återhämtningen av både verksamhet och ekonomi kommer pågå åtminstone under 2021 samt 2022 och på grund av att 2022 startar med begränsningar och restriktioner finns en osäkerhet i att klara budget 2022.

Alla verksamheter arbetar med ekonomisk hushållning utifrån läget.

6.7 Framtiden

Skövde är i en tillväxtfas där nya etableringar görs, invånarna blir fler och rekryteringsbehovet ökar. Det betyder att Skövde behöver vara en attraktiv kommun att leva och bo i. Kultur- och fritidsavdelningarna behöver möta det ökade behovet.

För att kultur- och fritidsanläggningarna ska behålla och öka sin besöksfrekvens och generera ökade intäkter krävs fortsatta investeringar i befintliga anläggningar. Satsningar på och utveckling av kultur- och fritidsverksamheterna är en förutsättning för en ökad tillväxt och besöksnäring.

Vid planering av anläggningar för utövande av kultur- och fritidsaktiviteter behövs en långsiktig strategi och ett samarbete med övriga aktörer tidigt i planeringsprocessen.

Pandemin har förändrat besökarnas beteenden och civilsamhällets förutsättningar och de kommunala kultur- och fritidsverksamheterna behöver ta ansvar för återstart och stötta föreningslivet i det arbetet.

Kultur

För fortsatt tillväxt krävs ett attraktivt och innovativt kulturliv som skapar engagemang och som tar plats både lokalt, regionalt och nationellt. Platsvarumärkesarbetet har identifierat vad invånarna i Skövde vill vara stolta över och det är kulturen, kreativitet, arkitektur och ett meningsfullt fritidsliv som dominerar. Kulturavdelningen har förändrat den inre strukturen, arbetssätt och organisationen för att skapa förutsättningar för en verksamhet som är modig, kvalitativ och ett kulturliv som skapar stolthet och engagemang som når utanför Skövde.

Kulturavdelningen har ambition och kompetens att växa i takt med att Skövde växer. Det finns en vilja och möjlighet att bli en Kulturstad med nationell kännedom, med ett relevant och angeläget utbud för såväl invånare som tillresande och inflyttande. Det som behövs är stabila förutsättningar.

Fritid

Skövde kommun har satsat på fritidsutbudet genom att tillföra nya arenor och anläggningar för medborgarna och turismen. Detta slår väl ut, verksamheterna och besöken ökar. Det gynnar även kommunens attraktivitet och tillväxt med ett rikt idrotts, fritids och friluftsliv. För att bibehålla kvalitén krävs att genomförda satsningar underhålls och att rätt anläggningar tillkommer samt att befintliga underhålls, förvaltas och moderniseras med tiden. Med den starka tillväxten är det viktigt att fritidsverksamheten har tillräckligt med resurser för att kunna upprätthålla en god kvalitet och ge rätt ekonomiska förutsättningar. Flera privata aktörer finns med i satsningarna på kommunens tre starka anläggningar Arena Skövde, Billingen Skövde och Lillegården Skövde. Samtliga tre är en kommunal plattform med föreningar och privata aktörer som tillför aktiviteter. På sikt kommer fler och moderna anläggningar behövas där ägande och driftsform kan variera som kommunal, ideell och privat eller kombination härav som bedöms vara mest gynnsam.

Nära och tillgängliga möjligheter till fritidsaktiviteter och rörelse är viktigt för aktiviteter samt hälsa för invånare i kommunens. Föreningslivet står inför en förändring där engagemanget är på väg ner och behöver stöttning för att hitta rätt vägar i sin utveckling. Samtidigt ökar den föreningsobundna idrotten vilket ger en annan struktur i utövandet framöver. Här behöver tillgängligheten till kommunens olika anläggningar utvecklas. Skövde har ett starkt utbud av olika idrottsarrangemang och cuper av skiftande karaktär som är av både nationellt och internationellt intresse. De arrangemangen bidrar betydande till likväl föreningsintäkter, turistekonomin som lokal stolthet. Att som kommun ha ett utbud av fritidsaktiviteter, föreningsliv, besöksmål och idrott samt många arrangemang av varierade slag ger en betydande effekt på kommunens attraktivitet och tillväxt.

6.8 Uppföljning av den interna kontrollen

6.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern kontrollen har pågått enligt plan. Ett flertal åtgärder är genomförda för att förebygga och minimera risker i verksamheten.

Under året har tre identifierade risker hanterats utifrån granskningsförfarande eller åtgärd i den beslutade internkontrollplanen.

Riskerna är:

- Utbetalning av föreningsbidrag
- Inköpsrutiner
- Kassa och kontanthantering

I rutinerna kring utbetalning av föreningsbidrag ses inga avvikelser.

Vid genomgång av rutinerna kring kassa- och kontanthantering har det i granskningsarbetet framkommit att dokumenterade rutiner saknats i enstaka fall. Där så har varit fallet har sådana upprättats under året. Rutinerna har i de fall de inte varit dokumenterade, varit väl kända hos medarbetarna som hanterar arbetsuppgiften.

Beträffande inköpsrutiner ses en avvikelse där beställning emellanåt gjorts av icke behörig beställare i kommunen. Denna brist i rutin kan i sin tur leda till felaktiga inköp, ej följsamhet av tecknade centrala inköpsavtal och andra ekonomiska konsekvenser. I rollen som behörig beställare ingår utbildning och behörighet att utföra inköp inom bestämda ramar.

Med anledning av ovanstående har samtliga chefer fått information om bristen och en uppmaning att se över rutinerna vilket har genomförts.

Den identifierade risken kring inköpsrutiner är av ovan anledning även med i verksamhetsplanen 2022 för granskning ytterligare en period för att kvalitetssäkra rutinen.

6.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kultur- och fritidsnämnd	183 060	179 509	177 914

Kultur- och fritidsnämnden har under ett antal år arbetat med effektiviseringar. I processen med att effektivisera verksamheterna har givetvis arbete med ständiga förbättringar, med målet att utveckla och ta fram nya

arbetssätt och rutiner, pågått löpande. Konsekvensen av effektiviseringskravet och det ekonomiska systemet det baseras på, har de senaste åren inneburit ökade intäktskrav och personalnedskärningar. De ökade intäktskraven kräver högre taxa eller fler betalande besökare. För Kultur Skövde innebär det en likriktning av utbudet i och med att kommersiell kultur med garanterade hyres- och biljettintäkter blir nödvändigt. Inom båda avdelningarna har prisjusteringar gjorts men de senaste fem åren har detta inte varit tillräckligt utan personalnedskärningar har varit nödvändiga för att nå effektiviseringsmålen. Pandemin har synliggjort det sköra i det ekonomiska systemet med intäktskrav för kultur- och fritidsverksamheten och förutsättningarna att nå en budget i balans har varit omöjliga. För en riktning, utveckling och återstart framåt krävs en stabil ekonomisk grund.

För att klara kommande års effektiviseringar är det högst troligt att verksamheterna behöver se över tillgänglighet och kvalitet (det vill säga öppethållande, bemanning, uppdaterade mediabestånd och så vidare). Det är således inte längre möjligt att enbart öka intäkterna, minska personalstyrkan ytterligare eller att lägga ut generella besparingar som motsvarar effektiviseringskravet. Kultur- och fritidsnämndens kostnader för personal och lokaler överstiger tillsammans nämndens tilldelade kommunbidrag. Det innebär att alla övriga kostnader, till exempel kapitalkostnader, datorkostnader, mediainköp, anläggningsmaterial och verksamhet finansieras genom intäkter och andra bidrag. Kravet på intäkter ger olika förutsättningar för kultur- respektive fritidsavdelningen och möjligheterna till att påverka intäkterna ser olika ut. Precis som uppdragen och därmed konsekvenserna för respektive avdelning också skiljer sig. Beräkningsmodellen för effektiviseringarna omfattar den totala budgeten och inte endast de påverkbara delarna vilket leder till konsekvenserna ovan beskrivna.

En ytterligare ekonomisk utmaning är att driftpengar för inventarieinköp begärs i samband med att det görs lokalinvesteringar. Några separata äskanden för drift får inte göras. Det innebär att det inte tillförs några nya pengar vid nya behov. Inte heller indexregleras driften för kapitalkostnaderna vilket leder till driftkostnaderna i form av kapitalkostnader står kvar på samma nivå men att investeringarna hela tiden blir dyrare. Det innebär att investeringsmedel inte kan användas och nödvändiga investeringar inte görs vilket leder till ökade kostnader eller minskade intäkter på sikt.

Kultur

Skövde förväntas vara draglok i delregionen och driva utvecklingen framåt. Kommunen behöver också vara en viktig motor i föreningslivets, civilsamhällets och det fria kulturlivets lokala återstart och för det krävs en stabil ekonomi och resurser att erbjuda i form av lokaler och samarbeten.

I kulturavdelningens arbete framåt finns utvecklingsområden inom flera enheter och sektorsövergripande samverkan kommer att vara en viktig faktor för att lyckas i det utvecklingsarbetet för att använda våra resurser på bästa sätt för dem vi är till för.

För Skövdes utvecklingstakt, expansion och besöksnäring är kulturutbudet och en meningsfull fritid en viktig del och det kommer att krävas ytterligare resurser bara för att upprätthålla dagens service och kvalitet men också för utveckling och utökning av verksamhet.

H22-projekten är en utmaning då konsekvenserna för verksamheten inneburit dels ökade kostnader för bland annat verksamhetsanpassningar, utökade lokaler, lokalvård, IT och dels minskade intäkter på grund av att uthyrningslokaler i Kulturhuset nu är låsta av GöteborgsOperan. Bemanningen kommer att behöva utökas på Kulturlabbet (Eric Ugglå) och Rydskolan då lokalerna inte är överskådliga, större och i fler plan än de tidigare vilket innebär att fler medarbetare behövs för att skapa trygga lokaler och verksamhet. Kravet på intäkter gör att kafé behöver hållas öppet i Kulturlabbet för att kunna erbjuda konferenser men resurser för bemanning saknas.

Biblioteksenheten har ett behov av utökad driftsram för att kunna säkra behovet av allmänna datorer på kommunens sju bibliotek. Samhällsuppdraget till kommunens medborgare för demokratisk likvärdig tillgång är tydligt. Tidigare har centrala medel täckt denna investering men så är inte längre fallet.

Projektorn på Odeon är utsliten och behöver bytas ut omgående.

Om Skövde kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och möta kommande rekryteringsbehov krävs möjlighet att erbjuda heltidstjänster vilket idag saknas resurser till.

Verksamhetens behov:

Ny projektor biograf Odeon, 0,6 miljoner kronor

Publika datorer samtliga biblioteket, 0,8 miljoner kronor i ökad drift/år

H22 projekten Kulturlabbet och Rydskolan innebär ökad verksamhetsyta och samt verksamhet på flera våningsplan, vilket innebär att ökad bemanning samt utökad lokalvård krävs.

Rydskolan

- utökad personalkostnad Mötesplatser för unga och Biblioteket
- utökad kostnad lokalvård

Kulturlabbet

- utökad personalkostnad
- utökade kostnader för lokalvård och IT

Fritid

Skövde kommuns positiva utveckling och satsning på fritidslivet och anläggningar för olika inriktningar i hela kommunen ger en ökande verksamhet. Det är av vikt att fortsätta kunna hålla en bra kvalitet och även ha möjlighet att kunna öka intäkter i god balans med allmännyttan. Fritidsavdelningen har ett hårt tryck i effektiviseringskraven i och med att två tredjedelar av ekonomin består av fasta ej påverkbara kostnader i anläggningar. Den påverkbara delen tvingas till ett tredubblat besparingskrav. Motorn för verksamheterna, som har en stark och positiv utveckling, försvagas och får svårt att leverera bra kvalitet till kunderna och god ekonomi till kommunen. En bra tillväxt och utveckling av verksamheter ger i sig en god möjlighet till sunda effektiviseringar och ständiga förbättringar vilket alltid ska eftersträvas i organisationen.

Fritidsavdelningens nya och mer verksamhetsinriktade organisation syftar till att tydligt ge en ökad service, kvalitet och effektivitet i verksamheterna. För att möta ökade volymer utan att höja personalbehovet, som är mer kostnadsdrivande, behövs utveckling i verksamhetsspecifika stödsystem, maskiner och inventarier.

Verksamhetens behov:

Licenser och programkostnader

För att nå målet med att göra anläggningar tillgängliga för alla behövs utveckling av systemen för att kunna hantera koder och QR-kod, så att även privatpersoner kan göra spontanbokningar och få åtkomst till hallarna för aktiviteter.

Kunna öka servicen till föreningarna och deras verksamhet samt att ta bort onödig administration behöver vi ge dem åtkomst till bokningssystem för att själva kunna göra ombokningar, bokningar och avbokningar. Även systemet med tags behöver utvecklas administrativt och gå över till QR, bankID mm. Här beräknas en effektivisering att göras och resurser kan läggas på verksamhet i stället för administration.

Utvecklingen av övriga betal- och bokningssystem, ex Billingen Skövde och Arena Skövde sker fortlöpande.

Ökad ram ca 250 tkr

Maskiner

Utveckla och automatisera arbete, exempelvis linjerings- och klipprobotar med utrustning för planskötsel.

Utbyte av avskrivna maskiner, ökat inköpspris.

Ökad ram ca 200 tkr

Inventarier

Möjlighet att byta ut inventarier som skrivs av efter livslängd, ökade priser. Utveckling för mer lättarbetade.

Ex Möbler anläggningar inne/ute, mål, sarger, scen, podier, mötesteknik, kablar, infotavlor mm

Ökad ram 200 tkr

Verksamhetsanpassningar

Ha möjlighet att förändra anläggningar med mindre ombyggnationer ex förråd, omklädningsrum, utrymmen mm för att utveckla efter ändrade förutsättningar och förändrade behov. Finns idag inget budgetutrymme för detta.

Ökad ram 300 tkr

6.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar	5,0	5,0	5,0
Inventarier projekt			
Nyinvesteringar	3,0		
SUMMA	8,0	5,0	5,0

Reinvesteringar omfattar allt som rör verksamhetsspecifika inventarier och maskiner, såsom till exempel belysning, gräsklippare, teknik, möbler och fyrhjulingar.

Nyinvesteringarna avser kulturbuss/biblioteksbus, robotklippare och matchklippare.

6.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

6.10.1 Mål: Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.

 Delvis uppfyllt

Analys

Trots pandemi och nedstängda verksamheter har kulturavdelningen arbetat systematiskt för att uppnå målet och levererat kultur på olika sätt och för olika målgrupper under året:

- Omorganisationen har lett till ny struktur för arbetsätt och samverkan.
- Bidragsutredningen är i slutfas och skapar nya förutsättningar för föreningslivet och det fria kulturlivet.
- En tydlig riktning för kulturen i Skövde framåt har tagits i kultur- och fritidsnämnden.
- Engagemang, kompetens och vilja finns bland medarbetarna för att skapa meningsfull, relevant och angelägen verksamhet för skövdeborna.

Sammantaget finns goda möjligheter till ett attraktivt kulturliv i Skövde men givetvis påverkas förutsättningarna av pandemins och effektiviseringarnas konsekvenser.

Kundnöjdhetsmätningarna på Arena Skövde Bad har pågått under hela perioden. Kundunderlaget har varit ca 35 % av ett normalår. Under året har förslag till uppdaterade föreningsbidrag tagits fram i syfte att få mer jämlika och rättvisa bidrag.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 SCB Nöjd medborgarindex (NMI)	0%	53%	53%		
Målvärde 70					
Kommentar Mätning ej utförd under 2021. SCB har under 2021 arbetat om enkätfrågorna för medborgarundersökningen vilket innebär att uppföljning inte kunnat utföras på denna resultatmätning.					
 Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar	0 %	65 %	65 %	68 %	
Målvärde >60					
Kommentar Mätning ej utförd under 2021. SCB har under 2021 arbetat om enkätfrågorna för medborgarundersökningen vilket innebär att uppföljning inte kunnat utföras på denna resultatmätning.					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
● Nöjd Medborgar-Index - Kultur	0%	68%	68%	69%	
Målvärde >69					
Kommentar Mätning ej utförd under 2021. SCB har under 2021 arbetat om enkätfrågorna för medborgarundersökningen vilket innebär att uppföljning inte kunnat utföras på denna resultatmätning.					
● Kundnöjdhet Arena Skövde Bad	92,2 %	92,4 %	92,6 %	91,7 %	
Målvärde 92%					
Kommentar Mätning pågått under hela perioden, Hela och delar av badet har tidvis varit stängda. Kundunderlaget har varit ca 35 % av normalår.					
● Kundnöjdhet - Kulturhuset	0 st	0 st	0 st		
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Mätmetod har ej etablerats på grund av kulturhusets fokus på hanteringen av pandemin. Avsikten är att istället under 2022 fastställa ett nytt arbetssätt kring kundnöjdhet.					
● Kundnöjdhet - Kulturfabriken	84,9 st	88 st	78,1 st		
Målvärde 90%					
Kommentar 84,9% av besökarna på Kulturfabriken har angett att dom är nöjda eller mycket nöjda med sitt besök. Detta resultat i något lägre än 2020. En anledning till detta kan bero på pandemin och den minskade servicen och utbud på fabriken.					
■ Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheterna		92 st	93 st		
Målvärde 92%					
Kommentar Undersökningen är inte genomförd i år då verksamheten varit partiellt stängd och begränsad.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Utveckla strategier för enhets- och avdelningsövergripande samverkan.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Resurseffektivt arbetssätt som skapar delaktighet och helhetsperspektiv för verksamheterna. Tydligheten för gemensamma mål ökar och skapar engagemang.			
Kommentar Arbetet med olika former och strukturer för övergripande samverkan fortlöper och vissa av de testade arbetssätten är nu implementerade och nya testas löpande. Kultursamverkansgruppen och Marknadsföringsgruppen har kunnat operera i skarpt läge under hösten och har med framgång testat arbetssätt och samverkan för att skapa avdelningsövergripande verksamhet. Utvecklingen av Fritidskontoret med syfte att få till tydliga och gemensamma funktioner för ett mer kundvänligt, likriktat och effektivare arbete både inom Fritidsavdelningen som avdelnings- och sektorsövergripande.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Funktionerna Arrangemang & hyra, Föreningsstöd och Fritid- och idrottsutveckling har kommit i gång, fungerar med framgång och utvecklas vidare .			
 Genom medborgardialog ta reda på behov och därmed skapa en grund för utvecklingsarbete inom kultur- och fritids verksamhetsområde. Syfte/effekt Den verksamhet som kultur och fritid erbjuder motsvarar invånarnas behov och är det som efterfrågas. Verksamheterna får feedback, invånarna känner sig delaktiga och utvecklingsarbetet utgår ifrån flera perspektiv.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Kommentar På grund av pandemin har denna aktivitet inte påbörjats.			
 Utreda föreningsbidragen och prissättning av lokaler	2018-01-01	2022-02-28	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Mer jämlika och rättvisa bidrag Kommentar Utredningen av föreningsbidragen och prissättning av lokaler är klar. Prissättningen av lokaler där förslaget blev att inför NT Taxa på alla Kultur- och fritidsnämndens lokaler beslutades i Kultur- och fritidsnämnden i december 2020 och implementerades januari 2021. Föreningsbidragens utredning är klar och beslutat i Kultur- och fritidsnämnden i september 2021, Kommunstyrelsen november 2021. Återremitterat från KF 2021-12-13. Arbetet fortlöper under inledning 2022.			

6.10.2 Mål: Skövde är ett kultur- och fritidscentrum

 Delvis uppfyllt

Analys

Kulturavdelningen har, trots de utmanande förutsättningarna under året, tagit kliv när det gäller att skapa och erbjuda eget innehåll i såväl centrum som i yttertätort. Målet att etablera Skövde som Kulturstad är implementerat som övergripande strävansmål bland samtliga medarbetare och planering och genomförande av arrangemang syftar till att uppnå det.

Omorganisationen med tydligare fokus, kompetens och satsning kring bland annat scenkonst och samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, är första steget i att lokalt förankra Skövde som en levande kulturstad med relevant och angeläget utbud för att i nästa led skapa större intresse regionalt och nationellt.

Synergieffekter har dragits av samlade insatser som till exempel kombinationen Kulturhustorgsinvigning, Stad i ljus och Vinterkalas i en samlad kulturvecka med över 60 programpunkter. Programpunkter har förlagts till yttertätorter och samverkan utarbetats med föreningslivet på plats.

Utvecklingen av Musikskolan till Kulturskola, flytten av ungdomsverksamheten till Eric Uggle och verksamhetsinriktningen mot ett kulturhus för unga med särskild satsning på spel/e-sport/spelutveckling samt utvecklingen av verksamheten i Ryd i samband med flytten till Rydskolan bidrar till en tydligare kulturprofil och fler möjligheter för Skövdeinvånarna att ta del av samt själva skapa kultur.

Fritid Skövde har under perioden bidragit till att uppnå övergripande mål genom uppsatta strategier och avdelningens genomförda aktiviteter.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
  Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten	3 910 st	7 348 st	17 714 st		
Målvärde 10 000					
Kommentar Denna resultatmätning kommer inte att vara jämförbar i år då en stor mötesplats stängt och inte bedrivit verksamhet på samma sätt som tidigare år.					
  Antal ärenden medborgarservice	750 st	25 000 st	36 816 st		
Målvärde 1 200					
Kommentar Under 2021 har medborgarservice handlagt 750 ärenden. Delar av dessa har skett vid personliga möten i biblioteket genom dropin eller som tidsbokade. Med anledning av pandemin har medborgarservice delvis varit stängd under året då har istället samhällsvägledararbetet skett via telefon eller Teams.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Undersöka förutsättningar för egen styrning av innehållet i programverksamheten för att nå alla målgrupper utifrån vårt uppdrag.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Driva självständigt och planera innehållet i programverksamheten, erbjuda bredd och spets för att klara målet att alla ska erbjudas kultur.			
Kommentar Under året har olika metoder provats för att skapa ett eget innehåll och arbetet kommer att fortsätta med att skapa bättre förutsättningar för att kunna erbjuda verksamhet till samtliga målgrupper utifrån vårt uppdrag. Det intensifierade samarbetet med externa aktörer, föreningslivet samt studieförbunden bidrar till ökade möjligheter för att möta behovet hos Skövdes invånare.			
 Aktivt stärka kultur- och fritidslivet lokalt för att utöka samarbetet regionalt.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Utveckla och skapa verksamhet som är relevant och angelägen för medborgarna för att kunna utöka samarbeten och skapa ännu mer verksamhet.			
Kommentar Med lättnader i restriktionerna och ett annat läge i pandemin under hösten växlades arbetet med att stärka kulturlivet lokalt upp. Dialoger med föreningslivet genomfördes både digitalt och fysiskt. Samverkan kring gemensamma program som t ex Kulturveckan genomfördes. Under året har planering och start av arbetet med att stärka möjligheterna till rörelse och motion i hela kommunen, genom att kommunen renoverar och tar driften av elljus i föreningsägda motionsspår. Lättnader i restriktioner har gett möjligheter för föreningslivet och andra intressenter att återigen kunna arrangera olika typer av aktiviteter. Här har stöd för att åter igen stärka fritidsutbudet varit viktigt och etablerats.			
 Aktivt arbeta för att kultur- och fritidsverksamheterna ska vara en naturlig del i samhällsplaneringen och samhällsutvecklingen.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Syfte/effekt Att i tidigt skede vara en del av samhällsplaneringen för att möta invånarnas behov.			
Kommentar Avdelningarna finns representerade i planeringen av nya stadsdelen Mariesjö samt framtagandet av Skövde kommuns nya översiktsplan. Arbetet fortskrider med att ingå i olika sammanhang för att bidra med kulturens och fritidens olika perspektiv på samhällsplanering och samhällsutveckling. Fritidsavdelningen har under året startat utveckling av och påbörjat ett mer proaktivt och analyserat arbete av förenings-, idrotts- och fritidslivets utveckling och olika behov av möjligheter på lång sikt.			

6.10.3 Mål: Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

 Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet med att skapa strukturer och tydlighet mellan kultur- respektive fritidsavdelningen och Next Skövde har pågått under våren och resulterat i en gemensam arbetsgrupp för både destinationsutveckling, genom bland annat arrangemang, och marknadsföring.

Förtydligandet av samarbetspart på kulturavdelningen genom omorganisationen och inrättandet av tjänsten kulturproducent har underlättat dialogen med föreningsliv, civilsamhället och andra externa aktörer och möjliggör verksamhet som stärker Skövde som kulturstad.

Synliggörandet av verksamheten görs på flera sätt och det finns en tydlig struktur på kulturavdelningen för det.

Sammantagen analys är att kulturavdelningen är organisatoriskt rustad för att kunna bli ett starkt varumärke och nå utanför Skövde men att det finns frågetecken i finansiering samt att samverkan och utveckling kring evenemangskalendern behöver fortsätta.

Under perioden har delar och hela verksamheten inom fritidsavdelningen varit nedstängda med anledning av restriktioner och riktlinjer till följd av pandemiläget.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
  Antal besökare Arena Skövde Bad	94 131 st	159 295 st	270 562 st		
Målvärde 260 000					
Kommentar Stängd verksamhet januari-augusti 2021 på grund av pandemi och restriktioner. Målvärde är satt utefter en öppen verksamhet.					
  Antal besökare Arena Skövde Hall	275 441 st				
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Besöksräkningen innefattar inpasserade besökare i hela anläggningen Arena Skövde. (Inklusive bad, Actic, samt Nöjesarenan) Den digitala besöksräkningen påbörjades 2021 varpå jämförelsetal saknas.					
  Antal besökare Billingen Skövde	0 st	0 st	0 st		
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Besöksräkningen är igång för vissa delar, mätmetod tas fram.					
  Antal besökare Kulturhuset	112 000 st	0 st	310 692 st		
Målvärde 200 000					
Kommentar Pandemin har satt tydliga spår i besöksstatistiken. Det flesta antalet besökare ligger mellan juni och december. En ökning av besökare kunde ses under månaderna oktober och november till näst intill normalt antal besökare. När nya restriktioner aviserades i december sjönk också antalet besökare. En annan anledning till differensen i antal besök är att Kulturhusets största lokal, Valhall, har varit stängd under hela år 2021 på grund av renovering efter vattenläcka vilket gjort att lokalen ej kunnat nyttjas.					
  Antal besökare Kulturfabriken	23 699 st	25 378 st	42 123 st		
Målvärde 20 000					
Kommentar Antalet besökare har under 2021 varit lågt. Detta beroende på att kulturfabriken var stängd under det första halvåret av 2021 på grund av pandemin.					
  Antal utåtriktade samarbeten kultur och fritid	5 st				
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Samarbete runt olika arrangemang har under året påbörjats och börjar ta form. Exempel: Invigningen av Arena Billingen, SM-veckan olika delar folkfesten och inspirationsdagar, Friskvårdensdag. Samarbete och utnyttjande av material och utrustning sker också. Jämförelsetal saknas då mätningen är ny.					
  Samnyttjande av planerade arrangemang, nationell karaktär	0 st				
Målvärde Ny mätmetod - målvärde saknas					
Kommentar Diskussioner pågår, möjligheten att göra det har inte funnits Ny mätning.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Synliggöra kultur och fritids utbud, genom bland annat Next Skövde, för att stärka Skövdes attraktivitet.	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Synliggöra kultur och fritids verksamhet och utbud genom att arbeta fram tydliga interna processer och renodla uppdrag.			
Kommentar En behovsanalys kring kunddialog, platsinformation och marknadsföring har tagits fram för respektive avdelning i samarbete med Next Skövde. Arbetet kommer fortsätta under 2022.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Destinationsutveckling av Arena Skövde, Billingens fritidsområde, Billingshov/Lillegården, Kulturhuset samt Kulturfabriken i samarbete med Next Skövde.</p> <p>Syfte/effekt Att ytterligare stärka Skövde som destination och besöksmål. Arbeta nära Next Skövde med tydliga gränssnitt och uppdrag för att arbeta så resurseffektivt och målorienterat som möjligt.</p>	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Kommentar Avdelnings- och verksamhetsöverskridande strukturer för samarbete har arbetats fram mellan Next Skövde, fritids- respektive kulturavdelningen. Strukturen underlättar destinationsutvecklingsarbetet och har provats i skarpt läge när restriktionerna lättade och kommer vara ett arbetssätt framöver för att öka kännedom om platsen, synliggöra utbud och skapa attraktivitet.</p>			
<p>❗ Utveckla samarbetsformer för att stärka kommunikation, destinationsutveckling, marknadsföring och besöksnäring.</p> <p>Syfte/effekt Tydligare kommunikation, marknadsföring lokalt, regionalt och nationellt för att skapa tydlighet och synlighet för invånare och besökare. Tydligare uppdrag för de olika aktörerna och verksamheterna.</p>	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Kommentar Arbetet med att skapa strukturer och tydlighet mellan kultur- respektive fritidsavdelningen och Next Skövde har resulterat i en gemensam arbetsgrupp för både destinationsutveckling, genom bland annat arrangemang, och marknadsföring. Förtydligandet av samarbetspart på kulturavdelningen genom omorganisationen och inrättandet av tjänsten kulturproducent har underlättat dialogen med föreningsliv, civilsamhället och andra externa aktörer och möjliggör verksamhet som stärker Skövde som kulturstad.</p>			
<p>✓ Utveckla kultur och aktivitetsstaden Skövde med fokus på ett upplevelsebaserat centrum</p> <p>Syfte/effekt Bidra till positiva upplevelser och en attraktiv kommun som i förlängningen skapar tillväxt, trygghet och gemenskap.</p>	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Kommentar Sedan restriktionerna lättade har olika programpunkter genomförts på olika platser utanför våra kulturlokaler. Hertig Johans torg, Kyrkparken och Kulturhustorget har använts vid olika tillfällen. Arbetet fortsätter framåt. Föreningslivet och andra intressenter att återigen kunna arrangera olika typer av aktiviteter. Här har stöd för att återigen stärka fritidsutbudet varit viktigt och etablerats.</p>			

6.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

6.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		✓ Ingen avvikelse

Process/Rutin	Risker	Granskning
Utbetalning av föreningsbidrag	Föreningsbidrag blir felaktigt utbetalt.	<p>Granskning av 10 stycken slumpmässigt utbetalda föreningsbidrag gjorda under 2020</p> <p>Beskrivning av granskning Att korrekta och erforderliga underlag finns. Ekonom tar fram listor, handläggare kontrollerar underlag. Granskningen görs på underlag för olika perioder under 2020.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Granskning av 10 stycken slumpmässigt utbetalda föreningsbidrag fördelade mellan kultur och fritidsföreningar under 2020 är gjorda. Kontroll är gjord att erforderliga underlag har inkommit för bedömning och hantering av föreningen sökt bidrag. Underlag i detta fall är verksamhets- samt revisionsberättelse. Kontroll har också gjorts att föreningen är bidragsberättigad utifrån bestämda kriterier.</p> <p>Bedömning: Inga brister finns att notera kring de stickprov på utbetalningar som är gjorda. Utbetalningar sker på ett kvalitativt sätt enligt rutiner.</p> <p>Slutsats: Rutin, bedömning och utbetalning av föreningsbidrag på de slumpmässigt utvalda föreningarna har gjorts enligt de regler och kriterier som är beslutade.</p>
Inköpsrutiner	Att inköp sker på felaktigt sätt utifrån kommunens riktlinjer.	<p> Avvikelse</p> <p>Granskning av inköpsrutiner</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av 10 stycken slumpmässigt utvalda beställningar under 2020. Att behörig beställare har gjort beställningarna. Att eventuella avtal har följts. Kontroll mot transaktionslistor alternativt från system.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Granskning har gjorts av 10 stycken slumpmässigt utvalda beställningar. Då fler beställningar gjordes under 2020 jämfört med 2021, så valdes för ett bättre statistikunderlag att göra kontrollen mot beställningar gjorda under 2020. Genomförda beställningar har granskats jämnt fördelat mellan samtliga enheter inom kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde. I de granskningar som gjorts kan noteras att 50% av beställningarna är gjorda av ej behörig beställare. Avsteg av beställningar görs utanför centrala avtal och måste så göras av unika produkter då det inom verksamhetsområdet i vissa fall saknas central avtal.</p> <p>Bedömning: För att säkra beställningarna och tillse att de sker utifrån inköpsavtal i den mån det är möjligt och av behörig beställare behöver rutiner ses över. Upphandlade avtal för inköp bör efterföljas där det är möjligt ur ett ekonomiskt gynnsamt perspektiv. Vidare undersöks också rutinerna kring centrala avtal med lokala entreprenörer.</p> <p>Slutsats:</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>För att säkra beställningarna inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde har översyn av befintliga rutiner genomförts. Vidare kommer utvecklingsmöjligheter ses över kring beställningar där centrala avtal föreligger. Ett arbete som fortlöper under 2022.</p> <p>Granskning av processen och riskområdet kring inköpsrutiner tas med i verksamhetsplanen 2022 som en ytterligare uppföljning och kvalitetssäkring .</p>

6.11.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Kassahantering/Kontanthantering	Kvalitetssäkra rutiner för kassa och kontanthantering.	<p>✓ Kontrollera rutiner för kassa-/kontanthantering</p>	2021-01-01	2021-12-31
		<p>Beskrivning av åtgärd</p> <p>Kontrollera att säkra rutiner finns för hantering av kontanta medel/kassa på de enheter där detta finns.</p> <p>Att rutinerna följs och är kända hos medarbetare som berörs av kassahantering.</p> <p>Att dokumenterade rutiner finns.</p>		
		<p>Kommentar</p> <p>Kontroll av att säkra rutiner finns för hantering av kontanta medel/kassa på de enheter där detta finns har genomförts.</p> <p>I genomgång med samtliga enheter så beskrivs att dokumenterade rutiner på de flesta enheterna finns, med något undantag. I de fall det inte finns eller har funnits rutiner, så har sådana upprättats.</p> <p>På enheterna finns rutiner tillgängliga och förmedlade för de medarbetare som berörs av arbetsuppgiften kring hantering av kassa- och kontanthantering.</p> <p>Ansvar för att rutinerna efterföljs samt att medarbetare informeras och uppdateras fördelar sig mellan föreståndare, verksamhetsledare, administratörer och chefer.</p> <p>Rutiner för kassa- och kontanthantering ses som mycket god inom verksamhetsområdet.</p>		

7 Bygglövsnämnd

7.1 Nämndens ansvarsområde

Bygglövsnämnden ansvarar för kommunens bygglövsverksamhet och tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen, samt för handläggning av bostadsanpassningsärenden och energirådgivning. Nämnden ansvarar också för kommunens grundläggande geodata, mätning, kartframställning och GIS-samordning, liksom för namn- och adresssättning samt lägenhetsregister. Bygglövsnämnden är också kommunens trafiknämnd, med ansvar för lokala trafikföreskrifter samt parkerings- och transporttillstånd. Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) hör organisatoriskt till bygglövsnämnden, med en självständig myndighetsroll enligt fastighetsbildningslagstiftningen.

7.2 Ekonomi och verksamhet

Bygglövsnämnden visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor för verksamhetsår 2021. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

7.3 Effekter av Covid-19

Pandemin håller i sig och det är samma läge för kommunen i dessa frågor.

- Utvecklingsarbetet har legat något mer still då de flesta fortfarande arbetar hemma.
- Fler förfrågningar har inkommit till bygglövenheten under hela året 2021.
- Platsbesök för bostadsanpassningen har begränsats fortsättningsvis under 2021.

7.4 Året som gått

Bygglövsnämndens verksamheter arbetar för att effektivisera bygglövsprocessen genom ökat kundfokus och bättre medborgardialog. Detta kombineras med hög rättssäkerhet, kvalitet i besluten samt snabb och korrekt information och kommunikation. Arbets sättet medför höga krav på backoffice i form av databaser för ärenden, kommunikation, planer samt fastighets- och geodata. Många frågor har dock fått stå tillbaka under pandemin.

7.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

7.5.1 Samhällsutveckling

7.5.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
 Kundservicen skall säkras och bli bättre.	 INSIKT
Analys Helår jan-dec 2021	 Handläggningstid (median) från inkommen ansökan om nybyggnad av enbostadshus eller flerbostadshus till beslut för bygglöv, antal dagar
Den uppåtgående trenden har vi lyckats hålla i 2021 med ett förbättrat resultat jämfört med 2020.	

Mål	Resultatmätning
	 Handläggningstid (median) från komplett/fullständig ansökan om nybyggnation enbostadshus eller flerbostadshus till första beslut
 Kvalitetssäkra nämndens verksamhet Analys Helår jan-dec 2021 Effekten av kartläggningen av tillsynsprocessen har gjort att arbets sättet börjar ta form och kvaliteten på besluten har ökat. Ökningen av antalet tillsynsärenden gör dock att det kommer ta mer resurser i anspråk för att hålla nere antalet pågående tillsynsärenden och de resurserna har vi inte i dagsläget. Ingen mätning har gjorts av sikhinderprocessen under 2021, på grund av covid-19.	 Antal avslutade tillsynsärenden Följa upp en process inom trafik och en inom bygglov

7.6 Uppföljning av ekonomi

7.6.1 Ekonomisk utveckling

7.6.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse	Netto 2020	Netto 2019
		-0,4	-0,4	0,5	0,1	-0,4	-0,4
Summa		-0,4	-0,4	0,5	0,1	-0,4	-0,4

7.6.1.2 Kommentarer till resultat

Bygglövsnämndens resultat för 2021 är ett överskott om 0,1 miljoner kronor. I bygglövsnämndens ram finns endast kostnader för politiker om 0,5 miljoner kronor. Verksamheten återfinns hos kommunstyrelsen.

7.6.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier				
Affärsverken				

(tkr)	Helårsprognos 2021-08-31	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse mellan budget och utfall
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar				

Ej tillämpligt på Bygglövsnämnden.

7.7 Framtiden

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldreomsorg, kultur mm som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden.

Förväntningarna på sektorns leverans ökar stadigt både från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir allt mer komplex.

Att allokera rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen.

Att arbeta med förtätningar i stadskärnan och omvandling av etablerade stadsdelar kräver resurser för att lyckas. För att kunna leva upp till de förväntningarna på leverans kommer kommunen behöva nyrekrytera.

Det är än viktigare att planera smart och hållbart så att driften inte ökar per kvm eller planera tillväxten så att investeringarna blir bärkraftiga. Till detta kommer t ex ekonomi kopplat till skolskjutsfrågorna som i sin tur är kopplade till Västtrafiks tidtabell är frågor vi behöver bevaka och kostnadsberäkna allt eftersom det sker förändringar. För att lyckas med tillväxtuppdraget krävs att sektorerna arbetar och prioriterar tillsammans.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. Artificiell intelligens (AI) är ett område på frammarsch som vi med rätt kunskap kommer att kunna nyttja i hela organisationen.

7.8 Uppföljning av den interna kontrollen

7.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet; finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

Under 2021 har två granskningar genomförts enligt internkontrollplanen gällande bostadsanpassning. Stickprov har gjorts på ansökningar som inkommit 2021 om sökande fått det de ansökt om eller för mycket. Enligt stickprov har sökande fått det de ansökt om. Att söka fram handläggningstid för bostadsanpassning stöds inte i Casator enligt det arbetssätt som används idag. Ett sätt att räkna ut handläggningstiden på är att se medelvärdet/antal dagar från ansökan till gjord beställning av bostadsanpassning. Vi får då 16 dagar.

Arbetet med riskanalyser, granskningar och åtgärder fungerar väl inom bygglövsnämndens verksamheter. Under året har en policy för intern kontroll antagits av kommunfullmäktige och riktlinjer för intern kontroll har antagits av kommunstyrelsen. Utifrån dessa kommer det bli aktuellt att titta på hur bygglövsnämndens internkontrollarbete kan utvecklas ytterligare.

7.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Bygglövsnämnd	0,5	0,5	0,5

7.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2023-2025

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Reinvesteringar			
Inventarier projekt			
SUMMA			

Ej tillämpligt för Bygglövsnämnden.

7.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

7.10.1 Mål: Kundenservicen skall säkras och bli bättre.

 Uppfyllt

Analys

Den uppåtgående trenden har vi lyckats hålla i 2021 med ett förbättrat resultat jämfört med 2020.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 INSIKT	68 st	64 st	64 st	67 st	70 st
Målvärde Inte försämrade NKI (Nöjd-Kund-Index)					
Kommentar NKI (Nöjd Kund Index) visar på en negativ utveckling för 2021. För bygglov uppgår NKI under 2021 till 68, vilket är ett relativt bra resultat. Q4 för 2021 redovisas först i april 2022, men man kan följa utfallet och trenden pekar på en nedåtgående NKI. Dessa siffror är alltså inte den totala mätningen för 2021. NKI för bygglov är uppdelat på svar från företag, privatpersoner och föreningar. Utfallet för företag har gått ner från 2020, då det var 40 svar och NKI 70. För 2021 var det 33 svar och NKI 63. Privatpersoner och föreningar redovisas gemensamt. Utfallet för 2020 svarade 144 NKI blev då 65. För 2021 har 105 personer och föreningar svarat med ett NKI på 67.					
 Handläggningstid (median) från inkommen ansökan om nybyggnad av enbostadshus eller flerbostadshus till beslut för bygglov, antal dagar	35 st	50 st			
Målvärde Behålla eller mindre än 37					
Kommentar Bygglövsenheten har enligt PBL 10 veckor på sig för prövning av en komplett ansökan.					
 Handläggningstid (median) från komplett/fullständig ansökan om nybyggnation enbostadshus eller flerbostadshus till första beslut	35 st	70 st			

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Behålla eller mindre än 25					
Kommentar Finns ingen lagstadgad tid för hur lång tid sökande har på sig att inkomma med fullständiga handlingar. Varje gång bygglovenheten förelägger om nya handlingar har byggherren 3 veckor på sig att inkomma med handlingar. Samma gäller för om byggherren kommer in med nya handlingar förlängs tiden för handläggning av nya handlingar med 3 veckor. Det är sällan det är bygglovsnämnden som styr över hur lång tid det tar för byggherren att inkomma med kompletta handlingar. Bygglovsnämnden har möjlighet att avvisa ansökningar om inte byggherren kompletterar ansökan inom 3 veckor. Målvärdet 42 dagar.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Inrätta servicenivåer inom verksamheterna	2021-01-01	2021-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Kunden ska känna till vilka förväntningar som kan ställas.			
Kommentar Arbetet med ny hemsida är klart och har fått gott resultat. Hemsidan stödjer kunden i de första frågorna som dyker upp vid olika bygglovsåtgärder. De kundkontakter vi haft är nöjda. Kontaktcenter har också märkt skillnad på vilka frågor som ställs nu och vår nya medarbetare Kommun-Kim uppskattar strukturen på hemsidan då den gör de lätt för roboten att söka fram svaren. Hemsidan är uppdaterad och överlämnad för förvaltning och uppdateringar till bygglovenheten.			
✓ Öka informationen genom att förbättra hemsidan.	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Kunden ska själv kunna finna information om vad som gäller.			
Kommentar Arbetet med ny hemsida är klart och har fått gott resultat. Hemsidan stödjer kunden i de första frågorna som dyker upp vid olika bygglovsåtgärder. De kundkontakter vi haft är nöjda. Kontaktcenter har också märkt skillnad på vilka frågor som ställs nu och vår nya medarbetare Kommun-Kim uppskattar strukturen på hemsidan då den gör de lätt för roboten att söka fram svaren. Hemsidan är uppdaterad och överlämnad för förvaltning och uppdateringar till bygglovenheten.			

7.10.2 Mål: Kvalitetssäkra nämndens verksamhet

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Effekten av kartläggningen av tillsynsprocessen har gjort att arbetssättet börjar ta form och kvaliteten på besluten har ökat. Ökningen av antalet tillsynsärenden gör dock att det kommer ta mer resurser i anspråk för att hålla nere antalet pågående tillsynsärenden och de resurserna har vi inte i dagsläget.

Ingen mätning har gjorts av sikhinderprocessen under 2021, på grund av covid-19.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
— Antal avslutade tillsynsärenden	26 %				

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Ärendemängden ska vara i balans inte öka.					
Kommentar Totalt antal tillsynsärenden 2021 var 38 stycken varav 10 stycken har avslutats.					
— ■ Följa upp en process inom trafik och en inom bygglov					
Målvärde Inga avvikelser.					
Kommentar Ingen mätning gjorts av sikthinderprocessen under 2021 på grund av covid-19. Tillsynsprocessen för bygg utvecklas hela tiden och vi avslutade fler ärenden 2021 än 2020.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>🟢 Aktualitetspröva tillsynsplanen enligt PBL</p> <p>Syfte/effekt Att tillsynsplanen upprätthåller den kvalitet som behövs för att bedriva en bra tillsyn.</p> <p>Kommentar För att kunna bedriva en effektiv tillsyn så har vi startat med en processkartläggning och tillhörande rutinbeskrivningar. Vilket är viktigt för att se över var resurserna läggs. Antal ärenden har ökat till ca 3 per månad. Vi har även jobbat med fler ärenden kopplat till sanktionsavgifter</p>	2019-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>✔ Effektivisera administrativt arbete för att frigöra tid till handläggning</p> <p>Syfte/effekt Öka antalet timmar till handläggning istället för administration.</p> <p>Kommentar Genomfört workshop tillsammans med digitaliseringsstrateg som anlidade en konsult för att ta fram en kommunövergripande digitaliseringsplan. Arbetet fortsätter i gruppen "Tro hopp o digitalisering". Identifiera problemområden för att hitta vart de ger mest effekt i samhällsbyggnadsprocessen. Arbetet med mark- och exploateringsprocessen tillsammans med de nya arbetssättet att driva projekt fortgår för att hitta hållbara lösningar i våra överlämningar. Därefter ska verksamhetsutvecklingsrådet ha en workshop kring vilka prioriteringar som ska göras i kommunen.</p>	2019-01-01	2021-12-31	

7.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

7.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Handläggningstider bostadsanpassning	Att lagstadgad bostadsanpassning inte följs	<p>✔ Ingen avvikelse</p> <p>Handläggningstid för ansökan om bostadsanpassningsbidrag.</p> <p>Beskrivning av granskning Mäta handläggningstiden.</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Arbets sättet i Castor stödjer inte att räkna ut handläggningstid av bostadsanpassningsbidrag. Det skriftliga och formella beslutet som går ut till sökanden fattas först efter att själva bostadsanpassningen är utförd och entreprenör skickar faktura på arbetet. Det betyder att man fattar ett beslut som genomförs, men det faktiska delegationsbeslutet fattas först i efterhand, detta för att beställning av bostadsanpassningen inte ska dra ut på tiden för kunden. Räkna man ut medelvärde för hur många dagar det tar att fatta beslut efter att ansökan kommit in får man 25 dagar. Ett mer korrekt sätt att räkna ut handläggningstiden är att titta på tiden mellan ansökan och beställning av bostadsanpassningen. Gör vi det får vi 16 dagar.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Slutsats:</p>
Bostadsanpassning	Risk att kunden får för mycket anpassningar jämfört med lagens krav	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Vad har kunden fått för anpassning.</p> <p>Beskrivning av granskning Har kunden fått mer än vad beslutet anger.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Stickprov har gjorts på ansökningar för bostadsanpassning gjorda under 2021 och där beslut fattats. Stickprovet visar att sökande har fått den anpassning den ansökt om.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Sökanden får den anpassning den behöver vid ansökan om bostadsanpassning</p> <p>Slutsats:</p>

Bilaga 4

Kommunala bolag och förbund

Bilaga: Kommunala bolag och förbund

Innehållsförteckning

1.1	Inledning.....	3
1.2	Skövde Stadshus AB.....	3
1.3	AB Skövdebostäder	4
1.4	Skövde Energi	5
1.5	Kreativa Hus Skövde AB.....	7
1.6	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	9
1.7	Skövde Airport AB	11
1.8	Balthazar Science Center AB.....	12
1.9	Skövde Exploatering AB	14
1.10	Övriga hel- och delägda aktiebolag.....	14
1.11	Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen	17

1.1 Inledning

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under året samt en faktaruta med årets resultat. Uppgifterna är i vissa fall preliminära eftersom de inte har fastställts av respektive kommunalförbunds direktion eller respektive bolags årsstämma.

För mer information om verksamhet och resultat hänvisas till respektive bolag eller förbunds årsredovisning.

1.2 Skövde Stadshus AB

1.2.1 Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att som moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern, genom innehav av aktier i av kommunen eller eget bildade aktiebolag, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolagets syfte är att utöva tillsyn över koncernbolagen samt tillvarata gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Bolaget samordnar och följer upp dotterbolagens verksamheter genom dialoger, rapporter, budget och prognoser samt genom uppföljning av inkomna protokoll som därefter anmäls till kommunstyrelsen. Vd-träffar samt andra informella möten har skett under året. Vd informerar kommunstyrelsen löpande genom muntlig information vid kommunstyrelsens sammanträden.

1.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB, Moderbolag

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	200	200		200
Balansomslutning	1 199 560	1 125 700		1 108 022
Årets resultat efter finansiella poster	32 648	32 702		46 288
Eget kapital	1 113 100	1 113 102		1 094 082
Summa skulder och avsättningar	86 460	12 598		13 940
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	93	99		99
Antal anställda	0	0		0

Skövde Stadshus AB, Koncern

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	821 683	743 519		710 442
Balansomslutning	4 408 113	4 175 626		4 127 445
Årets resultat efter finansiella poster	166 439	160 359		98 348
Eget kapital	1 959 174	1 871 917		1 759 720
Summa skulder och avsättningar	2 448 939	2 303 709		2 367 725
Nettoinvesteringar	361 791	324 018		363 314
Soliditet i procent	44	45		43

Antal anställda	197	193		186
-----------------	-----	-----	--	-----

Koncernens resultat är något högre än föregående år. AB Skövdebostäder står för det största bidraget till koncernen.

1.2.3 Framtida utveckling

Koncernens ekonomiska utveckling är i hög grad knuten till utvecklingen på fastighets- respektive energimarknaderna, där koncernen har sina ekonomiskt tyngsta verksamhetsområden. Mot bakgrund av energimarknadens omställning påverkas energibolaget av risk- och osäkerhetsfaktorer.

Covid-19-pandemins påverkan på bolagens utveckling och finansiella rapportering bedöms vara begränsad. Bolagen bedöms har klarat anpassningen väl.

Detaljplanearbete pågår för att skapa ett nytt verksamhetsområde på Locketorps-Törsatorp 1:7 i syfte att bereda möjlighet till större industrietableringar. På området driver idag Skövde Airport AB sin verksamhet. Kommunfullmäktige beslutade i september 2021 att ge Skövde Airport AB i uppdrag att ta fram ett avvecklingsunderlag för bolaget och dess verksamhet för att därefter behandlas i kommunfullmäktige med intention att flygplatsverksamheten inom området avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

1.2.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

En etableringsförfrågan inkom under hösten med planer om investering i en ny battericellsfabrik med cirka 2 500 anställda. Ett omfattande beredningsarbete har pågått under hösten i syfte att skapa förutsättningar för att vara alternativet för denna stora etablering.

Attraktiva boendemiljöer

Skövde Stadshus AB har förvärvat en strategiskt viktig fastighet, Mariesjö 7, genom förvärvet av Skövde Explorering AB. Förvärvet har skett i syfte att skapa ytterligare förutsättningar att genomföra stadsutvecklingsprojektet Skövde Science City - Mariesjö. Den aktuella fastigheten är den mest väsentliga inom området och utgör en tiondel av projektytan och har en strategisk placering mitt i området.

Tillsammans

Skövde Stadshus AB lyfter ofta principen om kommunkoncernnyttan i sin styrning och principen finns angiven i samtliga av de majoritetsägda dotterbolagens ägardirektiv. Principen innebär att dotterbolagen i sin verksamhet ska ta hänsyn till den samlade effekten för kommunkoncernen och söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset, i syfte att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnyttan. Exempel på samverkansaktiviteter under året är den gemensamma upphandlingen av revisor inom hela bolagskoncernen, den gemensamma årliga bolagsdagen som i år sändes via Studio Balthazar, pågående arbete för gemensam upphandling av ekonomisystem samt förslag till uppdaterad Vision Skövde där koncernbolagen tillsammans med kommunen och övriga aktörer varit delaktiga.

1.3 AB Skövdebostäder

1.3.1 Verksamhet

Skövdebostäder har flera byggprojekt på gång och verksamheten omfattar nu dryga 5 500 bostadslägenheter. Under året har mycket tid ägnats åt att navigera genom pandemin för att kunna upprätthålla den goda servicen med omtanke om såväl hyresgäster som medarbetare och värna allas trygghet och säkerhet. Bolaget har haft en omfattande verksamhetsplan där delar av befintlig underhållsplan har fått omvärderas för att inte tappa fart över de underhållsåtgärder och reinvesteringar som måste genomföras.

Målet är att tillhandahålla goda och trygga boendemiljöer i välskötta fastigheter och bostadsområden. Under året har bolaget färdigställt 132 studentlägenheter på Kurorten 4 för att bidra till Skövde som studentstad.

Organisationen har anpassats för att ytterligare kunna hålla fokus på de många viktiga områden som kräver bolagets uppmärksamhet. Ett tydligt grepp har tagits om de ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsfrågorna, detta genom att organisera samordningen i en ny avdelning. Bolaget tittar också på en långsiktig

markförsörjningsplan.

1.3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	423 482	413 199	420 655	385 249
Balansomslutning	2 860 051	2 822 287		2 741 823
Årets resultat efter finansiella poster	121 316	128 312	115 666	87 775
Eget kapital	1 338 268	1 248 827		1 179 890
Summa skulder och avsättningar	1 398 746	1 439 232		1 447 810
Nettoinvesteringar	226 709	220 494	271 034	285 044
Soliditet i procent	50	48		46
Antal anställda	108	109		104

Omsättningsökningen består dels av nya fastigheter dels av en hyreshöjning med 0,98 % från och med den 1 februari 2021 samt att kunderna gör tillval och standardökningar. Kostnader för underhåll som belastar resultatet avviker från budget till följd av att en del åtgärder fått vänta pga pandemin. Årets driftskostnader har ökat beroende på högre uppvärmningskostnader men även kostnader för fastighetsskötsel och reparationer har ökat såväl som att det varit en mer omfattande avfallshantering. Avskrivningarna ökar i takt med att nyproduktionen fortskrider och att reinvesteringar som komponentbyten genomförs i fastigheterna. Investeringsvolymer är fortsatt hög men avviker från budgeterad volym på grund av viss senareläggning av ombyggnadsarbeten.

1.3.3 Framtida utveckling

Bolaget kommer att ta fram en handlingsplan för alla tre hållbarhetsperspektiven. Men också ta fram en plan för digital utveckling och förnya den långsiktiga underhållsstrategin. Byggnationen fortsätter med 90 trygghetsbostäder på Mossagården samt 68 markbostäder i Trädgårdsstaden. I stadsdelen Mariesjö byggs 71 nya lägenheter som blir inflyttningsbara i december 2023.

1.3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Attraktiva boendemiljöer

I samverkan med kommun och andra aktörer i näringslivet utvecklar bolaget stadsdelar vidare i olika former för att skapa en attraktiv stad. Förvaltningen av befintliga fastigheter och bostadsområden sker av en mycket närvarande och nära organisation med bland annat egna kvarters- och miljövärdar.

Tillsammans

Bolaget engagerar sig i samhällsutvecklingen inte minst genom det integrationsarbete som sker på flera olika sätt, bland annat genom ett utökat antal sociala kontrakt.

Vårt varumärke

Skövdebostädernas varumärke är starkt. Bolaget arbetar med att göra sina hyresgäster stolta över att bo hos dem och stärka deras roll som varumärkesbärare.

1.4 Skövde Energi

Skövde Energi är en koncern som bedriver kraft- och värmeproduktion samt fjärrvärmedistribution i moderbolaget Skövde Energi AB och elnätverksamhet i dotterbolaget Skövde Energi Elnät AB. Skövde Energi AB är delägare med 20% i Billinge Energi AB.

1.4.1 Verksamhet

Omställningen av energisystemet för att nå de globala och nationella klimatmål som ska leda oss mot ett klimatneutralt samhälle, dominerar verksamheten helt. Skövde Energi har en position att fortsatt vara pådrivande i det kommunala arbetet med att bidra till de nationella klimatmålen. Elektrifieringen rusar och det är bråttom att bygga ut kapaciteten i elnäten och stärka förmågan av stabil elproduktion för att säkerställa framtida tillväxt i kommunen.

Omställningen kan delas in i fem huvudspår; Direkt elektrifiering, som omställningen från fossila till elektrifierade drivlinor. "Power to X", utvecklingen av olika typer av energilager. Ökat utnyttjande och fortsatt utveckling av hållbara biobränslen. Koldioxidinfångning, urskiljning av koldioxid från rökgaser som fångas upp, distribueras och lagras i havsbotten samt beteendeförändringar hos den enskilda individen, som att ladda elbilen på natten eller minska sitt resande.

Skövde Energi arbetar aktivt och intensivt med samtliga huvudspår. Bolaget har tagit viktiga steg i omställningsarbetet genom att starta en utvecklingsavdelning.

Bolaget fortsätter utvecklingen mot ökat kundfokus. Historiskt rekordhög elpriser och nya taxor har påverkat bolagets kunder. I den kundundersökning som genomfördes under året fick Skövde Energi resultatet "Mycket väl godkänd". En viktig del av Skövde Energis samhällsansvar är att bidra till ökad kunskap om hållbarhet, klimat- och energifrågor och där har flera initiativ tagits under året.

Under 2021 har arbetet med framtagningen av en lokal energiförsörjningsplan startats upp. Det blir allt mer tydligt hur kraftvärmens betydelse i att avlasta elnätet skapar förutsättningar för Skövdes fortsatta tillväxt. Fjärrvärmens bidrar till minskat elbehov för uppvärmning av fastigheter samtidigt som tillgången till elproduktionen i bolagets kraftvärmeverk ökar. Genom detta kan man i det lokala energisystemet bidra med mer förnyelsebar el samtidigt som man frigör kapacitet i elnäten.

Elnätet i Skövde förbereds, liksom hela Sveriges elnät, för ett dubblerat uttag av el.

Effekttaxa har införts i syfte att skapa incitament hos kunderna för att minska effektuttaget på nätet då behovet är som störst. En kollektiv förflyttning i denna riktning gör att vi kan utnyttja vårt elnät mer effektivt och undvika höga investeringar och därmed hålla nere elnätsavgifterna.

Skövde Energi bedriver tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. Inga betydande överskridanden av tillståndsvillkor har inträffat under året.

Det globala säkerhetsläget har förändrats och hoten mot Sverige ökat. Samhällsviktiga verksamheter i hela landet jobbar med att stärka sitt säkerhetsarbete. Under 2021 har Skövde Energi fokuserat på att öka både den fysiska och digitala säkerheten.

1.4.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi, koncernen

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	393 346	321 673	369 795	
Balansomslutning	1 083 789	1083 495		
Årets resultat efter finansiella poster	71 927	36 971	42 500	
Eget kapital	485 352	455 803		
Summa skulder och avsättningar	598 437	627 692		
Nettoinvesteringar	90 341	96 386	100 000	
Soliditet i procent	45	42		
Antal anställda	55	51		

Resultatet är en kombination av flera faktorer men framför allt är det ett resultat av fokuserat

effektiviseringsarbete. En stabil resultatutveckling kommer att behövas med de utmaningar som följer energiomställningen. Koncernens rörelsemarginal uppgår under 2021 till 20% (13%). Avkastning på eget kapital för året är 15% (8%) och avkastning på totalt kapital är 7% (4%). Bolaget har en stark finansiell ställning som ytterligare stärkts under 2021.

1.4.3 Framtida utveckling

Energifrågan har stor betydelse i industrins gröna omställning. Samverkan är avgörande för framgång och Skövde Energi har stora möjligheter att ta en ledande roll i samverkan mellan energibolagen i Skaraborg. Framtidens energimarknad kommer att bestå av nya affärsmodeller och kräver en framåtlutad utvecklingsorganisation.

Digitaliseringen lägger nu grunden för en närmast disruptiv förändring av vårt samhälle. Det ger bolaget stora möjligheter att paketera kundunika erbjudanden och även optimera produktionen för att öka leveranssäkerhet och kundnytta.

EU och vår svenska regering har höga ambitioner i de kommande regelverk som ska leda oss mot ett klimatneutralt samhälle. Skövde Energi följer branschgemensamma färdplaner kopplat mot den nationella planen för Fossilfritt Sverige. Bolaget strävar mot att hela verksamheten ska vara klimatpositiv år 2030.

Behovet av nya kompetenser ökar i samma takt som digitaliseringen och energimarknaden utvecklas.

1.4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Skövde Energi är aktiva i det regionala arbetet för grön omställning och konkurrenskraftig tillväxt. För att säkerställa att det sker i den hastighet som krävs behöver vi vara framåtlutade och samverka brett med olika samhällsaktörer. Bland Skaraborgs energibolag har Skövde Energi goda förutsättningar att ta en ledande roll.

Tillsammans

Mänskligheten står inför ett mycket kritiskt läge i klimatfrågan. För att klara utmaningen är det avgörande att vi gör det tillsammans.

Attraktiva boendemiljöer

Trygghet, miljö- och klimatnytta samt konkurrenskraftiga priser gör att bolagets erbjudande är mycket attraktivt för alla typer av bostäder och verksamheter.

1.5 Kreativa Hus Skövde AB

1.5.1 Verksamhet

Kreativa Hus Skövde har tre dotterbolag, Mariesjö Kreativa Hus AB, VästFast i Skaraborg AB och Skövde Eldaren AB, som inte redovisas separat, fokus ligger på huvuduppdraget i Kreativa Hus Skövde, dvs att skapa attraktiva lokaler och ytor till Science Park Skövde.

Vd har åter gått i tjänst 1 november och lösningen med tf vd från Science Park Skövde har fungerat mycket väl. En etableringsansvarig tjänst motsvarande 50 % köps fortsatt från Science Park Skövde.

1.5.2 Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	21 612	19 773	21 000	15 996
Balansomslutning	314 938	276 965		275 374

Årets resultat efter finansiella poster	1 303	2 328	3 219	-2858
Eget kapital	66 341	65 366		63 703
Summa skulder och avsättningar	248 598	211 600		211 670
Nettoinvesteringar	42 527	1 591		26 122
Soliditet i procent	21	24		24
Antal anställda	1	2		1

Mariesjö Kreativa Hus AB

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	1 787	2 303	2 300	2 279
Balansomslutning	8 895	8 322		8 563
Årets resultat efter finansiella poster	-751	1 340	1 336	1 220
Eget kapital	1 709	1 722		1 582
Summa skulder och avsättningar				
Nettoinvesteringar	742	0		0
Soliditet i procent	18	24		22
Antal anställda	0	0		0

VästFast i Skaraborg AB

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	2 066	2 061	2 060	2 027
Balansomslutning	7 731	8 038		7 944
Årets resultat efter finansiella poster	1 351	1 642	1 600	1 308
Eget kapital	2 384	2 344		2 311
Summa skulder och avsättningar	5 347	5 694		5 633
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	31	29		29
Antal anställda	0	0		0

Skövde Eldaren AB

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	0	0	0	
Balansomslutning	3 713	3 140		
Årets resultat efter finansiella poster	-2 113	-88	-143	
Eget kapital	306	237		

Summa skulder och avsättningar	3 407	2 903		
Nettoinvesteringar	0	2 835		
Soliditet i procent	8	8		
Antal anställda	0	0		

Framtagandet av underlag till en ny detaljplan har påverkat resultatet med ca 1 mnkr och bolaget har renoverat och underhållit byggnader och IT-system under året för ca 1 mnkr, varför resultatet är lägre än tidigare år. Köpet och ombyggnationen av Penta 9, Nyeport är den största investeringen i år.

Ökad uthyrning av ytor i Pergolan och Spaljén har ökat omsättningen. 16 hyresgäster har hyrt mer yta under året och 17 nya hyresgäster har tillkommit, två har flyttat av.

1.5.3 Framtida utveckling

En central framtida utveckling för bolaget kommer vara att fortsätta skapa förutsättningar för bolagen i Science Park Skövde. Bolaget tar nu fram planer och handlingar för kommande byggprojekt i linje med den nya detaljplanen och planprogrammet.

Bolaget investerar och bygger en bussdepå för Västtrafik. Projektet planeras och projekteras för att stå klart i juni 2024 vid Timboholm. Samtidigt avvecklas den tidigare depån, som bolaget också äger.

Bolagets risker består i att inte kunna leverera ytor i den hastighet som Science Park Skövde efterfrågar. Bedömningen att bolaget håller hög hastighet i att ta fram handlingar och planer, men det avgörande är tempot i detaljplanprocesserna, vilket bolaget inte kan påverka. Bolagets bedömning är att kommunen hållit högsta möjliga hastighet i processen, vilket är mycket positivt.

1.5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Kreativa Hus Skövdes främsta uppdrag är att skapa förutsättningar för bolagen i Science Park Skövde att etablera sig, må bra och växa med bra fysiska lokaler, men också att kringtjänsterna är välfungerande, så att bolagen kan fokusera på sin kärnverksamhet. Detta leder oss tillsammans mot vision 2025 genom att vara en möjliggörare för näringslivet inom branscher där hög kompetens finns och framtidsutveckling sker.

Natur och miljö

Fastighetsbranschen står för betydande miljöpåverkan, främst vid om- och nybyggnationer. Bolaget jobbar aktivt med att samplanera ombyggnationer där material kan återanvändas i nästa projekt. Att minska sin energiförbrukning är i dag en självklarhet, men också se över möjligheten att försörja fastigheterna med egentillverkad el. I år installerades 100 kWh solceller som minskar köpt el från start som var i juli. Möjlighet till elbilsaddning skapar fortsatt miljönytta.

Tillsammans

Kreativa Hus Skövde bygger inkluderande och inspirerande miljöer i samarbete med Science Park Skövde och hyresgästerna. Det bidrar till att människors arbetsplats blir attraktiv att vara på och gynnar arbetsmiljön för de bolag som finns i våra fastigheter, vilket gör att Skövde blir en god plats att vara på för att mötas och samverka. I kommande projekt involveras hyresgäster för att komma med inspel till såväl miljön runt om som hur önskemål om framtida lokaler.

1.6 Next Skövde Destinationsutveckling AB

1.6.1 Verksamhet

Next Skövde ska bidra till att utveckla och marknadsföra Skövde till gagn för såväl Skövdebor som besökare. Bolaget är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

1.6.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	8 968	4 637		7 116
Balansomslutning	13 445	11 573		8 965
Årets resultat efter finansiella poster	853	426	120	28
Eget kapital	4 156	3 320		3 171
Summa skulder och avsättningar	9 290	8 254		5 785
Nettoinvesteringar	0	0	0	590
Soliditet i procent	34	34		40
Antal anställda	13	12		12,5

1.6.3 Framtida utveckling

I bolagets plan för 2022 görs bedömningen att vi går mot slutet av pandemin och att verksamheten kommer att kunna normaliseras i högre utsträckning än föregående år. Det planeras därför för att kunna återstarta arbetet med evenemang under senare delen av våren. 2022 kommer, vid sidan av återhämtning efter pandemin, i stor utsträckning präglas av förberedelsearbete inför SM-veckan 2023 som kommer kräva betydande insatser från stora delar av bolaget.

I bolagets affärsplan framgår att verksamheten har fokusområden som prioriteras. Bolaget kommer att prioriterat arbeta med nedanstående uppgifter utifrån perspektivet drivande och stödjande.

Driva samverkansplattformen Visit Skaraborg 2.0.

Driva arbetet med att implementera Skövdes platsvarumärke.

Driva och agera hemvist för Citysamverkan.

Driva arbetet inför SM veckan vinter 2023.

Stödja utvecklingen av Billingen till en året runt-destination.

Stödja arbetet kring att befästa Skövde som en stad för spelutveckling och "gamingkultur"

1.6.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Tillsammans

SM-veckan Vinter 2023 Skövde har av riksidsrottsförbundet tilldelats värdskapet för SM-veckan vinter 2023. Under 2021 startades projektet formellt upp tillsammans med Riksidsrottsförbundet och SVT. Det lokala projektledarskapet leds av Next Skövde. Vinterveckan kommer att gå av stapeln vecka 5 2023 och kommer innehålla 22 stycken idrotter.

Vårt varumärke

Lansering av Skövdes beslutade platsvarumärke Nu är Skövdes nya platsvarumärke på plats. Play it like Skövde är mentaliteten som ligger till grund för hur vi vill att platsen ska utvecklas och kommuniceras. Platsvarumärket ska bidra till att öka den lokala stoltheten, att Skövdeborna känner en glädje och stolthet över att bo och verka i Skövde samt att Skövde ska öka sin varumärkesstyrka i omvärlden. Arbetet sker i samverkan med Skövde kommun och ett inrättat partnerskap av aktörer.

Regionen

Visit Skaraborg, ett långsiktigt strategiskt uppdrag Skaraborgs kommunalförbund har beslutat att ge Next Skövde och Destination Läckö-Kinneulle ett fyraårigt strategiskt uppdrag att jobba med samverkan för besöksnäringen inom Skaraborg. Detta är ett resultat av det arbete som under tre år bedrivits i projektform och

som nu övergår nu till ett löpande tillväxtuppdrag. Inom ramen för uppdraget kommer arbetet nu att fortsätta med att utveckla fler gemensamma produkter och föra ut dem via webb, sociala kanaler och kampanjer.

1.7 Skövde Airport AB

1.7.1 Verksamhet

Bolagets syfte är att vara kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta sker genom att bolaget bedriver flygplatsverksamhet och skapar goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Bolaget arbetar tillsammans med berörda intressenter aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort. Bolaget har under året haft 5 fast anställda och nio timanställda.

Totalt har ca 3 000 flygrörelser ägt rum under året. Av dessa var 287 kommersiell trafik varav Försvaret står för 218.

Antalet kommersiella flygrörelser har minskat med 176 rörelser och antalet passagerare har minskat från 4 328 till 1 683. Frakten har ökat från 4,5 ton till 6 ton och ambulansflyget ökade från 24 landningar till 45 landningar.

Avtal upprättades med Fortifikationsverket angående Försvarmaktens nyttjande av flygplatsen under perioden 2021-01-01 -- 11-30 för flygningar som annars skulle gjorts i Karlsborg.

Avtal har upprättats med Trafikverket om att vara beredskapsflygplats under tiden 2021-01-01—06-30 samt 2021-08-01—12-31.

Avtal tecknat med Dronamics om förarlösa flygtransporter.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2021-09-27 om omställning av flygplatsområdet till industrimark har bolaget sagt upp anställda till 2022-06-30. VD avtal förlängt till 2022-06-30. Ett avvecklingsunderlag är upprättat och sänt till KSAU 2021-12-14. Uppsägning av avtal har påbörjats och förberedelser för avveckling har inletts.

1.7.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	2 910	3 413	2494	3 659
Balansomslutning	15 256	15 607		14 284
Årets resultat efter finansiella poster	-6 389	-6 119	-6 137	-7 815
Eget kapital	13 208	13 197		13 117
Summa skulder och avsättningar	2 047	2 410		1 167
Nettoinvesteringar	551	1235		598
Soliditet i procent	87	86		89
Antal anställda	5	7		6

Årets resultat före dispositioner blev -6,4 miljoner kronor, vilket är ca 230 tkr högre än budgeterat. Detta beror främst på minskad närvaro av Försvarmakten samt på ökade kostnader för ogräs och halkbekämpning. Under året erhöles ett koncernbidrag om 6,2 miljoner kronor.

1.7.3 Framtida utveckling

Budgeten för år 2022 är -3,5 miljoner kronor inklusive budget för avveckling. I budgeten finns många osäkerhetsfaktorer, inte minst vad gäller sanering av förorenad mark och vatten.

Bolaget kommer att återlämna flygplatsens certifikat för att bedriva flygplats- och flygtrafiktjänst 2022-03-31 och därmed stänger flygplatsen för kommersiell trafik.

Avveckling påbörjas 2022-04-01 med nedmontering av inflygningshjälpmedel, master, belysningar, försäljning av material, utrustning och fordon. Personalen är uppsagd till 2022-06-30.

Likvidator tar över bolaget 2022-07-01.

1.7.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Bolaget har under året deltagit i arbetet att få en etablering till Skövde och flygplatsområdet genom stöttning till arbetsgruppen och genom information vid besök på flygplatsen.

Bolaget har etablerat kontakt med flera yrkeshögskolor för ett ömsesidigt utbyte av kunskap och erfarenheter.

1.8 Balthazar Science Center AB

1.8.1 Verksamhet

Balthazar Science Center skall stimulera och väcka intresset för teknik- och naturvetenskapliga ämnen, långsiktig bidra till kompetensförsörjning och Skövde som ett regionalt nav för utbildning. Lärande sker i samtliga kontaktytor; pedagogisk aktör för utbildning, besöksmål för allmänhet och samverkansplattform för samhällsaktörer inom skola och arbetsliv.

Grunden är bolagets pedagogiska plattform, att stärka individens entreprenöriella förmågor och öka det vetenskapliga kapitalet. Att utmana, upptäcka, skapa positiv känsla och erbjuda Edutainment. Genom begripliga och lekfulla kunskapsupplevelser, väcks nyfikenhet och lust att undersöka och lära sig mera, hela livet. Alla skall känna sig glada, stärkta och sedda.

Pandemin och Covid19 har fortsatt satt stark prägel på hela vårt samhälle under 2021, så även bolagets organisation och vardagliga processer. Verksamheten har varit den enskilt främsta påverkande händelsen, med paus för fysiska besök och erbjudanden sedan november föregående år, fram till 1 september när verksamheten åter öppnades upp för allmänhetens besökare.

Under året har 5 702 allmänhetsbesökare tagit del av de kunskapsupplevelser bolaget erbjudit under öppethållandeperioden september-december. I fysiska och uppkopplade programformer har bolaget även mött 5 925 elever i skolprogram och 412 pedagoger i fortbildningsprogram, samt möjliggjort meningsfull fritid för barn och ungdomar i olika fritidsprogram och teknikkollo under skollov. Årets utfall motsvarar i princip en fjärdedel av ett normalår, inom samtliga målgrupper och aktivitetsformer.

Ett löpande risk- och konsekvensarbete har genomförts under året för en trygg och säker arbetsmiljö för våra medarbetare. Den fysiska arbetsmiljön har varit i fokus under året med en rad olika insatser för förbättrade gemensamhetsytor, för såväl arbete som paus.

Året har varit påfrestande för bolagets årsanställda medarbetargrupp. Med anledning av åtgärds paket har bolaget inte haft möjlighet att erbjuda visstidsanställda medarbetare anställning i systematisk omfattning, vilket påverkat variation i arbetsuppgifter på individnivå. Omställningen under föregående verksamhetsår och pandemins första fas bedöms ha påverkat kraften till omställning och omorientering, som kontinuerligt krävts på individnivå i kortare intervall och förändrade scenarier. Förebyggande åtgärder och insatser har erbjudits och nyttjats av flertalet medarbetare i samarbete med företagshälsovård.

Bolagets mål har under året varit tydligt och konkret; att samtliga årsanställda medarbetare i organisationen skall vara med genom den utmaning pandemi inneburit och komma ur starkare. Ett dagligt genomförandefokus på metod, erbjudande- och programutveckling för ökad grad innovation, digitalisering och hållbar utveckling om än med nya förutsättningar och förhållningsätt.

1.8.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	6 632	7 138	7 267	7 116
Balansomslutning	5 219	11 573		8 965
Årets resultat efter finansiella poster	-228	426	11	28
Eget kapital	1 484	3 320		3 171

Summa skulder och avsättningar	3 735	8 254		5 785
Nettoinvesteringar	422	0		590
Soliditet i procent	28	34		40
Antal anställda	10	12		12

De totala intäkterna landar på 9 369 tkr med ett resultat på -228 tkr efter finansiella poster, ett lägre resultat än den reviderade budget som styrelsen antog under verksamhetsåret och åtgärds paket som effekt av Covid19. Under året erhöles ett koncernbidrag om 250 tkr.

Omsättningen minskar med cirka 756 tkr jämfört med föregående år, nettoomsättningen med 506 tkr. En effekt av minskad försäljning av entréer, butik och café samt program på grund av pandemins påverkan. Utöver pandemin påverkades verksamheten av oförutsedda fastighetsrelaterade åtgärder.

1.8.3 Framtida utveckling

Framtiden och marknadspotentialen för vetenskapsupplevelser och pedagogisk verksamhet genom edutainment ser god ut. Besöksstatistiken för svenska Science Centers ökar såväl på nationell som regional nivå. Behov och efterfrågan av digital kunskap, programmering och hållbar utveckling är genomgående för landets och regionens välfärd och tillväxt.

Världen är rörlig och föränderlig, det enda vi vet om imorgon är att vi inte kan veta vad som är aktuellt. Att vara i ständig rörelse innebär konstant nyfikenhet och en vilja till genomförande av aktiviteter som genomsyras av förnyelse och kvalitet i samklang. Där ligger bolagets strävan och motivation att möta sina målgrupper, förklara komplexa fenomen på ett begripligt sätt och möjliggöra för ännu fler att lära känna världen runtomkring lite bättre varje dag.

Balthazar Science Center är idag en etablerad aktör som bidrar med aktiviteter och potential inom flertalet av utvecklingsområdena i resan mot stadens vision; "Vision Skövde 2025". Potentialen tar bolaget sig an som en utmaning, som kommunalägt bolag är det en tydlig uppgift att arbeta vidare med att bryta ner visionen i konkreta aktiviteter och bidra med än fler samverkans som stärker kunskapsutveckling och attraktionskraft. Kommande uppdatering av staden och ägarens vision för platsen Skövde under 2022, ses som ett ingångsvärde i kommande strategiarbete för ny affärsplan från 2023 och framåt.

1.8.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Här har Balthazar Science Center naturligt en roll som tillgänglig lärmiljö och annorlunda kunskapsmiljö, med fokus på intresse och stimulans för teknik, matematik och naturvetenskap genom lustfyllda upplevelser för bredad rekrytering och livslångt lärande.

Bolaget har arrangerat "Möjligheternas värld" med programaktiviteter för åk 8 i regionen tillsammans med Teknikcollage Skaraborg, ASSAR Industrial Innovation Arena, Skaraborgs kommunalförbund och Högskolan i Skövde, där man mött 1 200 elever i olika teknikområden inför framtida gymnasieval. Programmet för deltagarna möjliggör olika former av utmanande teknikomoment i syfte att möjliggöra mötet med teknik, träffa förebilder i form av gymnasieambassadörer och få med sig en vidgad bild av utbildningsvägar. Årets genomförande har skett fysiskt på plats i anläggningen samt i uppkopplad digital form.

Natur och miljö

I samarbete med kommunala bolaget Skövde Energi, har byggnation av ny fysisk upplevelsemiljö startat, en digital filmproduktion och tre nya skolprogram. Att tillsammans jobba med ett så grundläggande begrepp som energi, gör att det går att anknyta till många olika naturvetenskapliga och tekniska områden som ger konsekvenser för såväl privatlivet som politiska beslut på en övergripande samhällsnivå. Syftet är att allmänheten ska få en ökad kunskap och ökat intresse för energifrågor och vilka utmaningar som finns på lokal och global nivå. Utgångspunkt tas i de globala mål som berör energifrågor på olika sätt och skapar lärande aktiviteter för förskolebarn, elever i grundskolans senare årskurser och vuxna.

Tillsammans

Skövde stad i LEGO är en större utvecklingsinsats som under året genomförts i LEGO-borgen för ökad interaktivitet och utmaning. Utställningen Skövde stad har byggts upp i skalenlig modell i samarbete med kommunens destinationsbolag Next Skövde, med tema samhällsbyggnad och medborgardialog.

1.9 Skövde Exploatering AB

1.9.1 Verksamhet

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Mariesjö 7 som består av Mariesjöterminalen.

Skövde kommun förvärvade i november 2021 fastigheten Mariesjö 7 genom förvärv av aktierna i Sjøråsen AB. Bolaget har efter förvärvet namnändrats till Skövde Exploatering AB.

Bolaget ska vara ett av kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom området Skövde Science City – Mariesjö i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen.

1.9.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	4 357	4 343		4 306
Balansomslutning	39 469	40 850		42 068
Årets resultat efter finansiella poster	2 046	1 961		354
Eget kapital	1 778	10 154		8 614
Summa skulder och avsättningar	37 691	30 696		33 454
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	5	25		21
Antal anställda	0	0		1

1.9.3 Framtida utveckling

Bolagets fastighet ligger norr om Mariesjöområdet som ingår i Skövde kommuns nya stadsdel Skövde Science City Mariesjö. Planeringen för den nya stadsdelen pågår för fullt, både på ett övergripande plan och i detalj och målet är att skapa en hållbar och innovativ stadsmiljö med egen identitet, nya mötesplatser och god arkitektur.

En förutsättning för en utveckling av Mariesjöområdet i enlighet med uppdraget att skapa expansionsutrymme för högskolan, Science Park Skövde och bygga nya bostäder mm, är att Mariesjöterminalen måste flyttas ut ur området. Om terminalen ligger kvar medför dess omgivningspåverkan (trafik, verksamhetsbuller, riskfrågor mm) att omvandlingen av Mariesjö allvarligt försvåras och den önskade nord-sydliga kopplingen mellan Stallsiken och Mariesjö riskerar att utebli.

1.9.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Attraktiva boendemiljöer och kunskapsutveckling

Den framtida utvecklingen bolagets fastighet är ett led i att skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov samt locka nyetableringar till Skövde regionen. Förutsättningar för nybyggnation av bostäder utvecklas och det skapar förutsättningar för ett varierat och blomstrande näringsliv

1.10 Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i Skövde Stadshus AB äger koncernen också 49 procent av aktierna i Science Park

Skövde AB, som redovisas som intressebolag i den koncernen. Bolaget ingår i den totala kommunkoncernen.

Skövde kommun äger samtliga aktier i Mörkebackens Fastighets AB.

Skövde kommun äger också samtliga aktier i Skövde Billingen AB, som är ett vilande bolag och inte bedriver någon verksamhet. Detta bolag berörs därför inte i detta avsnitt.

1.10.1 Science Park Skövde AB

1.10.1.1 Verksamhet

Science Park Skövde AB driver och utvecklar teknik- och forskningsparken Science Park Skövde. Science Park Skövde är en samlad miljö för entreprenörskap och affärsutveckling, integrerad med högskolan i Skövdes campusområde. Bolaget driver Science Park Skövde som är en öppen innovationsarena i syfte att stimulera ökad innovationsförmåga och samverkan mellan teknikparkens medlemsföretag, högskolan och näringslivet i regionen. Bolaget driver även startupverksamheten Science Park Skövde Inkubator i syfte att underlätta för entreprenörer att starta kunskapsbaserade företag. Bolaget har en filial till sin Inkubator i Göteborg med inriktning dataspelsutveckling. Bolaget stöttar entreprenörer och företag som har skalbara affärsidéer, med affärsutveckling och innovationsledning för att skapa tillväxt.

Bolaget är grundare och delägare i Skaraborg Invest som investerar och medverkar i såddfinansiering av potentiella tillväxtföretag.

Under 2021 har Covid-19 pandemin påverkat stora delar av samhället. Företaget har lyckats väl med att ställa om verksamheten till digitalt. Bolagets konferensverksamhet har dock påverkats av pandemin vilket resulterat i ett kraftigt intäktsbortfall. Genom att balansera kostnaderna kopplat till den delen av verksamheten har bolaget lyckats få en låg påverkan på sitt totala resultat. Pandemin förväntas påverka konferensverksamheten kraftigt även under 2022.

Bolaget driver den av VINNOVA utsedda nationella Excellence Inkubatorn. Totalt 54 företag och 138 individer har varit inne i någon av inkubationsfaserna under 2021. Det har under året bildats nio nya AB:n i inkubatorn.

1 379 individer har under året varit deltagande i innovationshöjande insatser och 16 nya bolag har etablerat sig i parken. Nyetablering medför att parken växer med drygt 160 kollegor under 2022 vilket skapar en ökad löneskatteintäkt på mer än 20 miljoner.

Den 30 september 2019 hävde styrelsen anställningsavtalet för tidigare verkställande direktör då det framkommit misstankar om att han gjort inköp för privat bruk med bolagets medel. Styrelsen polisanmälde händelsen per samma datum och förundersökning inleddes och åtal har väckts 22-02-21.

1.10.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	40 030	39 262	42 438	42 486
Balansomslutning	19 068	16 402		16 342
Årets resultat efter finansiella poster	1 315	989	215	-322
Eget kapital	7 236	6 313		5 774
Summa skulder och avsättningar	11 832	10 089		10 568
Nettoinvesteringar	248	158		208
Soliditet i procent	44	44		40
Antal anställda	23	21		18

1.10.1.3 Framtida utveckling

Bolaget har blivit utsedd av Vinnova för att fortsätta driva en av de nationella excellens Inkubatorerna i Sverige från 2021. Detta är ett bevis på förmågan att leverera en inkubatorverksamhet med hög kvalitet som är viktigt på både lokal, regional och nationell nivå.

Utvecklingen av Mariesjöområdet medför att Parken kommer att ges utrymme att utvecklas över en lång tid. Detta är sannolikt ett av de viktigaste beslut som tagits då Science Park Skövde idag ser att behovet av lokal nu och framgent är större än tillgången. Med denna satsning kommer Parken kunna utvecklas i en snabbare takt. Vidare arbetar Science Park Skövde med att säkra att Skövde och VGR positionerar sig som Sveriges starkast region för dataspelsutveckling genom att vara drivande på att ta fram en nationell agenda för branschen samt tydligt positionera sig inom denna agenda.

1.10.1.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Genom att skapa ett konkurrenskraftigt regionalt och internationellt förankrat innovationssystem, bidrar Science Park Skövde till regionens attraktivitet och tillväxt. Teknikparken är navet i Skaraborgs framtid som lockar företag att etablera sig och bli kvar i Skaraborg. Bolaget är en aktiv och tydlig aktör inte bara i Regionen, utan nationellt och även internationellt.

Science Park Skövde arbetar för att det byggs upp erkända spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen.

Kunskapsutveckling och arbete

Genom kunskapsintensiva företag och organisationer skapas förutsättningarna för ett varierat och blomstrande näringsliv i Regionen. Science Park Skövde verkar för att tillvarata Högskolans forskning och utbildning i syfte att stimulera, inspirera och möjliggöra för utveckling av kunskapsföretag och skapar ett konkurrenskraftigt och internationellt förankrat innovationssystem. Bolaget stimulerar och bidrar till utvecklingen av kunskaps- och innovationsdriven ekonomi.

I teknikparken finns såväl företagsinkubation och öppna arenor för innovation, som beroende på bolagens mönadsgrad ger stöd för fortsatt utveckling.

Tillsammans

Genom samverkan med näringsliv, akademi, finansörer och ägare stödjer Science Park Skövde entreprenörer och företag med skalbara affärsidéer med affärsutveckling och innovationsledning.

Tillsammans med fastighetsägarna i teknikparken bidrar Science Park Skövde till utvecklingen av den fysiska innovationsmiljön på ett sätt som är viktigt för miljön.

1.10.2 Mörkebäckens Fastighets AB

1.10.2.1 Verksamhet

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Tegelbruket 2 i Skövde kommun.

Skövde kommun är sedan maj 2020 ägare till bolaget. Förvärvet av fastigheten var ett led i arbetet med omvandlingen av Mariesjö. Tegelbruket 2 är tidigt i fasen av en omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet.

Nuvarande hyresgäst har flyttat till nya lokaler i slutet av år 2021, vilket var överenskommet inför förvärvet av bolaget. Fastigheten kommer att rivas under år 2022. Genom att riva fastighetens byggnad blir det möjligt att bebygga fastigheten på annat sätt. En byggnation som ingår i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

1.10.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	800	797		779

Balansomslutning	2 317	5 745		5 822
Årets resultat efter finansiella poster	-2 956	346		302
Eget kapital	-2 004	1 086		1 513
Summa skulder och avsättningar	4 239	4 659		4 309
Nettoinvesteringar	300	0		0
Soliditet i procent	-84	19		26
Antal anställda	0	0		0

Någon budget är ej lagd för Mörkebacken för år 2021.

Balansomslutningen har minskat år 2021 vilket beror på att det har skett en nedskrivning av byggnaden då den ska rivras under år 2022. Nedskrivningen av byggnaden är också orsaken till det negativa resultatet, det negativa egna kapitalet och den negativa soliditeten för år 2021.

Bolaget har upprättat kontrollbalansräkning som konstaterade ett övervärde på fastigheten om 15 400 tkr utifrån en extern värdering utförd av Svefa AB. Det egna kapitalet i bolaget är därmed säkerställt.

Bolaget har under år 2021 gjort investeringar i marken i form av detaljplanekostnader för Tegelbruket 2.

1.10.2.3 Framtida utveckling

Syftet med förvärvet av Mörkebacken Fastighets AB, och därmed förvärvet av fastigheten Tegelbruket 2, är att kunna utveckla området Mariesjö utifrån planprogrammet Mariesjö och kommande detaljplaner för området.

1.10.2.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Mariesjö är en central stadsdel där det sedan flera år tillbaka pågår en omvandling från småindustri och verksamheter till utbildning, kontor, försäljning och service m.m. Utvecklingen av Science Park Skövde är motorn i omvandlingsarbetet. Målet är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt expansion av Science Park Skövde och högskolan samt att skapa en levande, tät stadsmiljö med egen identitet och nya mötesplatser. I syfte att ta ett samlat grepp över omvandlingen förvärvade kommunen Fastigheten Tegelbruket 2 som har en strategisk viktig plats för det långsiktiga omvandlingsarbetet. Målsättningen är att attrahera unga medborgare och företagare samt stärka nya branschers närvaro och utveckling i Skövde.

1.11 Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen

1.11.1 Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

1.11.1.1 Verksamhet

Under 2021 har miljönämnden utfört totalt 3 420 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver detta har 2 802 inkommande ärenden registrerats för året. För planerade insatser på verksamheter som betalar en fast årlig avgift har vi utfört 2 172 insatser vilket i förhållande till planen ger en måluppfyllelse på 92,1 procent. Insatserna som inte genomfördes enligt plan kommer att utföras under 2022. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Nämnden har även för 2021 bedrivit tillsyn enligt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anledning av pandemin. Vi har under året utfört 543 insatser.

Respektive medlemskommuns fullmäktige har under 2021 beslutat att anta en ny miljöbalkstaxa som träder i

kraft den 1 januari 2022. Taxan är framtagen enligt Sveriges Kommuners och Regioners (SKR:s) nya taxemodell. En stor förändring som kommer med den nya taxan är en ökad andel efterhandsdebitering.

1.11.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	30 132	31 355	31 300	38 119
Balansomslutning	9 684	9 152		10 562
Årets resultat efter finansiella poster	228	1 976	63	2 037
Eget kapital	4 228	5 976	4 063	6 037
Summa skulder och avsättningar	5 456	3 176		4 526
Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Soliditet i procent	44	65		57
Antal anställda	40	43		43

Årets resultat uppgår till 228 tkr. Resultatmålet om ett överskott motsvarande minst 0,5 procent av medlemsbidragen (63 tkr) är således uppnått. Såväl intäkter som kostnader är under budget.

Intäkterna uppgår till 30 132 tkr vilket är lägre än budget motsvarande 1 168 tkr eller 3,7 procent. Det förklaras av lägre intäkter från tillsynsavgifter motsvarande 10,1 procent i jämförelse med budget. Den lägre intäkten kompenseras till viss del av statliga bidrag för tillsyn av trängsel på serveringsställen som är klart över budget.

Kostnaderna uppgår till 29 816 tkr vilket är 1 334 tkr eller 4,3 procent lägre än budget. Det förklaras av lägre kostnader för såväl personal som för övriga verksamhetskostnader. Vi har haft en lägre bemanning än vad vi budgeterat för som en följd av vakanser. Samtidigt ser vi att vissa övriga verksamhetskostnader är lägre som en följd av pandemin och de restriktioner som den medfört.

1.11.1.3 Framtida utveckling

Arbetet med att implementera e-tjänster i syfte att digitalisera och effektivisera verksamheten har utvecklats väl. Idag finns 10 e-tjänster i drift och användningen börjar komma igång från låga nivåer.

Under 2021 har förbundet från grunden sett över nuvarande chefsriktlinje för tillsyn och kontroll i syfte att förbättra, förenkla och likrikta sina arbetsmetoder. I detta ingår att få till en gemensam kontrollprocess på kontoret. Stora delar av kontoret har involverats i arbetet och man har genomfört en hel del förbättringar. Förändringarna träder i kraft från och med 1 januari 2022.

Under hösten 2021 togs en nationell strategi för miljöbalkstillsyn fram i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period som är 2022-2024.

Sedan en tid tillbaka arbetar Livsmedelsverket med att se över och göra om befintlig riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar. Målsättningen är att en ny modell ska gälla från och med 2024.

1.11.2 Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS)

1.11.2.1 Verksamhet

Räddningstjänstförbundet Östra Skaraborg (RÖS) har under 2021 arbetat med verksamhetsmålen utifrån de fortsatt särskilda villkor och begränsningar pandemin medfört. Förbundet har inte haft tillräckliga resurser för att bedriva den tillsynsverksamhet som krävs, varför de målen inte är uppfyllda. I övrigt är måluppfyllnaden bedömd som god. Även målen gällande ekonomi har bedömts vara uppnådda, trots det negativa

balanskravsresultatet.

Mot bakgrund av lag- och föreskriftsförändringar med krav på ständigt övergripande ledning och ökad robusthet, har ett omfattande arbete för att skapa ett gemensamt ledningssystem tillsammans med Räddningstjänsten Västra Skaraborg (RVS) bedrivits under året. Det gemensamma ledningssystemet driftsätts 1 mars 2022.

1.11.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	118 723	112 152	114 758	115 168
Balansomslutning	131 310	118 096		120 294
Årets resultat efter finansiella poster	4 625	4 931	0	447
Eget kapital	39 962	35 337	35 337	29 958
Summa skulder och avsättningar	91 348	82 759		89 889
Nettoinvesteringar	6 555	13 969	15 152	4 688
Soliditet i procent	31	30		25
Antal anställda	346	347		342

Resultatet för året visar på ett överskott 4 625 tkr. Värdepappersförändringen visar ett positivt resultat på 5 250 tkr, vilket innebär att balanskravsresultatet ger ett underskott på - 625 tkr. En oförutsedd sanktionsavgift från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) om 350 tkr samt en felkonterad pensionssskuldpost på 200 tkr har belastat 2021. Pensionssskulden ökar också generellt på grund av ett ändrat livslängdsåtagande vilket orsakar en uppskrivning av skulden strax över en miljon kronor. Placeringskapitalet av räddningstjänstens pensionsfond ökade däremot kraftigt i värde. Därmed har konsolideringsgraden, som uttrycker hur mycket av pensionssskulden är tryggt i pensionsfonden, ökat från 75,9% till 88,3%.

1.11.2.3 Framtida utveckling

Räddningstjänstens Västra Skaraborg medlemskommuner har initierat en utredning om förutsättningarna att söka medlemskap i RÖS. Utredningen utgör beslutsunderlag och slutredovisas i mitten av april 2022. Tidplan för utökat förbund är satt till 2023-01-01. Kraven på kommunal räddningstjänst har både förtydligats och ökat, vilket medför att flera parallella strategier för att möta dessa måste arbetas fram, där ett utökat större förbund är en viktig sådan.

Förändringar i samhället och olyckslandskapet medför också ökade krav på kompetenser, samarbete över såväl geografiska som organisatoriska gränser. Högre grad av beredskap för alternativ handlingsförmåga bedöms därför komma att krävas, både personellt och ekonomiskt. Alla säkerhets- och skyddsaktörer i samhället behöver bli betydligt mer redundanta, adaptiva och samverka i högre utsträckning för att bättre klara att möta utmaningarna tillsammans.

1.11.3 Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg (AÅS)

1.11.3.1 Verksamhet

Under våren har Skultorps återvinningscentral byggts om till en kvartersnära återvinningscentral (KÅVC) med Grönt kort. Denna ÅVC skiljer sig från övriga anläggningar genom att den är till för boende i ett särskilt område och är anpassad för avfallslag som uppstår regelbundet och ofta i hushållet. Boende i Skultorp kan lämna avfall som inte ska slängas i soptunnan t ex förpackningar, farligt avfall, elavfall, metall, porslin samt gräs och löv. Övrigt grovavfall lämnas på någon av de större återvinningscentralerna.

Samtliga verksamhetsplanens delmål som kunnat mätas nås för år 2021. Det finansiella målet överstigs och den ekonomiska ställningen är fortsatt god. Ett mål har inte kunnat mätas på grund av den pågående pandemin. Av

risk för smitta av Covid-19 har inga plockanalyser genomförts under 2021.

1.11.3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	180 790	158 012	157 205	135 484
Balansomslutning	83 473	78 077		79 078
Årets resultat efter finansiella poster	3 660	-4 996	-6 500	-5 381
Eget kapital	36 589	32 930		37 926
Summa skulder och avsättningar	46 884	45 147		41 152
Nettoinvesteringar	459	8300		10 300
Soliditet i procent	44	42		48
Antal anställda	56	55		59

Resultatet för året är positivt med 3,7 mnkr. Det är 10,2 mnkr bättre än det budgeterade resultatet om -6,5 mnkr. Den ekonomiska ställningen är god och det egna kapitalet uppgår till 36,5 mnkr vid årets slut. Det positiva resultatet beror till stor del på att intäkterna ökat efter den taxehöjning som gjordes till 2021 och som inneburit drygt 6 mnkr i ökade intäkter. På kostnadssidan är det framför allt det målinriktade arbetet med att minska brännbart avfall på ÅVC som gett stora resultat. Arbetet har lett till minskade kostnader för behandling, förbränningskost och transporter med 1,8 mnkr.

1.11.3.3 Framtida utveckling

Regeringen genomför flera utredningar inom avfallsområdet som kan få stor påverkan på förbundets verksamhet. Som exempel kan nämnas obligatorisk insamling av matavfall, frival för företag och kommunalt ansvar för insamling av förpackningar.

Den 1 januari 2022 får förbundet ett utökat uppdrag. Det nya uppdraget innebär bland annat att förbundet ska bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom avfallshantering och avfallsförebyggande arbete, att bidra till genomförande och uppföljning av avfallsplanen samt att medverka i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna.

Essunga, Grästorps, Götene och Vara kommuner blir nya medlemmar i förbundet den 1 januari 2022.

1.11.3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Attraktiva boendemiljöer

Den kvartersnära återvinningscentralen (KÅVC) med Grönt kort i Skultorp är den första i sitt slag i Sverige. Den är anpassad för avfallslag som uppstår regelbundet och ofta i hushållet. Det gröna kortet ökar tillgängligheten för avlämning betydligt jämfört med en traditionell återvinningscentral. Nu kan besökare med Grönt kort lämna sitt avfall alla dagar i veckan mellan kl. 12.00 – 20.00.

Natur och miljö

På återvinningscentralerna pågår ett målinriktat arbete med att minska det brännbara avfallet. På flera platser har "Sortera säcken" införts vilket innebär att inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. Arbetet har hittills resulterat i ca 20 % minskade mängder och 1,8 mnkr i minskade kostnader för förbränning, skatt och transporter.

Tillsammans

Med fyra nya medlemskommuner stärks samarbetet mellan skaraborgskommunerna och skapar förutsättningar för en bra och framtidsinriktad avfallshantering. En större enhet står bättre rustad för kommande förändringar och kan bland annat genom upphandlingar och samlad kompetens hålla nere kostnaderna för verksamheten

vilket påverkar avgifterna för avfallshanteringen i positiv riktning.

1.11.4 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

1.11.4.1 Verksamhet

Skaraborgsvatten ska till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade målpuffyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

Den pågående pandemin har förutom mycket försiktighetsåtgärder inte nämnvärt påverkat verksamheten, problem som identifierats är förseningar i leveranser av bla kemikalier och reservdelar.

1.11.4.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	36 194	36 552	37 410	34 822
Balansomslutning	197 128	174 908	194 389	167 424
Årets resultat efter finansiella poster	9 007	10 854	10 406	10 743
Eget kapital	147 359	138 352	149 005	127 498
Summa skulder och avsättningar	49 769	36 556	45 384	39 926
Nettoinvesteringar	25 391	14 041	24 900	75 538
Soliditet i procent	75	79	77	76
Antal anställda	7	7	7	7

Balansomslutningen har ökat till år 2021 vilket framförallt beror på draging av en ny vattenledning till Skövde. Resultatet för år 2021 är lägre jämfört med tidigare år vilket bl.a. beror på ökade kostnader för reparation/underhåll i ledningsnät. Skulderna har ökat och det är skuldsaldot på bankkontot som har ökat p.g.a investeringar som har gjorts.

1.11.4.3 Framtida utveckling

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030.

Förbundets verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att de skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerhetsställa dricks vattenkvalitén. Förbundet har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna sig klor som barriär skall det vara fritt klor. Förbundet behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

1.11.4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Arbetet med en ny vattenledning från Borgunda till Skövde har påbörjats, i ett första skede kommer ny ledning läggas på sträckan från Loringa till den nya ventilkammaren som byggts vid Segerstorpsrondellen. Ledningsetappen beräknas att vara klar under slutet av år 2022.

Detta görs för att säkra upp vattenleveranserna till Skövde och även för att förstärka kapaciteten till de östra delarna av staden som växer mycket.

1.11.5 Skaraborgs Kommunalförbund

1.11.5.1 Verksamhet

Skaraborgs kommunförbund är en medlemsorganisation för Skaraborgs 15 kommuner.

Verksamheten i Skaraborgs kommunalförbund har i allt väsentligt drivits utifrån mål och budget men har samtidigt präglats av pandemin. Stor del av arbetet har skett på distans och under 2021 hade förbunden en låg grad av påverkan av Covid-19. Viktiga större händelser är arbete med delregional utvecklingsstrategi, regionala strategiska överenskommelser som reviderat Hälso- och sjukvårdsavtal, Färdplan Nära vård m.m. Arbete med regional och nationell plan för transportinfrastrukturen är andra viktiga och strategiska processer. Fortsatt positionsflyttning genom arbetet inom Business Region Skaraborg inklusive start av projektet Inflyttarservice Skaraborg.

1.11.5.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 211231	Helår 201231	Budget 211231	Helår 191231
Nettoomsättning	57 438	56 461	55 000	43 812
Balansomslutning	78 613	109 826		52 082
Årets resultat efter finansiella poster	178	620	7	439
Eget kapital	5 975	7 651		7 031
Summa skulder och avsättningar	72 638	102 175		45 051
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	8	7		13
Antal anställda				

1.11.5.3 Framtida utveckling

Framtida arbete inriktas mot att genomföra Utvecklingsstrategi Skaraborg och styrande dokument inom samverkanssystemet inom hälso- och sjukvården.

Bilaga 5

Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort

Bilaga: Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort

Skövde kommun

Innehållsförteckning

1	Läsanvisning.....	3
2	Uppföljning av styrkortet.....	3
2.1	Samhällsutveckling.....	3
2.2	Välfärdstjänster	9
2.3	Medarbetare/arbetsgivare.....	13
2.4	Ekonomi.....	14

1 Läsanvisning

Denna bilaga redovisar utfallet för kommunfullmäktiges mål samt resultatmätningar. Varje mål i kommunfullmäktiges styrkort har ett eget avsnitt där resultatmätningarna inom varje mål redovisas. Även nämndernas mål inom de olika fullmäktigemålen redovisas i form av målluppfyllelse. För en fördjupad analys av nämndernas mål se bilagan "Nämndernas verksamhetsberättelser 2021".

2 Uppföljning av styrkortet

2.1 Samhällsutveckling

2.1.1 Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

◆ Delvis uppfyllt

Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. Ny version av riktlinjen för medborgardialog antogs av kommunstyrelsen i mars 2021. Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.

Medborgarundersökningen har gjorts om till 2021 och kan därför inte jämföras med tidigare resultat. Resultatet visar däremot exempelvis att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Drygt 80 procent svarade ganska eller mycket bra på frågor relaterade till tillgången till samhällsservice. Nästan 95 procent anser att kommunen är en ganska eller mycket bra plats att bo på.

Sett till resultatmätningar som Skövde följer upp syns en god utveckling inom sysselsättning både bland befolkning i arbetsför ålder och unga personer som subgrupp.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet	Kommunstyrelse
● Kundenservicen skall säkras och bli bättre.	Bygglövsnämnd
◆ Kvalitetssäkra nämndens verksamhet	Bygglövsnämnd
◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.	Kultur och fritidsnämnd
◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.	Servicenämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
↘ ● Sysselsättning arbetsför befolkning, 16-64 år	76,24 %	77,37 %	78,14 %	77,66 %	76,9 %
Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.					
Kommentar Mätningen gäller 2020 på grund av eftersläpning i statistiken. I riket var minskningen 1,22 procentenheter, medan i Skövde så gick sysselsättning ner med 1,14					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>procentenheter. Sysselsättningsnivån i Skövde var något högre än den totala sysselsättningen i riket (74,46%). Minskningen i både riket och Skövde förklaras till stor del av pandemin som började i början av 2020 där vissa branscher drabbades hårt och arbetslösheten ökade. Störst förändring finns bland den yngre befolkningen. Även om det inte finns officiella siffror för 2021 karaktäriserades året av en återhämtning i ekonomin och minskade restriktioner som troligtvis påverkar sysselsättningen inom de branscher som var tvungna att stänga ner eller anpassa sin verksamhet under 2020.</p> <p>Definitionen av förvärvsarbetande har gjorts om till 2020 och jämförelsen med tidigare år bör därför genomföras med försiktighet.</p>					
 Sysselsättning 16-24 år	48,28 %	51,75 %	53,37 %	53,38 %	51,37 %
<p>Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.</p> <p>Kommentar Mätningen gäller 2020 på grund av eftersläpning i statistiken.</p> <p>Sysselsättningen i riket minskade med 3,81 procentenheter, medan minskningen i Skövde var 3,47 procentenheter. Inom åldrarna 16-24 påverkades sysselsättningen starkt av coronapandemin som drabbade flera av de branscher som yngre människor arbetar inom. Den negativa utvecklingen var dock större för riket, och sysselsättningsgraden är fortsatt högre i Skövde än för riket (48,28 jämfört med 44,13). Trots att det inte finns siffror för 2021 är det rimligt att tro att sysselsättningsgraden för åldersgruppen kommer att stiga på grund av minskade restriktioner och öppnandet av samhället som en följd av vaccinationer i landet.</p> <p>Definitionen av förvärvsarbetande har gjorts om till 2020 och jämförelsen med tidigare år bör därför genomföras med försiktighet.</p>					

Resultatmätning (Udda år)	2021	2019	2017
 SCB medborgarundersökning: Nöjd-Medborgar-Index		53	60
<p>Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)</p> <p>Kommentar SCB:s medborgarundersökning har gjorts om under året. De tidigare index som använts som mätetal finns inte längre kvar varför det inte finns något utfall att rapportera. Ny mätmetod ses över under 2022.</p>			

2.1.2 Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Uppfyllt

Målet bedöms som uppfyllt under förutsättningar att bostadsproduktionen följer leveransplanen och befolkningstillväxten följer den senaste prognosen.

Bostadsproduktionen under 2021 uppgick till 292 bostäder, vilket ger en total bostadsproduktion på 920 bostäder under mandatperioden. Målet på 1 000 bostäder innan mandatperiodens slut är på god väg att uppfyllas. Andra faktorer, exempelvis relaterade till arbetsmarknaden, påverkar förutsättningarna för att lyckas med målet kring 60 000 invånare år 2025. Under 2021 har arbetslösheten både i riket och Skövde minskat, främst bland den yngre befolkningen.

De två senaste åren har slagit går mot befolkningstillväxten på grund av pandemin och befolkningsökningen i Skövde var den lägsta på många år. Även bostadsproduktionen har påverkats, men kommunen har trots detta lyckats bygga 292 bostäder. Huruvida målet om 60 000 invånare uppfylls vid 2025 beror därför till hög grad på om den negativa befolkningstrenden kvarstår eller om återhämtningen blir stark och befolkningstillväxten tar fart igen.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov	Kommunstyrelse
 Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion	Kommunstyrelse
 Öka inflyttandet till Skövde kommun	Kommunstyrelse
 Skövde är ett kultur- och fritidscentrum	Kultur och fritidsnämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
  Svenskt Näringslivs ranking	71	60	61	57	115
<p>Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.</p> <p>Kommentar Skövde kommun tappar 11 placeringar i 2021 års ranking, och hamnar på plats 71. Enligt rankingens enkät-svar har Skövde kommun framförallt tappat inom områden såsom <i>Kommunens upphandling, Konkurrens från kommunen</i> och <i>Service och bemötande</i>. För att läsa mer om rankingen och enkäten: se https://www.foretagsklimat.se/skovde/ranking</p>					
  Antal arbetstillfällen i Skövde	33 668 st	32 909 st	32 600 st	32 650 st	31 409 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Antalet arbetstillfällen i Skövde har ökat.</p>					
  Antal invånare	57 016 st	56 791 st	56 366 st	55 729 st	54 975 st
<p>Målvärde 60000 år 2025. Målvärde för varje enskilt år är i linje med senaste befolkningsprognos.</p> <p>Kommentar Vid slutet av 2021 var Skövde kommun 57 016 invånare, en ökning med 225 invånare under året (0,4 procent). Det är den lägsta ökningen sedan 2007, och beror troligen till stor del på pandemin men även andra faktorer kan påverka utfallet. Gentemot senaste befolkningsprognosen var resultatet 165 invånare färre, vilket kan komma att påverka målet om 60 000 invånare under 2025. Kommande befolkningsprognos får utvisa om invånarantalet fortfarande skattas till 60 000 under 2025.</p>					
  Antal UF-företag (Ung företagsamhet)	59 st	44 st	47 st	47 st	36 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Utfallet gäller för läsåret 2020/2021, och vi ser en ökning på 15 stycken jämfört med föregående läsår.</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
 Antal nya bostäder	292 st	195 st	236 st	168 st	392 st
<p>Målvärde 1000 nya bostäder under mandatperioden</p> <p>Kommentar Antalet nybyggda bostäder under 2021 var 292 bostäder varav 201 är flerbostadshus och 91 är småhus. Så här långt in på mandatperioden har 920 bostäder färdigställts, med en målsättning på 1000 bostäder innan mandatperiodens slut.</p>					

2.1.3 Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Delvis uppfyllt

Målet om Skövdes varumärke kan utvärderas utifrån både ett nationellt och lokalt perspektiv. Ingen nationell varumärkesmätning har genomförts 2021. SCBs medborgarundersökning har genomförts och resultatet presenterades i december 2021. Av årets undersökning framgår att 95 % av respondenterna tycker att kommunen är en bra plats att leva och bo på och 85 % tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett ganska eller mycket bra sätt. Positiva siffror när kommunen pratar lokal stolthet att ladda det lokala varumärket med.

Den nya plattformen för platsvarumärket är framtagen och beslutad. Implementering påbörjad under året och under hösten har platsvarumärket introducerats på flera områden. Bland annat har två spelarbussar för dam- och herrhandbollen i Skövde straiplats. Dessutom har ett event genomförts i Commersvaruhuset där Skövde centrum byggts i Lego med hjälp av Legomastersvinnaren från Tv4. Platsvarumärket börjar också göra avtryck i kommunala bolag som använder fraser, tonalitet och i bland också bildspråket från plattformen. Platsvarumärket samlar och ger gemensam riktning.

Under året har flera insatser fortlöpt vilka förväntas främja Skövdes varumärke. Några bland dessa är destinationsutveckling av Billingens fritidsområde, Arenan och Kulturhuset. Lillegårdens fritidsområde har tillkommit som destination.

Målet bedöms som delvis uppfyllt. I bedömningen bör även beaktas att det nationella perspektivet ej kunnat utvärderas på grund av avsaknad av uppgifter.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken	Kultur och fritidsnämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Antal sysselsatta inom Science Park Skövde	706 st	770 st	757 st	653 st	653 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Sysselsättningen i parken bedöms inte ha minskat, utan tidigare års siffror har stor osäkerhet</p>					

2.1.4 Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

Uppfyllt

Analysen är förskjuten ett år på grund av eftersläpning i statistiken.

Under 2020 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i en högre takt än snittet för riket med ett utfall på 27,21 procent andel av befolkningen med akademisk examen, enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Skövde har även under perioden 2011-2020 haft en genomsnittligt högre ökningstakt än riket, vilket visar att utvecklingen är i linje med kommunens målsättning.

Baserat på resultatmätningen för perioden, den historiskt positiva utvecklingen och övriga indikatorers utfall är bedömningen att målet sannolikt kommer att uppnås.

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Andel av befolkningen med akademisk examen	27,21 %	26,5 %	25,78 %	25,2 %	24,8 %
Målvärde Högre relativ ökning än genomsnittet för riket.					
Kommentar Siffrorna gäller 2020 på grund av förskjutning i statistiken.					

2.1.5 Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

 Delvis uppfyllt

För målvärdet *Andel förnybar energi i Skövde samhälle* finns en eftersläpning på två år vilket försvårar bedömningen. Statistiken är från SCB och gäller fram till 2019. Andelen förnybar energi inom Skövde samhälle minskade med 3 procentenheter från 2018. Den stora anledningen till detta är att nordisk elmix som används för att uppskatta utsläppen från elen som används bestod av mindre förnybar energi under 2019. Nordisk elmix gick ned från 50 till 40 procent förnybar under 2019. Målvärdet om årliga förbättringar har alltså inte uppnåtts. Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation 67 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Förbättringen under 2021 beror framförallt på att andelen förnybart inom el och värme har ökat. Energianvändningen i kommunens bostäder har ökat under 2021. En anledning till det är att det under hösten infördes en effekttaxa på elanvändningen vilket fick till följd att AB Skövdebostäder inom vissa områden valde att värma med fjärrvärme istället för med värmepump. Då en värmepump får ut mer värme per energi har det lett till en ökad energianvändning. De har även installerat fler mätpunkter för att på sikt kunna skapa bättre förutsättningar för att optimera energianvändningen och skapa ett jämnare inomhusklimat, men på kort sikt har det också lett till en ökad energianvändning. Resultat av energianvändning i kommunens lokaler. Pandemin har medfört att kommunens lokaler har nyttjats mindre under 2020 och 2021. Att energianvändningen har ökat under 2021 som gått beror troligen på att lokalerna har kunnat användas mer det senaste året, men beläggningen har fortfarande varit lägre än före pandemin vilket gör det svårt att jämföra siffrorna. Sammanfattningsvis är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar	Sektor Kommunstyrelse
 Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	Service nämnd
 Alla förskolor ska ha phtalatfria golv	Service nämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation	66 %	62 %	69 %	64 %	66 %

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar 66 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Drivmedel är inte inkluderade i dessa siffror, men andelen förnybara drivmedel var förra året högre än andel förnybar energi totalt i kommunen som organisation.					

 Antal resenärer i kollektivtrafik	1 972 905 st	2 076 384 st	2 675 435 st	2 650 000 st	2 434 182 st
---	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Under 2020 tappade stadstrafiken i Skövde nästan 600 000 resor jämfört med 2019. Tappet beror troligen på de allmänna effekterna och restriktionerna med anledning av coronapandemin. Under 2021 tappade stadstrafiken i Skövde ytterligare drygt 103 000 resor jämfört med 2020, troligen som en följd av fortgående coronapandemin. Från september ses en viss återhämtning och i december närmar sig resandet de högre nivåerna från 2019.					

 Energianvändning i kommunens lokaler		168 kWh/m2	179 kWh/m2	182 kWh/m2	188 kWh/m2
--	--	---------------	---------------	---------------	---------------

Målvärde Årliga förbättringar					
---	--	--	--	--	--

 Energianvändning i kommunens bostäder	111 kWh/m2	110 kWh/m2	112 kWh/m2	116 kWh/m2	118 kWh/m2
---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar 2021 var ett kallare år än 2020, det är därför rimligt att fjärrvärmeanvändningen har ökat och därmed utfallet. Skövdebostäder har nyttjat värmepumpar mindre under 2021 och istället använt fjärrvärme i vissa fastigheter som resultat av effekttaxan. De hade även installerat fler mätpunkter för att få ett jämnare inomhusklimat som resulterat i högre fjärrvärmeanvändning.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019
--------------------------	---------	---------------	---------	---------------	---------

 Andel svenskt livsmedel i måltidsverksamheterna	77,7 %	74,9 %	72,2 %	71,4 %	72,2 %
---	--------	--------	--------	--------	--------

Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar En förbättring med 2,8 procentenheter ses från halvår 1 2021 till halvår 2 2021, andelen svenskt livsmedel i måltidsverksamheterna var 77,7 procent efter andra halvåret av 2021. En hållbarhetsutbildning har genomförts under året vilket anses ha gett ett positivt utfall. Ett nytt grossistavtal har tecknats med start 1 november 2021 som innehåller än mer svenska produkter, vilket har gett utslag i resultatet för årets två sista månader.					

2.2 Valfärdstjänster

2.2.1 Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

◆ Delvis uppfyllt

Bedömning

Skövde ligger bra till inom flera områden, men har även områden som behöver förbättras. Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit, så rekommendationen är att fortsätta hålla i påbörjat arbete.

Flera aktiviteter har genomförts i syfte att skapa en bra kvalitetskultur och implementera arbetssätt för ökad systematik i kvalitets- och förbättringsarbetet. Fokus för året har varit att genomföra ett ledarprogram för att stärka alla kommunens chefer i att leda förbättringsarbetet.

Redovisning av resultatmätningar

Skövde kommuns valfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammantagna resultatet från KKIK 2021 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten.

Undersökningen visar att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola, socialtjänst och delar av vård- och omsorg. Det är svårt att dra några generella slutsatser kring brukarnöjdhet eftersom resultaten kring vissa undersökningar är fördröjda. Det vi ser är dock att även om brukarnöjdhet inom LSS (daglig verksamhet) har förbättrats så är resultatet fortfarande under uppsatt målvärde.

Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Exempelvis behöver vi bli bättre på att jobba systematiskt för att förbättra våra resultat och kundundersökningar och göra både våra kunder och medarbetare mer delaktiga i förbättringsarbetet.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation	Kommunstyrelse
◆ Hög måluppfyllelse	Barn och utbildningsnämnd
◆ Trygghet och studiero	Barn och utbildningsnämnd
◆ Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet	Vård och omsorgsnämnd
■ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande	Vård och omsorgsnämnd
● Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.	Socialnämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
— ◆ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk	75 %	-	80 %	74 %	69 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %					
Kommentar Källa 2021: Avdelningens egna statistik.					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Källa 2016-2019: Kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor</p> <p>Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet är lägre jämfört med föregående prov som genomfördes 2019.</p> <p>Resultat 2021: 75%. Flickor: 79% och pojkar: 72%.</p> <p>Resultat 2019: 80%.</p> <p>13% av eleverna saknar godkända resultat på fler än ett delprov. För pojkar är denna siffra 15% och för flickor 10%.</p> <p>Två delprov visar generellt lägre resultat än övriga; delprov B, läsa berättande text, och delprov F, skriva berättande text. Delprov F är det prov som har störst skillnad emellan könen.</p> <p>Enheternas årsrapporter visar att F-6 har fokus på aktiviteter som utvecklar läs- och skrivförmågan men att dessa ännu inte gett effekt.</p> <p>Kompetensutvecklingsinsatser sker exempelvis kring digitala verktyg som utvecklar läs- och skrivundervisningen.</p> <p>Detta resultatmått bör också påverkas positivt av de insatser som sker kopplade till resultatmättet "Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse".</p>					
<p>— ● Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p>	69 %		66 %	72 %	60 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p> <p>Kommentar Källa 2021: Avdelningens egna statistik. Källa 2016-2019: Kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor Inget nationellt resultat redovisas för 2021 och 2020, med anledning av Covid-19. Resultatet har ökat sedan föregående prov som genomfördes 2019. Resultat 2021: 69%. Flickor 66% och pojkar 71%. Resultat 2019: 66%.</p> <p>Det delprov som har störst andel icke godkända resultat för både flickor och pojkar är delprov F2, "välja och använda skriftliga räknemetoder". F2 är samtidigt ett av två delprov där flickor når ett högre resultat än pojkar.</p> <p>Det är en stor variation mellan skolornas resultat. De flesta skolor har svårast med F2 följt av delprov D, Lägesord, mätning, jämförelse och uppskattning av tid och massa samt att lösa problem.</p> <p>15% av eleverna som inte nått godkänd nivå på alla delprov, är endast underkända på ett delprov.</p> <p>Matematikresultaten och hur enheterna använder handlingsplanen för matematik kommer att följas upp av samordnande specialpedagog under läsåret. Detta för att kunna göra behovsstyrda insatser.</p>					
<p>↗ ● Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p>	76,3 %	73,4 %	79,3 %	84 %	81,3 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p> <p>Kommentar Källa 2016-2021: Skolverkets statistik: Skövde: Kommunal huvudman. Riket: Samtliga huvudmän. Källa fördjupad statistik kring skolor och elevgrupper Skövde 2021: Beslutsstöd/Hypergene 210621 Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen har på kommunnivå ökat jämfört med 2020. Den</p>					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>nedåtgående trenden som varit sedan 2016, undantaget 2018, är bruten. Resultat vårterminen 2021: 76%. Resultat vårterminen 2020: 74%. Dock syns stora skillnader mellan skolenheterna. Allt från 100% till 59% Det finns även stora skillnader mellan grupper. Detta gäller både mellan flickor och pojkar och utifrån elevers modersmål. Utmaningen som enheterna lyfter fram handlar om elever med särskilda behov som man ännu inte lyckats möta fullt ut. Generellt lyfter enheterna också utmaningar med att nå godkända betyg för elever med flerspråkighet. Att arbeta språkutvecklande med fokus på läsning och begreppsförståelse är strategier som flera enheter lyfter fram för att höja resultaten inom flera ämnen. På enstaka enheter lyfter man fram matematik och idrott och hälsa som ämnen där eleverna har svårt att nå godkända betyg. Förklaringen som anges kring idrott och hälsa handlar i huvudsak om bristande kunskaper i simning, vilket är kopplat till badhusets stängning med anledning av Covid-19.</p>					
 Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	84,5 %	83,1 %	86,6 %	82,2 %	83,3 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1 %</p> <p>Kommentar Källa 2016-2021: kolada.se/öppna jämförelser grundskola - kommunala skolor. Källa fördjupad statistik kring skolor och elevgrupper Skövde 2021: Beslutsstöd/Hypergene 210621. Resultatet har ökat jämfört med föregående år. Dock stora skillnader mellan skolenheterna. Från 62,7 % på en skola till 91,1 % på en annan. Resultat vårterminen 2021: 85%. Resultat vårterminen 2020: 83%. Gruppen elever som har svenska som modersmål ligger förhållandevis jämnt år efter år. Där når 88,6 % gymnasiebehörighet (88,1% 2020). Gruppen elever med ett annat modersmål som når gymnasiebehörighet har ökat något mer från 69,7 till 72%. Gapet mellan dessa båda grupper är ungefär densamma som resultatet på riksnivå (preliminär statistik från Skolverket) Skillnader mellan könen är större än föregående år då det tidigare i princip inte var någon skillnad alls. Skillnader mellan könen har minskat i gruppen elever med svenska som modersmål. Det är gruppen pojkar med ett annat modersmål som har ett negativt resultat jämfört med tidigare år. Den gruppens resultat har stadigt minskat sedan 2018. Enheter som lyckats bra lyfter fram att de har mer kollegiala samtal om framgångsrika undervisningsstrategier. Flera av enheterna har varit med i satsningen "Samverkan för bästa skola (SBS)" och arbetat fram metoder och strategier för att höja resultaten men det tar tid innan detta ger effekt. Den enhet som har lägst resultat har fått ta emot många nya elever. Denna enhet har också haft utmaningar kring trygghet och studiero, vilket påverkat resultaten. Enheten har som främsta strategi att utveckla arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket gett goda resultat i de klasser där detta har prövats.</p>					
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom 3 år.	71,4 %	73,1 %	67,8 %	67,8 %	61 %
<p>Målvärde Årlig förbättring</p>					
 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, (KKIK)	69 %	-	-	62 %	
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar</p>					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Förbättring jämfört med förra undersökningen som gjordes 2018 i Skövde, men sämre än riket fortfarande. Delaktighet och inflytande är ett prioriterat mål.					
  Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKIK)		81 %	84 %	87 %	88 %
Målvärde Bättre än snittet i riket Kommentar Socialstyrelsens brukarundersökning 2021 är försenad och de resultaten redovisas först våren 2022.					
  Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (KKIK)		89 %	89 %	90 %	93 %
Målvärde Bättre än snittet i riket Kommentar Socialstyrelsens brukarundersökning 2021 är försenad och de resultaten redovisas först våren 2022.					
 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKIK)	83 %	73 %	74 %		
Målvärde Bättre än snittet i riket Kommentar Andel brukare som upplever förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten har ökat. Dock är svarsfrekvensen för 2020 och 2021 låg och ojämnt fördelad mellan de olika verksamheterna, vilket gör att det inte går att dra några säkra slutsatser av resultatet. Inför nästa brukarundersökning behöver ett arbete göras för att få bättre svarsfrekvens.					
 Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKIK)	74 %	76 %	75 %	80 %	83 %
Målvärde Bättre än snittet i riket Kommentar Resultatet har varit ungefär detsamma de senaste åren och i relation till medel i Sverige är det något sämre. I Skövde har vi ett arbets sätt där vi avslutar ett ärende även om en person kortvarigt blir självförsörjande. Målet med vårt arbete är att människor ska bli självförsörjande. Kan de bli självförsörjande under en kortare tid anser vi att man ska få avslutas inom socialtjänsten. Hur arbetsmarknaden ser ut är inget som vi inom socialtjänsten kan påverka men vi verkar för en god samverkan med vår arbetsmarknadsavdelning och med arbetsförmedlingen för att kunna arbeta mot självförsörjning men också varaktig försörjning.					
 Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (KKIK)	5 st	5 st	3 st	2 st	4 st
Målvärde Bättre än snittet i riket Kommentar Utifrån att vi upplever att det dröjer innan klienter lämnar in sina handlingar och vi vill kunna fatta beslut snabbare har vi påbörjat ett förbättringsarbete för att korta ned på handläggningstiden ytterligare och minska på tiden när handlingar ska kompletteras					
 Standardkostnadsavvikelse	-6,4 %	-6,7 %	-5 %	-3,3 %	-4,3 %

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
Målvärde Utfall lägre än strukturellt beräknat värde					
Kommentar Värdet avser 2020 på grund av eftersläpning i statistiken.					

Resultatmätning (Udda år)	2021	2019	2017
— ■ SCB:s medborgarundersökning: Nöjd-Inflytande-Index		37	44
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000)			
Kommentar SCB:s medborgarundersökning har gjorts om under året. De tidigare index som använts som mätetal finns inte längre kvar varför det inte finns något utfall att rapportera. Ny mätmetod ses över under 2022.			

2.3 Medarbetare/arbetsgivare

2.3.1 Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

◆ Delvis uppfyllt

Under 2021 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet.

För att nå målet attraktiv arbetsgivare har arbetet med kommunens handlingsplan 22 (H22) fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen. Utöver detta har en utredning runt förmåner för kommunens medarbetare genomförts och beslutats. Implementering av de nya förmånerna kommer att ske succesivt under 2022. En uppdaterad medarbetaridé och en policy för likabehandling har tagits fram. Implementering kommer fortsätta under 2022.

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott beslutade i juni att genomföra en extern utredning av organisationskulturen. Utredningen generellt visar att såväl medarbetarskap som ledarskap fungerar väl eller till och med mycket väl i organisationen. Undersökningen ger också vägledning i vad kommunen bör arbeta vidare med och det arbetet fortgår under 2022 tillsammans med samtliga chefer och i samverkan med fackliga parter.

Många medarbetare har arbetat hårt under pandemin och en bra arbetsmiljö kommer att vara i fokus under 2022. Bland annat kommer arbetet med ett hållbart arbetsliv fortsätta och ett hälsoprojekt starta upp under 2022 i syfte att minska sjukfrånvaron. Även en ny ledaridé planeras att tas fram tillsammans med en utbildningsplan för chefer. Möjlighet till kompetensutveckling och karriär kommer också att vara i fokus under 2022 samt ett större arbete runt lönestrukturer inom våra befattningsgrupper.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelse

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
— ◆ HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78	78			

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Målvärde Årlig förbättring</p> <p>Kommentar HME hamnade på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket är på samma nivå som föregående år. I år har undersökningen kompletterats med ett antal frågor kopplat till organisationskultur. Det totala resultatet är gott för kommunen och ligger ungefär i snittet för riket och Skaraborg. Samtliga verksamheter arbetar med sitt resultat på APT.</p>					

2.4 Ekonomi

2.4.1 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

 Uppfyllt

Årets resultat per 31 december 2021 uppgår till 336,8 miljoner kronor. Resultatet överstiger årets budget på 70,9 miljoner kronor med 265,9 miljoner kronor och motsvarar 9,6 % av skatter och bidrag. Den största anledningen till det höga resultatet är ökade statsbidrag och lägre kostnader i samband med covid-19 pandemin.

Prognosen för att klara det finansiella målet om 3 % av skatter och bidrag över mandatperioden är mycket god. Utifrån erhållna resultat samt lagd budget och plan motsvarar resultatet ett genomsnitt på 6,9 % av skatter och bidrag. (Baserat på resultatet 2019 om 4,9 %, resultatet 2020 om 9,5 % samt kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2022 om 3,5%).

(Resultatet är preliminärt tills revisorerna granskat det och återkommit med sitt utlåtande).

Nämndernas mål	Beslutad av
 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.	Kommunstyrelse
 Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder	Servicenämnd

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
 Årets resultat	9,6 %	9,5 %	4,9 %	0,6 %	1,8 %
<p>Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.</p> <p>Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 337 miljoner kronor för 2021. Resultatet motsvarar 9,6 procent av skatter och bidrag.</p>					
 Soliditet inklusive pensionsskuld (kommunkoncern).	30,1 %	29,1 %	26,8 %	27 %	28,1 %
<p>Målvärde Sträva mot en soliditet på 30%</p>					

Resultatmätning (År)	2021	2020	2019	2018	2017
<p>Kommentar</p> <p>Kommunens soliditet exklusive pensionsåtagandet uppgår till 38,8 procent* för år 2021, vilket är en oförändrad nivå jämfört med föregående år.</p> <p>En större del av kommunens pensionsåtagande ligger i enlighet med redovisningslagen inte med i balansräkningen. För att ge en mer komplett bild på soliditeten redovisas soliditetsmåttet också inklusive detta pensionsåtagande. Om åtagandet läggs in i balansräkningen har kommunen en soliditet på 30,1 procent, en förbättring med 1 procentenhet från året innan.</p> <p>I jämförelse med andra kommuner påverkas soliditetsmåttet på kommunnivå av att Skövde har en koncernbank. För jämförelse med andra kommuner ger soliditetsmåttet på koncernnivå en mer rättvisande bild. Koncernens soliditet uppgår 2021 till 42,3 procent exklusive pensionsåtagandet respektive 34,8 procent inklusive pensionsåtagandet.</p> <p>*Med hänsyn tagen till att måtten ej är granskade av revisionen.</p>					

Bilaga 6

Verksamhetsberättelse strategiskt folkhälsoråd

Folkhälsa och social hållbarhet Skaraborg
Västra Götalandsregionen

Folkhälsoarbetet i Skövde kommun

Strategiskt folkhälsoråd verksamhetsberättelse 2021

Innehåll

Inledning

Del 1 - Uppföljning av folkhälsoavtalet	4
Del 2 - Prioriterat lokalt folkhälsoarbete	7
- Strategiskt folkhälsoråd ekonomisk rapport	16
Del 3 - Eventuell bilaga med ytterligare information	17

Verksamhetsberättelsen har godkänts av strategiskt folkhälsoråd i Skövde kommun den 16 februari, 2022

Katarina Jonsson
Ordförande Strategiskt folkhälsoråd
Skövde kommun

Gunilla Druve Jansson
Vice ordförande Strategiskt folkhälsoråd
Östra hälso- och sjukvårdsnämnden

Inledning

Enligt avtalet om lokalt folkhälsoarbete ska det varje år sammanställas en verksamhetsberättelse för respektive kommun i Skaraborg som beskriver en uppföljning av dess åtagande i folkhälsoavtalet, samt utvalda delar av det föregående årets planerade folkhälsoarbete.

Folkhälsoarbetet ska, så som det står i avtalet, ”innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det ska bedrivas med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. Arbetet ska omfatta både hälsofrämjande och förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov.”

Syftet med verksamhetsberättelserna

Att Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, kommunerna och andra intressenter ska få en enkel och överskådlig bild över det folkhälsoarbete som har genomförts under året i respektive kommun och i Skaraborg.

Att ge underlag för dialog och vägledning för beslut, uppdrag och insatser.

Del 1

Uppföljning av folkhälsoavtalet

Åtaganden i avtalet	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Inlett processen för att uppfylla åtagandet	Motivering till svaret
Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt och utgå från befolkningens behov	☒	☐	☐	☐	Folkhälsoarbetet utgår från hälsostatistik som redovisas och följs upp i slutet av varje mandatperiod i form av ett strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling". Dokumentet ligger sedan till grund för nästa mandatperiods folkhälsopolitiska program. Det är en ständigt pågående process att analysera, kartlägga och följa upp befolkningens hälsa och behov.
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning	☒	☐	☐	☐	I mars 2020 antog kommunfullmäktige ett nytt folkhälsopolitiskt program för mandatperioden 2019–2022 som stödjer utvecklingen av Vision Skövde 2025. I strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling" följs utvecklingen av folkhälsan över tid.
Folkhälsoarbetet ska bygga på systematiska och målinriktade insatser	☒	☐	☐	☐	För att våra insatser i folkhälsoarbetet ska bli effektiva och framgångsrika bedrivs folkhälsoarbetet långsiktigt, tvärsektorielt, kunskapsbaserat, målinriktat och strategiskt.
Folkhälsoarbetet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet	☒	☐	☐	☐	Folkhälsoperspektivet syns tydligt i Vision Skövde 2025, där det slås fast att "Skövde ska bli känd som en välkomnande och växande kommun där människor möts, verkar och mår bra". Likaså återkommer folkhälsoperspektivet i flera kommunala styrdokument. Det pågår ett arbete med att implementera folkhälsopolitiskt program för att öka integreringen av viljeinriktningarna i nämnder och sektorers verksamhet.

Styrning och ledning av folkhälsoarbetet ska vara integrerat i kommunens ledningssystem	☐	☒	☐	☐	Det pågår ett utvecklingsarbete för att tydligare integrera det folkhälsopolitiska programmet i nämndernas verksamhetsplaner. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det folkhälsopolitiska programmet enligt ordinarie uppföljningssystem. Kommunstyrelsen och beredning medborgare och folkhälsa har ett särskilt uppföljningsansvar för rapportering av arbetet.
---	--------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--

Åtaganden i avtalet	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Inlett processen för att uppfylla åtagandet	Motivering till svaret
Kommunen ansvarar för att ta fram en långsiktig och strategisk planering för det lokala folkhälsoarbetet med framtagna behovsbilder och prioriteringar.	☒	☐	☐	☐	<p>I början av varje mandatperiod arbetas ett folkhälsopolitiskt program fram med prioriterade områden för mandatperioden som beslutas av kommunfullmäktige.</p> <p>Inför varje mandatperiod tas ett strategiunderlag folkhälsa för Vision 2025 fram med uppföljning av programmet och rekommendationer inför nästa mandatperiods utvecklingsarbete.</p>
Planeringen för folkhälsoarbetet ska innehålla uppföljningsbara mål/indikatorer	☒	☐	☐	☐	I arbetet med folkhälsopolitiskt program 2019-2022 har en översyn av de uppföljningsbara indikatorerna genomförts som kommer att följas upp i strategiunderlag folkhälsa i slutet av mandatperioden.
Kommunen ska aktivt använda samhällsplanering och kommunal verksamhet för att främja befolkningens hälsa	☐	☒	☐	☐	Kommunen fokuserar på förutsättningarna för god folkhälsa genom att förbättra människors livsvillkor och livsmiljöer i samhällsplaneringen. Det är en ständigt pågående förbättringsprocess.
Kommunen ska bidra med kunskaps- och metodstöd i folkhälsoarbetet	☒	☐	☐	☐	Strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling" är ett kunskapsstöd för utvecklingen av folkhälsoarbetet.

Del 2

Prioriterat lokalt folkhälsoarbete:

I mars 2020 antog kommunfullmäktige i Skövde kommun folkhälsopolitiskt program för mandatperioden 2019–2022.

Under året har det strategiska folkhälsoarbetet fokuserats på att implementera och stödja sektorerna med utvecklingen av aktiviteter utifrån folkhälsopolitiskt program 2019-2022, med de tre viljeinriktningarna; goda jämlika livsvillkor och levnadsvanor, goda förutsättningar att fullfölja sina studier samt trygga, attraktiva och tillgängliga boende/livsmiljöer. Likaså har arbetet med att öka folkhälsoperspektivet i kommunens olika processer och arbetssätt fortsatt under 2021.

Utöver de områden som nämns nedan har (strategiskt folkhälsoråd) under 2021 stöttat arbetet med att ta fram en lokal handlingsplan för suicidprevention tillsammans med representanter från sektor barn- och utbildning, sektor vård- och omsorg, sektor socialtjänst. Enligt plan kommer handlingsplanen att antas politiskt under våren 2022. Genom medlemskapet i nätverket Healthy Cities har kommunens arbete med utökat föräldraskapsstöd uppmärksammats i ett öppet webinarium, även kulturavdelningens olika insatser kopplat till pandemin uppmärksammades. Utvecklingsmedel har också bidragit till revidering och tryck av foldern Stöttepelaren som synliggör kommunens och andra aktörers olika stödverksamheter. Likaså har medel bidragit till kommunens satsning på schemalagda luncher genom Skolmatsakademin.

Med anledning av coronapandemin har ett fåtal av de planerade aktiviteterna inte kunnat genomföras, däremot har aktiviteter omformats utifrån nya förutsättningar.

Följande områden har prioriterats under året.

Beskrivning

I detta avsnitt ges en översiktlig bild över områden (max 3) som har varit särskilt prioriterade under det aktuella året (utöver detta kan även ytterligare arbete ha genomförts inom andra områden).

Område: Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor

Främja goda och jämlika livsvillkor oavsett socioekonomiska förutsättningar-stärka trygghet, framtidstro och meningsfull fritid för barn och ungdomar på likvärdiga villkor

Målgrupp: Barn och ungdomar

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Implementering av insatser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utbildning för tjänstepersoner i SKR:s metod "tjänstedesign" för att utveckla nya arbetssätt för ökad samverkan över sektorsgränser och med externa aktörer för att stärka trygghet, framtidstro och meningsfull fritid för barn och ungdomar på likvärdiga villkor

Med anledning av coronapandemin har insatsen inte kunna genomföras under året utan flyttas fram och kommer att genomföras under 2022.

Stärka den sociala gemenskapen bland äldre

Målgrupp: Personer över 65 år

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Syftet med digital fixare är att öka seniorers kunskap och stödja praktiskt handhavande kring digitala tjänster och kommunikationsverktyg för att förebygga eller bryta ofrivillig ensamhet. Med hjälp och stöd i att använda internet och olika digitala tjänster blir det lättare att hålla kontakten med nära och kära och vara delaktig i samhället. En digital fixare är anställd av sektor vård och omsorg på 50 % vars uppgift är IT-hjälp i hemmet. Digital fixare har genomfört ca 230 hembesök för IT-hjälp under 2021. Det har varit mycket uppskattat. Högskolan i Skövde utvärderar digital fixares IT-hjälp i hemmet genom Studien "Digital fixare - äldres lärande av digitala verktyg genom individuell coaching i det egna hemmet" som kommer att presenteras 2022. Tjänsten samfinansieras av sektor vård och omsorg.

I mars genomfördes en digital workshop på temat Åldras med livskvalitet tillsammans med Västra Götalandsregionen. Under dagen deltog representanter från kommunens olika sektorer, studieförbund, pensionärsföreningar, trossamfund mfl. Syftet var att utifrån forskning och erfarenheter från de olika aktörerna ta fram förslag på insatser för att minska ofrivillig ensamheten bland personer över 65 år. Resultatet från workshopen togs med i underlaget till förslag för sektor vård- och omsorgs handlingsplan "Åldras med livskvalitet-minska ofrivillig ensamhet som kommer att antas av vård- och omsorgsnämnden 2022.

Område: Goda förutsättningar att fullföljda sina studier

Fullföljda studier- genom trygghet och studiero

Målgrupp: Elever i grundskolan och gymnasieskolan

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Implementering av insatser	☐	☐	☒	☒	☒	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☒	☒	☒	☒
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☒	☒	☒

Fullföljda studier - genom trygghet och studiero, är ett projekt som genomförs i samverkan mellan sju kommuner och Folkhälsa och social hållbarhet i Skaraborg samt Skaraborgs kommunalförbund. Tillsammans med forskaren Héléne Jenvén har kunskap, arbetssätt, metoder och verktyg utvecklats med syfte att främja trygghet och studiero i klassrummet och därigenom bidra till att eleverna fullföljer sina studier. Forskaren Héléne Jenvén har arbetat 20 % av sin tid i Skövde kommun med föreläsningar och stöd i olika grundskolor och inom gymnasieskolan. Utvecklat kommunens arbete för att kvarhålla strukturerna för utbildningskonceptet "trygghet och studiero" Skövde kommuns deltagande samfinansieras av sektor barn- och utbildning och strategiskt folkhälsoråd.

Implementering har genomförts av det digitala verktyget "Digital Fox- frånvaro registrering" som är ett långsiktigt stöd för att öka tryggheten och att öka skolnärvaron i verksamheterna.

Anpassat föräldraskapsstöd på familjecentralerna (2021-2023)

Målgrupp: Utrikesfödda föräldrar inriktat på speciella språkgrupper

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☒	☒	☒

Projektet "Anpassat föräldraskapsstöd på familjecentralerna" i Skövde är ett treårigt projekt som har fått sociala investeringsmedel från Västra Götalandsregionen 2021-2023. Folkhälsomedel delfinansierar projektet. Syftet med projektet är att utrikesfödda föräldrar med inriktning på speciella språkgrupper ska ges möjlighet att i större utsträckning ta del av föräldraskapsstöd på familjecentralerna.

Medverkande i projektet är socialtjänsten, familjecentralerna, vuxenutbildningen genom samhällsinformation och svenska för invandrare (SFI) samt barnhälsovården i anslutning till familjecentralerna. En projektledare anställdes i början av 2021. SFI på familjecentralerna genomfördes under hösten. Pedagoger från familjecentralerna och samhällsinformatörer har gått utbildning i metodmaterialet "Förälder i nytt land". Föräldragrupper utifrån metodmaterialet förälder i nytt land planeras att starta upp under våren 2022. Likaså anpassade föräldragrupper på Barnhälsovården. Med anledning av coronapandemin har föräldragrupperna inte kunna startas upp under året utan flyttas fram och kommer att genomföras under 2022

Utveckla arbetet för att stärka barn och ungdomars psykiska hälsa

Målgrupp: Ungdomar 12-19 år

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☐	☐	☒

Youth Aware of Mental health - YAM som är en hälsofrämjande och preventiv insats med syftet att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever. Personal från elevhälsan och socialtjänsten har genomgått instruktörsutbildning i metoden YAM under hösten 2021. Med anledning av coronapandemin har YAM-insatser genomförts på en skola för årskurs 8 under höstterminen 2021. Övriga skolor planeras till vårterminen 2022. Uppföljning genomförs löpande med eleverna efter aktiviteter.

Elevhälsan på gymnasiet har under HT 2021 startat upp ett arbete för en kunskapshöjning kring stress och psykisk hälsa på gruppnivå med elever på gymnasium Skövde Västerhöjd. Vetenskapliga rapporter och den erfarenhet de själva har inom elevhälsan (elever som söker stöd, data från hälsoenkäter etc.) pekar på att stressen på gymnasiet ökar och med den frånvaron och psykisk/somatisk ohälsa. Folkhälsomedel har stöttat utbildning av kuratorer inom Elevhälsan i metoden "Acceptance and Commitment Therapy (ACT). Kuratorerna har under utbildningen genomfört en pilotgrupp med 8 ungdomar i kurs om tre timmar a´4 tillfällen. Elevhälsan avser att utbilda ytterligare kuratorer i metoden under vårterminen 2022, för att på sikt kunna erbjuda denna stressförebyggande "utbildning" brett i årskurs ett på gymnasiet.

Område: Trygga, attraktiva och tillgängliga boende och livsmiljöer:

Tillgängliga miljöer som utformas med en medvetenhet om personer med funktionsnedsättning

Målgrupp: Förtroendevalda, chefer och tjänstepersoner i Skövde kommun

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

På grund av pandemin har utbildningsdagen för politiker och alla chefer i funktionshinderperspektivet inte kunnat genomföras enligt plan. Under 2021 har istället andra punktinsatser genomförts. Representanter i beredning medborgare och folkhälsa, ansvariga tjänstepersoner och strateger har deltagit i Länsstyrelsens olika webbutbildningar.

Biblioteken i Skövde utvecklar sina arbetssätt för att öka den kognitiva tillgängligheten så fler besökare kan ta del av bibliotekets verksamhet. Under 2021 deltog all personal i en kompetenshöjande utbildning i universell utformning kopplat till deras verksamhet, samt gjort studiebesök för att öka kunskapen och få verktyg till vidareutveckling inom enheten.

Utveckling av arbetssätt för Medborgardialog

Målgrupp: Förtroendevalda, ledande tjänstepersoner och medborgare i Skövde kommun

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☒	☒	☐	☐	☐	☒
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I oktober genomfördes ett seminarium "Medborgardialog som ett systematiskt arbetssätt för ett attraktivt Skövde" med ledande tjänstepersoner och förtroendevalda i Skövde kommun med föreläsare Lena Langlet från Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Kommunstyrelsen antog den nya "Riktlinjer för medborgardialog" våren 2021. Coronapandemin har inneburit piloter utifrån riktlinjerna i medborgardialog inte kunnat genomföras under 2021.

Stärka och utveckla arbetssätt för att minska ungdomars bruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS), 2021-2022.

Målgrupp: Elever och ungdomar som bor, vistas eller verkar i Skövde kommun

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☒	☒	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☒	☒	☐

ANDT-arbetet har under 2021 utvecklats genom den tvååriga satsning som under året startas upp. Satsningen har resulterat i ett mer aktivt och systematiskt förebyggande arbete inom skolans arena. Målet är att skapa hållbara strukturer för kommunens ANDT-arbete och implementera metodmaterialet ANDT på schemat. Kommunens ANDT-satsning genomförs aktivt utifrån tre perspektiv; elever, föräldrar och professionella. Under året har arbetsgrupper på samtliga skolor i kommunen fått information och stöd/hjälp i hur materialet kan användas i klasser från åk 5 och uppåt. Separata träffar med rektorerna har genomförts utifrån deras viktiga roll att leda utvecklingsarbetet framåt. Gällande föräldrar och professionella så har det genomförts föreläsningar med temat cannabis och föräldramöten i en bredare samverkansform. Det vill säga föräldramöten där kommunens drogförebyggande samordnare, ANDT-pedagog, skolkurator, skolsköterska samt kommunens öppenvårdsverksamhet Locus har deltagit. Utfallet har varit mycket positivt och en uppskattad insats av många föräldrar. Föräldramöte riktat till arabisk talande har också provats.

Drogförebyggande samordnare, ANDT-pedagog och kommunpolis har också genomfört Kraftsamling, vilket är en insats som riktar sig till elever i årskurs 7. Under 2021 mötte de cirka 800 elever vid olika tillfällen för att ha dialog om risk- och skyddsfaktorer, lag och ordning etc. Utöver ovan nämnda har ett nytt område utvecklats under året med särskilda insatser riktade till yngre åldrar (åk 5-6) på temat tobak. Enligt forskning finns ett samband mellan tidig tobaksdebut och sannolikheten att testa cannabis.

Ett samverkansarbete pågår också mellan sektor socialtjänst och mötesplatserna för unga inom det som kallas SAY NO – tillsammans mot droger. Det är en plattform som arbetats fram som ett led i att hjälpa ungdomar att förstå konsekvenserna av droganvändandet och motverka ungdomars drogliberala attityder. Plattformen vänder sig till ungdomar, personal och föräldrar/andra vuxna.

Strategiskt folkhälsoråd ekonomisk rapport

Område	Budget	Förbrukat	Återstående medel
Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor	268 000 kr	258 780 kr	9 220 kr
Goda förutsättningar att fullfölja sina studier	654 000kr	679 470 kr	-25 470 kr
Trygga, attraktiva och tillgängliga boende- och livsmiljöer	700 000 kr	669 540 kr	30 460 kr
Totalt	1 622 000 kr	1 607 790 kr	14 210kr

Har icke förbrukade medel överförts till nästkommande år?

Ja

Nej

Kommentarer

Bokslutet visar ett överskott på 14 210 kronor, där 50 procent av överskottet 7 105 kronor har återbetalats till östra hälso- och sjukvårdsnämnden. Coronapandemin har inneburit att vissa av de planerade aktiviteterna har omformats under 2021.

Del 3

Eventuell bilaga med ytterligare information

Möjlighet finns att skicka med en bilaga med ytterligare information om folkhälsoarbetet som har genomförts. Har en sådan bilaga, i någon form, utformats?

Ja

Nej

Kontaktpersoner:

Gunilla Carlsson, folkhälsostrateg Skaraborgsenheten

Telefon: 0500-49 87 12

E-post: gunilla.carlsson@skovde.se

Rebecka Thilén, folkhälsostrateg Skövde kommun

Telefon: 0500-49 79 65

E-post: rebecka.thilen@skovde.se

Bilaga 7

Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan

Överförmyndare
i samverkan

Verksamhetsberättelse 2021

Inledning

ÖiS har under året i allt väsentligt uppfyllt sina mål. I verksamhetsberättelsen redovisas en hel del statistisk som i sin tur berättar om vad ÖiS har att hantera. Mycket av statistiken är också kommunvis, för att ge en bild av hur situationen ser ut i respektive kommun och den omfattar de senaste 10 åren.

Ekonomiskt har verksamheten har gått med ett överskott. Pandemin har påverkat verksamheten under 2021 och ÖiS har i första hand fått rikta in sig på att sköta den löpande verksamheten. Rekrytering och utbildning av gode män har dock fungerat på ett godtagbart sätt. Vi har under året även kunnat ha introduktions- och redovisningsutbildningar online.

Indikatorer och mått

Kommunernas inneånarantal 2021-12-31¹

Kommun	Invånarantal
Bollebygd	9 544
Falköping	33 238
Gullspång	5 169
Herrljunga	9 444
Hjo	9 229
Karlsborg	6 962
Skövde	56 791
Svenljunga	10 751
Tibro	11 297
Tidaholm	12 790
Tranemo	11 885
Vårgårda	11 946
Totalt	189 046

Analys

Överförmyndare i Samverkan består av små och medelstora kommuner. Antalet invånare inom ÖiS område har minskat, men bara med 28 invånare sedan året innan. ÖiS är utifrån sitt befolkningsunderlag och antalet samverkande kommunerna av landets största samverkansorganisation.

Antalet ärenden per kommun

Ärendeutveckling (aktiva ärenden)

Överförmyndarverksamheten är en verksamhet som historiskt har vuxit av olika orsaker. Dels av rent demografiska orsaker, men även på grund av ändrade familjestrukturer. Socialtjänstens mycket stora intresse av att personer inom LSS får god man bidrar, på samma sätt som genomförandet av den s k ”ädelreformen” gjorde för ett antal år sedan. Tingsrätterna får också

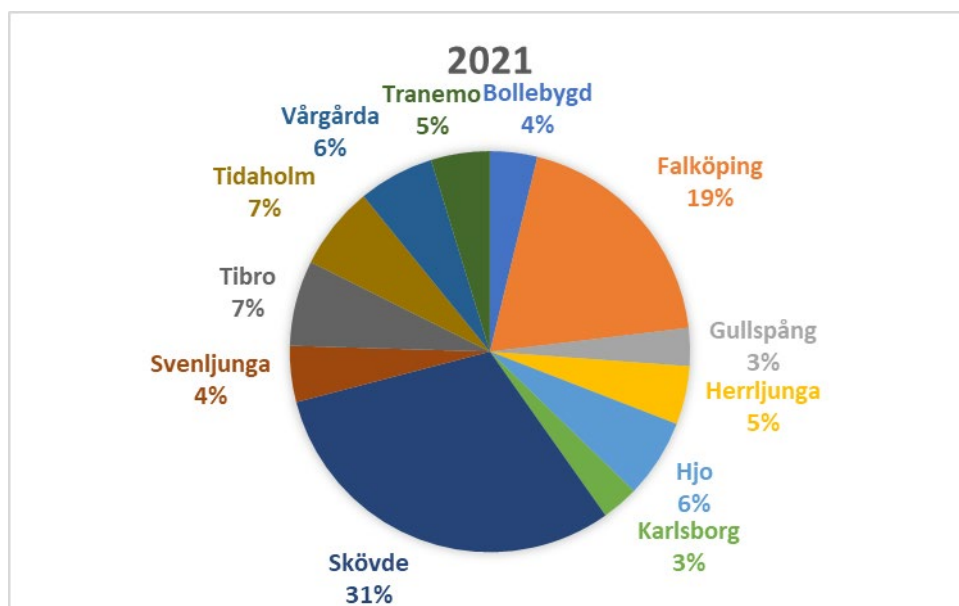
---

¹ SCB:s befolkningsstatistik

anses fortsatt mycket generösare att anordna godmanskap än tidigare. Sedan 2017 har antalet ärenden avseende ensamkommande barn minskat påtagligt och är nu nere på en låg nivå.

Antal aktiva ärenden 2021-12-31

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bollebygd	61	55	53	74	57	66	59	75	76	86
Falköping	354	351	378	470	437	429	370	391	422	434
Gullspång	77	82	91	118	111	90	64	69	68	69
Herrljunga	103	98	105	138	132	112	103	110	104	106
Hjo	97	119	127	162	155	144	121	128	136	143
Karlsborg	76	82	89	120	102	77	63	61	71	67
Skövde	512	530	568	713	686	629	576	666	723	692
Svenljunga	103	99	99	204	185	129	100	104	94	102
Tibro	110	116	133	175	183	153	132	145	154	155
Tidaholm	128	134	154	217	199	155	149	152	162	152
Vårgårda	113	119	126	190	144	149	97	131	143	138
Tranemo	112	137	135	156	172	125	115	103	109	107
Totalt	1846	1922	2058	2737	2563	2258	1949	2 135	2262	2251
Förändring/år	160	76	136	679	-174	-305	-309	186	127	-11

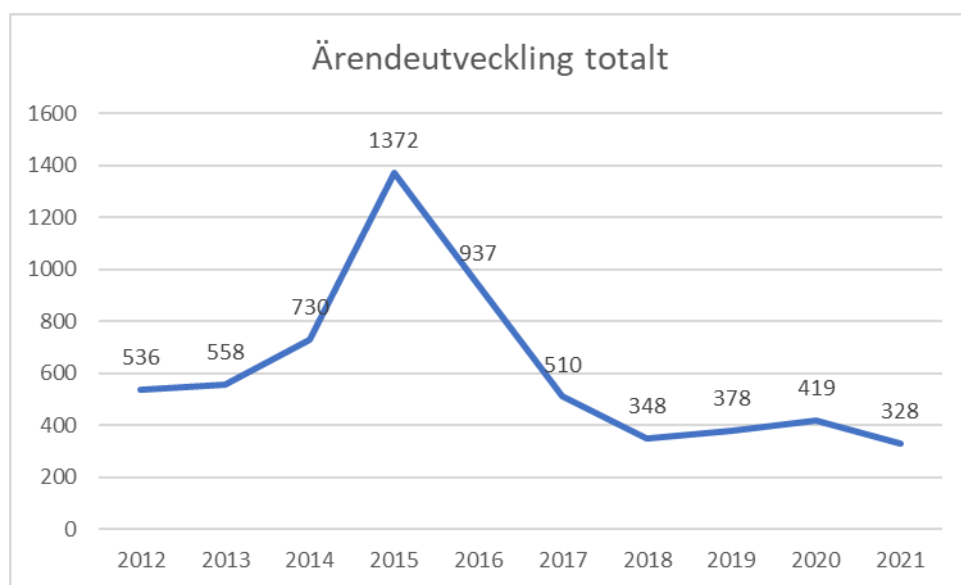
Analys

Vi ser en ökning i en del av kommunerna. Men sammantaget har antal aktiva ärenden minskat med 11 st. Man får titta på både nya och avslutade ärenden för att få en bra bild.

Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap)

Det kan noteras att det sker en konstant ökning av antalet ärenden även om denna inte är lika påtaglig som tidigare på grund av flyktingkrisen.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bollebygd	26	23	25	49	22	19	17	22	20	22
Falköping	102	90	148	215	129	96	64	66	69	74
Gullspång	21	35	81	68	48	26	12	9	15	13
Herrljunga	33	24	33	74	57	22	27	17	17	18
Hjo	23	44	38	85	49	39	14	22	29	26
Karlsborg	43	39	50	71	55	22	13	14	16	11
Skövde	148	161	160	290	225	131	101	109	124	81
Svenljunga	26	26	36	152	114	36	18	24	21	20
Tibro	23	25	51	78	64	27	22	21	30	16
Tidaholm	26	39	60	125	74	36	24	31	29	19
Tranemo	65	52	48	62	37	34	15	18	18	8
Vårgårda	27	39	36	103	63	22	21	25	31	20
Totalt	536	558	730	1372	937	510	348	378	419	328

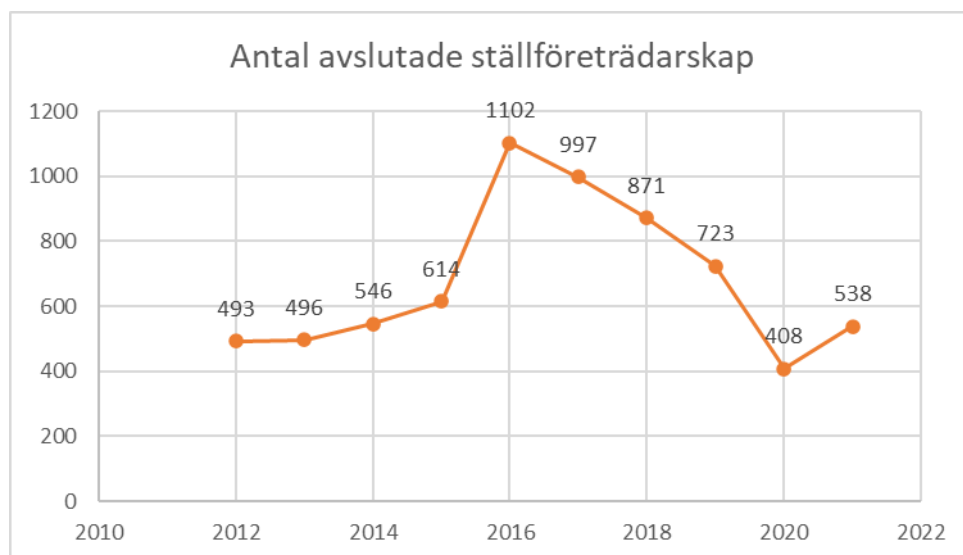
Analys

Antalet nya ärenden har gått ned efter några år med ökande trend. En jämförelse med 4 år bakåt i tiden visar att ändå på en normal utveckling.

Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap)

Ett ställföreträdarskap kan upphöra på många olika sätt. De vanligaste är på grund av att huvudmannen avlider eller att en underårig person blir myndig. Även avslut av ärenden är resurskrävande, inte minst granskning av slutredovisning, arvodering och utskick av handlingar.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bollebygd	18	23	27	25	40	26	27	31	22	24
Falköping	96	90	129	112	163	141	167	150	66	106
Gullspång	19	41	30	42	61	69	45	34	18	13
Herrljunga	38	27	25	39	61	51	40	46	33	20
Hjo	26	21	27	50	55	53	43	33	25	36
Karlsborg	26	34	38	31	74	51	34	27	12	16
Skövde	136	140	115	141	248	218	209	171	99	164
Svenljunga	24	30	37	47	131	114	62	55	27	28
Tibro	18	20	35	35	61	61	62	34	32	31
Tidaholm	32	30	34	54	90	93	53	58	29	37
Tranemo	60	40	49	38	48	64	58	33	22	22
Vårgårda	24	34	23	36	70	56	71	51	23	41
Totalt	493	496	546	614	1102	997	871	723	408	538

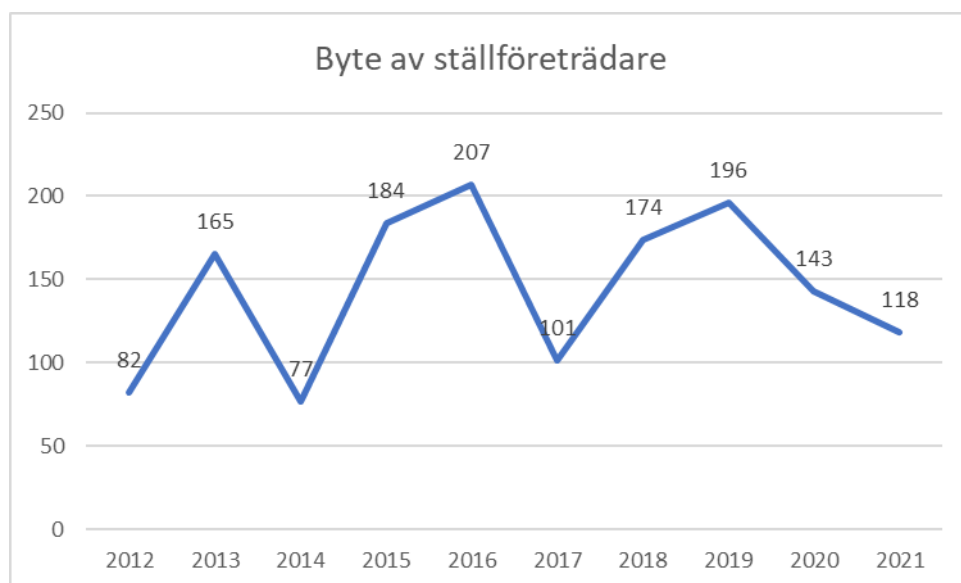
Analys

Antalet avslutade ställföreträdarskap har ökat igen, efter en period med en nedåtgående trend. När det gäller avslut pga dödsfall kan en faktor vara att huvudmännen är allt äldre. Det är svårt att veta om det har med den pågående pandemin att göra.

Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare)

Byte av ställföreträdare är även det resurskrävande. Arbetsmomenten består bl a av rekrytering, beslut om byte, utfärdande av nya registerutdrag, utskicka till nya gode män, ta in slutredovisningar och granska dessa.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bollebygd	1	1	5	2	3	0	9	4	3	2
Falköping	29	31	18	26	32	17	33	60	30	23
Gullspång	2	22	1	6	17	4	6	7	2	2
Herrljunga	3	5	3	11	15	4	4	11	10	6
Hjo	3	5	4	13	11	6	6	8	6	6
Karlsborg	3	5	3	10	10	2	7	6	2	5
Skövde	21	58	19	65	46	34	48	48	46	33
Svenljunga	2	4	7	10	23	5	12	9	8	9
Tibro	2	11	14	13	17	9	11	4	10	9
Tidaholm	7	4	2	17	11	4	12	19	9	10
Tranemo	9	19	6	11	6	5	12	5	8	5
Vårgårda	1	13	2	7	16	11	14	15	9	8
Totalt	82	165	77	184	207	101	174	196	143	118

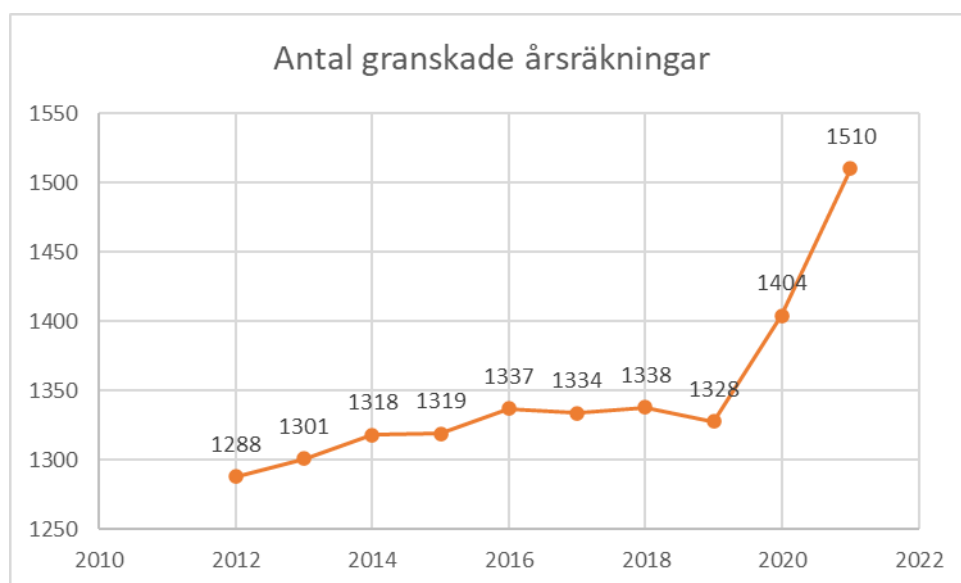
Analys

Det kan finnas anledning att hålla ett extra öga på bytesfrekvensen då den tenderar att påverkas både av hur ställföreträdarna uppfattar sin "arbetsituation" och hur noga överförmyndaren är i sin tillsyn. Under året har antalet byten en nedåtgående trend. Trenden kan delvis bero på de utbildningsinsatser som har gjorts.

Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)

Granskningen av årsräkningar är en mycket resurskrävande verksamhet som kräver en väl fungerande metodik. Verksamheten är säsongsbetonad och pågår i första hand under årets första nio månader.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bollebygd	42	41	32	31	28	28	31	27	32	43
Falköping	233	256	253	248	252	261	267	262	274	299
Gullspång	51	50	46	43	41	35	36	41	43	46
Herrljunga	71	68	70	68	81	62	57	66	61	64
Hjo	74	75	80	84	59	76	83	81	88	89
Karlsborg	39	24	37	45	46	43	47	45	42	44
Skövde	373	380	382	403	419	429	425	419	445	485
Svenljunga	69	71	69	63	61	57	57	57	63	61
Tibro	81	81	85	86	101	98	103	94	103	104
Tidaholm	92	92	91	83	86	84	84	93	97	108
Tranemo	92	84	92	81	78	75	64	55	63	65
Vårgårda	71	79	81	84	85	86	84	88	93	102
Totalt	1 288	1 301	1 318	1 319	1 337	1 334	1 338	1 328	1 404	1 510

Analys

Det ökade antalet redovisningar de senaste åren har att göra med att vi nu räknar in fler årsräkningar, för alla typer av ställföreträdarskap. Alla redovisar numera årsvis. Ökningen för 2021 finns framför allt i Falköping och Skövde. Granskningar rörande redovisningar godman-skap för ensamkommande barn fanns inte med fram till 2019.

Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden

År	Antal ärenden	Antal årsräkningar	Jämförelsetal
2020	2 262	1404	0,6
2021	2251	1510	0,7

Analys

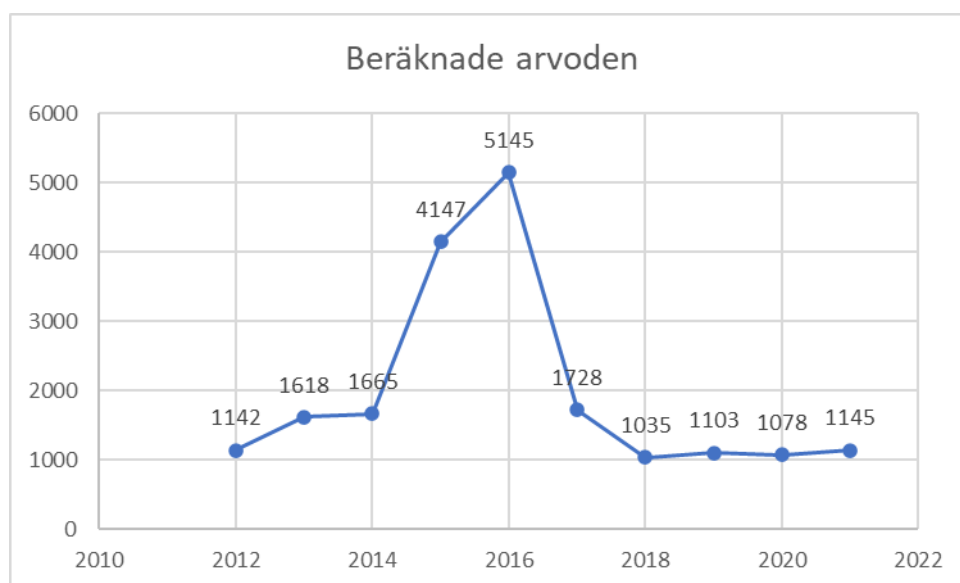
Arbetet med årsräkningar är, i vart fall under våren, det som kräver störst arbetsinsatser hos överförmyndaren. De flesta ärenden hos överförmyndaren genererar en årsredovisning. Alltför höga tal kan dock indikera att överförmyndaren oftare borde överväga möjligheten att befria ställföreträdaren (särskilt förmyndare) från redovisning. Talet, som inte bör inte överstiga 0,7, har legat på just 0,7 de senaste åren.

ÖiS inställning är att årsräkning bara skall tas in när lagen kräver det och inte ”för säkerhets skull”. Det innebär att antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden får sägas ligga på en ganska rimlig nivå. Länsstyrelsens riktlinjer för granskning innehåller dock anvisningar om omprövningar av beslut om befrielse från redovisningsskyldighet och det kan innebära en ökning av jämförelsetalet på sikt. Kommande lagstiftning kan innebära att möjligheten, att befria från skyldigheten att lämna årsräkning, kan komma att tas bort.

Ärendeutveckling (beräknade arvoden)

De flesta gode män och förvaltare begär arvode och kostnadsersättning för sina insatser. Arvoderingen sker i samband med att årsredovisningen är granskad. SKR (Sveriges kommuner och Regioner) har gett ut rekommendationer om arvodesnivån. Lagen (föräldrabalken) ger anvisningar om huvudmannen själv skall stå för arvodet eller om kommunen skall betala. Lagförarbeten ger visst stöd för när man kan göra undantag från huvudreglerna. ÖiS har sedan starten haft ett strikt förhållningssätt vid tillämpningen av lagreglerna.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal	1142	1618	1665	4147	5145	1728	1035	1103	1078	1145

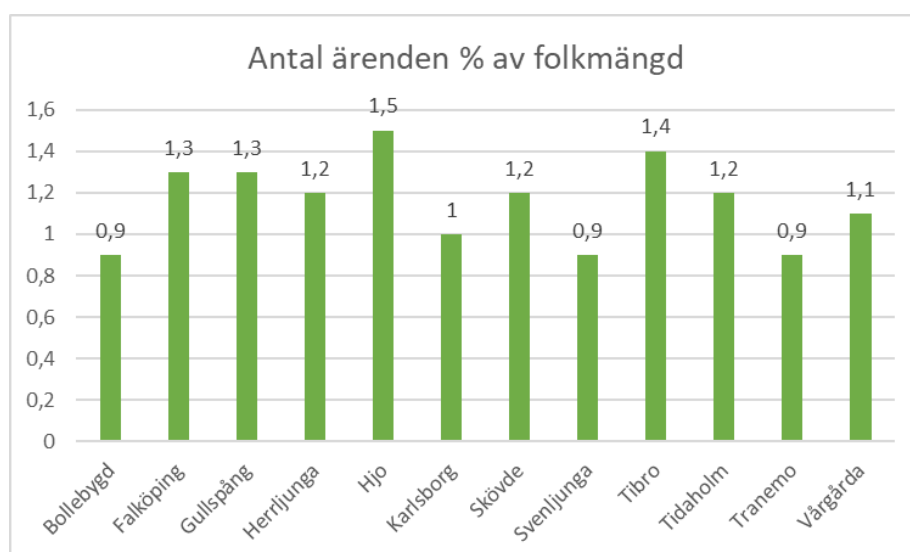
Analys

Ökningen av beräknade arvoden 2015 - 2016 berodde på det stora antalet gode män för ensamkommande barn. På årsbasis blir det c a 5 arvoden om dagen som skall beräknas. Givetvis är det mer komprimerat än så eftersom de flesta utbetalningar sker under våren.

Antalet ärenden i relation till kommunens innevånarantal

Tabellen avser att belysa om kommunen har ”för många ärenden” i relation till befolkningen. Det vanliga är att ca 1 % av befolkningen genererar ett ärende hos överförmyndaren och det kan vara ett riktmärke. Höga tal kan indikera problem med överförmyndarens arbetsmetodik (för generös tillämpning) eller hårt tryck från socialtjänsten, men kan också ha helt och hållet demografiska orsaker (ålderstigen befolkning). Låga tal kan tyda på problem att rekrytera ställföreträdare, felaktig arbetsmetodik (för restriktiv tillämpning) eller ha demografiska orsaker (ung befolkning). Förekomsten av större vårdinstitutioner i kommunen kan påverka liksom mottagning av ensamkommande barn.

	Antal invånare 2021-12-31	Antal ärenden 2021-12-31	Antal ärenden per invånare	%
Bollebygd	9 544	86	0,009	0,9
Falköping	33 238	434	0,013	1,3
Gullspång	5 169	69	0,013	1,3
Herrljunga	9 444	106	0,011	1,1
Hjo	9 229	143	0,015	1,5
Karlsborg	6 962	67	0,010	1,0
Skövde	56 791	692	0,012	1,2
Svenljunga	10 751	102	0,009	0,9
Tibro	11 297	155	0,014	1,4
Tidaholm	12 790	152	0,012	1,2
Tranemo	11 885	107	0,009	0,9
Vårgårda	11 946	138	0,011	1,1
Totalt	189 046	2 251	0,012	1,2

Analys

Den gamla sanningen att ca 1 % av kommunens innevånare genererade ett ärende hos överförmyndaren börjar åter bli relevant nu när antalet gode män för ensamkommande barn minskar. I ÖiS kommuner ligger det mellan 0,9 - 1,5 % vilket inte får anses vara uppseendeväckande.

Ekonomiskt utfall ÖIS (tjänstemannaorganisation)

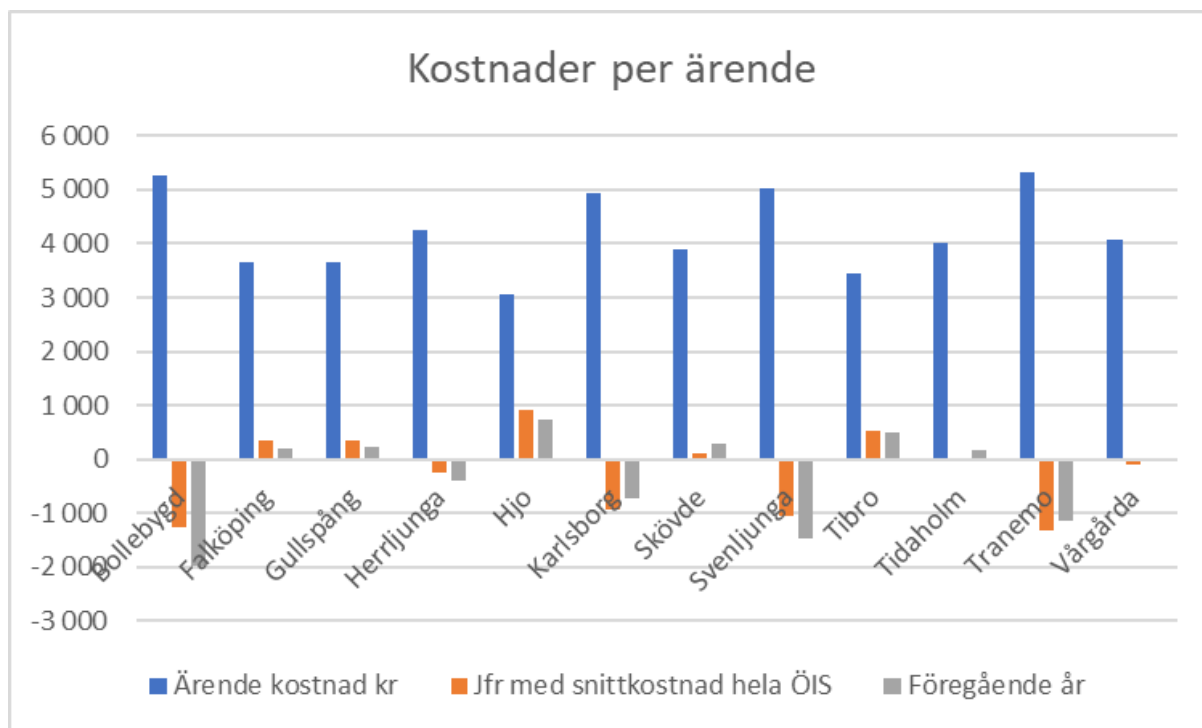
Verksamheten gick under 2021 ett överskott på 207 000 kr.

Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden

Kostnaden per ärende är naturligtvis en viktig indikator på verksamhetens effektivitet. Det får anses vara mest intressant att analysera den operativa verksamhetens kostnader per ärende. Kostnader för arvoden både till ställföreträdare och ledamöter i överförmyndarnämnd och överförmyndare exkluderas nedan. De totala kostnaderna för verksamheten går därför bara att räkna fram på "hemmaplan" enligt följande: Kostnader för ÖiS + Kostnader för den förtroendevalda organisationen + kostnader för arvoden till gode män m fl = Totala kostnader för överförmyndarverksamheten.

Kostnad per ärende per kommun

Kommun	Ärende antal	Kostnader kr	Ärende kostnad kr	Jfr med snittkostnad hela ÖIS	Föregående år
Bollebygd	86	452 053	5 256	+ 1 267	+1 973
Falköping	434	1 582 828	3 647	-342	-206
Gullspång	69	251 379	3 643	-346	-241
Herrljunga	106	450 577	4 251	+262	+404
Hjo	143	438 484	3 066	-923	-737
Karlsborg	67	330 410	4 931	+942	+714
Skövde	692	2 683 561	3 878	-111	-277
Svenljunga	102	513 231	5 032	+1 043	+1 475
Tibro	155	535 132	3 452	-537	-495
Tidaholm	152	611 593	4 024	+35	-176
Tranemo	107	568 268	5 311	+1 322	+1 154
Vårgårda	138	562 269	4 074	+85	+8
Totalt	2 251	8 979 269	3 989		

Analys

Ett rimligt riktvärde bör vara omkring 4 500 kr/per ärende. Även om inga jämförelser med andra organisationer gjorts är det sannolikt så att ÖiS bedriver en relativt kostnadseffektiv verksamhet.

Kommunernas arvodeskostnad (utbetalt arvode och kostnadsersättning per ärende)

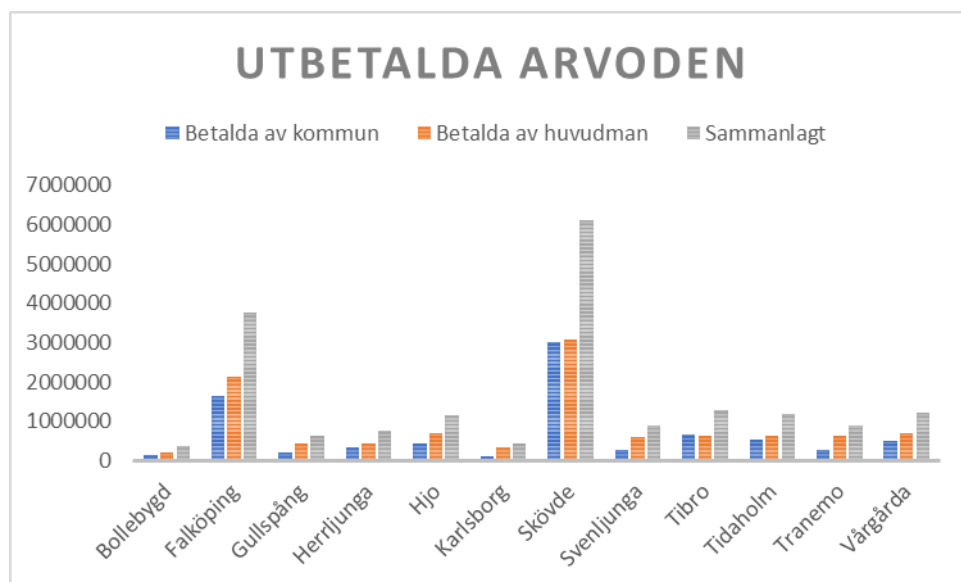
Kommun	Antal ärenden	Kostnad arvoden	Per ärende	Jfr året innan ²
Bollebygd	86	151 388	1 760	2 987
Falköping	434	1 636 270	3 770	4 077
Gullspång	69	200 406	2 904	3 096
Herrljunga	106	337 875	3 187	3 258
Hjo	143	448 487	3 136	3 155
Karlsborg	67	119 580	1 785	2 492
Skövde	692	3 029 823	4 378	4 145
Svenljunga	102	295 974	2 902	3 030
Tibro	155	658 469	4 248	4 895
Tidaholm	152	533 342	3 509	3 443
Tranemo	107	286 093	2 674	2 419
Vårgårda	138	509 959	3 695	2 874
Totalt och snittkostnader	2 251	8 207 666	3 646	3 701

² Kostnaden är ställd till antalet ärenden och kommunens arvodeskostnader med förra årets siffror, jfr görs således bara mellan årskostnaden åren emellan.

Ställföreträdarens arvode betalas av antingen den enskilde huvudmannen eller kommunen. Kommunen betalar i de fall huvudmannens inkomster understiger 2,65 basbelopp samtidigt som hans eller hennes tillgångar understiger 2 basbelopp. I övriga fall betalar huvudmannen själv. Om det föreligger särskilda skäl kan överförmyndaren besluta om undantag från huvudregeln. Observera att här räknas på alla ärenden, för jämförelsens skull över åren.

Utbetalt arvode och kostnadsersättning fördelning

Kommun	Arvoden som betalats av kommunen	Arvoden som betalats av huvudmannen	Totalt utbetalda arvoden
Bollebygd	151 388	212 676	364 064
Falköping	1 636 270	2 127 222	3 763 492
Gullspång	200 406	451 572	651 978
Herrljunga	337 875	447 707	785 582
Hjo	448 487	715 285	1 163 772
Karlsborg	119 580	338 382	457 962
Skövde	3 029 823	3 084 102	6 113 925
Svenljunga	295 974	612 922	908 896
Tibro	658 469	641 405	1 299 874
Tidaholm	533 342	655 631	1 188 973
Tranemo	286 093	625 093	911 186
Vårgårda	509 959	718 325	1 228 284
Totalt	8 207 666	1 0630 322	18 837 988

Analys

Statistiken är på grund av förekomsten av konsulter som fakturerar sina arvoden inte riktigt tillförlitlig och varje kommun bör i dialog med sin löne- och ekonomiavdelning jämföra ovanstående siffror. Höga siffror indikerar givetvis en högre förekomst av huvudmän med

tillgångar och inkomster under riktvärdena i lagstiftningen. Beräkning blir enligt följande för att få fram totala kostnader: Beslutade arvoden som belastar kommunen + fakturerade arvoden från externa konsulter.

Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad

Anställda på ett överförmyndarkontor klarar bara av att sköta ett visst antal ärenden innan arbetssituationen börjar bli överansträngd. Ett rimligt mått är 200 ärenden per heltidsanställd. På grund av en rad tjänstledigheter så blir jämförelsetalet högre.

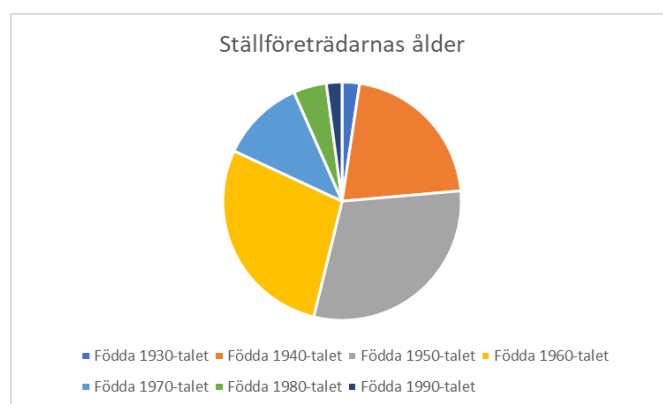
Antal ärenden	2251
Operativ tjänstgöringsgrad	10
Jämförelsetal	225

Analys

ÖiS har, trots den tillfälliga minskningen av antalet anställda, klarat sina åtaganden och lyckats upprätthålla en rättssäker verksamhet. Med kommande personalförändringar och en något utökad bemanning får stå ÖiS rustad för att klara de tillkommande arbetsuppgifter. Vi har utmaningar att möta de kommande åren och har bl a en ökad ambitionsnivå avseende utbildning av ställföreträdare och digitalisering.

Antalet ställföreträdare/ åldersstruktur

Alla kommuner	antal
Födda 1930-talet	20
Födda 1940-talet	180
Födda 1950-talet	256
Födda 1960-talet	238
Födda 1970-talet	97
Födda 1980-talet	38
Födda 1990-talet	18
Sammanlagt	847

De flesta ställföreträdare har 1 - 5 uppdrag. Det fåtal ställföreträdare med ett högt antal ärenden är vanligtvis de som haft uppdrag över lång tid och väldigt kompetenta för uppgiften eller konsulter som har godmanskap eller förvaltarskap som en heltidssyssla. Inga kommuner i ÖiS uppvisar några anmärkningsvärda siffror. Tabellen ovan visar hur åldersstrukturen ser ut. Legala ställföreträdare är inte med i denna statistik.

Analys

De flesta av ställföreträdarna är födda på 1940-, 1950- och 1960-talen. En förnyring är på gång, men det går långsamt. ÖiS har inga åldersgränser införda, ställföreträdarna får själva att meddela när de inte vill uppdrag. Se vidare nedan i stycket ”Rekrytering och utbildning”.

Mål och verksamhet under 2021

Utveckling

Kompetensutveckling av personalen

ÖiS har en mycket hög kompetensnivå bland de anställda. Ett antal internutbildningar har hållits under året. Personalen har inte deltagit i så många externa utbildningar på grund av pandemin. Alla i personalen deltog dock i FSÖ studiedagar 25-27 augusti digitalt som innehöll vissa utbildningsmoment.

Teknikutveckling och processer

Verksamhetssystemet ÖFS har uppdaterats och användandet blir allt mer effektivare. Under året har rutiner förändrats och arbetssätt har förbättrats. Teknikanvändningen påverkar processer och rutiner, hur vi arbetar. Under utvecklingen har hänsyn tagits till den lagstiftning som finns på respektive område.

Utveckling av hemsida och informationsmaterial

Vår hemsida har även under 2021 uppdaterats, ett arbete som naturligtvis är pågående. Detta har inte varit minst viktigt under pandemin. En hel del informationsmaterial har förbättrats och utvecklingen går mot en utökad användning av digital teknik.

Kärnverksamhet, mål och utfall

Rekrytering och utbildning

En rad insatser har gjorts när det gäller rekrytering och utbildning. Via hemsidan bjuder vi in till dessa utbildningar. Under året haft 8 introduktionsutbildningar och 16 st redovisningsutbildningar.

Under hösten gjordes ett större utskick till ställföreträdare med frågan om de kunde ta nya uppdrag. I en databas ser vi att av 374 anmälda är 244 födda på 1970-talet eller tidigare och 130 är födda på 1980-talet eller senare. Det finns 153 st som är över 65 år. Arbetet med utskick varje vecka har fallit väl ut och extra åtgärder sätts in på ärenden som är svårrekryterade.

Rekrytering av ställföreträdare skall påbörjas inom 1 vecka från anmälan / ansökan / föreläggande. Under året har ÖiS satsat extra mycket på snabb rekrytering och tagit fram tydligare processer. Målet uppfyllt i allt väsentligt men rekryteringstiderna börjar öka något. Rekryteringen av gode män kommer att bli en av verksamhetens stora utmaningar. Nedanstående punkt om service och tillgänglighet påverkar i viss grad möjligheten att rekrytera.

Under året har det varit svårast att rekrytera i Falköping och Tidaholm och i viss mån också Skövde och Hjo. I Sjuhäradsbygden är det lättare att rekrytera.

Handläggningstider

ÖiS skall ha korta handläggningstider på ansökningsärenden. Efter kompletta och i övrigt felfria ansökningar skall beslut ha fattats inom 3 veckor.

ÖiS handläggningstider har klarats av under året. Målet får anses som uppfyllt.

Granskning av årsredovisningar

I slutet av september återstod 43 årsräkningar som inte granskats. Det är något fler än förra året. Dessa berodde på att ärenden låg för kompletteringar eller för yttranden av ställföreträdarna.

Första november var 99 % färdiggranskade. Målet är i det närmaste uppfyllt.

Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar

Slutredovisningar och tillgångsförteckningar skall vara granskade inom 1 månad från inlämningsdatum.

De flesta granskningar var klara inom en månad. Undantaget var sådana som behövde kompletteras av ställföreträdaren. Målet får anses uppfyllt.

Vitesförelägganden

Vitesförelägganden skall skickas ut senast 2 månader från sistadatum. Alla vitesföreläggande gick ut innan 2 månader efter sistadatum. Målet är uppfyllt.

Service och tillgänglighet

ÖiS skall vara tillgängligt för att lämna svar på frågor på så sätt som förvaltningslagens serviceskyldighet kräver. Svar skall lämnas inom 1 vecka. Målet uppfyllt vad avser sådana frågor som ligger inom förvaltningslagens serviceskyldighet.

Många, inte minst ställföreträdare, har dock mycket högre förväntningar än så på ÖiS. Ställföreträdarnas behov av kontakt med överförmyndaren synes "oändligt". ÖiS ingår numera i Skövde kommuns kontaktcentrum. Några direkt positiva effekter härav har ännu inte kunnat skönjas.

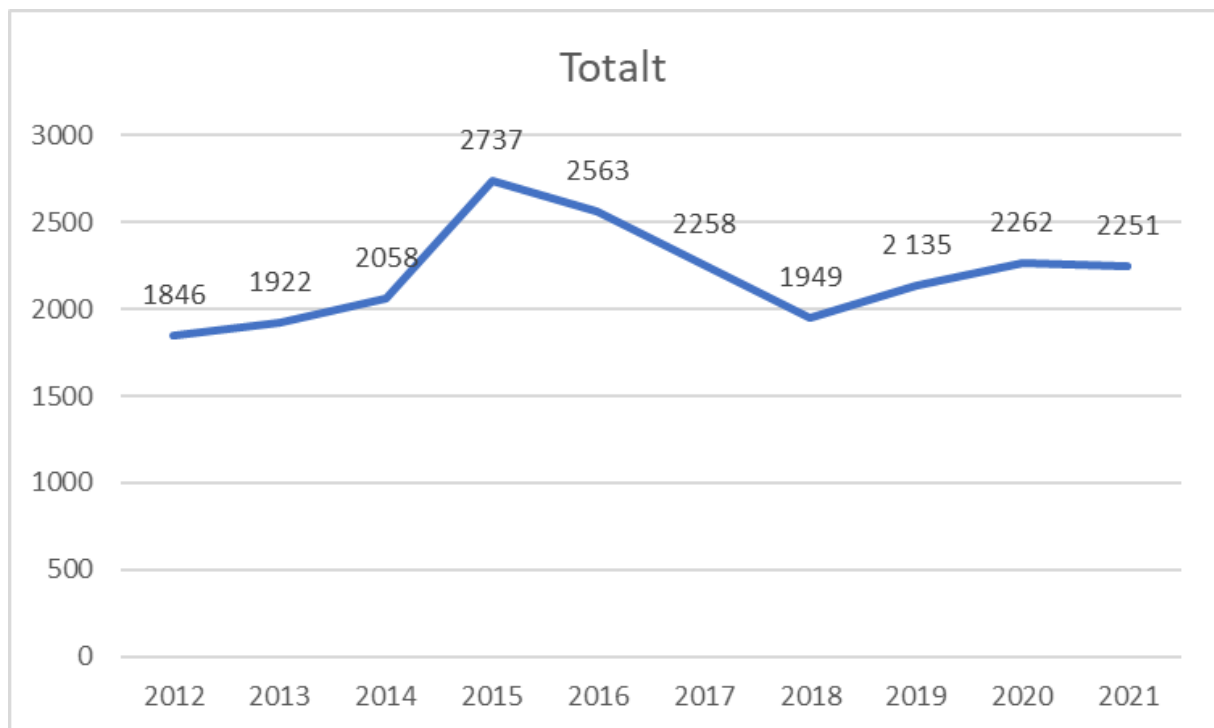
Ekonomi

Det ekonomiska målet är att inte överskrida ÖiS budget. ÖiS visar på ett överskott. Målet uppfyllt.

Framtid

Ärendeutvecklingen

Volymen på antalet ärenden är förhållandevis stabil. Vi ser en viss ökning i de största kommunerna och en liten minskning i de flertalet av de andra kommunerna, sammantaget har antalet ärenden dock minskat något.

Lagstiftning, lagförslag och utredningar

Under året redovisades utredningen ”Gode män och förvaltare – en översyn” (SOU 2021:36)

Förslagen i betänkandet kommer på sikt att innebära stora förändringar av överförmyndarverksamheten, bl a att överförmyndaren tar över ärenden från tingsrätten. Regeringen skriver på sin hemsida att merparten av förslagen kommer att träda i kraft den 1 januari 2023.

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Indikatorer och mått	2
Kommunernas innevånarantal 2021-12-31	2
Antalet ärenden per kommun	2
Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap).....	4
Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap).....	5
Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare).....	6
Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)	7
Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden	8
Ärendeutveckling (beräknade arvoden)	8
Antalet ärenden i relation till kommunens innevånarantal.....	9
Ekonomiskt utfall ÖIS (tjänstemannaorganisation)	10
Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden.....	10
Kommunernas arvodeskostnad (utbetalt arvode och kostnadsersättning per ärende).....	11
Utbetalt arvode och kostnadsersättning fördelning.....	12
Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad.....	13
Antalet ställföreträdare/ åldersstruktur	13
Mål och verksamhet under 2021	14
Utveckling	14
Kompetensutveckling av personalen.....	14

Teknikutveckling och processer	14
Utveckling av hemsida och informationsmaterial.....	14
Kärnverksamhet, mål och utfall	14
Rekrytering och utbildning.....	14
Handläggningstider	15
Granskning av årsredovisningar.....	15
Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar.....	15
Vitesförelägganden.....	15
Service och tillgänglighet.....	15
Ekonomi	15
Framtid	15
Ärendeutvecklingen	15
Lagstiftning, lagförslag och utredningar	16